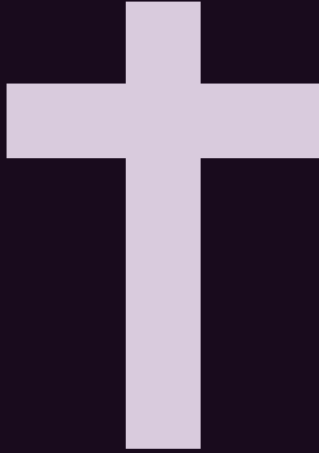

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka, Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55

Contents

Matheo	1
Marko	29
Luka	47
Joon	76
Lusi Atuuc	97
Kac pan Roma	126
1 Korinth	139
2 Korinth	151
Galatia	159
Epethuth	164
Pilipi	169
Kolothia	172
1 Thethalonika	176
2 Thethalonika	179
1 Timothĭ	181
2 Timothĭ	185
Tito	188
Pilemon	190
Athör cĭ gät kac Itharel cĭ gam	191
Jemith	202
1 Pĭter	205
2 Pĭter	209
1 Joon	212
2 Joon	216
3 Joon	217
Jut	218
Nyuuth tĕnĕ Joon	220

Wël Jethu cï Matheo göt Wët nom

Athör Matheo ë jam Wët Puøth Yam ye Jethu raan cï lueel, yen bi koc waar yiëth kârac yiic, raan yen cï kâj kenhüm tiëŋ thïn, kâk cï Nhialic thïn kacke. Kâkkä, aa yeku yök athör theer wël Nhialic yiic. Wët Puøth Yam kënë acie tënë koc Itharel kepëc, koc kek ke dhiëeth Jethu thïn ku düt kamken, ee wët puøth lëk thëi ëbën pinyinhom.

Athör Matheo aci ñiec guiir. Ee rot jock dhiënh Jethu, ku teet miëc nom ë Jethu ku të cï jorac ye them thïn. Ku wëetden yen koc lëk të bi koc pïr thïn aköldä, ku piëcde ku të yen koc kuony thïn Galilia. Ku ë kâkkä cök ciëen, Matheo aci tëwäär jiël Jethu Galilia bi la Jeruthalem göt aya, cimën kâk cï röt looi tënë ye wäär bi ye guo nök, cï bën la thök piëët cï ye bën piäät tim cï riüu kôu. Ku jöl aa jön cï yen rot bën jöt.

Athör Matheo ë Jethu nyuøth ke yen raan piöc ril ñic kâj apai, ke la riel yen löj Nhialic teet yic bi lööny koc puøth apath, ku ë piöc kâk Bäany Nhialic aya. Abandit piëcde yic aci Matheo tek yic dhiëc ku gët kälä,

Piëcde göt nom rin ñiec ciëŋ ku të bi koc ye Bäany pan Nhialic këden la thïn aköldä. (cökdit 5-7)

Lëk tënë atuuc kathiäär ku rou ë luïden bik looi. (cökdit 10)

Këj rin Bäany pan Nhialic. (cökdit 13)

Piöc rin atuuc. (cökdit 18)

Piöc rin thök piny, ku Bäany pan Nhialic bi bën. (cökdit 24-25)

Kâk tã thïn

Kuat Jethu ku dhiënhde 1:1–2:23

Piöc Joon raan koc muoc nhüim 3:1-12

Miëc nom Jethu ku të cï jorac ye them thïn. 3:13–4:11

Piöc Jethu Galilia 4:12–18:35

Jäl Jethu Galilia bi la Jeruthalem 19:1–20:34

Nin ciëen kadhorou thuonde nom tuer 21:1–27:66

Jön rot ku nyooth rot ë Bänyda 28:1-20

*Kuat Jethu raan cï löc ku döc
(Lk 3:23-38)*

¹ Kâkkä aa rin kuat koc ke dhiëeth Jethu thïn, kuat Bënyñaknom Debit bë cök tënë Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk.

Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cï Juda bën dhiëeth kek wämäthakën kök.

³ Juda ë ye wun pandiëet, Peredh ku Dhara ku manden ë cöl Tamar,

Peredh ë ye wun Yedhron
ku Yedhron ë ye wun Ram.

⁴ Ram ë ye wun Aminadap,
ku Aminadap ë ye wun Nacon,
ku Nacon ë ye wun Thalmon.

⁵ Thalmon ë ye wun Boath,
ku man ë cöl Rayäp.

Boath ë ye wun Obet,
ku man ë cöl Ruth,

ku Obet ë ye wun Jethe.

⁶ Ku Jethe ë wun Bënyñaknom Debit,
ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man ëcï
kâj aa tiñ Uria.

⁷ Tholomon ë ye wun Raboam,
ku Raboam ë ye wun Abija,

ku Abija ë ye wun Atha.

⁸ Atha ë ye wun Jocatap,
Jocatap ë ye wun Joram,

ku Joram ë ye wun Udhia.

⁹ Udhia ë ye wun Jotham,

Jotham ë ye wun Ayath,

ku Ayath ë ye wun Yedhekia.

¹⁰ Yedhekia ë ye wun Manathe,

Manathe ë ye wun Amon,

ku Amon ë ye wun Jothia.

¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakën
kök, ku jöl ke peec ku yëth ke Babilo-
nia.

¹² Wën cï ke yäth Babilonia aaci la dhiëth
kälä, Jekonia aci Cealtiel la dhiëeth.

Cealtiel ë ye wun Dherubabel.

¹³ Dherubabel ë ye wun Abiöt

ku Abiöt ë ye wun Eliakim.

Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

¹⁴ Adhor ë ye wun Dhadok.

Dhadok ë ye wun Acim,

ku Acim ë ye wun Eliöt.

¹⁵ Eliöt ë ye wun Aliadhër

ku Aliadhër ë ye wun Mathan.

Ku Mathan ë ye wun Jakop.

¹⁶ Ku Jakop ë ye wun Jothep mony Maria,
ku ë yen aci Jethu cöl Raan cï löc ku döc bën
dhiëeth.

¹⁷ Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär
ku ñuan jock Abaram yeet Debit, ku bën
yic aa thiäär ku ñuan yeet tëwäär cï ke peec
Babilonia, ku bën yic aa thiäär ku ñuan jock
koc cï dhiëeth Babilonia yet dhiënh Jethu
raan cï löc ku döc.

*Maria aci meth yök ke cïn moc
(Lk 2:1-7)*

¹⁸ Dhiënh Jethu ë loi rot kälä. Maria ë
wic Jothep bi thiaak. Tëwën këc ye gam, ke
yök ke cï liëc ë manh yök tënë Wëi Nhialic.
¹⁹ Jothep, raan awën wïc ye bi thiaak ë ye
raan path, ku akëc wïc bi Maria yöör guöp,
go wïc bi puöl ke cïn raan piñ ye.

²⁰ Tëwën wïc yen kënë bi looi, ka atuny
Nhialic nyuth rot ye nyuøth yic ku lueel,
“Jothep, manh Debit, duk riëc ba Maria

cii thiak, rin ë riël Wëi Nhialic yen ayök yen manh tš yeyäc. ²¹ Yeen abí manh moc dhiëëth, ku aba cäk ke cöl Jethu rin yen ë raan bí koc wëër bei adumušmken yiic.”

²² Kënë aci rot looi këya, bí wët Nhialic cí raan kákke tñj lueel yenhom tiëñj. Ku wët kënë ëcí lueel ëlä, ²³ “Nyan bim abí liëc, ku abí manh moc dhiëëth ku abí cöl Emanuel. Ku wëtde yic, Nhialic atš kek yook.”

²⁴ Këya, Jothep aci kë cí atuny Nhialic lëk ye gam, ku yëth Maria baai. ²⁵ Ku aa këc rëër cimën tik ke moc yet tš dhiëëth Maria wënde, ku ciëk Jothep ke cöl Jethu.

2

Jethu aci nyuŕth koc thäi

¹ Tëwën cí Jethu dhiëëth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bány kók njc kák Nhialic bš piny ciëen ku yëëtkë Jeruthalem, ² ku thiëckë, “Tš Bënyjaknhom koc Itharel puoc dhiëëth tēno? Ciëërde acuk tñj piny ciëen, yen abí yok buk bēn door.”

³ Nawën piñ Bëny Yërot ë wët kënë, ke jieth pušu, agut kocdit kák Nhialic Jeruthalem aya. ⁴ Go bánydit kák Nhialic, ku koc piöc lööñj cöl ëbēn ku thiëc ke, “Ye tēnen bí Raan cí loc ku dōc dhiëëth thñ?”

⁵ Gokë lueel, “Abí dhiëëth gen Bethalem pan Judia, cit wët cí raan kák Nhialic tñj güt ëlä,

⁶ Yīn Bethalem pan Judia, na cök alōn koor yīn kam gēsthđit pan Judia, ke yīn abí bēny mec thändiēn Itharel tušl thñ.”

⁷ Go Yërot bány wēn bš ciëen cöl ë röt, ku thiëc ke aköl tñj kek ciëër panden. ⁸ Ku cöl ke aa bēr Bethalem ku thon ke ëlä, “Lak wiëckë meth apei ku na yōkkë, ke we dhuk bāk bēn lēk ya, ba la aya, ba la door.”

⁹ Nawën cik wët Bëny Yërot piñ ë ke lööny dhöl, ku tñjkë ciëër wäär cik tñj ciëen panden ke wat kenhūim, ku ler ku këc yöt nhom, yōn tš meth thñ, ¹⁰ ku mitkë pušth apei. ¹¹ Ku lek yöt ku yōkkë meth kek man, ku gutkë kenhiäl piny ku dōrkë, ku liepkë jōgōcken thook ku juërkë mōšñthith, ku adōñ njr mit tušlde ku adōñ kec.

¹² Nawën ke nyuŕth ku lēk ke bik cū dhuk tēnē Yërot, gokë dhuk panden dhěl dēt.

Meth aci riëñj Ijip

¹³ Wēn cí kek jāi ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëth ëlä, “Jot rot ku luoc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rëërkë thñj yet aköl bí yn we lēk bāk dhuk, rin Yërot awic meth bí nōk.”

¹⁴ Go Jothep rot jot ku nyëi meth kek man ë wëër kënë, ku lek Ijip. ¹⁵ Ku rëërkë thñ yet aköl thou Yërot, rin bí wët raan kák Nhialic

tñj, cí lueel thëer ëlä yenhom tiëñj, “Yēn abí Wëndië cöl Ijip.”

¹⁶ Nawën tñj Yërot lōn cí bány ke bš ciëen ye ruëeny, ke riäk pušu. Ku cöl mith rōör aa nēk ëbēn Bethalem, ku bēi kók thiäak kek ye, mith ye rušken rou, ayi mith kók këc run karou dōöt, cit tē ye tāk ye tēwäär piñ yen wët tēnē bány ciëen.

¹⁷ Ku kāk ke cí Jeremia raan kák Nhialic tñj lueel thëer, aaci kenhūim tiëñj thñ. Ku ëcí lueel ëlä,

¹⁸ “Dhiëëu ëcí piñ gen Rama, dhiëëu ku kiëu ë dit apei. Koc Itharel aake dhur mišthken, Ku aaci wëc ë pušu ye gam, rin cí kek thou ëbēn.”

Meth aci dhuk

¹⁹ Nawën cí Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuŕth Jothep pan Ijip, ²⁰ ku lueel ëlä, “Jot rot, ku dhušk meth kek man pan Itharel, rin koc wäär wic ye bik nōk aaci thou.” ²¹ Go Jothep rot jot, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²² Nawën piñ lōn ye Arkelao bēny Judia nyin wun, go rišc bí la Judia, ku ben nyuäath, go mušl la Judia ku ler Galilia, ²³ ku ler ku rëer gen cöl Nadharet. Këya, wël ke cí raan kák Nhialic tñj lueel aaci kenhūim tiëñj thñ, “Lōn bí Jethu aa raan Nadharet.”

3

Piöc Joon raan koc muoc nhūim (Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Ye ninkä, Joon raan koc muoc nhūim ëcí pišcde jōok pan Judia, roor tš cū ceñ, ku lēk koc ëlä, ² “Pälkë luoi kārac rin Bääny Nhialic aci thišk.”

³ Mony kënë, yen ëcí Ithaya raan kák Nhialic tñj jam rienke thëer wäär lueel yen ye ëlä,

“Raan kākkië tñj abí piñ röl ke jam roor tš cū ceñ,

‘Guiërkë dhël ë Bëny, luoi kē dhölke bik la cök.’”

⁴ Joon ë ye ceñ alēth cí looi nhiēm thöröl, ku ceñ gōop ye añum, ku miith ke ye cam, aa kōryom ku kiëc. ⁵ Koc Jeruthalem ku koc juëc pan Judia, ku lōñ Jordan ëbēn aaci wët tēnē ye, ⁶ ku lekkë adumušmken, ku jōl Joon ke muoc nhūim wār Jordan.

⁷ Wēn tñj Joon koc juëc akut Parathū ku Thaduthū ke bš tēnē ye bí ke bēn muoc nhūim, ke lēk ke, “Awek dhiēnh kāpieny! Yeña lēk we bāk kat kēreec bš? ⁸ Luoi kē kāk ye nyooth lōn cí wek mušl kārac yakë ke looi.

⁹ Ku duškë wepuŕth tñj ku lualkë yok aa mith Abaram. Alēk we, lōn alēu Nhialic bí aleelkă cöl aaye mith Abaram. ¹⁰ Ku ëmēn

yep aci ther bi ke tiim yep, rin na ye tim cie luokmith path, ka yep ku cuet e meec. ¹¹Wek aa ya muoc nhiim e piu bak luoi karac puol, ku raan bo cieen yacok abi we muoc nhiim e Wei Nhalic ku mac. Yeen adit apei ten e ya, ku yen acii path na cok a warke ka ca leu ba ke dok. ¹²Yeen acit raan muk lok e kam, ye rap koom bi rap tek thook ke miel. Ku wiiu rap ku tssu ke. Ku yoot miel many cie thou.”

Jethu aci muoc nomh
(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³Nawen ke Jethu jiel Galilia bi la Jordan bi Joon la muoc nomh. ¹⁴Go Joon them bi Jethu yenhom waar ku lek ye, “Awi ec bi ya yin muoc yanhom. Yen o bii yin ten e ya?”

¹⁵Go Jethu dhuok ye, “Col aloi rot keya. Ee te de bi rot looi kela rin bi yok ke wic Nhalic ti ec nhom.” Go Joon gam.

¹⁶Kaam wen ci Jethu muoc nomh, ke bo bei wir ku tin nhal ke liep rot, ku tin Wei Nhalic ke bo yenhom kecit kuur e dit. ¹⁷Ku pin rol Nhalic nhal ke lueel, “Ken e manhdien nhiaar, yen amit pu su ten e ye.”

4

Jethu aci jonrac them
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹Kaam wen ke Wei Nhalic la Jethu guop, ku yeth roor te ci cen bi jonrac la them. ²Ku jal mieth theek nin thiar nuan, akol ku weer go cok nok. ³Go jonrac rot cuot ye ku lueel, “Na ye Wen Nhalic, ke lek aleelka bik rot wel bik ya ayuop.” ⁴Go Jethu ber, “Aci got theer ela, ‘Raan acie pir ayup e rot, ee pir wel ben bei eben Nhalic thok.’ ”

⁵Go jonrac yath gendit ku teu luaj Nhalic nomh, ⁶ku lueel ten e ye, “Na ye wen Nhalic, ke yi cuet rot piny, rin ec got ela,

‘Nhalic aba atuocke lek bik yi muk kecin, ba yicok ci deeny alel.’ ”

⁷Go Jethu lek ye, “Aci got ela aya, ‘Duk Nhalic Banydu them e path.’ ”

⁸Go jonrac ben yath gon bar apei nomh, ku nyuth ber piny nomh eben ke diekden. ⁹Ku lueel ten e ye, “Kakka eben aba yiek yi te cuet yin rot piny ku door ya.” ¹⁰Go Jethu lek ye, “Jale, jon ater, rin aci got ela, ‘Yin abi Nhalic Banydu door ku loi wetde yetok!’ ”

¹¹Go jonrac nyah piny, ku bo atuuc nhal ku konyke.

Jethu aci luoi de jock Galilia
(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹²Nawen pin Jethu lon ci Joon dom, ke dhuk Galilia. ¹³Ku jiel Nadharet genden ku le rer Kapernaum, gen thiaak kek war

Galilia, lon Dhebulun ku Naptali. ¹⁴Ken e ci rot looi, bi wet ci Ithaya raan kak Nhalic tin lueel yenhom ti ec,

¹⁵“Piny e Dhebulun ku piny Naptali, te la wiiu, war Jordan alon tu, Galilia, wun thai ju ec kuc Nhalic!”

¹⁶Koc ke rer muosth yic aaci rueldit apei tin. Ku koc ci en piiny muosth yic ten thou, ruel aci ben.”

¹⁷Ku e ninka, Jethu aci pioc de jock, ku lek koc ela, “Palk luoi karac, rin Baany Nhalic aci thiak.”

Jethu aci ami karuan cool
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸Twen kueny Jethu war Galilia you, ke tin ami karou, Thaimon, ku e col Piter aya, kek Andria wamenh ke dam rec buoi. ¹⁹Go lek ke, “Biathik ya ku wek aaba pioc bak koc aa dom.” ²⁰Goké biaiken nyah piny nyin yic ku busthke Jethu.

²¹Wen jiel yen e ten, ke tin Jemith ku Joon kek wunden Dhubedi ri ai yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cool. ²²Goké loony dhöl nyin yic kek ye, ku nyieenke wunden piny ri ai yic.

Jethu e pioc ku kony koc tuany
(Lk 6:17-19)

²³Ku jal Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye pioc gon amat yiic, ku lek koc Wet Puoth Yam e Baany Nhalic, ku kony koc kuat tuany eben bik pial. ²⁴Go le cde thi e piny pan Thiria eben, go koc ke tuany tueny ju ec, koc ke rem gup apei, ku koc ci jakrec dam, ku koc la gup nok ku koc ci ruai, ber ten e ye. Goke kony bik pial. ²⁵Go koc ju ec apei pan Galilia, ku geeth kathaar yic, ku Jeruthalem ku Judia ku ber kok lon Jordan, buoth.

5

Ken mit e pu su ci Jethu pioc
(Lk 6:20-23)

¹Wen tin Jethu koc ju ec apei, go la tetthony got nomh. Ku nyuuc ku met kocken ye buoth rot ye. ²go jam ku pioc ke ela,

³“Koc mit gup aa koc e len kepuoth, rin ye Baany pan Nhalic keden!

⁴Koc mit gup aa koc dhuor rin bi Nhalic ke waac puoth!

⁵Koc mit gup aa koc lir puoth, rin bi kek ke ci Nhalic than yok!

⁶Koc mit gup aa koc nek tuil puon la cok, ku aabi kueth yeen!

⁷Koc mit gup aa koc abiokruel, rin bi keek kony aya!

⁸Koc mit gup aa koc yer puoth,

rin bi kek Nhialic tiŋ!

⁹ Koc mit gup aa koc e koc dšör, rin bi keek aa col mith Nhialic!

¹⁰ Koc mit gup aa koc ye jöör rin wët path, rin ye pan Nhialic keden!

¹¹ "Wek aa mit gup tē lēet we ku nāk we, ku tōr koc kāk wegup wël lueth ē rienkiē.

¹² Yakē puŋth miēt ku dalkē wepuŋth, rin bi arišpdun dīt apei pan Nhialic. Yen ē tēwāār jöör kek koc kāk Nhialic tiŋ thiŋ aya.

¹³ "Wek aa cit awai pinyinhom. Ku na thoök kōu alēi, ke ben dhušk thiŋ kēdē? Awan cit kēnē acie ben piath. Aye pušk wei bi ya dum koc cōk. ¹⁴ Wek aa mermer pinyinhom ebēn. Gen ci buth got nhom acie thiaan. ¹⁵ Acin raan mermer dēŋp ku kum nyin, aye tšöu tēn ē yen yōt mer yic thiŋ tēnē koc tō yōöt ebēn. ¹⁶ Kēya, mermer adhil tiŋ koc ebēn, rin na tiŋkē luaidun path la cōk ka lec Wuurdun tō nhial.

Piöoc Jethu rin ē löŋ

¹⁷ "Yakē tak lōn ci yen bēn, ba löŋ Mothith ayi kāk ye koc kāk Nhialic tiŋ pišoc bēn rac? Acie tēde, yen akēc bēn ba ke bēn rac, yen aci bēn ba ke bēn thāap. ¹⁸ Alēk we, na cii piathdun ku luaidun la cōk, abi luai koc piöoc lööŋ Nhialic ku luai Parathi waan thok, ke wek aacii la pan Nhialic alanayon.

Löŋyam awār löŋ theer

²¹ "Acäk piŋ lōn ci ye lēk wärkuan dīt theer älä, 'Duk raandä nāk, ku na ye raan nāk raan dēt ka bi lušk wei.' ²² Ku wek aa lēk wēt kēnē, raan la pušu agōth tēnē raandä, abi lušk wei aya. Ku na ye raan lat wämēnh, 'Yin acin nhom!' Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, 'Yin acin pušu,' Ka bi yāth pan mac. ²³ Na lo juar ariäk nhom, ku lo tak lōn ci wämuuth pušu riäk tēnē yi, ²⁴ ke yi nyiēŋ kēdu ariäk lööm ku löör bāk kaŋ la dšör wek wämuuth, ku jol dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵ "Lac wēt waar yic ku dšörkē wek raan yēth yi luk yic. Na cii lac looi kēlä, ka yēth yi luk yic tēnē bēny. Ku bēny abi yi la thōn apuruuk, ku mac yi. ²⁶ Yin alēk yic, yin acii bi kaŋ lony yet tē bi yin kēthiin kōny tēnē yi kaŋ cool.

Jethu aji ē kšr

5:10 1Pit 3:14	5:11 1Pit 4:14	5:12 2Lēk 36:16; Luai 7:52	5:14 Jn 8:12; 9:5	5:15 Mk 4:21; Lk 8:16; 11:33
5:16 1Pit 2:12	5:18 Lk 16:17	5:21 B.bei 20:13; L.rou 5:17	5:27 B.bei 20:14; L.rou 5:18	5:29 Mt 18:9; Mk 9:47
5:30 Mt 18:8; Mk 9:43	5:31 L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4	5:32 Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11	5:33 Leb 19:12; Kn 30:2; L.rou 23:21	5:34 Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22
5:35 Ith 66:1; Wk 48:2	5:38 B.bei 21:24; Leb 24:20; L.rou 19:21	5:43 Leb 19:18	5:48 Leb 19:2; L.rou 18:13	

²⁷ "Acäk piŋ lōn ci ye lueel theer älä, 'Duk tiŋ raandä kor.' ²⁸ Ku alēk we, raan dōt tik ku tuil ye, kacit raan ci tik kōör aya rin tō yen yepušu. ²⁹ Kēya, na ye nyindun cuēc yi col aloi awušc, ke ŋuēt bei ku cuat wei! Anjēēn ba cōr nyien tōk, tēnē lōn bi yi cuat pan mac ebēn. ³⁰ Ku na ye cindun cuēc yi col aloi awušc, ke tēm wei. Anjēēn ba la cieen tōk, tēnē lōn bi yin la pan mac.

Jethu aji ē löši
(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ "Aci lueel aya älä theer, 'Raan päl tienjde adhil athör ē löši gōt tēnē tik.' ³² Ku alēk we, na ye raan ci tienjde löši ke kēc wic mony dēt, ka bi ye col aloi adumušōm, ku raan thiak tiŋ ci löši ka cä akor looi.

Jethu aji ē kuēŋ

³³ "Acäk piŋ aya lōn ci ye lēk kocun theer älä, 'Duk mēl kuēŋ ē lueth, muk kuēŋdun ca looi tēnē Bēny.' ³⁴ Ku alēk we, duškē mēl kuēŋ, tēdē rin pan Nhialic tēdē rin ē Bäänyde, ³⁵ tēdē rin piny, rin yen ē tē mec Nhialic ku duk kuēŋ Jeruthalem rin ē gen Bēnydit. ³⁶ Duk kuēŋ ē cōkdu rin acie yin yi cak ye. ³⁷ Jamdu ē lōn bi yin ye lueel amāāth ē path, 'Ee kēya' ku, 'Acie kēya,' Kē ye juak thiŋ, ee bēn tēnē jōŋrac.

Jethu aji ē guur
(Lk 6:29-30)

³⁸ "Acäk piŋ aya ke ci lueel älä, 'Na yup raan yi nyin ke yup nyin aya, na dhoŋ yilēc ke dhoŋ lēc.' ³⁹ Ku wek alēk kēnē, duk kērac col kēreec dēt. Na gut raan gemdun cuēc ke wēl gēm dēt aya. ⁴⁰ Na wic raan dēt bi kēdun path tušör nyin, ke māt kēdun dēt puōth nhiaŋ aya. ⁴¹ Na col raan yi ba kēthiek muk tēnē ye, ke ruac ba yāth tēmec. ⁴² Muoc raan lim yi, ku na wic raan kēdāŋ tēnē yi, ke gām ye.

Nhiaŋ koc man yün
(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ "Acäk piŋ ke ci lueel älä, 'Nhiaŋ koc määth kek yi ku man koc ater.' ⁴⁴ Ku alēk we, nhiarkē koc aterdun ku ršōkkē rin koc jör we, ⁴⁵ rin bi wek jal ciēt mith Wuurdun tō nhial, rin ē piny col abak tēnē koc path ku koc rec kedhie, ku col deŋ atueny tēnē koc ē luui kāpath ku koc luui kārac aya. ⁴⁶ Na nhiaŋ ke ē koc nhiaŋ yi kepēc, ke ye rin nõ bi Nhialic yi kony? Cii koc kut ajuēr ye looi kēlä aya? ⁴⁷ Na yeke mušōth ē koc määth kek yi ē rōt, ke la kēpeth ca looi wēr yin koc kōk? Cii koc cie koc Ítharel kēcit kēnē ye looi aya? ⁴⁸ Yin adhil piath cimēn puōth Wuur tō nhial!

6

Duk nhiam ë kuɔny ca gam

¹ “Tietkë röt bāk kāpath cīi ye looi ë kɔc nhīim rin bī we tīj. Na luɔikë këya, ka cīn ariōp bāk yōk tēnë Wuurdun tō nhial.

² “Na le raan nōj ca kony, ke yī duk nhiam ba ya cath ke luel cimēn kɔc alueth, ye looi tēn amat ku dhāl yīic, rin bī ke leec. Detkë apath, kek ë kɔckā acīn ariōp dēt benkë yōk. ³ Ku na gām raan nōj kēdānj, ku cɔk a mātħdu ke duk cɔl anjic. ⁴ Rin bī kēdun cī yīn raandā kony cīi njic. Na loi këya, ke yīn abi Nhialic cušōt, raan yen kēriēec ēbēn njic, agut kē cī moony.

Jethu anyuth yo tē bī yōk ya rōök thīn (Lk 11:2-4)

⁵ “Ku tē rōök yīn, duk kɔc alueth kīit, anhiarkë bīk rōök ke kääc tēn amat ku dhāl yōth, rin bī ke tīj. Ku alēk we, keek aacā ariōpden yōk.

⁶ “Tē rōök yīn, ke yī la tēdu ë rot, ku rōök tēnë Wuur Nhialic cie tīj, rēēr ë tēnë, ku yen Wuur daai yī, yen abi cušōt.

⁷ “Ku tē rōök yīn, duk wēl ye ber yīic ë path cimēn kɔc kuc wēt Nhialic, kɔc ye tak lɔn na luelkë wēl juēc, ke yen bī Nhialic rōökken piņ? ⁸ Duk rot loi ba ciēt ke, rin Nhialic ë kē tō yīpušū guɔ njic ke kēc cak thiēec. ⁹ Këya, yīn adhīl rōök ēlä,

“Wādan tō nhial, bī rienku aleec, ¹⁰ bī bāānydu bēn yoyiic, bī wētdu alooi piiny cimēn nhial.

¹¹ Muac yook miēth yakōl.

¹² Pāl wēt piny tēnë yook, cimēn ye yōk ye pušl tēnë kɔc rac yook.

¹³ Ku duk yook cɔl athem kērac, ku ba yook lac waar kērac yic.”

¹⁴ “Rin na ye wēt pāl piny tēnë kɔc kōk, ke Nhialic abi wēt pāl piny tēnë yī aya. ¹⁵ Ku na cīi wēt ye pāl piny tēnë kɔc kōk, ke Nhialic acīi wēt pāl piny tēnë yī.

Duk nyooth lɔn thēk yīn

¹⁶ “Tē thēk yīn, duk rēēr yī nōj nyin cimēn ye kɔc ruēēny ye looi. Aake nyīn looi n̄arar bīk nyuəth lɔn thēk kek. Alēk we, keek aacā ariōpden yōk. ¹⁷ Tē thēk yīn, rēēr ë path ku duk nyooth lɔn nēk cɔk yī, ¹⁸ bī ciēn raan njic ye lɔn thēk yīn, ku Nhialic Acīēj yen kē ye njek looi ë rot njic, yen abi yiēk ariōpdu.

Jieek cie riääk atō pan Nhialic (Lk 12:33-34)

¹⁹ “Duškkë jak kāk tō pinynhom rin ye aruəp ku keth ke rac, ku aaye cuēr kual aya. ²⁰ Këya, apath bī ya jieek pan Nhialic yen wīc, yen acīn kē bī ye rac. ²¹ Rin piāndu abi ya rēēr akōlakōl tē tō jaakdu thīn.

²² “Këya, pušn path acīt nyin path, raan path nyin ee daai apath, acīi thōj kek raan

cī cɔr. Raan la pušn yer acīt raan path nyin, ²³ ku raan ye njic kēde ë rot, ee raan col pušū cīt cɔr cie piny ë tīj!

Nhialic ku jieek (Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Acīn raan bāny karou lušši ë tōk, tēdë ka man bāny tōk ku nhīer bēny dēētë, tēdë ka thek raan tōk ku dhāl raan dēt. Acīi raan lēu bī Nhialic ku jieek nhiaar kedhie.

²⁵ “Këya, alēk we bāk cīi ye diēer kē bāk cam, ku kē bāk dek, rin bī wek rēēr we pīr, tēdë ke we diēer kāk bāk cej. Wēi anjēēn tēnë miēth. Ku gušp raan cīi n̄uēēn tēnë alēth? ²⁶ Daaike diēt ë pār nhial, aa cie pur, ku aa cīn miith yekë ke tōšū, ee Wuur tō nhial yen ë diēer ë ke! Na wek cāk ye kādīt apei tēnë ke? ²⁷ Yeņa kamkun na diir piērde, ke juak rušnke?

²⁸ “Ku yeņō ye wek diēer kāk bāk cej? Tiēnjë yōk peth ë cil roor, aa cie luui ku aa cie alēth ë kɔcc ë rienken. ²⁹ Ku adhiel lēk we na cak a Bēnyṅaknhom Tholomon wāār ë jaakde yic, ee cīi cīt ke. ³⁰ Ku na ye Nhialic wēl tō roor col adhēj këya, wēl tō thīn ēmēn, ku na nhiäk nīn lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cīi we bī kuēc nhīim? Ye gam thīin koor nō be rēēr kek we këya!

³¹ “Duškkë ye diēer ku luēlkë, ‘Yeņō buk cam? Yeņō buk dek? Buk kē cejku yōk tēno?’ ³² (Aa kɔc kuc wēt Nhialic kek aa kepušth yiēk ë kākka.) Ku anjic Wuurdun tō nhial lɔn wīc wek kākka ēbēn. ³³ Yakë wepušth wēl bāānyde kek kāk wīc ke tēnë we, kajuēc wīckë ke aabi yiēk we. ³⁴ Këya duškkë ye diēer ë nhiäk, nhiäk abi bēn kek kākke. Akōl ēbēn ala yic kēraacde ë rot.

7

Kəj kākku guir ba raan dēt jāl wēt (Lk 6:37-38, 41-42)

¹ “Duk kɔc kōk ye nyieeny kāracc cīk looi kāk ye ke looi aya, rin bī yī cīi gut nyin, ² rin tē ye lušk kɔc kōk, yen ë tē bī Nhialic yī lušk thīn aya. ³ Yeņō, ye yīn kēreec diēt ye looi kuc, ku ye tīj kēreec koor ye wāmuuth looi? ⁴ Ye kēdē bī yīn ke menhku dōk kāracc ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵ Awēēṅkuil Kanķë kāracc yakë ke looi pušl, yen abi wek ye lēu bāk miēthakun jāl wēt.

⁶ “Duk jōk gēm kēnë Nhialic, ku duk rot gōšū ba wēt lēk kɔc cīi ye bī gam, tēdë aabi kuc ku nākkë yīin.

Rōök yen wīc Nhialic (Lk 11:9-13)

⁷ “Thiēc, ku abi gām yī, wīc ku aba yōk, gut yōt thok ku abi ṅaany thok tēnë yī. ⁸ Raan ë thiēc, aye gām kēdānj, ku raan wīc kēdānj, ee kē wīc yōk, ku raan yōt tōnj thok aye ṅany

thok ye akölaköl. ⁹ Nadë le raan kamkun gëm manhde dööt tē wic yen mieth? ¹⁰ Nadë, ke gëm kēpiny, tē cī yen ye thiëec ë rēc? ¹¹ Na yakë njic wek kōc cīi path bāk miēthkun aa gām kāpath wickë ke, ke Wuur tō nhial cīi kājuec path bī gām kōc ye thiëec!

Lōj la cök

¹² “Loi kāpath tēnē kōc kōk, cimēn nhiēer yin ye bik kāpath looi tēnē yī aya, kākā kek aaci lueel theer athōr Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic (Lk 13:24)

¹³ “Kuany dhël ye kōc gum thīn yic, rin dhël cīi kōc ye gum thīn, ee kōc yāth pan mac, ke yē yen aye kōc juēc mēr thīn.” ¹⁴ Ku dhël ye kōc gum thīn yen ë la pan Nhialic, ku aa kōc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bī week cīi wēj (Lk 6:43-44)

¹⁵ “Tietkë röt kōc piöoc wël ë lueth, kōc bēn tēnē we ku luelkë wël puoth cī la lailāi, ku kāk rēer keyāac arac apēi. ¹⁶ Aa bāk njic tēden ye kek luui thīn. Acin mīth tim ye cam, ye bet tim dēt cie ye nhom. ¹⁷ Kēya, tim ye miēthke cam ë luok mīth path, ku tim rac cīi miēthke ye cam, acin kē ye yök tēnē ye. ¹⁸ Tim pēth ye miēthke cam acīi lēu bī dhiēth mīth rēc, ku tim cīi miēthke ye cam acie kan luok mīth ye cam. ¹⁹ Ku kuat tim cin kē ye kuany tēnē ye aye yep ku tok. ²⁰ Aben lēk we, kōc aa lueth, aa bāk njic tēden ye kek luui thīn.

Wek aa kēc kan njic (Lk 13:25-27)

²¹ “Acie kuat raan ya cōl, ‘Bēny, Bēny,’ Yen bī la pan Nhialic, aa kōc kē wic Wā tō nhial looi kek aabi Bāāny Nhialic yök. ²² Tē le aköl kēnē bēn, abi kōc juēc lueel tēnē ya, ‘Bēny, Bēny! Yök aaci wēt Nhialic piöoc ë rienku. Ku yök aaci jakrēc cuop wei ë rienku, ku loiku kājuec kōc göi!’ ²³ Ku aba lēk ke, ‘Wek aa kēc kan njic. Jälkë yalšōm, kōc ë luui kārāc!’

Kāāj rin kōc karou cī bēi keer (Lk 6:47-49)

²⁴ “Kēya, kuat raan wëlkiēn kā piñ, ku luui ë wëlkā, abi ciēt raan njic kāñ cī paande looi tēthōny. ²⁵ Go deñ tueny ku bō aboor ku yomdit apēi. Ku paande akēc wiik rin cī ye buth tēthōny. ²⁶ Ku kuat raan wëlkiēn kā piñ ku cīi lui ë ke, abi ciēt raan abēl cī paande looi tēthuth. ²⁷ Go deñ tueny apēi ku bō aboor ku yomdit, go baai wiik ebēn abi ciēn yōn tōj dōñ!”

Thān awēn tō thīn aci gāi

²⁸ Wēn cī Jethu wël ke wic bī keek lueel thöl, go thān awēn tō thīn gāi tē cī yen ke piöoc

thīn, ²⁹ rin Jethu acīi cīt kōcken piöoc ë löōj, rin aci piöoc ke la riel Nhialic.

8

Jethu aci atuet cōl apuol (Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

¹ Wēn cī yen bēn piny got nhom, ëci kōc juēc apēi buōth. ² Go raan cī tuet bēn tēnē ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bēny, na wic ke yin cōl ë tuen kēnē adem.”

³ Go Jethu yekök riny ku gōot, ku lueel, “Ee yic awiēc, Piaalē!” Go tuet gua dem nyin yic. ⁴ Ku lēk Jethu ye, “Muk yinhom apath duk kēnē lēk raan dēt, lōor ku nyuōth rot raan kāk Nhialic bī caath, ku juar kāñ cīt tē ye löj Mothith ye lueel thīn, bī kōc ebēn njic lōn cī yin pial.”

Jethu aci raan lui pan bēny apuruuk kony (Lk 7:1-10)

⁵ Wēn cī yen yet Kapernaum, ke bēny mec apuruuk juēc bō tēnē ye ku lēn, ⁶ “Bēny, raan lui paandiē atō baai ke tuany, acin tē ye yen rot cak jōt, adhēl apēi.”

⁷ Go Jethu lueel. “Yēn abi la ba kony bī pial.”

⁸ Go bēny apuruuk bēer, “Bēny, duk rot nāk cāth, rin yēn acie raan path nadē ke yī bō atiēndiē yic, toc wētdu ë path ku yēn abi pial. ⁹ Rin yēn aya, yēn arēer bānydit cök, ku yēn ala apuruuk rēer yacök. Ku aya lēk njic. ‘Lōor!’ Ka la, ku lēk njic, ‘Bāār tēn!’ Ka bō. Ku lēk raan lui paandiē, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

¹⁰ Kaam wēn piñ Jethu wël raan kēnē ke gēi, ku lēk kōc awēn buōth ye, “Alēk we ayic, acin raan tōj ca kan yök Itharel ke la gamdit cīt kēnē. ¹¹ Muškkë kēnē nhom, kōc juēc aabi bēn pinyinhom ebēn ku nyuuckë ë tōk kek Abaram, ku Ithāk, ku Jakop yai yic bāāny yic pan Nhialic. ¹² Ku kōc ke bī rēer bāāny yic aabi ciēc ayeer mušōth yic, tē bī kek rēer thīn ke dhiau bik kethook aa kōc, ke cī nhīim la cōt.” ¹³ Ku wël yethok bēny apuruuk ku lueel, “Lōor, dhuōk baai, yin aci gam, ku kēnē abi looi tēnē yī.”

Ku raanden luoi aci guo pial ë tēn awēn.

Jethu aci kōc tuany kony (Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴ Tēwēn le Jethu pan Piter, ke yök man tiñ Piter piiny biöök yic ke cī juāi göök. ¹⁵ Go gōot, go juāi jāl, ku jōt rot ku looi miēth tēnē ke.

¹⁶ Naḡon thēei, ke kōc juēc la gup jakrēc bīi tēnē ye. Go jakrēc cuop wei ke gup wēt thok ë path, ku kony kōc tuany bik pial. ¹⁷ Kēnē aci rot looi rin bī wēt cī Ithaya lueel theer yenhom tiēer, “Aci kuat arēem ku tuany ebēn jat yeyeth.”

Raan bush Jethu adhil pušu riel
(Lk 9:57-62)

¹⁸ Nawën tîj Jethu thândit apeî yelšëm, ke lëk kacke bik teem wâr alonjui. ¹⁹ Go raan piöoc lööj bën tënë ye ku lueel, “Bänydië, yin aba biaath kuat t̄ ler yin thin.” ²⁰ Go Jethu bëër, “Luony roor aala yöötken yekë ke wuut, ku diet pār aala yöötken, ku Manh Raan acin nhom baai pinyinhom t̄n.”

²¹ Go raan dët kam koc ye buoath lueel tënë ye, “Bëny, cal ya akonj wä la thišk.” ²² Go Jethu bëër, “Buoth ya, ku päl koc cit koc ci thou bik kacken thišk.”

Jethu aci yom cal akääc
(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³ Go Jethu la riäi yic, ku buoath kacken ye buoath. ²⁴ Kaam awën, ke yomdit ril apeî jot rot, ku loi atiaktiak rot bi riäi duër puk yic, ku Jethu ë nin. ²⁵ Go kacken ye buoath la tënë ye ku pušckë ke dhiau, “Luäk yo, Bëny, yok aa dir!” ²⁶ Go lëk ke, “Wek koc koor gamdun, yenjö ye wek rišoc këlä?” Ku jot rot ku riel yom ku atiaktiak, gokë la dil. ²⁷ Go koc awën gai ku thiëckë röt, “Ye raan la guöp njö këné? Na cok a yom ku atiaktiak ë ke pinj wëtde!”

Koc pan Gadara la gup jakrec
(Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

²⁸ Wën ci Jethu yet pan Gadara t̄ wâr alonjui, ke räm kek röör karou ke bö bei rën nhüm. Ku röörkä aake la gup jakrec ë ke riir nhüm apeî, abi koc aa rišoc ke, abi ciën raan tēek ë dhël këné. ²⁹ Gokë duoat looi wën tîj kek Jethu, “Yenjö wic tënë yo Wën Nhialic? Ca bën ba yo bën tēm awušč ke tēn awušč noot?”

³⁰ Ku duut dir baai ë nyuäth tēthišk. ³¹ Go jakrec Jethu lön, “Na wic ba yo cuap wei ë röörkä gup, ke yi cop yo ë dirkä gup.” ³² Go lëk ke, “Lak,” Gokë bën bei ku lek ë dir gup, ku tēn awën, ke duut diëër riñ agör yic ku thootkë wüir ku moukë ëbën. ³³ Go röör ke biöök dir kat ku riñkë geeu, ku lek kë ci rot looi tënë dir ku tënë röör awën karou la gup jakrec tēt koc. ³⁴ Go koc juëc apeî geeu la bik röm kek Jethu. Nawën tîjkë, ke länjkë bi jal panden.

9

Jethu aci raan ci ruai kony
(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

¹ Go Jethu dhuk riäi yic, ku teem wâr, ku ler genden Kapernaum. ² Go koc kök mony ci ruai bēi tënë ye ke ketkë, ke ci t̄oc biöök alom yic. Tëwën tîj Jethu gamdit t̄oc ke ke, ke lueel tënë mony aduany, “Deet yipušu manhdië! Adumušmku aaci päl piny.”

³ Tëwën piñ koc piöoc ë lööj ë wët këné, gokë jam kamken ëlä, “Mony këné adhäl Nhialic!”

⁴ Go Jethu lëk ke wën njic yen kë yekë tak, “Yenjö ye wek tak kârac cit kâkkä? ⁵ Ëmën ye kënen puol yic kâkkä yic, ba lueel, ‘Adumušmku aaci päl piny,’ Tëde ke luæl, ‘Jot rot ku cathë?’ ⁶ Ku aba nyuäth we lon le Manh Raan riel pinyinhom ba adumušm päl piny.” Ku lëk mony aduany, “Jot rot ku kuany biñdu ku loor baai!”

⁷ Go mony këné rot jot ku dhuk baai. ⁸ Go thän awën rišoc wën tîj kek mony këné, ku leckë Nhialic rin ci yen riöldiit cit këné gam raan ë path.

Jethu aci Matheo cöl
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹ Tëwën jiël Jethu tēn awën, ke tîj monyajuër kut cöl Matheo ke rëër tēden luoi, go lëk ye, “Buoth ya.” Go Matheo rot jot ku buoath.

¹⁰ Tëwën miñ Jethu pan Matheo kek kacken ye buoath, ke kocajuër kut, ku koc kök la gup anyon, mët röt ke bik miñ ë tök. ¹¹ Nawën tîj Parathi ë këné, ke thiëc kacken ye buoath, “Yenjö ye raandun piöoc miñ kek kocajuër kut ku koc kök la gup adumušm?”

¹² Go Jethu wëlken piñ ku bëër, “Aacie koc puol kek la tënë aküm, aa koc tuany. ¹³ Lak bäk wëlkä la deet yic, kë wiëc ë yer pušu, acä wic bi ya näk yök. Yen akëc bën ba koc path bën cöl, aa koc la gup adumušm.”

Wët löj thëk ë mieth
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴ Go koc Joon raan koc muooc nhüm bën tënë Jethu ku thiëckë, “Yook, ku koc Parathi yok aa thek buk cii miñ, ku kockun yi buoath aacie thek, yenjö?”

¹⁵ Go Jethu lön den bëër ëlä, “Yakë tak lon bi koc ci bën ruäi yic rëer ke cii miñ, ku yen athiëck nhom ya rëer ke ke? Aacie tēde! Aköl bi athiëck döm ku nyeci keyiic, yen aköl bi kek thek.

¹⁶ “Yen aci bën ba we bën lëk, lon nadë acin raan bi aban alanh ret wei alanh yam ksu bi la bušp ë dhiäth alath ksu. ¹⁷ Ku acin raan bi mušn abiëc ë yam pušk tony theer yic, na looi këya, ke tony abi yic päc ku pušk mšu wei, ku riëëkkë kedhie. Mušn yam adhil pušk tony ë yam yic. Ku na ye mušn abiëc ë yam, ka ye tääu tony ë yam yic, ku keek ëbën acii bi riääk.”

Jethu aci tik kony ku cal meth aben pir
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸ Tëwën lëk Jethu ke ë wëlkä, ke bëny tēn amat koc Itharel bö tënë ye ku gut yenhiol piny yenhom ku lēj, “Nyaandië apuoc thou ëmën thiin, bäär ba yicin la tääu yenhom bi ben pir.”

¹⁹ Go Jethu rot jot kek kacken ye buoath ku buathkë.

²⁰ Nawën ke tîj tuany, cii thëkde ksu ye tēem rušön thiäär ku rou, b̄ Jethu ksu ciëen

ku goot alanhde. ²¹ Rin eci jam yepuſu ela, "Na gaat alanhde ke yen abi pial."

²² Go Jethu yenhom wel, ku tij ku lueel tenē ye, "Deet yipuſu nyaandiē, gamdu aci col apuol." Ku kaam awēn ke riem kääc.

²³ Tēwēn ci Jethu yet pan bēny tēn amat koc Itharel, ke yök koc ke näk röt ke dhiau apei, go lēk ke, ²⁴ "Jälkē tēn! Nyanthiin kēnē akēc thou, anin!" Gokē döl guſp. ²⁵ Go la yöt wēn ci koc la ayeer ebēn, ku dam nyanthiin cin. Go rot jät. ²⁶ Ku thiēi thoſ kēnē piny pan awēn.

Jethu aci cöör karou kony bik daai

²⁷ Wēn ci Jethu jäl pan mony awēn ke ber tuen, go cöör karou buoöth cök ke dhiau. "Yin anöthku, kony yo Wēn Debit."

²⁸ Nawēn le yet yöt, ke buoöthkē thün, goke thiēc, "Yakē gam wepuöth lön bi yen kēnē looi?"

Gokē rek yic, "Bēny, ayeku gam!"

²⁹ Goke goot nyin ku lueel, "Abi rot looi këya, cimēn ci wek ye gam!"

³⁰ Gokē guo daai nyin yic, ku thoſn ke ela, "Duökkē ē kēnē lēk raan dēti!"

³¹ Nawēn lek jäl tēnē Jethu, ke la jam rienke baai yic ebēn.

Jethu aci mony cie jam kony bi jam

³² Kaam wēn puoc koc awēn karou jäl, ke mony la guſp jöſrac cie jam bi tēnē ye. ³³ Ku kam thin ci Jethu jöſrac cuop wei yeguſp, go guo jam, go koc gäi ebēn ku luelkē, "Yök aa kēc kēci kēnē kaſ tij Itharel ē tēn!"

³⁴ Go Parathi yöſſ yic ku luelkē, "Ee bēny jakreç yen ē ye yiēk riel bi ke aa cuop wei koc gup."

Rap tem ajuēc ku koc tem ke aa lik

³⁵ Ku jöl Jethu geeth ku baai kuany yiic ke ye piöök tēn amat koc Itharel. Ku lēk koc Wēt Puoſh Yam rin bäāny Nhialic, ku kony koc ē tueny yiic ebēn. ³⁶ Nawēn tij thändiit guēer tēnē ye, ke ηeç yic tēnē ke, rin aaci tij ke cīn raan piöök ke, kēci amēl pap cīn nhüim abiöök. ³⁷ Ku lueel tēnē kocken ye buoöth, "Käk tem ajuēc ku koc luoi aa lik. ³⁸ Kēya, röökkē Bēny la nhom käk tem, bi koc luoi col ajuak röt."

10

Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

¹ Go Jethu kocken ye buoöth kathiäär ku rou cöl, ku yik ke riel bi kek jakreç aa cuop wei, ku konykē koc tuany bik pial. ² Rin koc ke ci kuany aa kīk. Thaimon, ci Jethu bēn cäk ke col Piter. Ku wämēnh Andria

ku wēet Dhubedi, Jemith ku Joon. ³ Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuer kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, ⁴ Thaimon (raan la puſu ater) ku jöl a Judath Ithkariöt raan wäär ci Jethu bēn luom bi dom.

Luoi Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵ Keek kathiäär ku rou aake ci Jethu tooc ku yöök ke ela, "Duökkē bēi koc cie koc Itharel kēc yiic, ku duökkē la geeth Thamararia yiic. ⁶ Lakkē tēnē koc Itharel kuc Wēt Puoſh Yam Nhialic. ⁷ Tē le wek ke lēkkē ke, "Lön ci bäāny Nhialic thiſki!" ⁸ Kuonykē koc tuany bik pial, ku calkē koc ci thou aa ben pir, ku calkē koc la gup tuet aa dem, ku cuopkē jakreç wei koc gup. Duökkē röt col aye riap tē looi wek kakkä, rin riel ye wek ke looi ē cäk yoc. ⁹ Duökkē muk wēu ku duökkē muk jökgoo ye wek lim müth dhēl yic. ¹⁰ Muökkē alēth ku war ceſſkē kepeç, ku wai tök ē path. Rin raan ē luoi aye gäm kēden ci yen luui.

¹¹ "Kuat geu, ayi pan ye wek la thün, yakē thiēc raan puoſh bi we lor, ku rēerke kek ye yet aköl bi wek jäl. ¹² Tē ye wek la bēi yiic, yakē koc kaſ tij lön bi kek we lor ku nyuuckē we. ¹³ Ku na lor koc baai we, ke we rēer ku nyuöthkē ke Wēt Puoſh Yam, ku na cīk nyin la we, ka cīn wēt lēkkē ke. ¹⁴ Ku na cīi koc baai, ayi koc geu we lor ku piſkē wēt cieth wek, ke we jiēl ku tenkē wecök. ¹⁵ Ku wek aa lēk kēnē! Aköl luſdiit, Nhialic abi koc reç pan Thodom ku Gomora nuaän tēnē ē kockäl

Acı Jethu lēk atuöcke lön bi kek gum

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶ "Pieſkē kēnē! Wek aa tuooc bēi yiic cimēn amēl la gal yiic. Kēya, cökkē wepuöth ku luoiē röt bāk aa koc path ſic kaſ, ſic luui. ¹⁷ Ku alēk we aya bāk ſic lön bi we aa dom ku yēth we luk yic, ku thatkē we tēden amat. ¹⁸ Ku wek aabi köc bāny nhüim ē rienkiē, bāk Wēt Puoſh Yam lēk ke ku koc cie koc Itharel. ¹⁹ Ku tē yēth kek we luk yic, duökkē dieer tē bi wek la jieem thün, rin wēt bāk lueel abi guo bēn wenhüim tē jieem wek. ²⁰ Rin wēl bāk lueel aacie wēlkun, aabi bēn tēnē Wēi Nhialic yen bi jam wegup.

²¹ "Raan kek wämēnh aabi röt gaany bik röt col aa näk, ku wärken miſh aabi miēthken luom, ku miſh aabi koc ke dhiēth ke luom bik ke col aa näk. ²² Koc ebēn aabi we maan rienkiē. Ku raan bi yepuſu deet yet tē bi yen thou, abi pir akölrēēc ebēn. ²³ Na wickē bik we nök gen ci wek la thün, ke we riſ gen dēt. Ku na näkkē we ē gen kēnē aya, ke we riſ gen

dëëté. Alëk we ayic, wek aci luaidun bi thöl pan Itharel, ke Manh Raan këc bën.

²⁴“Acin manh piöoc wär raan piöoc ye, ku acin alony dit tënë bännde. ²⁵Këya, apath bi raan biöth ciät raanden ë piöoc, ku alony kecit bännde. Na ye wun baai cöl ke Beldhebul bëny jakrec, ke kacke bi cöl rin yindë!

Duëkkë riöc
(Lk 12:2-7)

²⁶“Këya, duëkkë riöc ke. Rin käk ye moony emën aa ñot ke bi ñic aköldä, rin acin kë ye thiaan bi cii ñic. ²⁷Yakë käk ya lëk we ë röt lueel koc nhüim ebën ke cin riöc, ku luëlkë käk ye ñäai weyith, bi koc käk ke piñ aya. ²⁸Duëkkë riöc koc we nök, wëikun aa liu kecin. Anjëen bäk riöc ë Nhialic, yen la riel we cöl apir pinyhom ku kony wëiku ë pan mac aköldä. ²⁹Acin këthiin koor lëu bi määr ke kuc Wuur tö nhial. Na cak ajinh thin koor tö baai ka ñic. ³⁰Ku week bën aya, na cak a këthiin tö wegup cimën nhim tö wenhüim, ka ñic Wuur tö nhial. ³¹Këya, duëkkë riöc, wek aa wär käckä ebën!

³²“Na ye raan wëtdië piöoc ku cii guöp riöc, ke yen acii guöp riöc ye ë Wä nhom nhial. ³³Ku na ye raan jël ya koc nhüim lon cii yen ye raandië, ka ba jai aya ë Wä nhom nhial.

³⁴“Duëkkë ye taklon ci yen bën ba döör bën looi pinyhom. Yen akëc bën ba käñ bën cöl aa puul yic, ee gum bi raan ebën gum. ³⁵Rin yen aci bën ba meth kek wun, ku nya kek man cöl aman röt, ku man athiëk kek tiñ wënde aabi röt maan aya, ³⁶koc bi raan aa maan aa kocken rëër kek ye baai.

³⁷“Raan ye nhiaar bi aa koc ke dhiëth ye kek nhiëer apei tënë ya, ka cie raandië, ku na ye raan miëthke nhiaar apei tënë ya, ka cie raandië aya. ³⁸Raan cie kârac ye gum wëtdië ku looi wëtdië acie raandië. ³⁹Raan ye wic bi wëike ñic muk pinyhom ë tën, acii pir aköldä bi yök, ku raan bi gum ë wëtdië, abi pir akölrüëc ebën yök.

⁴⁰“Raan we lor ë yen aye lor, ku koc ya lor, ee Wä raan toc ya yen ayekë lor. ⁴¹Raan atuönydië lor rin ñic yen ye lon ë yen atuönydië, abi la abak ariöp bi yiëk atuuc yic. ⁴²Muëkkë këné na gem raan piu col nyin ë path tënë raan thiin koor kam koc ya buöth, rin ye yen raan ya buöth, ka bä ariöpdë dhiel yök.”

11

Joon aci koc tuöc tënë Jethu
(Lk 7:18-35)

¹ Wën ci Jethu wëlkä jal lëk kocken ye buöth kathiaär ku rou, ke jiël ë tën bi la piöoc ku le koc lëk gëeth Galilia yic.

² Ee ninkä, tëwën tö Joon raan koc muöc nhüim yööt ke mac, ke piñ käk looi Jethu. Go koc abëk, kocken ye buöth tuöc tënë ye bik la thiëc wët këné. ³“Ye yin raan yi bi bën, aye raan dët yen buk tiit?”

⁴ Go Jethu bëër, “Dhuëkkë ku lëkkë Joon, käk cak piñ ku käk cak tiñ. ⁵Cör aci bën daai ku aduany aci ya cath. Ku koc ci tuet aaci tuet jal kegup. Ku miñ aci ya piñ ku koc ci thou aaci röt jot. Ku Wët Puöth Yam Nhialic alëk koc ñön nyin. ⁶Raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic!”

⁷ Kaam wën jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tët koc Joon, “Ye raan yindë yen ci wek la ror cii ceñ bäk la tiñ? Ye raan puul yic ye wel nom ë path cimën ye yom aruöör wel nom? Acie tède, acie yen këné ler wek. ⁸Ye raan yindë yen lak tiñ? Ye mony ceñ alëth path? Anjot cie tède, koc ceñ alëth dhëñ aa koc tö bëëi bänny yii! ⁹Na cie këya, ke yenjö yen ler wek? Ye raan käk Nhialic tiñ? Ee yic, ku alëk we, yen adit tënë raan käk Nhialic tiñ. ¹⁰Yen Joon, yen ë raan ci wël göt ë rienke theër ëlä, ‘Yen abä atuönydië tuöc yinhom tuen, ku yeen abi dhël la guiir tënë yi.’

¹¹“Ku wek aba lëk yiny këné, Joon raan koc muöc nhüim aril, acin raan kuat koc ci dhiëëth pinyhom dit tënë Joon. Ku raan koor bäany Nhialic yic adit tënë ye. ¹²Tëwäär piöoc Joon raan koc muöc nhüim agut cit akölë, bäany Nhialic ala tuen, ku aye koc rec käk la riel them bik dhuök ciëen. ¹³Rin löñ Mothith, ku koc ke käk Nhialic tiñ ebën agut tē yëët yen Joon, aake ye jam rin bäany Nhialic, ¹⁴ku na tö wëpuöth bäk wëtdië gam, ke yen Joon yen ë Elija wäär ci bende lëk thäi. ¹⁵Pienkë tē le wek yith!

¹⁶“Yenjö ba thöñ kek riëc akölë? Aa cit miith ci kenhüim mat laar yic len kegup, ye lueel ëlä,

¹⁷ ‘Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruääi ket,

ku wek aa këc dier!
Ku yok aaci käk ye keek looi thuöu yic thöñ,
ku wek aa këc dhiau!’

¹⁸“Rin Joon aci tuöl ku ëcie bëëi kuany yic ke miith ku dëk, go raan ebën lueel, ‘Joon ala guöp jöñrac!’ ¹⁹Nawën bö Manh Raan ku ye miith ke koc ku dëk ke ke, gokë lueel, ‘Tiënkë mony këné! Yen akok ku a dëk määu, ku amääth kek koc ajuër kut ku koc la gup adumuösm!’ Ku luai puöth Nhialic ë rot nyuöth käk ya looi yic.”

Gëeth këc luoi kârec puul thin
(Lk 10:13-15)

²⁰ Tëwën, go Jethu puöu dak ku nyieeny koc gëeth ci yen kajuëc jäñ gäi looi thin, rin

kéc kek luai käréc pušl. ²¹ “Wek kóc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit kärac apei, rin kajuéc jån gõi cåk tñj ci looi geethkun yiic, ku ke ci looi Tire ku Thidon geeth wäär ceñ kóc ræc, ñušt kóc è geethká aaci kepušth dhušk ciëen theer ku palkë luai kärac! ²² Ku wek aa lëk kënë, aköl luñdit, Nhialic abi kóc Tire ku Thidon ñuään! ²³ Ku wek kóc gen Kapernaum! Yakë tak lön bi we jat nhial? Wek abi cuat pan mac. Rin kækjån gõi ci looi wenyin cåk ke tñj, ku ke ci looi Thodom, ñušt acin kè cie rac agut emèn! ²⁴ Ku aben lëk we, kån aaci yiic bi riel apei tënë ke aköl luñdit, cimèn tẽ bi kek yiic ril thin tënë we!”

Bäk tënë ya bæk bën lñj (Lk 10:21-22)

²⁵ Ku è tèn awèn ke lueel Jethu, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yin aleec rin ci yin kæk ca thiaan tënë kóc ñic kån ci piöc, nyušt kóc kor kéc piöc. ²⁶ Ee yic Wä, yen è kën yi yuum pušu.

²⁷ “Këriëcc ebën aci Wä gäm ya. Ku acin raan ñic Wënde, ee Wun è rot, cimèn cïn yen raan ñic Wun, ee Wënde ku kóc ci Wënde loc bik ñic.

²⁸ “Bäk tënë ya ebën, wek kóc ci jät yiëth kãthiek bæk ke yäac, wek aba cöl alõj. ²⁹ Gamkë piöccdië bæk yith ñic, rin yæn aci la ruathruath, yæn alir pušu, ku wek aabi wëikun pir. ³⁰ Rin piöccdië aci ril, apuol yic.”

12

Jethu aci kucet lõj aköl lñj kóc Itharel (Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Naçon akäl tók è ninkä, Jethu è cath kek kocken ye buoŕth, ke kuany dhël yic kam dum aköl lõj. Ku kocken ye buoŕth aake nèk cak, gokë rap lek cam dhoj. ² Nawën tñj kóc akut Parathï, gokë Jethu thiëcc, “Tñj, kockun yi buoŕth aa loi kè cie looi aköl lõj!”

³ Go bëer ku lueel, “Këckë kè ci Debit looi theer kan kueen, wäär nèk cok ye ke kocken cath kek ye? ⁴ Aci bën la luaj Nhialic, ku ciem ayum yath ci tšou tënë Nhialic, kek kacke. Ayum kënë ecii Debit lëu bi cam kek kacke, aa kóc kæk Nhialic looi kek aake ye cam è röt. ⁵ Dët aya, këckë kueen lõj Mothith yic lön aköl lõj thok ebën, kóc kæk Nhialic looi luaj Nhialic aa lõj aköl lõj dhoj kšu, ku aaci ke ye nyieeny? ⁶ Ku Manh Raan jam kek we, adit tënë luaj Nhialic. ⁷ Na we ci wël ci gõt theer deet yiic, lön kè wic Nhialic è nhier ye kóc röt nhiaar, acue yök ye næk ye, ñušt wek aa kéc kóc cin awuöc cik looi nyieeny, ⁸ rin Manh Raan adit tënë aköl lõj.”

11:21 Ith 23:1-18; Edhe 26:1–28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhäk 9:2-4 11:23 Ith 14:13-15; Cäk 19:24-28 11:24 Mt 10:15; Lk 10:12 11:27 Jn 3:35; 1:18; 10:15 11:29 Jer 6:16 12:1 L.rou 23:25 12:3 1Tha 21:1-6 12:4 Leb 24:9 12:5 Kn 28:9-10 12:7 Mt 9:13; Yoŕth 6:6 12:11 Lk 14:5 12:21 Ith 42:1-4 12:24 Mt 9:34; 10:25
12:30 Mk 9:40

Jethu aci mony ci cin ruai kony (Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Naçon aköl dët ke Jethu jiël tënë awèn ku ler tèn amat kóc Itharel, ¹⁰ ku mony ci cin ruai è tš thin. Ku kóc kæk ke wic Jethu bik gaany kè ci wuöcc, aake tš tèn amat aya, gokë Jethu thiëcc. “Ye lõjda pëen bi raan kony aköl lõj?”

¹¹ Go Jethu bëer, “Na la raan tók kamkun è tèn amäl tók, ku lööny yiith aköl lõj, ke cii biï bei yiith? ¹² Raan adit apei tënë lëi! Këya, lõjda acie yo ye pëen buk raan cii kony aköl lõj.” ¹³ Ku lëk mony wën ci cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abi ciët ciin kéc ruai. ¹⁴ Go Parathï jål tèn amat, ku lek mat tẽ bi kek Jethu næk thin.

Jethu alony ci Nhialic loc

¹⁵ Go Jethu kè loikë ñic, ku jiël tèn awèn, go kóc juëc buoŕth. Ku kony kóc tuany bik pial, ¹⁶ ku thon ke apei bik ci la lëk kóc kæk, bi cii ñic. ¹⁷ Rin bi kè ci Ithaya lueel wãtheer ëlä è rienke yenhom tiëej,

¹⁸ “Yen akïn yen alonydiën ca loc, raan tõj yen nhiaar, mit yæn pušu tënë yeen.

Yæn abi Wëikië cöl alöony yeguöŕp, ku abi gam è yic lëk thãi ebën.

¹⁹ Acii bi ya göth ku rëem kóc nhüim wël cie yith,

acii bi ya piñ röl è dhäl yiic.

²⁰ Acin këthiin bi kan tuöŕr nyin, cok ayiny kóc kor ka cii dhäl.

Acii bi kan dhär yet tẽ bi yienyde ñic,

²¹ ku abi wuöŕt ebën ñöŕth.”

Jethu aye yöök lön le yen guöŕp jöñrac (Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²² Nawën kè kóc kæk biï mony ci cor tënë Jethu, ku ëcie jam aya rin tš jöñrac yeguöŕp. Go Jethu kony, yet bi jam ku deei. ²³ Go kóc awèn tš thin gãi ebën ku thiëckë röt. “Nadë ke bi ya Manh Debit?” ²⁴ Nawën piñ Parathï è wët kënë, ke luelkë, “Yeen è jakréc cuop wei kóc gup, rin ye bëny jakréc, cöl Beldhebul ye yiek riel.”

²⁵ Go Jethu kè takkë ñic ku lueel, “Pan yeyic tek ku thär kóc è kamken, è lac riäk. Ku na tek gen tók yeyic, ayi dhiënh tók ku tuumkë kenhüim ku thërkë, ka pušk. ²⁶ Na ye jöñrac jöñræc dët cuop wei, ka ci keyiic tek. Këya, lëu panden bi köcc këdë! ²⁷ Ku na ye riel Beldhebul yen ye yæn jakréc cuop wei, ke ye riel ña yen ye kockun yakë buoŕth ke cuop wei? Calkë ke aa lëk we yic. ²⁸ Ku na ye riel Wëi Nhialic yen ye yæn jakréc cuop wei, ke ñieckë lön ci bäany Nhialic bën tënë we.

29 “Acin raan lëu ye bi yön raan ril dhoŋ ku nyësi kâkke, akonj raan ril kënë dam ku der, ku jol kâk tō baai nyaai.

30 “Raan kēc rot mât ya acie raandië, ku raan ciï ya kony bi koc lëk wēt Nhialic, ee koc thiï. 31 Këya, wek aa lëk yic lön nadë adumuööm ë koc, ku kârac yekë ke lueel, aa lëu bi ke päl piny. Ku kuat raan kârec lueel Wëi Nhialic guöp, acii bi päl piny tënë ye. 32 Ku na ye raan lueel wēt rac Manh Raan guöp, ka päl piny. Ku raan ye lueel lön ye Wëi Nhialic jonrac, ka ciï konj päl piny acin emën agut akölrïëc ebën.

33 “Com tim tēpath bi miēthke piath. Tēdë ke com tērac bi miēthke rēëc. Këya, tim aye njic miēthke. 34 Wek mīth kâpieny, mīth koc cie yith ye gam, lëukë bāk kēpath lueel, ke we ye jakrec emëndun? Rin kē ye thok lueel ë bën bei raan pušu. 35 Raan path ë luui kâpath, rin kâpuoth tē yepušu. Ku raan rac ë luui kârac rin kârec tō yepušu.

36 “Alëk we, raan ebën abï thiëëc aköl lunđit ë wël rec ci lueel. 37 Rin wëlku kek aabi yāth tēpath, ku aa kek aabi cal atēm awuŋc aköl lunđit.”

Jethu aci kuc bi kënë jāŋ gōi looi
(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

38 Go koc kâk piöoc lööŋ ku Parathï lueel tënë ye, “Raan piöoc awïku ba kënë jāŋ gōi looi buk tīŋ.” 39 Go Jethu bēer, “Aa koc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kâk tīŋkë! Acin kën jāŋ gōi bi nyuŋth we, ee kēwäär ci rot looi tënë Jona, raan kâk Nhialic tīŋ yen abï rot looi. 40 Cimën wäär ci Jona rēer akööl kadiäk ku wēr kadiäk rēcdit apeï yic, ke Manh Raan aya abï rēer nin kadiäk ë ranj yic. 41 Aköl lunđit koc gen Ninibe, aabi we gōk rin ci kek kepuŋth waar ku pälkë luoi kârac wäär ci Jona ke lëk. Ku alëk we, yen jam kënë, yen adit tënë Jona! 42 Tīŋdit ë bēny wäär jiël pan Athia bi la Jeruthalem, abï we gōk aköl lunđit rin ci yen jāl tēmec apeï bi wël puŋth bēnyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku yen jam, yen adit tënë Tholomon!

43 “Tē ci jonrac jāl raan guöp, ee piny yōöp tēdēt bi yen lōŋ thīn. Na ciï yök, 44 ke lueel, ‘Yen abï dhuk tēwäär jiël yen thīn.’ Këya, ke dhuk ku yök tēn bi yen rēer thīn ke cīn raan tō thīn, ku aci guiir. 45 Ku dhuk, ku le bën kek jakrec apeï kâk kadorou wär ye, bik bën ceŋ baai. Ku pīr ë raan kënë ë jāl rēëc apeï tënë pīrden tuēŋ. Yen ë tēn ben rot luöoi thīn aya tënë kuat akölë.”

Man Jethu ku wämāthakën aaci Jethu nyaai
(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

46 Jethu ee ŋot jam kek koc tēwën yēët man kek wämāthakën. Ku kēëckë ayeer, ku thiëckë bik jam kek ye. 47 Go raan tōk kam koc awën lëk ye, “Moor ku wämāthakui aa kâac ayeer, ku awickë bik jam kek yī.”

48 Go Jethu bēer, “Yenā ë ma? Ku ye yīŋa paan ë ma?” 49 Ku nyooth koccken ye buöoth ku lueel, “Kockä! Kek aa ma ku wämāthakäi! 50 Kuat raan ë wēt Wä tō nhial looi yen ë wämāath, ku nyankäi, ku ma.”

13

Kääŋ dom path ku dom rac
(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

1 Ku aköl tōŋ awën, ke Jethu jiël baai ku ler wär Gallilia yōu ku nyuuc, ku piöoc. 2 Ku gööm koc juëc apeï, go la riäi yic ku nyuuc thīn, ku kâac thān awën ë piu thook ayeer. 3 Ku jol Jethu kēŋ aa lueel bi yen koc piöoc kājuëc.

Ku lëk ke, “Raan puŋr ëci la dom bi la pur. 4 Tēwën yen rap wēer dom, ke kōth abëk lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke. 5 Ku lööny kōth kâk alal nhom, tē koor tiop thīn. Gokë guö cil rin tiop ëci dit thīn. 6 Nawën la aköl ruel apeï ke rap awën yuom, ku rieukë rin kēc meiken yet piny. 7 Ku lööny kōth abëk tē ye yuöŋ lac dit thīn, nawën la yuöŋ dit ke nâk rap. 8 Ku lööny kōth kâk ë tiom path yic, ku lokkë apath, kâk ke dit nhīim ku kâk ke thōöŋ röt ku kâk ke thoi nhīim!”

9 Ku wit Jethu wētde ëlä, “Pieŋkë tē le wek yith!”

Wēt thööth ë kääŋ
(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

10 Nawën ke koccken ye buöoth bö tënë ye ku thiëckë, “Yenö ye yīn jam ë waal tënë ke?”

11 Go dhuk nhom ku lueel, “Njēëc kâk bääny Nhialic aci gām we ku akëc gām ke. 12 Rin raan la kēdāŋ abï bën muöoc bi kâkke juëc apeï, ku raan cīn kēdāŋ, ke kēthiin ye tak lön tō yen tënë ye, abï nyaai aya. 13 Kënë ye yen jam waal tënë ke, rin keek aa daai ku acin kē yekë tīŋ, aa piŋ ku aa cīn kē yekë piŋ, tēdë ke detkë yic. 14 Këya, wēt ci Ithaya raan kâk Nhialic tīŋ lueel wāthēer ë rienken ëlä atiiŋ yenhom,

‘Na cok alon ye kockä wēt piŋ ku benkë piŋ, ka cik bi deet yic, na cok alon ye kockä daai, ku cockë keek ka ciï kâŋ bi tīŋ, 15 rin ci kek kepuŋth wel wei, ku aaci keyith cuŋk bik ciï ye piŋ ku niinkë kenyin. Na këckë looi këya, ŋuŋt aa daai ku piŋkë, ku detkë kâŋ yīic,

ku n̄ušt aaci röt th̄on Nhialic, ku kony keek.’

¹⁶ “Ku wekkä, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku piēnkē. ¹⁷ Ku alēk we, aci koc juēc kāk Nhialic t̄ij, ku koc path ŋic Nhialic wic bik t̄ij kāk yakē t̄ij, ku aa kēckē t̄ij, aci wic bik piŋ kāk yakē piŋ, ku aa kēckē piŋ.”

Jethu aci kääŋ raan ē pušr teet yic
(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸ Go Jethu lueel, “Emēn piēnkē tē teet ŋen kääŋ kēnē yic th̄in. ¹⁹ Koc ē wēt bääny Nhialic piŋ ku cik det yic, aa cit kōth ci lööny dhēl yic. Jōŋrac ē bēn ku nyēei wēt awēn kepušt̄h. ²⁰ Kōth ci lööny alēl n̄hom aa cit koc wēt Nhialic gam nyin yic ku mitkē pušt̄h. ²¹ Ku aacie kepušt̄h ye d̄eet, aa löŋ Nhialic guo wai wei tē looi aliääŋ rot, ku tē nēk ke rin wēt Nhialic. ²² Kōth ci lööny tē ye yušt̄ lac d̄it th̄in, aa cit koc ē wēt Nhialic piŋ, ku kajuēc ke d̄ir rin pir pinynhom, ku nh̄ier j̄ieek aa bēn th̄in, ku reckē löŋ Nhialic kepušt̄h. ²³ Ku kōth ci puur tiom path yic, aa cit koc ē wēt Nhialic piŋ ku detkē yic apath, ku kajuēc aye yök tēnē ke, cimēn rap ci ŋic luok ke d̄it nh̄im, ku rap kōk thōōŋ kenh̄im ku kōk ke thoi nh̄im.”

Kääŋ yušt̄ ci cil dom yic

²⁴ Ku ben Jethu ke lēk kääŋ d̄et, “Bääny Nhialic acit raan ci kōth path com duomde. ²⁵ Naŋon akōu ke raan ebēn nin, ke raan aterde bō ku weer abaar rap cōk ku jiēl. ²⁶ Nawēn la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷ Go raan lui dom yic bēn tēnē wun dom ku lueel, ‘Bēny, wäär pur yin, cie rap path kek ca wēer dom yic? Na ye kēya ka abaar kēnē cil kēdē dom yic?’ ²⁸ Go b̄ēer, ‘Ee raan man ya yen aci kēnē looi,’ Go raan ē luoi lueel, ‘Wic buk abaar nyuān wei dom yic?’ ²⁹ Go wun dom b̄ēer, acie tēde, ‘Rin tē nyuēn yin abaar, ke yin amet rap wei ke ke. ³⁰ Cōl rap ku abaar aa d̄it kedhie agut tē bi kek luok, ku aba lēk koc tēm ēlä, kanjē abaar nyuān ku dušt̄kē ke bi ke yoc, ku jalkē rap tem ku tääukē ke kändiē yic.’”

Kääŋ k̄au koor nyin ye tiemde d̄it apej
(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹ Ku benke lēk kääŋ d̄et ēlä, “Bääny Nhialic acit k̄au koor nyin ci raan com duomde. ³² Yeen akoor nyin apej kam kōth ebēn. Ku na le d̄it ka wār tiim ebēn, ee la nhial ke loi kērd̄it apej abi d̄iet ŋōštken aa yik th̄in.”

³³ Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acit luoi ci tik puar ayumdit tet yic, na lä ke piäär ebēn.”

³⁴ Kēya, Jethu ē ye kēŋ lueel ku bi yen koc lēk wēlke ebēn, acin kē ye lueel ke ci kääŋ th̄sth. ³⁵ Ee ye looi kēya rin bi wēt ci raan kāk Nhialic t̄ij lueel th̄er yenhom tiēŋ, “Ųen abi jam kēŋ tēnē week,

bi ŋen ke kāk koc tēwäär cik nhial ku piny teet yic.”

Jethu aci kääŋ yušt̄ teet yic

³⁶ Go Jethu koc nyääŋ ayeer ku ler yöt, go kocken ye buōth bēn tēnē ye ku luelkē, “Tēt yo kääŋ abaar yic.”

³⁷ Go b̄ēer, “Raan ē pušr ci kōth path wēer dom, ee Manh Raan. ³⁸ Dom ē pinynhom, ku kōth path aa koc ŋic Nhialic, ye bääny Nhialic kēden, ku abaar aa koc ē jakrec, ³⁹ ku raan ca abaar mat dom yic ē jōŋrac. Ku tēmtēm ē thōk ē piny, ku koc tēm atuuc Nhialic. ⁴⁰ Kēya, cimēn ye abaar nyuān wei dom yic ku yot, yen abi ya tēde akōl thōok piny. ⁴¹ Manh Raan abā atuuc Nhialic tooc, ku aabi koc rec ē koc yāth kārac yic, ku koc luui kārac tēt bei koc path yic, ⁴² ku cuet ke many d̄ep ci löklök apej, bi kek aa dhiau th̄in ke ŋeny kelec akōlriēec ebēn. ⁴³ Ku koc path aabi ruel cimēn akōl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit löŋde ēlä, “Piēnkē tē le wek yith!”

Kääŋ ē j̄ieek ci thiaan dom yic

⁴⁴ Ku thōth Jethu kääŋ d̄et ēlä, “Bääny Nhialic acit j̄ieek ci wec piny dom yic. Go raandā yök ku nyēei ku ben thiaan ku jiēl ke ci pušu miēt apej, ku le kākke ŋaac ebēn, ku ŋoc dom wēn, rin nh̄ier yen j̄ieek kēnē apej.”

⁴⁵ Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acit raan yoc, wic k̄apath apej, ⁴⁶ nawēn yök kētōōŋ path apej ke la kākke ŋaac wei ebēn ku ŋoc kēnē awēn.”

Kääŋ buon ē rec dom ebēn

⁴⁷ “Bääny Nhialic aya, acit buon ci cuat wūr ku dom kuat ē r̄ec ebēn. ⁴⁸ Tē ci yen thiāŋ, ke miit amēi agōr n̄hom ku nyuuckē bik rec kuany yic, ku tēukē rec path ḡac yic, ku cuetkē rec ci path wei. ⁴⁹ Kēnē, yen ē tē bi yen rot luoi th̄in akōldā thōok piny. Atuuc Nhialic aabi tuōl ku kuēnykē koc rec bei ē koc yic, ⁵⁰ ku cuetkē ke pan mac tē bi kek dhiau th̄in ke ŋeny kelec akōlriēec ebēn.”

Wēt thōok wēl

⁵¹ Ku thiēc Jethu ke, “Cāk wēlkā deet yic apath?” Gokē gam. ⁵² Go lēk ke, “Na ye kēya, ke raan piōoc ē löōŋ ci piōoc kāk bääny Nhialic, acit raan baai kākken yam ku k̄ath̄er b̄ēi ayeer ebēn paande.”

Koc Nadharet aa kēc Jethu gam
(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Wēn ci Jethu thōk luel ē kēŋkā, ke jiēl, ⁵⁴ ku dhuk genden. Ku piōoc koc tēn amat, piōoc ci koc ke tō th̄in bēn gōi ebēn ku luelkē, “Ci mony kēnē k̄aŋ bēn aa ŋic n̄en, ku yök riel ē yen kāk j̄aŋ gōi looi tēnen?” ⁵⁵ Kēnē, cie wēn raan dhie ē guan? Ku man cie th̄in dhie cōl Maria, ku yeen cie mēnh ē Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶ Ku nyiērakēn aya,

cik t̄su ē t̄n kek ʔo? Yök k̄kk̄ äb̄n t̄n̄n?”
 57 Ku kueeck̄ ē ye.

Go Jethu lueel t̄n̄ ke, “Raan c̄i Nhialic lööny yegūʔ aye baai ēb̄n theek, ka k̄c genden ku k̄c ruääi kek ye, kek aacie ye ye theek.” 58 Ku ak̄ec k̄jūec j̄n̄ ḡoi looi t̄n̄ rin c̄in kek gam.

14

*Nääk ē Joon raan k̄c mūoc nh̄im
 (Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)*

1 T̄w̄n̄ ke b̄nȳn̄j̄n̄hom Antip̄th̄ Ȳerot, b̄nȳ Galilia ēc̄i w̄t̄ c̄i Jethu nj̄c ap̄i pin̄. 2 Go l̄k̄ b̄nȳken luk, “K̄n̄ ē Joon raan k̄c mūoc nh̄im gūʔ, yen ac̄i b̄n p̄r. Ee yen le yen riel yen k̄kk̄ looi.”

3 Antip̄th̄ Ȳerot ēc̄i Joon col ad̄m ku rek ku mac, rin w̄t̄ Ȳerodia t̄j̄ Pilipo w̄m̄nh̄ c̄i rum b̄i ya t̄n̄de. 4 Rin c̄i Joon ye l̄k̄ ye ēlä, “Ac̄i path ba t̄j̄ w̄mūuth rum ke p̄r!” 5 Go Antip̄th̄ Ȳerot w̄c̄ b̄i Joon n̄k, ku ē rīoc k̄c Itharel, rin nj̄c kek Joon ke ye raan k̄k̄ Nhialic t̄j̄.

6 Naw̄n̄ ak̄ol yan dhīēth̄ Antip̄th̄ Ȳerot, ke nyan Ȳerodia dīer k̄c nh̄im, ab̄i Antip̄th̄ Ȳerot pūʔu mīet ap̄i, 7 ku kuē̄j̄ l̄n̄ b̄i yen ye ḡam kuat k̄den b̄i w̄c̄!

8 Go l̄k̄ ye t̄ē c̄it̄ t̄ē c̄i man ye than th̄in, “Yīk̄ ʔa n̄hom Joon ēm̄n̄ ke c̄i t̄äü adūk̄ yic!”

9 K̄n̄ ēc̄i b̄nȳ rac pūʔu, ku rin c̄i yen kuē̄j̄ ē j̄ʂl̄ nh̄im, ac̄i gam b̄i n̄hom Joon ḡam ye. 10 Ku col Joon ala t̄ök yeth t̄w̄n̄ mec yen th̄in. 11 Ku b̄i n̄hom ke c̄i t̄äü adūk̄ yic, ku ḡm̄ nya ku le ḡam man. 12 Go k̄c Joon būōth̄ b̄n̄ ku nȳēik̄ē gūäp̄de, ku lek t̄ʂu, ku lek l̄k̄ Jethu.

*Jethu ac̄i mīeth̄ koor juak b̄i k̄c jūec̄ cam
 (Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)*

13 W̄n̄ pin̄ Jethu k̄ē c̄i rot looi, go j̄äl ē rīai b̄i la t̄ēde ē rot. Ku t̄w̄n̄ pin̄ k̄c ē k̄n̄ē, ke jīel ḡeethken yiic kec̄ök ku būōth̄k̄ē.

14 Naw̄n̄ keec̄ Jethu piny ē rīai yic, ke t̄j̄n̄ k̄c jūec̄ ap̄i, go yic n̄ēē ē ke, ku kony kocken tuany.

15 Naw̄n̄ col piny, ke kocken ye būōth̄ b̄i t̄n̄ē ye ku luelk̄ē, “Piny ac̄i cūl, ku t̄n̄ ē ror c̄in k̄ē kuany th̄in. Col k̄c aa th̄īē bik la b̄ēēi yiic ku bik r̄öt la ʔoc̄ mīeth̄den.”

16 Go Jethu b̄ēē, “Ac̄in t̄ē b̄i kek j̄äl, na le mīeth̄ ke ḡämk̄ē ke!”

17 Gok̄ē b̄ēē, “K̄äk mukku ēb̄n, aa ayūʔ kadhīec̄ ku rec karou.”

18 Go Jethu lueel, “B̄ēēik̄ē ke t̄n̄ t̄n̄ē ʔa.” 19 Ku ȳōök k̄c bik nyuc ē noon n̄hom, ku lööm ayūʔ aw̄n̄ kadhīec̄ ku rec karou, ku d̄öt nhial ku leec Nhialic. Ku b̄nȳ ayūʔ yiic, ku ḡm̄ ke kocken ye būōth̄ bik ke tek agut rec, t̄n̄ē th̄an aw̄n̄. 20 Ku mīth̄k̄ē ēb̄n

ab̄i mīeth̄ ke ḡoök, ku j̄äl kocken ye būōth̄ awuthueei ayūʔ ku rec c̄i döj̄ piny, kuany ḡäac̄ kathīäär ku rou. 21 K̄c ke c̄i mīth̄ ēb̄n, r̄ōr r̄öt aake ye tiim kadhīec̄.

*Jethu acath̄ p̄u nh̄im
 (Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)*

22 Ku kaam aw̄n̄ ke Jethu ȳōök kocken ye būōth̄ bik la rīai yic, ku lek tuen yenhom aḡör al̄n̄tui, ku col th̄ēi ajīel. 23 W̄n̄ c̄i yen k̄c col athīē, ke la ḡot n̄hom ē rot b̄i la r̄ōök. Naw̄n̄ la th̄ēi b̄n̄, ke Jethu ē r̄ēē ē t̄ēēn yetök, 24 ku rīai ke c̄i yet t̄emec, ke c̄i cath̄ apath rin lor yen yom n̄hom.

25 Naw̄n̄ b̄ēēk̄ piny ke Jethu b̄i t̄n̄ē ke ke cath̄ p̄u nh̄im. 26 Naw̄n̄ t̄j̄n̄ kocken ye būōth̄ ke cath̄ p̄u nh̄im gok̄ē rīöc̄ ap̄i, ku luelk̄ē, “At̄im raan c̄i thou,” ku dhīēuk̄ē rin c̄i kek rīöc̄.

27 Ku kaam aw̄n̄ ke l̄k̄ Jethu ke, “D̄ēetk̄ē wepūʔth̄, ee yen Jethu, Dūsk̄k̄ē rīöc̄!”

28 Go P̄iter lueel, “B̄ēnȳ, na ye ȳi ayic, ke ȳi ȳik̄ ʔa riel ba la t̄n̄ē ȳi, ʔa cath̄ p̄u nh̄im.”

29 Go Jethu lueel, “B̄äär!” Go P̄iter b̄n̄ bei rīai yic, ku cieth̄ p̄u nh̄im ke la t̄n̄ē Jethu. 30 Ku w̄n̄ t̄j̄n̄ yen yom ke bīök ap̄i, go rīöc̄ ku dūēr dīr, go dh̄iau, “Lūäk̄ ʔa B̄ēnȳ!”

31 Go Jethu d̄om nyin yic ku lueel, “Ȳin raan la gam koor, yen̄ö diiü ȳin?”

32 Ku w̄n̄ le kek rīai yic, ke yom k̄äac̄. 33 Go atuuc ke t̄ö rīai yic Jethu door ku luelk̄ē, “Ȳin ē Manh Nhialic alanden.”

*Jethu ac̄i k̄c tuany Jenetharet kony
 (Mk 6:53-56)*

34 Gok̄ē w̄r̄ teem ku lek Jenetharet. 35 Naw̄n̄ nj̄c k̄c Jenetharet Jethu, gok̄ē k̄c th̄īäac̄ ke ke l̄k̄, ku ʔeth̄k̄ē k̄c tuany ēb̄n t̄n̄ē ye. 36 Ku l̄n̄k̄ē bik ḡōt, cok alanhde thok ē path, ku kuat raan c̄i ye ḡōt ēb̄n ee p̄ial.

15

*Jethu ac̄i cīēj̄ k̄k̄ w̄r̄kuan dīt̄ dh̄öl yic
 (Mk 7:1-13)*

1 Go Parath̄i ku k̄c pīōc̄ ē cīēj̄ k̄c Itharel b̄i Jeruthalem la t̄n̄ē Jethu ku th̄īeck̄ē, 2 “Yen̄ö ye k̄ckun ȳi būōth̄ cīēj̄ theer w̄r̄kuan dīt̄ dh̄öl yic? Keek aacie kecin ē look tuen t̄ē mīth̄ kek!”

3 Go Jethu b̄ēē, “Ku yen̄ö ye wek k̄uec̄ löj̄ ē Nhialic, ku yak̄ē būōth̄ yic ē cīēj̄ndun theer?”

4 Rin ac̄i Nhialic lueel, “Thek wuur ku moor, ku raan wun ku man j̄ääm gūʔ k̄ärec̄ ka dhil n̄k̄ b̄i thou.” 5 Ku ayak̄ē lueel aya l̄n̄ na la raan k̄ēn̄ b̄i yen wun ku man kony, ku lueel, ‘Ac̄in t̄ē kūʂnȳ we, rin k̄ē mūsk̄ k̄ēn̄ ē k̄ēn̄ ē Nhialic,’ 6 ka k̄ēc̄ wun ku man theek. Yen ē t̄ē ye wek w̄t̄ Nhialic dh̄äl yic th̄in, ku ye cīēj̄ndun theer yen biath̄k̄ē yic. 7 Aw̄ē̄j̄ kui,

Ithaya aci yic lueel ë rienkun wäär lueel yen wët ëlä!

⁸ Kockä, aa ya leec kethook ku aliu kepuüth. ⁹ Keek aa ya door ku acie duüör ë yic, rin keek aa koc piücc löön ciëŋ raan ciët ke ye lööŋkië!

¹⁰ Go Jethu koc juëc bën cöl ku lëk ke, “Pieŋkë wëtdië wedhie ku detkë yic. ¹¹ Acie kë ye raan cam, yen ye cöl aye raan rac, aa käk ye tak ku käk ye lueel, ku käk ye looi kek aaye cöl aye raan rac.”

¹² Nawën ke kocken ye buoath bö tënë ye ku luelkë, “Njic lön ci Parathï puüth riääk wën piŋ kek kë ca lueel?”

¹³ Go bëër, “Kuat raan cii wët Wä tō nhial loi, aci pïr akölriëcc ëbën bi yök. ¹⁴ Duükkë diëer ë ke! Aa cit cöör thel röt, ku na thel car, car dët, ka lööny adhuüm yic kedhie.”

¹⁵ Nawën ci löŋde wit, ke thiëcc Piter, “Tët yo kääŋ këñë yic.”

¹⁶ Go Jethu lëk ke, “Cäk kãŋ ye deet yiic aya? ¹⁷ Cäk ye tiŋ lön kë ye raan cam acie la yepuü, ee la yeyäc ku le bën bei? ¹⁸ Ku käk ye raan lueel aa bën bei yepuü, ku aa kek raan cöl ala guüp adumuüüm. ¹⁹ Rin puü ye aye käreç ye raan looi bën bei thün, cimën bal ku näk raan ë path ku kör ë diää, ku cuëer ku jam lueth. ²⁰ Käkkä kek aa raan cöl aloi käreç. Ku miëth ye raan miith ke këc yecin lök acie adumuüüm.”

Tiŋ ci gam lön bi Jethu nyaande kony
(Mk 7:24-30)

²¹ Ku jöl Jethu jäl ku ler wun dët tēthiääk kek Tirë ku Thidon. ²² Go tiŋ wun Kanaan ciëŋ ë tënë bën tënë ye ku lëŋ, “Bëny, wën Debit, kony ya! Nyaandië aci jöŋrac la yeguüp, ku yeen adhël apëi.”

²³ Go Jethu wëtdë cii bëër. Go atuüöcke bën tënë ye ku läŋkë, “Gäm kë wic ku cöl ajiël! Abuath yo ke rëëm yonhüim tēthëer awën!”

²⁴ Go Jethu bëër, “Yen aci tuücc tënë koc Itharel kuc Nhialic kepëc.”

²⁵ Kaam wën ke tik bö ku cuet rot piny yecök ku lëŋ, “Kony ya Bëny.”

²⁶ Go Jethu bëër, “Acü path bi miëth ë miith gäm jök.”

²⁷ Go bëër, “Ee yic Bëny, ku jök rëer tē miith koc thün awuthueei ci lööny piny kuany aya.”

²⁸ Go Jethu lëk ye. “Yin ee tiŋ la gam dit apëi. Kë wic abi looi tënë yi.” Ku kaam thiin awën ke nyaande pël këdãŋ piny.

Jethu aci koc juëc tuany kony

²⁹ Go Jethu jäl ë tënë ke kuany wär Galilia köu. Nawën ke la gät nhom ku nyuuc. ³⁰ Go koc juëc kocken tuany bëëi tënë ye, koc ci njöl ku cöör ku koc ci ruai ë röc piiny, ku miŋ cie jam ku koc juëc käk. Ku nyuuckë ke yelüüm, goke kony bik pial. ³¹ Go thän awën gai wën

tiŋ kek miŋ ke jam, ku aduany ke ci la cök, ku njöl ke cath path ku car ke daai, ku leckë Nhialic Itharel.

Jethu aci raan tiim kaŋuan cöl aa kueth
(Mk 8:1-10)

³² Ku cöl Jethu kocken ye buoath ku lueel, “Yen aci guüp njöŋ, rin kockä aaci rëer kek yen nin kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. Ku acä wic ba ke cöl ajiël ke nëk cak, tädë ka la wüik dhël yic.”

³³ Go kocken ye buoath lëk ye, “Ye tänen bi yok miëth yök thün roor ë tën bi koc juëckä cam?” ³⁴ Go Jethu ke thiëcc, “Lak ayuüp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou ku rec thii lik.”

³⁵ Go lëk thän awën bik nyuc piiny. ³⁶ Ku lööm ayuüp awën kadhorou ku rec thii awën, ku röök Nhialic ku beny keyiic, ku gëm ke kocken ye buoath bik ke tæk koc. ³⁷ Ku jölkë miith ëbën bik kueth. Ku kuany koc Jethu buoath awuthueei ayuüp ci döŋ piny gääc kadhorou. ³⁸ Koc ke ci miith, rööër ë röt aake ye tiim kaŋuan, ke diääŋ ku miith këc mat thün. ³⁹ Ku jöl Jethu koc cöl ajiël, ku ler riäi yic ku ler wun cöl Magadan.

16

Jethu aci kuc bi këñë jãŋ göi looi
(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

¹ Tëwën ke Parathï ku Thaduthi bö tënë Jethu, ku wickë bik deep ë wët, ku yöökkë bi këñë jãŋ göi looi, bi nyuüth ke lön ye Nhialic wälke gam. ² Go Jethu bëër, “Ayakë lueel tē lööny aköl piny. Abä aliir path bëëi, aköl aci nyaany looi.” ³ Ku na ye nhiäknhiaäk ka luelkë, Abi tueny akölë, rin aci piny döm bi la dül ku looi luääŋ. Wek aa kë bi rot looi njic tē tiŋ wek käkkä nhial, ku wek aacie käk loi röt ëmën ye njic! ⁴ Aa koc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kë tiŋkë. Acin këñë jãŋ göi bi nyuüth we, ee këwäär ci rot looi tënë Jona. Ku nyiëëŋ ke piny ku jiël.

Duükkë ye tak cimën Parathï ku Thaduthi
(Mk 8:14-21)

⁵ Kaam wën yeet kek wär alöŋtui, ke tæk kocken ye buoath lön ci kek nhüim määŋ bik miëth cii muk. ⁶ Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhüim, ku tietkë röt bäk cii nhiam cimën Parathï ku Thaduthi, nhiaamden ke cöl ago puüör cimën ayum ci yiëk yic luuü.” ⁷ Gokë jam ë kamken, “Ee yo yöök këlä, rin cün yen ayuüp cuk bëëi.”

Duükkë ye tak cimën Parathï ku Thaduthi
(Mk 8:14-21)

⁸ Go Jethu kë takkë guo njic ku lëk ke, “Wek koc koor gamdun! Yenjö ye wek diëer lön cün wek miëth? Nöt we cie kãŋ ye deet? ⁹ Cäk lëu ku bäk tak yen tēwäär kueth ayuüp kadhiëc rööŋ tiim kadhiëc, ku gääcdit ci bën thiãŋ awuthueei ci döŋ piny? ¹⁰ Ku jöl aa

yušp kadhoroŭ wäär cī rōor tiim kaŭuan cam bīk kueth, ku gāac thiāŋ awuthueei cāk bēn kuany? ¹¹ Yējō kēc wek ye deet yic, lōn Ʒen a Ʒa cūi jam tēnē we rin ayušp? Kē ka lueel akān, aben ber yic, tietkē rōt bāk cī nhiam cīmēn Parathī ku Thaduthī!”

¹² Go atušsōcke jāl deet yic, lōn acūi Jethu lēk ke bīk rōt tiit lon dhie ye tāau ayup yic bī pušōr, ee lōn bī kek rōt tiit piōōc rēec Parathī ku Thaduthī.

Pīter aci Jethu ŋic
(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³ Wēn cī Jethu Ʒet Cetharia tō Pilipi, ke thiēc kōcken ye buōōth ēlā, “Ʒe jāŋ tak ye Manh Raan ŋa?”

¹⁴ Gokē bēer, “Aye kē lueel lōn ye yen Joon raan kōc muōōc nhīim, ku lueel kōc kōk lōn ye yen Elija, ku aye kōc kōk lueel lōn ye yen Jeremia, tēdē ke ye raan tōŋ kam kōc kāk Nhialic tūŋ.”

¹⁵ Goke thiēc, “Na week, yakē tak lōn ye Ʒen ŋa?” ¹⁶ Go Pīter bēer, “Ʒin ē Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic pīr.”

¹⁷ Go Jethu lueel, “Ʒin aci Nhialic dōōc wēn Jona, rin yic kēnē ēcūi tak ē rot, ee Wā tō nhial yen anyuth ye Ʒi ba lueel kēya. ¹⁸ Ku alēk Ʒi ēmēn. Ʒin acōl Pīter, ku wētde yic, alēl, ku alēl kēnē nhom Ʒen bī luandīē buhā thin, ku acūi riel ē jōŋrac bī lēu bī thuōr piny. ¹⁹ Ku Ʒin aba gām riel bāāny pan Nhialic, kē cūi bī pāl piny pinyndhom acūi bī pušl nhial, ku kē ba pušl pinyndhom abī pušl nhial aya.”

²⁰ Ku Ʒōōk kōcken ye buōōth bīk cūi lēk raan dēt, lōn ye yen Raan cī lōc ku dōc.

Jethu ē jam Arēemde ku Thuōnde
(Mk 8:31–9:1; Lk 9:22-27)

²¹ Ku jōl Jethu wēt agai yic tēnē kōcken ye buōōth, “Ʒen abī dhīel la Jeruthalem. Ku Ʒen abī gum apei kōcđit ē baai cin, ku kōc kāk Nhialic, ku kōc piōōc lōōŋ cin aya. Ku Ʒen abī nōk ba thou, ku na ye akōl ye nīn diāk ke Ʒen abī ben pīr.”

²² Go Pīter miēet wei kōc Ʒiic, ku dōk bī cūi ye jam kēlā, ku lueel, “Bēny, acūi Nhialic bī pušl bī rōt looi. Kēnē acūi rot bī dhīel looi tēnē Ʒi!”

²³ Go Jethu yēndhom wel ku lēk Pīter, “Jāl Ʒalōōm jōŋrac! Wīc ba kē cī Nhialic guiri rienkiē waar yic. Kāk ye tak aacie kāk Nhialic aa wēl raan ē path.”

²⁴ Ku jōl Jethu lēk kōcken ye buōōth, “Na ye raan wīc bā buōōth, ka dhīl nhom mār kōpuōōth bī Ʒōk ē piērde yic pinyndhom ē tēn. Ku dhīl pušū riel ku buōōth Ʒa, cōk alōn wīc kōc kōk ye bīk nōk ē rienkiē. ²⁵ Rin raan wīc ye bī wēike ē rot ŋiēc muk pinyndhom ē tēn, ka cūi pīr akōldā bī Ʒōk, ku na ye raan

mār wēike ē rienkiē, ku rin ē pišōcđiē ka bī wēike muk akōlriēc ēbēn. ²⁶ Yējō bī raan Ʒōk thin, tē jīēc yen apei pinyndhom ē tēn ku mār wēike? Tēdē, ye kēpiath ŋō bī Ʒōk bī yen wēike waar? ²⁷ Rin akōl bī Manh Raan bēn kek duaar ē Wun kek atuuc nhial, ke yēn abī raan ēbēn Ʒiēk ariōp thōŋ kek kēden cī looi. ²⁸ Ku le tuenj ku lueel, wek aa lēk yic, ala kōc kōk rēer ē tēn aacūi bī thou agut tē bī kek Manh Raan tūŋ ke bō ke ye Bēnyŋakndhom.”

17

Jethu aci guāpde rot waan
(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹ Nawēn nīn kadātem cōk, ke Jethu cōl Pīter ku Jemith kek wāmēnh Joon, ku lek gōn bār apei ndhom kepēc. ² Tēwēn rēer kek, ke Jethu wan rot, ku Ʒer nŷin cīmēn akōl, ku jōl alāthke Ʒer apei bīk la diardiar. ³ Kaam awēn ke Mothith ku Elija tul, ku jīēc mkē kek Jethu. ⁴ Go Pīter lēk Jethu, “Bēny, apath buk rēer ē tēn. Na wīc ke Ʒen aloi dušl kadiāk ē tēn, tōk kek Ʒi, ku tōk kek Mothith ku tōŋ dēt kek Elija.”

⁵ Kaam wēn ŋot jīēc yen, ke kēcīt rur pat piny abī cīēn tē Ʒekē tūŋ, ku piŋkē Nhialic ke jam ēlā, “Kēnē ē Wēndīēn nhiaar, mīt Ʒen pušū tēnē ye piēnkē wētde.”

⁶ Nawēn piŋ kōc Jethu buōōth wēt kēnē, gokē rišōc apei ku wīkkē. ⁷ Go Jethu bēn tēnē ke ku gōt ke ku lueel, “Jatkē rōt. Duškkē rišōc.” ⁸ Nawēn jōtkē kenyīn, ke cīn raan dēt tūŋkē, ke ye Jethu ē rot.

⁹ Tēwēn dhuk kek piny ē gōt ndhom, ke lēk Jethu ke, “Duškkē kāk cāk tūŋ lēk raan dēt Ʒet akōl bī Manh Raan jōt ran Ʒic.”

¹⁰ Go kōcken ye buōōth thiēc, “Ʒenō ye kōc piōōc lōōŋ kōc Itharel ye lueel, lōn ē yen Elija yen bī kaŋ bēn tuenj?”

¹¹ Go bēer ēlā, “Ee yic Elija akōŋ bēn rin bī yen dhēl bēn guiri. ¹² Ku alēk we lōn cī Elija bēn thēer, ku akēc kōckā bēn ŋic ku luikē kēden nhīarkē. Cīt ēmēn aya, Manh Raan abīk cōl arem apei.”

¹³ Go kōcken ye buōōth deet yic lōn nadē ka jam tēnē ke rin Joon raan kōc muōōc nhīim.

Jethu aci dhōŋ la guāp jōŋrac kony
(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴ Nawēn lek dhuk piny gōt ndhom, ke Ʒōk kōc juēc ke tit ke. Go raan tōk bēn ku gut yēnhīal piny Jethu ndhom, ¹⁵ ku lueel, “Bēny, kony manhdīē. Ala gušp nok ku aci ye gōōk apei. Aye lac wīet mēec, tēdē ke le wīet wīir. ¹⁶ Ku ē ca bēi tēnē kōckun Ʒi buōōth ku akēckē lēu bī pial.”

¹⁷ Go Jethu lēk ke, “Wek kōc cie lac gam, yakē tak ba rēer kek we Ʒet nēn? Bēi dhōŋ

16:14 Mt 14:1-2; Mk 6:14-15; Lk 9:7-8 16:16 Jn 6:68-69 16:19 Mt 18:18; Jn 20:23 16:24 Mt 10:38; Lk 14:27
16:25 Mt 10:39; Lk 17:33; Jn 12:25 16:27 Mt 25:31; Wk 62:12; Rom 2:6 17:4 2Pit 1:17-18 17:5 Cāk 22:2;
L.rou 18:15; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22 17:10 Mal 4:5 17:12 Mt 11:14

kënë tēnē ya.”¹⁸ Nawēn lek bēēi, ke Jethu rēl jōnrac, go jāl meth gušp, ku go pial nyin yic.

¹⁹ Nawēn ke koc Jethu buoōth bō tēnē ye ē rot ku thiēckē, “Yēnō kēc yok ye lēu buk jōn kēnē cuōp wei?”

²⁰⁻²¹ Go lēk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tuēn ku lueel, “Na we la gam cōk kuur cimēn manh njaap koor nyin, ka lēkkē ē gōn kēnē, ‘Jālē ē tēn!’ Ka lēu bī jāl. Acin kē dhal we bāk cīi loi.” Ku lēk ke, “Jōn cīt kēnē ē yēn alēu ye ba cuōp wei, rin ye yēn cool ē rōōk!”

Jethu aci bēn jam ē Thuōnde
(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²² Naxōn akāl tōk, wēn nōot kek Galilia, ke lēk Jethu ke, “Manh Raan abī thōn koc, ²³ ku abīk nōk, ku na akōl ye nīn diāk, ka bī jōt ran yic.” Gokē puōth dak apeī.

Ajuēr luaj Nhialic

²⁴ Nawēn cī Jethu kek atuōōcke yet Kaper-naum, ke koc ē kut ajuēr luaj Nhialic bō tēnē Pīter ku thiēckē, “Ye raandun piōōc ajuēr luaj Nhialic tāau piny?”

²⁵ Go Pīter bēēr, “Aye tāau piny.” Ku le yōt bī la lēk Jethu. Go Jethu guō kaaj wei ku thiēc, “Ye tak kēdē Pīter? Yēnā bāny pinyinhom juēr? Ye kōcken baai aye koc thāi kōk?”

²⁶ Go Pīter bēēr, “Aa koc ē thāi.” Go Jethu lueel, “Na ye kēya ke koc baai aacie ajuēr ē tāau piny. ²⁷ Ku yen acuk wic buk kōckā rac puōth. Lōr wūr ku cuat bīdho, ku mūt rēc ba dōm tuēn bei ku njam thok, ku yin abī wēū lēu ajuerdīē ku ajuērdu yōk thīn. Yāth ke tēnē ke ke ya ajuērda yōdhie.”

18

Koc Jethu buoōth aaci wēt tēer
(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

¹ Kaam wēn ke koc Jethu buoōth bō tēnē ye ku thiēckē ēlā, “Yēnā yen dīt apeī kam koc tō bāāny pan Nhialic yic?”

² Go Jethu meth cōl, ku cōl akāac kenhūim, ³ ku lueel, “Wek alēk yic, na cāk rōt war bāk ciēt mīth kor, ke wek aaci bāāny Nhialic bī kaaj yōk. ⁴ Kēya raan rot dhuōk piny bī ciēt ē manh kēnē yen adīt apeī pan Nhialic. ⁵ Ku raan manh koor cīt manh kēnē lor rienkiē, acā lor.

Ba raan dēt thōōc kērac yic
(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶ “Na ye raan wēn menh tōk kam ē mūthkā, ku bā maan ka nūēn tēnē ē raan cīt kēnē diēt cī ruōk yeth aleldīt tet, ku pik wūr bī mou. ⁷ Ye kēreec yīndē pinyinhom ye koc kōk koc wēn kēreec yīc. Kākkā aabī rōt dhīel aa looi akōlakōl, ku bī yīn dē tēnē koc kākkā looi!

⁸ “Ku na ye ciēndu ayī cōōkdu yī cōl aloi awuōc, ka tēēm bei ku cuat ke wei. Rin anūēn ba pīr pīr path ke yī ye nōl, tēnē tē bī yīn la cin karou ku cōk karou ku cuet yī many dēp yic akōlriēc ēbēn. ⁹ Ku na ye nyiendu yī cōl aloi adumuōōm, ke nūēt bei ku cuat wei. Rin anūēn ba pīr yōk ke yī la nyien tōk, tēn tē bī yīn la nyin karou, ku bī yī la cuat pan mac.

Kāāj amēl cī mār

¹⁰ “Duōkkē them bāk mīth thiikā bui. Alēk we bāk njic lōn atuōōcken nhial aa rēer Wā lōōm akōlakōl pan Nhialic. ¹¹ Ku yēn Manh Raan yēn aci bēn ba koc cī mār bēn gām pīr.

¹² “Lēk ya yic. Na raan ala amāal buōt ku mār amāl tōk ke cī thiārdhōnjan ku dhoōnjan nyiēēn piny, ku le amāl kēnē wic? ¹³ Ku na le yōk ka mit puōu apeī, miēt puōu wār miēt puōu wār tō amēl kōk thīn. ¹⁴ Kēlā aya, aci Wuurdun tō nhial nhīar, bī menh tōk kam ee mīth thiikā mār.

Tē looi wāmuuth awuōc tēnē yī

¹⁵ “Na loī wāmuuth awuōc tēnē yī, ke yī la tēnē ye ku lēk kē cī wuōc tēdun wēpēc. Na pīn wētdu, ke wek aaci dōōr. ¹⁶ Na cīi wētdu pīn, ke yī cōl raan tōk ayī koc karou ku dhuōkkē tēnē ye, ‘Rin bī awuōc cī looi tēnē yī njic koc karou ayī diāk.’ ¹⁷ Na nōt kuec bī wētden cīi pīn, ke lēk akut, ku na kuec bī wēt akut cīi pīn aya, ke pāl bī ciēt raan thāi ku raan ajuēr kut, koc kuc wēt Nhialic.

¹⁸ “Ku wek aa lēk kēnē, awuōc cāk bī pāl piny pinyinhom, aci bī pāl piny nhial, ku awuōc bāk pāl piny ē tēn abī pāl piny nhial.

¹⁹ “Ku aben lēk we, na māt koc karou kamkun pinyinhom ē tēn, ku thiēckē kē wickē ka gēm Wā tō nhial ke. ²⁰ Rin tē ye koc karou ayī diāk kenhūim mat ē wētidiē ke yēn abī rēer kamken.”

Kāāj aluaj cie wēt ye pāl piny

²¹ Nawēn ke Pīter bō tēnē Jethu ku thiēc, “Bēny, ya arak dē lēu bī yēn wēt pāl piny tēnē wāmāāth cā awuōc looi tēnē ya? Ye arak dhorou?”

²² Go Jethu bēēr, “Alēk yī, aca arak dhorou, ee thiārdhorou arak dhorou, ²³ rin bāāny Nhialic aci bēnyjaknhom wic ye bī kākke kuēēn nyin kek aluakke. ²⁴ Kaam wēn kuēēn kek kān nyin, ka aluaj tōk cī wēū juēc apeidīt muōr bī tēnē ye. ²⁵ Ku yen ē cīn wēū cool yen wēū cī muōr, go bānyde lueel bī yaac wei kek tiēnde ku miēthke ku kākke ēbēn bī kāny cool. ²⁶ Nawēn pīn ē wēt kēnē ke lāj bānyde apeī ku lueel ēlā, ‘Pāl ya kaam thīn koor, ku yēn abī kākkā cool bēny.’ ²⁷ Go bēnyjaknhom tē mēem yen thīn tūj, ku pēl kānyde tēnē ye ku cōl ajiēl.

28 “Kaam wën le aluanj kënë ayeer, ke räm kek aluanj dët rëer kek baai kšöny wëëu reen lik. Go pac yeth ku yöök bī wëëuke cool nyin yic. 29 Go lōj apei ku lueel, ‘Päl ya kaam ku yan abī wëëuku cool!’ 30 Go cīi gam, ku cəl amac yet tē bī yen wëëuke cool. 31 Nawën tīj aluək kšk kē cī rot looi, ke riääk pušth apei ku lek tēnē bānyden ku lëkkē kēriëëc ëbēn cī rot looi. 32 Go bēnyñaknhom aluanj kënë cəl ku lueel, ‘Yīn acīn pušu, yan acī wëëu juëc kääny ke tēnē yī päl piny rin cī yīn ya lōj. 33 Cīi lēu ba kāny päl piny tēnē raandun rëer wek, cimēn kēwäär ca luši yī?’ 34 Ku wën cī yen pušu riääk apei, ke cəl amac yet tē bī yen kāny cool ëbēn.” 35 Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Yen ē tē bī Wä tš nhial luši we, tē cī wek awuśc ye päl piny kamkun pušu ëbēn.”

19

*Jethu apiöoc wët ë lišši
(Mk 10:1-12)*

1 Wën cī Jethu wët wīc bī lueel thöl, go jäl Gallia ku ler Judia ku teem wār Jordan. 2 Go koc juëc apei buəoth, goke kony.

3 Go Parathī kšk bēn tēnē ye, ku wickē bīk deep ē wët ku thiëckē ëlä, “Ye lōjda raan pušl bī tījnde lišši ē path?”

4 Go Jethu bēer, “Këckē kañ kuenen athöör yic lōn wār ciek Acīëk koc wāthëer, aacī cak moc ku tik. 5 Ku lueel, ‘Rin ē wët kēnē yen abī raan wun ku man nyääñ piny ku le ker kek tījnde, ku keek karou aabi ya many tök.’ 6 Kēya, aacīi ñot ke ben aa rou, ee tök. Ku kēya, na cī Nhialic ke pušl bī ya moc ku tik, ka cīn raan päl ñek ē kamken.”

7 Go Parathī bēn thiëëc, “Na ye kēya, yenjö pël Mothith ye bī raan athör lišši göt ku pël tik?”

8 Go Jethu bēer, “Mothith acī wärkuan dīt pušl bīk diäärken aa lišši rin aake cie yith ye lac gam. Ku ëcie kēya wāthëer ciek koc. 9 Ku aba lëk we ëmēn, na ye mony lōi tījnde, ke kēc wīc mony dët, ka cī këracc looi.”

10 Go kocken ye buəoth lëk ye ëlä, “Na ye yen tēn ye kāñ röt luši tīn kam moc ku tik akan, ka ñuëñ bī raan cīi thiëk.”

11 Go dhušk ke ku lueel, “Acie raan ëbēn yen bī kē ca lueel gam, aa koc ye Nhialic kuony. 12 Raan dët aye dhiëth ke ya aboi, na cak thiëk tē le yen dīt ka cīi dhiëth, ku koc kšk aaye roc bīk cīi dhiëth tē cak kek thiëëk. Ku koc kšk aacie thiëëk rin wīc kek ye bīk wët Nhialic yāth tuen. Kēya, na ye raan gam ē wët kēnē, ke gem ku piöoc.”

*Jethu adoc mith
(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)*

13 Koc kšk aake cī mith bēi tēnē Jethu bī ke bēn dōc, go koc Jethu buəoth koc läät. 14 Go

Jethu lueel tēnē ke, “Calkē mith aabš tēnē ya, duškkē ke pēn. Raan wīc ye bī la pan Nhialic adhīl gam cimēn ee mith thiikā.”

15 Ku cəl mith yelšōm ku tēëu yecin ken-hiim, ku dōc ke ku jiël.

*Raan ajak
(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)*

16 Go mony dët kañ nhom ku thiëëc ëlä, “Raan piöoc ye këpiath ñö ba looi ba pīr akölriëëc ëbēn yök?”

17 Go Jethu bēer, “Yenjö ye yīn ya thiëëc këpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wīc ba pīr akölriëëc ëbēn yök, ke yī thek lšōjke.”

18 Go mony kēnē Jethu bēn thiëëc ëlä, “Ye lööñ nen?” Go Jethu bēer, “Duk raan nāk, duk tīj raan dët koc, duk cuëer, duk kuëñj wët ē lueth. 19 Thek wuur ku moor, ku nhiar raan dët cimēn nhīer yīn rot.”

20 Go riēnythii awēn dhušk ye ku lueel ëlä, “Lööñkā aaca muk nhīim ëbēn. Ye kē nen ba bēn looi?”

21 Go Jethu bēer, “Na wīc ba la cök tēnē Nhialic, ke yī la ba kākku la yaac ëbēn, ku gam wëëu tēnē koc ñōj, yīn abī jīek la yök pan Nhialic, ku bäär buoth ya.”

22 Nawën piñ ē wëlkā ke mēen, ku jiël ke cī pušu dak rin ē la kajuëc apei.

23 Go Jethu yenhom wël kocken ye buəoth ku lëk ke, “Abī riël tēnē raan ajak bī la pan Nhialic. 24 Ku aben lëk we, apual yic bī thšöl bak with cök, tēnē lōn bī raan ajak la pan Nhialic.”

25 Nawën piñ kocken ye buəoth ē kēnē, ke gēi apei ku luelkē, “Na ye kēya, ke yeña bī la pan Nhialic.” 26 Go Jethu ke döt ku bēer, “Acīi raan bī lēu ē rot, bī gam tē kēc Nhialic ye kony, rin Nhialic ē kēriëëc ëbēn lēu, acīn kē dhal ye.”

27 Go Pīter rot jöt ku lueel, “Na yook, yok koc cī kākku ëbēn nyääñ piny ku buothku yī, yenjö bī ya kēda?”

28 Go Jethu bēer, “Wek alëk kēnē, tē le kāñ röt waar, ke Manh Raan abī nyuc thšnyde nhom ē diik yic pan Nhialic, ku week wathiaär ku rou, wek aabi nyuc thōc nhīim aya bāk luñ kuat Itharel kathiaär ku rou looi. 29 Ku kuat raan cī paande nyääñ wei kek paan ē man ku nyīerakēn, ku wun ku man ku miëthke ku dum ē rienkië, abī kajuëc yök arak buot, ku abī pīr akölriëëc ëbēn yök aya. 30 Ku koc juëc tš tuen ëmēn aabi dōj ciëen, ku koc kšk juëc tš ciëen aabi la tuen.”

20

Kääñ koc lui dom yic

¹ Ku ben Jethu bäany Nhialic thöñj älä, “Raan dom äci rial bi la wic koc bi duamde ben tem. ² Ku ciäk ariöp bi ya gam ke akäl tök, ku tooc ke dom. ³ Nawën təcit lunyluny è yök, ke la tē ye koc yoo thin, go koc kök tñ thin ke kääc ke cin kē loikē, ⁴ go lək ke älä, ‘Lak dom yic aya bāk la tem, ku wek aaba yiək ariöp thōj ke luaidun.’ ⁵ Gokē la. Nawën aköl ciel yic, ku tään aköl aya, ke la ayeer ku le ben ke koc kök. ⁶ Nayon thēi ke la ayeer ku yök koc kök ke kääc è path go lək ke, ‘Yenjö rēer wek tēwën aköl ke cin kē luaidē?’ ⁷ Gokē lək ye älä, ‘Acin raan ci yo cōol buk la luui.’ Go lək ke bik la luui aya.”

⁸ “Nayon thēi ke wun dom cōl raanden koc dām ku lueel, ‘Cōl koc luai, ba ke dām wēēuken, ku jök koc è ke bō ciēen, bi jal la thök koc wën anhiäk jök luai è rial.’ ⁹ Go koc ke bō luai yic ciēen ben ku gēm ke wēēuken. ¹⁰ Nawën la koc ke jök luai è rial ben bi ke ben riap, ke takkē lon bi ke gam wēēu juēc, ku keek aaci ben riap wēēu cit wēēu ci gam koc ke lök ben luai yic ciēen.”

¹¹ “Gokē wēēu dām ke dak puñth, ku jiēmēk wun dom guöp älä, ¹² ‘Koc ke lök ben ciēen, cin luai dīt cik looi, aca thöñj nhīm kek yo, yok koc ci luui aköl yic tēwën anhiäk agut tē col piny cit emēn!’

¹³ “Go wēt raan tök bēer älä, ‘Mäthdiē, yin acä jör, ciēt yo ci tē bi yen yi riap thin akäl tök cāk. ¹⁴ Dām ariöpdu ku jalē. Aca tak ba raan lök ben ciēen gam ariöp cit ariöpdu. ¹⁵ Cä la yic ba wēēukiē gam təcit tē wiēc ye? Yenjö ye tiel yi dām tē muooc yen koc?’ ”

¹⁶ Ku wit Jethu wētde älä, “Kēya, koc tō ciēen aabi tō tuen ku koc tō tuen aabi tō ciēen.”

Jethu ajam è Thuande kēn yic diäk

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷ Nayon aköl dēt ke Jethu cath kek kocken ye buoñth ke la Jeruthalem, ke cōol ke tēden è röt ku lək ke, ¹⁸ “Emēn yok aala Jeruthalem, ku Manh Raan abi la dām ku yēth koc kāk Nhialic nhīm, ku koc piöoc è löñj. Ku abik tēm thou, ¹⁹ ku thönkē bäny koc cie koc Itharel bik läät ku thatkē ku piētkē tim ci riūu kōu. Ku na ye nin kadiäk cōk ka bi pīr ku jöt bei è ran yic.”

Man wēt Dhubedi aci Jethu thiēc kēden wic

(Mk 10:35-45)

²⁰ Nawën ke man wēt Dhubedi bō tēnē Jethu kek wätke, ku gut yenhiaal piny ku thiēc bi luai kē wic.

²¹ Go Jethu thiēc, “Yenjö wic?” Go bēer älä, “Tē nyuuc yin thönydu nhom bäany Nhialic yic aköldä, ke yi tñj yipuū lon bi yin wētkiēn kē karou cōl aa nyuc yilōm, raan tök kōj

cuēc ku raan dēt kōj è cam.” ²² Go Jethu dhuök ke älä, “Wek aakuc kē thiēc, yen abi ban apēi è ninkä ku yen abi nök. Lēukē bāk gum cimēndiē?” Gokē bēer, “Alēuku.”

²³ Go Jethu lək ke, “Na cōkkē we nök ayic ka lēukē bāk gum, ku acie yen la riel ba raan bi nyuc kōñdiēn cuēc ku kōñdiēn cam kuanj. Thöckä aa kāk koc ci Wä guier ke.”

²⁴ Nawën le atuuc kök kathiaär piñ, ke riääk puñth tēnē wēt Dhubedi. ²⁵ Go Jethu ke cōol ku lək ke, “Aniēcē lon koc ci gam bik aa bäny koc cie koc Itharel aala riel koc nhīm, ku acii path bāk ciēt ke. ²⁶ Ku kēnē acii rot bi looi kamkun. Raan wic ye bi ya raandit kamkun, adhil rot dhuök piny bi ya luui rin koc kök, ²⁷ ku na ye raan wic ye bi ya bēny wenhīm, ka dhil ya aluanj. ²⁸ Cimēn Manh Raan aya akēc ben bi koc ben loony, aci ben bi koc ben kony, ku gēm wēike bi koc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōor karou bik daai

²⁹ Tēwën jiäl Jethu Jeriko kek kocken ye buoñth, ke buoñth koc juēc apēi. ³⁰ Ku koc ci cōr karou aake rēer è dhēl kēc. Nawën piñkē lon ci Jethu yēt, ke cōt röldit, “Bēny, Wēn Debit, kony yo!” ³¹ Go koc kök ke rēl ku yōökkē ke bik biet. Gokē not ke kiu apēi, “Wēn Debit! Kony yo.” ³² Go Jethu kōoc ku cōol ke, ku thiēc ke, “Yenjö wiēcē ba looi tēnē we?” ³³ Gokē lək ye, “Bēny awicku buk ben daai.” ³⁴ Go Jethu gam, ku gōot kenjin, gokē daai nyin yic ku buoñthkē.

21

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Tēwën ci kek thiäk kek Jeruthalem, ke bō Bethpeec tēthiääk kek gon Olip, ke Jethu äci kocken ye buoñth karou tuooc tuen, ² ku lək ke, “Lak bēri tō tuen yic, ku wek aabä akaja yök ke mac ku manhde yelōm. Luonykē ke ku bērikē ke tēnē ya. ³ Na le raan thiēc we ke luelkē, keek aa wic Bēny ku raan dhuk emēn.” ⁴ Kēnē aci rot looi kēya rin bi wēt ci lueel älä thēr raan kāk Nhialic tñj yenhom tiēñj, ⁵ “Lək koc Itharel,

emēn bēnyñaknhom dun abō tēnē week!

Alir puū ee cath akaja, manh akaja.”

⁶ Go koc Jethu buoñth la ku loikē cimēn ci Jethu ye lək ke, ⁷ ku bīkē akaja ke manhde ku kumkē kekōth aläthken, ku nyuc Jethu manh akaja kōu. ⁸ Koc juēc aacä aläthken thiēth dhēl yic, ku koc kök aacä ayōr tiim dhoj ku thiēthkē ke dhēl yic aya.

⁹ Go koc ke tō tuen yenhom ku koc ke buoñth ye, yai looi ku yekē wak älä,

“Lecku wēn Debit!

Bëny dɔc raan bə riɛnku lecku Nhialic Madhəl!”

¹⁰ Nawën yeet geeu Jeruthalem, ke kɔc gëi apci ku yekë thiëc ëlä, “Yenja kënë?”

¹¹ Ke bëer kɔc ɲic ye ku luelkë, “Yen ë raan kək Nhialic tɲj ɔl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu aci la luanj Nhialic (Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹² Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic, ku cop kɔc kəŋ ɣaac ku kɔc ɣöɔc ayeer kal luanj Nhialic yic. Ku wel agen kɔc wëuu waar yiic piny, ku thöc kɔc ɣɔɔc wei ë kuɔr. ¹³ Ku lëk ke,

“Aci gət ëlä athör theer wël Nhialic yiic, ‘Kal luanjdië aci looi bi ya tən ye kɔc wušt ëbën rök thïn.’

ku yen acäk wel bi ya tən cuër.”

¹⁴ Kɔc ci ɔar ku kɔc ci duany aake ci bën tënë ye kal yic luanj Nhialic, goke kony. ¹⁵ Kɔc dit kək Nhialic ku kɔc gët lööŋ aake ci pušt dak tëwën tɲj kek kəpušt ci Jethu looi, ku wën ye mɪth ket kal yic luanj Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶ Ku luelkë tënë Jethu, “Ye kë luel ë mɪthkə piŋ?” Go bëër, “Aya piŋ. Ku këckë kënë kan kueen, ‘Yin aci mɪth agut mɪth thii kor piöc bik lec la cök aa luel.’ ”

¹⁷ Kaam wën ci Jethu wëlkä luel, ke jiel geeu ku ler Bethanï tē ci yen bën anin thïn.

Jethu aci tim wak bi riau (Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Naɣon nhiäk, tëwën dhuk kek geeu, Jethu ë nək cak. ¹⁹ Nawën tɲj tim cit ɲaap dhël you, go la ɔal bi yök ke ci luak, go yök ke ayör kepëc. Go Jethu luel, “Yin aci mɪth kəŋ bən tɲj athær!” Ku nyin yic tëwën ke tim riau.

²⁰ Tëwën tɲj kɔcken ye buəth ë kënë, ke gëi apci, ku thiëckë röt, “Yerjö ci tim kënë gu riau?”

²¹ Go Jethu bëër, “Na gamkë ke cïn diu, ka cie kë ca looi tënë ë tim kënë yen luəikë ë rot, na cak a gɔn kënë yen yökkë ëlä, ‘Jot rot ku cuat rot wüir,’ ka loi rot. ²² Ku na lak gam, ke keriëc ëbën yakë ke thiëc tē rök wek, aa yökkë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yöŋ yic (Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³ Go Jethu bən dhuk kal yic luanj Nhialic, ku tëwën piöc yen, ke banydit kək Nhialic ku kɔc baai bə tënë ye ku thiëckë ëlä, “Ee yin, ye riel ɲö tɔ yigüsp ye yin luui këlä? Ku yenja yik yi ë riel kënë?”

²⁴ Go Jethu bëër, “Wek aba thiëc wët tök aya, na bëerkë apath, ke wek aba lëk raan cä gäm riel ye ɣen kakkä looi. ²⁵ Lëkkë ɣa,

Joon yök riel yen kɔc gäm lökwëi tənən, ye tënë Nhialic aye rielde ë rot?”

Go kë guëk yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yök tënë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye ɲö këc wek wëtde gam?’ ²⁶ Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke yök aa jöny ke rin ci raan ëbën ye gam.” ²⁷ Gokë dhušk Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacä lëk riel ye ɣen kakkä looi.”

Kääŋ ci Jethu luel rin mɪth karou

²⁸ Ku bən Jethu ke thiëc, “Yerjö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tënë wëndit ku lëk ye, ‘Manhdië lor lui dom yic ya aköl.’ ²⁹ Go bëër, ‘Yen aci la,’ nawën ke bən yenhom waar ku ler. ³⁰ Go bən la tënë wänden koor ku lëk wët awën ci kanj lëk wëndit. Go gam ku cii la. ³¹ Yenja kamken karou ci kë wic wun looi?”

Gokë bëër, “Ee wëndit.”

Go Jethu lëk ke, “Kɔc ajuër kut ku adëjök ë tɔc kek kuat moc ë path, aa kek aabi röt kanj mat ë bäany Nhialic yic tënë we. ³² Rin Joon raan wäär kɔc muəc nhim ëci bën tënë we bi we nyušt dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye kɔc ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cək awën ci wek kakkä tɲj ke loi röt, ke wek aa këc wepušt waar ku pälkë luəi kærɛc ku gamkë wëtde.”

Jethu aci jam ë waal bi rëc bæny nyuəth (Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ Ku bən Jethu jam waal ku luel tënë kɔc man ye ëlä, “Monytui ëci dom looi ku cum yic tiim luək ku rək. Ku wec tē ye mɪth tiim gušr thïn bik ya miök, ku looi kät. Ku jəl dom rišp yic kɔc kök, ku le keny wun dët. ³⁴ Nawën le tē ci tiim luək thöšŋ, ke tooc aluənyke tënë ke bik la gäm abäkke. ³⁵ Go kɔc awën ci rišp dom yic aloony dom, ku thatkë aluony tök, ku näkkë alony dët ku biöökkë alony ye kek diäk aleel. ³⁶ Go aloony juëc tënë aloony tuen bən tooc, ku ɲot ke looikë ke tēwäär. ³⁷ Nawën ciëen ke wun dom jəl wëndë tooc, ku tek lan bi kek ye theek. ³⁸ Go kɔc awën ci rišp dom yic luel kamken wën tɲj kek ye, ‘Kënë ee manh raan la dom, bi kəŋ lök thən aköldä. Bäk näkku ku kärke aabi dŋj ke yo.’ ³⁹ Gokë däm ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.”

⁴⁰ Ku jəl Jethu ke thiëc, “Na bə raan la dom ke loi ɲö tënë ke?”

⁴¹ Gokë bëër, “Abi kockä nök, ku rišp dom yic wët tënë kɔc bi ye ayiëk abäkke tē ci kanj luək.”

⁴² Ku lëk Jethu ke, “Këckë wët ci gət athör theer wël Nhialic yic ëlä, kanj kueen?

‘Mën wäär yen ci atëët kuec yen aci bën a mën ril apci, kënë ë ye luəi Bëny, ayeku tɲj ke path ku dhëŋ yonyin!’ ”

⁴³ Ku la Jethu tuenj ku lueel, “Këya alëk we, bääny Nhialic abí nyaai tënë we ku gëm koc wuöt kök bí wëtdië piñ ku loikë. ⁴⁴ Ku raan bí löny alë kënë nhom, ka duöony bí ruöth, ku raan bí alë kënë lööny yenhom ka niöon yic.” ⁴⁵ Nawën piñ kocdiit käk Nhialic ku koc gët lööñ ë jam kënë, ke njickë lön jieem Jethu riengen, ⁴⁶ ku na cok alon wic kek ye bik dom, ka ke cì riöcc koc juëc tã thün ë Jethu tiñ ke ye raan käk Nhialic tiñ.

22

Jethu aci bääny Nhialic thöñ yan thiëek (Lk 14:15-24)

¹ Go Jethu ben jam tënë ke ë waal ku lueel. ² “Bääny Nhialic ë duër thöñ kek yan thiëek cì bënyñaknhom looi tënë wëndë. ³ Ku tooc aluöonyke bí koc cì cöol la lëk bik bën yai yic. Gokë kuc ke cìk bõ yeëi. ⁴ Go alony juëc ben tooc ku thanke ëlä, ‘Lak, lëkkë koc cì cöol lön müith aaci thök ë guiër, muöor ku nyök cuai aaci nök, kériëëc ëbën aci guiër. Bäk yai yic!’ ⁵ Ku keek aake liu puöth thün, ku puökkë bí njek ala duömde, ku la raandã luoside yic. ⁶ Ku dom koc kök alony bënyñaknhom, ku banjë ke ku näkkë ke. ⁷ Go bënyñaknhom puöu riääk apei, ku tooc apurusökke ku lek koc awën näk aluöonyke nök, ku cuänykë genden. ⁸ Ku cöol aluöonyke ku lëk ke, ‘Yai aci thök ë guiër, ku koc ke cì cöol aa këc aa koc path, aaci kuc ë bën. ⁹ Lak geeu ku calkë kuat koc bäk yök dhöl yiic bik bën yai yic.’ ¹⁰ Go alony la dhöl yiic ku cölkë kuat raan cik yök ëbën, abí yai thiäñ apei.

¹¹ “Nawën bõ bënyñaknhom bí thän cì guëër yeëi bën tiñ, ke tiñ raan tök ke këc alëth yai ruök. ¹² Go bënyñaknhom lueel, ‘Mäthdië, yí bõ tén këdë ke yí cii alëth yai ceñ?’ Go mony awën biet ku cii wët bëër. ¹³ Go bënyñaknhom lëk aluöonyke, ‘Dërkë cin ku cök ku cuatkë muööth yic ayeer, tã bí yen dhiau thün ke neny yelec.’”

¹⁴ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rin koc juëc aaye cöol, ku aa koc lik kek aaye lac.”

Jethu awic bí wëñj wët ajuër (Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵ Go Parathí la täden ë röt bik tã bí kek Jethu dam thün, wëtten bí lueel, la mat. ¹⁶ Ku toockë koccken abëk ke buöth tënë ye, ku koc Antipäth Yërot bik la wëñj bí wët rac lueel kegup bí ye dom. Ku bik ku luelkë ëlä, “Raan piöcc, anjicku yin ë raan la cök jam ë yith. Yin ë koc piöcc bik käk wic Nhialic looi dhël la cök, ke yí cii diëer käk ye koc kök tak. Ku yin acie diëtten ye kuëëc nhom. ¹⁷ Lëk yo na ye täktäku, buk ajuër aa gam yok koc Itharel tënë Cithër Bënyñaknhom, tädë ke cuk bí ya gam ye?”

¹⁸ Ku Jethu ëcì ruënyden njic, ku bëër, “Yejö wic wek ye bäk ya deep wët? ¹⁹ Calkë ya atij wënh yakë täau piny ajuër!” Gokë yiëk wëëth. ²⁰ Goke thiëëc, “Ye nhom ña, ku ye rin ña kääkä cì giëet wëëth köu?”

²¹ Gokë bëër, “Aa käk Cithër Bënyñaknhom.” Go Jethu lëk ke, “Na njickë këya, gämkkë Cithër Bënyñaknhom këde, ku gämkkë Nhialic këde.”

²² Gokë gäi, tã cì Jethu wët bëër thün, ku nyiëëñkë piny ku jülkë.

Nhialic abí koc cì thou cöl aa ben pir (Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³ Aköi töñ awën ke koc kök akut Thaduthí, akut cii ye ye gam lön bí Nhialic koc cì thou ben cöl apir, bõ tënë Jethu ku thiëkkë ëlä, ²⁴ “Raan piöcc, aci Mothith lëk yo ëlä, Na thou raan ku nyiëëñ tik piny ke cin mith, ke wämënh koor ala yöt tik bí mith dhiëëth yön mënhë. ²⁵ Na thöönju lön tã mith tik thün kadhoro, ku thiëk wëndit ku thou ke cin mith, ku döñ tienje ke wëmënh buoth ye, ²⁶ ku thou aya ke cin mith cì dhiëëth. Ku looi rot këya tënë raan ye kek diäk, agut wämënh kun ye kek dhorou. ²⁷ Nawën ke tik thou aya.” ²⁸ Ku lek tuenj ku thiëkkë, “Të le koc cì thou röt jot aköldä, bí ya tiñ ña, rin cì yen rëër ke ke ëbën kadhoro?”

²⁹ Go Jethu bëër, “Wek aa koc ril nhüim cin kë njickë, rin cii wek athör theer wël Nhialic cì göt ye gam. Ku acäk ye gam aya lön bí Nhialic kë ye lueel ke bí looi, lëu bí looi. ³⁰ Rin tã le koc cì thou röt jot, aaci bí thiëkkë ku aaci bí thiaak, aabi rëër kecit atuuc nhial. ³¹ Ku na ye rin wët bí koc cì thou röt jot, ke we këc wët cì Nhialic lëk we theer kuen? Aci lueel, ³² ‘Yen ë Nhialic Abaram ku Ithäk ku Jakop.’ Koc cì thou ke njic Nhialic, aa pir alanden. Yen ë Nhialic koc pir, ku koc cì thou aya.”

³³ Nawën piñ thän tã thün wët kënë, ke gei ë piöccde.

Löñ ril lëu bí theek kam ë lööñ (Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴ Nawën piñ Parathí lön cì Jethu Thaduthí thöl nhüim, ke mat kenhüim bik Jethu thiëëc aya, ³⁵ ku jöl raan tök kamken, ³⁶ raan piöcc lööñ, Jethu thiëëc, “Ye löñ nen yen ril kam ë lööñ?”

³⁷ Go Jethu bëër, “Yin adhil Bánydu Nhialic nhiaar piändu ëbën, ku wëiku ëbën, ku nhi-amdu ëbën.” ³⁸ Kënë, yen ë löñ ril tuenj. ³⁹ Löñ dët ril ye kek rou thöñ kek ë löñ kënë akün, yin adhil raan dët nhiaar cimën nhiëer yin rot. ⁴⁰ Löönkä karou kek aa ye lööñ Mothith ëbën, ku lööñ ye koc käk Nhialic tiñ piöcc, kër bei thün.

Jethu aci koc piöc ln yen raan ë tooc Nhalic

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Kaam wën cī Parathī kenhūim kut Jethu lōom ke thiëec ke wët kënë, ⁴² “Yakë tak Raan cī loc ku dac yena? Ye wën na?” Gokë lëk ye, “Ee wën Debit?”

⁴³ Go dhušk ke ku lueel, “Na ye këya, yenö ye Wëi Nhalic Debit yöök bī cöol Bánydië. Rin ëcī Debit lueel ëlä,

⁴⁴ ‘Acī Nhalic lueel tënë Bánydië, “Nyuc ë tën köjdiën cuëc,

yet tē bī yen koc aterdū dhušk ciëen yicök.” ’

⁴⁵ “Na ye Debit cöol, ‘Bánydië,’ Ke lëu bī ya wënde kädë?” ⁴⁶ Go ciën mën raan tönj bëer wëtde, ku wën akölë yet tuen acin raan tönj cū yethok ben kuek bī thiëec.

23

Duökkë nhiam cimën Parathī ku Thaduthi (Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Ku jöl Jethu lueel tënë koc juëc awën ku köcken ye buoath. ² “Koc piöc löön ku Parathī kek aatö nyin Mothith. ³ Këya, aa dhielkë ke theek ku luöikë kë yekë lëk we, ku piënkë kë yekë lëk we, ku duökkë käckken yekë ke looi ye kiëët, rin aacie kæk yekë lëk koc kek yekë ke looi. ⁴ Aa koc piöc kâril yic bī ke looi, ku aa cie koc ë kony bik ke looi. ⁵ Keriëec ëbën yekë ke looi, ayekë ke looi rin bī kek koc wëj. Aa cath ke muk athör theer wël Nhalic. Ku rukkë alëth path, ku mukkë athör kecin bik nyuoath ln ye kek koc path thek löj Mothith. ⁶ Ayekë nhiaar bik nyuc tuen thöc köcdit tënë amat, ku yön path aköl yai. ⁷ Ayekë nhiaar bī ke aa muösth athëäk yön yoc yic, ku yekë cöol, ‘Koc piöc.’

⁸ “Duökkë röt cäl aye cöol, ‘Koc piöc,’ Rin wek aa nek ke wämënhë, ku wek aa la raan piöc tök. ⁹ Ku acin raan dhielkë cöol pinynhom tën, ‘Wä,’ Rin ë Nhalic tō nhial yen ee Wuurdun yetök. ¹⁰ Ku duökkë röt cäl aye cöol, ‘Koc piöc,’ Rin wek aa la raan piöc tök, ‘Raan cī loc ku dac.’ ¹¹ Raandit apei kamkun adhil rot dhušk piny bī luui rienkun. ¹² Kuat raan rot yäth tuen ë rot abī dhušk ciëen, ku raan lir puöu rot tōöu ciëen, abī yäth tuen.

Jethu aci rëec Parathī ku koc güt löön nyuoath

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ “Koc piöc löön ku wek Parathī, Awëënkui! Ee kërac apei yen ayakë looi, rin ye wek koc piöc dhel cī kek bī met bäny Nhalic yic. Rin wek aaci bī met thün aya. Na cok koc kök wic bik met thün, aa yakë ke wel nhūim ë piööcduin cī la cök! ¹⁴ Koc piöc löön ku wek Parathī, Awëënkui! Wek aa cath we rōök apei dhöl yic bak koc wëj ln ye wek

koc path, ku wek aa bëei lër tuöör nyin bik aa käckun. Wek aabi tēm awuöcdit tet apei rin kërec yakë looikä!

¹⁵ “Koc piöc ku wek Parathī, Awëënkui! Wek aa piny kuany yic rin bī la raan tönj yökkë bī piööcduin gam. Na yökkë, ke tē ye wek ye piöc thün, ee ye cäl aye raan pan mac, abī we duër waan thook!

¹⁶ “Awëënkui, wek koc ë koc kök wat nhūim ke we ye cöör aya, ku luëlkë, raan mël kuëëj rin luaj Nhalic, ke rot mac wëtde. ¹⁷ Wek aa muööl ku cöör! Yenö dit? Ye milän thith aye luak? ¹⁸ Ku benkë lueel ëlä, raan mël kuëëj rin yik ka cīn wëtde yic, ku na kuëëj mël rin ajuër cī tääu yenhom, ke rot mac wëtde. ¹⁹ Wek koc cī car wepuöth! Yenö dit? Ye ajuër cī tääu yik nhom aye yik guöp ë loi bī ajuër cī tääu yenhom ya kën ë Nhalic? ²⁰ Këya, tē kuëëj raan yik, ka kuëëj ye, ku kæk cī juaar yenhom. ²¹ Ku tē kuëëj raan luaj Nhalic ka kuëëj ye ku Nhalic yen rëer thün, ²² ku tē kuëëj raan pan Nhalic, ka kuëëj määdce, ku yenhom guöp.

²³ “Koc piöc löön ku wek Parathī! Awëënkui! Wek aa kälük käckun cäk puur yic juër Nhalic, ku wek aacie kâril ye löj lueel ye kuëëc nhūim, cimën bī raan dhiel la cök ku lir puöu, ku kony koc kök ku cī koc ye ruëeny. Wek aa dhil käckä muk nhūim, ke we cī mäl ë juër kâj aya tënë Nhalic. ²⁴ Koc mär koc, wek aacie kæk wic Nhalic ye looi, ku aa kæk puol yic kek aa yakë ke kuëëc nhūim.

²⁵ “Koc piöc löön ku wek Parathī! Awëënkui! Wek aaci puöth la cök, wek aa cit bëny ku aduuk ye löök köth, ku aa thiäj müth ye rum riel ku müth ye ke tuöör nyin. ²⁶ Wek koc Parathī cī car wepuöth! Kanjë bëny ku aduuk löök yic, yen aabi kek köth la wic aya!

²⁷ “Koc piöc löön ku wek Parathī! Awëënkui! Wek aa thöj kek rëj cī buth, na tñj keköth ke dhëj apei, ku keyiic alonhthn aaci thiäj yom koc cī thou ku kërec kök. ²⁸ Këya, wek aa cit rënkä aya. Wek aaye raan ëbën tñj we path gup ayeer, ku piäthkun alonhthn aaci thiäj ruëeny ku kërec kök ëbën.

²⁹ “Koc piöc löön ku wek Parathī! Awëënkui! Wek aa rëj buth tënë koc kæk Nhalic tñj. Ku giëtkë rëj koc path bik dhëj apei, ³⁰ ku luëlkë ëlä, na yo tō thün wäär nek wärkun dit koc kæk Nhalic tñj, juöth yok aa këc röt mat ë näakden yic. ³¹ Këya, ayakë gam ayic ln ye wek müth koc wäär näk koc kæk Nhalic tñj! ³² Ku cit mënë ye wek koc ril nhūim, cīn kë yakë gam, këriëec ëbën atō wecin, thääpkë kërec wäär cī wärkuöin dit jöök! ³³ Mith kâpieny! Yakë tak bak poth la pan mac kädë? ³⁴ Ku rin ë wët kënë yen aci

Wä we tuśc koc käk Nhialic tñj. Ku ë kockä yic, koc kök aa bäk nök, ku piäatkë koc kök tim ci rñu ksu, ku thatkë koc kök yonkušn amat yic, ku yakë ke yösp geeth yiic ëbën. ³⁵ Ku tädun ye wek luui thin këñë, abi awuśc bi teem rin koc ci nök lööny weyiëth, jock nääk wäär nek Abel yet nääk Dhäkaria wën Barakia wäär näkkë luaj Nhialic. ³⁶ Ku lëk Jethu ke, awuśc bi gam rin ë kakkä ëbën abi bën ë riëëc këñë yeth.

Jethu ee koc gen Jeruthalem lëk (Lk 13:34-35)

³⁷ “Wek koc gen Jeruthalem, wek aa koc käk Nhialic tñj nök, ku biöskkë koc ci Nhialic tuśc we aleel. Aca wic arak juëc, ba we kony cimën dhie ye ajith miëthke kuöm piny yewuk bi ke kony bi ke cii gop, ku wek aaci kuc. ³⁸ Emën abäk tñj ke Nhialic ci yecin miëët bei, ku nyiëñ pandun we. ³⁹ Ku emën alëk we, ‘Wek acii ya bi ben tñj yet aköl bi wek röt guir bäk ya lor tē ben yen dhuk.’”

24

Luaj Nhialic Jeruthalem abi thuör piny (Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tëwën jiël Jethu kal luaj Nhialic yic, ke kocken ye buöth bö tēñe ye ku luelkë, “Raan piöoc, tñj, ye luajdüt dhëñ njo këñë!” ² Go Jethu bëër, “Alëk we, yööt düt yakë tñjkä aabi thuör piny ëbën ka cin alel tñj bi kösöc alel dët nhom.”

Acì Jethu lëk atuöckë lon bi ke maan (Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³ Tëwën rëer Jethu gon Olip nhom ë rot, ke kocken ye buöth bö tēñe ye ku thiëckë, “Lëk yo ye nen bi kakkä röt looi, ku yenjo bi tē bi yin dhuk pinyhom ku thök piny, nyuöth?”

⁴ Go Jethu lëk ke, “Duökkë röt col aduön. ⁵ Rin koc juëc aabi bën rienkië, ku ye ñek luel, ‘Ke yen Raan ci loc ku doc.’ Ku aabi koc juëc duöön. ⁶ Duökkë diëer tē tñj wek tönj ke loi röt, ku tē piñ wek tönj kök wušt mec yic. Kakkä aa dhil röt looi, ku acie yen bën thök ë piny. ⁷ Rin wušt aabi thör kamken ku pan bënyñaknhom kek pan bënyñaknhom dët aabi thör aya. Cöñdüt apeì abi tš thin, ku ayiëkyiëk piny abi rot looi bëñ juëc yiic. ⁸ Kakkä kek aa käk tuen.

⁹ “Ku dët, wek aabi döm ku yëth we luk yic, ku wek aabi nök. Ku wušt ëbën aabi we maan rienkië. ¹⁰ Ku ë tēñ, koc juëc ci wëtdië gam aabi röt waar, ku koc kök aabi ñek raandä aluöm ku man raandä ñek. ¹¹ Ku awëñ juëc aabi tušl aya, ku aabi koc juëc rac nhüm. ¹² Ku luoi käreç abi rot juak apeì, koc juëc aabi gamden wai wei. ¹³ Ku

raan bi yepušu deet yet tē bi yen thou, abi pir akölrïëëc ëbën. ¹⁴ Ku Wët Puoth Yam këñë rin bäany Nhialic, abi kanj lëk koc ëbën pinyhom bik piñ, ku jol thök piny bën.

Këreç bi rot looi tēñë koc Jeruthalem (Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵ “Ala aköl bi wek kërac apeì tñj, këwäär ci Daniel raan käk Nhialic tñj jam ë ye.” (Raan kuën adhil këñë deet yic!) ¹⁶ “Koc rëër Judia, ku tñjkë ë këñë, ka dhil rinj gat nhüm roor bik la thiaan. ¹⁷ Ku na rëër raan ayeer, ka cii ben la yöt bi la guik kë muk. ¹⁸ Ku na tš raan dom yic, ka cii ben dhuk baai bä alanhde la lööm. ¹⁹ Diäär liëc ku diäär muk müthkor aabi gum apeidüt ye ninkä. ²⁰ Rösökkë bi rot cii loi wiir yic rut, tädë aköl cii koc ye luui. ²¹ Koc aabi gum apeì ye ninkä, gum këckë kanj yök tēwäär ciëk Nhialic koc agut cit emën. Ku acii rot bi ben looi. ²² Na këc Nhialic looi bi ninkä col alik, nušt acin raan ci pir. Ku rin kocken ci loc, aci nin col alik.

²³ “Wek aa lëk, na le raan yöök we, ‘Tiëñkë Raan ci loc ku doc kin, tädë ke luel, tiëñkë yen akan!’ Ke duökkë gam. ²⁴ Rin koc juëc aabi bën ku luel ñek, ee yen Raan ci loc ku doc, ku luel raan dët, ee yen raan käk Nhialic tñj, ku loikë kãril koc göi, na lëukë, ke mär koc ci Nhialic kuany. ²⁵ Tietkë röt, këriëëc ëbën alëk we emën bäk nhüm tür kë bi bën.

²⁶ “Këya, na le raan lëk yi ëlä, ‘Yen akan atš roor tēñ!’ Ke yi duk la, tädë, ‘Yen akin aci thiaan tēñ,’ Ke duk gam. ²⁷ Rin tē dhuk Manh Raan ka guokë ñic. Abäk tñj cimën bir den dhie yen nhial reet yic, ku tñj lonj ku lonjë.

²⁸ “Dët aya, abi ciët mën dhie na ci cuör kenhüm kut, ka la kë ñuetkë.

Aköl bi Manh Raan bën (Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹ “Awiëc ku bäk ñic aya, ye ninkä, tē ci koc jal gum apeì, aköl abi kum nyin bi piny cuol, ku pei acii bi ruel. Ku kuel aabi röt yääk ku löönykë. ³⁰ Kë bi bën Manh Raan col añic abi tñj nhial, ku koc ëbën pinyhom aabi yiic ñeer kãkken rac cik looi. Ku keek aabi Manh Raan tñj ke bö piñ yiic nhial ke diik ku riöldüt apeì. ³¹ Ku abä atuöckë tooc bik këcüt löör yup yic, bi kek kocken ci loc kuöšt yiic pinyhom ëbën.

³² “Ñiëckë ë këñë tim cit ñaap, tē looi yen yöök ku looi yith, ke kër aci thiök. ³³ Këya, tē tñj wek kakkä ke loi röt aya, ke ñiëckë lon ci yen thiök apeì. ³⁴ Alëk we, wek aacii bi määñ tē cök kakkä röt looi. ³⁵ Nhial ku piny aabi liu, ku wëtdië acii bi kanj määñ.

Rëer yi cî rot guir
(*Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36*)

³⁶ “Acin raan njic aköl bi kakkä röt looi. Na cok atuuc nhial, ayi Wënde, ka cik njic. Ee Wä è rot yen anjic ye. ³⁷ Bën Manh Raan abi ciët këwäär loi rot wäär püir Noa. ³⁸ Ee ninkä, aboordit nhom tueñ, koc aake rëer ke mit pusth, ke ye luui ruëi ku yei yet aköl le Noa riäi yic, ³⁹ ku è cin kën njic yet tē bii aboor. Ku muu koc ebën. Yen abi ciët bën Manh Raan aya. ⁴⁰ Tëën na cok koc karou luui dom yic, ke raan tok yen abi nyaai ku nyiëñj raan dët piny. ⁴¹ Ku diäär karou lui tëtök aabi ke tienj tok nyaai, ku nyiëñj tij dët piny.

⁴² “Këya, guierkë röt ku tiërkë nhüim, rin wek aa kuc aköl bi Bánydun bën. ⁴³ Yen acit kën na raan la baai njic tē bi cuär bën thin wakou, ka rëer ke yiën, ku cii cuär päl bi kärke nyaai. ⁴⁴ Ke week aya, wek aa dhil rëer we tit, rin acäk njic ye nen bi Manh Raan bën.

Njic Bány ku loi luuide akölaköl
(*Lk 12:41-48*)

⁴⁵ “Na ye këya, yeña alony path ku njic kånj apei, bi bëny nyäänj paande, bi kacke aa gam mieth akölaköl? ⁴⁶ Alony mit guöp, alony bi bëny yök ke loi luuide apath tē dhuk yen! ⁴⁷ Alék we, abi alony kënë täau kärke yiic ebën. ⁴⁸ Ku alony cii luuide bi njic looi, rin yen ye tak lon cii banyde bi lac dhuk, ⁴⁹ ku kuc koc pan bëny ciëñj, ku ye cool wiet kek koc dek è mäü, ⁵⁰ ke banyde abi la luät yeguöp aköl cii ye tak lon yen aköl bi yen bën. ⁵¹ Ku yen abi bëny tēm awuöcdit, ku met tē rëer koc rëc thin, è tēën koc aa rëer ke dhiau ke njeny kelec.”

25

Käänj nyiir kathiaär

¹ Ku ben Jethu käänj dët thösth, ku thöönj bëäny Nhialic ëlä, “Nyüir kathiaär aake ci kakkën ye kek mer lööm ku lek yan thiëek yic. ² Kam è nyüirkä, nyüir kadhiëc aake pel nyin, ku nyüir kadhiëc aa cii nyin pel. ³ Nyüir aa bëlkä aake ci mermerken lööm ku cik miök dit muk. ⁴ Ku nyüir njic kånj aake muk mermerken ku miök dit tet aya. ⁵ Nawën ka athiëek gääu bi cii lac bën, gokë tsc bik nin.

⁶ “Nawën wëer ciel yic, ke pinj duoot, ‘Athiëek abö, bäk ayeer ku luorkël!’ ⁷ Go nyüir awën kathiaär röt jot kedhie ku dëëpkë mermerken. ⁸ Go mermer nyüir aabël cii dëp apath rin cin kek yiic miök. Gokë nyüir kökkä lim, ‘Miackë yo è miök, mermerkua aacü dëp.’ ⁹ Gokë bëer, ‘Miök acii yo thönj, lak tē ye miök yaac thin bäk la yoc miökdun.’ ¹⁰ Go nyüir aabël la bik la yoc miök, ku go athiëek guo lök bën kecök. Go nyüir awën ci röt guir

la kal yic kek athiëek tēwën dieer yai thin, ku thiök kal thok.

¹¹ “Nawën la nyüir awën ci la yoc miök dhuk ke cöt, ‘Bëny, Bëny, njany yo kal thok!’ ¹² Go athiëek bëer, ‘Ye wek yija?’ Wek aacä njic!”

¹³ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rëerké we ci röt guir, rin wek aa kuc aköl bi yen bën.”

¹⁴ Ku ben Jethu käänj dët ben thösth ku lueel, “Bääny Nhialic abi thönj ke mony la keny wun dët, cà aluöonyke cool ku gëm ke wëüu bi kek lök luui. ¹⁵ Ku yik aluony tok tim buoot. Ku gëm alony dët tim thiärdhiëc, ku gëm alony ye kek diäk tim thiäär. Acü wëüu tek këya cit tē njic njek luui thin, ku jiel bi la keny. ¹⁶ Go alony ci yiëk tim buoot, wëëuke la luoi ku yök tim buoot dët. ¹⁷ Ku lui alony ci gam tim thiärdhiëc cimën alony wën aya, ku yök tim thiärdhiëc dët. ¹⁸ Ku la alony ci gam tim thiäär wëüu banyde la wuööt piny ebën.

¹⁹ “Nawën ke banyden jol dhuk, ku cool aluöonyke bi wëüuke bën kuëën nyin. ²⁰ Go alony wäär ci gam tim buoot bën ku lueel, ‘Bëny, wäär yin acä gam tim buoot, ku emën tij, yen acü tim buoot dët juak thin.’ ²¹ Go bënyde leec luuiden peth ci looi ku lueel, ‘Yin acü wëüu lik njic muk apath ku juak keyiic, këya emën yin aba täau kajuëc yiic ba ke muk. Bäär rëerku yo mit pusth yodhie.’

²² “Ku ben alony ci gam tim thiärdhiëc bën ku lueel, ‘Bëny yin acä yiëk tim thiärdhiëc wäär le yin keny, ku yen acü lök luui ku juak tim thiärdhiëc dët thin.’ ²³ Go bëny leec luuiden ci njic looi ku lueel, ‘Yin alony puath kånj tiit apath. Yin acü kälük tiit apath, ku emën yin abi täau kajuëc nhüim, bäär miet puö è bëäny bëänydu yic.’

²⁴ “Go raan ci tim thiäär lööm bën ku lueel, ‘Bëny, aca pinj lon ye yin raan col puö rap këc puur tem, ku kuany käk ke këc ke wëer piny. ²⁵ Këya, yen acü riösc ku la wëëuku wëc piny. Njöl! Wëüu wäär ca kuëi ya aa kik.’ ²⁶ Go bëny lëk ye ëlä, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na njic lon ye yen rap tem, rap këc puur, ku lon ye yen kånj kuany, ku aa këc pok. ²⁷ Nuöt yin acü wëëukië dhiel gam raan njic luoi wëüu, na la dhuk ciëën, ke ya yök wëëukië ke ci keyiic juak. ²⁸ Nyaai kë wëüu tënë ye ku gäm kë ke raan la tim buoot. ²⁹ Rin raan kälük njic muk abi kärke juak yiic, ku raan cii kånj ye njic muk, abi këden tō thin nyaai. ³⁰ Ku cuatkë alony rëec kënë muösth yic ayeer, ku tēën dhiëüu abi tō thin, ke kac yelec.’

Luñdüt

³¹ “Aköl bi Manh Raan bën ke duaar, ku atuuc nhial ebën ke cath ke ye, abi nyuc thönyde nhom ke duaar pan Nhialic, ³² ku thäi ebën aabi guëer yenhom. Ku aabi tek

yiic akuut karou, cimën raan la thök, yen amël ku apiyeem tek thook. ³³ Ku tËËu amël kõnnden cuëc ku apiyeem kõn cam. ³⁴ Ku Bëny abì kòc kääc ləŋ cuëc lëk, 'Bäk, kòc cì Wä döcc ku lömkë bäány cì guuir tənë we tēwäär ciëc piny. ³⁵ Wën cì cək ya nök, wek aacä muöcc këcam. Ku wën cì rou ya nök wek aacä muöcc këdek, ku wën ye ɣen jäl, wek aacä lor pandun, ³⁶ ku wën cìn ɣen lubo wek aacä ruök kəu, ku wën tuëny ya wek aacä la neem, ku wën cì ɣa mac, wek aacä bën tiŋ.'

³⁷ "Ku kòc wën aabi wëtde dhuk nhom ëlä, 'Bëny, yi cuk tiŋ nen yi nök cək buk yi muöcc këcam? Ku nök rou yi buk yi muöcc këdek, ³⁸ ku cuk yi tiŋ nen ke yi bə keny yic buk yi lor? Ku yin acin lubo goku yi ruök kəu? ³⁹ Yi cuk tiŋ nen ke yi tuany, ke yi cì mac buk yi la neem?" ⁴⁰ Ku abì Bënyhaknhom lëk ke, wët yic alëk we, 'Këriëëc ëbën cäk luöi raan tök kam wämäthkië thiikä, aa cäk luöi ya aya.'

⁴¹ "Ku abì lëk kòc ləŋ cam, 'Aa wek kòc cì cieen, jälkë è tən bäk la many dëp yic akölrüëëc ëbën, many cì guuir tənë jəŋrac ku atuöccke ëbën. ⁴² Rin wäär nök cək ɣa, wek aa këc ya muöcc këcam, ku nök rou ɣa ku wek aa këc ya muöcc këdek. ⁴³ Ku wäär ɣen è jäl ku wek aa këc ɣa gəŋ pandun, ku ɣen ɣa cìn kəu alath, wek aa këc ɣa ruök kəu, ku ɣen a ɣa cì tuaany, ku mac ɣa ku wek aa këc bën bäk ɣa neem.' ⁴⁴ Ku kockui aya aabi thiëc, 'Bëny, yi cuk tiŋ nen ke yi nök cək ku rou, ku ye nen yi bə keny yic, ku cìn alanh ceŋ, ku tuany yi ku mac yi ku yin akëcku kony?" ⁴⁵ Ku abì bëër, tənë ke, 'Wët yic alëk we, këriëëc ëbën këckë luöi wämäthkië thiikä, ka këckë luöi ɣen aya.' ⁴⁶ Ku keek aabi la tē bī ke reem thün akölrüëëc ëbën, ku kòc path aabi la tē bī kek pīr thün akölrüëëc ëbën."

26

Amat nək Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawën cì Jethu thök jam kek kocken ye buəoth, ke lëk ke, ² "Cimën njic wek ye, Yan Ayum cìn yic luəu abì yecök jəök nin karou bī bën. Ku Manh Raan abì luəm tənë kòc rec bīk piäät tim cì riüu kəu."

³ Kaam awën ke kəcdit kək Nhialic ku kəcdit baai Itharel, aake mët pan raandit kək Nhialic cəl Kaipä, ⁴ ku guirkë tē bī kek Jethu dam thün ke cī njic ku nək. ⁵ Ku luelkë, "Acuk dam aköl yai. ɣok aabi tiit bī kək kaŋ jäl, rin na damku, ke kək noot yai yic, tēdë ke kək juëc aa thär kek ɣo."

Maria aci tē theek yen Jethu thün nyuəoth
(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

⁶ Tëwën rëër Jethu Bethanī pan raan atuət cəl Thaimon, ⁷ ke tik bə tēwën mith yen, ke muk tōny koor cì cuëëc tiəm ril la yic miök

njir ye ɣəcc wëüu juëc apeì, ku kuem thok ku luun miök Jethu nhom ëbën. ⁸ Go kòc Jethu buəoth puəth dak wën tiŋ kek kënë, ku jieëmkë kamken, "Yenö tuuk yen miök njir?" ⁹ "Miök njir kënë njüt aci ɣaac wëüu juëc ku gëm wëüu kòc njön."

¹⁰ Go Jethu kë luelkë njic, ku luel tənë ke, "Pälkë, yenö nyieeny wek ye? Kë cì looi tənë ɣa yen tiŋ, ee këpath apeì. ¹¹ Kòc njön aabi rëër kamkun akölaköl, ku ɣen acii bī rëër kek we akölaköl. ¹² Wën luun tiŋ kënë miök yaguəp, ee looi këya bə təc bī guäpdie guuir bī jal thiök. ¹³ Wek alëk yic, kuat tē bī Wët Puəth Yam piöcc thün pinyinhom, kë cì tiŋ kënë looi, abì ya luel bī ye atak."

Judath aci Jethu ɣaac
(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴ Nawën ke raan tök kam atuuc kathiaär ku rou, cəl Judath Ithkariöt la tənë kəcdit kək Nhialic ¹⁵ ku luel, "Yenö bäk yiek ɣa tē thün ɣen we Jethu?" ¹⁶ Gokë gäm wëüu juëc. Ku jəl tē bī yen Jethu dam thün wic.

Jethu aci miëth yai cam kek atuöccke
(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹⁷ Nawën aköl tuen Jandit Ayum cìn yic luəu, ke kòc Jethu buəoth bə tənë ye, ku thiëckë, "Ye tənən wic bī ɣok miëth yai guuir thün tənë yi?"

¹⁸ Go bëër, "Lak geeu tənë njekdit ku lëkkë ye, 'Aye Bänyda luel, aköl bī luöidie thök aci bën. Ee paandu yen abì ɣen Yan Ayum cìn yic luəu cam thün kek kockien ɣa buəoth.' "

¹⁹ Go kòc è biöoth kë cì Jethu lëk ke looi, ku guirkë miëth yai.

²⁰ Nawën la thëi bën ke Jethu nyuc kek kocken ye buəoth kathiaär ku rou bīk mith. ²¹ Tëwën mith kek ke luel Jethu, "Wek alëk yic, raan tök kamkun abä luəm."

²² Gokë puəth riäkë apeì ku gëikë, ku thiëckë tök-tök, "Makei! Ye yic? Ye ɣen Bëny?" ²³ Go Jethu bëër, "Ee raan tök kamkun lut yecin kek ɣa aduäk yic, yen è raan bī ɣa gaany. ²⁴ Ee yic, Manh Raan abì nök cit tē cì gät ye rienke athör theer yiic. Ku raan bī ye luəm abì gum apeì! Ku anuëën tənë ye diët këc kaŋ dhiëëth."

²⁵ Ku Judath aya, ëci Jethu thiëëc, "Raan piöc, ye ɣa?" Go Jethu bëër, "Ee yi."

Guirku röt apath buk guəp Bëny rəm

²⁶ Tëwën mith kek, ke Jethu löm ayup ku döc ku beny yic, ku gëm kocken ye buəoth ku luel, "Lömkë kënë, ku camkë, kënë ee guäpdie."

²⁷ Ku lööm adun cì thiəŋ muən abiëc, ku leec Nhialic ku gëm ke ku luel, "Dëkkë thün ëbën." ²⁸ "Kënë è riemdië, riem dösr kek Nhialic, bī kuër rin bī adumuööm kòc ëbën

päl piny. ²⁹ Alék we, Ʒen aciï bi ben dek muñ abieç pinyhom tèn kek we, Ʒet aköl bi Ʒok ye dek Ʒodhie pan Nhialic.”

Jethu aci kë bi Piter ye jai lueel
(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³⁰ Nawèn cìk jál thök ke ket waak ku lek gon Olip cök.

³¹ Ku lueel Jethu tènè ke, “Wek kackië, wek aabi kat Ʒa è wëer kënë cimèn kēwäär ci gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Ʒen abä abiöök cöl anak ku amël aabi wëer.’” ³² Ku tē ci Ʒen rot jät ranj yic, ke Ʒen abi kanj la Galilia ba we la tiit thin.”

³³ Go Piter lueel tènè Jethu, “Ʒen aciï bi kat tē cök kəc ëbèn kat yi!” ³⁴ Go Jethu bëer, “Alék yi, ee wëer kënë, ke thon ajith këc kiu, Ʒin abä jai arak diäk.” ³⁵ Go Piter dhušk ye, “Na cök Ʒa nšk kek yi, ke Ʒin acä bi kanj jai.” Ku lueel kocken kək ye buoath ëbèn këya.

Jethu aröök ke njic lön bi ye nök
(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶ Kaam wèn ke Jethu kek kocken ye buoath la tē cöl Jethemani, ku lueel tènè ke, “Nyuöckë tèn, ku yiënkë, Ʒen ala tēen ba la röök.” ³⁷ Ku cöl Piter ku wëet Dhubedi karou, ku jöl rëer ke nək atiël, ku dhieeu apeu yepuü. ³⁸ Ku lueel tènè ke, “Ʒen adhiau puü apeu, ee thou guöp. Rëerkë tèn ku yiënkë.”

³⁹ Ku le tuenj tēthin-nyoot, ku rëeny rot piny ke gut yenhom piny ku röök ëlä, “Wä, na lëu rot ke yi cöl këreec tit Ʒa aciï bö. Ku acie wët piändië, ee wët piändu.”

⁴⁰ Nawèn ke dhuk tènè ke kadiäk ku Ʒok ke nin. Go lueel tènè Piter, “Niënkë! Cäk yiën tēthin-nyoot? Ʒenjö ye wek nin këlä? ⁴¹ Yiënkë ku röökkë bi we cii them jakrec. Puü è gam ku guöp acin riël.”

⁴² Ku ben jäl ku le röök ëlä, “Wä, na cii këreec kënë jiël, ke wët piändu abi rot lool.”

⁴³ Ku ben dhuk tènè ke, ku ben ke Ʒok ke nin, rin ci nin ke göök apeu.

⁴⁴ Goke nyääj piny ku ben jäl, ku ben la röök cimèn awèn, kën ye kek diäk. ⁴⁵ Ku dhuk tènè kocken ye buoath ku lueel, “Nöt we nin! Läänkë? Tën nin aci thök, tiënkë Manh Raan aci luüm kəc rec. Èmèn tē bi Ʒa jal thön kəc rec aci Ʒëet. ⁴⁶ Raan cä luüm aci bën. Jatké röt, lokku buk röm!”

Jethu aci däm
(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷ Tëwën njet jiem yen, ku Judath raan tönj kəc atuuc kathiäär ku rou Ʒëet. Ku yeen è cath kek kəc juëc muk paal ku atuel, ke ci kəcdit käk Nhialic ku kəcdit baai tooc. ⁴⁸ Ku Judath aci kəc awèn cath kek ye, lëk tē bi kek raan wickë bik bën däm njec thin,

ëlä, “Raan ba muösth ku ciem yen è raan wiëckë. Damkë ku kuathkë.”

⁴⁹ Kaam wèn Ʒëet Judath, ke la tènè Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny,” ku muösth ku ciim. ⁵⁰ Go Jethu bëer, “Mäthdië, loi kënë bi Ʒin è tën.” Go kəc awèn bën ku damkë Jethu ku derkë. ⁵¹ Go raan tök kam kəc awèn rëer kek Jethu palde miëet bei, ku tök alony lui pan raandit käk Nhialic yic, abi tem yic wei. ⁵² Go Jethu lëk ye, “Dhušk paldu tēden awèn, kəc ye wic bik kəc nšk, aabi thou aya këya. ⁵³ Cäk è tak lön nadë, ka lëu ba Wä thiëc bi Ʒa tuoc atuuc nhial juëc apeu bik Ʒa bën kony? ⁵⁴ Ku na ye këya, ke wël athör theer Nhialic bi röt tiënj, wël ye lueel ka dhil rot lool këlä?”

⁵⁵ Ku kaam wèn ke lueel Jethu tènè ke ëlä, “Cäk bën we muk atuel ku paal bäk Ʒa bën däm, ciët Ʒa ye raan kəc rum? Ʒen ee rëer kek we akölaköl Ʒa piöoc kəc luanj Nhialic, ku wek aa këc Ʒa däm. ⁵⁶ Ku kënë aci rot lool bi kë ci gõt athör theer wël Nhialic yiic yenhom tiënj.” Ku jöl kocken ye buoath ëbèn nyääj piny ku ketkë.

Jethu aci Ʒath luñ bany Itharely ic
(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ku jöl kəc awèn ci Jethu däm, Jethu Ʒath pan Kaipa luk yic, ci bany käk Nhialic Itharel, ku kəc piöoc lööj kenhüm mat thin. ⁵⁸ Ku Piter è biöth, ke mec kəc cök ciëen agut tē Ʒëet yen pan bëny luk yic. Ku nyuuc kek kəc bëny tiit, ku jöl rëer bi kë lui Jethu tiñ. ⁵⁹ Bany luk ku kəcdit käk Nhialic aake ci nyuc bik Jethu wic guöp awuöc ci looi, rin bi kek ye tem thou. ⁶⁰ Ku acin awuöc cii bën Ʒok, cak alan ye kəc juëc ye luüm lueth, ke wëlken akëc röm. Nawèn ke kəc karou jät röt, ⁶¹ ku luelkë, “Acuk piñ ke lueel, ‘Ʒen abi luanj Nhialic kënë thuür piny, ku na ye aköl ye nin diäk ke Ʒen abi dët buth nyiende.’”

⁶² Go Kaipa raandit käk Nhialic rot jät ku thiëc Jethu, “Cin wët dhuk nhom è wël ci lueel yiguöpka yiic?” ⁶³ Go Jethu biet. Go Kaipa bën lëk ye, “Ʒin athiëc rin Nhialic ba lëk Ʒo lön ye Ʒin Raan ci loc ku dəc, Manh Nhialic.”

⁶⁴ Go Jethu lëk ye, “Ee yic, cit tē ca luël ye. Ku anot lëk we ëbèn lön ëmèn Ʒet tuenj, wek aabi Manh Raan jäl tiñ ke ci nyuc cueny Nhialic njic käj looi ëbèn, ku bii puöl nhüim nhial.”

⁶⁵ Go Kaipa aläthke ret yiic yeküu ku lueel, “Aci Nhialic tōon guöp. Ʒenjö njet wicku kəc kək bi bën jam käk ci looi ëmèn? Ku wek aaci tē tōon yen Nhialic thin piñ. ⁶⁶ Ʒenjö yen wät dun?” Gokë bëer, “Ala guöp awuöc, adhil nök.”

67 Ku jol koc koc aa nu3ot nyin ku guutkë kecin. Ku lëk koc koc ye t'wën ye kek ye gut, 68 "Raan ci lóc ku dóc, mæc raan yi gut?"

Pieter ajsi Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

69 Kaam wën not rëer Pieter piiny kal yic pan bëny, ke nyen lui pan Kaipa b3 tènë ye ku lueel, "Yiin aya, yin yi rëer kek Jethu raan Galilia."

70 Go jai kenhïim ëbën ku lueel ëlä, "Yen acii raandun ye lueel njic diën. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya." 71 Ku ler ayeer. Go nyen dät alony bën ku lëk koc awën kääc thïn, "Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet."

72 Go Pieter ben jai ku kuëëj ku lueel, "Yen akuc mony kënë."

73 Ku kaam awën, ke lueel koc kääc thïn tènë Pieter, "Ee yic, yin ë raanden rin yin ë raan Galilia, yin ë jam cimënden."

74 Go Pieter rot ben kuëëj, "Nhialic abä nök t'ë cii yen yic luel! Yen akuc raan jïem wek rienke!" Nyin yic t'ëwën ke thon ajith kiu.

75 Go Pieter këwäär ci Jethu lëk ye tak, "Tuenj ke thon ajith këc kiu, ke yin abä jai arak diäk." Ku ler ayeer ke ci gu3p yär ku dhïeü.

27

Koc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato
(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

1 Nawon nhiäk rial yic, ke bánydit käk Nhialic, ku kocdit baai mët t'ë bik lu3i Jethu ku bik nök. 2 Gokë rek ku kuëthkë tënë bënydit Pilato, raan Roma.

Judath aci thou
(Luo1 1:18-19)

3 Nawën le Judath, raan wäär gony Jethu tïj, lon ci Jethu t'ëm thou, ke riääk pu3u ape1 ku dhuk wëüu ke ci ye riop ciëën tënë bëny luk. 4 Ku lueel, "Yen aci kërac looi rin ci yen raan cïn gu3p awu3c luom ë lueth." Gokë bëër, "Ee w'ëtdu, acin këda thïn."

5 Go Judath wëüu cuat kal luanj Nhialic yic, ku le rot nöök.

6 Go bëny käk Nhialic wëüu kuany ku luelkë, "Acii path buk wëüukä mat wëüu ye juaar yiic yon Nhialic, rin ye kek wëüu ë riem." 7 Ku jolkë t'ë bi kek wëüu luoi thïn guëek yic. Nawën ke matkë yic bik piny ye ke tiop wec thïn koc cuëc ë töny, yoc ë wëüukä, ku bi ya t'ë ye koc thiä ci thou Jeruthalem thiak thïn. 8 Ku ë yen ke ye dom kënë cöl, ke cöl, "Tiom Riem," agut ya akölë.

9 Ku kënë ci Jeremia, raan käk Nhialic tïj, lueel ëlä theer aci yenhom tiëej, "Aaci wëüu lööm, wëüu kek ke ci koc Itharel gam bi ya kek yoc yeen,

10 ku yoc kek piny raan cuëc ë töny cimën ci Bëny ye lëk yen."

Pilato aci Jethu thiëc

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

11 Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiëc, "Ye yin Bënyjakhnom koc Itharel?"

Go Jethu bëër, "Ee yen, cit t'ë ca luël ye."

12 Ku acin wët ci bëër wël juëc ke ye bëny Itharel luël yegu3p. 13 Go Pilato thiëc, "Cii käjuëc ci yi gaanykä ye piñ?"

14 Go Jethu biët ke ci wët Pilato bëër. Go Pilato gai ape1.

Jethu aci t'ëm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

15 Ru3ön ëbën, aköl Yan Ayum cïn yic luou, bënyjakhnom ee raan tok kam koc ci mac lony, t'ë wïc koc baai ye bi lony. 16 Ku ë ru3ön kënë raan ci kërac ape1 looi cöl Barabath ë mac. 17 Nawën ci koc kenhïim kut, ke thiëc Pilato ëlä, "Yenja wäckë ba lony tënë we, ye Barabath aye Jethu, ye cöl Raan ci lóc ku dóc?" 18 Rin ee njic Pilato lon ë yen tiëej yen ë thon kek Jethu ye.

19 T'ëwën ci Pilato nyuc thönyde nhom luk yic, ke tuc tiende wët, "Duk them ba yithok mat raan cïn kë ci wu3oc kënë gu3p, këde ë bën yanhom kecit nyu3th wën aküu bä pën nin."

20 Ku koc ater Jethu aake koc ku3öt thook bik lëk Pilato bi ya Barabath yen lony, ku cöl Jethu anak. 21 Nawën thiëc Pilato ke, "Yenja kamken karou wiëckë ba lony tënë we?" Gokë lueel, "Ee Barabath."

22 Go Pilato ke thiëc, "Yenjo ba looi tënë Jethu raan ye lueel ka ci lóc ku dóc?"

Gokë rek yic ëbën, "Apiëët tim ci riüu k3u."

23 Go Pilato ke ben thiëc, "Yenjo? Ye awäc njö ci looi?" Gokë ben rek yic röldit ape1, "Apiëët tim ci riüu k3u."

24 Nawën tïj Pilato ke cii bi lëu, ku tïj aya ka aliäp bi rot looi, ke cöl piü ku lök yecin kenhïim ke dëei kek ëbën ku lueel, "Thon ë raan kënë aliu yacin! Arëër wecin."

25 Gokë dhu3k ye ëbën ke ke ci pu3th dak, "Riemde abi tau yocin ku miëthkua cin aya." 26 Go Pilato Barabath lony. Ku wën ci yen apuruuk y3ök bik that ku njakkë nhom ku3th, ke gem ke bik la piäät tim ci riüu k3u.

Apuruuk aaci Jethu bui
(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

27 Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bënyjakhnom. Ku jol apuruuk ëbën g3öm piny. 28 Ku dëkkë aläthke bei ku rukkë alanh thith lual yek3u. 29 Ku cuëckë kou ku njek kek yenhom, ku t'ëükë wai ciinden cuëc. Ku gutkë kenhïal piny yenhom bik nyu3th ciët leckë ku buikë, "Mädhö Bënyjakhnom, Bëny Itharel." 30 Ku nuutkë gu3p ku yuupkë nhom

wai. ³¹ Wën cī kek ye jal bui kēlä, ke dēk alanh wën bei, ku dhukkē alāthke yekū. Ku kuathkē bik la piäät tim cī rīū kōu.

Jethu aci piäät tim cī rīū kōu
(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

³² Tēwën le kek tē ye kōc la nōk thīn, ke rām kek mony cōl Thaimon raan pan Thirene, gokē dōm rial bī tim cī rīū ket. ³³ Ku yeetkē tē cōl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la guen-nej cīt apen nhom raan.) ³⁴ Ku gēm kē Jethu muōn abiēc cī liäap wāl kec cōl gal bī dek, nawën thiēp ke kuc ye.

³⁵ Gokē piäät tim cī rīū kōu, ku cuetkē gēk bik alāthke tek kamken. ³⁶ Ku jōlkē rēer bik tiit. ³⁷ Ku jōlkē awuōc yekē tak ke cī Jethu looi gōt yenhom nhial tim cī rīū kōu ēlä, “KĒNĒ Ē JETHU BĒNYŅAKNHOM ITHAREL.” ³⁸ Ku piēētkē cuēr karou kek Jethu tiim cī rīū kōōth aya, raan tōk lōj cuēc ku raan tōk lōj cam.

³⁹ Ku jōl kōc ke ye tēek tēwën, Jethu aa cuiit ku latkē ku luelkē, ⁴⁰ “Cie yīn wäär ye lueel lōn bī yīn luaj Nhialic thuōr piny ku buth nīn kadiäk! Kony rot tē ye yīn Manh Nhialic! Bäär piny tim cī rīū kōu!”

⁴¹ Ku bui kōc kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōj ku kōcdit baai. ⁴² “Ee kōc kōk kony ku cī rot kony! Cie yen BēnyŅaknhom Itharel? Cōl abō piny tim cī rīū kōu ēmēn, ku abuk jāl gam! ⁴³ Yeen ē Nhialic ŋōōth, cōl ajal Nhialic kony ēmēn tē wīc yen ye. Rin aye lueel ēlä, yen ē Manh Nhialic.”

⁴⁴ Agut cuēr awën cī piäät tiim kōōth kek ye, ee yekē tōon guōp aya.

Jethu aci thou ayic
(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

⁴⁵ Nawën akōl ciel yic ke muōōth loi rot yet tāāj akōl pan awën. ⁴⁶ Nawën tāāj akōl ke Jethu cōt rōldit, “Eli, Eli, lama thabakthani?” Ku wētde yic, “Nhialicdiē, Nhialicdiē, yenō pēl yīn ya wei.”

⁴⁷ Nawën piŋ kōc kāk ke kääc ē tēnē, ke luelkē, “Mony kēnē acōl Elija.” ⁴⁸ Go raan tōk kat ku lut alath muōn wac yic, ku tēūu wai thok ku ŷōak Jethu thok.

⁴⁹ Ku lueel kōc kōk, “Titku buk tiŋ lōn bī Elija bēn bī bēn kony!”

⁵⁰ Ku jōl Jethu kej apēi ku thou.

⁵¹ Kaam wën ka alanh ye gēēj bī luaj Nhialic tek yic alōj thīn rēet yic rou, jōak nhial yeet piny. Ku loi ayiēkyiēēk dīt rot ku yer piny yic. ⁵² Ku ŋany rēj kenhūim, ku gup kōc juēc, kōc path wäär cī thou aaci bēn pīr ku jōtkē rōt. ⁵³ Ku wën cī Jethu rot jōt, ke jiēl rēj nhīim ku lek Jeruthalem ku nyuthkē rōt kōc juēc.

⁵⁴ Nawën tiŋ bēny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiēkyiēēk piny ku kāk cī rōt looi ēbēn ke riōc apēi, ku luelkē, “Yeen ē Manh Nhialic guōp alanden.”

⁵⁵ Diäär juēc aake tō thīn, ku keek aake daai tēmek. Wäär rēer Jethu Galilia, ē ye diäärkā buōōth bik miēth aa looi tēnē ye. ⁵⁶ Kam ē diäärkā, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku jōl a man wēt Dhubedī aake tō thīn aya.

Jethu aci thišk
(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷ Wën cōl piny, ke mony ajak gen Ari-matheo cōl Jothep cī wēt Jethu gam bō. ⁵⁸ Ku ler tēnē Pilato ku thiēc guōp Jethu bī la thišk. Go Pilato lēk apuruuk bik gām ye. ⁵⁹ Go Jothep guōp Jethu bēēi piny tim kōu ku der alanh yer, ⁶⁰ ku tēūu raŋ cī wec kuur yic. Ku lōor kuur dīttet raŋ thok ku jiēl. ⁶¹ Maria Magdalena ku Maria dēētē aake cī nyuc ke cī kenhūim wēl raŋ.

Kōc tit raŋ

⁶² Nawën akōl Dātem akōl bō akōl Dhiēc cōk, ke kōcdit kāk Nhialic ku kōc akut Parathī la tēnē Pilato, ⁶³ ku luelkē, “Bēny, acuk tak, wäär pīr aluenh kēnē ēci lueel ēlä, ‘Ÿen abi bēn pīr nīn kadiäk cōk.’ ⁶⁴ Kēya, lēk apuruuk bik raŋ tiit apath yet akōl ye nīn diäk, rin bī kōcken ye buōōth guāpde cīi kual ku tōrkē tēnē kōc lōn cī ye jōt thou yic. Ku luenh ciēen abi dīt apēi tēnē luenh tuēj.”

⁶⁵ Go Pilato lēk ke, “Calkē apuruuk bik raŋ la tiit apath cīt tē wīc wek ye thīn.”

⁶⁶ Gokē la ku buthkē raŋ thok ku thanykē thok ē kiēnden ku tēūukē apuruuk raŋ nhom bik tiit.

28

Jethu aci rot jōt raŋ yic
(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Nayōn nhiäk rial akōl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria bēētē, la bik raŋ la neem. ² Ku kaam awën ka ayiēkyiēēk piny dīt apēi loi rot, ku bō atuny Nhialic ku lōor alēl wei raŋ thok, ku nyuuc yenhom, ³ ke ceŋ alēth yer apēi la toptop, ku dēp nyin cīt ye deŋ bier. ⁴ Go apuruuk puōth jieth ku riōōckē apēi abik ril wei ciēt kōc cī thou.

⁵ Go atuny Nhialic jam tēnē diäär ku lueel, “Duōkkē riōc, anjiec wek aa wīc Jethu wäär cī piäät tim cī rīū. ⁶ Aliu tēn, aci rot jōt cīt tēwäär cī luēl ye. Bāk, tiēnkē tēwäär cī ye tāāu thīn. ⁷ Lackē la bāk la lēk kōcken ye buōōth, ‘Lōn cī yen rot jōt raŋ yic ku ala Galilia bik la rōm thīn.’ Lak lēkkē ke kēya.”

⁸ Go diäär jäl raŋ nhom ke ban kekääth ke cī riääc, ku keek ke mit puüth aya, bik thok riεεŋ tēnē kōcken ye buüth.

⁹ Kaam awēn ke Jethu rām ke ke ku lueel, “Bī döör arēer kek we.” Gokē bēn tēnē ye ku cuεtkē rōt piny yenhom ku dāmkē cōk ku dorkē. ¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Duääkkē riääc,” “Lak lēkkē wāmāthkiē bik lac la Galilia tē bī yōk la rōm thūn.”

Apuruuk aaci kē cī rot looi la lueel

¹¹ Tēwēn ŋoot diäär dhēl yic ke la geeu, ka apuruuk abēk, apuruuk ke tit raŋ yiic, la geeu ku lek bāny lēk kāk cī rōt looi ēbēn.

¹² Go bāny Itharel amat cōl. Nawēn cik kē cī rot looi jāam yic, ke matkē yic bik apuruuk gām wēū juēc apci, ¹³ ku bik lueel, “Lōn ē niin kek nawēn ke kōc Jethu buüth bō wakōu ku kualkē guāpde yō nin. ¹⁴ Ku na piŋ Bēnyŋaknhom ē wēt kēnē, ke yōk aabī jam ke ye bī ciēn kēεεc yōk we.”

¹⁵ Go apuruuk wēū dām ku jōlkē wēt awēn cī bāny ke kuüöt thook aa lueel. Ku jōl wēt den thiēi kōc Itharel yīth. Ku ē yen kē yekē lueel agut ya akōl.

Jethu aci rot nyuüth kōcken ye buüth

¹⁶ Nawēn ke kōcken ye buüth kathiäär ku tōk lööny dhōl bik la Galilia. Ku lek gōt nhom tē cī Jethu lēk ke bī kek la rōm thūn. ¹⁷ Tēwēn tūŋ kek ye ke dorkē, ku kōc kōk keyiic aake diu ciēt cie Jethu ayic. ¹⁸ Go Jethu rot cuüt ke ku lueel, “Yēn aci yiēk riel nhial ku piny. ¹⁹ Lak pinynhom ēbēn ku lēkkē kōc wētdiē. Ku miackē kenhūim Rin Wun, ku Wēnde ku Wēi Nhialic, ²⁰ ku piääckē ke bik kājuēc ca lēk we gam. Ku muääkkē wenhūim lōn yēn abī rēer kek we akōlakōl yet thōk ē piny.”

Wël Jethu cî Marko gôt Wët nom

Wël path kœc cœl amit puŕth, kek ye kœc cî gam pišœc rin Jethu cî Marko gôt, aaye jœœk wët cî yen ye lueel ëlä, “Wët Puøth Yam rin Jethu raan cî lœc ku dœc, Wën Nhialic.” Jethu acî nyuœœth lœn ye yen raan ë luui ku ala riœl. Rielde aye tîŋ pišœcde yic, ku riœlden yen jakrœc cuœp wei kœc gup, ku lœn yen adumušœm cî looi pœl piny. Jethu ë ye jam riœnke lœn yen ke Manh Nhialic cî bœn, ku bî rot gam bî nœk, bî kœc poth la pan mac.

Marko acî wël Jethu gôt dhœl la cœk, cîn yic lueht. Ku acî kœk cî Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cî lueel ku kœk cî pišœc kek cî gôt kepœc. Yeen aya, acî wël kœk cî maany kaŋ gôt rin Joon raan kœc muœœc nhœim, ku lœn cî Jethu them ë jœœrac. Ku gôt kœk cî Jethu looi, cimœn piœœc ku kœ ye yen kœc tuany kony bîk pial. Tœwœn cî Jethu kœc pišœc, ke kœc cî wëtde gam, aake cî kœk ke ye looi ya deet yiic, ku kœc ke man Jethu aaci puŕth bœn riœœk apei. Wël abœk cî Marko gôt athœr yic ciœœn, aa kœŋ karou cî rœt looi tœnœ Jethu wœœr pinyhom nœn kadhorou thuœnde nhom tuenj, kœ cî kœc man ye ye dœm ku piœœt tim cî riœu kœu bî thou, ku kœ cî yen bœn pœr ku jœt rot raŋ yic.

Ala kœŋ karou, wël Jethu cî Marko gôt thœk kecœk, aye tak kœc juœc ciœt ye raan dœt yen met ke thœn.

Kœk tœ thœn

Jœk cœk Wël Puøth Yam 1:1-13

Piœœc ë Jethu Galilia 1:14–9:50

Jœl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 10:1-52

Nœn ciœœn kadhorou thuœnde nhom tuenj 11:1–15:47

Jethu acî rot jœt thou yic 16:1-8

Jethu acî rot nyuœœth ku jœt nhial 16:9-20

Piœœc Joon raan kœc muœœc nhœim

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Wët kœnœ ë Wët Puøth Yam rin Jethu raan cî lœc ku dœc Wën Nhialic.

²⁻⁴ Wœœr kœc Jethu pišœcde guœ jœœk Joon raan kœc muœœc nhœim œci pišœcde jœœk roor tœ cœi œeŋ. Ku wœœt kœc ëlä, “Pœlkœ luœi kœœc, ku calkœ rœt aa muœœc nhœim rin bî adumušœmkun pœl piny tœnœ we.”

Ku tuenj œci Ithaya raan kœk Nhialic tîŋ gôt ku lueel ëlä,

“Tœ ler yœn, yœn abi raan tœk kam kœc kœkœiœ lueel cœl alœk kœc, bœk yœin tiit.”

Ku ben Nhialic lueel akœl dœt ëlä, “Raan kœkœiœ tîŋ abi kœ cœt lœœr gut yic bî yen kœc caal tœde ë rot, ku lœk keek ëlä,

‘Guiœrkœ dhœl ë Bœny, luœikœ dhœlke bœk la cœk.’”

Tœœn, go Joon kœc aa pišœc tœde ë rot.

Nawœn gamkœ wëtde ke muœœc nhœim, ku ye lœk ke ëlä,

“Pœlkœ luœi adumušœm ku calkœ rœt aa muœœc nhœim,

yen abi Nhialic adumušœmkun pœl piny.”

⁵ Kœc juœc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wet tœnœ ye, ku lekkœ adumušœmken, ku jœl Joon ke muœœc nhœim wœr Jordan.

⁶ Joon ë ye œeŋ alœth cœi looi nhœim thœœrœl, ku œeŋ gœœp yen aŋum, ku miœth ke ye cam aa kœœyœm ku kiœc. ⁷ Ku ë ye lœk kœc, “Raan bœ bœn ë nœn thiœkkœ adit ku aril tœnœ yœ apei. Yœn acœi thœŋ kek ye, nadœ ke yœ cœk guŋ ba warke dœk. ⁸ Wek aaya muœœc nhœim piœ, ku yœen abi we muœœc nhœim Wœi Nhialic.”

Jethu acî muœœc nom ku acî jœœrac them (Mt 3:13–4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Ye nœnkœ yiic ke Jethu bœ gen Nadharet tœ pan Galilia tœnœ Joon, ku muœœc Joon nhom wœr Jordan. ¹⁰ Tœwœn bœ Jethu bei wœir, ku tîŋ nhial ke liep rot ku tîŋ Wœi Nhialic ke bœ yehom ke cœt kuur ë dit. ¹¹ Ku piŋ rœl Nhialic nhial ke lueel, “Yœn ë manhdœœn nhiaœr, yœn amit puœu ke yœi.”

¹² Kaam awœn ke Wœi Nhialic la yeguœp ku yœth roor tœ cœi œeŋ. ¹³ Ku jœl Jethu rœœr roor tœ cœi œeŋ nœn thiœrœuan kek lœœi, ku ë ye jœœrac them. Ku atuuc nhial aaci bœn ku konykœ.

Jethu acœ amœi kaŋuan cœœl

(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Wœn cœi Joon dœm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kœc pišœc Wët Puøth Yam. ¹⁵ Ke ye lueel, “Akœl la cœk acœi bœn, bœœny Nhialic athœk! Pœlkœ luœi kœœc ku gamkœ Wët Puøth Yam.”

¹⁶ Tœwœn kuœny Jethu wœr Galilia yœu, ke tîŋ amœi karou, Thaimon kek Andria wœmœnh ke dœm rec buœi. ¹⁷ Go Jethu lœk ke, “Biathkœ yœ ku wek aba pišœc bœk kœc aa dœm.” ¹⁸ Gokœ biaiken nyœœœŋ piny nyœn yic ku buœthkœ Jethu.

¹⁹ Wœn le Jethu tuenj tœthin-nyœœt, ke tîŋ Jemith wœn Dhubedi ku Joon wœmœnh ke tœ riœi yic ke guœr biaiken. ²⁰ Go Jethu ke cœœl bœk jœl ke ye. Gokœ wunden Dhubedi nyœœœŋ piny riœi yic kek kœc cœk riœp, ku buœthkœ Jethu.

Jethu ala riœl yen jœœrac cuœp wei (Lk 4:31-37)

²¹ Gokœ la Kapernaum. Nawœn akœl cœi kœc Itharel ye luui, ke Jethu la tœ ye kœc Itharel kenhœim mat thœn ku piœœc. ²² Go kœc gœi ë pišœcde, rin aaci pišœc apath ke la riœl Nhialic, cœi thœŋ kek kœœken piœœc ë lœœrœ.

²³ Kaam thiœn awœn, ke raan tœ kam kœc tœn amat kœc Itharel, ke la guœp jœœrac, jam

ke ci yeröl jöt apei ëlä, ²⁴ “Yerjö wïc tēnē yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba yo bēn rac? Yīn anjɛc, yīn ē raan puōth la cök bō tēnē Nhialic.”

²⁵ Go Jethu jənrac dušm thok piny, “Biet, ku bäär bei yegušp!”

²⁶ Go jənrac mony awēn lath ku wit piny, ku bīi bei yegušp ke dhiau. ²⁷ Go kəc gāi apei ku thiäckē röt, “Yerjö kēnē? Ye piöoc yam kek riel Nhialic. Mony kēnē ala riel ye yen jak yōšk ku gamkē wētde aya!”

²⁸ Kēya, ləc ku piathde aaci guō thiēi piny pan Galilia ēbēn.

Jethu aci kəc tuany kony

(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)

²⁹ Kaam awēn jiēl kek tēn amat kəc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yi Thaimon kek Andria. ³⁰ Nawēn yeetkē baai ke yök man tīj Thaimon piiny ke ci tōc, ke ci juāi göök. Gokē lək Jethu. ³¹ Go Jethu la tēnē ye ku dəm cin ku dəoc ku kony bi rot jöt. Go juāi guō päl piny, ku bīi miēth tēnē ke.

³² Wēn ci akəl lööny piny, ke kəc guēer tēnē Jethu kek kəc tuany, ku kəc la gup jakrɛc. ³³ Ku jəl kəc juēc geu kenhūm kut yöt thok. ³⁴ Go Jethu kəc juēc awēn la gup tueny juēc ci bēi tēnē ye kony bīk pial. Ku cop jakrɛc juēc wei kəc gup. Ku cīi jakrɛc päl bīk jam rin njic kek ye.

Jethu ē kəc Galilia lək wēt Nhialic

(Lk 4:42-44)

³⁵ Naɣon nhiäk riel, akēc piny bak, ke Jethu jöt rot ku jiēl baai. Ku le tēde ē rot bi la röök. ³⁶ Go Thaimon kek kəc kək Jethu buōth bīk la wïc. ³⁷ Nawēn lek yök, ke luelkē, “Raan ēbēn awic yī.”

³⁸ Go Jethu bēer, “Lokku bēi kək tō tuen yic, ku ba la piöoc thīn aya, yen ee kēn bīi yen.”

³⁹ Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic ke pišc ɣənken amat yic, ku cop jakrɛc wei.

Jethu acā atuet cəl apuəl

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰ Tēwēn kueny Jethu bēi yic ke pišc, ke raan ci tuet bō tēnē ye, ku gut yenhial piny ku ləj, “Anjɛc alēu ba ɣa kony bēny, ba pial. Kony ɣa.”

⁴¹ Go Jethu nāāj nyinde tīj ku wïc bi kony. Ku jöt yecin ku goət ku luel, “Awiēc, pialäl!” ⁴² Kaam thiin awēn, ke tuet jiēl. ⁴³ Ku jəl Jethu cəl aləc jəl ku thən apei ëlä, ⁴⁴ “Duk kēnē la lək raan dēt. Ləor ku nyušt rot raan kək Nhialic bi caath, ku juar kəj cit tē ye löj Mothith ye luəl thīn, bi kəc ēbēn njic lən ci yīn pial.”

⁴⁵ Go jəl ku jöt la kē ci rot looi lək raan ēbēn. Ku thiēi wēt piny abi Jethu cīi bēn la geu ke njic. Ku ye rēer tēde ē rot tē cin yic

kəc ē rēer thīn. Go kəc juēc jöt ke ye bēn tēnē ye baai yic ēbēn.

2

Jethu aci raan ci ruai kony

(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

¹ Nīn juēc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guō piñ lən ci yen dhuk baai. ² Go kəc juēc wēt tēnē ye abi ciēn tē lääu, ye cök cak la piny yöt agut yöt thok ayeer. Ku Jethu ē piöoc kəc Wēl Puōth Yam ē Nhialic. ³ Tēwēn kē raan aduany ke ket kəc karjan bīi tēnē Jethu. ⁴ Nawēn cin tē yēth kek ye tēnē Jethu, rin ci yöt thok thiāj kəc, gokē la ku nanykē yöt nhom ləj awēn rēer Jethu thīn. Ku luēcckē raan aduany piny yenhom. ⁵ Tēwēn tīj Jethu gamdīt tō ke ke, ke luel tēnē mony aduany, “Manhdiž, adumušmku aaci päl piny.”

⁶ Go kəc piöoc lööj kəc Itharel ke tō thīn, jäl tak ku luelkē kepušt, ⁷ “Yerjö ye mony kēnē jam kēlä. Adhāl Nhialic! Yenə adumušm päl piny? Ciēt ē Nhialic ē rot.”

⁸ Go Jethu kək yekē tak guō njic ku luel, “Yerjö ye wek ye tak lən luel ɣən lueth? ⁹ Ye kēnen ril yic ē kəkā yic ba luel tēnē raan aduany, ‘Adumušmku aaci päl piny,’ Tēdē ke luəl, ‘Jöt rot ku löm biñdu ku cathē?’ ¹⁰ Aba nyušt we emēn lən Manh Raan ala riel pinynhom ba adumušm päl piny.” Ku luel tēnē mony aduany, ¹¹ “Alək yī, jöt rot ku kuany biñdu ku ləor baai.”

¹² Go rot jöt ku kueny biñde ke dēei kek ēbēn. Kēnē aci raan ēbēn göi. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Yok aakēc kēcit kēnē kan tīj.”

Jethu aci Lebī cəl

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³ Nawēn ke Jethu ben dhuk wār Galilia you. Go kəc juēc apei bēn tēnē ye. Goke pišc. ¹⁴ Wēn ben yen la tuen ke dhuk geu, ke tīj raan ajuēr kut cəl Lebī Alpawuth ke rēer tēden luəi. Go Jethu lək ye, “Buōth ɣa.” Go rot jöt ku buōth.

¹⁵ Tēwēn mīth Jethu pan Lebī, kek kəc juēc ajuēr kut, ku kək kək la gup anyon, ke kocken ye buōth ku kəc juēc kək ye buōth aya, aake mīth kek ye ē tōk. ¹⁶ Wēn tīj kəc piöoc lööj, kək akut Parathī ye, ke mīth kek kək la gup adumušm ku kək ajuēr kut, gokē kocken ye buōth thiēc, “Yerjö ye bānydun mīth kek kək ajuēr kut ku kək kək la gup adumušm?”

¹⁷ Wēn piñ Jethu wēt kēnē, go lək ke, “Acie kək puəl kek akūm wïc, aa kək tuany. ɣən akēc bēn ba kək path bēn cəl, aa kək la gup adumušm.”

Wēt löj thək ē miēth

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

18 Ye nänkä, kɔc Joon raan kɔc muɔɔc nhïim buɔɔth ku jɔl aa Parathï, aake la nïn ye kek thek bik cïi mïth. Go kɔc kɔk bën tënë Jethu ku thiëckë, “Yok kɔc abiöth Parathï ku abiöth Joon yok aa thek, ku yïin ku kacku wek aacie thek, yenjö?”

19 Go Jethu bëër ku lueel, “Yakë wïc bi kɔc ci bën ruääi yic rëer ke cïi mïth? Acie tède! Na rëer raan thiëk ke ke, ka cik loi këya. 20 Aköl bi athiëk ðam ku nyeei keyiic, yen aköl bi kek thek.

21 “Acïn raan alanh thiin ë yam buɔɔp alanh theer kɔu, rin alanh thiin yam abi rot rot ku abi aban alanh theer rët bei. 22 Ku acïn raan mušn abiëc ë yam pušk töny theer yic, rin mušn abiëc abi töny pušt yic, ku riääk mušn abiëc kek töny kedhie. Ku acïi bi ya këya, mušn abiëc ë yam adhil pušk töny yam yic.”

Jethu aci kucet löŋ aköl löŋ kɔc Itharel (Mt 12:18; Lk 6:1-5)

23 Naɔn aköl cïi kɔc Itharel ye luui, ke Jethu kek kɔcken ye buɔɔth aake cath ke kuany dhël yic kam ë ðum. Go kɔc Jethu buɔɔth rap lek cam dhoŋ. 24 Go Parathï ke cath ke ke Jethu thiëc, “Yenjö ye kacku luui aköl ci löŋdan Itharel pëen bi kɔc cïi ye luui thiin?”

25 Go Jethu bëër, “Këckë kë ci Debit looi wäthëer kanj kueen? Wäär nëk cɔk ye kek kɔcken ke cath ke ye, ku wickë miëth camkë, 26 go la luaj Nhialic ku ciem ayum ë yath ci tɔsu tënë Nhialic, këné aloi rot wäär ye Abiathär raandit kâk Nhialic. Ayum këné ee raan kâk Nhialic ë rot yen ë ye cam. Ku yeen aci Debit bën cam, ku gem abak tënë kɔcken awën cath kek ye. Këya, acïn këreec ci kackie looi aya.”

27 Ku jɔl Jethu lëk ke, “Aköl löŋ aci looi ke ye aköl löŋ path tënë raan. Akëc looi bi kɔc röt aa ban thiin. 28 Këya, Manh Raan ë bëny këriëc ëbën agut aköl ë löŋ.”

3

Jethu aci mony ci cin ruai kony (Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

1 Naɔn aköl dët, aköl cïi kɔc Itharel ye luui, ke Jethu la tën amat kɔc Itharel, ku mony ci cin ruai ë tɔ thiin. 2 Ku kɔc kɔk aake tɔ thiin, ku ë wickë bik tïŋ lön bi Jethu mony këné kony bik la luəm, rin ci yen ye kony aköl cïi kɔc ye luui. 3 Wën ñic Jethu kë tɔ kepuöth, ke lëk mony awën ci cin ruai, “Jɔt rot ku bäär tuen tën kɔc nhïim.” 4 Ku lëk Jethu Parathï ëlä, “Wek kɔc ñoot nhïim lööŋ theer yic, ye kënen yic lëu bi looi aköl cïi kɔc ye luui, ye këpath aye kërac, bi raan kony bi pïr, kua pël wei bi thou?”

Gokë biet ëbën. 5 Go Jethu ke döt ke ci pušu riääk apeï, rin ñic kek yic ku cik luel. Ku lëk mony awën ci cin ruai, “Nyoth yïcin.” Go yecin nyooth. Go ciende piath. 6 Go Parathï, kɔc wïc ye bi Jethu nök jâl tën amat ku lek tënë kɔc Yërot. Ku lek mat ke ke të bi kek Jethu näk thiin.

Jethu ee jakrac cuɔp wei kɔc gup

7 Go Jethu jâl kek kɔcken ye buɔɔth ku lek wär Galilia kɔu. Go kɔc juëc pan Galilia ke buɔɔth. 8 Wën piŋ kek kajuëc ye Jethu looi, ke kɔc juëc apeï bɔ tënë ye pan judia, ku gen Jeruthalem ku Idumie, ku jɔl aa bëëi tɔ wär Jordan kɔu, ayi gen Tire ku Thidon. 9 Go Jethu lëk kɔcken ye buɔɔth bik riäl guiri tënë ye bi yen la thiin, bik cïi ber piŋy, 10 rin Jethu ëci kɔc juëc tuany kony. Go kɔc juëc kâk tuany wïc bik la tënë ye bik la gɔot. 11 Na tïŋ kɔc la gup jakrac ë ke cuet röt piŋy yenhom ku dhiëcukë, “Yin ee Manh Nhialic.” 12 Go Jethu jakrac yöök bik cïi nyooth.

Jethu acä atuuc kathiaär ku rou kuany (Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

13 Go Jethu kɔcken wïc cɔal ku jïël ke ke, ku lek gat nhïim të cïi cen. Wën ci kek yet tën awën, 14 ke kuëny raan thiääk ku rou bei kɔc yiic. Ku ciëk ke ke cɔl atuuc ku lëk ke, “Wek aca kuany bäk rëer ke ya. Ku wek aba ya tuɔɔc ayeer bäk wëtidië aa la pišc. 15 Ku wek aabi la riël bäk jakrac aa cuɔp wei kɔc gup.”

16 Kɔc ke ci Jethu kuany bik ya atušcke aayi, Thaimon (ci Jethu bën cäk ke cɔl Piter). 17 Jemith Dhubedi kek wämënh koor cɔl Joon (kek aaci Jethu cäk ke cɔl Boanergeth, ku wëtde yic kɔc ë mär den).^{*} 18 Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cɔl Lebï) Thomath, Jemith wën Alpawuth, Thadawuth, Thaimon, 19 ku jɔl a Judath Ithkariöt, raan wäär ci Jethu bën luəm bi ðam.

Jethu aye yöök lön le yen gušp jɔŋrac (Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

20 Nawën ke Jethu dhuk Kapernaum. Go kɔc juëc apeï ben buɔɔth abi ciën të cɔk yen nhom lääu kek kacke bik mïth. 21 Nawën piŋ kɔc ruääi kek Jethu lön ye kɔc rëer kek ye ye lueel, lön cïi yen nhom path, gokë la nyaai.

22 Ku ëci kɔc kɔk piöoc lööŋ Itharel bɔ Jeruthalem lueel, “Ala gušp riël Beldhebul. Ee yen bëny jakrac, yen ye yïek riël bi ke aa cuɔp wei.”

23 Go Jethu ke yöök, ku thoöŋ wët ëlä, “Ye jɔŋrac jɔŋ reec dët cuɔp wei këdë. 24 Na tek kɔc paan tók keyiic ku thërkë kamken, ke pan këné abi riääk. 25 Na tuum dhiënh tók yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh këné abi wëer aya. 26 Këya, na tek jakrac keyiic ku thërkë kamken, ka thök.

2:23 L.rou 23:25 2:25 1Tha 21:1-6 2:26 Leb 24:9 pušu. 3:22 Mt 9:34; 10:25

3:11 Mk 4:1; Lk 5:1-3 * 3:17 Ee duër thöŋ kek tušc

²⁷ “Acin raan lëu ye bi yön raan ril dhoṅ ku nyeei kärke, akonj raan ril kënë dom ku der, ku jol kāk tō baai nyaai.

²⁸ “Wek aa lëk yic lön nadē adumušm, ku käreç yekē ke looi, ku kāk yekē lueel, aa lëu bi ke päl piny ebën tēnē lueel. Ku na ye raan Wēi Nhalic yōök lön ye yen jorrac, ka adumušmke aaci koṅ päl piny akölrüēc ebën.” ³⁰ Ee lueel Jethu kēlä ē rin ci kōc kōk ye lueel, “Ka la gušp jakreç.”

Man Jethu ku wämāthakēn aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

³¹ Go man Jethu kek wämāthakēn ē Jethu bēn ku kēēckē ayeer ku tockē raan bi Jethu la cōl. ³² Go kōc ke rēēr, ke ci ye gööm lëk ye, “Moor ku wämāthakui aatō ayeer, ku aa wic yī.”

³³ Go Jethu bēer, “Yeṅa ē ma ku wämāthakai? ³⁴ Ku kē wiēc bāk ṅic, kōc rēēr kek ya aa nhiaar, aa cit paan ē ma. ³⁵ Kwat raan wēt Nhalic looi yen ē wämāath, ku nyankai ku ma.”

4

Kääṅ dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Go Jethu ben piōōc wār Galilia you. Nawēn le kōc juēc apei gööm, ke la riāi yic ē piū thook ku nyuuc thün, ku jol kōc ebën nyuc piiny ē piū thook ayeer. ² Ku jol Jethu kēṅ aa lueel bi yen kōc pišc kajuēc, ku lëk ke.

³ “Pieṅkē! Raan pušr ēci la dom bi la pur. ⁴ Ke wēn yen rap wēer dom yic, ke kōth abēk lööny dhēl yic. Go diet bēn ku tetkē ke. ⁵ Ku lööny kōth kōk alēl nhom tē koor tiap thün. Gokē guo cil. ⁶ Nawēn la aköl ruel apei ke rap awēn go yom, ku riēukē rin kēc meiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny kōth abēk tē ye tiim la kuōth cil thün, na la tiim juäk ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny kōth kōk tiom path yic, ku ciilkē apath ku diitkē ku lokkē apath. Rap abēk aake ci luok ke thoi nhüm, ku kōk ke thōōṅ rōt, ku rap kōk ke dit nhüm.”

⁹ Ku wit Jethu lönje ēlä, “Pieṅkē tē le wek yith.”

Wēt thōōth ē kääṅ

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawēn ci kōc juēc jāl, go atušōcke kathiaār ku rou, ku kōc ke ci dōṅ kek ye, thiēc bi kēṅ teet yic tēnē ke. ¹¹ Go lëk ke, “Wek aaci nyuōth kē ci rot moony ē bääny Nhalic yic, ku kōc kōk kēc gam aabi kēṅ ṅic tē lëk ke kēṅ, ¹² kēya, rin na cōk alon ye kōckā daai, ka ci kēṅ bi tiṅ. Ku na cōk alon ye kek wēt piṅ, ka cik bi deet yic. Na ke bi rōt waar, ruōt aa kēṅ tiṅ ku detkē keyiic. Ku ruōt aaci rōt thōn Nhalic, ku päl wēt piny tēnē ke.”

Jethu aci kääṅ raan pušr teet yic

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Go Jethu lëk ke, “Na kēckē kääṅ kēnē deet yic ke wek aaci kēṅ kōk bi deet yic. ¹⁴ Kōth ci com aa cit wēt diēn ya pišc tēnē deet. ¹⁵ Kōc kōk aa cit kōth ci lööny dhēl yic, ye diet ke tet. Tē piṅ kek wēt Nhalic, ke jorrac bō ku nyeei wēt awēn kepuōth ku mērkē nhüm wēt ē Nhalic. ¹⁶ Kōc kōk aya aa cit kōth ci lööny alel la nhom tiom koor ye rap guo yom thün, rin kēc meiken yet piny. Ku kōc kōk aaci kōth ci com alel nhom, aa löṅ Nhalic gam nyin yic ke mit puōth. ¹⁷ Ku aacie kepuōth ye deet, aa wēt Nhalic guo wai wei tē looi aliāap rot, ku tē yorj ke rin wēt Nhalic. ¹⁸ Kōc kōk aya aa cit kōth ci lööny tē ye tiim la kuōth cil thün, keek aa wēt Nhalic piṅ, ¹⁹ ku kajuēc ke diir, rin piṅ pinyinhom ē tēn, nhiēr jiek, ku kajuōth yekē wic aa bēn thün, ku reckē löṅ Nhalic kepuōth. ²⁰ Ku kōc kōk aa cit kōth ci puur tiom path yic, keek aa löṅ Nhalic piṅ ku gamkē apei, ku kajuēc path aaye yōk tēnē ke, cimēn rap ci ṅieç luok ke thoi nhüm, ku rap kōk ke thōōṅ kenhüm ku kōk ke dit nhüm.”

Kääṅ mermer

(Lk 8:16-18)

²¹ Ku ben ke thiēc, “Le raan ci mermer kaṅ yāth yōt ku kum nyin, nadē ke tēēu agen tōc cōk, cie tōsu yōt ciel yic? ²² Kwat kē ci thiaan, aṅot bi rot nyuōth, ku wēt Nhalic aṅot bik pišc. ²³ Pieṅkē, tē le wek yith!”

Kääṅ tē ye kēṅ thōōṅ thün

²⁴ Ku ben lëk ke ēlä, “Tē ye wek kōc kōk luōi thün yen ē tē bi Nhalic we luōi thün aya. Detkē kāk yakē ke piṅ! ²⁵ Rin raan la kēdāṅ abi bēn muōc, ku na ye raan cin kēdāṅ, ke kēthiün ye tak lön tō yen tēnē ye, abi nyaai aya.”

Jethu aci kääṅ lueel rin wēt Nhalic

²⁶ Ku la Jethu tuēṅ ku lueel, “Bääny Nhalic ē duēr thōṅ kek kēnē. Monytui ēci kōth wēer dom yic. ²⁷ Ee rēer akōlaköl ku kōth awēn ci com aa la tuēṅ ke cil ē rōt, ke piṅ ku diitkē ku akuc kēn ē ke looi kēya. ²⁸ Kōth ebën aa cil piiny tiap yic. Käu ē kaṅ lou ku bi yiēny tōk be, ku jol la tuēṅ ke dit agut tē bi yen deer ku yeer ku lok. ²⁹ Ku tē ci kek luok aaye tem rin ci tēn tēmtēm bēn.”

Kääṅ käu koor nyin ye tiemde dit apei

(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰ Ku ben lueel, “Yeṅō buk thōṅ bääny Nhalic? Ye kääṅ piath ṅō buk thōṅ ye? ³¹ Bääny ē Nhalic acit käu koor nyin ci raan com duomde. ³² Ku na le dit ka la nhial ke loi kēr ku yith dit apei, abi diet yōōtken aa yik thün.”

³³ Jethu aci Wët Puoth Yam piöoc téné koc ë këñ cit këñkä. Aake ci lëk kajuëc lëukë bik ke deet yiic. ³⁴ Ee ye koc jääm ë këñ tē piöoc yen koc, ku na ye yeen ë rot kek kocken ye buoath, ka ye tēt këriëc ëbën yiic.

Jethu aci yom col akääc
(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵ Na aköl dët yonthëi, ke lëk Jethu atuöocke, “Lok teemku wär aləntui.” ³⁶ Gokë koc kək nyään piny, ku lek riän awën rëer Jethu thün yic, ku tëmke agut Jethu. Ku riëth kök ke tš thün aaci tem aya. ³⁷ Kaam thün awën ke yomdüt apej jət rot, ku jət atiaktiak rot abı riäi duër thiän ë piu. ³⁸ Tëwën looi kënë rot, Jethu ë nin riäi yic ciëen, ke ci yenhom kan. Gokë puöoc ku luelkë, “Bänydal Yok aa muou, cü diëer ë yo?”

³⁹ Go Jethu rot jət ku rël yom, “Lə dül!” Ku rël atiaktiak, “Kääc!” Go yom kööc ku le dül. ⁴⁰ Ku thiëc ke, “Yenö riöoc wek ciät we bi mou? Cäk njic lən bi yen we kony?”

⁴¹ Gokë nhüim la cät riëdit cit kënë ku jiemkë kamkan, “Ye raan yindë kënë? Na cak a yom ku atiaktiak ë ke pin wëtde!”

5

Jethu aci raan la guöp jakrëc kony
(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

¹ Gokë wär Galilia teem ku lek tš col Jeratha. ² Kaam wën keec Jethu piny riäi yic, ke tñj mony la guöp jakrëc, ke bə bei rëñ nhüim. ³ Mony kënë ë ye rëer rëñ nhüim, ku acin raan ye lëu bi rëk. ⁴ Ee ye rëk cök ku cin arak juëc, ku njot ke tueny, ku dhoñ luñ köth yecök. Ee ril apej, acin raan ye lëu bi rëk. ⁵ Aköl ku wëer thok ëbën, ee ye cool ku ruu kat rëñ nhüim, ke looi duoat ku ye rot deeny aleel bi rot näk.

⁶ Wën tñj yen Jethu tëmec, ke lor ku cuet rot piny yenhom, ⁷⁻⁸ ku luel Jethu, “Jənrac, bäär bei ë mony kënë guöp.” Go kiëu looi apej, “Jethu Wën Madhəl, yenö wic ba looi téné ya? Yin alän ë rin Nhialic duk ya tēm awuöc.”

⁹ Go Jethu jäl thiëc, “Col yī nā?” Go bëer, “Yen aa kut rin yok ajuëc.” ¹⁰ Ku jəl mony kënë Jethu ya ləñ bi jakrëc cü cop wei tēden rëer kek thün.

¹¹ Ku duut dir baai ë nyuath gət cök ë tən awën. ¹² Go jakrëc Jethu ləñ, “Tuöoc yo ë dirkä gup, ku col yo aa lur keyiic.” ¹³ Goke puöl, ku jəl jakrëc bën bei mony awën guöp ku lek dir gup. Go duut diëer, kecit tiim karou riñ agör yic, ku thootkë wüir ku moukë ëbën.

¹⁴ Go röör ke biöök dir kat, ku lek kë ci rot looi luel téné koc rëer geuu, ku koc tš bëri yiic. Go koc ëbën jal wet bik kë ci rot looi la tñj. ¹⁵ Nawën lek yet téné Jethu, ke yök mony wäär la guöp jakrëc ke rëer, ke ceñ alath, ke la nhom cök. Gokë riöoc. ¹⁶ Go koc ke ci këñ ci

rot looi téné mony awën ku dir tñj, la lëk koc kək. ¹⁷ Ku wën pin koc baai ë wët kënë ë ke riöc, ku lek téné Jethu ku ləñkë bi jəl panden.

¹⁸ Tëwën le Jethu riäi yic, go mony wën ci Jethu jənrac col ajiël yeguöp bën téné Jethu, ku ləñ bi cath kek ye.

¹⁹ Go Jethu jai, ku lëk ye, “Ləor baai téné kacku ku lëk ke kajuëc ci Bëny looi téné yī, ku tēpuoth ci luši yī.”

²⁰ Go jəl ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kueny keyiic ëbën ke ye koc lëk kək ci Jethu looi téné ye. Go koc gäi.

Jethu aci tik kony ku col nya aben pür
(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹ Wën ci Jethu bën tem riäi bi dhuk Kapernaum, ke koc juëc apej bš téné ye wär you.

²² Kaam wën ke raan col Jariöth, bëny tən amat koc Itharel bš aya. Nawën tñj Jethu, ke cuet rot piny yecök. ²³ Ku ləñ, “Nyandiñ thün koor aci dhal apej, athou. Bäär ba yicin la täau yenhom bi pial.”

²⁴ Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buoath koc juëc ke, ke cik kum apej.

²⁵ Ku tñj tuany, cü thëkde köu ye tēm ruöön thiäär ku rou, ee tš koc yiic, ²⁶ ku yeen ëci wëeu juëc gäm akim rin bi tuanyde nuëen, ku tuanyde akëc nuëen, ëci rot jal juak. ²⁷ Ku yeen ëci kək ye Jethu looi pin, Go bën Jethu köu ku goät alanhde, ²⁸ rin ëci jam ë rot yepuöu ëlä, “Na gaat alanhde, ke yen abi pial.”

²⁹ Kaam thün awën ke riem cü ben kuër, ku yök rot ke ci pial. ³⁰ Go Jethu yök lən cü riël jəl yeguöp. Go yenhom wel ku thiëc koc, “Yenə cä alanhdie goät?”

³¹ Go kocken ye buoath lëk ye, “Yin ë koc juëc tñj ke ci yī kum ku ye thiëc, Yenə cä goät?”

³² Go Jethu njot dot koc bi tñj yenə ci ye looi.

³³ Wën njic tñj awën tuany ye ke tuany ci jəl yeguöp, go bën téné Jethu ke ci riöoc, ke leth, ku gut yenhial piny Jethu nhom. Ku lëk ye lən ë yen ci ye goät. ³⁴ Go Jethu luel téné ye, “Nyaandië, gamdu aci kony ba pial, ləor, kek döör.”

³⁵ Kaam wën jiem Jethu, ke koc riñ pan Jariöth ku lëkkë ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöoc ben räam nhom.”

³⁶ Go Jethu ë këc kë cik luel kuëc nhom, ku lëk ye, “Duk riöc, deet yipuöu ku gam wët yic.” ³⁷ Ku ë cin koc juëc cü puöl bik cath kek ye, ee Piter ku Jemith ku Joon kepëc. ³⁸ Tëwën yet kek pan Jariöth ke Jethu yök koc ke näk röt, ke dhiau apej. ³⁹ Ku ler yöt ku lëk ke, “Yenö nek wek röt? Ye dhiëndiit njö kënë? Meth akëc thou, anin.”

⁴⁰ Gokë dol guöp. Go Jethu ke col ala ayeer, ku cöl wun meth kek man meth ku kocken awën kadiak, ku lek yöt tēwën ci meth täac thün. ⁴¹ Ku döm cin ku lëk ye, “Nyan thiin, alëk yī, jət rot!”

⁴² Go rot jət nyin yic ku cieth. Go kəc awən tš yōöt kek Jethu gāi apei wən tīj kek kē cī rot looi (ē ye run thiaār ku rou.) ⁴³ Ku thon Jethu ke bīk cī lək kəc kək. Ku lək ke bīk yiēk miēth.

6

Kəc Nadharet aa kēc Jethu gam (Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹ Go Jethu jāl tēden awən ku ler genden Nadharet, ku buəth kocken ye buəth. ² Nawən aköl ē ləŋ, ke pišəc tēn amat. Ku kəc juēc aake tš thīn. Nawən piŋkē pišəcde ke gēi, ku luelkē, “Cī kāŋ bēn aa ŋic nən?” “Ku ye kākā looi kēdē?” ³ Yen ē raan guŋguēŋ tiim, ku ē wən Maria, ku ē mēnh ē Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyiērakēn kā rēēr ē tēn kek yo?” Ku jolkē jai bīk pišəcde cī gam.

⁴ Go Jethu lək ke, “Raan cī Nhialic löony yegušp aye baai ēbēn theek, ka kəc genden ku kəc ruāāi kek ye, ku paan wun kek paan man kek aaci ye ye theek.”

⁵⁻⁶ Ku akēc lēu bī kāk jāŋ gōi looi, ka kəc tuany lik kek aaci yen yecin tāāu kenhūim, ku kony ke bīk pial. Ee cī gāi apei rin kēc kek ye gam.

Jethu acā atušəcke kathiaār ku rou tooc (Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jāl ku ler bēi kək yiic ku le kəc pišəc thīn. ⁷ Ku tuum atušəcke ku tooc ke wei, bī kəc karou aa cath ē tək bīk aala piōc Wēt Puəth Yam ē Nhialic, ku yīk ke riēl bīk kek kəc aala kony. ⁸ Ku lək ke apei. “Duškkē muk ē mūth yakē cam dhēl yic, muškkē ke wei kepēc. ⁹ Cəŋkē war ku duškkē muk alēth kək.” ¹⁰ Ku lək ke aya, “Yakē rēer pan ye we lor thīn yet tē bī wek jāl. ¹¹ Ku na lak pan cī we lor thīn, ku pan cī wēlkun ye piŋ thīn, ke we jiēl ku tēŋkē wecək. Ku abi nyooth lən cī wek kuc ē ke!”

¹² Ku jiēlkē ku lek kəc pišəc bīk luoi adumušəm pušl. ¹³ Ku copkē jakrəc juēc wei, ku təkē kəc juēc tuany nhūim. Ku rōōkkē bī ke kony bīk pial.

Nāāk ē Joon raan kəc muəc nhūim (Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴ Ku bēny Antipāth Yērot ēcī wēt piŋ rin cī ke Jethu ŋic apei. Ku ē ye kəc kək luel. “Joon raan kəc muəc nhūim aci ben pīr, ee yen ale yen riēl yen kākā looi.”

¹⁵ Ku luel kəc kək, “Mony kēnē adhīl a Elija raan wāār kāk Nhialic tīj.” Ku ben kəc kək luel, “Ee raan tək kam kəc thēer, kəc kāk Nhialic tīj.”

¹⁶ Ku wən piŋ Antipāth Yērot ē wēt kēnē go luel, “Ee Joon raan kəc muəc nhūim wāār ca cəl atək yeth yen aci jət thou yic.” ¹⁷ Antipāth Yērot ēcī Joon cəl anāk kēlā, ee cī

cəl adəm ku rek, ku cəl amac rin wēt Yērodia tīj Pilipo wāmēnh cī rum bī ya tēŋdē, ¹⁸ rin cī Joon ye luel tēnē ye ēlā, “Acī path ba tīj wāmuuth rum ke pīr.”

¹⁹ Ku Yērodia ēcī pušu mit tēnē Joon rin ē wēt kēnē. Ku wīc diēt nək ku cī lēu, ²⁰ rin Yērot ē rišc Joon, rin ye Joon raan puəth wēt Nhialic, ku kony bī cīen kē nək ye. Nawən piŋ Yērot wēt Joon, ke gēi apei ku ŋot nhīer bī wēl Joon aa piŋ.

²¹ Nawən ke Yērodia jəl tē bī yen Joon nāk thīn yök, ku ē ye aköl looi Antipāth Yērot yan akölden dhiēeth ye, tēnē kocken dīt mec kek baai, ku bāny apuruuk ku jəl aa kəcdit pan Galilia. ²² Ku nyan Yērodia nhom gušp, ee cī bēn yeēi bī bēn dier. Go Yērot kek jāälke puəth miēt apei tēnē ye. Go Antipāth Yērot bēny lək ē nyan ēlā, “Na le ke wīc, ke luel tēnē ya ku ba gām yī.” ²³ Ku kuēŋ tēnē ye jšl nhūim ku luel, “Kuat kēdun ba thiēc tēnē ya aba dhiel yiēk yī, cək alən ē yen abaj ē bāānydiē.”

²⁴ Go nya la ayeer ku lək man, “Yeŋō ba thiēc?” Go man luel, “Lək ye bī Joon raan kəc muəc nhūim tək yeth, ku gēm yī nhiamde ba bēi.”

²⁵ Go nya dhuk tēnē bēny nyin yic ku luel, “Yīn awiēc ba gām nhom Joon raan kəc muəc nhūim tēn ēmēn thīn, ke cī tāāu adušk yic!”

²⁶ Kēnē aci bēny rac pušu apei, ku akēc kuc rin cī yen mēl kuēēŋ ē jšl nhūim. ²⁷ Go bēny apuruškde tooc nyin yic, ku lək ye bī nhom Joon raan kəc muəc nhūim bēi. Go apuruk la tēwēn mec yen thīn ku tək yeth. ²⁸ Ku bīi nhom ke cī tāāu adušk yic, ku yīk nya, ku jəl nya gām man. ²⁹ Nawən piŋ kəc Joon buəth lən cī ye nək, gokē la ku nyēikē guāpde ku thiākkē.

Jethu aci miēth koor juak bī kəc juēc cam (Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

³⁰ Kəc Jethu buəth aake ye bēn yenhom ku lēkkē kək cik looi, ku kək cik pišəc ēbēn. ³¹ Kəc juēc apei aake ye wāac, kəc jiēl ku kəc bš tēnē Jethu bī ke bēn kony, abi Jethu kek atušəcke cī lāāu bīk cak mīth. Go lək atušəcke, “Jiēlku buk la tē cīn yic kəc buk la ləŋ.” ³² Gokē jāl ē riāi ē rōt bīk la tē cī cen, ku aake kēc kək lək tē ler kek thīn.

³³ Go kəc juēc ke tīj, ku ŋickē ke. Gokē miōt gēth yiic ku riŋkē tuēŋ ke kuany wār kōu, ke la tēwēn cī Jethu kek atušəcke kenhūim wēl thīn. Ku ye kek kəŋ yet tēwēn. ³⁴ Wēn kēc Jethu piny riāi yic, ke tīj kəc juēcā. Go wīc bī ke kony rin aci tīj kecīt amēl pap cīn nhūim abiōōk. Ku jalke pišəc kajuēc. ³⁵ Nawən col piny, ke kocken ye buəth bš tēnē ye ku luelkē, “Piny aci cuol ku

tën ë ror cîn kë kuany thîn, ³⁶ cöl kəc aa jiël bik la bëëi yiic bik la yooç miëth camkë.”

³⁷ Go bëër, “Miackë ke ë miëth.” Gokë lëk ye, “Wic buk ayuöp lëu ë kəc kithkã yooç tënë ke bik ke cam? Aa wic wëü juëc apëi.”

³⁸ Go Jethu ke thiëëc, “Ye ayuöp kadë tã thîn? Lak bæk ke la tîj.” Gokë dhuk ku lëkkë ye, “Aa yuöp kadhiëc ku rec karou.”

³⁹ Go lëk ke bik kəc cöl anyuc piiny akuut noon tãc nhom. ⁴⁰ Gokë nyuc piiny akuut buot ku akuut thiärdhiëc. ⁴¹ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic ku gëm ke kacken ye buoath bik ke tek agut rec, tënë kəc. ⁴² Ku mïthkë abï miëth ke göök. ⁴³ Ku jöl kacken ye buoath awuthueëi ayuöp ku rec cï döj piny kuany gääc kathiäär ku rou. ⁴⁴ Kəc ke cï mïth ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

*Jethu aci cath piu nhüm
(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)*

⁴⁵ Kaam thîn awën, ke Jethu yöök kacken ye buoath bik la riäi yic, ku lek tuenjenhom agör alahtui gen cal Bethaida. Ku cöl theï ajiël. ⁴⁶ Wën cï yen kəc tãöj, ke jiël bi la got nhom bi la röök. ⁴⁷ Nawën la theï bën, ke atuöckë aake ñoot ë riäi yic wär ciel yic, ku yeen ë rot agör nhom. ⁴⁸ Goke tîj ke cï gök gër ë riäi rin cï kek kenhüm wël yom. Nawën baäk ë piny, ke bã tënë ke ke cath piu nhüm, ku ë wic bi ke waan thook. ⁴⁹ Ku wën tîj kek ye ke cath wïr piu nhüm, ke tîj këcëc atim raan cï thou, ku dhiëcukë, ⁵⁰ rin ë cïk tîj kedhie ku riöckë.

Go guo jam tënë ke ku lueel, “Dëtkë wëpuäth, ee yen Jethu, duökkë riëc.” ⁵¹ Ku met rot riäi yic tënë ke. Go yom kööc. Gokë gai apëi, ⁵² ë rin këc kek këñë ayuöp wäär cï gam röör tiim kadhiëc deet yic, rin ril kek nhüm.

*Jethu aci kəc tuany Jenetharet kony
(Mt 14:34-36)*

⁵³ Nawën aköl dät cï kek wär teem, ke yet Jenetharet tã agör nhom ku dömë riäi. ⁵⁴ Nawën bikkë bei ë riäi yic, go Jethu guo ñic kəc ëbën. ⁵⁵ Gokë kat ku riñkë bëëi yiic ku lek kəc tuany kät, ku yëthkë ke tã cï kek ye piñ thîn. ⁵⁶ Ku kuat tën cï Jethu la thîn ëbën, bëëi yiic ku gëeth yiic, kəc juëc tuany aake ye tääc tënë yooç ku dhäl yiic, ku länkë bik goot, cök alanhdë thok ë path. Ku kuat raan cï ye goot ëbën, ee ye pial.

7

*Jethu aci ciëñj kök wärkuan düt dhäl yiic
(Mt 15:1-9)*

¹ Wën cï Parathï kek kəc piöoc lööj kəc Itharel, ke cï bën Jeruthalem Jethu gëëm piny. ² Ke tîj kəc Jethu buoath ke mïth ke këc

kecin löök apath, bik ajuëc nyaai kegup cüt tã ye kəc Itharel ye luöi thîn.

³ Köckä aake cï kë cï atuuc Jethu looi rac puäth, rin kəc Itharel kek Parathï, aake cïi ye mïth tã këc kek kecin kan löök kecüt ciëñj theer kacken düt. ⁴ Ku na le mïth cik la bëëi geeu, ka cik cam ke këckë kan löök köth. Ku keek aake ye käk cï kacken düt theer lëk ke looi, cimën lök biiny ku töny ku aduuk ë miëth.

⁵ Go Parathï ku kəc piöoc ë lööj Jethu thiëëc, “Yenö cïi köckun yi buoath ye ceñ ë ciëñj wärkuan düt, ku yekë mïth juääk ke këc kecin löök?”

⁶ Go Jethu bëër, “Ithaya aci yic lueel ë riñkun lon ye wek awëñ puäth rou, ku gët ëlä,

‘Köckä aa ya leec kethook ku aliu kepuäth.

⁷ Keek aa ya door ku acie duöör ë yic, rin keek aa kəc piöoc lööj ciëñj wärkuan düt ciet ke ye löñkië!’

⁸ “Ee yic, wek aacit kəc ye Ithaya jam ë riñken. Wek aaci kuec lööj Nhialic ku ye lööj ciëñj dun kek yakë gam.”

⁹ Ku lëk Jethu ke, “Ayakë tak lon ë yen këpath yen cäk looi ye wek kuec lööj Nhialic, ku muökkë ciëñj dun theer. ¹⁰ Rin aci Mothith lueel, ‘Thek wuur kek moor, ku na ye raan wun kek man jääm gup käreç, ka dhil nök bi thou.’ ¹¹ Ku ayakë lueel aya lon ye yen yic, bi raan wun kek man jäi tã wic kek këpiir kek tënë ye, ‘Acin tã kuöny we, rin yen aci Nhialic gam kën ba yiëk we.’ ¹² Ke wek aa kuec bi käckä cïi löi tënë wun ku man. ¹³ Këya, tã ye wek kəc piöoc thîn aciï thöj kek wël ye Nhialic lueel. Ku wek aa käreç juëc kök cüt käckä looi aya.”

¹⁴ Go Jethu kəc juëc ben cöl ku lëk ke, “Piñkë wëtdië wedhie ku dëtkë yic. ¹⁵ Acie kë ye raan cam, yen ye cöl aye raan rac, aa käk ye tak ku käk ye lueel, ku käk ye looi kek aaye cöl aye raan rac. [¹⁶ Piñkë tã le wek yith.]”

¹⁷ Wën cï yen kəc nyääñ piny ayeer ku ler yöt, ke thiëëc kacken ye buoath bi wët awën cï lueel teet yic tënë ke. ¹⁸ Go lëk ke, “Cäk këñ ye deet yiic aya? Acie miëth ye raan cam yen ye cöl ala guöp adumuööm, ¹⁹ rin acie la yepuöu, ee la yeyäk ku le bën bei.” Këya, aci Jethu nyuöath lon miëth ëbën apath.

²⁰ Ku ben lëk ke, “Aa käk ye raan tak ku looi ke, kek aa rec. ²¹ Rin puöu yen aye käreç ye looi bën bei thîn, cimën bal ku ruööm, ku nääk raan ë path, ku kös diäär. ²² Ku kook ku wëñj ku nhiam ku tiëel, ku yik yepuöu këñë raandä, ku luööm ku kuat käreç ëbën. ²³ Käckä ëbën aa bën bei raan puöu, ku looi ke ku rëckë ye.”

*Tîj cï gam lon bi Jethu nyaande kony
(Mt 15:21-28)*

24 Ku jol Jethu jål ku ler wundæt tæthiääk kek Tire ku Thidon, ku ler yöt. Ku cii wic bi la raan njic ye. Ku akëc lëu bi thiaan. 25 Go tiñ la nyanden koor ñot këc kuäc ci jöñrac la yeguöp, Jethu piñ. Go bën tënë ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. 26 Tiñ kënë è ye jam thoñ Girik, ku ee nyan pan Ponicia. Go bën ku lëñ Jethu ëlä, “Bëny, cök a lon ci yën ye tiñ pandun ke yi bö ba jöñrac cuöp wei nyaandië guöp.”* 27 Go Jethu lueel, “Yën ya ci bö ba miëth miñ bën gäm jök. Acie yic bi miëthden yiëk jök, ke këc kuëth.”

28 Go bëër, “Ee yic Bëny, ku jök rëër tē miñ këc thün awuthueei ci lööny piny kuany.” 29 Go Jethu lëk ye, “Rin ci yin ye njic bëër këya, dhuök baai, yin abi jöñrac yök ke ci jål nyaandu guöp!”

30 Go dhuk baai ku yök nyaande ke ci täc biöök yic, ku jöñrac ke ci jål yeguöp.

Jethu aci raan miñ cie jam kony

31 Go Jethu jål Tire ku dhuk wär Galilia ke kuany gæeth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon. 32 Tëwën ke këc kök biñ raan ci miñ tënë Jethu, ku läñkë bi goot. 33 Go Jethu nyaai këc yiic ku yëth tède è rot, ku tæu yecin yeyic, ku nuut ku goot liep.

34 Ku dot nhial ku wëei apeï ku lëk ye, “Piññei!” 35 Kaam thiin awën, ke yör yith ku jiem. 36 Ku yök Jethu këc awën tō thün bik cii lëk raan dët. Ku ñot lek lueel. 37 Ku këc ci ye piñ aaci gäi apeidit ku luelkë, “Mony col Jethu kënë aci këriëc ëbën lëu. Këc ci miñ aa piñ ëmën, ku këc ke cie jam, aaci ya jam aya.”

8

Jethu aci raan tiim kañuan col akueth

(Mt 15:32-39)

1 Ye ninkä, ke këc juëc mat kenhiim. Nawën cün miëth ke Jethu col këcken ye buöoth ku lueel. 2 “Yën aci guöp ñöñ, rin kockä aaci rëër kek ya nin kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. 3 Na cal ke aa dhuk bääiken yiee, ke cin kë cik cam, ka la wiik dhël yic, rin këc kök aabö tæmec.”

4 Go këcken ye buöoth lëk ye, “Ye tænen roor è tën bi raan miëth yök thün bi këc juëckä cam?”

5 Go Jethu ke thiëc, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou.” 6-7 Go lëk thän awën bik nyuc piiny. Ku lööm ayuöp awën kadhrou ku rec thii lik ku röök Nhialic, ku beny keyiic, ku gëm ke këcken ye buöoth bik ke tæk këc. Gokë looi këya. 8-9 Ku jol thän awën, kecit tiim kañuan miñ bik kuëth. Ku jol këc Jethu buöoth awuthueei ayuöp ci döñ kuany gäac kadhrou. Ku jol Jethu këc col ajiël, 10 ku ler riäi yic kek këcken ye buöoth, ku lek pan col Dalmanutha.

Jethu aci kuc bi kënë jän gäi looi

(Mt 16:1-4)

11 Tëwën ke Parathi këc ben bën tënë Jethu ku teerkë wët kek ye, ku wickë bik deep è wët, gokë yök bi kënë jän gäi looi, bi nyuöth ke lon ye Nhialic wëlke gam. 12 Go Jethu keñ apeï ku lueel, “Yenjö ye riëc aköl thiëc kënë jän gäi. Wek alëk yic. Acin këcit kënë bi nyuöth ke.” 13 Ku nyiëñ ke piny, ku dhuk riäi yic, bi teem wär alöñtui.

Duökkë ye tak cimën Parathi ku Antipath Yërot

(Mt 16:5-12)

14 Këc Jethu buöoth aake ci nhüim määb bik ayuöp juëc cii muk wën ler kek riäi yic, ku mukkë ayuöp tök gilin. 15 Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhüim, ku tietkë röt bäk cii nhiam cimën Parathi ku Antipath Yërot, nhiaanden ke col ago puör cimën ayum ci yiëk yic luou.”

16 Gokë jam kamken ëlä, “Ee wët kënë lueel rin cin yok ayup.”

17 Go Jethu kë luelkë guo njic, ku thiëc ke, “Yenjö ye wek ye tak wek acin ayup. Cäk këñ ye tak lon bi yën we muöc ayup. Cäk këñ ye tiñ ku detkë keyiic, kua cäk puöth cor? 18 Wek aala nyin, cäk ye daai? Ku wek aala yith, cäk ye piñ ku cäk ye tak? 19 Ye gäac awuthueei kadë cäk bën kuany wäär beny yën ayuöp kathiëc yiic tënë röör tiim kadhriëc?” Gokë bëër, “Ee gac thiäär ku rou.”

20 “Na wäär beny yën ayuöp kadhrou yiic tënë raan tiim kañuan, ye gäac awuthueei ayuöp ci döñ piny kadë cäk bën kuany?” Gokë lueel, “Aa dhorou.”

21 Go Jethu ke thiëc, “Ku këya ëmën ñot cäk ye deet lon le yën riël ba miëth gäm we?”

Jethu aci mony cor pan Bethaida kony

22 Gokë bën Bethaida. Go këc kök mony ci cor thel tënë Jethu, ku läñkë bi goot. 23 Go Jethu cor döm cin ku thel wei baai. Nawën ci nuööt nyin, ke tæu yecin yenyin ku thiëc, “Le kë ye tiñ?” 24 Go yenhom jot ku lueel, “Yën acie daai apath, yën è këc tiñ kecit tiim kek cath.”

25 Go Jethu yecin ben täau yenyin, go daai ku tiñ këriëc ëbën apath. 26 Go Jethu col adhuk paande ku thön bi cii la lëk këc kök.

Piter aci Jethu jic

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

27 Go Jethu kek këcken ye buöoth la Cetharia Pilipi. Tëwën cieth kek, ke thiëc Jethu, “Lëkkë ya, ye jän tak ye yën è ña?” 28 Gokë lueel, “Ayekë lueel lon ye yin Joon raan këc muöc nhüim. Ku lueel kuat dët lon ye yin Elija, ku këc kök ayekë lueel lon ye yin raan töñ kam këc käk Nhialic tiñ.”

* 7:26 Tiñ kënë ee cie nyan Itharel. 8:11 Mt 12:38; Lk 11:16 8:12 Mt 12:39; Lk 11:29 8:15 Lk 12:1 8:18 Jer 5:21; Edhe 12:2; Mk 4:12 8:28 Mk 6:14-15; Lk 9:7-8

²⁹ Goke thiëc, “Na week yakë lueel lon ye yen na?” Go Pïter bëër, “Yiin nhom guöp, yin ë Raan ci lóc ku dóc.” ³⁰ “Kë ca lueel ë yic Pïter.” Ku lëk ke, “Duökkë lëk raan dët.”

*Jethu ë jam Arëemde ku Thuonde
(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)*

³¹ Nawën ke jol Jethu piöc ëlä, “Manh Raan abi dhïel reem, ku yeen abi kôcdit baai, ku bëny kâk Nhialic ku jol aa koc piöc lööj koc Itharel jai, ku näkkë. Ku yeen abi nin kadiäk nâk piiny ë rañ yic, ku ben pir ku jot rot rañ yic.” ³² Ku teet këñc yic apath tënë ke. Go Pïter mist wël koc yic ku yök bi cii ye jam këya. ³³ Go Jethu yenhom wel ku tñj kocken ye buoath ku rël Pïter ku lueel, “Jäl yalööm jorac. Wic ba kâk ci Nhialic guir waar yic! Kâk ye tak aacie kâk Nhialic, aa wël raan ë path.”

³⁴ Ku jol Jethu kocken ye buoath cöl ku lëk ke, “Na le raan wic bā buoath, ka dhil nhom mää räpuoth bi yök piërde yic pinyinhom ë tén. Ku dhil pušu riel ku buoath ya, cak alon wic koc kök ye bik nâk ë rienkië. ³⁵ Rin raan wic ye bi wëike kony aabi muür, ku na ye raan mâr wëike ë rienkië ku rin piöcdië, ka bi wëike muk akölrïëc ëbën. ³⁶ Yenö bi raan kuany thin, bi jak apeï pinyinhom ku mër wëike? ³⁷ Pir wëi akölrïëc apath, acin kë lëu bi ye waar. ³⁸ Na ye raan guöp yâr ya ku piöcdië ë riëc cii ye wic bi wët Nhialic gam, ke Manh Raan abi guöp yâr ye aya, aköl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9

¹ Ku le tuerj ku lueel, “Wek alëk yic, ala koc kök rëër ë tén, aacii bi thou agut tã bi kek ya tñj kek riel ye nyuoath lon ye yen bëny ci Nhialic loc.”

*Jethu aci guäpde rot waan
(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)*

² Nawën nin kadätëm cök, ke Jethu cöl Pïter ku Jemith ku jol a Joon, ku lek gon bär apeï nhom kepëc. Kaam wën röök kek, ke tñj Jethu ke ci rot waan, ³ ku jol aläthke yer apeï abik la diardiar. ⁴ Nawën ë ke tñj Elija ku Mothith ke jam kek Jethu. ⁵ Wën ci kek rëer kaam thin-nyoat, go Pïter lëk Jethu, “Raan piöc, apath buk rëer ë tén. Yok abi duël kadiäk looi, tök tënë yi, ku tök kek Mothith, ku tönj dët kek Elija.” ⁶ Kënë jizëm yen këlä, ee rin kuc yen wët peth bi lueel, rin këpuoth cik tñj ci ke nyön nhüim wël.

⁷ Go këcit rur piny paat abi ciën tã yekë tñj, ku piñkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, piñkë wëtde.” ⁸ Nawën tñjkë piny kaam thiin awën, ke ye Jethu yen tñjkë yetök.

⁹ Tëwën dhuk kek piny got nhom, go Jethu lëk ke, “Duökkë kâk cak tñj lëk raan dët yet aköl bi Manh Raan jot rañ yic.”

¹⁰ Gokë wët Jethu gam, ku jolkë röt aa thiëc ëlä, “Yenö wic Jethu bi lueel wën ye yen jam jön rot ë rañ yic?” ¹¹ Ku thiëckë Jethu, “Yenö ye koc piöc lööj ye lueel lon ye yen Elija yen bi kañ bën tuerj, ku ëmën aci lök bën yicök?”

¹² Go bëër ëlä, “Ee yic, Elija akon bën tuerj, rin bi yen dhël bën guir. Ku yenö gët ye aya, lon Manh Raan abi koc Itharel jai, ku abik cöl arem apeï? ¹³ Alëk we lon ci Elija bën theer ku acik luoi tēden nhiarkë, cit tã ci ye gät thin theer rienke.”

*Jethu aci dhön la guöp jorac kony
(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)*

¹⁴ Nawën dhukkë tënë abiöth Jethu kök awën, ke yökkë ke ke ci koc juëc apeï gööm, ku koc piöc lööj ke teer wël ke ke. ¹⁵ Tëwën tñj kek Jethu, gokë pusth mist apeï ku lorkë ku musthkë. ¹⁶ Nawën yëët Jethu tënë atuöcckë ke thiëc, “Yenö tærkë wek ke?”

¹⁷ Go raan tök than awën yic wët dët tēëm thin ku lueel, “Raan piöc, yen aci manhdiën ca kañ bëëi tënë kockun yi buoath, ben bëëi tënë yi, rin këc kek jorac tã yeguöp lëu bik cuap wei. Yeen aci jorac la yeguöp ku ye pën jam. ¹⁸ Të dom ë jorac këñc ye, aye wiet piny ku yik thok ayök, ku reem yelec ku riny. Yen aci kockun yi buoath thiëc bik jok cuap wei, ku akëckë lëu.”

¹⁹ Go Jethu lëk ke, “Wek koc cie lac gam, yakë tak ba rëer kek we yet nen, bäk jäl gam. Bëëikë dhön këñc tënë yen.” ²⁰ Gokë bëëi tënë ye.

Kaam wën tñj jorac Jethu, ke leth dhök ku wit piny ku loor ku yik thok ayök. ²¹ Go Jethu wun thiëc, “Ye nen dom jorac këñc ye?” Go bëër, “Tëwäär ye yen meth. ²² Aci jorac këñc duër nok, aye wiet mæc, ku le wiet wüir bi duër moku. Na lëu ke yi kony yo.”

²³ Go Jethu lëk ye, “Yenö ye yin ye lueel, lon na lëu! Ee yic, këriëc ëbën apuol yic tënë raan ci gam.”

²⁴ Go wun meth dhiau, “Yen ala gam ku akoor, kony ya bi gamdië rot juak.”

²⁵ Nawën tñj Jethu koc juëc ke bñ tãthiäk kek ye, ke rël jorac ku lueel, “Ee yin jorac min cie jam. Yin ayöök, bäär bei dhök guöp, ku duk ben dhuk yeguöp.”

²⁶ Go jorac dhiau yeröl ku wit piny, ku leth, ku bëi bei. Ku jol dhök ananjan piiny abi koc kök aa lueel, ka ci thou. ²⁷ Go Jethu dom cin ku kony bi rot jot. Go rot jot ku këëc.

²⁸ Tëwën rëer Jethu kek kocken ye buoath ë röt, ke thiëckë, “Yenö këc yok ye lëu buk jorac këñc cuap wei?” ²⁹ Go lëk ke, “Jorac cit këñc

acäk lëu bäk cuop wei. Ee röök ë rot yen ë ye alëu bi jak cit kakkä cuop wei.”

*Jethu aci ben jam ë Thuandë
(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)*

³⁰ Go Jethu kek kocken ye buoath jäi tëwën ke ke ret pan Galilia yic, ku cii wic bi la raan njic ye. ³¹ Rin ë ninkä ë piöök kocken ye buoath kë bi rot luüi ye, “Manh Raan abi thän koc bi ye nök, ku na aköl ye nin diäk ka bi rot jot ranj yic.”

³² Ku aa këc wëtde bën deet yic, ku riööckë bik thiëec.

*Koc Jethu buoath aaci wët teer
(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)*

³³ Gokë yet Kapernaum. Nawën lek yet yöt, ke thiëc atuööcke, “Yenö këné teerkë wën dhël yic?” ³⁴ Gokë gup riööc ku bitkë, rin wën cieth kek, aake teer wët lon, yeja kamken yen dit api. ³⁵ Go nyuc ku cöl atuööcke kathiaar ku rou ku lek ke, “Piejkë, na ye raan wic ye bi töu tuej, ka dhil dhuk ciëen ku luui rin koc ebën.” ³⁶ Ku döm meth ku cal akääc kenhüim ku tëu yecin yekët ku lek ke, ³⁷ “Raan manh koor cit manh këné lor ë rienkië, acä lor, ku raan ya lor, acie yn ye lor, ee Wä Aciëj toc ya.”

³⁸ Nawën aköl dët ke lek Joon ye, “Raan piöök, yok aaci mony dët tinj keye jakrec cuop wei koc gup ë rienku ku acuk pëen rin acie raanda.” ³⁹ Go Jethu lueel, “Duökkë ye pëen rin raan käh looi rienkië, acii lëu bi rot guo wel ku lek ya kërac. ⁴⁰ Rin raan cii yo man, ee raanda. ⁴¹ Wek alëk yic, raan we muöc piu ë rin ye wek koc Raan ci lac ku dac, abä ariöpe yök.”

*Ba raan dët thöök kërac yic
(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)*

⁴² Na ye raan wëj menh tök kam ë mithkä ku bä maan, ka nuëen tënë ë raan cit këné, diët ci ruök yeth alel dit tet, ku pik wüir bi mou. [⁴³ të cii kämden ë thou thün, ku mac acie thou akölrüëc ebën.] ⁴⁴ Ku na ye ciëndu yi cöl aloi awuöc, ke teem wei, anuëen ba pir pir path kek ciëen tök, kek të bi yin la cin karou ku cuet yi pan many cie thou akölrüëc ebën. [⁴⁵ të cii kämden ë thou thün, ku mac acie thou akölrüëc ebën.] ⁴⁶ Ku na ye cöökdu yi yäth awuöc yic, ke teem wei, rin anuëen ba pir pir path ke yi ye njol, kek të bi yin la cök karou ku cuet yi pan mac. ⁴⁷ Ku na ye nyiendu yi cöl aloi awuöc, ke nuët bei. Anuëen ba rot mat bäany Nhialic yic kek nyien tök, kek të bi yin la nyin karou ku cuet yi pan mac. ⁴⁸ Ee tëen areem yekë yök thün acie thök, ë rin many pan mac acie many ye yor.

⁴⁹ Raan ebën abi löök ë mac cimën ye ajuër löök awai.

⁵⁰ Awai apath. Ku na thöök ksu alëi ke ben dhuök thün këdë? Rëërkë kek awan mäath kamkun ku lakkë döör kamkun.

10

*Jethu apiöök wët liösi
(Mt 19:1-12; Lk 16:8)*

¹ Go Jethu jäi tëwën ku ler Judia ku teem wär Jordan. Go koc juëc apai ben guëër tënë ye. Goke piööc cimënden teer.

² Go Parathi kök bën tënë ye ku wickë bik deep wët ku thiëckë, “Na päl raan tienje ke cii path?”

³ Go Jethu bëer, “Yenö ci Mothith lek we wätheer?”

⁴ Gokë lueel, “Acii Mothith puöl bi moc athör liösi göt, ku pël tik.”

⁵ Go Jethu dhuök ke, “Mothith aci löj këné gät we ë rin wärkuan dit aake cie yith ye lac gam. ⁶ Ku wäär tuej cek Nhialic koc aaci cak moc ku tik. ⁷ Ku rin ë wët këné raan abi wun ku man nyääh piny, ku le ker kek tienje, ⁸ ku keek karou aabi ya many tök.” Këya aacii ben ya rou aa tök. ⁹ Këya, na ci Nhialic ke puöl bi ya moc ku tik, ka cin raan päl njek kamken.”

¹⁰ Ku wën ci kek dhuk baai, ke thiëec kocken ye buoath ë wët këné. ¹¹ Go lek ke, “Na ye raan liösi tienje ku thiëc tinj dët, ka ci kërac looi tënë tinjen tuej. ¹² Ku na ye tinj päl muonydu ku le mony dët thiaak, ka ci akar looi.”

Jethu adoc mith

¹³ Koc kök aake ye mith bëei tënë Jethu bi ke bën döc, go koc Jethu buoath ke läät. ¹⁴ Nawën la Jethu kë looi atuööcke tinj, ke dak puö ku lueel tënë ke, “Calkë mith aabë tënë ya, duökkë ke pën. Raan wic ye bi la bäany Nhialic yic adhil gam cimën ë mith thiikä. ¹⁵ Alëk we, raan wic ye bi bäany Nhialic yök adhil wët Nhialic gam, cimën ye manh koor wët koc ke dhiëth ye gam.” ¹⁶ Ku cöl mith yelööm ku tëu yecin kenhüim ku döc ke.

*Raan ajak
(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)*

¹⁷ Tëwën jäi Jethu geeu, ke raan rinj tënë ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piöök path yenö ba looi ba pir akölrüëc ebën yök?”

¹⁸ Go Jethu thiëec, “Yenö yin ye lueel lon yen apath? Acin raan path, ee Nhialic ë rot yen apath. ¹⁹ Yin anjic lööh Nhialic, ‘Duk raan näk, duk tinj raan dët koc, duk kuëej wët lueth, duk cuëer, thek wuur ke moor.’ ”

9:34 Lk 22:24 9:35 Mt 20:26-27; 23:11; Mk 10:43-44; Lk 22:26 9:37 Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20 9:40 Mt 12:30; Lk 11:23 9:41 Mt 10:42 9:44 Mt 5:30 9:47 Mt 5:29 9:48 Ith 66:24 9:50 Mt 5:13; Lk 14:34-35
10:4 L.rou 24:1-4; Mt 5:31 10:6 Cäk 1:27; 5:2 10:8 Cäk 2:24 10:12 Mt 5:32; 1Kor 7:10-11 10:15 Mt 18:3
10:19 B.bei 20:12-16; L.rou 5:16-20

²⁰ Go bɛɛr, “Raan piöoc, löönkä aaya theek tɛwäär koor ɣen agut cī emən.” ²¹ Go Jethu döt apeɪ, ku nhieɛr ku lueel, “Ee tøk yen akɛc looi, laər yaac kākku wei ebən ku gam wëu tənë kɔc nɔŋ, yin abi jiek la yök pan Nhialic, ku bäär buoth ɣa.” ²² Wën piŋ yen wët kënë, ke mɛɛn ku jiel ke cī puɔu dak, rin ë la kajuɛc apeɪ.

²³ Go Jethu yenhom wël kɔcken ye buoath ku lëk ke, “Abi yic riel tənë ajieek bik la bäany Nhialic yic.”

²⁴ Go kɔcken ye buoath gäi ë wëlkä. Go Jethu ben ber yic tənë ke, “Miəthkiɛ, yenö ril yen këya bi raan la bäany Nhialic yic! ²⁵ Apuɔl yic bi thörsɪl bak with cök, tənë tɛ bi raan ajak la bäany Nhialic yic.”

²⁶ Gokë ɲot ke gäi apeɪ, ku thiëckë, “Na ye këya, ke yerɣa bi la pan Nhialic?”

²⁷ Go Jethu ke döt ku bɛɛr, “Acii raan bi lëu ë rot, bi gam tɛ këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë kəriieɛc ebən lëu, acin kë dhal ye.”

²⁸ Go Piter rot jot ku lueel, “Na ɣo, ɣok kɔc cī kākku ebən nyään piny ku buothku yi?”

²⁹ Go Jethu bɛɛr, “Ee yic, ku alëk we, kuat raan cī panden nyään wei kek paan ë man ku nyierakən, ku wun ku man ku miəthke ku kacke ebən ë rienkiɛ, ku rin wët Nhialic, ³⁰ cii kajuɛc bi yök pan Nhialic. Abi bɛɛi juɛc ku wämāthakən ku nyierakən ku marakən juɛc, ku mīth ku dum, ku kuɔc ciëŋ bi ye kuɔc ciëŋ aabi yök aya arak buoat. Käkka aabi yök pinyhom ë tən, ku abi pir akölrīieɛc ebən yök aköldä. ³¹ Ku kɔc juɛc tɔ tuen emən aabi dɔŋ ciëŋ, ku kɔc kɔk juɛc tɔ ciëŋ aabi la tuen.”

*Jethu ajam ë Thuənde kən yic diäk
(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)*

³² Naɣon aköl dët Jethu kek kɔcken ye buoath, ku kɔc kɔk aake kuany dhöl yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ë tɔ tuen ku buoath kɔcken ye buoath ke cī nhüm mum. Ku kɔc awən biöth, ke cī riɔɔc. Go Jethu atuɔocke kathiaär ku rou ben caal teden röt, ku lëk ke kë bi rot la looi tənë ye. ³³ Ku lëk ke, “Emən, ɣok aala Jeruthalem tɛ bi Manh Raan la dam ku ɣəth bäny Itharel nhüm, ku kɔc piöoc ë löön. Ku abik tɛm thou, ku thönkë bənyaknəhom Roma mac baai bi la nök. ³⁴ Ku abik läät ku buikë, ku ɲutkë ku thatkë, ku näkkë, ku na ye nin kadiäk cök, ka bi pir ku jot rot ran yic.”

*Käk wic Jemith ku Joon
(Mt 20:2-28)*

³⁵ Naɣon theëi ke Jemith ku Joon wëɛt Dhubedi bɔ tənë Jethu, ku luelkë tənë ye, “Raan piöoc, awicku ba ɣo luɔi kë buk thiëc tənë yi.”

³⁶ Go Jethu ke thiëc, “Yenö wiëckë ba looi tənë we?” ³⁷ Gokë dhuk ëlä, “Tɛ nyuc yin

thənydu nhom dieɛkdu yic nhial, ke yi cɔl ɣo aa nyuc kek yi, raan tøk lɔŋ cuɛc, ku raan dët lɔŋ cam.”

³⁸ Go Jethu lëk ke, “Wek aa kuc kë thiëckë, yen abi ban apeɪ ë ninkä ku ɣen abi nök. Lëukë bāk gum cimëndi?”

³⁹ Gokë bɛɛr, “Alëuku.” Go Jethu lëk ke, “Na cakkë we nök ayic, ka lëukë bāk gum, ⁴⁰ ku acie ɣen la riel ba raan nyuc kōŋdiən cuɛc ku kōŋdiən cam ku kuan, ee Nhialic yen abi ke yiëk kɔcken cī guiër ke.”

⁴¹ Nawën le atuuc kök kathiaär piŋ, ke riääk puəth tənë Jemith ku Joon. ⁴² Go Jethu ke cöl ebən ku lueel, “Anieckë lɔn kɔc cī gam bik aa bäny kɔc cie kɔc Itharel aala riel kɔc nhüm, ku acii path bāk ciët ke. ⁴³ Ku kënë acii rot bi looi kamkun. Raan wic ye bi ya raandit kamkun adhil rot dhuɔk piny bi ya luui rin kɔc kök. ⁴⁴ Ku na ye raan wic ye bi ya bəny kɔc nhüm, ka dhil ya aluan kɔc ebən. ⁴⁵ Cimən Manh Raan aya akɛc bən bi kɔc bən loony, acı bən bi kɔc bən kony, ku gem wëike bi kɔc juɛc waar thou yic.”

Jethu akony cɔər bi daai

(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶ Go Jethu kek kɔcken ye buoath, ku kɔc juɛc kök yet gen Jeriko. Kaam wën jiel kek geeu, ke mony cɔər ë kɔc lim, cɔl Timawuth ë rɛɛr dhël ɣou ke lim. ⁴⁷ Nawën piŋ lɔn cī Jethu raan pan Nadharet ɣëɛt, ke cöt röl dit, “Bəny Jethu yin anääth apeɪ. Yin ë wën Debit cī Nhialic tooc. Kony ɣa.”

⁴⁸ Go kɔc kök rël ku yöökkë bi biet, go ɲot kiu apeɪ, “Wën Debit kony ɣa.”

⁴⁹ Go Jethu kɔɔc ku lueel, “Cöɔlkë.” Gokë cɔl, “Jot rot, yin aye bəny cɔl.”

⁵⁰ Go rot puur abä alanhdən acuat lööny wei yeköu ku rin tənë Jethu.

⁵¹ Go Jethu thiëc, “Yenö wic ba looi tənë yi?” Go cɔər lueel, “Bänydiɛ, awiɛc ba ben daai.”

⁵² Go Jethu lëk ye, “Lɔər, gamdu acı cɔl apuɔl.” Go daai nyin yic, ku buoath Jethu.

11

Jethu acı la Jeruthalem ke ciəm yai

(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Nawën nin kök cök ciëŋ, ke Jethu kek kɔcken ye buoath la Jeruthalem. Ku tɛwën cī kek thišk kek Bethpeec ku Bethani, tɛthiaäk kek gən Olip, ke Jethu tooc kɔcken ye buoath karou tuen, ² ku lëk ke, “Lak bɛɛi tɔ tuen yiic ku tɛ ɣeet wek, ke wek aabi akaja cın raan cı kan cath ye yök ke mac. Luonykë ku bɛɛikë. ³ Na le raan thiëc we, ke luelkë, awiɛc Bänyda, ku abi dhuk emən thiin.”

⁴ Gokë la ku yökkë manh akaja ke mac yöt thok, dhël ɣou. Tɛwën lony kek ye, ⁵ go kɔc ke kääc tɛthišk ke thiëc, “Yenö luɔikë, lony

wek manh akaja?" ⁶ Gokë lëk ke cî tēwēn cî Jethu ke than thîn. Go päl ke ku jîlkë. ⁷ Gokë manh akaja yäth tēnē Jethu ku kumkë kōu aläthken, ku nyuc Jethu yekōu. ⁸ Kōc juēc aacä aläthken thiēth dhēl yic, ku kōc kōk aacä ayōr tim dhonj dum yiic, ku thiethkë ke dhēl yic aya.

⁹ Go kōc ke tō yenhom tuenj, ku kōc ke buoth Jethu, yai looi ku yekë wak ëlä, "Lecku Nhialic! Bēny dōc raan bō ē rienku, ¹⁰ Nhialic dōc bāāny wāda Debit bō! Lecku Nhialic!"

¹¹ Ku jōl la Jeruthalem ku bek luaj Nhialic ku cieth keriēēc ebēn. Nawēn cî piny guo cuol, ke dhuk Bethani kek atuōōcke kathiāār ku rou.

Jethu aci tim wak bi riau
(Mt 21:18-19)

¹² Naḡon nhiäk, tēwēn jîel kek Bethani, Jethu ē nēk cōk. ¹³ Nawēn ke tîj tim cî ḡaap ke cî nhom thiāj ayōr, go la cōl bî yōk ke cî luok. Nawēn le yet ke yōk ke ayōr kepēc, rin tēden ye yen luok aḡot. ¹⁴ Go Jethu lueel, "Acin raan kōj miēthku ben cam lanayōn." Ku wēt kēnē ēcî kōcken ye buōth pinj.

Jethu aci la luaj Nhialic
(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹⁵ Nawēn lek yet Jeruthalem, ke Jethu la luaj Nhialic, ku cop kōc kāj yaac ayeer kal luaj Nhialic yic. Ku wel agen kōc war wēēu yiic, ku thōc kōc ḡōc wei ē kuōr.

¹⁶ Ku cî kuat raan la kē muk päl bî ret luaj Nhialic lōōm.

¹⁷ Ku jōl kōc piōōc, "Acî gōt ëlä athōr thēer wēl Nhialic yiic, 'Luandjē aci looi bî ya tēn ye kōc wuēt ebēn rōōk thîn, ku yeen acāk wel bî ya luaj cuēr.' "

¹⁸ Wēt kēnē aci kōc kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōj pinj ku wickë dhēl nēk kek ye. Ku keek aake cî riōōc Jethu rin cî kōc ebēn puōth miēt piōōcde yic.

¹⁹ Nawēn la thēi bēn, ke Jethu kek atuōōcke jîel geeu.

Atuuc Jethu aaci tim wäär tîj ke cî riau
(Mt 21:20-22)

²⁰ Naḡon nhiäk dēēt, tēwēn kueny kek dhēl yic, ke ke tîj tim cî ḡaap wäär cî Jethu wak ke cî riau. ²¹ Go Piter kēwäär cî Jethu lueel tak ku lueel, "Raan piōōc tîj tim wäär ca wak aci riau."

²² Go Jethu bēēr, "Gamkë Nhialic. ²³ Wek alēk yic, na le raan yōōk ḡon kēnē, cuat rot wūr, ku cî diu ku ḡem lōn bî kē cî lueel rot looi, ka tîj rot. ²⁴ Kēya, alēk we, kuat kē thiēc tē rōōk yin, gam lōn bî yin ye yōk, ku kē wic aba yōk. ²⁵ Ku tē rōōk yin, ke yī pēl wēt piny tēnē raan dēt, rin bî Nhialic adumuōōmku päl piny aya. [²⁶ Na cî wēt ye

päl piny tēnē kōc kōk, ke Nhialic aci wāwōcu pēl piny.]

Bāny Itharel aa riel Jethu yōōj yic
(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷ Gokë bēn dhuk Jeruthalem, ku tēwēn cieth Jethu kal luaj Nhialic yic, ke bānydīt kāk Nhialic ku kōc piōōc ē lōōj ku jōl aa kacdīt baai, bō tēnē ye. ²⁸ Ku thiēc kē ëlä, "Ee yin ye riel ḡō tō yigūōp ye yin luui kēlä? Ku yēḡa yik yī ē riel kēnē ba keek aa looi?"

²⁹ Go Jethu bēēr tēnē ke, "Wek aba thiēc wēt kēnē aya, na bēēr kē, ke wek aba lēk raan cā yīēk riel ye ḡen kāk kē looi." ³⁰ Lēkkë ḡa, "Joon raan kōc muōōc nhūim, yōk riel yen kōc ḡām lōkwēi tēnē Nhialic, aye rielde ē rot?"

³¹ Gokë ḡuēēk yic kamken ku luelkē, "Na luelku, 'Ke yōk tēnē Nhialic,' Ka thiēc, 'Aye ḡō kēc wek wētde gam?' ³² Ku na luelku, 'Ke rielde ē rot,' ke ḡok aa jōny keek rin cî raan ebēn ye gam." ³³ Gokë dhuōk Jethu, "Akucku."

Go Jethu lēk ke, "Na ye kēya, ke wek aacä lēk riel ye ḡen kāk kē looi."

12

Jethu aci jam ē waal bi rēēc bāny nyuōōth
(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

¹ Nawēn ke Jethu jam waal tēnē kōc man ye ëlä, "Monytui ēcî dom looi ku cum yic tiim ē luok ku rōk. Ku looi tēn ye mīth tim ḡuēr thîn bik ya mōu. Ku wec kāt piny. Ku jōl dom riōp yic kōc kōk, ku le keny wun dēt. ² Nawēn le tē cî tiim luok thōōj, ke tooc aluōnyde tēnē ke bik la ḡām abākke. ³ Gokë alony dōm ku thatkē ku copkē ciēēn yecin. ⁴ Go raan la dom alony dēt ben tooc, gokë yup nhom, ku banjē apei. ⁵ Go alony dēt ben tooc, gokë nāk, ku jolkē aloony kōk aa that ku nākkē aloony kōk. ⁶ Ku ē manhde yen ēcî jal dōj bî ben tooc. Go jāl tooc ku lueel, 'Anjic abik la theek,' ⁷ Go kōc awēn cî riōp dom yic lueel ē kamken, 'Kēnē ē manh raan la dom, bî kāj lōk thōn akōldā. Bāk nākku ku kāk kē aabi dōj kek yō!' ⁸ Gokë dōm ku nākkē ku cuetkē ḡuāpde wei."

⁹ Ku jōl Jethu ke thiēc, "Yēḡō bî raan la dom looi? Abi bēn ku nēk kōc awēn cî riōp dom yic. Ku riōp dom yic kōc kōk. ¹⁰ Kēckē wēt cî gōt athōr thēer wēl Nhialic yic kēnē kaḡ kuen?"

'Mēn wäär yen cî atēēt kuc, yen aci bēn a mēn ril apei.

¹¹ Kēnē ē ye luoi Bēny,

ayeku tîj ke path ku dhēēj yonyin! "

¹² Go bāny Itharel puōth dak ku wickë bik dōm, rin acik ḡic lōn jīēm Jethu ē rienken. Ku rin riōōc kek kōc juēc tō thîn, gokë puōl ku jîelkē.

*Jethu awic bi wëëj wëtajuër
(Mt 22:15-22; Lk 20:26)*

¹³ Go kòc ke man Jethu, Parathi kòk, ku kòc Antipàth Yërot tuòc tènè ye bîk la wëëj, bi wët rac lueel. ¹⁴ Ku bîk ku luekë tènè ye, “Raan piöoc, anjock yin è jam yith. Yin acie diëer kàk ye kòc kòk tak. Ku yin acie diëtden ye kuëc nhom. Ku yin è kòc piöoc bîk kàk wic Nhialic looi dhël la còk. Lëk yo na ye taktàkdu, bukajuër dhiel aa gam, yok kòc Itharel tènè Cithër Bënyjaknhom, kua cuk bi gam ye?”

¹⁵ Ku Jethu ëci ruënyden njic, ku bëër, “Yenö wic wek ye bák ya deep è wët? Bëiké è wënh kënë ba tîj.”

¹⁶ Gokë jal yiëk wëëth. Goke thiëec, “Ye nhom na, ku ye rin na kàkkà cì giëet wëëth kòu?” Gokë bëër, “Aa kàk Cithër Bënyjaknhom.” ¹⁷ Go Jethu lëk ke, “Gàmkë Cithër Bënyjaknhom kède, ku gàmkë Nhialic kède.”

Gokë puëth dak rin cì Jethu ruënyden njic.

*Nhialic abi kòc cì thou col aa ben pîr
(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)*

¹⁸ Nawën ke kòc kòk akut Thaduthi. Akut cii ye ye gam lòn bi Nhialic kòc cì thou ben col apîr, bô tènè Jethu ku thiëckë èlä, ¹⁹ “Raan piöoc, Mothith aci lõj gõt èlä tènè yo, ‘Na thou wämënh è raan, ku nyiëëj tik piny ke cîn mîth, ke wämënh koor ala yöt tik bi mîth dhiëëth yon mënhe.’ ²⁰ Na thöõjku lòn tó mîth tik thîn kadhrou. Ku thiëk wën dît ku thou ke cîn mîth. ²¹ Go wën buoth ye la yöt tik ku thou aya ke cîn mîth cì dhiëëth. Ku loi kënë rot aya tènè mënhe ye kek diäk. ²² Ku looi rot këya tènè wämàthakën kòk, keek èbën kadhrou acin mîth cik nyääj piny. ²³ Ku lek tuen ku thiëckë, tã le kòc cì thou röt jöt aköldä, bi ya tîj na rin cì yen rëër ke ke èbën kadhrou?”

²⁴ Go Jethu bëër, “Wek aa kòc ril nhüim cîn kë njieckë, rin cii wek wël cì gõt athör theer wël Nhialic yic ye gam. Ku acäk ye gam aya lòn bi Nhialic kë ye lueel ka bi looi, lëu bi looi. ²⁵ Rin tã le kòc cì thou röt jöt, aacii bi thiëek ku aacii bi thiaak, aabi rëër kecit atuuc nhial. ²⁶ Ku na ye rin wët bi kòc cì thou röt jöt, ke we këc athör cì Mothith gõt kueen rin bun dëp, tãwäär cì Nhialic jam tènè ye èlä, ‘Yen è Nhialic Abaram, ku Ithäk ku Jakop.’ ²⁷ Kòc cì thou ke njic Nhialic aa pîr alanden. Yeen ee Nhialic kòc pîr, ku kòc cì thou aya. Acäk wuöcc!”

*Lõj ril lëu bi theek kam è lõõj
(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)*

²⁸ Raan piöoc lõõj kòc Itharel è tó thîn tãwën teer Jethu wël kek Thaduthi. Na le tîj

ke Jethu ye wälken njic bëër, go bën tènè ye ku thiëc, “Ye lõj nen yen ril apei kam lõõj?”

²⁹ Go Jethu bëër, lõj ril akîn, “Pienkë kòc Itharel, Bányda è Nhialic ku ee tók. ³⁰ Nhiar Bëny, Nhialicdu puü èbën, ku wëiku èbën, ku nhiamdu èbën, ku riëldu èbën. ³¹ Lõj dët ril ye kek rou akîn, yin adhil raan dët nhiaar cimën nhiëer yin rot. Acin lõj dët ril apei wär è lõõjkä karou.”

³² Go raan piöoc è lõõj lueel tènè Jethu, “Ee yic raan piöoc cit tã ca luël ye, acin Nhialic dët, Nhialic è tók. ³³ Ku raan adhil Nhialic nhiaar piände èbën, ku nhiamde èbën, ku riëde èbën. Ku adhil raan dët nhiaar cimën nhiëer yen rot. Lõõjkä karou kek adhil è theek, tèn tã bi Nhialic nàk yòk ku dor è yik nhüim.”

³⁴ Wën tîj Jethu ye ke cì bëër apath, go lëk ye, “Yin aci mec kek bäany Nhialic.” Ku tãen acin raan kam kòc man Jethu cie bën thiëc.

Jethu aci kòc piöoc lòn yen raan è tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

³⁵ Tãwën piöoc Jethu luaj Nhialic, ke lueel, “Anjäckë lòn ye kòc piöoc è lõõj kòc Itharel ye lueel lòn Raan cì loc ku dac, abi ya raan dhiënh Debit?” ³⁶ Debit guöp ëci Wëi Nhialic yòk bi lueel èlä, ‘Acì Nhialic lueel tènè Bánydië, “Nyuc è tèn kõndien cuëc,

yet tã bi yen kòc aterdu dhuëc ciëen yicòk.’”

³⁷ “Ye këdë ye Raan cì loc ku dac manh Debit, ku yeen aye Debit col ‘Bánydië?’”

Jethu alëk kòc bîk röt tiit kòc gët lõõj Itharel

(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

Ku kòc juëc awën cì wët Jethu piñ aaci puëth miët. ³⁸ Tãwën piöoc yen ke ke lueel, “Tietkë röt, ku duëkkë kòc piöoc lõõj kòc Itharel ye kiëët. Kòc cath kek alëthken dît bär, röt teem yon yòcc yiic bi ke aa muöõth athëëk. ³⁹ Ayekë nhiaar bîk nyuc tuen thóc kòc dît tèn amat, ku yon path akól yai, ⁴⁰ ku keek aa kàk lëër tuöör nyin, ku röökkë apei bîk kòc wën lòn puath kek. Kòckä, aabi tëm awuëcdit tet ape!”

*Ajuër lëër
(Lk 21:1-4)*

⁴¹ Tãwën cì Jethu nyuc tã ye wëü juaar thîn luaj Nhialic, ke döt kòc juëc wëü cuat kënë ajüër yic. Ku kòc juëc ajieek aake cì wëü juëc ya tääu thîn. ⁴² Nawën ke lëër anäj bô ku cuet wëü reen lik thîn. ⁴³ Go Jethu lueel tènè kocken ye buöth èlä, “Wek alëk yic, lëër kënë aci Nhialic këden cì juaar nhiaar tènè kòc kòk èbën. ⁴⁴ Rin keek aa cik juaar wëüken juëc yiic, ku yen anäjë, aci kënë bi yen pîr dhuol thîn èbën.”

13

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abí thuər piny (Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

1 Təwən jiəl Jethu luaŋ Nhialic, ke lueel raanden tōŋ ye buəoth tənə ye, “Raan piöök, t̄iŋ, ye luaŋd̄it dhēēŋ n̄ō kēnē!”

2 Go Jethu b̄ēr, “Ȳōöt̄d̄it dhēēŋ ye t̄iŋk̄ā, aabi thuər piny eb̄en, ka c̄in alel t̄ōŋ b̄i k̄ōśc alel d̄ēt n̄hom.”

Ac̄i Jethu l̄ek atuś̄scke l̄on b̄i ke maan (Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

3 Təwən r̄ēr Jethu ḡon Olip n̄hom, ke c̄i yenhom w̄el luaŋ ē Nhialic, ke thiēec P̄iter ku Jemith ku Joon ku Andria w̄en r̄ēr kek ē r̄ōt. 4 “L̄ek yo, ye nan b̄i kēnē rot looi? Ku yeŋō b̄i ye nyuəoth l̄on c̄i t̄en b̄i k̄ākk̄ā r̄ōt looi thišk̄?”

5 Go Jethu l̄ek ke, “Tiēer̄kē nh̄im ku duś̄kkē r̄ōt c̄ol aduś̄ŋ. 6 Koc juēc aabi b̄en ē rienkiē, ku ye ŋek lueel, ‘Ke ȳen Raan c̄i l̄oc ku d̄oc,’ ku aabi koc juēc duś̄ŋ. 7 Tē t̄iŋ wek t̄ōŋ ke loi r̄ōt akōld̄ā, b̄i d̄hiēēth aȳi koc wuś̄n t̄ōk r̄ōt n̄sk, ke duś̄kkē diēer, k̄ākk̄ā adh̄il r̄ōt looi. Ku k̄āre c̄ok aabi r̄ōt looi aya, ku ac̄ie l̄on c̄i th̄ōk ē piny b̄en. 8 Rin koc paan t̄ōk aabi kenh̄im tuś̄m ku th̄er̄kē, ku wuś̄t aabi th̄ōr kamken. Aȳiēēkyiēēk piny juēc aabi r̄ōt looi b̄ēi juēc yiic. Ku c̄ōŋd̄it apēi ab̄i t̄ōu th̄in. K̄ākk̄ā kek aa k̄āk t̄ueŋ.”

9-10 Ku l̄ek Jethu atuś̄scke, “W̄et Nhialic ab̄i kaŋ l̄ek koc ē pinyhom eb̄en, ke th̄ōk ē piny k̄ec b̄en. Muś̄kkē wenh̄im b̄ak puś̄th riel k̄āre c̄i we yōk yiic. Wek aabi k̄ōśc b̄āny nh̄im ē rienkiē b̄ak ke l̄ek W̄ēt Puoth Yam. 11 Ku tē d̄om we ku ȳēth we luk yic, duś̄kkē diēer tē b̄i wek la jiēem th̄in. Lak t̄ueŋ ke we piöök w̄ētdiē pinyhom eb̄en rin ac̄ie wek jam, ee W̄ēi Nhialic.” 12 Ku ben Jethu lueel, “Raan kek w̄āmēn̄h̄ aabi r̄ōt aa gaany b̄ik r̄ōt c̄ol an̄āk. Ku w̄ārken m̄ith aabi miethken luom, ku m̄ith aabi koc ke d̄hiēth ke luom b̄i ke c̄ol aa n̄āk aya. 13 Koc eb̄en aabi we maan rienkiē. Ku raan b̄i ye puś̄u d̄eet agut tē b̄i yen thou, ab̄i p̄ir akōlr̄iēec eb̄en.”

K̄ēre c̄i b̄i rot looi t̄enē koc Jeruthalem (Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

14 Piēŋkē alēk we aya, “Ala akōl b̄i wek k̄erac apēi t̄iŋ. (Raan kuēn adh̄il w̄ēt kēnē deet yic.) Na r̄ēr Judia ku t̄iŋ ē kēnē, ke ȳin adh̄il riŋ gat nh̄im roor ba la thiaan.

15-16 “Ku raan t̄ō dom yic ac̄i ben dhuk baai b̄ā alanh̄de la l̄ōom. Ku raan r̄ēr ayeer, ac̄i ben la yōt b̄i la guik kē nyiēei. 17 Diāār liec ku diāār muk m̄ithkor aabi gum apēid̄it ye n̄ink̄ā. 18 R̄ōskkē b̄i r̄ōt c̄i looi wiir yic rut. 19 Koc aabi gum apēi ye n̄ink̄ā, gum k̄ec kē

kaŋ yōk t̄ewāār cek Nhialic koc agut c̄i em̄en. Ku ac̄i rot b̄i ben looi. 20 Na k̄ec B̄eny looi b̄i n̄ink̄ā c̄ol alik, ŋuś̄t ac̄in raan c̄i p̄ir. Ku rin koc̄ken c̄i kuany, ac̄i n̄in c̄ol alik.

21 “Wek alēk kēnē, ‘Na le raan yōök we tiēŋk̄ē Raan c̄i l̄oc ku d̄oc kin,’ t̄ēdē ke lueel, ‘Tiēŋk̄ē yen akan!’ Ke duś̄kkē gam. 22 Rin koc juēc ab̄i b̄en ku lueel ŋek, ee ȳen Raan c̄i l̄oc ku d̄oc, ku lueel raan d̄ēt ē ȳen raan k̄āk Nhialic t̄iŋ, ku looi k̄āril apēi koc ḡōi. Ku m̄ārkē koc k̄ōk c̄i Nhialic kuany, tē l̄ēu kek ye. 23 Tietk̄ē r̄ōt, k̄ēriēec eb̄en alēk we em̄en b̄ak wenh̄im tiit k̄āk b̄i b̄en!

Akōl b̄i Manh Raan b̄en (Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

24 “Awiēc ku b̄ak ŋic aya, ye n̄ink̄ā, tē c̄i koc jal gum apēi, akōl ab̄i kum nyin b̄i piny cuol, ku p̄ēi ac̄i b̄i ruel. 25 Kuel aabi r̄ōt yāāk ku l̄ōonykē. 26 Ku Manh Raan ab̄i t̄iŋ ke b̄ō pial yiic kek diik ku rieldit apēi. 27 Ku yeen ab̄ā atuuc nhial tooc b̄ik koc̄ken c̄i l̄oc kuś̄ōt yiic pinyhom eb̄en.

28 “Ŋiēckē ē kēnē tim c̄i ŋaap, tē looi yen yōök ku looi ȳith, ke k̄er ac̄i thišk̄. 29 K̄ēya, tē t̄iŋ wek k̄ākk̄ā ke loi r̄ōt, ke ŋiēckē l̄on c̄i yen thišk̄ apēi. 30 Alēk we, wek ac̄i b̄i m̄āār tē c̄ok k̄ākk̄ā r̄ōt looi. 31 Nhial ku piny aabi liu, ku w̄ētdiē ac̄i b̄i kaŋ m̄āār.

R̄ēr yi c̄i rot guir (Mt 24:36-44)

32 “Ac̄in raan ŋic akōl b̄i k̄ākk̄ā r̄ōt looi. Na c̄ok atuuc nhial, aȳi W̄ēnde, ka cik ŋic, ē W̄ā rot yen an̄ic ye. 33 R̄ēr̄kē we c̄i r̄ōt guir rin wek akuc akōl b̄i kēnē rot looi. 34 Kēnē, ac̄i kēnē rot looi tēnē raan la keny, ku nyiēēŋ aluəonyke baai, ŋek ke luəide. Ku l̄ek raan c̄i nyiāāŋ baai thok b̄i r̄ēr ke tit akōlakōl. 35 K̄ēya, wek adh̄il r̄ēr we t̄it aya, rin ac̄ak ŋic yen tē b̄i B̄ānydun b̄en th̄in, l̄on b̄i yen b̄en th̄ēēi, ku l̄on b̄i yen b̄en w̄ēr c̄iel yic, ku l̄on yen d̄hiēn th̄on ajith, ku l̄on yen nh̄iāknh̄iāk ē rial. 36 Na guo b̄en, ke we c̄ā yōk we nin. 37 Kē ya l̄ek we, alēk koc eb̄en. R̄ēr̄kē we tit, ke we t̄ir nh̄im!”

14

Amat n̄ēk Jethu (Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

1 N̄in karou Yan Ayum c̄in yic luəu n̄hom t̄ueŋ, koc̄d̄it k̄āk Nhialic ku koc piöök l̄ōōŋ aake w̄ic tē b̄i kek Jethu d̄eep th̄in, b̄ik d̄om ke kuc ku n̄ākkē.

2 Ku luelkē, “Acuk d̄om akōl yai, yōk aabi tiit b̄i koc juēc kaŋ j̄al, rin na d̄omku ku n̄ākku, ke koc ŋoot yai yic, t̄ēdē ke koc juēc aa th̄ār kek yo.”

13:11 Mt 10:17-20; Lk 12:11-12 13:13 Mt 10:22 13:14 Dan 9:27; 11:31; 12:11 13:15-16 Lk 17:31 13:19 Dan 12:1; Ny 7:14 13:24 Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15; Ny 6:12 13:25 Ith 34:4; Juel 2:10; Ny 6:13 13:26 Dan 7:13; Ny 1:7 13:32 Mt 24:36 13:34 Lk 12:36-38 14:1 B.bei 12:1-27

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuōoth
(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³ Ku tēwēn rēer Jethu Bethanī pan raan atuēt cōl Thaimon, tēwēn mīth yen, ke tik bō kek tōny koor cī cuēēc ē tōm ril la yic miōk n̄ir cōl naar, ye ɣooc wēū juēc apeī. Ku kuem thok ku luuŋ miōk Jethu nhom ēbēn. ⁴ Go kōc kōk ke rēer thīn puōth dak ku jīemkē kamken. “Yeŋō tuuk yen miōk n̄ir?” ⁵ Miōk n̄ir kēnē n̄uōt aci ɣaac wēū juēc wār wēū ye dōm raan ē ruōōn tōk, ku yīk wēū kōc n̄ōŋ.” Ku nyienykē tik apeī.

⁶ Go Jethu lueel, “Pālkē, yeŋō nyieeny wek ye? Aci kēpath looi tēnē ɣa. ⁷ Rin kōc n̄ōŋ aabi rēer kek we akōlakōl. Ku na wiēcckē bāk ke kony ka luoi. Ku yen aciī bī rēer kek we akōlakōl. ⁸ Tin kēnē, aci kē lēu bī looi tēnē ɣa looi. Aci bēn bā bēn tac bī guāpdīē guuir bī jal thiōk. ⁹ Wek alēk yic, kuat tē bī Wēt Puōth Yam piōōc thīn pinynhom, kē cī tin kēnē looi, abi ɣa lueel bī ye a tak.”

Judath aci Jethu ɣaac
(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Nawēn ke Judath, raan tōŋ atuuc kathiāār ku rou, la tēnē kōcđit kāk Nhialic bī Jethu la luom tēnē ke. ¹¹ Gokē puōth miēt apeī wēn piŋ kek wētde, ku thōnkē lōn bī kek ye gām wēū juēc. Ku jal tē bī yen Jethu dōm thīn wīc.

Jethu aci miēth yai cam kek atuōōcke
(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹² Nawēn akōl tuen̄ Yandit Ayum cīn yic luōu, nēk amēl rin yai, ke Jethu thiēēc kōcken ye buōōth ēlā, “Ye tēnen wīc yīn ɣo buk miēth yai la guuir thīn?”

¹³ Go Jethu kōcken ye buōōth tooc karou ku lēk ke, “Lak geeu Jeruthalem, ku wek abi rōm kek raan ɣēēc tōōny piū, biaathkē, ¹⁴ pan le yen thīn, ku lēkkē raan la baai. Aye Raan piōōc lueel, ‘Ye yōn nen bī yen miēth yai cam thīn ɣok kōckīēn ɣa buōōth?’ ¹⁵ Ku abi we nyuōth yōn nhial lāau yic cī guuir yic. Guierkē miēthda ē tēēn.”

¹⁶ Go kōc ye buōōth jāl ku lek geeu Jeruthalem, ku yōkkē kēriēēc ēbēn cīt tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku jōlkē miēth yai guuir.

¹⁷ Nawēn la thēi bēn, ke Jethu bō kek atuōōcke thiāār ku rou. ¹⁸ Tēwēn mīth kek, ke lueel Jethu, “Wek alēk yic, raan tōk kamkun abā luom ku ē raan mīth kek ɣa.”

¹⁹ Gokē puōth riāāk ku jōlkē gāi ku thiēčkē tōk-tōk, “Make! Ye yic? Ye ɣen?” Ku riēēkkē puōth apeī.

²⁰ Go Jethu bēer, “Ee raan tōk kamkun wathiāār ku rou, raan yecin rek aduōk yic kek ɣa. ²¹ Ee yic, Manh Raan abi nōk cīt tē cī gāt ye rienke athōr theer wēl Nhialic yiic.

Ku raan bī ye luom abi gum apeī. Ku anuēēn tēnē ye diēt kēc cak dhiēēth.”

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm
(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

²² Tēwēn mīth kek, ke Jethu lōm ayup ku dōoc, ku beny yic ku gēm ke ku lueel, “Lōmkē kēnē, ku camkē, kēnē ee guāpdīē.”

²³ Ku lōom aduŋ cī thiāŋ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku gēm ke, ku dēkkē thīn ēbēn, ²⁴ ku lueel tēnē ke, “Kēnē ē riemdiē, riem ē dōōr kek Nhialic, bī kuēr rin kōc ēbēn. ²⁵ Alēk we, ɣen aciī bī ben dek muōn abiēc pinynhom tēn kek we, ɣet akōl bī ɣok ye dek ɣodhie pan Nhialic.”

²⁶ Nawēn cīk jal thōk ke ket waak, ku lek gōn Olip cōk.

Jethu aci kē bī Pīter ye jai lueel
(Mt 26:51-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

²⁷ Ku lueel Jethu tēnē ke, “Wek kackiē, wek aabi kat ɣa cīmēn kēwāār cī gāt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, ‘ɣen abā abiōōk cōl anak ku amēl abi wēer.’ ²⁸ Ku tē cī ɣen jōt ran yic, ke yen abi kan la Galilia ba we la tiit thīn.”

²⁹ Go Pīter lueel tēnē ye, “ɣen aciī bī kat tē cak kōc ēbēn kat!”

³⁰ Go Jethu lueel tēnē ye, “Alēk yī, ē wēer kēnē, ke thōn ajith kēc kiu rou, yīn abā jai arak diāk.”

³¹ Go Pīter dhuōk ye, “Na cōk ɣa nōk kek yī, ke yīn acā bī kan jai.” Ku lueel atuuc kōk ēbēn kēya.

Jethu arōōk ke n̄ic lōn bī ye nōk
(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Nawēn ke Jethu kek kōcken ye buōōth la tē ye cōl Jethemani, ku lueel tēnē ke, “Nyuōōckē tēn ku yiēnkē, ɣen ala rōōk.” ³³ Ku cōl Pīter ku Jemith ku Joon bik la kek ye. Ku jōl rēer ke nēk atiēēl, ku dhiēēu apeī yepuōu. ³⁴ Ku lueel tēnē ke, “ɣen adhiau puōu apeī, ee thou guōp. Rēērkkē tēn ku yiēnkē.”

³⁵ Ku le tuen̄ tēthīn-nyōōt, ku rēēny rot piny ku rōōk ēlā, “Na lēu rot, ke kēreēc tit ɣa aciī bō.” ³⁶ Ku lueel, “Wā, yīn ē kēriēēc ēbēn lēu, nyaai ē kēreēc kēnē tēnē ɣa. Ku acie wēt piāndiē ē wēt piāndu.”

³⁷ Nawēn ke dhuk tēnē ke ku yōkke ke nīn. Go lueel tēnē Pīter, “Thaimon, nienkē? Cāk yiēn tēthīn-nyōōt?” ³⁸ Ku lueel tēnē ke, “Yiēnkē ku rōōkkē bī we cīi them jakreēc. Puōu ē gam ku guōp acin riel.”

³⁹ Ku ben jāl ku le rōōk cīmēn awēn. ⁴⁰ Go ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yōk ke nīn, rin cī nīn ke gōōk apeī. Ku muumkē nhīim kē bik lēk ye, rin cī kek gup riōōc.

⁴¹ Nawēn dhuk tēnē ke kēn ye kek diāk, ke thiēēc ke, “Nōt we nīn! Lāāŋkē? Njēčkē lōn cī tēn nīn thōk, tiēŋkē Manh Raan aci luōm kōc

rec. Ēmēn, tē bī ye jāl thōn kōc rec acī yēēt. 42 Raan cā luom acī bēn. Jatkē rōt, lokku buk rōm.”

Jethu acī dōm

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

43 Tēwēn ŋot jīem yen, ke Judath raan ye kek thiāār ku rou bō ke cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdīt kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōŋ, ku kōcdīt baai tooc. 44 Ku Judath ēcī kōc awēn cath kek ye, lēk tē bī kek raan wickē bīk bēn dōm ŋīec thīn, ēlā, “Raan ba muōth ku ciem yen ē raan wiēcckē, damkē ku kuathkē ku tiētkē rōt ē kacke apath.”

45 Kaam wēn yēēt Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny.” Ku muōth ke cim. 46 Gokē dōm ku derkē. 47 Go raan tōk kam kōc ye buōth wēn kāac thīn palde miēēt bei ku tōk alony lui pan raandīt kāk Nhialic yīc abī tēem wei 48 Go Jethu ke thiēēc, “Cāk bēn we muk atuel ku paal bāk ya bēn dōm. Cāk tak lon ye ŋen raan kōc rum? 49 ŋen ē rēēr ke we akōlakōl ya piōōc luāŋ Nhialic, ku wek aa kēc ya dōm. Ku kēnē aci rot looi ē rin bī kē cī gāt athōr thēer wēl Nhialic yīc yenhom tiēēŋ.”

50 Ku jōl kōcken ye buōth nyāāŋ piny ku ketkē. 51 Ku riēnythī dēt ceŋ alanh acuāt ē buōth Jethu. Nawēn wīc kōc awēn kuath Jethu bīk dōm, 52 ke nyiēēŋ alath kecin ku ket kecin kē ceŋ.

Jethu acī yāth luŋ bāny Itharel yic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

53 Ku jōlkē Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōŋ, ku kōcdīt baai kenhīim mat thīn. 54 Ku Pīter ē biōth ke mec koc cōk ciēēn agut tē ŋeet yen luk yic. Ku nyuuc bī ŋōc aya tēwēn ŋōc kōc bāny tiit thīn. 55 Bāny kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wīc guōp awuōc cī looi, rin bī kek ye tēm thou, ku acīn awuōc cik yōk. 56 Kōc juēc aake cī Jethu luom ē lueth ku wēlken akēc rōm.

57 Nawēn ke kōc kōk jōt rōt, ku lueelkē luenh kēnē Jethu guōp. 58 Acuk piŋ ke lueel, “ŋen abī luāŋ Nhialic cī raan looi kēnē thuōr piny, ku na ye akōl ye nin diāk, ke ŋen abī dēt buth nyiēēnde, ke cie kēnē ē looi raan.” 59 Agut ke aya aa kēc wēlken rōm.

60 Go Kaipa rot jōt kenhīim ku thiēēc Jethu, “Cīn kē dhuk nhom wēl cī lueel yīguōpkā yīic?”

61 Go Jethu biet ku cīi jam. Go Kaipa bēn thiēēc, “Ye yōk yīpuōu ye yīn Raan cī lōc ku dac, Manh Nhialic yeku door?”

62 Go Jethu bēēr, “Ee ŋen, ku wek aabī Manh Raan tiŋ ke cī nyuc cuēny Nhialic ŋic kāŋ looi ēbēn, ku bīi ke pial nhial.”

63 Go Kaipa alāthke ret yīc yekōu ku lueel, “ŋeŋō ŋot wīcku kōc kōk bī bēn jam kāk cī looi. 64 Wek acī tē tōon yen Nhialic thīn piŋ. ŋeŋō yen wētduŋ?” Gokē mat yic kedhie bī dhiel nōk.

65 Ku jōl kōc kōk Jethu aa ŋuōōt. Ku derkē nyin ku guutkē kecin ku yōōkkē, “Mēek raan yī gut.” Ku dōm apuruuk ku biēkkē.

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

66-67 Tēwēn rēēr Pīter piiny ke ŋōc mac, ke nyan lui pan Kaipa bō. Ku tēwēn tiŋ yen Pīter, ke dōt apēi ku lueel, “Yīin aya, yīn yī rēēr kek Jethu raan Nadharet.”

68 Go jai, ku lueel, “ŋen acīi raandun ye lueel ŋic diēn. Ku kē ye lueel acā cak deet yic aya.” Ku ler aŋeer. Ku kaam thiin awēn, ke thōn ajīth kīu.

69 Go nyan awēn tiŋ ku ben lēk kōc kāac thīn, “Mony kēnē ē raanden.” 70 Go Pīter bēn jai. Ku kaam awēn, ke lueel kōc ke kāac thīn tēnē Pīter, “Ee yic, yīn ē raanden, rin yīn ee raan Galilia.”

71 Go Pīter rot kuēēŋ, “Nhialic abā nōk tē cīi ŋen yic luel. ŋen akuc raan jīem wek ē rienke.”

72 Nyin yic, tēwēn ye dhiēn ajīth yic rou bēēk piny, ke Pīter tak kēwāār cī Jethu lēk ye, “Tueŋ ke thōn ajīth kēc kīu kēnē ye kek rou, ke yīn abā jai arak diāk.” Ku wel yenhom wei kōc yīic ke cī guōp yār ku dhiēēu.

15

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

1 Naŋon nhiāk rial yic, ke kōcdīt kāk Nhialic, ku kōcdīt baai ku kōc piōōc lōōŋ mēt tē bīk luōi Jethu. Gokē rek ku kuēthkē tēnē bēny Pilato.

2-3 Kōc luk aake cī Jethu gaany lōn cī yen kārec apēi looi. Go Pilato thiēēc, “Ye yīn bēnyŋaknhom kōc Itharel?” Go Jethu bēēr, “Ee ŋen, cīt tē ca luēl ye.” 4 Go Pilato bēn thiēēc, “Cīi kājuēc cī yī gaanykā ye bēēr, piŋ kākith yeke kuēn yīguōp.”

5 Go Jethu biet ku cīi wēt Pilato bēēr. Go Pilato gāi.

Jethu acī tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

6 Ruōōn ēbēn, akōl Yan Ayum cīn yic luōu, bēnyŋaknhom ē raan tōk kam koc cī mac lony, tē wīc kōc baai ye bī lony. 7 Ke mony cal Barabath ē mac, kek kōc cī kōc nōk ke thār kek kōc mac baai. 8 Go kōc juēc apēi la tēnē Pilato, ku thiēcckē bī ke luōi kē ye looi akōl yai. 9 Go Pilato ke thiēc, “Wiēcckē ba Jethu bēnyŋaknhom Itharel, lony tēnē we?” 10 Ee

ɲic lən yen tiɛl ku mən mɛɛn kɔc luk Jethu, yen aabi kek Jethu tɛnɛ ye.

¹¹ Ku kɔc ater Jethu aake ye kɔc kuɔɔt thook, bik lɛk Pilato bi ya Barabath yen lony. ¹² Go Pilato ke thiɛc, “Yɛŋɔ ba looi tɛnɛ raan yakɛ cɔl ke bɛnyɲaknhom kɔc Itharel?”

¹³ Gokɛ rek yic rɔldit, “Apiɛɛt tim ci riɯu kɔu.”

¹⁴ Go Pilato ke bɛn thiɛc, “Yɛŋɔ? Ye awɔc ɲɔ ci looi?” Gokɛ bɛn rek yic rɔldit apɛi, “Apiɛɛt tim ci riɯu kɔu.”

¹⁵ Go Pilato Barabath lony rin wic yen kɔc bik puɔth miɛt. Ku wɛn ci yen apuruuk yɔɔk bik that ku ɲakkɛ nhom ɛ kuɔɔth, ke gɛm ke bik la piɔɔt tim ci riɯu kɔu.

Apuruuk aaci Jethu bui
(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

¹⁶ Go apuruuk Jethu kuath ayeer pan bɛny. Ku calkɛ apuruukken kɔk bik rɔt mɔt ke. ¹⁷ Ku rukkɛ alanh mathiɔn Jethu kɔu. Ku jɔlkɛ kɛr la kuɔɔth riic yiic ku ɲɛk kek yenhom. ¹⁸ Ku jɔlkɛ aa cɔl, ku muɔthkɛ ku buikɛ, “Mɔdho bɛnyɲaknhom Itharel.” ¹⁹ Ku yuupkɛ nhom wai, ku ɲuutkɛ guɔp, ku gutkɛ kenhiɔl piny bik nyuɔɔth ciɛt leckɛ. ²⁰ Wɛn ci kek ye jal bui, ke ke bi alanh mathiɔn awɛn bei, ku dhukkɛ alɔthke yekɔu, ku kuathkɛ bik la piɔɔt tim ci riɯu kɔu.

Jethu aci piɔɔt tim ci riɯu kɔu
(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹ Tɛwɛn ci tim ci riɯu Jethu gɔɔk kɛtkɛt, ke mony col Thaimon, raan pan Thirene, wun Alekdhɔndɛr ku Ruputh, ɛ bɔ baai ke kuany dhɛl yic ke la geeu. Go apuruuk dɔm riɛl bi tim ci riɯu ket. ²² Ku yeetkɛ tɛ col Golgotha, ku wɛtde yic, gɔn la ɲɛɲ-ɲɛɲ cit apen nhom raan. ²³ Ku gɛmkɛ Jethu muɔn abiɛc ci liɔɔp wɔl kec cal mir bi dek, go kuɛc ye. ²⁴ Gokɛ jal piɔɔt tim ci riɯu kɔu. Ku cuetkɛ gɛk bik alɛth Jethu tek kamken. ²⁵ Ee ye tɛ cit lunyluny yɔk yen ɛ piɛɛt kek ye tim ci riɯu kɔu. ²⁶ Ku jɔlkɛ awuɔc yekɛ tak ke ci Jethu looi, gɔt nhial tim ci riɯu kɔu ɛlɔ, “BɛNYɲAKNHOM ITHAREL.” ²⁷⁻²⁸ Ku piɛɛtkɛ cuɛr karou kek Jethu tiim ci riɯu kɔɔth aya, raan tɔk lɔɲ cuɛc ku raan tɔk lɔɲ cam.*

²⁹ Ku jal kɔc ke ye tɛɛk tɛwɛn Jethu aa cuiit ku latkɛ ku luelkɛ, “Cie yin wɔɔr ye luelɛ lɔn bi yin luɔɲ Nhialic thuɔr piny ku buth nin kadiɔk. ³⁰ Na ye kɛya, yɛŋɔ ci yin rot kony ku bɔr piny tim ci riɯu kɔu!”

³¹ Kɛya, ee ye kɔcken ater bui ku luelkɛ kamken. “Ee kɔc kɔk kony ku ci rot kony. ³² Raan ci lɔc ku dɔc ci Nhialic nhiaar ku yik riɛl, ci rot looi bi ya bɔnyda, jal bɛn piny tim ci riɯu kɔu ɛmɛn, buk jal tiɲ ku gamku!” Ku

aci kɔc awɛn ci piɔɔt tiim kɔɔth cimɛnde aa bui ku lɛɛtkɛ aya.

Jethu aci thou ayic
(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

³³ Nawɛn akɔl ciɛl yic ke muɔth loi rot yet tɔɔɲ akɔl pan awɛn, ³⁴ Nawɛn tɔɔɲ akɔl, ke Jethu cɔt rɔl dit, “Eloi, Eloi, lama thabak-thani?” Ku wɛtde yic, “Nhialicdiɛ, Nhialicdiɛ, yɛŋɔ pɛl yin ya wei?”

³⁵ Nawɛn piɲ kɔc kɔk ke kɔɔc thiin, ke luelkɛ, “Piɛɲkɛ acɔl Elija.” ³⁶ Go raan tɔk kat ku lut alath muɔn wac yic. Ku tɛɛu wai thok ku yɔɔk Jethu thok, ku luelɛ, “Titku buk tiɲ lɔn bi Elija bɛn bi bɛn bɛɛi bei tim ci riɯu kɔu!”

³⁷ Ku jal Jethu kenj apɛi, ku thou.

³⁸ Ku kaam wɛn ka alanh ye gɛɛɲ, bi luɔɲ Nhialic tek yic alɔɲthiɛn rɛɛt yic ɛ rou, jɔɔk nhial yeet piny. ³⁹ Go bɛny apuruuk tɔ thiin luelɛ wɛn tiɲ yen tɛ ci Jethu thou thiin, “Mony kɛnɛ ɛ ye Manh Nhialic alanden!”

⁴⁰⁻⁴¹ Diɔɔr aake tɔ thiin, ku keek aake daai tɛmɛc. Wɔɔr rɛɛr Jethu Galilia, ee ye diɔɔrkɔ buɔɔth bik miɛth aa looi tɛnɛ ye. Ku diɔɔr juɛc kɔk ke cath kek ye, wɔɔr le yen Jeruthalem aake tɔ thiin aya. Kam ɛ diɔɔrkɔ Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tɔ thiin.

Jethu aci thiɔk
(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Wɛn col piny, bi akɔl ciɛl kɔc Itharel ye luui guɔ bɛn, ke Jothep raan gen Arimatheo bɔ. Ku ɛ ye raan kɔcɔdit luɲ Itharel, ku yeen aya ɛc Wɛt Puoth Yam gam. Nawɛn le tiɲ lɔn ci Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tɛnɛ Pilato, ku thiɛc guɔp Jethu bi la thiɔk. ⁴⁴ Go Pilato gai lɔn nadɛ ke Jethu ci guɔ thou. Ku cɔl bɛny apuruuk ku thiɛc lɔn ci Jethu guɔ thou ayic. ⁴⁵ Nawɛn piɲ tɛnɛ bɛny apuruuk lɔn ci Jethu thou, go guɔpɛ puɔl bi Jothep nyaai. ⁴⁶ Go Jothep kɔc tooc bik alanh yɛr la yɔɔc, ku bi guɔp Jethu piny tim kɔu, ku der alanh awɛn. Ku tɛɛu raɲ ci wɛc kuur yic. Ku lɔɔr alɛl dɔttɛt raɲ thok. ⁴⁷ Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tiɲkɛ tɛ ci ye thiɔk thiin.

16

Jethu aci rot jat raɲ yic
(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Nayɔn thɛɛi akɔl ciɛl kɔc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miɔk ɲir yɔɔc bi kek guɔp Jethu la tɔc.

² Nayɔn nhiɔk rial, akɔl Nhialic, abɔ akɔl nyin ke la raɲ nhom. ³ Wɛn ɲɔot kek dhɛl yic, aake rɔt thiɛc, “Yɛɲa ba aleldit tɔ raɲ thok la laar wei?” ⁴ Nawɛn jɔtkɛ kɛnyin ke

15:21 Rom 16:13 15:24 Wk 22:18 * 15:27-28 Athɔr kɔk thɛɛr wɛl Nhialic aa 15:28 mat thiin ɛlɔ, “Yeen aci nɔk cimɛn kɔc kɔɛɛc looi.” Aci yenhom tiɛɲɛ. 15:29 Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19 15:34 Wk 22:1 15:36 Wk 69:21 15:38 B.bei 26:31-33 15:40-41 Lk 8:2-3

tij alɛl ke cɪ laar wei. ⁵ Gokɛ la ran yic, ku tijkɛ riɛnythii ɛ kɔŋ cuɛc ke rɛɛr ke ceŋ alanh yer. Gokɛ gäi apeɪ.

⁶ Go lueel, “Duäkkɛ gɛi, anjɛc wek awic Jethu raan gen Nadharet wäär cɪ piäät tim cɪ riiu kɔu. Aliu ɛ tɛn, aci rot jot. Tijnkɛ tɛwäär cɪ kek ye tääu thin. ⁷ Lakkɛ ku lɛkkɛ kɔcken ye buəoth ku Piter, lon yen Jethu aci la Galilia. Abäk la yök thin cimɛn wäär cɪ yen ye lɛk we.”

⁸ Gokɛ la ayeer ran yic ku ketkɛ, ke leth, ke cɪ gäi. Acin raan cik lɛk wɛt kɛnɛ dhɛl yic, rin cɪ kek riöc.[

Jethu aci rot nyuöth Maria Magdalena

(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

⁹ Wɛn cɪ Jethu rot jot ɛ ran yic yon nhiäk rial aköl Nhialic, ke kɔŋ rot nyuöth Maria Magdalena wäär cɪ yen jakrɛc kadhorou cuop wei yeguöp. ¹⁰ Go la ku lɛk atuuc Jethu ke rɛɛr thuəu yic ke dhiau, lon cɪ Jethu rot jot. ¹¹ Nawɛn pinjkɛ tɛnɛ ye lon cɪ Jethu ben pir, ku aci tij, gokɛ cii gam.

Jethu aci rot nyuöth kɔcken ye buəoth karou

(Lk 24:13-35)

¹² Nawɛn ke Jethu nyuth rot atuöccke karou ke cɪ rot waan, tɛwɛn kuɛny kek baai yic. Ku cik njic lon ye yen Jethu. ¹³ Gokɛ dhuk Jeruthalem nyin yic bik kacken la lɛk, ku akɛc kacken gam.

Jethu aci rot nyuöth kɔcken ye buəoth thiäär ku tök

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23)

¹⁴ Nawɛn ke Jethu jöl rot nyuöth tɛnɛ atuöccke kathiäär ku tök ke ke mɪth. Ku nyieeny ke rin kɛc kek gam, ku rin cɪ kek nhiiim riel bik wɛt kɔc cɪ ye tij ke cɪ pir, cii gam. ¹⁵ Naγon aköl dɛt ke lɛk ke, “Lak pinynhom ku lɛkkɛ kɔc ɛbɛn Wɛt Puöth Yam Nhialic. ¹⁶ Raan bi gam ku yök lökwɛi, abi pir akölrɛɛc ɛbɛn, ku raan bi jai acii bi kony. ¹⁷ Kɔc cɪ gam abi yiɛk riel kɛnɛ, aabi jakrɛc aa cuop wei ɛ riɛnkiɛ, ku aabi jam thok kɔk. ¹⁸ Aabi kecin aa tääu kɔc tuany nhiiim, ku aabi pial. Na cökkɛ kapieny kuany, ku dekkɛ käk ɛ kɔc luan, kacin kɛ näk ke thin.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)

¹⁹ Nawɛn cɪ Jethu nin nök ke ke, ke yɛth pan Nhialic ku nyuuc kɔŋ cuɛc ɛ Nhialic. ²⁰ Ku jöl atuuc Jethu thiɛi pinynhom ke ke lɛk kɔc. Ku jöl käkken jäh gɔi yekɛ ke looi kenhiiim aa tiɛŋ, rin tɔ riel ɛ Nhialic ke ke.]*

Wël Jethu cī Luka gōt Wēt nom

Wël Jethu cī Luka gōt, aa Jethu nyuəəth lən ē yen raan wäär cī Nhialic lueel ka bi tuəəc pinyinhom, bī kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel bēn luək. Acī Luka gōt lən Jethu acī Wēi Nhialic cəəl bī, “Wēt Puoth Yam bēn nyuəəth kōc n̄əŋ nyīn.” Ku wēlkā, aa la yiic kāk wīc raan ēbēn. Kāk miət puəu aa r̄ēer wēl cī Luka gōt yiic aya, cimēn bēn Jethu pinyinhom, acī luəel thīn cōk tuen̄ yiic, ku tē thōök wēl thīn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyikōl la tuen̄ ē wēt kēnē, ku juēŋ bī gam kōc cī gam rot juak la nhial Jethu cōk, aaci raan tōŋ kēnē gōt aya athōr Luəi Atuuc Jethu yic.

Aban̄ 2 ku 6 (tīŋ kāk cī gōt athōor yic b̄ə ciēn) aat̄ə kajuēc yeke yōk athōr kēnē yic ē rot. Cimēn anyikōl diət atuuc nhial, ku kēwäär cī abiök Jethu la neem wäär dhiēēth ye. Ku la Jethu luən̄ Nhialic wäär ē yen dhōk. Ku wēl waal raan path pan Thamarīa ku manh cī mää. Ee wēlkā yiic, ee rōök yen acī ber yic bī t̄əet kōc puəth. Ku Wēi Nhialic, ku kāk cī diäär looi ē luəi Jethu yic, ku pēl bī Nhialic adumuəəm päl piny.

Kāk t̄ə thīn

Wēt Nom 1:1-4

Dhiēth ku meəth Joon raan kōc muəc nhīim ku jəl a Jethu 1:5-2:52

Luəi Joon raan kōc muəc nhīim 3:1-20

Miəc ē nom ku thēm Jethu 3:21-4:13

Luəi Jethu ēbēn pan Galilia 4:14-9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51-19:27

Nīn ciēn kadhorou thuənde nom tuen̄ 19:28-23:56

Jōn rot ku nyooth rot ku la nhial ē Bēny 24:1-53

1 Tēnē Thiōpiluth, cīt tē ye piēŋ ye, acī kōc juēc them bīk kāk cī rōt looi kamkua gōt. 2 Aaci gēt kāk cī kōc cī ke tīŋ, ku kōc lui wēt Nhialic lēk ʒo tēwäär jōk kāk kōt. 3 Kēya, Bānydiē, wēn cī yen kāk cī rōt looi muk cōk tēwäär jōk kek rōt, aca tak ba ke gōt apath tēnē yī, 4 rin bī yīn kajuēc cī piəc tēnē yī jäl nīc lən cī kek ye lueth.

Atuny Nhialic acī dhiēnh Joon lueel

5 Wäär ye ʒerōt bēnyŋaknhom pan Judia, raan kāk Nhialic cōl Dhākaria ē t̄ə thīn, ku yeen ē ye raan akut kōc kāk Nhialic cōl Abija, ku yeen ē la tīŋden cōl Elithabeth, nyen kuat Aron. 6 Dhākaria ku Elithabeth aake ye kōc path tēnē Nhialic, rin keek aake r̄ēer ke cīn gup awuəc ke thek lōōŋ Nhialic. 7 Ku keek

aake cīn mīth rin Elithabeth ēcī dhiēth, ku keek aake cī dhiəp kedhie aya.

8 Nayoŋ akāl tōk, yen ke kuēer kōc akut Dhākaria bīk luui luən̄ Nhialic, 9 ke kōcken akut cuet gēk, go lōōny tēnē ye bī ya yen la adōŋ n̄r took ariāk nhom luən̄ Nhialic. Go la luēc. 10 Ku tēwēn took yen adōk luēc, ke kōc juēc awēn cī guēer aake r̄ōc ayeer.

11 Kaam wēn, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kāk lən cuēc ariāk nhom tēwēn took yen adōŋ n̄r thīn. 12 Tēwēn tīŋ Dhākaria ye, go riəc apei ku muum nom. 13 Go atuny Nhialic lēk ye, “Dhākaria! Duk riəc, r̄ōckdu acī Nhialic piŋ, ku emēn tīŋdu Elithabeth abi manh moc yōk. Na la dhiēēth, ka bī cōl Joon. 14 Wek aabī puəth miət wedhie wek tīŋdu tē le ye dhiēēth. Ku kōc juēc aabī puəth miət ke we aya, 15 rin yeen abī ya raan tōŋ ril kam kōc kāk Nhialic tīŋ. Ku yeen acī bī ya dek kuat muəŋ la yic luəu. Ku yeen abī Wēi Nhialic la yeguəp ke cōk n̄oət man yāc, 16 ku yeen abī kōc Itharel cōl adhuk Nhialic Bānyden. 17 Abi kan̄ tuəl tēnē Bēny kek riel thōŋ cimēn riel Nhialic wäär t̄ə tēnē Elija. Ku Joon abi wārken ē mīth cōl anhiar miəthken. Ku kōc ril nhīim emēn cie wēt Nhialic ye piŋ, aabī kenhiim waar. Ku kēya, yen ē tē cī Joon kōc cōl aa guir rōt thīn rin bēn Bānyda.”

18 Go Dhākaria lueel tēnē atuny Nhialic ēlā, “Ba n̄ic kēdē lən bī kēnē rot looi? ʒen acī dhiəp ku tīŋdiē acī dhiəp aya.”

19 Go atuny Nhialic dhuək ye, “Ee ʒen Gabriel, r̄ēer Nhialic l̄əm ku ʒen acī tooc ba yī bēn lēk wēt puəth kēnē. 20 Rin kēc yīn wēt ca lueel gam, yīn abi r̄ēer yī cie jam, ʒet tē bī kēnē rot kan̄ looi akōlden bī yen rot looi ke cīt tēde.”

21 Tēn awēn, kōc aake tit Dhākaria ke cī gāi kē r̄ēer yen luən̄ Nhialic apei kēlā. 22 Nawēn le bēn bei ke cī jam, gōkē n̄ic lən le yen kē cī rot nyuəth ye, tēwēn ye yen nyuuth yecin ku cī jam.

23 Nawēn la nīn luui Dhākaria luən̄ Nhialic thōk, ke dhuk paande. 24 Nawēn ke tīŋde Elithabeth yōk meth, ku jəl r̄ēer baai pēl kadhiēc ke cie la ayeer. 25 Ku jəl ya lueel, “Nhialic acī kēnē looi tēnē ya bī piathde nyuəth ya, acī kē ye ʒa dhəl guəp rin cī ʒen rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic acī dhiēnh Jethu lueel

26 Tēwēn ye pēl Elithabeth dātem, ke Nhialic tooc atuənyde Gabriel gen Nadharet t̄ə pan Galilia, 27 tēnē nyan bīm cōl Maria, ku ē thieək mony cōl Jothep, raan dhiēnh Bēnyŋaknhom Debit. 28 Go atuny Nhialic bēn tēnē ye ku lueel ēlā, “Madho, yīn athiāŋ dhēēŋ Nhialic. Bānyda at̄ə ke yī!”

29 Go Maria riəc ku muum nom wēn piŋ yen wēlkā, ku thōōŋ yepuəu kāk tē ē wēt kēnē yic. 30 Go atuny Nhialic lueel tēnē ye,

“Duk riɕ Maria, yin anhiɛɛr Nhialic. ³¹ Yin abi meth yök, manh moc. Ku na la dhiëëth ka ba cäk ke cöl Jethu. ³² Abi ya raandit apeɪ Nhialic nhom. Ku abi cöl Wën Nhialic Madhöl. Ku Nhialic Bänyda abi bääny Debit wundit yiëk ye, ³³ ku abi ya bëny pan yi Jakop akölrüëc ëbën, ku bäänyde aciɪ bi thök alanden!”

³⁴ Go Maria lueel tënë atuny Nhialic, “Bi rot looi këdë. Yen ë nyen bim këc thiaak?”

³⁵ Go atuny Nhialic bën lëk ye, “Wëi Nhialic abi lööny yiguɔp ku rielde abi bën yinhom. Manh thin dhëŋ ba dhiëëth abi cöl Wën Nhialic. ³⁶ Ku dët akin aya, molën Elithabeth ci dhiap aci meth jäl yök cök a wäär ye ye tiŋ ke ciët ci rol. Pärke aa dätëm ëmën. ³⁷ Rin ŋic Nhialic kəŋ looi ëbën. Acin kë gök ye.”

³⁸ Go Maria lueel, “Yen alony Bänyda, abi looi tënë ya cimën wëtdu.” Go atuny Nhialic jäl.

Maria aci Elithabeth la neem

³⁹ Nawën nin lik cök, ke Maria lööny dhöl ke cïn gäau bi la pan yi Dhäkaria rëɛr tēthony pan Judia. ⁴⁰ Ku ler pan Dhäkaria ku muəth Elithabeth. ⁴¹ Kaam wën piŋ Elithabeth Maria ke muəth ye, ke manh liec yen riäŋ yeyic. Ku go Wëi Nhialic gu lööny yeguɔp. ⁴² Ku lueel röldit tënë Maria, “Yin aye leec diäär yiic ëbën, ku lec manh yänydu. ⁴³ Yenö thieek yayic abi man Bänydië ya bën neem? ⁴⁴ Kaam wën piŋ yen yiröl yi muəth ya, ke manh tō yayic mit puəu ku le nyoon-nyoon. ⁴⁵ Yin amit guɔp rin ci yin wët Bänyda gam, lön bi wët ci lëk yi rot tieŋ!”

Waak Maria

⁴⁶ Go Maria lueel, “Yin Bänyda yin apiaany ɣapuəu, ⁴⁷ ku yen aci puəu mit tënë Nhialic pür yen, ⁴⁸ rin ci yen aluonyden cie kuëc nhom lieec. Ku akölë le tueŋ, riëc ëbën abä leec rin ci Nhialic yen dɔc, ⁴⁹ rin ci Nhialic Madhöl kädit looi tënë yen. Yen aril ku adhëŋ. ⁵⁰ Ku yeen alir puəu tënë kuat raan ëbën, kuat riɕ ë yeen. ⁵¹ Nhialic aci kɔc bəŋ nhiam thiäi pinynhom kōŋden ril. ⁵² Ku aci bäny ril piëk piny thöcken nhüim, ku jɔt kɔc ci nhiam cie kuëc nhüim nhial. ⁵³ Ku ee kɔc ŋəŋ wic kəŋ, yiëk kajuëc ku nyiëŋ ajäek. ⁵⁴ Ku aci wëtten ci thön wärkuan dīt tieŋ nhom

ku kony aluonyke, kɔc Itharel.

⁵⁵ Cimën wäär ci yen ye lək wärkuan dīt,

Abaram ku mīth ci lək dhiëëth!”

⁵⁶ Ku jəl Maria rëɛr kek Elithabeth tēcit pēi kadiäk ku dhuk panden.

Joon aci dhiëëth

⁵⁷ Nawën ke pēi Elithabeth thök, ku dhiëëth manh moc. ⁵⁸ Nawën piŋ kɔc akeu nhom ku kɔc ruääi ke ye lön ci Nhialic ye lieec, ke mit puəth apeɪ.

⁵⁹ Nawën aköl ye nin bët, ke kɔc bö bi meth bën ŋoot. Ku wickë bik cäk rin wun Dhäkaria. ⁶⁰ Go man kuec ku lueel, “Acöl Joon.” ⁶¹ Gokë lueel tënë ye, “Acin raan ruääi ke we ci cäk ë rinkä.” ⁶² Ku nieukë wun nyin, ku thiëckë tē bi yen meth cäk thin.

⁶³ Go Dhäkaria agen gëtget cöl ku gët, “Acöl Joon.” Gokë gai ëbën. ⁶⁴ Ku kaam thin awën ke go ŋic jam ku leec Nhialic. ⁶⁵ Go kɔc thiääk ke ke gai, ku thiëi wëlkä pan Judia yic, ku ye kɔc ëbën jam ë ke. ⁶⁶ Ku kuat raan ci wëlkä piŋ ë gai ku lueel, “Manhë, bi jäl yiëndë aköldä?” Rin ë yic, riel Bänyda arëɛr kek ye.

Waak Dhäkaria

⁶⁷ Go Wëi Nhialic lööny Dhäkaria guɔp, ku lueel maany ci Nhialic nyuəth ye ëlä,

⁶⁸ “Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin ci yen bën bi kacke bën lušk.

⁶⁹ Ku cöl raan pür ɣo atul yön Debit aluonyde.

⁷⁰ Wëtde aci kɔc kärke tiŋ lueel theɛr,

⁷¹ lön bi yen ɣo kony aleikua ku kɔc man ɣo.

⁷² Aci Nhialic lueel lön bi yen wärkuan dīt lieec,

ku muk löŋ ë döör ci yen määth döm ke ke nhom.

⁷³⁻⁷⁴ Cimën ci yen mël kuëŋ tënë Abaram wäditda,

ku thön lön bi yen ɣo kony aleikua,

ɣok aabi këde ya looi ke cïn dieɛr,

⁷⁵ tē ɣer ɣok puəth ku lok cök yenhom akölaköl tē piir ɣok.

⁷⁶ Ku yin manhdië, yin abi ya raan kək Nhialic tiŋ,

yin abi la tueŋ yenhom ba dhöl la guir tënë yeen.

⁷⁷ Ba lëk kɔc tē bi kek pür akölrüëc ëbën yök thin,

tē pël adumuəsmken piny.

⁷⁸ Nhialic alir puəu,

ku yen abi raan cit ruel cöl abö pinynhom.

⁷⁹ Ku yeen abi ruel tënë kɔc tō muəth yic, rëɛr thou yic, bik dhöl ye kɔc döör ke Nhialic jäl yök.”

⁸⁰ Ku Joon aci jäl dīt ku yik Wëi Nhialic riel dīt. Ku piir roor tē ciŋ en ë rot yet aköl tul yen Itharel nhom.

2

Jethu aci dhiëeth
(Mk 1:18-25)

¹ Bënyaknhom cöl Cithër ëci wët lueel bi koc bëëi mec ke kueen. ² Ku kën yen ë tē jöök kuën ë koc rot tēwäär ye Kuirino bëny pan Thiria. ³ Go raan ëbën la bi la gät rin, ñek pan wundit ku ñek pan wundit.

⁴ Go Jothep jäl Nadharet tō Galilia bi la gen Bënyaknhom Debit, tō pan Judia cöl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit. ⁵ Aci la bi rik rienken la gät kek Maria wic kacken bik gam ye, ku ë liac. ⁶ Tëwën rëer kek Bethalem, ke nin bi Maria dhiëth thök. ⁷ Ku dhiëth wënde, ku der kōu alath, ku tēu diaany yic wën liiu tēnē aniin yōn jōöl.

⁸ Ku koc biöök aake rëer pan wën, ku aake ruu tiët ë thäkken. ⁹ Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelōm ku ruel yer Nhialic kekōth bi ke rialal. Gokë riöc apëi. ¹⁰ Go atuny Nhialic lëk ke, “Duökkë riöc, ee wët path yen alëk we, wët bi thäi ëbën puäth miët thün. ¹¹ Rin akölë, gen Debit tēn, Bëny Pír koc aci dhiëth, ku yen ë Raan ci Nhialic koc ku döc. ¹² Ku abäk ñic kälä, wek aabi meth yök, manh ci der kōu alath, ku aci tōöu göl cök.”

¹³ Kaam awën ka atuuc yicë käk met röt thün ku leckë Nhialic ku luelkë, ¹⁴ “Yeku Nhialic door, Aciëñ tō nhial, ku döör pinynhom tēnë koc nhieer.”

¹⁵ Nawën ci atuuc juëkä dhuk nhial, go koc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk käk ci lëk yo la tün, ku käk ci Bänyda nyuöth yo.” ¹⁶ Gokë la ke ban kekōth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke ci tääu göl cök. ¹⁷ Nawën tün abiök meth, ke lëk koc ëbën käwën ci atuny Nhialic lueel ë rienke. ¹⁸ Go koc ci wël koc abiök pinj gäi apëi. ¹⁹ Go Maria wëlkä ëbën pinj apath, ku muk ke yepuü. ²⁰ Go koc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin käk cik pinj ku tünkë ke, kecit tēwäär ci atuny Nhialic lëk ke.

Jethu aci cäk

²¹ Nawën aköl ye nin bët, aköl yen bi ye ñot, go cäk ke cöl Jethu, rin wäär kek ci atuny Nhialic lueel wäär ñot këc Maria liëc ë ye.

Jethu aci yäth luanj Nhialic

²² Nawën ci nin thiärñuan thök cit löñ Mothith, ke Jothep kek Maria la luanj Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuöth, ²³ cimën löñ ci Mothith nyooth theer ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.” ²⁴ Ku keek aya aaci kuër karou juaar cimën löñ Bëny.

²⁵ Ku mony cöl Thaimon ë ciëñ Jeruthalem, ku ë raan path apëi ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pír koc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tō yeguöp. ²⁶ Ku ëci Wëi Nhialic lëk

ye lön cüi yen bi kanj thou, tē këc yen Raan ci Nhialic koc ku döc kanj tün. ²⁷ Nawën yëth Maria ku Jothep Jethu luanj Nhialic, bik kë ye löñ Mothith lueel la looi, ke tēu Wëi Nhialic Thaimon puü bi la luanj Nhialic aya. ²⁸ Go Thaimon Jethu jöt ku leec Nhialic ku lueel, ²⁹ “Ee yin Bëny, yin aci wëtdu tieerñ nhom, jöl aluonydu puöl bi jäl, ke ci la läñ.

³⁰ Tē bi yin kacku kuony thün aca tün nyiënkäc, ³¹ ku aca guuir thëi nhom

³² ku ee piny mer bi koc cie koc Itharel känj tün
ku bi Itharel thändu aleec thün.”

³³ Kaam wën këc Jothep kek Maria ke ci gäi wël lueel Thaimon rin meth Jethu, ³⁴ go Thaimon ke döc ku lueel tēnë Maria, “Yen manh këñ aci Nhialic koc bi koc juëc Itharel muör ku pür koc käk. Ku yeen abi ya raan bi wët Nhialic nyuöth, ku abi koc juëc wël rec aa lueel yeguöp. ³⁵ Ku yin Maria, yin abi reem puü ciët yic gut pal, bi wët tō koc juëc puöth jäl ñic thün.”

³⁶ Ku tün käk Nhialic tün cöl Ana ë tō thün, ku ë ye nyan mony cöl Panuel, raan dhiënh cöl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apëi, ku ëci thiaak ku rëer kek muonyde run kadhorou ku thou muonyde. ³⁷ Ku jöl Ana lök rëer ke ye lëer ruöñ thiärbët ku ñuan. Ecie jäl luanj Nhialic, ë ye cool ku ruu ke loi käk Nhialic, ku röök ku theek miëth. ³⁸ Ku akölë guöp aci rot mät koc wën, ku leec Nhialic ku lueel wëtde rin meth, tēnë koc ye tiit lön bi Nhialic thänden Itharel wëer bei.

Jethu aci dhuök Nadharet

³⁹ Nawën cik këriëc ëbën jäl looi cimën löñ Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden. ⁴⁰ Ku jöl Jethu düt ku ril apëi, ku ñic känj ku döc Nhialic.

Jethu ë tō luanj Nhialic

⁴¹ Ruöñ ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandit Ayum cün yic luü. ⁴² Nañon ci run Jethu jäl aa thiäär ku rou, ke cath ke ke bik la yai yic Jeruthalem. ⁴³ Nawën ci yai thök ke dhuk ciëñ, ku kuckë lön ci Jethu döñ geu, ⁴⁴ ë cik tak lön ciëth yen ke koc kök, ku ciëthkë yet thëi. Nawën ke wickë kam koc ruäai ke ke ku koc ñickë. ⁴⁵ Nawën cik yök, gokë dhuk Jeruthalem bik ben la wic thün. ⁴⁶ Na aköl ye nin diäk, ke jölkë yök luanj Nhialic Jeruthalem, ke ci nyuc kam koc piöc löñ Nhialic ke pinj wälken, ku yeke thiëc. ⁴⁷ Go koc ëbën gäi wën pinj kek ye ke jam cimën raan ñic känj apëi, ku tē bëer yen wälken aya. ⁴⁸ Nawën tünkë manhden ke gäi ku lueel man. “Yenö manhdie looi yin këñ tēnë yo? Yin acuk wic apëi yok wuur.”

49 Go læk ke, “Yenö wiäcké ya? Kuäcké lön dhil yen kák ë Wä looi?” 50 Ku aa kéc wët ci lueel deet yic.

51 Go Jethu jäl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jolkë cej ke ye wälken piñ, ku jöl man käckä muk yepušu. 52 Ku jöl Jethu dît ku ñic kãñ apei. Ku Nhialic ë mit pušu tënë ye, ku yen lön koc aya.

3

*Piöoc ë Joon raan koc muöoc nhüim
(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)*

1 Yon yen ruöön thiäär ku dhiéc ke Tiberiöth ye bëny, ku Pilato ke ye bënydit mac Judia, Antipäth Yërot ë ye bëny Galilia ku Pilipo wämënh ë mac Ituria kek Trakonitith, ku Lithaniath ë ye bëny Abilene, 2 ku Anath kek Kaipa aake ye bënydit kák Nhialic. Tëñë, ke Nhialic læk wët Joon wën Dhäkaria tó roor. 3 Go Joon bëñi tó wär Jordan you kueny yiic ke wëët koc, “Pälkë luoi kãrec, ku calkë röt aa muöc nhüim, rin bi adumuöömku päl piny tënë we.” 4 Cimën ci ye gôt athör Ithaya yic raan kák Nhialic tñj ëlä, “Raan käckä tñj abi kécit löör gut yic bi yen koc caal tède ë rot,

ku læk keek ëlä,
‘Guiërkë dhël ë Bëny, luoi kë dhälke bik la cök.

5 Thönykë yon la tiäm piny
ku dhuökkë yon thöny nhüim piny,
ku cökkë dhël cie yic neer,
ku thönykë dhäl la yiic ñony nhüim.

6 Ku raan ëbën, abi të ye Nhialic yook luäk thün tñj!”

7 Ku læk koc juéc bö tënë ye bi ke bën muöc nhüim, “Awëk dhiënh kãpieny! Yenja læk we bák kat kërëec bö?” 8 Luoi kë kák ye nyooth lön ci wek muöl kãrec yakë ke looi. Ku duökkë wepuöth tøj ku luëlkë yok aa mïth Abaram. Alæk we lön alëu Nhialic bi aleelkã cal aaye mïth Abaram. 9 Ku ëmën yëp aci ther bi ke tiim yep, rin na ye tim cie luok, ka yep ku cuët ë mëec.”

10 Go thän awën Joon thiëéc ëlä, “Na ye këya, buk ñö looi?” 11 Go Joon bëñr, “Raan la alëth karou, adhil tók yiëk raan cïn alath, ku raan la miëth adhil looi këya.”

12 Go koc ajuër kut bën tënë ye aya bi ke bën muöc nhüim, ku thiëckë, “Raan piöoc buk ñö looi?” 13 Go læk ke, “Duökkë wëü ye lööm ë ruëeny tënë koc.” 14 Go apuruuk bën ku thiëckë ëlä, “Na yook, buk ñö looi?” Go læk ke, “Duökkë koc ye rum, ku duökkë koc ye gaany wët ë lueth, ku yakë puöth la yum ariäpdun yic.”

15 Go nãthden jäl dît, ku yekë tak lön nadë ke mony abi dhiel a Raan ci Nhialic loc ku

dooc. 16 Go Joon læk ke ëbën ëlä, “Wek aa ya muöc nhüim piü ë path, ku raan dît ku ril apei tënë ya abö, raan na cök aa warke ka cä lëu ba ke dök. Ku ë yic yen aci path ba lëu, ba ya aluönyde. Ku yeen abi koc kök weyiic muöc nhüim Wëi Nhialic, ku muöc koc kök nhüim ë mac. 17 Yeen aci raan muk lok kãm ye rap kööm, bi rap tek thook kek miël. Ku wiu rap ku tçu ke. Ku yoot miël many cie thou.”

18 Wël kök cit käckä aaci Joon læk koc apei bi yen Wët Puöth Yam piöoc thün.

Joon raan koc muöc nhüim aci mac

19 Ku Joon ëci Antipäth Yërot, bëny Galilia jääm guöp kãrec apei, rin ci yen Yërodia tñj wämënh rum bi ya tñjnde, ku looi kãjuéc rec kök aya. 20 Go Antipäth Yërot Joon mac, ku këñë ë kërëec dët ci mat kãracken ci looi yiic.

Jethu aci muöc nhom

(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

21 Nawën ci thän awën muöc nhom ëbën, ku Jethu ke ci muöc nhom aya. Kaam wën röök yen ke nhial liep rot. 22 Ku bö Wëi Nhialic yenhom kecit kuur ë dit. Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yin ë manhdien nhiaar. Yen amit puöth kek yi.”

Kuat Jethu

(Mt 1:1-17)

23 Wäär jöök Jethu piöocde cök, ke ruönke aake ye thiärdiäk.

Ku ë ye raan ëbën tak lön ë yen wën Jothep,
wäär wën Yeli,

24 wën Mathat, wën Lebï, wën Melki, wën Janai, wën Jothep,

25 wën Matathia, wën Amoth, wën Nayum, wën Ethli, wën Nagai,

26 wën Manth, wën Matathia, wën Themein, wën Jothek, wën Joda,

27 wën Joanan, wën Retha, wën Dherubabel, wën Cealtiel, wën Neri,

28 wën Melki, wën Adi, wën Kotham, wën Elmadam, wën Er,

29 wën Jocua, wën Eliedher, wën Jorim, wën Mathat, wën Lebï,

30 wën Thaimon, wën Juda, wën Jothep, wën Jonam, wën Eliakim,

31 wën Meliea, wën Mena, wën Matatha, wën Nathan, wën Debit,

32 wën Jethe, wën Obet, wën Boath, wën Thalmon, wën Nacon,

33 wën Aminadap, wën Admin, wën Arni, wën Yedhron, wën Peredh, wën Juda,

34 wën Jakop, wën Ithäk, wën Abaram, wën Tera, wën Nayör,

35 wën Theruk, wën Reu, wën Pelek, wën Eber, wën Cela,

36 wën Kainan, wën Arpakcat, wën Cem, wën Noa, wën Lamek,

37 wën Methuthela, wën Enok, wën Jaret, wën Malaleel, wën Kenan,
 38 wën Enok, wën Theth, wën Adam wën Nhialic.

4

Jethu aci jorrac them (Mt 4:1-11)

1 Go Jethu jâl wâr Jordan ke cî Wëi Nhialic la yeguöp, ku yëth roor tē cî ceñ, 2 tē cî jorrac ye bën la them thün nün thiärjuan. Ku écie müth ē ninkä yiic ebën, nawën cîk thök ke jol cök nök.

3 Go jorrac rot cuät ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke lëk alél kënë bî ya ayup.” 4 Go Jethu bëër, “Acî göt theer ëlä, ‘Raan acie pîr ayup ë rot.’ ”

5 Go jorrac yäth tēthöny, ku nyuth bëëi pinynhom ebën nyin yic. 6 Ku lueel tēnē ye, “Käkkä ebën aacî gäm ya, ku alëu ba ke gäm raan ca tak. 7 Këya, na dor ya ka bî ya kakku ebën.” 8 Go Jethu bëër tēnē ye, “Acî göt ëlä, ‘Yin abî Nhialic Bänydu door ku loi wētde yetök!’ ”

9 Go jorrac yäth Jeruthalem, ku tēëu luanj Nhialic nhom ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke yî cuet rot piny tēmec kënë, 10 rin ëcî göt ëlä Nhialic abä atuöccke lëk bîk yî tiit, 11 ku mukké yî kecin, ba yïcök cî cök deeny alél.”

12 Go Jethu bëër, “Acî lueel theer ëlä, ‘Duk Nhialic Bänydu them ë path.’ ”

13 Nawën cî jorrac Jethu jâl them ë dhölkä yiic ebën, ke nyiëñ piny ku pël kaam koor.

Jethu aci luwide jök Galilia (Mt 4:12-17; Mk 1:1-3)

14 Go Jethu ke tō Wëi Nhialic yeguöp, dhuk Galilia. Go guo piñ Galilia ebën, 15 rin piöcde tē ye koc Itharel kenhüim mat thün, ee ye leec raan ebën.

Koc Nadharet aa këc Jethu gam (Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

16 Go Jethu jâl tēden awën ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thün. Nawën aköl lön, ke la tēn amat koc Itharel cit tē ye luäi ye akölaköl. Nawën jot rot bî wēt Nhialic kueen, 17 ke gëm athör Ithaya, raan kâk Nhialic tiñ. Go athöör pet yic ku yök tē cî ye göt thün këlä, 18 “Wëi Nhialic atō ke yën rin acä löc, ba Wët Puöth Yam lëk koc nñj. Bëny acä tooc ba lëk koc cî loony ku koc mac, ku koc rëër wïñ jorrac yic, lön bî keek lony, ku lön bî koc cî cöör bën daai, ku ba lääu nhom tēnē koc gum, bën lëk keek. 19 Ku ba ruöñ bî Nhialic koc bō tēnē yeen döc, bën lëk keek.”

20 Ku mat Jethu athör yic ku gëm ku nyuuc. Go koc ke tō amat yic kenyin wël ye ebën. 21 Go Jethu lëk ke, “Wët cäk piñ ca kueen

athör theer wël Nhialic yic acie nhom tiëñ ya aköl.”

22 Go koc ke tō thün gäi ebën ku leckë rin wël puath cî lueel. Ku yekë röt thiëc ëlä, “Kënë, lëu bî rot looi këdë, yeen cie wën Jothep?”

23 Go Jethu bëër, “Ee yic, wek aaba lëk kääñ ye lueel ëlä, ‘Aküim kon rot cöl apuol,’ Ku abäk lëk ya ba kâk cäk piñ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ë tēn. 24 Ku le tuëñ ku lueel, ‘Acin koc kâk Nhialic tiñ ye wël yekë lueel gam panden.’ 25 Ku cimën njic wek ye lön cî Elija, raan kâk Nhialic tiñ, tiñ lëër cöl Dharepath kony. 26 Ku Dharepath ë ye tiñ wundët cöl Thidon. Ku diäär lër Itharel aake wïc kuöony wäär nëk cök koc, rin këc deñ tueny run kadiäk ku abak bî cök dit apei pan Itharel. Ku Elija akëc bën tuöc ke. 27 Ku dët aya, wäär ye Elica raan kâk Nhialic tiñ, koc juëc cî tuet aake tō pan Itharel, ku acin atuen töñ cî Elica bën kony, acî bën la kony Naman raan pan Thiria.”

28 Go koc ke tō tēn amat puöth riäk ebën wën piñ kek wëlkä, 29 ku jotkë röt ku göömkkë piny. Ku yëthkë ayeer geeu ke yekë pik bîk yëet göt nhom tē cî geu buth thün, ku yëthkë agala nhom rin wïc kek ye bîk la piëk wïir. 30 Go bak keciäl yiic ku jiël.

Jethu ala riel ë yen jorrac cuap wei (Mk 1:21-28)

31 Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen koc piöc thün aköl cî koc Itharel ye luui. 32 Ku piöcde ëcî koc gäi ë tēn aya, rin kâk ye lueel aa wël yith ye nyuöth lön le yen riel Nhialic. 33 Naçon akäl tök tēwën piöc ye, ke raan tō kam koc tēn amat, ke la guöp jorrac jam ke cî yeröl jot apei ëlä, 34 “Yeñö wïc tēnē yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bën ba yo bën rac? Yin anjic, yin ë raan puöth la cök bō tēnē Nhialic.” 35 Go Jethu jorrac duöm thok piny, “Bietë, ku bäär bei yeguöp.” Go jorrac mony awën wiet piny kenhüim ku bii bei yeguöp ke cïn tëtök cî yiëk ye.

36 Go koc gäi apei ku thiëckë röt, “Yeñö këñë? Ye piöc yam kek riel Nhialic. Mony këñë ala riel ye yen jak yöök ku gamkë wētde aya.” 37 Go lec ku piathde guo thiëi baai yic ebën.

Jethu aci koc tuany kony (Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

38 Kaam awën jiël yen tēnē amat koc Itharel ke la pan yî Thaimon. Go mat tiñ Thaimon yök ke cî juäi göök, gokë lëk Jethu. 39 Go la ku këc yelööm tēwën cî yen tōc thün ku yöök juäi bî jâl. Go juäi guo päl piny ku looi miëth tēnē ke.

40 Ye thën këñë, wën cî aköl lööny piny, ke koc guëer kek kocken tuany tēnē Jethu, ku tēu yecin kenhüim, gokë pial ebën. 41 Ku bō

jakrec bei koc juéc gup ke dhiau ëlä, “Yin ë Wën Nhialic.” Go Jethu ke yöök bik cï jam, rin njic kek ye lon ye yen Raan ci lóc ku dac.

Jethu ë koc Galilia lëk wët Nhialic (Mk 1:35-39)

⁴² Naʒon nhiäk riel, akëc piny bak ke Jethu jiël baai ku le tède ë rot. Go koc juéc la wïc. Nawën lek yök, gokë lön bi rëër Kapernaum ku cï ke nyiëñ piny. ⁴³ Go bëër, “Yen adhil Wët Puoth Yam rin bääny Nhialic la piöc bëi kök yiic aya, yen ë kën tuuc ya ba bën lool.” ⁴⁴ Go pan Galilia kuany yic ke piöc koc tén amat.

5

Koc ci Jethu kañ buoath (Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ ʒon akäl tök tēwën piöc Jethu wär cöl Jenetharet ʒou, ke koc juéc apeï wët bik wët Nhialic bën piñ. ² Go riäth karou tñ agör ʒou ke ci amei nyään piny ku jiëlkë bik biaiken la thuak. ³ Go Jethu thuëet riän tök yic, ku ë ye riän mony cöl Thaimon, ku lëk ye bi piëk wüir tēthin-nyoat. Ku jöl nyuc riäi yic ku piöc koc.

⁴ Nawën ci thök ë jam, ke lëk Thaimon, “Gëeräkë riäthkun tēthiän ku cuatkë biaikun bäk rec döm.”

⁵ Go Thaimon bëër, “Bëny, yok aaci ruu mäi wën aksu ku acin kë cuk döm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.” ⁶ Ku cuatkë buoi. Gokë rec juéc apeï döm abi buoi yiic duër recet. ⁷ Gokë amëiken kök tö riän dët yic cöl bik ke bën kony. Gokë bën, ku tekkë rec riäth karou yiic ku thiënkë kedhie abik duër diir.

⁸ Nawën tñ Thaimon kë ci rot looi, ke gut yenhiäl piny Jethu nhom ku lueel, “Bëny, jäl tēnë ya, ʒen ë raan la guöp adumuššm.” ⁹ Rin yen Thaimon, ku koc awën mëi kek ye aake ci gäi rec juéc cik döm. ¹⁰ Ku kocken cath kek ye Jemith ku Joon, wëët Dhubedi, aake ci gäi aya. Go Jethu lëk Thaimon, “Duk riöc, emën le tuenj aa koc kek aaba ya döm.” ¹¹ Gokë riäth ʒoc wär thok ayeer, ku nyiëñkë këriëc ebën piny ku buothkë Jethu.

Jethu acä atuët cöl apuul (Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² ʒon akäl tök Jethu ëci la keny gen dët, ku raan ci tuët ë tö thün. Nawën tñ Jethu ke gut yenhiäl piny ku lön, “Bëny anjiec alëu ba ya kony ba pial, kony ya.”

¹³ Go Jethu nääñ nyinde tñ ku wïc bi kony. Ku jöt yecin ku goot ku lueel, “Awiëc, piaalë!” Kaam thiin awën ke tuët jiël. ¹⁴ Ku cöl Jethu ajiël ku thon apeï, “Duk këñë la lëk raan dët. Loo ku nyuäth rot raan käk Nhialic, ku bi caath, ku juar kähj cit tē ye löñ Mothith ye lueel thün, bi raan ebën njic lon ci yin pial.”

¹⁵ Ku tēwën ci Jethu ye cak thon këya, ke wët go thiëi piny abi koc juéc aa guëër tēnë

Jethu bik piöcde bën piñ, ku kony ke bik pial. ¹⁶ Ku ye la tède ë rot tē cin yic koc ë rëër thün bi la röök.

Jethu aci raan ci ruai kony (Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷ Naʒon akäl tök, ke koc kök akut Parathi, ku koc piöc löön nyuc bik piñ tē piöc Jethu koc thün. Ku aake bš bëi yiic Galilia ku Judia ku Jeruthalem. Ku Nhialic ëci Jethu yiek riel bi koc tuany kony. ¹⁸ Kaam wën ke koc bš ke ket raan aduany alom. Ku wïc koc awën ket ye bik ʒäth ʒöt tēnë Jethu. ¹⁹ Nawën cin tē ʒëth kek ye tēnë Jethu rin ci ʒöt thiän koc, gokë la nhial ku nanykë ʒöt nhom lön awën rëër Jethu thün. Ku lueëckë raan aduany piny kek biñde yenhom.

²⁰ Ku wën tñ yen gamdit tö ke ke, ke lueel, “Mäthdië, adumuššmku aaci päl piny.”

²¹ Go koc piöc löön koc Itharel ku koc akut Parathi wën rëër thün, jäl tak ku luelkë kepuäth, “Yeña këñë Nhialic jääm guöp këlä? Yeña adumuššm päl piny, ee Nhialic ë rot.”

²² Go Jethu käk yekë tak guö njic ku lueel, “Yerjö ye wek ye tak lön lueel ʒen lueth?”

²³ Ye kënen puäl yic käkä ba la lueel, “Adumuššmku aaci päl piny” tēdë ke lueel, “Jot rot ku cathë?” ²⁴ Ku aba nyuäth we emën lon le Manh Raan riel pinynhom ba adumuššm päl piny.” Ku lëk raan aduany, “Alëk yï, jöt rot ku kuany biñdu ku loor baai.”

²⁵ Go rot jöt nyin yic kenhüm ke dëei kek ebën, ku kuany biñden awën ci ye täac thün, ku ler baai ke lec Nhialic. ²⁶ Ku jöl kuat raan tö thün ebën gäi ku rišöckë. Ku leckë Nhialic ku luelkë, “Yok aaci këdiit jän göi tñ ya aköl.”

Jethu aci Lebï cöl (Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷ Nawën ke Jethu jiël geeu, ku tēwën cieth yen ke tñ raan ajuër kut cöl Lebï ke rëër tēden ë luäoi. Go Jethu lëk ye, “Buoth ʒa.”

²⁸ Go Lebï luäide puäl ku buoath.

²⁹ Nawën ke Lebï loi mieth paande bi yen Jethu goon. Go koc juéc bën, koc ajuër kut ku koc kök, ku nyuuckë ke ke bik müth. ³⁰ Go koc akut Parathi ku kocken piöc löön la noomnoom ku luelkë tēnë koc Jethu buoath, “Yerjö ye wek müth ku dëkkë kek koc ajuër kut, ku koc la gup adumuššm?”

³¹ Kaam wën piñ Jethu ë wët këñë, ke lëk ke, “Acie koc puäl kek aküm wïc, aa koc tuany. ³² ʒen akëc bën ba koc ye taklon puoth kek bën kony. ʒen aci bën bi koc rec la gup adumuššm kepuäth dhušk ciëen.”

Wët löñ thëk ë mieth (Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³ Gokë bën lueel tēnë ye, “Koc Joon buoath aa lac thek ë mieth ku röökkë. Ku aye koc

akut Parathî buoath looi aya, ku kockun yi buoath aa mîth ku dëkkë.”

³⁴ Go Jethu bëer ku lueel, “Yakë wïc bî kock ci bën ruääi yic rëer ke cîi mîth? Acie tède! Na rëer raan thiëk ke ke, ka cik loi këya. ³⁵ Aköl bî athiëk däm ku nyiëi keyiic, yen aköl bî kek thek.”

³⁶ Ku ben Jethu kääñ dët ben thööt aya tënë ke, “Acin raan bî abañ alath rët wei alanh yam kôu bî la buöpp ë dhiäth alath kôu. ³⁷ Ku acin raan bî mušn abiëc ë yam pušk töny theer yic. Na looi këya, ke mušn abiëc yam abi töny pušt yic, ku mušn abiëc abi luun wei ku töny abi kuem. ³⁸ Acie këya, mušn abiëc yam adhil pušk ë töny yam yic. ³⁹ Ku acin raan wïc bî mušn abiëc yam dek tẽ ci yen mušn abiëc ci ceñ kan dek, abi lueel, ‘Mušn abiëc ci ciñ anuëñ.’”

6

Jethu aci kucet lõñ aköl lõñ koc Itharel
(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Nañon aköl cîi koc Itharel ye luui, Jethu kek kocken ye buoath aake cath ke kuany dhël yic kam dum. Go kocken ye buoath rap thoñ ku koikë ke kecin, ku camkë ke. ² Go koc akut Parathî kôk lueel, “Yenjö ye wekluu aköl ci lõñdan Itharel pëen bî koc cîi ye luui thîn?”

³ Go Jethu bëer, “Këckë kë ci Debit looi wäthëer kan kueen? Wäär nëk cök ye kek kacke, ⁴ go la luaj Nhialic ku lööm ayum yaath ci tssu tënë Nhialic ku ciem, ku gëm kacke aya bik cam. Ku ayum kënë ëci lõñda pëen bî kuat raan ë path cîi cam. Ee raan kâk Nhialic yen ë ye cam ë rot.” ⁵ Ku wit Jethu wëde ëlä, “Manh Raan ë bëny këriëc ëbën agut aköl lõñ.”

Jethu aci mony ci cin ruai kony
(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Nañon aköl dët, aköl cîi koc ye luui ke Jethu la tën amat koc Itharel ku piöoc. Ku mony ci cin cuëc ruai ë tã thîn. ⁷ Go koc kôk piöoc lõñ Mothith, ku koc kôk akut Parathî ke tã thîn wïc bik tñ, lõn bî Jethu mony kënë kony bik la luam, rin ci yen ye kony aköl cîi koc ye luui. ⁸ Ku Jethu ë njic kë tã kepuäth, go lëk mony awën ci cin ruai, “Jot rot ku bäär tuen tën koc nhïim.” Go bën ku këëc. ⁹ Go Jethu ke thiëc, “Yenjö ye lõñda päl yo buk looi aköl cîi koc ye luui? Ye këpath aye kërac, bî raan kony bî pîr, kua pël wei bî thou?” ¹⁰ Ku dôt ke ëbën ku lëk mony awën ci cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciëende piath. ¹¹ Tëñë, go koc ater Jethu pušt riääk apëi, ku matkë kë bik looi tënë ye.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany
(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹² Nañon akäl tök ë nînkä yiiic, ke Jethu la gôt nhom tẽ cîi ceñ bî la röök, ku jol ruu röök tënë Nhialic. ¹³ Nawën bak piny ke cöl kocken ye buoath, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciëk ke ke cöl atuuc. ¹⁴⁻¹⁶ Koc ke ci kuany ayi, Thaimon (ci Jethu bën cäk ke cöl Pîter), Andria (mënh koor ë Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebî, Thomath, Jemith wën Alpawuth, ku Thaimon (raan la pušu ater), Juda wën Jemith ku jol a Juda Ithkariöt, raan wäär ci Jethu bën luam bî däm.

Koc juëc aa Jethu buoath
(Mt 4:23-25)

¹⁷⁻¹⁸ Go Jethu bën piny ku këëc tãthöñ nhom gôt cök kek kocken ye buoath, ku koc juëc kôk ke bô Judia ku Jeruthalem. Ku koc bëëi kôk tã wärkôu cîmën Tire ku Thidon, aake ci bën bik bën piñ piöoc Jethu, ku bî ke bën kony tuany tã kegup. Ku koc ke la gup jakrëc aake ci bën aya go Jethu ke kony. ¹⁹ Ee wïc kuat raan ëbën bî goot, rin riel yen koc kony bik pial ë ye yök yeguöp ë path tã ci ye goot.

Këñ miët ë pušu ku rëëc ë pušu
(Mt 5:1-12)

²⁰ Go Jethu yenhom wël kocken ye buoath ku lueel,

“Wek aa mit gup wek koc nñ, rin ye bääny Nhialic këdun!

²¹ Wek aa mit gup wek koc nëk cök ëmën, rin wek aabi kueth aköldä!

Wek aa mit gup wek koc dhiau ëmën, rin wek aabi däl.

²² Wek aa mit gup tã mëen week, ku cop week wei ku lat week,

ku yekë kucet week ciët yakë jakrëc rin ye wek kackië yën Manh Raan!

²³ “Wäthëer wärken dit aake ci kâk cît kâkkä looi tënë koc kâk Nhialic tñ. Këya, tẽ looi kâkkä röt tënë week, ke we mit pušt rin wek aabä ariöpdit yök tënë Nhialic.

²⁴ Tẽ rëec yen thîn tënë week, wek koc ci jak ëmën,

rin ci wek pîr path yök thîn.

²⁵ Tẽ rëec yen thîn tënë week, wek koc ci kueth ëmën, rin wek aabi cök nök.

Ku tẽ rëec yen thîn tënë week, wek koc dal ëmën,

wek aabi tssu tñp nhom ku dhiaaukël!

²⁶ Ku tẽ rëec yen thîn tënë we tẽ bî koc ëbën jam kâpath ë rienkun, rin wärken dit aake ye jam këlä, wäthëer tënë koc aa lueth röt cal aye koc kâk Nhialic tñ.

Nhiar koc man yï
(Mt 5:38-48; 7:12)

²⁷ “Ku wek alək kënë wek koc piŋ wëlkië, Nhiarkë koc aterdun, ku yakë kápath looi tënë koc man we. ²⁸ Thiëc Nhalic bi koc ye wíc diët yi yök këræc ðæc, ku rëök rin koc yi bui. ²⁹ Të maŋ raan yiġem, ke wël gëm ðët aya. Këya cimën ë kënë, na wíc raan alath tënë yi ke duk pën alanh ðët aya. ³⁰ Na wíc raan kädäŋ tënë yi ke gäm ye, ku duk raan ci këdu nyaai thiëc bi cool tënë yi. ³¹ Loi këpath tënë koc kök cimën nhiær yin këpath bi looi tënë yi aya.

³² “Na ye ke nhiaar koc nhiaar yi kepëc, ke yi yök læc Nhalic? Ayi koc kæræc looi aa nhiaar koc nhiaar ke aya. ³³ Ku na ye kápath looi tënë koc kápath looi tënë yi kepëc, ke yi yök læc Nhalic? Ayi koc kæræc looi aa kápath looi tënë koc nhiaar ke. ³⁴ Ku na ye këdu gam tënë raan ye nšöth ciët bi cušöt aköldä, ke Nhalic mit pušu tënë yi? Agut koc kæræc looi aa kækken gäm koc ræc kök cit ke, rin ye kek ye tak ciët kækken bi dhušk ke ëbën aköldä. ³⁵ Na ye këya, nhiaar koc aterdu, ku loi kápath tënë ke. Yakë kækken gam ë path ku duškkë ye nšöth lön bi we cušöt. Wek abä acutdit apei yök. Ku wek aabi ya miþ Nhalic Madhəl, rin alir pušu tënë koc ëbën, agut koc na cak këpath looi tënë ke, ke ciï ke tiŋ pušth, ku koc rac aya. ³⁶ Liærkë pušth cimën ye Wuurdun pušu liær.

Duškkë koc ye lušk wei
(Mt 7:1-5)

³⁷ “Duškkë koc ye lušk wei bi Nhalic we ciï ye lušk wei. Duškkë koc kök ye tëm awušc bi Nhalic we ciï ye tëm awušc. Pälkë wët piny tënë koc kök bi Nhalic wët päl piny tënë we. ³⁸ Na ye koc kök muəc ke Nhalic abi muəc aya. Abä athëmdit ciï cienku lëu bik muk yiëk yi, rin käk ye looi tënë koc kök, kek aabi Nhalic looi tënë yi.”

³⁹ Ku lëk Jethu ke kääŋ ëlä, “Lëu raan ci çor bi çor ðët thel? Cik lëu bik lööny adhušm yic kedhie? ⁴⁰ Acin manh piöoc ðit tënë raanden piöoc. Ku manh piöoc na le pišcde thöl ka cit raanden piöoc. ⁴¹ Yenjö ye yin këræc dit ye looi kuc, ye tiŋ këræc ci wämuuth looi? ⁴² Acii lëu ba wämuuth wëët bi këræc thiin ye looi pušl, të ciï yin rot kəŋ wëët ba kæræc ye looi pušl. Awëëŋkui! Kanjë kæræc yakë ke looi pušl, ku abäk lëu bäk wämäthkun jäl wëët bik kæræc thii yekë ke looi pušl.”

⁴³ Ku la Jethu tuen ku luel ëlä, “Tim ci cil tēpath acie lušk miþ ræc, ku tim ci cil tērac acie lušk miþ path. ⁴⁴ Këya, tim aye ŋic ë miþthke. Acii lëu ba miþ tim ðët la kuany tim ðët cök. ⁴⁵ Raan path ë luui kápath, rin kápuoth tš yepušu. Ku raan rac ë luui kæræc, rin kæræc tš yepušu. Wël ye ke luel, aa käk tš yipušu nyuəth.

Kääŋ rin koc karou ci bëei keer
(Mt 7:24-27)

⁴⁶ “Yenjö ye wek ya çol, ‘Bëny, Bëny’ ku wek aa cie kë ca luel ye looi? ⁴⁷ Kuat raan ë bën ku piŋ wëtidië ku theek ya ku looi, ⁴⁸ acit raan ci yönde ŋic buth tēthöny. Nawën la aboor bën, ku cak piü yöt gšöl piny, ku yöt ciï yic cak päk rin ci ye ŋic buth. ⁴⁹ Ku raan wëlkië piŋ ku ciï ya thek bi ke looi, acit raan yöt buth tš ye aboor tēek. Na la aboor bën ke wit yöt!”

7

Jethu aci raan lui pan bëny apuruuk kony
(Mt 8:5-13)

¹ Tëwën ci Jethu kënë wíc bi lëk koc thöl, ke la Kapernaum.

² Ee gen kënë raan lui pan bëny apuruuk ë tuany, ka tiit piny. Ku bëny ë nhiaar raanden lui apeï. ³ Nawën piŋ Jethu, ke toc kocdit Itharel bik Jethu la thiëc bi bën bā aluənyde bën kony. ⁴ Gokë la tënë Jethu ku länjë ku luelkë ëlä, “Apath ba bëny apuruuk kënë kony. ⁵ Anhiar kackua, ku ë yen buth tēdan ye yök mat thiin.”

⁶ Go Jethu la ke ke. Ku kaam wën bi yen baai ðööt, ke bëny apuruuk toc mäthke bik la lëk ye ëlä, “Bëny, duk rot näk cäth rin yen acie raan path nadë ke yi bš atiemdië yic. ⁷ Ku yen akëc la tënë yi rin ŋic yen ye lön ye yen raan rac. Luel wët ë path ku aluənydië abi pial. ⁸ Rin yen aya, yen arëer bánydit cök, ku yen ala apuruuk rëer yacök. Aya lëk ŋek, ‘Ləor!’ Ka la, ku lëk ŋek, ‘Bäär tēn,’ Ka bš, ku aya lëk aluənydië, ‘Loi kënë!’ Ka looi.”

⁹ Go Jethu gäi wën piŋ yen wëlkä, ku wël yenhom thän awën buoth ye ku luel, “Acin raan ca kan yök kam koc Itharel la gam cit gam ë mony kënë.” ¹⁰ Nawën dhuk koc awën ci tooc baai, ke yök alony bëny ke ci pial.

Wën lëer gen Nain ci thou aci piir

¹¹ Nawën ke Jethu la gen Nain, ku ë cath kek kacken ye buəth ku koc juëc kök. ¹² Nawën ðötkë geu ke räm kek koc ket raan ci thou. Ku raan ci thou ë ye wän töŋ. Ku koc juëc aake cath kek tiŋ lëer kënë. ¹³ Nawën tiŋ Jethu tiŋ kënë, ke ŋær yic ku lëk ye ëlä, “Duk dhiau.” ¹⁴ Ku lëk koc bik kšöc ku gəät biöŋ awën ci raan kušm piny, ku luel, “Riënythii, jöt rot.” ¹⁵ Go riënythii awën ci thou rot jöt ku jiem ku çol Jethu ajiël kek man.

¹⁶ Go raan ëbën rišc ku leckë Nhalic ku luelkë, “Raan käk Nhalic tiŋ ril apeï aci tušl ë kammua. Ku Nhalic aci bën bi kacke bën lušk.”

¹⁷ Ku jöl kë ci Jethu looi piŋ raan ëbën pan Judia, ku wušt kök thiäak ke ye.

Joon aci kacke tušc Jethu
(Mt 11:2-19)

18 Go kɔc Joon buəəth kăkkith ye lueel rin Jethu lëk Joon. Go kɔc karou kamken tuəəc tənë Jethu bik la thiëc ëlä, 19 “Ye yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

20 Nawën yëëtkë tənë Jethu ke luelkë, “Joon raan kɔc muəəc nhïim aci yo tooc buk yi bën thiëc, ee yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

21 Ku kaam awën thiëc kek, Jethu ë kony kɔc juëc tuany apeï, ku kɔc cï jakrec däm. Ku kɔc cï cəər. 22 Go wëtten bëer ku lueel, “Lak ku lëkkë Joon kăk cäk tïŋ ku kăk cäk piŋ, cəər aci bën daai ëmën, ku aduany aci ya cath ku kɔc cï tuet aci tuet jal kegup, ku miŋ aci ya piŋ, ku kɔc cï thou aaci röt jöt. Ku Wët Puəəth Yam alëk kɔc nšŋ nyin. 23 Ku raan mit gušp ë raan cie pušu ë rou wëtidië yic.”

24 Nawën cï kɔc Joon jäl, ke Jethu jam ku tët kɔc Joon, “Ye raan yindë yen cï wek la ror cï ceŋ bāk la tïŋ? Ye raan puəl yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruššr wel nhom? 25 Ye raan yindë yen cäk la tïŋ? Ye raan ceŋ alëth path apeï? Koc ciëŋ alëth dhëŋ ku yekë müith path cam akölaköl aa kɔc pan bénydit. 26 Lëkkë ya, yeŋö cäk la tïŋ? Ye raan kăk Nhialic tïŋ. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tənë raan kăk Nhialic tïŋ. 27 Rin Joon yen aye athör theer wël Nhialic jam rienke ëlä, ‘Yen abi raan tók kam kɔc kăkkië lueel, col alëk kɔc bi dhël la guir tənë yïin.’ ”

28 Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acin raan kuat kɔc cï dhiëth pinynhom dit tənë Joon. Ku yeen aŋot wër raan koor tš bääny Nhialic yic.”

29 Kuat kɔc cï wëtde piŋ, agut kɔc ajuër kut aaci kəpuəth looi Nhialic ŋic, ku calkë röt aa muəəc Joon nhïim. 30 Ku kɔc akut Parathï ku kɔc piöoc lööŋ Mothith, aacï jai kē wic Nhialic bi guir tənë ke, rin cï kek kuc bi Joon ke cï muəəc nhïim.

31 Ku ben Jethu thiëc, “Yeŋö ba thšŋ kek riëc akölë? Thšŋkë kek ŋö? 32 Keek aa cït mïth cï kenhïim mat laar yic leŋ kegup, ye lueel ëlä,

‘Yok aaci waak pəth ye keek ket tē looi ruäai ket,

ku wek aa kēc dier!

Yok aaci kāk ye looi thuəəu yic thšŋŋ,

ku wek aakëc dhiau!’

33 “Rin Joon raan kɔc muəəc nhïim ëcie bëëi kuany yiic ke mïth ku dëk ë mäu, ku ayakë lueel, ‘Lön le yen gušp jəŋrac!’ 34 Ku Manh Raan aci bën ku ye mïth kek kɔc ku dëk ke ke, ku ayakë lueel, ‘Jethu akok, ku a dek määu. Ku amääh kek kɔc ajuër kut ku kɔc la gup adumuššm!’ 35 Ku luəi puəəth Nhialic ë rot nyuəəth kāk ye kɔc ke buəəth yiic looi.”

Tïŋ rac cï jäl piath

7:22 Ith 35:5-6; 61:1

7:27 Mal 3:1

7:30 Mt 21:32; Lk 3:12

7:38 Mt 26:7; Mk 14:3; Jn 12:3

8:3 Mt 27:55-56;

Mk 15:40-41; Lk 23:49

36 Nayon akal tók ke raan tók kɔc akut Parathï col Jethu bik la mïth. Go Jethu la pan raan akut Parathï ku nyuuc bi mïth.

37 Nawën piŋ tïŋ adëjöök, ŋic gəu yic ëbën, lon cï raan akut parathï Jethu caal paande, ke bš kek tony koor cï cuëëc tiam ril apeï, la yic miök ŋir ye yəəc wëü juëc apeï. 38 Ku le yöt, ku nyuuc Jethu lššm, ku dhiëu ke cie nhom gušt Jethu cök. Go piü awën dhiëu yen Jethu luak cök. Goke weec nhimken nhom. Ku ciim cök ku tɔc cök miök ŋir awën muk. 39 Nawën tïŋ raan akut Parathï wën cï Jethu gəəŋ ë kënë, ke jam yetök ëlä, “Na mony kënë ye raan kăk Nhialic tïŋ, ŋušt aci tïŋ ye gəot ŋic, ye tïŋ yindë, rin adëjöök.”

40 Go Jethu wët Thaimon guə ŋic ku lueel tənë ye, “Thaimon! Ala kē wiëc ba lëk yi. Päl yiyc piny.” Go bëer, “Ye kënë ŋö, Raan ë piöoc?”

41 Go Jethu lëk anyiköl kënë, “Monytui ë kšny kɔc karou. Raan tók kek wëü ye dšm raan ruššn tók, ku raan dët kek wëü ë pen tók. 42 Ku akëckë lëu kedhie bik wëü cool. Go wëü pušl, ku cï ke ben kššny. Na ye yi, yeŋa kamken bi mony kënë nhiaar apeï?” 43 Go Thaimon bëer, “Aya tak ë raan cï wëü juëc päl piny tənë ye.” Go Jethu bëer, “Këdu ë yic!”

44 Ku wël yenhom tik ku lëk Thaimon, “Ca kē looi ë tïŋ tənë ya tïŋ? Yen aci bën paandu ku yin akëc ya yikë piü ba cök loək. Ku yen tïŋë acä loək cök piuken nyin, ku wuuny ke nhimken nhom. 45 Yin akëc ya ciim wën bi yen cit tē ye miäth kɔc ë ciëŋda yic. Ku yeen ë ya ciim cök ëmën ku ëmën, tēwën rëer yen ë tēn. 46 Yin akëc ya cak lor apath ba tɔc nhom, ku yeen acä tɔc cök miök ŋir. 47 Ku alëk yi lon nhierdit cï nyuəəth thiin aye nyooth aya lon cï adumuššmku juëc päl piny. Rin raan cï kăklik päl piny tənë ye, ee nhier koor nyuəəth.”

48 Ku lëk tik, “Adumuššmku aaci päl piny.”

49 Go kəc awën mïth kek ye aa jïëem wei ku yekë lueel ëlä, “Yeŋa kënë jam lon ë yen adumuššm päl piny?”

50 Ku ben Jethu lëk tik, “Gamdu aci kony. Ləər ke dššr Nhialic.”

8

Diäär ke ye cath kek Jethu

1 Nawën ke jïel, ku kuany gəəth yiic ku bëëi ke piöoc Wët Puəəth Yam rin bääny Nhialic. Ku atuššcke kathiäär ku rou aake cath kek ye. 2 Diäär juëc aake cath kek ye aya. Diäär kăk kamken aake cï Jethu kony jakrec ku tu-aany, Maria Magdalena cï jakrec kadhorou jäl yegušp. 3 Ku Joanan tïŋ mony col Kudha raan kăk pan bény Antipäth Yërot tiit, ku

Thuthana ku diäär juëc kók ë Jethu kek kocken ye buoðth kony wëëuken.

*Kääñ dom path ku dom rac
(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)*

⁴ Go koc juëc aa guëer tënë Jethu gëeth yiiç, go ke lëk kääñ kënë, ⁵ “Raan puür ëcī la dom bī la pur. Ke wën ye yen rap wëer dom yic ke kōth abëk lööny dhōl yic tē ye koc tēek thīn, ku tet diæt ke aya. ⁶ Ku lööny kōth kōk alēl nhom tē koor tiop thīn. Nawën ciilkē, ke ke go guo riau rin kēc maiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny kōth abëk tē ye tiim la kuoðth cil thīn, na la tiim juäk ke ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny kōth kōk tiom path yic, ku ciilkē ku lokkē apath ke dit nhīim apēi.”

Ku wit Jethu lōndē ëlä, “Piñjkē tē le wek yith.”

Wët thōstth ë kääñ

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Go kocken ye buoðth thiëc, “Kääñ kënë wëtde yic yehō?” ¹⁰ Go Jethu bëer, “Wek anyuth Nhialic bäanyden cāk njic theer. Ku koc kōk aabi kãñ njic ë kēñ ya lëk ke yiiç, rin na cōk alon ye kek daai, ka cīi kãñ bī tīñ. Ku na cōk alon ye kek wët piñ, ka cik bī deet yiiç.”

*Jethu aci kääñ raan puür teet yic
(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)*

¹¹ Ku lëk Jethu ke, “Kääñ kënë wëtde yic akīn. Kōth cī com aa cīt wëtdiēn ya pišc tënë we. ¹² Koc kōk aa cīt kōth cī lööny dhēl yic, ye diæt ke tet. Tē piñ kek löñ Nhialic, ke jōñrac bō ku nyiëi löñ awën kepuðth bik wët Nhialic cīi piñ, ku bī ke kony bik pīr. ¹³ Koc kōk aa cīt kōth cī com alēl nhom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puðth. Ku aacie kepuðth ë deæt, aa löñ Nhialic guo wai wei tē nek ke rin wët Nhialic. ¹⁴ Koc kōk aya aa cīt kōth cī lööny tē ye tiim la kuoðth cil thīn, keek aa löñ Nhialic piñ. Ku kãjuëc ke diir rin pīr pinyinhom ë tēn, nhiër jicēk ku kãpuoðth yekē wic kepuðth aa bēn thīn, ku rēckē löñ Nhialic kepuðth. ¹⁵ Ku koc kōk aa cīt kōth cī puur tiom path yic. Keek aa löñ Nhialic piñ ku gamkē apēi, ku kãjuëc path aaye yök tënë ke rin ye kek kepuðth deæt.”

*Kääñ ë mermer
(Mk 4:21-25)*

¹⁶ Ku ben lëk ke, “Acīn raan cī mermer kañ yãth yöt ku kum nyin, tēdē ke tēëu agen tōc cōk. Aye tōöu yöt ciel yic rin bī yöt amer yic tënë koc bō yöt. ¹⁷ Keriëec ëbēn cī thiaan abi bëei bei koc nhīim, ku keriëec ëbēn cī kum nhom, abi yēth ayeer ruel yic. ¹⁸ Piñjkē ku detkē apath tē ye wek wël piñ, rin raan la kädäñ abi ben muooc, ku na ye raan cīn

kädäñ, ke këthiin ye tak lōn tō yen tënë ye, abi nyaai aya.”

Man Jethu ku wämãthakēn aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹ Go man Jethu kek wämãthakēn bēn tënë ye, ku cīn tē le kek tënë ye rin juëc koc yōöt apēi. ²⁰ Go raan tōk lëk Jethu, “Moor ku wämãthakui aa kääc ayeer, ku aa wic yī.” ²¹ Go Jethu lueel tënë ke, “Ma ku wämãthkië aa koc wët Nhialic piñ ku loikē.”

Jethu aci yom col akääc

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²² Naçon akäl tōk, ke Jethu la riäi yic kek kocken ye buoðth ku lëk ke, “Lok teemku wär alōñtui.” Gokē riäi gëer wüür. ²³ Tëwën gër kek, ke Jethu go nin. Kaam awën niin yen ke yomdit apēi jōt rot, ku loi atiaktiak rot abi riäi duër thiãñ piū, ku duërkē dīir. ²⁴ Gokē pušc ku luelkē, “Bãnyda, Bãnyda! Yök aa muoü.” Go Jethu rot jōt ku rēl yom ku atiaktiak. Gokē kōsc ku la wär dil. ²⁵ Ku thiëc ke, “Tē gamdun tēnen?” Gokē nhīim la cōt ku rišcckē rieldit cīt kënë, ku jiemkē kamken, “Ye raan yindē kënë, na cōk a yom ku atiaktiak ë ke piñ wëtde?”

Jethu aci raan la guap jakrec kony

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

²⁶ Gokē wär Galilia teem ku lek tō col Jeratha tō wär Galilia alōñtui.* ²⁷ Tëwën keec Jethu piny riäi yic, ke mony ë gen kënë la guap jakrec bō tënë ye. Mony kënë ëcie ceñ alēth ku ëcie rëer baai, ee ye rëer rēñ nhīim.

²⁸ Nawën tīñ Jethu ke lor nhom ke loi wuöü, ku cuet rot piny yenhom ku looi kieeu apēi, “Jethu, wën Nhialic Madhōl yehō wic ba looi tënë ya? Yin alãñ duk ya tēm awuüç.” ²⁹ Ee jam kälä rin cī Jethu jōñrac yōšk bī jal yeguüp. Ee ye jōñ kënë dam arak juëc, na cōk der piny bī rek cin ku cōk ku tit, ke ñot ke tueny ku dhōñ lušñ kōth yecōk. Ku yēth jōk roor tē cīi ceñ.

³⁰ Go Jethu jãl thiëc, “Col yī ña?” Go bëer, “Yök aa kut.” Ee lueel këya rin cī jak juëc la yeguüp. ³¹ Go jakrec jam ku lēñjkē Jethu bī ke cīi cop tēthuth dit yic, ye koc rēc yãth thīn.†

³² Ku duut dir baai ë nyuãth gōt cōk ë tēn awën. Go jakrec Jethu lōñ bī ke col aa la dir gup. Goke pušl. ³³ Go jakrec bēn bei yeguüp ku lek dir baai gup, ku riñjkē agōr yic, ku thoottkē wüür ku moukē ëbēn.

³⁴ Nawën tīñ rōör ke biōök dir kē cī rot looi, ke kat bik wët la lëk koc rëer geeu ku koc tō bëei yiiç. ³⁵ Go koc ëbēn jal wët bik kē cī rot looi la tīñ. Nawën lek yet tënë Jethu, ke yök mony wäär la guap jakrec ke cī nyuc Jethu cōk, ke ceñ alēth, ke la nhom cōk. Gokē rišc.

³⁶ Ku kɔc ke ci kënë tɪŋ, aaci tɛ ci mony la guɔp jakrɛc kuɔny thɪn la lɛk kɔc kɔk. ³⁷ Go kɔc Jeratha ɛbɛn riɔɔc, ku lɛkkɛ Jethu bi jɔl panden. Go Jethu la riɔi yic ku dhuk.

³⁸ Go mony wɛn ci Jethu jakrɛc cɔl ajiɛl yeguɔp, Jethu thiɛɛc bi cath kek ye. Go Jethu jai ku lɛk ye, ³⁹ “Lɔɔr baai tɛnɛ kacku ku lɛk ke kɔjuɛc ci Nhialic looi tɛnɛ yi.” Go mony kɛnɛ jɔl ke kuany gɛu yic, ke ye kɔc lɛk kɔk ci Jethu looi tɛnɛ ye.

*Jethu aci tik kony ku cɔl nya aben pɪr
(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)*

⁴⁰ Wɛn ci Jethu tem ku dhuk wɔr alɔŋtui, ke lor kɔc juɛc apei, kɔc ke tit ye. ⁴¹ Tɛwɛn ke mony cɔl Jariɔth, bɛny tɛnɛ amat kɔc Itharel bɔ aya. Nawɛn tɪŋ Jethu, ke cuɛt rot piny yecɔk ku lɛŋ bi la paande, ⁴² rin nyanden tɔŋ ye ruɔnke thiɔɔr ku rou ɛci dhal apei. Go Jethu gam ku lɔɔny dhɔl. Ku buɔɔth kɔc juɛc ke cik kum apei.

⁴³ Ku tɪŋ tuany kɛc thɛkde kɔu kaŋ tɛɛm ruɔɔn thiɔɔr ku rou ɛ tɔ kɔc yiic. Ku yeen ɛci wɛɛu juɛc gɔm akim, ku acin akim tɔŋ ci tuanyde cɔl aŋjuɛn. ⁴⁴ Go bɛn Jethu kɔu ku gɔɔt alanhɛ thok. Go riem kɔɔc nyin yic. ⁴⁵ Go Jethu thiɛc, “Yeŋa cɔ gɔɔt?” Nawɛn cin raan gɛm ye rot, go Pɪtɛr lueel, “Bɛny aa kɔc juɛc ci kum kek aa yi pik.”

⁴⁶ Go Jethu bɛn lueel, “Ala raan cɔ gɔɔt rin aca ŋic lɔn le yen raan ca kony?” ⁴⁷ Nawɛn tɪŋ tɪŋ awɛn lɔn ci ye ŋic, go bɛn tɛnɛ Jethu ke ci riɔɔc, ke lɛth ku cuɛt rot piny yecɔk. Ku lɛk Jethu, kɔc nhɪm ɛbɛn yen kɛnɛ gɔɔt yen ye, ku tɛ ci tuanyde guɔ ŋuɛɛn thɪn ɛ kaam thɪn awɛn. ⁴⁸ Go Jethu lueel tɛnɛ ye, “Nyaandiɛ gamdu aci kony. Lɔɔr, ke dɔɔr Nhialic.”

⁴⁹ Kaam wɛn jɪɛɛm Jethu, ke raan riŋ pan Jariɔth ku lɛk ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piɔɔc bɛn rɔɔm nhom.” ⁵⁰ Ku Jethu ɛci wɛt ɛ mony piŋ, go lɛk Jariɔth, “Duk riɔc, dɛɛt yɪpuɔu ku gam wɛt yic. Nyaandu abi pial.”

⁵¹ Wɛn yeet yen baai, ee cin kɔc ci puɔl bik la yɔt kek ye, ee Pɪtɛr ku Joon ku Jemith, ku jɔl aa wun ku man meth kepɛc. ⁵² Tɛwɛn le Jethu yɔt, ke yɔk kɔc ke nɔk rɔt, ke dhiau. Go lɛk ke, “Duɔkkɛ dhiau. Meth akɛc thou, anin.”

⁵³ Gokɛ dɔl guɔp rin ŋic kek ye lɔn ci yen thou. ⁵⁴ Go meth dɔm cin ku lɛk ye, “Manhɛi jɔt rot.”

⁵⁵ Go wɛike dhuk ku jɔt rot nyin yic. Ku lɛk Jethu ke bik yiɛk miɛth. ⁵⁶ Go kɔc ke dhiɛth meth gɔi apei, ku thɔn Jethu ke bik kɛ ci rot looi ci lɛk kɔc kɔk.

9

*Jethu acɔ atuɔɔcke kathiaär ku rou tooc
(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)*

¹ Ku cɔl Jethu kɔc ye buɔɔth kathiaär ku rou, ku yik ke riel bi kek jakrɛc aa la cuap wei, ku riel bi kek kɔc cɔl aaye pial aya, ² ku tooc ke bik aa la piɔɔc wɛt bɔɔny Nhialic ku konykɛ kɔc tuany. ³ Ku lɛk ke, “Duɔkkɛ muk kɔk la ken, cimɛn wai ku jɔkɔɔ ku miɛth yakɛ cam dhɔl yic, ku wɛɛu ku duɔkkɛ muk alɛth kɔk. ⁴ Yakɛ rɛɛr pan ye we lor thɪn yet tɛ bi wek jɔl. ⁵ Ku na ye pan ci we lor thɪn, ke we jɪɛl ku tanjɛ wɛcɔk, bi nyooth lɔn ci wek kucɛ ɛ ke.”

⁶ Go atuuc jɔl, ku kuɛnykɛ bɛɛi yiic ke piɔɔc Wɛt Puɔth Yam ku konykɛ kɔc bik pial kuat pan ci kek la thɪn.

*Antipäth Yërot aci diɛɛr
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)*

⁷ Antipäth Yërot, bɛnydɪt pan Galilia, ee ci kɔjuɛc loi rɔt piŋ ɛbɛn. Go diɛɛr rin ɛ ye kɔc kɔk lueel lɔn Joon raan wɔɔr kɔc muɔɔc nhɪm aci bɛn pɪr. ⁸ Ku lueel kɔc kɔk ɛ Elija yen aci bɛn tuɔl, ku kɔc kɔk ɛ yekɛ lueel, lɔn ɛ yen raan tɔk kam kɔc kɔk Nhialic tɪŋ yen aci bɛn pɪr. ⁹ Go Antipäth Yërot lueel, “Yɛn aci Joon cɔl atɛɛm nhom bei! Yeŋa kɛnɛ ye yɛn wɛlke piŋ ɛ bak?” Ku ɛ wɪc bi rɔm kek ye.

*Jethu aci miɛth koor juak bi kɔc juɛc cam
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)*

¹⁰ Go atuuc Jethu dhuk ku lɛkkɛ kɔk cik looi ɛbɛn. Ku jɪɛlkɛ ɛ rɔt ku lek gen cɔl Bethaida. ¹¹ Nawɛn piŋ kɔc juɛc tɛ ci yen la thɪn, ke buɔthkɛ. Go Jethu ke lor ku jɪɛɛm tɛnɛ ke rin wɛt bɔɔny Nhialic, ku kony kɔc ci ye thiɛc, bik pial.

¹² Nawɛn la piny cuɔl, ka atuɔɔcke kathiaär ku rou bɔ tɛnɛ ye ku lueelkɛ, “Cɔl kɔc aa jɪɛl bik la bɛɛi yiic bik la wɪc tɛ niin kek thɪn, ku lek yɔɔc miɛth camkɛ, rin tɛ rɛɛr yok thɪn ɛ ror ci ceŋ cin kɛ kuany thɪn.”

¹³ Go Jethu bɛɛr, “Miackɛ ke miɛth.” Gokɛ lɛk ye, “Kɔk mukku aa yuɔp kadhiɛc ku rec karou. Wɪc buk miɛth yɔɔc tɛnɛ ɛ kɔc juɛckɔ?” ¹⁴ Kɔc ke tɔ thɪn aake rɔɔr tiim kadhiɛc. Go lɛk kɔcken ye buɔth, “Calk kɔc aa nyuc, thiär dhiɛc akuɔt tɔk yic.” ¹⁵ Go kɔc ye buɔth kɔc cɔl anyuc piŋ kɛya. ¹⁶ Go ayuɔp awɛn kadhiɛc ku rec karou lɔɔm ku dɔt nhial ku leec Nhialic. Ku bɛny ayuɔp yiic, ku gɛm ke kɔcken ye buɔth bik ke tek agut rec tɛnɛ kɔc. ¹⁷ Ku miɛthkɛ abi miɛth ke gɔɔk, ku jɔl kɔcken ye buɔth awuthueei ayuɔp ku rec ci dɔŋ kuany gɔɔcɔt kathiaär ku rou.

*Pɪtɛr aci Jethu ŋic
(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)*

¹⁸ Naɔɔn akɔl tɔk, tɛwɛn rɔɔk Jethu ɛ rot, ke kɔc ye buɔth bɔ tɛnɛ ye. Go Jethu ke thiɛc, “Lɛkkɛ ya, ye jɔŋ tak, ye yɛn ɛ ŋa?”

¹⁹ Gokë lueel, “Ayekë lueel lön ye yin Joon raan kòc muəoc Nhüim. Ku lueel kuat dët lön ye yin Elija. Ku kòc kòk ayekë lueel, lön ye yin raan kam kòc kàk Nhialic tñj theer cì ben pìr.”

²⁰ Goke thiëc, “Na week yakë lueel lön ye yen ña?” Go Piter bëer, “Yiin nhom guşp, yin ë raan cì Nhialic lòc ku dòc.” ²¹ Kë ca lueel ë yic Piter. Ku thòn ke apeì ëlä, “Duşkkë lëk raan dët.”

Jethu ee jam Arəmdə ku Thuəndə
(Mt 16:20-28; Mk 8:30–9:1)

²² Nawën ke lëk Jethu ke ëlä, “Manh Raan abì dhiel reem, ku abì kòcdit baai ku bány kàk Nhialic, ku jol aa kòc piöc löñ kòc Itharel jai, ku abik nòk, ku yeen abì nìn kadiäk nòk piiny rañ yic ku ben jot bì pìr.” ²³ Ku lueel tənë ke ëbën, “Na ye raan wïc bā buəoth, ka dhil nhom määar kápuoth bì yök piërde yic pinynhom ë tən. Ku dhil puşu riel ku buəoth ya akòlakòl, còk alòn wïc kòc kòk ye bìk nòk ë rienkië. ²⁴ Rin raan wïc ye bì wëike kony abì muşr. Ku na ye raan mār wëike ë rienkië, ka bì wëike muk akòlriëc ëbën. ²⁵ Yenjö bì raan kuany thün bì jak apeì pinynhom ku mër wëike? ²⁶ Na ye raan guşp yār ë ya ku pişcdië, ke Manh Raan abì guşp yār ye aya, akòl dhuk yen diəkde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic. ²⁷ Ku le tuen ku lueel, wek alëk yic ala kòc kòk rëer ë tən, aacü bì thou agut tē bì kek ya tñj, kek riel ye nyuəoth lön ye yen bëny cì Nhialic lòc.”

Jethu aci guəpde rot waan
(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸ Nawën nìn kabët còk cì yen kàkkà lueel, ke Jethu còl Piter ku Jemith ku jol a Joon, ku lek gòt nhom bìk la röök. ²⁹ Tëwën röök yen ke wañ yenyin, ku yer alàthke apeì bìk la diardiar. ³⁰ Kaam thün awën ke röörtul ku jiemkë kek ye. Ku keek aake ye yi Mothith ku Elija. ³¹ Keek aacì bën ke la gup dhëej Nhialic ku jiemkë tənë Jethu tē bì yen la thou thün Jeruthalem, rin bì yen kē wïc Nhialic jál thól. ³² Ku Piter kek kòc awën cath ke ye, aake ye nìn muşr puəth. Nawën liepkë kenyin ke tñj lec Jethu, ku röört karou ke kääc yelşm. ³³ Nawën jiël ë röörkà, ke lueel Piter tənë Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tən. Yok aabì duël kadiäk looi tók tənë yi, ku tók kek Mothith ku tñj dët kek Elija.”

(Kënë jiem yen këya, ee kuc kënë bì lueel.)

³⁴ Kaam wën not jiem yen, go kecit rur piny paat abì ciën tē yekë tñj. Gokë rişoc wën kum rur ke piny. ³⁵ Ku piñkë Nhialic ke jam luääat yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca lòc, piënkë wëtde.” ³⁶ Nawën cik rôl ben piñ, ke

ye Jethu yen tñjkë ë rot. Go kòc Jethu buəoth kàkkà muk kepuəth ku cik ke lëk raan dët.

Jethu aci dhəñ la guşp jəñrac kony
(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷ Nawën dhukkë piny gòt nhom akòl dëëtë, ke lor kòc juëc apeì. ³⁸ Kaam awën ke raan tók thän awën yic, còt ke cie rôl jot ku lueel, “Raan piöc, yin aläj bā manhdie tñj, yen ë mành tñj tş ғанhom. ³⁹ Të dòm ë jəñ ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku leth ku yik thok ayşk. Jəñ kënë acü ye lac päl piny, ku aye còl anàk rot apeì. ⁴⁰ Yen aci kòckun yi buəoth löñ bik cuşp wei yeguşp, ku akëckë lëu.”

⁴¹ Go Jethu lëk ke, “Wek kòc cie lac gam, ba rëer ke we, ke ya cü guşp la cüt wëlkun?” Ku lëk wun meth, “Bëi manhdü tən.”

⁴² Kaam wën le dhşk tənë Jethu, ke wit jok piny ku leth. Go Jethu jok yşşk bì jäl yeguşp, ku kony dhşk bì pial. Ku lëk wun bì jäl kek ye. ⁴³ Ku jol raan ëbën gäi riel Nhialic.

Jethu aci ben jam ë Thuəndə
(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën not rëer kòc ke cì gäi kajuëc cì looi, ke lueel tənë atuşşocke, ⁴⁴ “Piënkë wëlkà apath ku kalkë ke aa lööny wepuəth, rin Manh Raan abì thòn kòc bì ye nòk.”

⁴⁵ Ku kòcken ye buəoth aake kéc wët kënë deet yic, wët ëci moony tənë ke rin bik cü det yic. Ku keek aake cì rişoc bik thiëc kē cì lueel.

Kòc Jethu buəoth aacü wët teer
(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

⁴⁶ Nawën ke kòc ye buəoth teer wët lön yeña kamken yen düt apeì. ⁴⁷ Ku Jethu ë njic kē tş kepuəth. Ku dòm meth ku còl akääc yelşm. ⁴⁸ Ku lëk ke, “Raan manh koor cüt manh kënë lor ë rienkië, acä lor. Ku raan ya lor, acie yen ye lor, ee Wä Aciëñ ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandit.”

Raan cü yo man ë raanda
(Mk 9:38-40)

⁴⁹ Nawën ka atuny còl Joon bş tənë Jethu ku lëk ye, “Bëny, yok aacì mony dët tñj keye jakréc cuşp wei kòc gup ë rienku, ku acuk pëen rin acie raanda.” ⁵⁰ Go Jethu lëk ye kek atuuc kòk aya, “Duşkkë ye pëen, rin raan cü we man ë raandun.”

Jethu akëc kòc Thamaria lor

⁵¹ Nawën cì nìn bì Jethu yäth nhial thişk, go tak bì dhiel la Jeruthalem. ⁵² Ku tooc kòc yenhom tuenj bìk tē bì kek la nyuc thün la guür pan tş wun Thamaria. ⁵³ Go kòc pan awën kuc rin njic kek ye lön Jethu ala Jeruthalem.* ⁵⁴ Nawën le kòc Jethu buəoth,

Jemith ku Joon, njic lön cī kōc baai kucē bik Jethu lor ke luelkē, “Bēny, cuk mac cāl abō piny nhial bī pan kēnē rac?” ⁵⁵ Go Jethu ke duōm thook piny, ⁵⁶ ku berkē pan dēt tō tuēj.

Raan buoth Jethu adhil pušu riel
(Mt 8:19-22)

⁵⁷ Tēwēn kuēny kek dhēl yic, ke rām kek mony dēt cī ye bēn lēk Jethu ēlā, “Yin aba bīaath kuat tē ler yin thīn.” ⁵⁸ Go Jethu bēēr, “Luōny aa la yōōtken yekē ke wuut, ku diēt pār aa la yōōtken aya. Ku yēn Manh Raan yēn acīn baai pinyinhom tēn.”

⁵⁹ Ku lueel Jethu tēnē mony dēt, “Buōth ya.” Go bēēr, “Bēny, cāl yēn akōj wā la thiōk.” ⁶⁰ Go Jethu bēēr, “Cāl kōc cīt kōc cī thou aa thiāk kacken, ku yīn bāār ba Wēt Puōth Yam bēn la piōōc.”

⁶¹ Ku lueel mony dēt, “Yin aba buōth Bēny, ku cāl yēn akōj kackiē la tōōj.” ⁶² Go Jethu lēk ye, “Yin acīn raan dhie pur, na tīj raan dēt cath, ke cuet pur piny ku kēēj nhom ku ruēc. Kēya, raan ye kāk kōk nyaai luōi ca guiēr ye yic, acīn kēpuōth lēu bī looi rin bāāny Nhialic.”

10

Luoi kōc thiārthorou ku rou

¹ Nawēn ē kēnē cōk, ke Jethu kuany kōc kōk kathiārthorou ku rou kam kōc ye buōth, ku tooc ke tuēj bī kōc karou aa cath, bik la gēeth ku bēēr ke bī yen la thīn yiic. ² Ku lēk ke, “Kāk tem ajuēc ku kōc luoi aa lik. Rōōkkē Bēny la nhom kāk tem bī kōc luoi cāl aa juak rōt. ³ Lak! Ku njieckē, wek atuōoc cīmēn amēl ē kam gal. ⁴ Duōkkē wēēu ku jōkōō ku war kōk muk. Ku duōkkē ye kōōc dhāl yiic bāk kōc aa muōōth. ⁵ Tē yēet wek baai ke kanjē lueel, ‘Kōc baai yakē dōōr.’ ⁶ Ku na ye kōc rēēr ē pan kōc nhīar dōōr, ke rōōkkun aabī ke dōōc. Ku na yekē kōc man dōōr, ke rōōkkun aacīi ke bī kony. ⁷ Ku yakē rēēr ē pan ku miēthkē ku dēkkē kāk yekē yiēk we, rin apath bī raan lui ariōpde yōk. Duōkkē ye jāl pan ku lak pan. ⁸ Na lor kōc gen cī wek la thīn we, ke we cam kuat miēth cik gām we. ⁹ Ku kuōnykē kōc tuany ku lēkkē ke, ‘Bāāny Nhialic acī thiōk ke we.’ ¹⁰ Ku na lak gen cīi we ye lor thīn, ke we jīel ku luelkē, ¹¹ ‘Yok aabī tōr gēndun tēj wei yōcōk bī dōōj kek we.’ Ku dhīelkē deet apath, bāāny Nhialic acī thiōk. ¹² Awuōc bī Nhialic tēm kōc Thidon akōl luñdīt abī kuur tēnē awuōc bī tēm kōc ē gen.

Gēeth kēc luoi kārēc puōl thīn
(Mt 11:20-24)

¹³ “Wek kōc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit kārēc apēi, rin kājuēc jāj gōi cāk tīj cī ke looi gēethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon, gēeth wāār cej kōc rac, ŋuōt kōc ē gēethkā aacī kepuōth dhuōk ciēēn thēer, ku pālē luoi kārēc. ¹⁴ Ku Nhialic abī we tēm awuōcdīt Akōl luñdīt, awuōc bī dīt apēi tēnē awuōc bī tēm kōc Tire ku Thidon. ¹⁵ Ku wek kōc Kapernaum yakē tak lōn bī we jat nhial? Wek aabī cuat pan mac.”

¹⁶ Ku lueel Jethu tēnē kōc wēn cī tooc, “Raan piñ wētduon ē wētidiē piñ, ku raan we dhāl gup acā dhāl guōp, ku raan dhāl yaguōp ē raan toc ya dhāl guōp.”

Kōc wēn cī tooc aacī dhuk

¹⁷ Go kōc thiārthorou ku rou wēn dhuk ke cī puōth miēt ku luelkē, “Bēny agut jakrēc aya aacī wētdu piñ ē riēnku.” ¹⁸ Go Jethu lēk ke, “Riel jōjrac acī riāāk ku tiēj ke lōōny piny cimēn many nhial. ¹⁹ Wek aca yiēk riel bī wek aa cath kāpieny ku kith nhūim ē path. Ku wek aca yiēk riel wēr wek aleikun ku kōc man we. Ku acīn kē kōj we nōk. ²⁰ Ku duōkkē puōth jōl miēt rin cī jakrēc wētduon piñ, miētkē puōth rin cī riēnkun gōt pan Nhialic.”

Jethu amit pušu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Nawēn ke Wēi Nhialic cāl Jethu amit pušu ku lueel, “Wā, Bēny nhial ku piny! Yin alēc rin cī yīn kāk cī thīaan tēnē kōc njic kāj cī piōc, nyuōth kōc kor kēc piōc. Ee tēde, Wā, yen ē kēn yī yuom puō. ²² Kēriēēc ēbēn aacī Wā gām ya. Acīn raan njic Wūndē ē Wun ē rōt, ku acīn raan njic Wun ē Wēndē ku kōc cī Wēndē loc bī nyuōth ke.”

²³ Tēwēn rēēr Jethu kek kōcken ye buōth ē rōt, ke wēl yēnhom ke ku lueel, “Wek aala gup duaar bāk kāk tiēnjē tīj. ²⁴ Ku alēk we, ēcī kōc juēc kāk Nhialic tīj ku bānydīt wic bik kāk yakē tīj, ku aa kēckē ke tīj. Ku ē cik wic aya bik kāk yakē piñ, piñ, ku aa kēckē ke piñ.”

Kāāj raan path pan Thamaria

²⁵ Raan piōōc ē lōj kōc Itharel, ēcī bēn ku wic bī Jethu deep ē wēt ku thiēc, “Raan piōōc, yejō ba looi ba pīr akōlriēēc ēbēn pan Nhialic?” ²⁶ Go Jethu bēēr, “Ye Lōj Mothith lueel kēdē ē wēt kēnē? Yejō ye deet yic thīn?” ²⁷ Go bēēr, “Yin adhil Nhialic Bānydu nhīaar yīpuōū ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku yīnhom ēbēn, ku nhīar raan dēt cimēn nhīer yīn rot.”

²⁸ Go Jethu lueel, “Aca njieēc bēēr. Loi kākā, ku pīr pan Nhialic akōlriēēc ēbēn aba yōk.”

²⁹ Go monytui wíc bí wét deet apath rin wíc yen ye bí rot kony, ku ben Jethu thiëc, “Raandiën ba nhiaar yeŋa?”

³⁰ Go Jethu bëër ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, eci jal Jeruthalem bí la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëëuke ebën, ku näkkë ku jalkë nyääŋ piny ke duër thou. ³¹ Nawën ke raan käk Nhialic, ke ye raan Itharel, bō ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiŋ ku wëen thok piiny. ³² Nawën ke raan dhiënñ Lebí ben bën, go mony kënë tiŋ ku bëër. ³³ Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tiŋ mony kënë piiny ke ñëer yic. ³⁴ Go rot cuät ye, ku muöc yöntöök yiic miök ku muñn abiëc ku der keyiic, ku jot akaja ksu ku yëth pan jööl, ku rëër yelööm ë wëër wën. ³⁵ Naŋon nhiaäk, ke gem wëëu tënë raan lui pan jööl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk ku le wëëu ca lök muër ë rienke tã lik wëëukië, ka ba bën cool.’”

³⁶ Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yi, ke raan ci cuër ban, yeŋa kam koc awën kadiäk ë raande?” ³⁷ Go lueel, “Raan ci ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Löör, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸ Tëwën cieth Jethu kek atuöccke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tō dhël yic. Go tiŋ cal Martha ke yäth baai. ³⁹ Ku Martha a la nyankën cal Maria, ci bën nyuc Jethu lööm bí piöcde piŋ. ⁴⁰ Go Martha puöu riääk rin kéc Maria ye kony luai miëth tënë jööl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi ci yen ya päl luoi ë rot tēthëer awën? Lëk ye hä bën kony.”

⁴¹ Go Bänyda bëër ku lueel, “Yin Martha, yin adieer rin awic ba käjuëc tō yipuü looi ebën, ⁴² ku ë tök yen aril, Maria acä aban ñuëñ kuëny bei, ku acii bí nyaai tënë ye.”

11

Jethu anyuth yo tã bë yok aa röök thin (Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹ Yon akäl tök Jethu ë rööc, nawën ci rööcde jal thök, ke lueel raan tök kam kocken ye buöth tënë ye, “Bëny, piöc yo tã bí yok aa röök thin, cimën wäär ci Joon raan koc muöc nhüim kocken ye buöth piöc.” ² Go Jethu lëk ke, “Yakë lueel këlä tã röök wek, ‘Wädan tō nhial, bí rienku aleec.

Bí bäänydu bën yoiic.

³ Muoc yook mieth akolaköl.

⁴ Ku päl adumuömkua piny tënë yook, rin ye yok wët puäl tënë koc rec yook.

Ku duk yook cal athem kërac.”

⁵⁻⁶ Ku ben Jethu lëk kocken ye buöth, “Tëdë, na yin ala mäthdu ku löb tënë ye wakö wëër ciel yic ku luel tënë ye, ‘Mäthdië

gäm ya ayuöp kadiäk. Rin mäthdiën ci la keny ací bën paandië, ku yen acin miëth gäm ye.’

⁷ Ku bëër yööt alon thin ku lueel, ‘Duk ya rëëm nhom. Yöt ací gur thok, ku yok aaci tãc yok miëthkie. Yen acii rot ben jot ba yi gäm ayuöp.’ ⁸ Ku la Jethu tuen ku lueel, na cok alon cii monyë rot jot bí gäm ayuöp rin yen mäthdu, ka not bí rot jot bí gäm kuat kë wíc, rin yin acii guöp bí rööc ë ye, ku löör tuen ke thiëc. ⁹ Këya alëk we, thiëc, ku abí Nhialic gäm yi, na wíc këdäŋ tënë Nhialic ka yök. Ku ë tēde aya, na gut yöt thok, ka ñany thok tënë yi. ¹⁰ Raan thiëc aye gäm ke wíc, ku raan la kë wíc aye yök. Ku yöt aye ñany thok tënë raan wíc ye. ¹¹ Yeŋa kamkun na le meth, ku thiëc manhde miëth ke gäm këpiny tã wíc yen rëc. ¹² Ku na wíc tuon ajith, ke dom kieth ku gëm ye. ¹³ Na ñieckë wek koc ë luui kërec bäk miëthkun aa gäm këpath, ke cak lëu bäk ñic lon bí Wuurdun tō nhial ye ñic apeí bí Wëi Nhialic tuöc koc thiëc ye.”

Jethu aye yöök lon le yen guöp jöŋrac (Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Naŋon akäl tök ke Jethu ë cop jöŋrac wei raan guöp, ku ëcie jam. Nawën ci jöŋë jal yeguöp ke mony awën jam. Go than awën tō thin gäi apeí, ¹⁵ ku lueel koc käk, “Ee Beldhebul bëny jakrec yen ë ye yiëk ril bí ke aa cuöp wei.” ¹⁶ Ku ë wíc koc käk bik deep wët, ku thiëckë bí kënë jän göi looi, bí nyuöth ke lon ye Nhialic kärke gam. ¹⁷ Ku Jethu ë ñic kë yekë tak, go lëk ke, “Na tek koc paan tök keyiic ku thërkë ë kamken, ke pan kënë abí riääk. Ku na tuum dhiënñ tök yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënñ kënë abí wëer aya. ¹⁸ Këya, na tek jakrec keyiic ku thërkë ë kamken ke cii thök? Ayakë lueel lon ye yen jakrec cuöp wei riel ye Beldhebul gäm ya. ¹⁹ Ku na ye riel Beldhebul yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ye riel na yen ye kockun yakë buöth ke cuöp wei? Calkë ke aa lëk we yic. ²⁰ Ku na ye riel Nhialic yen ye yen jakrec cuöp wei, ke ñieckë lon cí bääny Nhialic bën tënë we.

²¹ “Na tit raan ril paande thok ë tönŋ ku kót, ke kärke aacii nyieci. ²² Ku na mët raan dët ril, ka wer ye. Ku jal käk muk bí yen rot tiit nyaai ebën, ku tek käk ci rum.

²³ “Raan këc rot mät ya acie raandië, ku raan cii ya kony bí koc lëk wët Nhialic, ee koc thiši.

²⁴ “Të cí jöŋrac jal raan guöp, ee piny yööp tēdët bí yen löŋ thin. Na cin tã yök, ka lueel, ‘Yen abí dhuk tënë raan wäär jiël yen thin.’

²⁵ Ku dhuk ku yök raan wäär, ke cit yon cí guuir yic apath, ²⁶ ku dhuk ku le bën kek jakrec apeí käk kadhrou wär ye, ku lek yeguöp. Ku pir ë raan kënë ë jal rëec apeí tënë pirden tuen.”

27 Kaam wën jiëem yen këlä, ke tik jam röldit koc yiic ku lëk ye, “Tij è dhiëth yi ku muk yi amit guöp apeï.”

28 Go Jethu bëër ku lueel, “Ee yic, ku koc mit gup alanden aa koc wët Nhialic pinj ku loiké.”

Jethu akuec bi kënë jän göi looi
(Mt 12:38-42)

29 Tëwën cì koc juëc kenhüim kut Jethu lööm, ke lueel, “Yenö be riëëc akölë rëëc këlä? Ee riëëc ye wïc bi kënë jän göi tij. Ku acin kè bi nyuëth ke. Ee kënë jän göi wäär cì rot looi tènë Jona yen abik tij. 30 Cìmën wäär cì Jona raan käk Nhialic tij jäl a kit tènë koc Ninibe, këya Manh Raan abì jäl a kit tènë koc akölë ëbën. 31 Tij bëny wäär jìël pan Athia abi rot jot aköl lunđit ku gëk riëëc akölë, rin cì yen jäl tèmec apeï bi wël puoth bënyñaknhom Tholomon la pinj, ku yen jam kën, yen adit tènë Tholomon. 32 Aköl lunđit koc gen Ninibe aabi we gök rin cì kek kepuëth waar, ku pälkë luoi käreec wäär cì Jona ke lëk. Ku alëk we, yen jam kënë, yen adit tènë Jona.

Koc cì gam aacit awai ku mermer
(Mt 5:10; 6:22-28)

33 “Acin raan cì mermer kanj yäth yöt ku kum nyin. Aye tšöu tën ye yen yöt mer yic thün, bi piny amer tènë raan la yöt. 34 Pušn path acit nyin path. Raan path nyin è daai apath, acii thöñ kek raan cì cöör cie daai apath. 35 Këya, luoi kè röt bäk puëth la cök, ku duškkë puëth cöör. 36 Na yin ayer pušu, ke yin acit raan kéc cöör è daai apath cìmën dhie ye mac piny riaal.”

Jethu è koc piöoc lööñ ku Parathi lëk lon nhiëem kek
(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

37 Nawën cì Jethu thök è jam, ke cööl raan tönj akut Parathì paande bik la mith, go la ku nyuuc ku mith ke kéc yecin ku yecök löök cìmën ciëñ koc Itharel. 38 Kënë, acì raan akut Parathì wën la baai bën göi apeï. 39 Go Jethu lueel tènë ye, “Wek koc akut Parathì, aa wegup ayeer kek yakë löök, ku piäthkun aaci thiänj käreec apeï. 40 Koc cìn kè njiecké! Kéc Nhialic yen cak guöp, pušu alonjthün cak aya? 41 Biökrueel aye nyuöoeth pušn yer tš müöc yin koc, ku acie mišc ye yin biökrueel nyuöoeth è path.

42 “Të rëec yen thün tènë we, koc akut Parathì. Wek aa Nhialic juër kälük, käk cìt tök è thiäär yic käkkuñ yakë ke puur è dum yiic, ku kuat wël kök ëbën. Ku wët la cök ku nhiër Nhialic akušckë looi. Käk kà aa dhialkë looi, ku luoi kè käk kà aya.

43 “Të rëec yen thün tènë we, koc akut Parathì. Ayakë nhiaar bäk aa nyuc tuenj thök kocdit nhüim tèn amat, ku ye we müöth athëëk yön è yöoc yiic. 44 Të rëec yen thün tènë we, wek aa thönj kek rëñ cìn kè ye ke njic, ye koc cath kenhüim è path, ku käreec cìk thiaan keyiic piiny aacii njic.”

45 Nawën, ke raan tök koc piöoc è lööñ jot rot ku lueel tènë ye, “Bëny, tš jiëem yin këlä, ke yin è yo lat aya.”

46 Go Jethu bëër, “Wek koc piöoc è lööñ, käreec aa tit we aya. Wek aa koc piöoc kãril apeï cie lëu bi ke looi. Ku wek aacie koc kony aya è luoiden. 47 Të rëec yen thün tènë we. Awëëñku, wek aa rëñ path buth tènë koc käk Nhialic tij, koc wäär nèk wärkun ðit. 48 Acäk gam lon këwäär cì wärkun ðit looi apath, ku na we tšwäär cì wärkun ðit looi apath, ku na we tšwäär cì wärkun ðit looi apath, ku na we tšwäär cì wärkun ðit looi apath. Rin aaci koc käk Nhialic tij nõk ku bušthkë rãñken. 49 Ku rin è wët kënë yen aci Nhialic ye lëk we ëlä, ‘Wek aaba tušc koc kãkkië tij ku atuuc. Ku wek aabi koc kök nõk ku cuöpkë koc käk wei.’ 50 Riëëc akölë abi tëm awuöc rin cì yen koc käk Nhialic tij nõk tšwäär cëk piny yëët ëmën, 51 jöök è nääk Abel yet nääk Dhäkaria wäär näk luañ Nhialic. Ku ben Jethu lëk ke, riëëc akölë abi tëm awuöc rin è kãkkä ëbën!

52 “Të rëec yen thün tènë we, wek aa yic moony tènë koc ku acäk ye gam kek week è röt. Ku wek aa koc kök yic bik gam gël!”

53 Nawën wïc Jethu bi jäl, ke jiëëm koc akut Parathì ku koc piöoc lööñ guöp apeï, ku thiëckë wël juëc ku wickë bi ke dhial dhuk nhüim, 54 rin wïc kek ye bik deep wët bik ðam, tš le yen wët rëec lueel.

12

Duk rišc luel yic
(Mt 10:26-27)

1 Wën cì kãkkä röt looi, ke koc juëc apsidit aake cì kenhüim kut Jethu lööm abi ciän tš ye cök cak la piny. Tëwën ke Jethu konj jam tènë kocken ye buöoeth ku lëk ke, “Tietkë röt, ku duškkë ye luui cìmën koc akut Parathì, koc è koc ruëëny. 2 Acin kè ye moony arëk abi cii tiëc. Tëdë ke lëu bi kédänj thiaan abì cii njic. 3 Na cak a wët luel wakšu ka not pinj nhiäk aköl. Ku keriëëc ëbën cak nääi weyieth yööt alonjthün ke yöt cì thiöök thok anot ye koc käk pinj.

4 “Ku alëk we wek mäthkië, duškkë rišc koc guäpkun nõk è path. Aa we nõk ku na lä ka cìn kédët ben kè looi. 5 Ee Nhialic yen adhül koc rišc, rin na cì nõk ka la riel aya bi cuat pan mac. Alëk we, ee Nhialic è rot yen adhül koc rišc. 6 Diet thii kor kadhiëc cìt amuöñ cii ke ye yöoc wëüu lik? Ku acin tök è kamken cì Nhialic kanj mušr nhom, 7 agut nhümkuñ tš

yinhom anjic Nhialic akuenden. Duškkë rišc, wek aa awär amuör juéc.

⁸ “Alék we, raan ye gam koc nhüim lon ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lon ye yen raandië atuuc Nhialic nhüim. ⁹ Ku raan jei koc nhüim lon cii yen ye raandië, abi Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhüim.”

¹⁰ Ku ben Jethu lek ke, “Kuat raan wët rac lueel Manh Raan gušp abi päl piny tënë ye, ku raan lueel kërac Wëi Nhialic gušp, acii bi kan päl piny tënë ye.

¹¹ “Të yëth yi tən amat luk yic, bány düt ku bány kor nhüim, duk diëer tē bi yin rot kuony thin ku wët ba lueel, ¹² rin Wëi Nhialic abi col anjic kē ba lueel.”

Raan ajak kuc kāj

¹³ Go mony dēt rot jət koc yiic ku lueel, “Bēny lek wāmāāth bā yiék abākkiē kāk cī wā nyāñ yo yiic.” ¹⁴ Go Jethu bēer, “Māthdiē, yeña cā kuany ba ya bēny, ba kāj tēk we?” ¹⁵ Ku lek koc awēn tō thin, “Tietkē rōt, duškkë jieek col arum wepušth. Acin raan rēer piërde yecin cak alon le yen kājuéc.”

¹⁶ Ku lek ke kājñ kēnē, “Thēer raan ajak ē tō thin, ku dušmde ēci luok rap juéc apeī. ¹⁷ Go jal jam ku lueel, ‘Yeñō ba jal looi? Yēn acin duēl lāū yic bi yēn ke tōū thin.’ ¹⁸ Nawēn ke tēk ku lueel, ‘Kē ba looi akīn. Duēl kēnē aba ŋaany, ku ben duēldīt apeī looi bi yēn rap ku kāk kōk baai tāū thin. ¹⁹ Ku jal lek rot yātōk. Mony mit gušp, yin ala mūth juéc apeī bi run juéc nāk, jol pīr apath, miēthē ku dēkkē, ku jol pušū miēt!’ ²⁰ Go Nhialic lek ye, ‘Raan kuc kājñ! Ee wēer kēnē, yin abi thou ku kājuéc cā tau rot kē, bik lōk aa kāk ē ŋa?’”

²¹ Ku wit Jethu wētde ēlā, “Kēnē, yen ē rot looi tēnē koc kājuéc tōū ē rienken, ku acin jieek Nhialic tō kepušth.”

Raan adhil Nhialic ŋōšth

(Mt 6:26-34)

²² Ku wēl Jethu yenhom kōcken ye buōth ku lueel, “Kēya alék we, bāk rōt cii col anēk diëer kē bāk cam bāk pīr. Ku diëerkē aya kāk bāk ceñ. ²³ Wēi anjēñ tēnē miēth, ku gušp raan anjēñ tēnē alēth. ²⁴ Daaike diēt pār nhial, aacie pur rap ku temkē ke, ku tēšukē ke atuok yic, ku aa ŋot ke pīr rin ye Nhialic ke yiék miēth. Ku wek aa ŋuēñ apeī tēnē ke. ²⁵ Yeña kamkun na diir ē wēike ke juak rušnke? ²⁶ Na cāk kāk thiikā ye lēu, yeñō ye wek diëer kāk kōk? ²⁷ Tiejñkē yōk cil tē dhēñ kek thin, aacie luui ku aacie luui alēth. Ku alék we na cok a bēnyaknhom Tholomon cimēnden wāār ē bāānyde yic, ēcī la alēth la kit dhēñ cimēn yāj tōk ē yōkkē yiic. ²⁸ Ku na ye Nhialic wel cil ē path col adhēñ kēlā, wel tō thin akōlē ku na nhiäk nin lik ke ril wei ku

took ke mac, ke Nhialic cii we bi kuēec nhüim, wek aa koc la gam thin koor.

²⁹ “Duškkë wenhüim ye yiék kē bāk cam ku kē dēkkē akōlakōl. ³⁰ Aa koc kuc wēt Nhialic pinyinhom ē tēn kek aa kepušth yiék kākka. Ku Nhialic Wuurdun anjic lon wic wek kākka. ³¹ Na ye kēya, yakē ke wic kāk bāāny Nhialic, ku aabi yiék we aya.

Jieek cie rop atš pan Nhialic (Mt 6:19-21)

³² “Duškkë rišc wek koc buōth ya rin Wuurdun amit pušu bi we yiék ē bāānyē. ³³ Yaackē kākkuon ku gām kē wēū koc ŋōñ. Kēnē abi jaakdu juak yic pan Nhialic. Ku jieek pan Nhialic acie thōk, ku acie riāāk cimēn jieek pinyinhom, rin acin cuēr tō thin. Ku acii aruop ye rac. ³⁴ Ku piändu abi ya rēer akōlakōl tē tōu jaakdu thin.

Rēer yi cī rot guir

³⁵ “Rēer yi cī rot guir akōlakōl, ku rēer yi muk mermer rin kuat kē bi rot looi bi yōk wakšū, ³⁶ cimēn alony lui baai tit bānyden cī la yan thiēek yic ke bi dhuk baai. Na bi ke go yōt guō ŋaany thok tēnē ye. ³⁷ Alony mit gup aa loony ye bānyden yōk ke tit tē dhuk yen baai. Alék we alanden, bēny abā alanhden luoi rušk, ku col ke aa nyuc bik mīth ku luui tēnē ke. ³⁸ Tēdē, ke bēny abi dhuk baai wēer ciel yic, tēdē ke dhuk bēek ē piny. Ku alony mit gup aa loony bi bāny yōk ke tit. ³⁹ Wek aa lēu kēnē bāk deet yic ē rōt. Na raan ye wēer alon bi cuār bēn ŋic, ka rēer ke yiēn bi cuār kākke cii kual. ⁴⁰ Ke week aya rēer kē we tit, rin wek aa kuc akōl bi Manh Raan bēn.”

⁴¹ Go Pīter lueel, “Bēny, ye yōk lek ē kājñ kēnē aye koc ēbēn?” ⁴² Go Bēny dhuk nhom ku lueel, “Na ye kēya, yeña alony path ku ŋic kājñ apeī? Yeen alony bi bēny nyāññ kākke yiic paande, bi kacke ya gām miēth akōlakōl. ⁴³ Alony mit gušp alony bi bēny yōk ke loi luōide apath tē dhuk yen. ⁴⁴ Alék we, abi alony kēnē tāū kākke yiic ēbēn. ⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lon cii bānyde bi lac dhuk. Ku ye rēer ke nāk alony kōk, rōor ku diāār. Ku ye cool ke mīth ku dēk abi wicet. ⁴⁶ Ke bānyde abi la luāt yegušp akōl cii ye tak lon yen akōl bi yen bēn. Ku yeen abi bēny tēm awušcdīt ku met tē rēer koc rēc thin.

⁴⁷ “Ku aluñ ŋic kē wic bānyde bi looi, ku rēer ke cii rot guir bi kē wic bēny looi, ka bi tēm awušcdīt apeī. ⁴⁸ Ku aluñ kuc kē wic bānyde ku looi awušc bi yen that thin, ka bi ya awušc koor. Kājuéc aa wic tēnē raan cī gām kājuéc, ku raan cī gām kājuéc apeī awic kājuéc apeī tēnē ye. ⁴⁹ Yēn aci bēn ba piny bēn cuōny. Ku anhiaar diēt cī dēp thēer. ⁵⁰ Yēn atiit kērac apeī, yēn abi gum ku rem ya apeī yet akōl bi kēnē thōk. ⁵¹ Yakē tak

lön cī ʁen bēn ba dōōr bēn looi pinyinhom? Alēk we acie ye. Ee lön bī kōc keyiic tek.
⁵² Many la yic kōc kadhiēc abī yeyic tek. Kōc kadiāk aabā nhiaar ku man rou ʁa. Tēdē, kōc karou aabā nhiaar ku man kōc kadiāk ʁa.
⁵³ Mīth rōōr kek wārken aabī kenhūm tuōōm ē riēnkīē. Ku yen ē lön nyūr kek mārken. Ku man athiēk kek tīj wēnde aabī rōt maan aya.”

⁵⁴ Ku ben Jethu lēk thān awēn tō thīn, “Na tiēnkē luāt nhial, ka guōkē lueel lön deŋ abī tueny, ku tueny ayic. ⁵⁵ Ku na dom bī la dīl, ku ruel akōl apeī, ka luēlkē lön bī piny tuōc, ku tuc ayic. ⁵⁶ Yeŋa wiēckē bāk ruēēny! Awēēnkui? Wek aa kē bī rot looi ŋic tē tīj wek kākā nhial. Ku cāk kē loi rot ēmēn ŋic ayic?

⁵⁷ “Yeŋō cūi wek yic bāk looi ye ŋic? ⁵⁸ Cīmēn na ʁēth raan yī luk yic, ke yī lōc wēt waar yic, ku dōōrkē ke kēc yī guō ʁāth luk yic. Na cūi lōc looi kēlā, ka ʁēth yī luk yic tēnē bāny, ku bēny abī la thōn apuruuk, ku mac yī. ⁵⁹ Alēk yī, yīn acīi bī kaŋ lony, ʁet tē bī yīn kēthiin kōny tēnē yī kaŋ cool.”

13

Na cūi luoi kāreċ pāl ke yīn acūi pīr

¹ Nawēn ke kōc bō tēnē Jethu, ku lēkkē ye lön cī bānydīt Pilato kōc Galilia cōl anak, kōc ke cī kāk juērkē Nhialic la nāk luāŋ Nhialic Jeruthalem. ² Go Jethu bēēr. “Yakē tak lön kōc Galilia cī nōk ēmēn āa kāreċ apeī wēr kek kōc Galilia kāk looi? ³ Acie yic! Ku cāk ŋic lön wek aabī thou aya cīmēnden, tē cīi wek kāreċ yakē looi pāl, ku wēlkē wepuōth Nhialic? ⁴ Ku na kōc wāār kathiāār ku bēt wīk yōn bāār apeī kenhūm Thiloam bik thou ēbēn, ye kek kōc kāreċ looi Jeruthalem kepēc? ⁵ Aacie ke! Ku alēk we, na cāk luoi kāreċ pāl, ke wek aabī thou ēbēn cīmēnden.”

Kāāŋ tim cie luok

⁶ Go Jethu ke lēk kāāŋ kēnē, “Monytui ēcī tim luok com duomde. Nawēn thōōŋ tē cī yen luok, ke bō bī bēn bet. Go ciēn mīth yōk yēnhom. ⁷ Go puōu riāāk apeī, ku lēk raan lui dom yic bī ʁep wei, ku lēk ye, ‘Aca tiit run kadiāk ku acīn manh tōj ʁa yōk yēnhom. Yeŋō pēl ye bī dom rooc ē path ke cie luok?’ ⁸ Go raan ē luoi bēēr, ‘Bēny, pāl ē ruōōn tōŋ kēnē ē path, aba guiir ku tāāu dhiāāp yecōk. ⁹ Na lok ruōōntui ka path, ku na cūi lok, ka jōl col ayep.’ ”

Jethu acī tīj tuany kony akōl cūi kōc ye luui

¹⁰ Tēwēn akōl cūi kōc ye luui ke Jethu piōc tēn amat kōc Itharel, ¹¹ ke tik ē tō thīn ke la guōp jōŋrac cī ye dhōŋ kōu, bī yekōu cūi ye jōt ruōōn thiāār ku bēt. ¹² Nawēn tīj Jethu ke cōl ku lēk ye, “Tik, yīn acī kony.” ¹³ Ku tēēu

yecin yekōu. Ku kaam thiin awēn ke la kōu cōk. Go Nhialic leec.

¹⁴ Ku raandīt tēn amat ēcī puōu dak apeī rin cī Jethu ye kony akōl cūi kōc ye luui. Ku lēk kōc awēn tō thīn, “ʁok aa la nīn kadātem ye kōc luui. Ke raan alēu bī bēn akāl tōk kam ē nīnkā yiic bī bēn kony, ku acie akōl cūi kōc ye luui.”

¹⁵ Go Bēny bēēr ke tōon guōp, “Aa wek kōc la gup ruēēny! Le raan tōk ē kamkun cie ʁākke ye lony akōl cūi kōc ye luui bī ke la wiēc wal ku piū? ¹⁶ Ku tīj kēnē, nyan many Abaram cī bēny jak dhōŋ kōu, bī ya rēēr ke dual ē runkā kathiāār ku bēt, cūi path bī kony akōl cūi kōc ye luui bī la cōk?” ¹⁷ Tēwēn lueel yen ye kēlā, ke kōc awēn man ye ʁār gup, ku mit thān dīit awēn tō thīn puōth kāk kōc gōi cī Jethu looi.

Kāāŋ kōu koor nyin ye tiemde dīt apeī (Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸ Ku la Jethu tuēŋ ke jam ku lueel, “Bāāny Nhialic cīt ŋō? Yeŋō ba thōōŋ ke ye? ¹⁹ Aba thōŋ manh tim koor nyin cī raan com duomde. Go dīt abī ya tim dīttet ye diet ʁōōtken yīk kērke kōth.”

²⁰ Ku ben lueel, “Yeŋō ba bēn thōŋ bāāny Nhialic? ²¹ Acīt lon cī tik puōr ayumdīt tet yic, na lā ke piāār ēbēn.”

Kuany dhēl la pan Nhialic yic (Mt 7:13-14, 21-23)

²² Ku bēr Jethu ke kuany gēeth ku bēēi yiic ke la Jeruthalem. ²³ Go raan tōk thiēc, “Bēny! Le kōc lik bī poth bīk la pan Nhialic?”

Go Jethu bēēr, ²⁴ “Thamkē bāk bak dhēl ye kōc gum thīn yic, rin alēk we lön wīc kōc juēc ye bīk la alōŋthīn, ku acīk bī lēu. ²⁵ Tē jōt wun baai rot ku riit yōt thok, wek aabī kōōc ayeer ku jālkē yōt tōōŋ thok ku luēlkē, ‘Bēny, ŋany yōt thok tēnē ʁo,’ ku abī bēēr tēnē we, ‘Akuōc tē būi wek thīn.’ ²⁶ Ku abāk lēk ye, ‘ʁok aacī mīth ku dēku kek yī, ku yīn acī piōc ē gēethkua yiic!’ ²⁷ Ku abī dhuk nhom ku lueel, ‘Alēk we bāk piŋ, wek aacīi bō yōt rin wek aacā ŋic. Jālkē, kōc luui ē kāreċ!’ ²⁸ Ku tē cī yī cuap wei, ke yīn ariāāk puōu ku dhiau aba yiithok a kac tē tīj yīn Abaram, ku Ithāk ku jakop ku kōc kāk Nhialic tīj, ke rēēr bāāny Nhialic yic pan Nhialic, ku gēl yī wei thīn! ²⁹ Ku kōc aabī bēn pinyinhom ēbēn ku camkē yan bāāny Nhialic. ³⁰ Ku kōc tō ciēēn ēmēn aabī tō tuēŋ. Ku kōc tō tuēŋ aabī dhuk ciēēn.”

Jethu ku Antipāth ʁērot (Mt 23:37-39)

³¹ Tēēn, ke kōc akut Parathī bō tēnē Jethu ku lēkkē ye, “Jāl ē tēn rin bēny Antipāth ʁērot awīc bī yī nōk.”

³² Go Jethu lueel, “Lak ku lēkkē raan la guōp awandīt lön ʁen abī la tuēŋ akōlē ayī

nhiäk ya cop jakrec wei koc gup, ku luoi käk jänj göi ye ʔen koc kony. Ku na ye nin diäk ke ʔen abi luaidië thöl pinynhom. ³³ Ku akölë ku nhiäk ku aköl dëstë, ʔen ala tuen ʔa lui rin acii path bi raan käk Nhialic tuj nõk tädët cie Jeruthalem.

³⁴ “Koc Jeruthalem! Koc Jeruthalem! Koc ë koc käk Nhialic tuj nõk, ku bisökkë koc ci tušc we aleel. Ye arakdë ci ʔen ye wic ba we kuššt yiic, ku kuany we cimën adhie ye ajith miethke kušm piny yewušk, ku wek aaci kuc.

³⁵ Nhialic abi we nyäj pandun. Ku athän we bäk njc, wek aacii ʔa bi ben tuj ʔet aköl bi wek röt guir, ku luarkë ʔa yai ke yakë lueel, ‘Lecku raan bö rin Bänyda.’”

14

Jethu aci raan tuany kony

¹ Nawën ke Jethu la pan raan akut Parathi aköl cii koc ye luui bi la mith. Ku koc ke tš thün aake döt Jethu apei.

² Go raan ci but ʔššm ku kök ëbën bën tënë ye. ³ Go Jethu jam ku thiëc koc piöc ë löönj ku koc akut Parathi. “Ci lönj pëen bi raan tuany kony aköl cii koc ye luui tädë ke kony?” ⁴ Gokë cii bëer. Go Jethu mony awën cöl ku kony ku cöl ajiël. ⁵ Ku jöl lek ke, “Yeña kamkun ë tën, na ci manhde, ayi wënde lööny yiith aköl cii koc ye luui, ke pël yiith ku cii bü bei nyin yic?” ⁶ Ku wët kënë aci ke nyöñ nhüim kë bëer kek ye.

⁷ Wën ci yen ye tuj aya ke jšöl awën ci cöl aaye njek teden nyuuc yen thün loc, ke luel kääñ kënë, ⁸ “Të ci yi cöl yai yic, duk la ku nyuc tën kacdit, tädë ke raan ben dit tënë yi aci cöl aya. ⁹ Na bü, ke raan awën cal we wedhie abi ʔššk ba rot jät ba thöoc päl ye. Ku yin abi jäl dhuk thöc tš ciëen yiic ke yi ci gušp yär. ¹⁰ Të ci yi cöl, ke yi la ku nyuc thöc tš ciëen yiic rin na la raan la baai bën, ka bö tënë yi ku lueel, ‘Jät rot, bäär tuen tën mäthdië.’ Kënë abi col athiek yic jšöl nhüim ëbën. ¹¹ Këya, kuat raan dit puš rot ʔath tuen ë rot abi Nhialic dhušk ciëen, ku raan lir puš ë rot dhušk ciëen abi Nhialic ʔath tuen.”

¹² Ku lueel Jethu tënë mony awën ci ye goñj, “Na loi mieth bi yin koc goñj, ke duk ke col mäthku ku paan moor, ku koc ruäai kek yi ku koc ajieek thiëk bäaikun, rin aabi ben cöl. Ku na looi rot këya, ke këwäär ca luši ke yen acolkë tënë yi. ¹³ Na loi mieth cöl yin koc, ke col ke koc njšj, ku koc ci duany, ku koc ci njal ku cöör, ¹⁴ rin na la koc röt jät thou yic aköldä, ke yin abi Nhialic cuššt rin wäär ci yin ke cöl koc cii ye lëu bik miëethku cool.”

Jethu aci bäany Nhialic thəñyan thiëk (Mt 22:1-10)

¹⁵ Go mony dët mith kek koc lueel tënë Jethu wën pin yen kënë, “Koc mit gup aa koc bi cöl yai yic, bäany Nhialic yic.”

¹⁶ Go Jethu lek ye, “Monytui ëci yandit apei looi ku cöl koc juëc. ¹⁷ Nawën ci müith yai guir, ke toc aluonyde bi koc wic ke yai yic la cöl, ‘Bäk, këriëc ëbën aci thök ë guier.’ ¹⁸ Gokë wël juëc lueel kedhie bi kek kenhüim kol. Ku lueel raan wën ci alony kan ʔök ëlä, ‘ʔen aci piny ʔoc, ku ʔen adhil la ba la tuj. Lör ku lek bëny lon acin kë maan yen cii ʔen la yai yic.’ ¹⁹ Ku lueel raandët, ‘ʔen aci miöör kathiäär ye koc pur ʔoc, ʔen ala ba ke la them, lör lek bëny lon acin kë maan tënë ye.’ ²⁰ Ku lueel raan ye koc diäk, ‘ʔen aci piac däm nya, acä lëu ba la yai yic.’

²¹ “Go alony dhuk baai ku le wëlkä lek bänyde. Go bänyde puš riäk ku lek aluonyde, ‘Lör dhöl yiic ku kam bëi geeu, ku col koc lim dhöl yiic ku koc ci duany, ku koc ci njal ku cöör bik bën.’ ²² Go alony lueel, ‘Bëny, kë ca lek ʔa aca looi ku piny anot lääu.’ ²³ Go bëny ben lek aluonyde, ‘Lör kuany baai yic ku dhöl yiic geeu, ku lek koc ëbën bik dhil bën bi paandië thiänj. ²⁴ Alëk yi, koc wäär ca kan cöl acin mieth yai bik ben ʔök paandië!’”

Kë dhil raan looi bi ya raan buoth Jethu (Mt 10:37-38)

²⁵ Koc juëc aake cath kek Jethu. Nawën ke wël yenhom koc ku lueel, ²⁶ “Na ye raan bö tënë ʔa, ku cii wun ku man ku tierjde ku miethke, ku wämäthakën ku nyierakën, ku wëike man, ka cie raan buoth ʔa. ²⁷ Ku raan cie gum ku buoth ʔa, acii lëu bi ya raan buoth ʔa. ²⁸ Na wic raan bi yöndit bäär apei buth, ʔenjö bi kan looi? Nadë ke cii wëeu muk bi kan kuëen nyin bi njc lon le yen wëeu juëc bi yen yöt buth bi thöl? ²⁹ Na jöck cök ku le ciën wëeu juëc bi yen ye thöl, ka bi koc yöt tuj ke këc thök aa bui, ku yekë lueel. ³⁰ ‘Mony kënë aci yöt jöck bi buth ku akëc thäap.’

³¹ “Na jät bënyñaknhom tən ke la apuruk tim thiäär bi la thär kek bënyñaknhom dët la apuruk tim thiär-rou, ke cii bi kan tak lon bi yen tən lëu kek ë bëny kënë? ³² Na yök ke cii tən bi lëu, ka toc koc ke bënyñaknhom tui njot mec kek apurušškke bik dššr looi.” ³³ Këlä aya, acin raan kamkun lëu ye bi ya raan buoth ya agut tš bi yen kärke kan pušl.

³⁴ “Awai, apath. Ku na thöök kšü alëi ke ben dhušk thün kädë? ³⁵ Awan cit kënë acie ben piath. Aye pušk wei. Pienkë tš le wek yiith.”

15

*Kääŋ amël cì määŋ
(Mt 18:12-14)*

¹⁻² Koc ajuër kut ku koc käreç looi aake ci bën tēnē Jethu bik pišōcde bën piŋ. Ku kēnē, ee kēc koc akut Parathī ku koc piōōc lōōŋ nhiaar, rin ye Jethu koc rec meen jāŋ lor, ku miŋh ke ke aya. ³ Goke lēk kääŋ kēnē.

⁴ “Na la raan tōk kamkun amāäl buōot, ku mār amāl tōk, ke cīi thiārđhoŋuan ku dhoŋuan nyiēēŋ piny roor, ku le amāl tōŋ cī mār kan wīc yet tē bi yen ye yōk?” ⁵ Ku na yōk ka mit pušu apei ku jōt yekēt. ⁶ Ku na le yet baai ka cōl mātħke ku kōcken akeu nhom ku lēk ke, “Yen aci pušu miēt rin cī yen amāldiēn wār cī mār yōk. Loiku yai.” ⁷ Kēlā aya, miēt pušu dīt abī tō pan Nhialic, rin raan tōŋ kērac looi cī yepušu dhušk ciēēn rin adumušōmke. Ku miēt pušu koc tō pan Nhialic, rin ē raan tōŋ, acīi bī thōŋ kek miēt pušu rin koc path kathiārđhoŋuan ku dhoŋuan cīn awuōc cīk looi, bī kek kepuōth dhušk ciēēn.”

⁸ “Tēdē, tik ala wēeth thiār mīlāŋ yer, ku mār wēnh tōk. Yeŋō bī looi? Abī mac dēēp ku wīc apei arēk bī yōt a weec yic agut tē bī yen ye yōk. ⁹ Tē cī yen ye yōk ka cōl mātħke ku koc akeu ebēn ku lēk ke, “Yen amit pušu apei, wēēukiēn wār cī mār aaca yōk. Loiku yai.” ¹⁰ Kēlā aya, atuuc Nhialic aa puōth miēt rin raan tōŋ käreç looi cī yepušu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääŋ manh cī määŋ

¹¹ Ku la Jethu tueŋ ku lueel, “Monytui ē tō thīn ku ē la wāt karou. ¹² Go wēn koor lēk wun, “Gām ya kāk ba tēk ya akōldā?” Go wun kāŋ tek tēnē ke. ¹³ Nawēn nīn lik cōk ke wēn koor ŋōoc kākke ebēn, ku jiēl bī la wun dēt, wun cī yen wēēuke bēn la thōl thīn dēŋ ē māau ku wīcwīc adējōk. ¹⁴ Wēn cī yen wēēu thōl ke cōŋdīt apei loī rot ye pan awēn, ku jōl rēer ke nēk cōk apei. ¹⁵ Nawēn le kākke dhal ke lueek rot pan raan tōk ē koc pan awēn. Go raan la baai cōl aye dīr baai bišōk. Ku gēm ke kē camkē. ¹⁶ Ku ē ye wīc dīēt cōk yeyāc thiōŋ kē ye dīr cam, ku acīn raan cīi ye gām ye. ¹⁷ Nawēn jōl kēreç cī looi tak yic yepušu ke lueel, “Ye koc luoi kadē tō tēnē wā ē kueth abī miēth dōŋ piny, ku yen akīn duēr thou ē tēn rin cōk! ¹⁸ Yen abī dhuk tēnē wā ku lēk ye, wā yen acā awuōc looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. ¹⁹ Yen acīi ben a cōl yī, loī ya ke ya cīt alony ye riōp.” ²⁰ Ku jōl jāl pan awēn ku dhuk tēnē wun.

“Tēwēn ŋoot yen tēmec ke baai, ke tiŋ wun ke bō. Go pušu la yum ku riŋ tēnē ye ku pēet yic ku cim gēm. ²¹ Go wēnde lueel, “Wā yen aci kērac looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. Yen acīi ben piath nadē ke ya cōl ē yī.” ²² Go wun aluōnyke cōl ku lueel, “Riŋkē! Bēēikē alanh path ku tāaukē yekō. Ku cuōthkē cin

jōth mīlāŋ tōc ku tāaukē war yecōk. ²³ Ku bēēikē muōor thiin cuai apei ku nākē bī yōk yai looi, ²⁴ rin manhdiēn kēnē ē cīt mānh cī thou ku aci ben piŋ. Yen ēcī mār ku aci yōk.” Ku jōlkē yai cam.

²⁵ “Tēwēn looi kākā rōt, wēndīt ēcī la luui dom yic. Nawēn dhuk ku jōl bī baai dōōt, ke piŋ lōōr yic ku diēr. ²⁶ Go aluony tōk cōl ku thiēc kē diēr koc baai. ²⁷ Go alony awēn lēk ye, “Wāmuuth aci bēn, ku wuur aci muōor wār cuk muk apei bī cuai nōk bī yai looi rin cī yen dhuk ke puol guōp.”

²⁸ “Go wēndīt pušu riāak apei ku kueec bī cīi la baai. Go wun bēn tēnē ye ku lēŋ bī la baai. ²⁹ Go lēk wun, “Yen aci luui apei ē runkā ebēn tēnē yī, ku acīn tōŋ ca lēk ya ba looi cī yen kan kuec ba cīi loī. Ku ē runkā ebēn acīn mēn manh ē thōk ca kan yīēk ya bī yen luui yai yōk mātħkiē. ³⁰ Ku wēn dhuk wēndu ke cī wēēuku la muōr adējōk kōth, ke yī loī yai ku nāk muōor tōŋ yen cuai apei yākku yīic.” ³¹ Go wun bēēr, “Manhdiē, yīn arēēr kek ya akōlakōl, ku kāk mušk ebēn aa kākku. ³² Ku ē yic buk yai looi rin wāmuuth ē cīt manh cī thou, ku emēn aci piŋ, ee cī mār ku emēn aci yōk.”

16

Kääŋ raan luoi kony rot ruēny

¹ Ku ben Jethu lueel tēnē kōcken ye buōoth ēlā, “Wāthēer raan ajak ē tō thīn, ku yeen ē la raan kākke guir baai, ku raan kēnē ēcī luom tēnē ye rin cī yen wēēuke muōr. ² Go cōl ku lueel, “Yeŋō kē ya piŋ keye lueel ē rienku? Nyoth wēēu ca dōm ku wēēu cī mār thook ebēn, rin yīn acīi bī ben ŋōt yī lui tēnē ya.” ³ Go mony wēn lueel yepušu ēlā, “Ba ŋō looi tē cop bēny ya luoidiē yic? Yen akuc puōr ē dom ku yen abī guōp yār tē ye yen lim. ⁴ Emēn, kē ba looi aca jāl ŋic, kē bī yen cōl ala koc juēc mātħ ke ya, bik ya aa lor bāāiken tē cop ya wei luoidiē yic.”

⁵ “Go koc la gup kāny bānyde cōl ku lueel tēnē raan cī kan bēn, “Kāk bēny kōny tēnē yī yekē dē?” ⁶ Go lueel, “Yen akōny tōnydīt miōk bian tōk.” Go raan kāŋ guir baai lēk ye, “Kēnē aci ya akuēndu, nyuc ku gāt thiārđhiēc.” ⁷ Ku thiēc raan dēt, “Na yīin, kēny tō yīguōp ye dē?” Go lueel, “Ee gāny rap tiem tōk.” Go lēk raan wēn, “Gāt buōt kabēt.”

⁸ “Go wun baai raanden la guōp awan leec wēn cī yen rot kony. Rin tē ye riēc akōlē kākken luōi thiin kamken aruēēn tēnē miŋh bāāny Nhialic.” ⁹ Go Jethu la tueŋ ku jīem, “Kēya alēk we, luōikē jīeek pinyinhom bī wek ke la mēth, rin na la jaakdun thōk ke wek aabi lor piŋ akōlriēc ebēn yic. ¹⁰ Raan ŋic kālīk muk apath ē kājuēc ŋic muk aya, ku raan kuc kālīk muk, acie kājuēc ē ŋic muk. ¹¹ Na yīn acie kāk ciēŋ pinyinhom ē tēn ŋic

muk, ke yī bī deet puṣu kēdē bī yī gām jīeek t̄s pan Nħialic? ¹² Na yīn acie n̄ṣ̄th puṣu l̄n bī yīn kēn raandā n̄j̄eek muk, ke yeṇa bī gām kē c̄ok a kēdu?

¹³ “Acīn alony lēu ye bī luui tēnē bāny karou, ka man raan tueṇ ku nħīeer raan ye koc rou. Tēdē ka thek raan tueṇ ku dh̄el raan dēt guṣp. Acīi raan lēu bī Nħialic ku jīeek nħiar kedhie.”

¹⁴ Go koc akut Parathī, koc nħiar wēu, kākā piṇ ebēn ku dalkē Jethu guṣp. ¹⁵ Go Jethu lēk ke, “Wek aa r̄ot nyuṣ̄th koc nħīim ciēt wek koc path ku Nħialic an̄j̄eek kē t̄s wepuṣ̄th. Rin kāk ye koc juēc yīeē kepuṣ̄th apeī ciēt kek ril, aaye Nħialic tiṇ ke kor.”

¹⁶ “Wāth̄eer agut tēwāār tul Joon, koc aake ye lōṇ Mothith ku wēl cī koc kāk Nħialic tiṇ ḡōt, theek. Ku emēn, Wēt Puṣ̄th Yam rin bāāny Nħialic alēk koc, ku awic kuat raan ebēn bī rot rīeeny thīn. ¹⁷ Ee kēya, apuṣ̄l yic bī kāk t̄s nħial ku pinyinhom riāāk, tēn tē bī wēt thīin koor t̄s Lōṇ yic cuat wei.”

¹⁸ “Raan liṣi tiēnde ku thiēek tiṇ dēt, ka cā akor looi. Ku mony thiak tiṇ cī muṣ̄nyde liṣi, ka cī akor looi aya.”

Raan cī jak kok miēth ku Ladhāro

¹⁹ Go Jethu kāāṇ bēn th̄ṣ̄th ku lueel, “Raan t̄ok ē t̄s thīn ku ēcī jak apeī, ku ē ceṇ alēth dh̄eṇ ku ē ye yai looi paande akōlakōl. ²⁰ Ku raan laaṇ c̄ol Ladhāro la guṣp tētōok juēc apeī ē t̄s thīn aya. Ku ē ye nyuc yōn raan ajak thok, ²¹ bī lim awuthuei ē lōōny piny. Ku j̄ak aake ye bēn aya ku nyankē tētōok yīic.”

²² “Nawēn ke laaṇ kēnē thou, go atuuc Nħialic wēike tāāu Abaram yōu nħial pan koc path cī thou. Nawēn ke mony ajak lōk thou aya ku thiāk, ²³ ku tēu wēike pan mac, ku rem thīn apeī. Nawēn n̄j̄eē yenyin nħial ke tiṇ Abaram tēmec, ku Ladhāro ke t̄s yeyou. ²⁴ Go dhiau ku lueel, ‘Wā Abaram liec ya, ku toc Ladhāro bī cieen tōk luṣ̄t thok piū yīic, ku goot yaliep bī liemdiē lier, rin yeṇ arem apeī ē tēn!’

²⁵ “Go Abaram b̄ēer, ‘Manhdiē, tak l̄n cī yīn kāpath yōk wāār piūr yīn ku yōk Ladhāro kāreec. Ku yeen awac puṣu emēn ku yīn arem apeī. ²⁶ Ku dēt aya, tēthuth mec yic apeī at̄s kamkua bī ciēn raandan la l̄n̄tui, ku cīn raandun b̄s tēnē ya ē tēn.’ ²⁷ Go mony ajak wēn lueel, ‘Wā Abaram yīn alāṇ ba Ladhāro tuṣ̄c panda, ²⁸ tēnē mīth wā kadhiēc bī ke la wēēt bīk cīi b̄s ē tēn bī ke reem aya.’

²⁹ “Go Abaram lēk ye, ‘Mothith ku koc kāk Nħialic tiṇ aa t̄s thīn, c̄ol ke aa piṇ wēlken.’ ³⁰ Go mony ajak bēn lueel, ‘Kēnē acīi ye lēu, Wā Abaram! Ku na j̄ot raan rot koc cī thou yīic ku le tēnē ke, ka pāl kāreec yēk ke looi.’ ³¹ Go Abaram lueel, ‘Na cik wēl Mothith ku

wēl koc kāk Nħialic tiṇ piṇ, ka cīi wēt raan cī thou ku ben piṇ piṇ aya.’ ”

17

Ba raandēt th̄ṣ̄c kērac yic

(Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

¹ Naṅon akāl t̄ok ke lueel Jethu tēnē koccken ye buṣ̄oth, “Kāk koc c̄ol aloi adumuṣ̄m aa r̄ot dh̄iel looi akōlakōl. Ku raan kākā c̄ol aloi r̄ot abī kērac apeī yōk. ² Ee n̄j̄eēn tēnē ye diēt cī ruṣk yeth aleldīt tet, ku pik wīir bī mou, bī koc thiikā cīi c̄ol aloi adumuṣ̄m. ³ Tietkē r̄ot!

“Na loi mēnhkui adumuṣ̄m, ke nyieny, ku na dhuk yepuṣu ciēn kēreec cī looi, ke yī pēl wēt piny tēnē ye. ⁴ Ku na looi kērac tēnē yī arak dhorou akāl t̄ok, ku bīi tēnē yī arak dhorou aya, ku thiēec yī ba wēt pāl piny, ke yī pēl wēt piny tēnē ye.”

⁵ Naṅon akāl dēt ke lueel atuuc tēnē Bēny Jethu, “Yok aa wic gamdit, lēk yo tē bī yok ye yōk thīn.” ⁶ Go Bēny b̄ēer, “Na gamdun c̄ok kuur bī ciēt manh ṇaap, ka lēukē bāk tim dīt tui ȳōk ēlā, ‘Nyūēn rot bei piny agut mei, ku l̄or pith rot wīir!’ Ke wētdun aloi rot.”

⁷ “Na th̄ōōṇku l̄n raan t̄ok kamkun ala alony cī la pur, tēdē ke cī la biōōk amēl. Na le dhuk dom yic, ye lēk ye, ‘L̄oc bēn ba bēn mīth?’ ⁸ Acīi bī lēk ye kēyal. Tēdē aba lueel tēnē ye, ‘Guir miēth tēnē ya, ku tit ba kaṇ mīth ku dēk, na lā ciēn ke yīn abī jāl mīth ku dēkē.’ ⁹ Ku alony aa cie leec tē looi kek luaiden. ¹⁰ Athōṇ kek we aya, na luwikē kē ca lēk we bāk looi, ka luēlkē, ‘Yok aa loony ē path, ee luaida yen acuk looi ku acīn dēt.’ ”

Atuet thiāār acī kony

¹¹ Nawēn la Jethu Jeruthalem, ke tēk kam Thamarīa ku Galilīa. ¹² Nawēn yeet gen thīin t̄s dh̄el yic ke rām kek atuet thiāār. Gokē k̄ōc tēmec, ¹³ ku luēlkē, “Jethu Bēny, liec yo.” ¹⁴ Nawēn tiṇ ke ke lueel, “Lak ku nyuṣ̄thkē r̄ot koc kāk Nħialic.”*

Tēwēn ṇoot kek dh̄el yic, ke tuet jiēl kegup. ¹⁵ Go raan t̄ok dhuk tēnē Jethu wēn cī yen ye tiṇ ke tuet cī jāl yeguṣp, ku leec Nħialic apeī r̄ōldīt, ¹⁶ ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kēnē ē raan Thamarīa. ¹⁷ Kēnē acī Jethu c̄ol athiēc ku lueel, “Cie raan thiāār yen cī kony bī tuet jāl kegup? Koc k̄ōk kadhoṇuan aako? ¹⁸ Yenō yen raan wun dēt yen dhuk bī Nħialic bēn leec?” ¹⁹ Ku lēk ye, “J̄ot rot ku jāl. Gamdu acī piṇ.”

Bāāny Nħialic

(Mt 24:23-38, 37-41)

²⁰ Naṅon akāl t̄ok ke koc akut Parathī thiēc Jethu, “Bī bāāny Nħialic yec̄ok j̄ōk nen?” Go Jethu b̄ēer ku lueel, “Bāāny Nħialic acie kēnē na bīi ke tiṇ koc nyīn?” ²¹ Ku acīn raan lēu

ye bi lueel, 'Daai t̄en, yen ak̄in, t̄ed̄e ke lueel, yen akan.' Rin b̄ääny Nhhialic at̄s w̄epuŋth."

²² Ku lueel Jethu t̄en̄e k̄ocken ye buoŋth, "T̄e bi wek ya, yen Manh Raan nhiaar diēt ya cak r̄eer ke we ak̄al t̄ok ab̄s. Ku yen ac̄i bi r̄eer t̄en. ²³ Ab̄i k̄oc k̄ok l̄ek we lan ci yen dhuk yen at̄s t̄en, ke duŋkk̄e gam, ku duŋkk̄e ya cak w̄ic. ²⁴ Rin t̄e dhuk Manh Raan, ka guo k̄e njic. Ab̄ak̄ tiŋ c̄im̄en bir den dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ loŋ ku loŋe. ²⁵ Ku yen ab̄i kan gum apēi, ku riēec ak̄olē ac̄i w̄etdiē bi gam. ²⁶ T̄e le Manh Raan b̄en, ke k̄e bi rot looi ab̄i ciēt k̄ewāar loi rot wāar piir Noa. ²⁷ Ee n̄ink̄a k̄oc aake r̄eer ke mit puŋth, keye m̄ith ku d̄ekk̄e ku loik̄e ruēi yet ak̄ol le Noa riāi yic, ku b̄s aboor ku mouk̄e ēb̄en. ²⁸ Ku b̄endiē ab̄i thōŋ aya kek k̄ewāar loi rot wāar piir mony col Lot. Ee n̄ink̄a k̄oc aake ye m̄ith ku d̄ekk̄e, ku ŋock̄e k̄aŋ ku ŋock̄e ke wei, ku purk̄e ku loik̄e ŋōot. ²⁹ Ku ak̄ol w̄en̄ jiēl Lot Thodom, ke Nhhialic col den atueny ē mac ku n̄ek k̄oc ēb̄en. ³⁰ Yen ab̄i ciēt ak̄ol bi Manh Raan dhuk.

³¹ "T̄e le ak̄olē b̄en, ke raan r̄eer ayeer ac̄i ben la yōt bi la guik̄ k̄e muk. Ku raan t̄s dom yic ac̄i dhuk baai aya. ³² Takk̄e k̄ewāar ci rot looi t̄en̄e tiŋ Lot. ³³ Raan w̄ic ye bi w̄eike kony aabi muŋr, ku na ye raan m̄ar w̄eike ē rienkiē ka bi w̄eike muk ak̄olriēec ēb̄en. ³⁴ Wak̄su ē n̄ink̄a k̄oc karou aabi t̄s ŋōot ke nin. Raan t̄ok kamken ab̄i lac ku nyēi ku d̄oŋ raan t̄ok. ³⁵ K̄elā aya, diāar karou aabi luui ē t̄ok luoiden baai, tiŋ t̄ok ab̄i yāth nhial ku nyiēēŋ tiŋ t̄ok piny. ³⁶ Ku ab̄i rot looi k̄elā aya t̄en̄e k̄oc lui dom yic. Raan d̄et ab̄i yāth nhial ku nyiēēŋ raan d̄et piny."

³⁷ Go kocken ye buoŋth thiēec, "B̄eny, bi ke yāth t̄enen?" Go Jethu b̄eer, "T̄e r̄eer guŋp k̄e ci thou th̄in, aye cor yenhom mat th̄in."

18

L̄eer ku b̄eny luŋk

¹ Naŋon ak̄ol d̄et ke Jethu l̄ek kocken ye buoŋth k̄aāŋ bi ke piŋoc bik̄ dhiel aa r̄oök ak̄olakol ku cik dh̄or. ² Ku lueel, "W̄äth̄eer b̄eny luŋk ē t̄s th̄in gen t̄ok. Ku ēc̄e riŋoc Nhhialic ku ē dh̄al k̄oc gup ēb̄en. ³ Ku tiŋ l̄eer ē t̄s ē gen k̄enē aya. Ku ē ye lac b̄en t̄enē b̄eny, ku l̄eŋ bi luŋk yic t̄enē mony luk kek. ⁴ Go b̄eny w̄etde c̄i kuēec nhom. Naw̄en le tak ke lueel, 'Na cak alon c̄i yen ye riŋoc ē Nhhialic, ku c̄a k̄oc thek, ke rin ē tiŋ k̄enē ya r̄ääm nhom ē bak, aba tiŋ ba dhiel luŋk yic, na c̄a lo k̄elā, ka bi ya cool ē b̄en ku cut yaguŋp.'"

⁶ Ku j̄l Jethu l̄ek ke, "Pieŋk̄e t̄e ye b̄eny kuc luk j̄eem th̄in. ⁷ C̄i Nhhialic l̄eu bi luk njic looi t̄en̄e kocken ci lac, k̄oc ye r̄oök ak̄ol ku

w̄eer? Bi ke col ke mec t̄enē ye? ⁸ Al̄ek we, ab̄i luk njic looi t̄enē ke. Ku na la dhuk, yen Manh Raan, ye k̄oc kad̄e ba yōk ke la gam pinyinhom?"

K̄aāŋ raan akut Parath̄i ku raan ajuēr kut

⁹ Ku lueel Jethu k̄aāŋ k̄enē aya t̄enē k̄oc r̄ot yōk ciēt kek path kep̄c, ku dh̄alk̄e raan ēb̄en guŋp. ¹⁰ "K̄oc karou aake ci la luaj Nhhialic bik̄ la r̄oök, raan akut Parath̄i nhiam apēi ku raan ē kut ajuēr k̄oc tuŋŋr nyin. ¹¹ Go mony nhiam akut Parath̄i b̄en ku k̄ēec ku r̄oök ē rot ēlā, 'Yin al̄ec Nhhialic, yen ac̄i thōŋ kek k̄oc k̄ok, k̄oc k̄ak k̄oc k̄ok tuŋŋr nyin, k̄oc ē luui k̄arec ē diāar k̄oc k̄ok k̄oc. Yin al̄ec rin yen ac̄i thōŋ kek raan ajuēr kut k̄enē. ¹² Yen ē thek ba c̄i m̄ith, arak rou nin kadhorou yiic, ku yin aya juēr t̄ok thiāar yic k̄akkiēn ya yōk luoi yic ēb̄en.'

¹³ "Ku raan ajuēr kut ac̄i b̄en ku k̄ēec t̄emec ku c̄i yenyin nj̄eer nhial w̄en r̄oök yen, ku gut yepuŋ amāāth bi nyuŋth lon ē yen k̄arec looi ku lueel, 'Nhhialic liec ya, yen ē raan la guŋp adumuŋm.' " ¹⁴ Ku j̄l Jethu l̄ek ke, "Mony k̄enē, ku acie raan akut Parath̄i, ac̄i dhuk baai ka adumuŋmke ci p̄al piny t̄enē ye. Rin raan nhiam rot yāth t̄ueŋ ab̄i dhuŋk ciēn, ku raan lir puŋ rot t̄s̄u ciēn ab̄i yāth t̄ueŋ."

Jethu adoc m̄ith

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

¹⁵ K̄oc k̄ok aake m̄ith b̄eēi t̄enē Jethu bi ke b̄en d̄oc. Go k̄oc Jethu buoŋth ke läät. ¹⁶ Go Jethu m̄ith caal yelŋm ku lueel, "Calk̄e m̄ith aa b̄s t̄enē ya, duŋkk̄e ke p̄en. Rin raan w̄ic ye bi la b̄ääny Nhhialic yic adhil gam c̄im̄en ē m̄ith thiik̄a. ¹⁷ Al̄ek we, raan w̄ic ye bi b̄ääny Nhhialic yōk adhil w̄et Nhhialic gam, c̄im̄en ye manh koor w̄et k̄oc ke dhiēth ye gam."

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)

¹⁸ Go raand̄t k̄oc Itharel Jethu thiēec, "Raan piōc path, yenj̄o ba looi ba pir ak̄olriēec ēb̄en yōk?" ¹⁹ Go Jethu l̄ek ye, "Yenj̄o ye yin ya cool raan path? Ac̄in raan path, ee Nhhialic ē rot.

²⁰ "Ku na b̄eer w̄etdu, ke yin anjic k̄ak ye lööŋ Nhhialic lueel, 'Duk tiŋ raand̄a kor, duk raan n̄ak, duk cuēer, duk kuēēŋ w̄et lueth. Thek wuur ku moor.' "

²¹ Go mony w̄en b̄eer, "Lööŋk̄a aaca muk nh̄im ēb̄en t̄ewāar koor yen agut em̄en." ²² Naw̄en piŋ Jethu k̄enē, ke lueel t̄enē ye, "Ala löŋ ŋot k̄ec ē looi. Yaac k̄akku ēb̄en ku gam w̄eēu t̄enē k̄oc nj̄oŋ, yin ab̄i j̄iek la yōk

pan Nhalic ku bäär buoṯh ɣa.” ²³ Nawēn piŋ mony kēn ē wēlkā, ke mæen rin ē jak apei.

²⁴ Go Jethu tiŋ ke cī pušu dak ku lueel, “Abi yic riel tēnē kōc ajiēk bik la bääny Nhalic yic. ²⁵ Alēk we alanden, apuol yic bi thōrl bak with cōk, tēn tē bi raan ajak la bääny Nhalic yic.” ²⁶ Go kōc awēn piŋ ē wēlkā Jethu thiēc, “Na ye kēya, yeŋa bi la pan Nhalic?” ²⁷ Go Jethu bēēr, “Kāk cīi raan ke lēu aaye Nhalic looi.”

²⁸ Go Piter lueel, “Na ɣook, ɣok aaci kākkuwa nyāāŋ wei ku buoṯhku yīl” ²⁹ Go Jethu lēk ke, “Wek alēk yic, raan yīiēēŋ panden wei, ku tieŋde ku wāmāthakēn ku kōc ke dhiēth ye, ayi miēthke rin bääny Nhalic, ³⁰ abi kājuēc yōk ē riēc kēnē yic, ku pīr akōlriēc ēbēn bi bēn akōldā yic.”

*Jethu aŋam ē Thuande kēn yic diāk
(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)*

³¹ Nawēn ke Jethu cōl kōcken ye buoṯh kathiäär ku rou tēden rōt ku lēk ke, “Emēn yōk aa la Jeruthalem, tē bi kāwäär cī kōc kāk Nhalic tiŋ gōt rin Manh Raan kenhūim la tieŋŋ thīn. ³² Abi la thōn kōc cie kōc Itharel bik bui ku lētkē, ku ŋuutkē nyin, ³³ ku abik that ku nākē, ku na ye akōl ye nīn diāk, ke yeen abi pīr ku jōt rot raŋ yic.” ³⁴ Ku kōc ye buoṯh aake kēc kākā deet yīic. Wētdē yic aci thiaan tēnē ke, ku keek aaci kēn jīēem Jethu kuc.

Jethu aci cōar kony bi daai

³⁵ Nawēn dōtkē Jeriko, ke mony cī cōar ē rēēr dhēl you ke lim. ³⁶ Nawēn piŋ kōc cath rōt, ke thiēc, “Yeŋō loi rot?” ³⁷ Go lēk ye lōn ē Jethu raan Nadharet yen atēk dhēl yic. ³⁸ Go cōot, “Jethu, wēn Debit liec ɣa.”

³⁹ Go kōc ke tō tuēŋ lāat ku lēkkē ye bi biēt. Go ŋot kiu apei, “Wēn Debit kony ɣa.”

⁴⁰ Go Jethu kōc ku lēk kōc bik mony kēnē thēl tēnē ye. Nawēn cī yēēt tēthiōk, ke thiēc Jethu, ⁴¹ “Yeŋō wīc ba looi tēnē yī?” Go bēēr, “Bēny awiēc ba ben daai.” ⁴² Go Jethu lēk ye, “Daaiē! Gamdu aci kony.” ⁴³ Go guo daai nyin yic, ku buoṯh Jethu ke lec Nhalic. Nawēn tiŋ kōc juēc ke tō thīn kē cī rot looi, ke lec Nhalic ēbēn.

19

Jethu ku Dhākeo

¹ Nawēn cī Jethu yet Jeriko ku ber yic. ² Ke raan ajak cōl Dhākeo ē tō thīn ke ye raandit kam kōc ajuēr kut, ³ ku yeen ē wīc bi Jethu tiŋ ku ē cieŋ apei. Go ciēn tē tiŋ yen Jethu rin kōc aake juēc. ⁴ Go riŋ tuēŋ ku ler ŋaap ŋhom, ŋam biī Jethu tēek yecōk. ⁵ Nawēn yēēt Jethu ŋam awēn cōk ke tiŋ Dhākeo nhal, go cōl ku lueel, “Dhākeo, lōc bēn piny, yakōl ɣen abi cool paandu.”

⁶ Go Dhākeo bēn piny ku lor Jethu ke cī pušu miēt apei. ⁷ Nawēn tiŋ kōc ke tō thīn ē kēnē, ke la ŋoomŋoom ku luelkē, “Mony kēnē aci la cool pan raan rac.” ⁸ Go Dhākeo wēlken cīi kuēc ŋhūim ku jōt rot ku lēk Bānyda, “Bēny, emēn thiin ɣen abā abēk ē wēŋukīē yīk kōc ŋōŋ, ku na ca kēn raandā cam ruēny, ka ba dhuk arak ŋuan.”

⁹ Go Jethu lēk Dhākeo, “Yakōl, yīin ku kacku wek aaci pīr akōlriēc ēbēn yōk, rin yīin aya yīn ē manh Abaram, ¹⁰ rin Manh Raan aci bēn bi kōc cī mār wīc, ku kony ke.”

Kāāŋ aloony kathiäär

¹¹ Tēwēn piŋ kōc ē wēlkā, ke Jethu thōth kāāŋ rin ēci thiōk ke Jeruthalem. Ku ē yekē tak lōn bi bääny Nhalic rot guo la jōk thīn.

¹² Ku jōl lueel, “Monytu, ke ye raan gōl bēny, ēci la wun dēt mec apei bi la ruōk bi ya bēnyŋaknhom. Ku jōl dhuk wuōnden. ¹³ Ku wēn kēc yen guo jāl, ke cōl aluoonyke kathiäär, ku ye ŋek gām wēu ku lēk ke, ‘Lōkkē luui ē wēuēkā yet akōl bi ɣen dhuk.’ ¹⁴ Ku yeen ē mæen kōcken mæc, gōkē kōc tuōc yecōk bik la lueel, ‘Mony kēnē acuk wīc bi ya bēnyŋaknhom.’

¹⁵ “Cōk awēn cīi kacke ye wīc ka ŋot cī ya bēnyŋaknhom, ku dhuk ku cōl aloonyken wār cī gām wēu, bi bēn ŋic ye wēu kadē cī raan tōk ya juak gām wēu wār cī yīk ye yīic. ¹⁶ Go alony tuēŋ bēn ku lueel, ‘Bēny, wēu wār ca gām ɣa, ɣen aci wēu juēc tēnē ke arak thiäär yōk thīn.’ ¹⁷ Go bēny lēk ye, ‘Aca ŋic looi, yīn alony path, ku rin cī yīn kālik ŋic muk apath, yīn abi ya bēny geeth kathiäär.’ ¹⁸ Go alony ye kek rou bēn ku lueel, ‘Bēny, ɣen aci wēu juēc arak dhiēc yōk tēn wēu wār ca gām ɣa.’ ¹⁹ Go bēny lēk alony kēnē aya, ‘Yīn abi ya bēny geeth kadhiēc.’

²⁰ “Ku ben alony dēt bēn ku lueel, ‘Bēny, wēenkun wār aa kīk. Aake ca der yīc alanhthiin ye kōc kenyin wuuny ku tāau ke. ²¹ ɣen ya cī riōc yī, rin ye yīn raan cie kēdu pušl. Yīn ē kē cie kēdu lōom, ku yīn ē tem rap kēc ē puur.’ ²² Go bēny lēk ye, ‘Yīn alony rac, dak rot. Wēlkun ca lueel kek aabi luōk wei. Anjic lōn ye ɣen kē cie kēdiē lōom, ku ɣen ē rap tem rap kēc puur. ²³ Yeŋō kēc yīn wēŋukīē gām kōc ŋic luui wēu rin na la dhuk akōldā ke yōk ke cī keyiic juak?’ ”

²⁴ “Ku yōok bēny kōc wēn kāac thīn, ‘Nyaaikē wēu tēnē ye ku gamkē ke tēnē raan la wēu juēc.’ ²⁵ Gōkē lēk ye, ‘Bēny yeen ala wēu juēc apei.’ ²⁶ Go bēny lēk ke, ‘Raan la kāŋ abi gām kājuēc kōk, ku raan cīn kāŋ, abi kēthiin tō tēnē ye nyaai aya. ²⁷ Ku kōc man ɣen kā, kōc cīi ɣen wīc ba ya bānyden, bēikē ke ɣanhom tēn ku nākē ke ɣa daai ē ke.’ ”

Jethu aci la Jeruthalem ke ciem yai
(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

28 Wën ci Jethu kakkä lueel, ke jiël bi la Jeruthalem ke wat atußöcke nhïim. 29 Tëwën ci kek thişk ke Bethpöec ku Bethani, tãthiääk kek gon Olip, ke tooc koc ye buoath karou tuerj 30 ku lëk ke, “Lak bëëi tã tuerj yiic. Të yeet wek, wek aabi manh akaja cin raan ci kanj cath ye yök ke mac. Luonykë ku bëëikë tën. 31 Na le raan thiëc we, yejö lony wek ye? Ke lëkkë ye, awic Bänyda.” 32 Gokë la ku yökkë manh akaja cit tëwën ci Jethu ke than thin. 33 Tëwën lony kek manh akaja, ke lëk raan la akaja ke, “Yejö lony wek manh akaja?” 34 Gokë bëër, “Awic Bänyda.”

35 Gokë manh akaja yãth tënë Jethu ku kumkë kãu alãthken, ku nyuc Jethu yekãu. 36 Tëwën lööny yen dhöi, ke koc juëc thieth alãthken dhël yic. 37 Ku wën lãor yen piny gon Olip nhom, go kocken ye buoath puõth miët ëbën, ku leckë Nhialic rin kãjuëcdit jãnj göi cik tijn ku wekkë apei ëlä,

38 “Bi Nhialic bënyñaknhom ci bën rin Bänyda döoc.

Döör pan nhial ku lec tënë Nhialic.”

39 Go koc akut Parathi kãk ke tã koc yiic lueel tënë Jethu, “Bëny cãl kockun yi buoath aa bit.” 40 Go Jethu bëër, “Alëk we, na cãk kë biët, ka aleel ë röt, aa loi wuõõu.”

41 Nawën lek Jeruthalem dööt, ke dhiau wën tijn yen geu nhom, 42 ku lueel, “Döör akölrïëëc ëbën ëci we dööt koc Jeruthalem, ku wek aaci jai ë ye. Ku ëmën acãk bi bën tijn. 43 Ala aköl bi koc aterdun bën ku golkë we abi ciën tëyör bakkë. 44 Aabi we nõk ëbën agut müth rëër ke we. Ku gen Jeruthalem abi thuör piny ëbën, abi ciën alel kãac alel dët nhom, rin këc wek aköl ci Nhialic bën bi we kony njic.”

Jethu aci la luanj Nhialic
(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

45 Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic. Ku cop koc kãnj yaac ayeer kal luanj Nhialic yic. 46 Ku lëk ke, “Aci gõt athör theer wël Nhialic yic lön ci Nhialic ye lueel ëlä, ‘Luanjdë aci looi bi ya tën ye koc ëbën rök thin.’ Ku yeen acãk wel bi ya luanj cuër.”

47 Ku jol a piöoc luanj Nhialic akölaköl. Go koc kãk Nhialic ku koc gët lööj ku kocdit baai wic bik nõk. 48 Ku acin dhël cik lëu bik yök bi kek ye looi, rin ye koc ëbën rëer yelõõm ke pinj wëlke, ku wickë bi ciën tõnj cik pinj.

20

Bãny Itharel aa riel Jethu yöñ yic
(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

1 Nayon akãl tõk, tëwën piöoc Jethu koc ë Wët Puoth Yam luanj Nhialic, ke bënydit kãk Nhialic, ku koc gät lööj ku kocdit baai bõ

tënë ye. 2 Ku thiëckë, “Ee yin, lëk yo ye riel nõ tã yiguõp ye yin luui këlä? Ku yeña yik yi ë riel këné?”

3 Go Jethu bëër tënë ke, “Wek aba thiëc aya, lëkkë ya, 4 riel ye Joon koc gãm lökwëi yök tënë Nhialic aye rielde ë rot?” 5 Gokë kanj guëek yic kamken ë röt ku luelkë, “Na luelku ka yök tënë Nhialic, ka lueel ëlä, yejö këc wek wëtde gam? 6 Ku na luelku ke rielde ë rot, ke yok aa nõk, rin ci raan ëbën ye gam lön Joon ë ye raan kãk Nhialic tijn.” 7 Gokë dhuşk Jethu, “Yok aa kuc tã yök yen rielde thin.”

8 Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacã lëk riel ye yen kakkä looi.”

Jethu ajam ë waal bi rëec bãny nyuõath
(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

9 Ku ben Jethu jam ë waal tënë koc ku lueel, “Monytui ëci dom looi ku cum yic tiim ë luşk, ku riöp yic koc kãk. Ku keny wun dët, ku le pëi juëc nõk wei. 10 Nawën le tã ci tiim luşk thõõnj, ke tooc aluõnyde tënë koc wãar ci riöp dom yic bik la koc abãkke. Gokë alony dãm ku thatkë ku gãm ciën yecin. 11 Go alony dët ben tooc, gokë ben dãm ku thatkë ku banjë apei. Ku toockë ciën ke cin kã cik gãm ye. 12 Go alony dët ye kek diãk ben tooc, gokë yiëk tëtök aya ku copkë wei. 13 Go wun dom lueel, ‘Yejö ba looi? Yen abi manhdien nhaar tooc, tãdë ka bik la theek.’ 14 Nawën tijn koc ci riöp dom yic manhdë, ke luelkë, ‘Kënë ë manh raan yen la dom, ku ë yen abi kãnj lõk thõn aköldã. Bãk nõkku ku kakkä aabi döj ke yo.’ 15 Ku thelkë ayeer dom yic ku nãkkë.” Ku jol Jethu ke thiëc, “Yejö bi raan la dom looi tënë ke?” 16 “Abi bën ku nek koc awën ci riöp dom yic, ku riöp dom yic koc kãk.” Nawën pinjë ë wët këné ke luelkë, “Diët cii rot looi!”

17 Go Jethu ke döt apei ku thiëc ke, “Yejö ye wët këné ci gõt këlä theer teet yic, ‘Mën wãar yen ci atët kuc, yen aci bën a mën ril.’ ”

18 Ku lëk Jethu ke, “Na deeny raan yecök mën ka duõny bi ruõth. Ku na wik raan nhom ka nõõn yic.”

Jethu awic bi wëñj wët ajuer
(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

19 Go koc piöoc lööj ku bãny kãk Nhialic wic bik Jethu dãm nyin yic, rin ci kek ye njic lön aa kek ke jiëem Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riõõc koc awën tã thin. 20 Gokë koc kãk riöp thook bik röt looi ciët ke ye koc path tënë Jethu, bik aa la thiëc bik deep rin na le wët rëec lueel, ke dãm kë ku yëthkë tënë bãnydit mac baai. 21 Ku bik tënë Jethu ku thiëckë ëlä, “Raan piöoc, anjicku lön wët ye lueel ku kë ye piõõc ee yic. Yin acie dit raan ye kuëc nhom. Ku yin ë koc piõõc bik kë

wic Nhialic looi dhël la cök. ²² Lëk γo, na ye täktäku buk ajuër dhiel aa gam, γok kəc Itharel tènë bënyñaknhom Cithër kua cuk bi gäm ye.”

²³ Ku Jethu ëci ruënyden ñic, ku bëer, ²⁴ “Nyuöthkë ya wëëu, ku thiëc ke, ye nhom ña ku ye rin ña käckä ci giæet ë wëëth ksu?” Gokë bëër, “Aa käk Cithër bënyñaknhom.”

²⁵ Go Jethu lëk ke, “Na ñieckë këya, gäm kë Cithër bënyñaknhom këde ku gäm kë Nhialic këde.”

²⁶ Ku acin wët ræc ci Jethu lueel kəc nhüim lëu bi ya awuöc bi kek ye dam. Ku wët ci lueel ëci ke göi ku bitkë.

*Nhialic abi kəc ci thou col aa ben pür
(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)*

²⁷ Go kəc käk akut Thaduthi. Akut cii yeen ye gam lön bi Nhialic kəc ci thou ben col apir, ben tènë Jethu ku thiëckë ëlä, ²⁸ “Raan piöc, Mothith aci lõn göt ëlä tènë γo, ‘Na thou wämënh ë raan ku nyiëñ tik piny ke cin mith, ke wämënh koor ala γõt tik bi mith dhiëeth γön mënhë.’ ²⁹ Na thöñku lön tš mith tik thün kadorou, ku thiëc wën dit, ku thou ke cin mith. ³⁰ Go wämënh busth ye la γõt tik, ku thou aya ke cin mith ci dhiëeth. ³¹ Ku looi rot këya tènë mënhë ye kek diäk. Ku këya tènë ke ëbën kadorou, aaci thou ke cin mith cik nyääñ piny. ³² Nawën ke tik thou aya. ³³ Ku lek tuen ku thiëckë, tš le kəc ci thou röt jät aköldä, bi ya tin ña, rin ci yen rëer ke ke ëbën kadorou?”

³⁴ Go Jethu bëër, “Thiëñ ye kəc röt thiaak ë kën pinyhom tèn. ³⁵ Ku kəc path bi röt jät thou yic, kəc ye pan Nhialic këden, aacie thiëc ku aacie ë thiaak, ³⁶ ku aaci bi ben thou rin aa thöñ kek atuuc Nhialic. Ku aa mith Nhialic rin ci kek röt jät thou yic. ³⁷ Ku Mothith guöp ë jam lön ye kəc ci thou ben pür, wäär gët yen tš ci Nhialic rot nyuöth ye ë bun dëp yic, ku jæem rin Bëny ëlä, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithäk ku ee Nhialic Jakop.’ ³⁸ Wëtde yic ë lön ye yen Nhialic ë kəc pür, ku acie Nhialic kəc ci thou, rin kəc ëbën aa pür tènë ye.” ³⁹ Go kəc piöc lõñ ke kääc thün jam ku luelkë, “Aca ñic dhuk nom raan piöc.” ⁴⁰ Ku thök jamden rin ë cik wic bik ben thiëc.

*Jethu aci kəc piöc lön yen raan ë tooç
Nhialic*

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Ku lueel Jethu tènë ke, “Yenö ë ye lueel lön raan ci lóc ku döc ya raan dhiëñ Debit? ⁴² Rin aye Debit guöp luel athör waak yic ëlä, ‘Aci Nhialic lueel tènë Bánydië, ‘Nyuuc ë tèn kññdiën cuëc,

⁴³ yet tš bi γen kəc atërdü dhuök ciëñ yicök.”

⁴⁴ “Ye këde ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cöl, ‘Bánydië?’”

*Jethu alëk kəc bik röt tiit kəc gät lõñ
Itharel*

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Tëwën pinj kəc ëbën wëtde, ke Jethu wël yenhom kocken ye buöth ku lueel, ⁴⁶ “Tiëtkë röt ku duökkë kəc piöc lõñ Itharel ye kiëet. Kəc cath kek alëthken dit bär, röt teem γön γöc yiic bi ke aa muöth athëk. Ayekë nhiaar bik nyuc tuen thök kəcüt tèn amat, ku γön path aköl yai. ⁴⁷ Ku keek aa käk lëer tuöör nyin, ku röökë apei bik kəc wëñ lön puöth kek. Käckä aabi tëm awuöc ril apei.”

21

Ajuër lëer

(Mk 12:41-44)

¹ Kaam wën ke Jethu ci nyuc tš ye wëëu juaar thün luaj Nhialic, ku döc kəc wëëu cuat këñ ajuër yic. Ke kəc juëc ajieck aake ci wëëu aa tääu thün.

² Nawën ke tinj lëer anääñ bö ku cuet wëëu reen lik thün aya. ³ Go Jethu lueel, “Wek alëk yic, lëer këñë aci Nhialic këden ci juaar nhiaar tènë kəc käk ëbën. ⁴ Rin aa cik juaar wëëuken juëc yiic, ku yen anäjë, aci këñ bi yen pür dhuöl thün ëbën.”

Luaj Nhialic Jeruthalem abi thuör piny

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵ Tëwën jiiël kek luaj Nhialic, ka atuuc käk jam tš dhëñ luaj Nhialic thün ku aleel peth ci ye buh, ku kadhëñ ci gäm Nhialic bi ye door. Go Jethu bëër, ⁶ “Käk kith yakë tinj ëmën, ala aköl bi ke thuör piny ëbën, ka cin alël tön bi köc alël dët nom.”

Aci Jethu lëk atuöc ke lön bi ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷ Go kë thiëc, “Raan piöc, ye nen bi këñë rot looi, ku yenö bi ye nyuöth lön tš bi këñë rot looi aci thiök?”

⁸ Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhüim ku duökkë röt cöl aduñ. Rin kəc juëc aabi bën ë rienkië ku ye ñek lueel, ‘Ke yen raan ci lóc ku döc, aköl bi γen bën akün.’ Duökkë ke busth. ⁹ Ku duökkë riëc aköldä tš tinj wek tön, ku aliääp baai ke loi röt. Käckä abi röt kanj dhiel looi tuen, ku acie lön cii thök piny guö thiök.”

¹⁰ Ku ben Jethu lueel ëlä tènë ke, “Wuö aabi kenhüim tuööm ku thërkë, ku bëëi mæc bënydüt abi thör kamken. ¹¹ Ayiëkyiëk piny dit juëc aabi röt looi, ku tuaany ku canjüt apei aabi röt looi γön juëc yiic. Ku kæræc kök aabi röt looi, ku kädüt kəc cöl ariëc aabi tinj nhial. ¹² Ku tuen bi käckä röt looi, wek aabi gum apei, ku wek aabi yäth tèn amat ku mæc we. Ku wek aabi yäth luk yic bëny nhüim ë rienkië. ¹³ Ku ë yen tèn bi wek kəc ëbën lëk

Wēt Puuth Yam thïn. ¹⁴ Ku duškkë diëer tē bi wek röt kuony thïn, ¹⁵ rin wek aba kony ba we cəl anjic wël puøth bāk lueel, kāk cūi kōc aterdun we bi jōōny, tēdē ke dhāl kākkuun yakē lueel. ¹⁶ Wek aabi kōc ke dhiēth we, ku wāmāthakun, ku kōc ruāāi ke we ku māthkun gaany. Ku kōc kōk kamkun aabi nōk. ¹⁷ Ku raan ēbēn abī we maan ē rienkiē, ¹⁸ Ku wek aabi kony na cək a nhiēm tōj nhom ka cūi bi mää. ¹⁹ Deet bi wek wepuøth dëet abī we cəl apir.

Jethu ajam wēt riānj Jeruthalem
(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ “Akōl tīj wek Jeruthalem ke cī apuruuk wuøt kōk gool, ke njieckē lōn tē bi ye rac aci bēn. ²¹ Ke kōc rēer Judia aa dhil rin gat nhūm, ku kōc rēer geeu Jeruthalem aa dhil jāl, ku kōc tō bēer yiic ayeer aacūi la geeu. ²² Rin tēnē, kek aa nīn bi kōc tēm awuøc bi kē cī gōt athōr thēer wël Nhalic yic yenhom tēerj. ²³ Diāār liec ku diāār muk mīth kor aabi gum apeidit ē nīnkā. Kōc ē wunē, aabi gum apei ku aabi Nhalic tēm awuøc. ²⁴ Kōc kōk aabi nōk tōj yic, ku kōc kōk aabi dōm ku la ke mac wuøt kōk yiic. Ku Jeruthalem abī wuøt kōk dōm ku reckē apei, ku mackē yet akōl bi bāānyden thōk.

Akōl bi Manh Raan bēn
(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵ “Kāk kēc kañ tīj aabi rōt looi tēnē akōl ku pēei ku kuēl. Ku kōc wuøt pinyinhom ēbēn aabi puøth jīeth, ku rišōckē atiaktiak dīt loi rot wēr yiic. ²⁶ Ku kōc aabi rišōc apei rin kāk loi rōt pinyinhom. Kāk tō nhial ēbēn, akōl ku pēei ku kuēl aabi rōt yāāk. ²⁷ Ku Manh Raan abī tīj ke bō nhial rial yiic kek diik ku riældit apei. ²⁸ Tē looi kākā rōt, ke we deet wepuøth ku rēerke ē cōk rin tē bi we luš käreç yiic aci yēet.”

²⁹⁻³⁰ Ku ben Jethu ke lēk kāānj kēnē, “Tē tīj wek tim cīt ŋaap ayī tiim kōk ke loi yīth yam, ka njieckē lōn cī kēr thišk. ³¹ Kēya, na tiēnjē kākā ke loi rōt, ke njieckē lōn cī bāāny Nhalic thišk. ³² Alēk we, wek aacūi bi mää tē cōk kākā rōt looi. ³³ Nhial ku piny aabi liu, ku wētdiē acūi bi kañ mää.

Rēerke we cī rōt guir

³⁴ “Guierkē rōt, ku rēerke we tūr nhūm. Duškkē akōl bi yēn bēn cəl ayōk we ke we kēc rōt guir. Duškkē rōt cəl ayōk we pīr pīr rac, bāk aa rēer we cī wīæet ē mōu akōlakōl, ku yakē rēer we tēk kāk pīr pinyinhom. Akōl kēnē abī la ciel wegup ke cāk njic, ³⁵ cimēn lān adhie wēi adēep. Ku kēnē abī bēn tēnē kuat raan pīr pinyinhom ēbēn. ³⁶ Rēerke we tūt ku rōckkē akōlakōl bāk la rial bi wek kē bi rot looi gōok, bāk kōōc yanhom yēn Manh Raan we cūi diëer.”

³⁷ Ku jōl Jethu ē nīnkā nōk ke ye piōoc luaj Nhalic, na bō thēi ke jīel bi la nin gon Olip nhom. ³⁸ Ku kōc aake ye guēer luaj Nhalic rial bīk pišōcde bēn piñ.

22

Amat nek Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawēn la tē bi Yan Ayum cīn yic luou looi thišk. ² Ke kōc dūt kāk Nhalic ku kōc piōoc lōōj wīc dhēl path bi kek Jethu nōk, rin rišōc kek ciēt la aliām bi rot looi.

³ Ku raan tōk kam kōc ye buøth kathiāār ku rou cəl Juda Ithkariōt, ēci bēny jōnjrac la yepuøu. ⁴ Go la tēnē kōc dūt kāk Nhalic ku bāny apuruuk luaj Nhalic tiit, bi tē bi yēn ke kuony thïn, bīk Jethu dōm la guēek yic. ⁵ Gokē puøth miēt wēn piñ kek ye lōn bi yēn ke kony, ku thōnkē lōn bi kek ye riøp. ⁶ Go gam, ku wīc tēpeth bi yēn Jethu dōm thïn ke cīn kōc njic ye.

Jethu aci miēth thēi cī guir rin yai cam

(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)

⁷ Akōl bi Yan Ayum cīn yic luou looi ēci bēn, akōl ye amēl nōk rin yai. ⁸ Go Jethu Piter ku Joon tooc ku lēk ke, “Lak bāk miēth yai la guir tēnē yo.”

⁹ Gokē thiēc, “Ye tēnen wīc yīn yo buk miēth yai la guir thīn?”

¹⁰ Go Jethu bēer, “Tē le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabi rōm kek mony yēc tōny ē piū. Biaathkē pan le yēn thīn. ¹¹ Ku lēkkē raan la baai, aye Raan piōoc lueel, ‘Ye yōn nen bi yēn miēth yai cam thīn yok kōckīen ya buøth?’ ¹² Ku abī we nyuøth yōn nhial lāau yic cī guir yic. Guierkē miēth ē tēerj.”

¹³ Gokē la ku yōkkē kēriēc ēbēn cīt tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku jōlkē miēth yai guir.

Guirku rōt apath buk guøp Bēny rōm

(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴ Tēwēn bi kek jāl mīth ke Jethu nyuc tēde ku nyuc atušōcke ayu, ¹⁵ ku lēk ke, “Aca wīc apeī ba miēth Yan Ayum cīn yic luou kēnē cam kek we ku ba jāl gum. ¹⁶ Alēk we lōn acā bi bēn cam yet tē bi wēt tō yeyic yōk bāāny Nhalic yic.”

¹⁷ Ku lōōm aduj cī thiānj muøn abiēc, ku leec Nhalic ku lueel, “Lōmkē kēnē ku tēkkē ē kamkun. ¹⁸ Alēk we lōn yēn acīn muøn abiēc dēt ba bēn dek yet akōl bi bāāny Nhalic bēn.”

¹⁹ Nawēn ke lōm ayup ku leec Nhalic, ku bēny yic ku gēm ke ku lueel, “Kēnē ē guāpdiē cī juaar rienkun. Yakē looi kēlā bāk ya ya tak.” ²⁰ Nawēn miēth cōk ke ben aduj la yic muøn abiēc lōōm aya ku lueel, “Kēnē ē dōr

yam ke Nhialic ci thany ë riemdië bi kuër ë riënkun.”

²¹ “Ku yen kin, raan bä luom arëër tën, ku amith kek ya! ²² Ku ë tède, Manh Raan adhil thou cit tē ci Nhialic guiër ye. Ku raan bä luom abi gum apeil!”

²³ Gokë röt thiëc tók, tók, yeŋa kamkua lëu bi ya yen loi kënë.

Atuuc aaci wët tær raan dit kamken

²⁴ Kaam wën aya ke koc ye buoath teer wët lön nadë, “Yeŋa kamken yen bi ya raan dit apeil.” ²⁵ Go Jethu lëk ke, “Pinyinhom tën bëny koc cie koc Itharel aa la riel tënë kocken meckë, ku koc mac baai aa röt cöl, ‘Koc mäath ke koc baai.’ ²⁶ Ku acie tède tënë we, rin raandit kamkun adhil rot dhuök piny bi ciët raan koor. Ku raan tö tuen adhil rot dhuök ciëen bi luui tënë koc kök.” ²⁷ Ku thiëc ke, “Yeŋa yen dit, ye raan ye luösi aye raan ë luui? Cie raan ye luösi? Ku yen kamkun yen acit raan ë luui.

²⁸ “Wek aaci köc ke ya käril cä yök yiic, ²⁹ ku cit mënë ci Wä ya looi ba ya bëny, wek aba yië ë bääny kënë aya. ³⁰ Wek aabi müth ku dëkkë kek ya bäänydië yic, ku nyuöckë thöc nhüim bäk luŋ than Itharel yic thiäär ku rou looi.”

Jethu aci kë bi Piter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

³¹ Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon piŋ wëtdiënë, bëny jakrëc aci thiëc bi gäm riel bi we them ëbën, bi koc path tek thook tënë koc rëc, cimën dhie ye rap kööm bi miël tek thok rap yiic. ³² Ku yen aci rök riënkun yin Thaimon bi gamdu dhil riel. Ku na ca jal dhuk tënë ya, ke yi kony wämäthakui kök.”

³³ Go Piter bëër, “Bëny acin kë bä gël bi ya ciï mec kek yi, ku thuöu kek yi aya.”

³⁴ Go Jethu lueel tënë ye, “Alëk yi Piter, nhiäk bëëk piny ke thon ajith këc kiu, yin abä jai arak diäk lön kuc yin ya.”

³⁵ Nawën ke Jethu thiëc kocken ye buoath, “Të tooc yen we bäk Wët Puoath Yam la lëk koc, ku wek acin wëu ku jökgö la keny ayi war, yakë yök lön le yen kë liu tënë we?” Gokë bëër, “Acin këdän.” ³⁶ Go Jethu lueel, “Emën, na la raan wëu ke muk ke, ku muk jökgö aya. Ku na yin acin pal, ke yi yöc alëth abëk wei ku yoc. ³⁷ Luoië ë kënë rin aye wël ci göt theër ë riënkü lueel, lön ye yen raan tök kam koc kärëc looi. Ku wët kënë abi yenhom tiëŋ emën.”

³⁸ Go koc ye buoath lueel, “Bëny, paal karou aa kük.” Go bëër, “Aa juëc.”

Jethu aröök ke njic lön bi ye näk

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Nawën ke Jethu jiël ku ruëc kocken ye buoath, ku ler gon Olip nhom cimënden yen ye looi akölaköl. ⁴⁰ Nawën lek yet tēden adhie, ke lëk ke, “Röökkë Nhialic bi we ciï them jakrëc.”

⁴¹ Ku nyiëŋke piny ku le tuen tēthin-nyöot, ku gut yenhöl piny ku röök, ⁴² ku lueel, “Wä, na lëu rot ke kërëc tit ya aciï bë. Ku acie wëtdië ë wëtdu.” ⁴³ Go atuny nhial rot nyuöth ye ku deet puö, ⁴⁴ rin ë dhiau apeil yepuö. Ku ben röök apeil abi tuc kuër yeguöp cimën riem.

⁴⁵ Ku jöt rot tēwën röök yen thin ku dhuk tënë koc ye buoath, ku yök ke ke nin rin ci riäak ë puö ke cöl agök. ⁴⁶ Go lueel tënë ke, “Yeŋö niin wek? Jatké röt ku röökkë bi we ciï them jakrëc.”

Jethu aci däm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

⁴⁷ Jethu ë njot jam tēwën bë koc juëc ke wet Juda nhüim, raan tök kam koc ye buoath kathiäär ku rou. Ku ler tënë Jethu ku muöth ke ciim. ⁴⁸ Go Jethu lueel, “Juda ca ya ciim ba Manh Raan nyuöth koc däm ye?”

⁴⁹ Nawën tiŋ koc ye buoath ke rëër kek ye kë bi rot looi, ke luelkë, “Bëny, cuk thär? Yök aa muk paalkua.” ⁵⁰ Go raan tök kamken palde miët bei, ku tök alony lui pan raandit käk Nhialic ku teem yinyden cuëc wei. ⁵¹ Go Jethu lueel, “Acie këya.” Ku göot mony awën yic tēwën ci tök pal, ku kony bi dem.

⁵² Ku jöl Jethu jam tënë raandit käk Nhialic ku bëny apuruuk luaj Nhialic tiit, ku kocdit baai ci bën bik ye däm, ku lueel, “Cäk bën we muk paal ku atuel ciët ya ye raan koc rum? ⁵³ Yen ë rëër kek we luaj Nhialic akölaköl, ku akëckë kaŋ them bäk ya däm. Ku emën wek aaci puöl bäk kë tö wepuöth looi. Ku tënë jöŋrac abi la riel bi kërëc wic looi.”

Piter ajei Jethu

(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Gokë Jethu däm ku yëthkë pan raandit käk Nhialic. Ku Piter ë biöth ke mec koc cök ciëen. ⁵⁵ Ku apuruuk aake ci many yöckë took kal yic. Go Piter rot mät ke ku nyuuc bi yöc. ⁵⁶ Nawën tiŋ nyan lui pan bëny Piter ke nyuc mac lööm, ke döt apeil ku lueel, “Mony kënë ë ye rëër kek Jethu aya.”

⁵⁷ Go Piter jai ku lueel, “Mony kënë acä cök njic yin nyenë!” ⁵⁸ Ku kaam thiin awën ke mony dët tiŋ Piter ku lueel, “Yin ë raanden aya.” Go Piter bëër, “Acie yen mäthdië.”

⁵⁹ Ku kaam awën, ke wët yen raan Jethu, ben mony dët muök yeguöp apeil ku lueel, “Acin diu lön ye mony kënë rëër kek Jethu, rin ë raan Galilia.”

⁶⁰ Go Piter bēer! “Mäthdiē, kē ye lueel acā cak deet yic.” Ku kaam wēn ɲot jiem yen ke thōn ajith kiu. ⁶¹ Go Jethu yenhom wel ku dōt Piter. Go Piter kēwāār cī Bēny Jethu lēk ye ēlä, “Tuej ke thōn ajith kēc kiu ya akōl, aba lueel arak diäk lōn kuc yin ya.” ⁶² Ku ler ayeer ke cī guōp yār ku dhiēu apei.

Jethu acī bui ku that
(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Tēn awēn ke kōc ke tit Jethu, ee yekē bui ku thatkē, ⁶⁴ ku derkē nyin ku guutkē kecin ku yōökkē, “Mēekē! Yeŋa yī gut?” ⁶⁵ Ku lueelkē kārec apei yeguōp.

Jethu acī yāth luŋ bāny Itharel yic
(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶ Nawēn bak piny, ke kōcdit Itharel ku kōcdit kāk Nhialic, ku kōc piōōc lōōŋ mat kenhūim. Ku bīi Jethu luōŋden yic. ⁶⁷ Ku lēkkē ye, “Na ye Raan cī lōc ku dōc, ke lēk yo.” Go Jethu bēer, “Na lēk we ke wek aacīi wētdiē bī gam, ⁶⁸ ku na thiēc we, ka cāk bī bēer. ⁶⁹ Ku ēmēn ler tuej, Manh Raan abī nyuc lōŋ cuēc Nhialic Madhāl.”

⁷⁰ Gokē rek yic ēbēn, “Na ye kēya, ye Wēn Nhialic?” Go Jethu bēer, “Ee yen, cit tē cak luēl ye.” ⁷¹ Gokē lueel, “Acin dēt wicku kōc kōk bī bēn jam kāk cī looi. Yok aaci wēl cī lueel ē thuōŋde piŋ.”

23

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato
(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Go kōc luk rōt ɲot ēbēn ku yēthkē Jethu Pilato nhom raan Roma. ² Ku goonykē ku lueelkē, “Yok aaci mony kēnē yōk ke rec kackua nhūim, ke ye lēk ke bīk ajuēr cū ye tāāu piny tēnē bēnyŋaknhom Roma. Ku aye lueel aya lōn ye yen Raan cī lōc ku dōc, bēnyŋaknhom.”

³ Go Pilato thiēc, “Ye yīn bēnyŋaknhom kōc Itharel?” Go Jethu bēer, “Ee ya, cit tē ca luēl ye.”

⁴ Go Pilato yenhom wēl kōcdit kāk Nhialic ku thān awēn ku lueel, “Acin awuōc ca yōk ee raan kēnē guōp.” ⁵ Gokē ɲot ke jam apei ku lueelkē, “Tēden yen kōc piōōc thīn ajōk aliāāp Judia yic ēbēn. Acī jōk Galilia ku yen kīn cī bēn Jeruthalem ēmēn.”

Jethu acī yāth Antipāth Yērot nhom

⁶ Nawēn piŋ Pilato ē wēlkā ke thiēc lōn yen raan Galilia. ⁷ Nawēn ē ɲic lōn ye Jethu raan wun mēc Antipāth Yērot, ku yeen ē rēer Jeruthalem ē nīnkā, ke cal Jethu ayēth yenhom. ⁸ Go Antipāth Yērot puō miēt wēn tiŋ yen Jethu, rin ēcī kājuēc piŋ ē rienke. Ku ēcī Yērot wīc apei bī Jethu tiŋ, ku ɲōōth aya bī kāk ye Jethu ke looi tiŋ. ⁹ Go Jethu jal thiēc wēl juēc, go Jethu biēt kecin wēt tōŋ

dhuk nhom. ¹⁰ Go kōcdit kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōŋ rōt cuat tuej, ku lueelkē wēl rec apei Jethu guōp. ¹¹ Go Antipāth Yērot kek apuruōōkke Jethu bui ku lēkkē. Ku rukkē alanh dhēŋ apei cīt alanh bēny yekōu, ku toockē ciēēn tēnē Pilato. ¹² Ku jōl Antipāth Yērot kek Pilato, wāār man rōt jal māāth akōlē.

Jethu acī tēm thou
(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39-19:16)

¹³ Go Pilato kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai, ku kōc kōk cōl ēbēn, ¹⁴ ku lēk ke, “Wek aaci mony kēnē bēēi yanhom, ku lueelkē lōn ē yen raan rec kōc nhūim bīk aliāāp looi. Ku ēmēn yen acī wēt wīc yic wenhūim, ku akēc yōk ke la guōp awuōc cōk alan cī wek ye gaany kājuēc apei. ¹⁵ Na cōk a Antipāth Yērot ka kēc yōk ke la guōp awuōc, yen ale yen ye cal adhuk yanhom. Acin awuōc cī mony kēnē looi lēu bī ye nōk. ¹⁶ Aba cal athat ku luōny. ¹⁷ Ruōōn ēbēn akōl Yan Ayum cīn yic luōu, Pilato ē raan tōk kam kōc cī mac lony tē wīc kōc baai ye bī lony. ¹⁸ Go thān awēn tō thīn wuōō looi, “Nāk! Ku lony Barabath tēnē yo.” ¹⁹ Barabath ēcī mac rin aliām cī rot looi geeu, ku rin cī yen raan nōk.

²⁰ E wīc Pilato bī Jethu lony, ku ben jam tēnē ke. ²¹ Gokē ben kiu apei, “Apiēt tim cī rīu kōu.”

²² Go Pilato ben jam tēnē ke, kēnē yen yic diäk ku lueel, “Yēŋō? Ye awāc ɲō cī looi? Acin awuōc ca yōk ke cī looi lēu bī ye nōk! Aba cal athat ku cal ajīl.” ²³ Gokē ɲot ke kiu apei rōldit, lōn dhil Jethu piāāt tim cī rīu kōu. Ku kēden wēn yekē lueel acī yenhom bēn guēt.

²⁴ Go Pilato wēden gam ku tēm Jethu awuōc wēn wickē. ²⁵ Ku lony Barabath, raan wāār cī mac rin aliāāp, ku rin cī yen raan nōk. Ku yik ke Jethu bīk la luōōi tēden wickē kepuōth.

Jethu acī piāāt tim cī rīu kōu
(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶ Gokē Jethu kuāath ayeer. Ku wēn kuēeth kek ye, ke mony cal Thaimon raan pan Thirene bō baai, nawēn cī tim cī rīu Jethu gōōk, gokē dam ku cōlkē aket tim ke buōōth Jethu cōk. ²⁷ Ku buōōth kōc juēc apei ku diāār dhiau rienke aya. ²⁸ Go Jethu yenhom wēl ke ku lueel, “Diāār Jeruthalem, duōōkkē dhiau ē rienkiē, dhiaaukē ē rienkun ku rin miēthkun. ²⁹ Rin nīn bī ye lueel ēlä aaci thišk, ‘Diāār mit gup aa diāār kēc miēth kan thuēt!’ ³⁰ Ku ē yen tēn bī ye aa luēl thīn aya ēlä, ‘Anuēēn buk ciēt kōc cī thou, kōc cī wīk nhūim, kōc cī kē cī wīk kenhūim kuōm piny.’

³¹ Na ye kēcīt kēnē rot looi ke tim tōc, ke yeñō yakē tak ke bī rot looi tē le yen riel.”*

³² Ku kuath apuruuk kōc karou aya, kōc la gup awuōcđit tet bīk ke la nōk kek Jethu. ³³ Nawēn lek tē cōl Ithkal dōōt, ke piēēt Jethu tim ci rīū kōu ku kōc awēn karou, raan tōk lōj cuēc ku raan dēt lōj cam.† ³⁴ Go Jethu lueel, “Wā, pāl piny tēnē ke, keek aa kuc kē loikē.”

Ku cuet apuruuk gēk bīk alēth Jethu tek kamken. ³⁵ Ku jōl kōc juēc kōōc ē tēēn ke daai ye. Ku tēn awēn ē ye kōcđit Itharel bui ku luelkē, “Ee kōc kōk kony, cōl akony rot tē ye yen Raan ci Nhialic lōc ku dōoc.”

³⁶ Ku bui apuruuk aya. Ku bīk tēnē ye ku gēmōk muōn abiēc ci wac, ³⁷ ku luelkē, “Na ye bēny kōc Itharel ke yī kony rot.” ³⁸ Ku piēēt kē tim ci ye gōt thīn kēlā nhial tim Jethu nhom, “KĒNĒ Ē BĒNYŃAKNHOM ITHAREL.”

³⁹ Go raan tōk kam kōc awēn ci piāāt kek ye lat ku lueel, “Cī ye Raan ci Nhialic lōc ku dōoc? Kony rot ku kony yō aya.” ⁴⁰ Go raan dēēt pē puō riāāk ku nyieeny, “Cī ye cak riōōc Nhialic agut tē thou yīn aya? Yōk aaci tēm thou cimēnde. ⁴¹ Ku awācda adhilkū jōt rin yōk aa cōl kē cuk looi, ku mony kēnē acīn kēreēc cī looi.” ⁴² Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ya tē yeet yīn Bāānydu yic.” ⁴³ Go Jethu lēk ye, “Yīn alēk yic, yakōl yīn abī rēēr kek ya pan Nhialic.”

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴ Nawēn tēcīt akōl ciel yic ke muōōth looi rot pan awēn, ku cī akōl ruel yet tāān akōl. ⁴⁵ Ku tēwēn ka alanh ye gēēn bī luān Nhialic tek yic alōn thīn rēet yic rou. ⁴⁶ Ku cōt Jethu rōldīt ku lueel, “Wā, wēikiē aaca than yīcin.” Acī wēlkā lueel ku thou.

⁴⁷ Nawēn tīn bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony kēnē ē ye raan path alanden.” ⁴⁸ Nawēn tīn kōc ke cī kēnhīm kut tēēn bīk daai kē cī rot looi, gōkē dhuk baai ke gut kepuōth. ⁴⁹ Kōc ke nīēc kek Jethu ēbēn, agut diāār ke buōth ye wāār jīēl yen Galilia, aake daai ē kākā ēbēn.

Jethu aci thišk

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Mony cōl Jothep ē tō thīn. Ku yeen ē raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ē ye raan path la cōk, ku yeen ē nōth bēn bāāny Nhialic. Ku yeen ē ye raan akut luk kōc Itharel.

⁵² Nawēn le tīn lōn ci Jethu thou, ke la tēnē Pilato ku thiēēc guōp Jethu. ⁵³ Ku bīl piny tim kōu ku der alath, ku tēēu rañ cī wec kuur yic, rañ cīn raan cī kanj thišk thīn. ⁵⁴ Ee ya

akōl nīn dhiēc, akōl ye kōc rōt guiri rin akōl cī kōc ye luui, ee bī gua bēn.

⁵⁵ Nawēn cī guōp Jethu bēēi piny tim kōu, ke diāār wāār bō kek Jethu Galilia, buōth Jothep ku tīnkē tē ci guōp Jethu tāāu thīn rañ yic, ⁵⁶ ku dhukkē baai ku lek miōk nīr guiri bī kek guōp Jethu bēn tōc. Nawēn akōl cī kōc ye luui, ke ke lōn cīt tē ye lōn Mothith luēl ye.

24

Jethu aci rot jōt rañ yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

¹ Na yōn nhiāk rial akōl Nhialic, ke diāār la rañ nhom kek miōk nīr cīk guiri. ² Ku yōkkē alel cī rañ kum nhom ke cī laar wei. ³ Nawēn lek rañ yic ke cī guōp Jethu yōk thīn. ⁴ Tēwēn kēēc kek ke cī gāi, ke rōōr karou ceñ alēth yer apēi cī la toptop bō, ku kēēckē kelōm. ⁵ Go diāār riōōc ku gutkē kēnhīm piny. Go rōōr wēn lueel tēnē ke, “Yeñō ye wek raan pīr bēn wīc tēn kōc cī thou? ⁶ Acī tō tēnē, aci rot jōt. Takkē kēwāār cī lēk we ēlā wāār nōot yen Galilia, ⁷ lōn Manh Raan abī thōn kōc rēc bīk piāāt tim ci rīū kōu, ku abī bēn pīr akōl ye nīn diāk.” ⁸ Go diāār wēl wāār cī Jethu lēk ke tak.

⁹⁻¹⁰ Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diāār kōk, kek aake cī la rañ nhom. Nawēn dhukkē ke la kōc Jethu buōth kathiāār ku tōk ku atuuc kōk, lēk kē cī rot looi. ¹¹ Go atuuc tak lōn ē yen wēt lueth, ku cīk gam. ¹² Go Pīter rot jōt ku rīn rañ nhom bī la tīn. Nawēn guñ yekōu piny ku tīn rañ yic, ke tīn alēth wāār cī guōp Jethu der kepēc. Go dhuk baai ke cī gāi aya kē cī rot looi.

Jethu aci rot nyuōth kocken ye buōth karou

(Mk 16:12-13)

¹³ Ya akōl tōn awēn, ke kōc Jethu buōth karou jōt rōt bīk la pan cōl Emauth, ku ē mec kek Jeruthalem tē cīt kilomīter thiāār ku tōk. ¹⁴ Tēwēn cieth kek ke jam ku takkē kāk cī rōt looi, ¹⁵ ke Jethu bō ku cieth ke kuany keyōth. ¹⁶ Ku mār kēdān kepuōth bīk cī nīc. ¹⁷ Go Jethu ke thiēēc, “Yeñō bakē lueel tēthēer awēn cieth wek?” Gōkē kōōc ku dōtkē piny ke cī kēnyīn wel. ¹⁸ Go raan tōk kamken cōl Kliōpath wētdē bēēr, “Adhil a yīn raan tōn rēēr Jeruthalem kuc kāk cī rōt looi thīn ye nīnkā yīc.”

¹⁹ Go Jethu thiēc, “Ye kāñō?” Gōkē bēēr, “Aa kāk cī rōt looi tēnē mony cōl Jethu, raan Nadharet. Kāk cī looi ku wēl cī lueel aye nyuōth lōn ye yen raan ril kāk Nhialic tīn. Ku aci Nhialic ku kōc ēbēn gam lōn ril yen kēriēēc ēbēn yic ye lueel ku looi. ²⁰ Acī

† 23:33 Tēn kēnē ee ye cōl kēlā rin thiēēc yen kek gōndit la guēn-ñeñ cīt apen nhom raan. 23:34 Wk 22:18 23:35 Wk 22:7 23:36 Wk 69:21 23:45 B.bei 26:31-33 23:46 Wk 31:5 23:49 Lk 8:2-3 23:56 B.bei 20:10; L.rou 5:14 24:7 Mt 16:21; 17:22-23; 20:18-19; Mk 8:31; 10:33-34; Lk 9:22; 18:31-33

kockuan düt kāk Nhialic ku kōc piöoc lööŋ dōm ku gēm̄kē bāny mac baai bī tēm thou, ku piētkē tim cī rīū kōu. ²¹ Ku ē yeku n̄jōth lōn ye yen raan bī kōc Itharel waar kārec yiic. Ku ē nūn kadiāk ēmēn tēn looi kākā rōt. ²²⁻²³ Diäär kōk akuštda yic, aake cī riēl raŋ nhom wēn anhiäk, ku lek dhuk ke wēt cī yook bēn cōl agēi lōn liiu guāpde raŋ yic. Ku lōn cī kek atuuc Nhialic cie lēk ke lōn pūr Jethu tīŋ. ²⁴ Go kōc kōk kamkua rin̄ bīk la tīŋ. Ku yōkkē ayic lōn liiu guōp Jethu raŋ yic, cit tē cī diäär ye lueel thīn.”

²⁵ Go Jethu lēk ke, “Wek aa kōc cīn kē njēckē! Wek aacie kāk cī kōc kāk Nhialic tīŋ lēk we ye lac gam! ²⁶ Kēc kōc kāk Nhialic lueel wäär, lōn bī Raan cī lōc ku dōc kājuēckā kaŋ guum bī jal la Bānyde yic.” ²⁷ Ku tēt Jethu ke kāk cī lueel riēnke wēl thēer Nhialic yiic, jōk athōr Mothith agut kāk cī kōc kāk Nhialic tīŋ gōt.

²⁸ Nawēn cīk thišk kek pan awēn le kek thīn, ke Jethu loi rot ke cit raan ber tuēŋ. ²⁹ Gokē pēen ku luelkē, “Rēer ke ŋo, akōl aci cuəl.” Go la baai ke ke. ³⁰ Tēwēn cī kek nyuc bīk mīth, ke Jethu lōm ayup ku dōc ku bēny yic, ku gēm̄ ke. ³¹ Nyin yic tēwēn ke njēckē ku mēr bīk cī ben tīŋ. ³² Gokē rōt thiēec ē rōt, “Ųo kēc puōth ayum tēwēn jīēm̄ yen kek ŋo, ku teet wēl cī gōt thēer tēnē ŋo.”

³³ Ku jōtkē rōt nyin yic ku dhukkē Jeruthalem. Ku yōkkē kōc Jethu buōōth kathiäär ku tōk ku kōc kōk ke cī kenhīim mat, ku lēkkē ke, ³⁴ “Bēny aci rot jōt ayic, ka cī rot nyuōth Pīter.” ³⁵ Ku jōl kōc wēn bō Emauth karou kē cī rot looi dhēl yic teet, tē cī kek bēny njec thīn wēn bēny yen ayup yic.

Jethu aci rot nyuōth atuōscke

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20;

Luci 1:6-8)

³⁶ Wēn ŋot jīēm̄ kek, ke Bēny bō ku kēec kamken ku lueel, “Bī dōr arēer ke we.”

³⁷ Gokē pēk wei ku riōockē ēbēn ku takkē lōn yen atiēp yen yekē tīŋ. ³⁸ Goke thiēec, “Yēŋō riōōc wek? Yēŋō ye wek diu lōn cī yen ye ŋa? ³⁹ Tiēŋkē ŋacin! Ku tiēŋkē ŋacōk, ee ŋen ayic. Gatkē ŋa, ku abāk tīŋ rin̄ atiēp acie la adiōōŋ ku yom cimēn ye wek ke tīŋ kek ŋa.” ⁴⁰ Ku wēn lueel yen kēnē, ke nyuth yecin ku yecōk ke. ⁴¹ Ku ŋot cīk gam, rin̄ miēt dīit cī kek puōth miēt ku gāi dīit cī kek gāi. Go Jethu ke thiēec, “Le miēth camkē tō thīn?” ⁴² Gokē gām rēc cī tuak ⁴³ ku cuet ke dēei kek ēbēn.

⁴⁴ Ku jōl lēk ke, “Kākā gup aa kāk ca lēk we wäär ŋot rēer ŋen ke we, lōn bī kēriēec ēbēn cī gōt Lōŋ Mothith yic, ku athōr kōc kāk Nhialic tīŋ ku diēt Nhialic yic aya ē riēnkīē, aa dhil rōt tiēŋ tēden.” ⁴⁵ Ku kony ke bīk wēl thēer Nhialic deet yiic, ⁴⁶ ku lēk ke, “Ayakē tīŋ tē cī ye gāt thīn lōn Raan cī lōc ku dōc, ē bī gum ku jōt rot raŋ yic akōl ye nūn diäk. ⁴⁷ Ku aci wēl cī gōt lueel aya lōn dhil kōc pinyinhom ēbēn,

jōk Jeruthalem lēk bīk kepuōth wēl Nhialic, bī kāracken pāl piny. ⁴⁸ Wek aaci kākā tīŋ ke cī kenhīim tiēŋ. ⁴⁹ Ku wek abī tuōc Wēi Nhialic wäär cī Wā lueel. Rēer kē geeu ŋet akōl bī riēl nhial kēnē bēn tēnē we.”

Jethu aci ŋath pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Luci 1:9-11)

⁵⁰ Nawēn ke Jethu jīēl ke ke ku lek Bethani. Ku jōt yecin nhial ku dōc ke. ⁵¹ Tēwēn dōc yen ke, ke jīēl tēnē ke ku jōt ē nhial. ⁵² Gokē door ku dhukkē Jeruthalem ke cī puōth miēt. ⁵³ Ku keek aake ye lac rēer Luāŋ Nhialic ke lec Nhialic.

Wël Jethu cï Joon gôt Wët nom

Wël cï Joon gôt aa Jethu nyuwoth ke ye Wët theer Nhialic tō thün ē lanayon ku emēn, ku abī tō thün ē lanayon ku emēn, ku abī tō thün atheer, “Ku Wët aci bēn a raan ku ciēn kek yo.” Cīmēn ye athōor nom guōp ye lueel, Joon ē gāt wēlkā rin bī kōc kuen ye njic lan nadē ke Jethu yen Aluēēk, Wēn Nhialic wāār cī lēk kōc. Ku kōc bī wētde gam aabi pīr. (20:31)

Jethu aye nyuwoth aban tuer yic, lon ē yen Wēt Nhialic. Ku wēl kōk bō ciēn ē kēnē cōk, aa kāk juēc jān gōi cī Jethu looi. Ku kākā aa Jethu nyuwoth aya lon ē yen Wēn Nhialic, ku ē yen Aluān wāār cī lueel. Kākā cōk, kāk jān gōi cī rōt tēn aaci teet yici. Aban athōr kēnē ē yo lēk tē cī kōc kōk wēt Jethu gam thün ku buothkē. Ku dhāl kōc kōk wēlke ku cik wētde gam.

Jōk cōkdīt 13 yet 17 ala yic tē cī Jethu kek kōcken ye buwoth rēer thün ē tōk wēer akōl wāār dōm ye. Ku ēcī jam tēnē kōcken ye buwoth nākde nom tuer tē bī kek rōt guēer thün, ku deet kepuōth. Cōk ciēn aa yo lēk dōmdōm Jethu, ku luōnde ku piēt cī ye piāat tim cī rīu kōu, ku jōn rotde. Ku jōl a nyooth cī yen rot nyuwoth tēnē kōcken ye buwoth jōn rotde cōk ciēn. Anyikōl tinj cī kōar ye yōk cōkdīt 8 yic, jōk cōk koor 1 yet 11 aci nyāān wei kāk cī gōt theer yici. Ku akēc kōc tuer kek ke war gētēt wēl Jethu yici gōt. Ku aye kōc kāk gōt aya tēdēt.

Joon ē miōc pīr akōlriēc ēbēn bī gām kōc tē gem wēt Raan cī lōc ku dōc, deet kōc puōth. Ku ē miōc bī rot jōk emēn ke bī gām kōc bī Jethu gam, lon ye yen dhēl ku yic ku pīr.

Kāk tō thün

Kāk cī gōt tuer 1:1-18

Joon raan kōc muōc nhūim ku kōc cī Jethu kaṅ buwoth 1:19-51

Piōōc ē Jethu 2:1-12:50

Nīn ciēn kadhōrōr thuōnde nom tuer 13:1-19:42

Jōn rot ku nyooth rot Bēny 20:1-31

Kāk cī gōt ciēn nyooth rot dēt Galilia 21:1-25

Wēt Pīr

1 Wāthēer kēc nhial ku piny cak, Wēt ē tō thün, ee rēer kek Nhialic, ku Wēt ē ye Nhialic. 2 Wēt ē rēer kek Nhialic wāār cak kān. 3 Kājuēc rēer nhial ku piny ēbēn aake cak ē ye. Ku acin kāk tō thün kēc ke cak ke yeen liu thün. 4 Kuat kāk tō thün ēbēn aa pīr yōk tēnē ye. Ku pīerde aci ruel gām raan

ēbēn.* 5 Pīerde yen ē ruel dēp apei muōōth yic, ku akēc lēu bī kuōm nyin piny.

6 Nhialic ēcī atuōnyde tooc, raan cōl Joon. 7 Aci bēn bī kōc bēn lēk bīk ruel njic. Aci bēn bī lēk ke bī raan ēbēn wēt pinj ku gem. 8 Yeen ēcie yen ruel, aci bēn bī kōc bēn lēk ruel. 9 Ku Wēt yen ē ye ruel ayic, ruel cī bēn pinyndom tēnē raan ēbēn.

10 Wēt ē tō pinyndom, ku Nhialic ē cak piny ē ye, ku akēc kōc pinyndom njic. 11 Yeen aci bēn tēnē kāk ke cī cak, ku akēc kōcken cī cak lor. 12 Ku aci kōc abēk bēn lor ku gamkē wētde, goke gām riel bīk aa mīth Nhialic. 13 Keek aacie mīth Nhialic cīt tē ye kōc dhiēth thün, cīmēn ye mīth la wun dhiēth ke. Ee Nhialic guōp yen ē Wunden.

14 Wēt aci bēn a raan ku ciēn ke yo. Ku dīēkde acuk tinj, diik Wēn tōn Nhialic. Ku ē yen bīi yic, ku lier puōu Nhialic tēnē yo.

15 Ku Joon aci tuōl ku lēk kōc ē rīenke ēlā, “Kēnē yen ē raan wāār ye yen jam ē rīenke, raan wāār ya lueel ēlā, ‘Yen abī lōk bēn yacōk, ku adīt tēnē ya. Yeen ē rēer thün wāār ke ya kēc cak dhiēth.’ ”

16 Rin kāpuoth ē yen Wēn Nhialic, yen aci yo dōc ēbēn, dōc tōk ē dōc dēt cōk. 17 Wāthēer lōn ēcī Nhialic gām kōc ē Mothith, ku emēn Nhialic aci yic ku lier piānde gām kōc ē Jethu raan cī lōc ku dōc. 18 Acin raan cī Nhialic kaṅ tinj tēyon. Ee Wēn tōn tōn kek Nhialic, rēer Wun lōōm yen aci yo cōl anj Nhialic.

Athōn Joon raan kōc muōc nhūim

(Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

19 Kōcdīt Itharel Jeruthalem aake cī kōc kāk Nhialic ku kōc kuat Lebī tuōc tēnē Joon, bīk la thiēc ēlā, “Ye yin ṅa?”

20 Ku Joon akēc bēn jai bī wētden dhuk nom. Aci bēn bēer ē cōk ku lueel ēlā, “Acie yen Raan cī lōc ku dōc.”

21 Gokē thiēc, “Aye yin ṅa? Ee yin Elija?” Go bēer, “Acie ya.” Gokē ben thiēc, “Ye yin raandīt kāk Nhialic tinj bī bēn?”† Go dhuōk ke, “Ye! Acie ya.” 22 Gokē lueel, “Lēk yo, ee yin ṅa? Yōk aa dhil wēt dhuōk kōc ke toc yo. Ye rot yōk ē yin ṅa?” 23 Go Joon bēer, “Yen ē jam apei roor tē cī cen, ‘Guiērkē dhēl Bēny bī la cōk cīmēn wāār cī Ithaya raan kāk Nhialic tinj ye lueel.’ ”

24 Rōōrkā aake tooc kōc akut Parathī, 25 ku jōlkē Joon bēn thiēc ēlā, “Yenō ē yin kōc muōc nhūim tē cī yin ye Raan cī lōc ku dōc, ku yin acie Elija ku cī ye raandīt kāk Nhialic tinj?” 26 Go Joon dhuōk ke, “Yen ē kōc muōc nhūim piū ē path, ku raan arēer kamkun ē tēn ku acāk njic, 27 raan yen lōk bēn yacōk ciēn, ku acā lēu ba warke dōk.” 28 Kēn ē loi rot pan cōl Bethanī, wār Jordan kōu tēwāār ye Joon kōc muōc nhūim thün.

* 1:4 Wēt yen aci bēn aa pīr 1:6 Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2 ku dōc bēn lueel. Tinj L.rou 18:15, 18; Mt 4:5

† 1:21 Raan kāk Nhialic tinj bī tuōl, bī bēn Raan cī lōc

Amälthiin Nhialic

²⁹ Nayan aköl dät ke Joon tñj Jethu ke bõ tēnē ye, go lueel, “Tiēnjkē Amälthiin Nhialic yen bā adumuššm koc pinyinhom nyaai, kan abš. ³⁰ Yen ē raan ye ŷen jam ē rienke wäär ē ŷen ye lueel ēlä, ‘Yen abi lšk bēn ŷacök, ku adit tēnē ŷa. Yeen ē rēēr thñn wäär ke ŷa kēc cak dhiēēth.’ ³¹ Aacä njic bī ŷa yen ŷa, ku ŷen aci bēn ku ŷa koc mušoc nhñim piū rin bī ŷen ye cal anjic koc Itharel.”

³² Ku ēcī Joon lueel aya ēlä, “ŷen aci Wēi Nhialic tñj ke bõ kecīt kuur ē dit, ku nyuuc yenhom. ³³ Ku ē njot kēc njic, ku ēcī Nhialic raan toc ŷa ba koc aa mušoc nhñim piū, lšk ŷa ēlä, ‘Raan bī yñ Wēi Nhialic tñj ke bõ ku nyuuc yenhom yen ē raan bī koc mušoc nhñim Wēi Nhialic.’ ³⁴ Ee yic, aca tñj ku alēu ba lueel, wenhñim lön ē yen Wēn Nhialic.”

Koc cī Jethu kan ŷuōth

³⁵ ŷon aköl dät, Joon ē kääc kek koccken ye buōth karou tēwäär aköl. ³⁶ Nawēn tñj Jethu ke tēk tēthišk ke ke, go Joon döt apei ku lueel, “Tiēnjkē, yen akan yen Amäl Nhialic.” ³⁷ Ku jöl piñ koc ye buōth awēn karou kēya, gokē Jethu buōth. ³⁸ Nawēn wel Jethu yenhom, ke tñj ke ke buōth ye, go ke thiēc, “Yenjö wičkē?” Gokē lueel, “Rabi, rēēr tēnen?” (Ku wētde yic, “Raan Piöoc.”)

³⁹ Go lšk ke, “Bäk, bäk bēn tñj.” Gokē la ku tiñkē tē rēēr yen thñn. Ku ē ye tääj aköl, ku jalkē rēēr kek ye abi piñy cuol.

⁴⁰ Raan tök kam koc wēn karou cī wēt Joon piñ ku buōth Jethu, ee ye Andria wämēnh Thaimon Piṭer. ⁴¹ Nayan nhiäk rial, ke Andria räm ke mēnhē, go lšk ye, “ŷok aaci Methaya yök.” (Ku wētde yic Raan cī loc ku doc.) ⁴² Ku ŷēth Thaimon tēnē Jethu. Go Jethu döt apei ku lueel, “Yñ ē Thaimon wēn Joon, yñ abi cal Kepa.” (Ku yen Piṭer wētde yic ee kuur.)

Jethu aci Pilipo ku Nathaniel cōl

⁴³ Nawēn aköl dät ke Jethu la Galilia, ke räm kek Pilipo, go lšk ye, “Buōth ŷa.” ⁴⁴ Ku Pilipo ē raan Bethaida, ku ē gen yī Andria ku Piṭer aya. ⁴⁵ Go Pilipo Nathaniel yök ku lšk ye, “ŷok aaci raan wäär cī Mothith gät ē rienke athör löōj yic, raan yen cī koc kāk Nhialic tñj gät ē rienke aya, acuk yök. Yen ē Jethu wēn Jothep raan Nadharet.”

⁴⁶ Go Nathaniel lueel, “Ye kēpiath njō lēu bī tušl Nadharet?” Go Pilipo bēēr, “Bäär ba tñj.”

⁴⁷ Nawēn tñj Jethu Nathaniel ke bõ, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kēnē ē raan Itharel ayic gušp, kecīn gušp ruēēny.”

⁴⁸ Go Nathaniel lueel, “Ca njic kēdē?” Go Jethu bēēr, “Yñ gu njic wēn rēēr yñ njap cök, tēwēn kēc Pilipo la bī yī la cōl.”

⁴⁹ Go Nathaniel bēēr ku lueel, “Raan piöoc, yñ ē Wēn Nhialic, yñ ē Bēny Itharel.”

⁵⁰ Go Jethu bēēr, “Ca jäl gam rin cī ŷen ye lšk yī lön cī ŷen yī tñj wēn rēēr yñ njap cök? Yñ abi kädit kāk wär ē kākä tñj!” ⁵¹ Ku ben mat thñ, “Wēt yic alšk we, wek aabi nhial tñj ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bāk tñj ke bõ piny tēnē Manh Raan ku lek nhial.”

2

ŷan thiēek pan Kana

¹ Nin kadiäk cök ciēen, ke ruääi loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ē tš thñ, ² ku Jethu ēcī cōl yai yic aya kek koccken ye buōth. ³ Nawēn la mōu thök, ke lšk man ye, “Mōu aci liu tēnē ke.” ⁴ Go Jethu lueel, “Tiñj, yñ aciē kē luōōi dhil lšk ŷa. Akäldiē anot kēc ŷēēt.” ⁵ Go man lšk koc luōi, “Luōikē kāk bī lšk we ēbēn.”

⁶ Ku tōnydit kadätēn aake cāp koc lōm. Tōnykä aake ye ke piū tääu thñn bī koc kecök aa lōk, cit tē ye löj ciēnj koc Itharel ye nyuōth thñ. Ku tšōny tök ē jot tē cit tēn adušk thiär-rou, tēdē adušk thiärdiäk. ⁷ Go Jethu lšk koc luōi, “Thiänkē tōnykä piū.” Gokē tōny thišōj abik thook alic. ⁸ Ku jöl Jethu lšk ke, “Gēmkē ye tōnykä yiic, ku gāmkē ke raan yen wun ruääi.” Gokē looi kēya, ⁹ ku jöl raandit koc athišk awēn piū thiēēp, piū cī waar bī ŷa mōu. Ku akuc tē bñi mōu thñ, aa koc luōi wēn thišj tōny kek aa njic ye. Go raandit koc athišk wun nya cōl, ¹⁰ ku lšk ye, “Raan ēbēn ē mušn path kan gam tuenj, ku na cī koc jäl kueth ke mušn lir ajöl lšk gam. Ku yñ cī mušn path waan ciēēn agut ēmēn.” ¹¹ Kēnē yen ē kēdit jāj göi cī Jethu kan looi gen Kana pan Galilia. Ku yen aci diēdte nyuōth, ku aaci koccken ye buōth jäl gam.

¹² Nawēn ē kēnē cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wēt wun ku koccken ye buōth, ku rēērē thñ ē tēēn nin lik.

Jethu aci la luaj Nhialic

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ ŷon cī ŷan Ayum cñn yic luōu jäl thišk, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴ Ku jöl ler kal luaj Nhialic yic, ke yök koc ke ŷoc wei thñ ē yök ku amēl ku jöl aa kušr. Ku koc wēu waar yiic aake cī nyuc thñ aya. ¹⁵ Go waat nai ē wiēn, ku cop koc wei kal luaj Nhialic yic kek ŷäken ku thäken ku weer wēu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶ Ku lšk koc kušr ŷaac wei, “Nyaaikē kākä ē tēn, ku duškkē ŷon Wä cōl aye ŷon ŷoc.” ¹⁷ Go koccken ye buōth wēl cī gōt athör thēer wēl Nhialic yic tak. Wēl ye lueel ēlä, “Yñ Nhialic, nhiēr ŷōndu adēp ŷapušu cīmēn mac.”

¹⁸ Go kocdit Itharel bēn ku thiēckē, “Ye kēdit jāj göi yindē ba looi ba nyuōth ŷo, lön le yñ yic ba kēcit kēnē looi?”

¹⁹ Go Jethu bēēr ku lšk ke, “Rackē luaj Nhialic kēnē, ku aba bēn looi nin kadiäk.”

²⁰ Gokë lueel, “Ací rušön thiärjuan ku dätem nõk bī jāl thök, ku luel ka ba looi nīn kadiäk yiic?” ²¹ Ku luaj Nhialic jieem Jethu ē guäpde. ²² Ku na wäär la jöt ran yic, ke kocken ye buoath tak kēwäär cī lueel. Ku gamkē wēl theer Nhialic cī gōt, ku wēl cī Jethu lēk kōc. ²³ Tēwäär rēer yen Jeruthalem yai yic, ke kōc juēc gam wētdē wēn tūj kek kākken jāj gōi cī looi. ²⁴ Ku aake njic Jethu ēbēn ku yen akēc rot nyuōth ke. ²⁵ Ku acin kēn nadē ke wīc raan dēt bī ye nyuōth kōc, rin anjic kāk tō raan pušu.

3

Jethu ku Nikodemo

¹ Raan akut Parathī cōl Nikodemo, ku ē ye raandit kōc Itharel ē tō thīn, ² nayōn akōu wēer tōk ke la tēnē Jethu ku lueel, “Raan piōōc, anjicku yīn ē raan piōōc cī Nhialic tooc. Rin acin raan loi kāk jāj gōi cimēn yīn, tē luu Nhialic kek ye.”

³ Go Jethu bēer, “Yīn alēk yic, acin raan bī bāāny Nhialic tūj, tē cīi ye ben dhiēēth dhiēn dēt.”

⁴ Go Nikodemo lueel, “Bī raan bēn dhiēēth kēdē? Lēu bī dhuk man yāc bī jāl bēn dhiēēth?”

⁵ Go Jethu bēer, “Wēt yic alēk yī, raan kēc bēn dhiēēth ē piū ku Wēi Nhialic, acīi bāāny Nhialic bī yōk. ⁶ Raan aye dhiēēth kōc ē path, ku Wēi Nhialic ē pīr yam ye Nhialic gām kōc. ⁷ Duk ye gāi tē lēk yen yī, lōn dhil we bēn dhiēēth. ⁸ Wēi Nhialic acit mēn dhie ye raan yom piñ ke wuu, ku cīi tē bīi yen thīn ku tē le yen thīn njic. Yen ē tēn kōc bī bēn dhiēēth Wēi Nhialic.” ⁹ Go Nikodemo thiēc, “Bī kēnē rot lēu kēdē?”

¹⁰ Go Jethu lēk ye, “Yīn ē raan piōōc kōc pan Itharel ku kuc kēnē! ¹¹ Wēt yic alēk yī, yōk aa jam kāk njicku ku luelku kāk cuk tūj. Ku ŋot we jei bāk wētda cīi gam. ¹² Na cāk wētdiē gam tē jieem yen kāk pinynhom, ke we bī wētdiē gam kēdē tē jieem yen tēnē we kāk Nhialic? ¹³ Acin raan cīi kanj la nhial bī kāk Nhialic bēēi, ee raan bō nhial Manh Raan bō piny nhial.”

¹⁴ Cimēn wäär cī Mothith luñ wēēth cīt kēpiiny jat nhial roor bī yen kōc cī kēpiiny cam aa dōc, ke Manh Raan adhīl yāth nhial, ¹⁵ rin bī raan gam wētdē ēbēn pīr akōlriēēc ēbēn yōk. ¹⁶ Nhialic anhiar kōc pinynhom apei. Yen agem yen Wēnden juōl, bī raan ēbēn wētdē gam cīi mār, ku pīrkē akōlriēēc ēbēn. ¹⁷ Ku Nhialic akēc Wēnde tuōc piny bī kōc bēn lušk wei, ee rin bī thāi pinynhom pīr ē rienke.

¹⁸ Raan gam wētdē acīi bī lušk wei, ku raan cī jai bī wēt cīi gam acī lušk wei, rin kēc yen wēt Wēn tōōñ ē Nhialic gam. ¹⁹ Ku kēn

bī ke lušk wei akīn, ruel acī bēn pinynhom ku kōc aa nhial muōōth tēn ruel rin aa luui kārēc.

²⁰ Raan ēbēn kārēc looi ē ruel maan ku cīi la yer yic, rin cīi yen kārēc ye looi wēl bī ke njic. ²¹ Ku raan luui kārēth ē bēn yer yic bī luōide nyuōōth, rin cī ke luōi Nhialic.

Joon aci bēn jam rin Jethu

²² Nawēn ke Jethu kek kocken ye buoath la pan Judia, ku rēer thīn ke ke, ku muōc kōc nhīim piū. ²³ Ku Joon ē ye kōc muōc nhīim aya tē cōl Aenon thiāäk kek Thalim la yic piū juēc. Ku kōc aake ye la bī ke la muōc nhīim. ²⁴ (Ku Joon ē ŋot kēc guō mac.)

²⁵ Nawēn ke kōc Joon buoath kōk jōl teer kek raan Itharel rin lōk ye kōc kegup lōk, ²⁶ gokē la tēnē Joon ku luelkē, “Raan piōōc, lēu ba mony wäär rēer kek yī wār Jordan alōntui tak, raan ye yīn jam ē rienke? Yen amuoc kōc nhīim ēmēn, ku kōc juēc aala tēnē ye!”

²⁷ Go Joon bēer, “Acin tē bī raan kēdāñ yōk tē kēc Nhialic ye gām ye. ²⁸ Week wēpēc acāk piñ ke lēk we ēlā, ‘Yen acie Raan cī lōc ku dōc, ku yen acī tuōc tūej ē path yenhom.’ ²⁹ Raan thiēc yen ē raan bī gām nya, ku mātde ē kōc ku ē pušu miet tē piñ yen rōlde. Yen ē miet piāndiē aya ēmēn. ³⁰ Yen abi dhiel dīt apei ku yen abī kuur.”

³¹ Raan bō nhial adit tēnē kōc ēbēn, ku raan piiny ē kēn piny. Raan bō nhial atō kōc nhīim tūej ēbēn. ³² Ee kōc lēk kāk cī tūj ku kāk cī piñ, ku acin raan wētdē gam. ³³ Ku raan cī gam, acī gam lōn ye Nhialic yic lueel. ³⁴ Raan cī Nhialic tooc yen ē jam wēl Nhialic, rin aye Nhialic gām riel Wēike ēbēn. ³⁵ Wun ē Wēnde nhiaar ku tēu kēriēēc ēbēn yecin. ³⁶ Raan gam wēt Wēn ē Nhialic abi pīr akōlriēēc ēbēn, ku raan cīi wēt Wēn Nhialic bī gam acīi pīr akōlriēēc ēbēn bī yōk, rin acin kē bī riāāk pušu ē Nhialic nyaai tēnē ye.

4

Jethu ku tiñ pan Thamaria

¹ Nawēn ke njic Jethu lōn cī kōc akut Parathī ye piñ, lōn nadē ke kōc aa bēn tēnē ye bī ke bēn muōc nhīim, ku lōn cī yen la kōc juēc ye buoath wār kōc Joon buoath. ² (Ku acie yen ye kōc muōc nhīim, aa kocken ye buoath.) ³ Nawēn piñ wēt ye lueel, go jāl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴ Ku ē bī dhiel yet pan Thamaria rin yen ē dhēl tēēk yen thīn.

⁵ Go yet pan Thamaria cōl Thikar thiāäk ke piny wäär cī Jakop gām wēnde Jothep. ⁶ Ku yīnh cī Jakop cōl awec ē tō thīn. Nawēn cī Jethu dak ē cāth, go nyuc yith lōm. Ku ē ye akōl ciel yic.

⁷ Go tiñ pan Thamaria bēn yiith bī bēn gem piū, go Jethu lēk ye, “Muōc yen piū ba dek.”

⁸ (Ku kocken ye buoath aake ci la geeu bik la yoo mieth.)

⁹ Go tin pan Thamaria lek ye, “Kede wen? Yin e raan Itharel ku thiéc ya, yen raan Thamaria ba yi muoc e piu?” (Koc Itharel aake cie dek kek koc Thamaria.)

¹⁰ Go Jethu beer, “Na yi njic mioc Nhialic ku raan thiéc yi piu njust aca thiéc, ku njust aci muoc piu pir.”

¹¹ Go tik lueel, “Beny, yin acin ke gem yin piu, ku yith amec yic, ba piu pir yok tenen? ¹² Ye yin dit tené wadit Jakop raan ci yo gam yinh kené, ku dek thin yen ye nhom kek miethke ku yakke?”

¹³ Go Jethu beer, “Kuat raan dek piuka abi rou ben nok, ¹⁴ ku raan bi dek piu ba yiék ye acii rou bi ben nok, ku piu bi yiék ye aabi ya dhama yeyic ye piu pir kuér thin, ku yik ye pir alanden.”

¹⁵ Go tik lek ye, “Beny, yiék yen piuka bi rou ya cii ben nok, ba cii ben ben ten ba ben gem piu.” ¹⁶ Go Jethu lek ye, “Lor col muonydu bak ben ten.”

¹⁷ Go tik lueel, “Yen acin moc.” Go Jethu beer, “Kedu e yic, lon cin yin moc. ¹⁸ Yin aci kan reer kek roor kadhiéc, ku mony reer kek yi emen acie muonydu. Yin aci yic lueel.”

¹⁹ Go tik lueel, “Beny aca njic, yin e raan kak Nhialic tin. ²⁰ Warkuan theer pan Thamaria aake ye Nhialic door e gon kené nhom, ku ayaké lueel wek koc Itharel lon dhil yok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹ Go Jethu lueel, “Gam wætdië, yin tiné tã bi wek Wã door aci thiék, ku acie gon kené nhom ku acie Jeruthalem. ²² Wek koc Thamaria wek kuc raan yaké door, ku yok koc Itharel yok aa njic raan yeku door rin pir abõ tené Itharel. ²³ Ku akól ajol ben, ku aci guo ben emen guop, tã bi riel Wëi Nhialic koc col aa dor Wã cimende, kek aa koc wic Wã bik ye door. ²⁴ Nhialic e Wëi, ku rin riel Wëike yen alëu ye bi door cimende.”

²⁵ Go tik ben lek ye, “Anjic lon bi Raan ci loc ku doc ben. Na le ben ka bi yo nyuath keriéc ebën.”

²⁶ Go Jethu beer, “Yen e yen, raan jam kek yi.”

²⁷ Ku kaamthiin wen jicem kek, ke kocken ye buoath bö ku geiké apei rin jicem yen kek tik. Ku acin raan tok kamken ci tik thiéc, “Yenõ wic, ku yenõ jicem yen kek ye?”

²⁸ Go tik tonyden piu nyään piny, ku ket ke dhuk geeu ku lek koc.

²⁹ “Bak tienjë mony cá lek keriéc ebën ca looi. Nadé ke ye Raan ci loc ku doc?” ³⁰ Goké ben bei geeu bik la tené Jethu.

³¹ Ku kaamthiin wen, ke lek kocken ye buoath ye, “Raan piöc, jol mith.”

³² Go beer, “Yen ala mieth, cin ke njieck thin.”

³³ Go kocken ye buoath röt jal aa thiéc kamken, “Tëdë le raan ci mieth bëi tené ye?”

³⁴ Go Jethu lek ke, “Miethdië ee lon ba wët raan toc yen looi, ku thääp luoi ci gam ya.

³⁵ Cäk kääj ye lueel dhie ëlä, ‘Pëi kanuan anjot ku rap abi tem.’ Ku alék we, jatké wenyin bak dum tin, yemën rap aaci luok ku apath bi ke tem! ³⁶ Raan rap tem aye riap ku e köth pir tem alanden, këya raan cumcum ku raan tæmtëm aabi puõth miet kedhie. ³⁷ Kääj aci ya yic. ‘Raan tok e com ku tøm raan dët.’ ³⁸ Wek tuoc bak rap la tem dom yic ku e dom kec wek luyi thin. Koc kók aaci luyi thin ku wek aa röt kony luiden.”

³⁹ Go koc juéc Thamaria e gen wen yic wët Jethu gam, rin ci tik wët lueel ëlä, “Keriéc ebën ca looi aci lek ya.” ⁴⁰ Nawën bö koc Thamaria tené ye ke länké bi reer ke ke. Go Jethu nin karou nok thin tæen.

⁴¹ Go koc kók juéc wætdë jäl gam rin wël ye lek ke, ⁴² ku lékké tik, “Emën, yok aaci wët jäl gam, ku akéké gam rin wëlku ca lueel, ku e rin ci yok wætdë pin ku njick lon e yen Aluäj koc pinyhom ebën alanden.”

Jethu aci manh beny kony

⁴³ Nawën ci nin karou nok thin tæen, ke Jethu jöl jäl ku ler lon Galilia. ⁴⁴ Rin yen Jethu guop aci lueel lon, “Raan kak Nhialic tin acie theek wuonden.” ⁴⁵ Nawën yeet Galilia ke lor ape, rin wäär ci kek kák ci Jethu looi yai yic tin, wäär ci kek la Yan Ayum cin yic luou yic Jeruthalem.

⁴⁶ Go Jethu ben dhuk gen Kana tã Galilia, tæwäär ci yen piu waar thin bi ya muõn abiéc. Ku raandit kam koc mac baai ci manhde tuaany Kapernaum e tã thin. ⁴⁷ Nawën pin lon ci Jethu jäl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tené ye ku lëj bi la Kapernaum bi manhen ci thiék ke thou kony bi pial. ⁴⁸ Go Jethu lek ye, “Acin raan bi ye gam kamkun tã kec wek kit ku kadit jän göi tin.”

⁴⁹ Go raandit awën beer ku lueel, “Beny, bäär lokku ba manhdië dööt.” ⁵⁰ Go Jethu lek ye, “Lor, manhdu abi pir.” Go mony wen wët Jethu gam ku jiël. ⁵¹ Wën cieth yen dhël yic, ke räm kek kocken luoi ku luelké, “Manhdu aci yör.”

⁵² Go ke thiéc akól alon jöl manhde nuëen. Goké lueel, “Warakól tääj akól yen e jiël juai yeguop.” ⁵³ Go wun njic lon e yen akól alon wäär ci Jethu ye lek ye ëlä, “Manhdu abi pir.” Ku jöl wët Jethu gam kek kacke ebën.

⁵⁴ Kené, yen aye kadit jän göi ci Jethu looi rou, wäär le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

5

Raan tuany ruõn 38 aci kony

¹ Nawën ke yan koc Itharel e tã thin, go Jethu la Jeruthalem yai yic. ² Ku tæthiääk

kek tē cāl Kal Amēl Thok, pul ē tō thīn, pul cāl Bethaida thoŋ kōc Itharel. ³ Ku kōc juēc tuany aake ye tōc thīn, kōc cī cōar ku kōc cī ŋol ku kōc cī duany. Ku keek aake ye piū tiit bīk la tiaktiak, ⁴ rin atuny Nhialic ē ye bēn pul yic, ku cāl piū ala tiaktiak, ku raan cī kaŋ la wūr tē cī piū rōt tiak, ke kony kuat tueny tō yeguōp. ⁵ Ku raan tuany ruōōn thiārđiak ku bēt ē tō thīn. ⁶ Nawēn tīŋ Jethu puok yic ke cī tōc, ku aŋic lōn cī ye tuaany run juēc, go thiēec, “Wic ba pial?”

⁷ Go raan tuany bēer, “Bēny, acīn raandiēn tō tēn bī ya yāth wūr tē tiak piū rōt thīn, rin na them ba la thīn, ke raan dēt ē kaŋ wēr thīn.”

⁸ Go Jethu lēk ye, “Jōt rot ku lōm biōŋdu ku cathē.” ⁹ Go raan wēn gua pial ku kueny biōŋde ku cieth. Ku akōl looi kēn rot ē ye akōl cī kōc Itharel ye luui, ¹⁰ go kōc Itharel lēk mony cī kony, “Yakōl, akōl cī kōc ye luui, ku akēc puāl tēnē yī ba biōŋdu ket.”

¹¹ Go bēer, “Acī raan cā kony ba pial lēk ya ēlā, ‘Lōm biōŋdu ku cathē.’”

¹² Gokē thiēec, “Yeŋa yen raan cī lēk, ‘Lōm biōŋdu ku cathē?’”

¹³ Ku raan cī kony ē kuc raan kony ye, rin kōc juēc aake tō ē tēwēn ku Jethu ēcī la lieplāŋ wei.

¹⁴ Nawēn ke yōk Jethu luanŋ Nhialic, go lēk ye, “Tīŋ yīn acī pial ēmēn, pāl adumuōōm, tēdēt ke kēdēt rac apēi abī rōt ben luī yī.”

¹⁵ Go mony wēn jāl ku le lēk bāny Itharel lōn ē Jethu yen acī ye kony bī pial. ¹⁶ Gokē jōok bīk Jethu aa jōōr rin cī yen raan kony akōl cī kōc ye luui. ¹⁷ Go Jethu bēer tēnē ke ēlā, “Wā ē luui akōlakōl, ku yēn adhīl luui aya.”

¹⁸ Ku jam kēnē acī bāny Itharel rac puōth apēi, ku wickē bīk nōk, ku acie rin cī yen lōŋ akōl cī kōc ye luui thoŋ rot, ee rin cī yen ye lueel lōn ye Nhialic Wun, ku kēya acī rot looi bī thōŋ kek Nhialic.

¹⁹ Go Jethu jal bēer, “Wēt yic alēk we, acīn kē ye Wāt looi piānde ē rot, kē ye looi ē tōk, ee kē cī tīŋ kē ye Wun looi. Ku kē ye Wun looi aye Wēnde looi aya. ²⁰ Rin Wun ē Wēnde nhiaar, ku nyuth kēriēec ye looi. Ku kādīt tēnē kēwēn aabī nyuōth ye, ku wek aabī jal gāi ēbēn. ²¹ Cīmēn ye Wun kōc cī thou jōt ku yīk ke pīr, ke Wēnde aya ē pīr yiēk kōc wīc ye. ²² Wun guōp acīn raan ye luōk wei. Ku acī Wēnde yiēk riel bī looi tēnē ke ēbēn. ²³ Rin bī kōc ēbēn Wēnde theek cīmēn ye kek Wun theek. Kuat raan cī Wēnde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

²⁴ “Wēt yic alēk we, raan piŋ wētdiē, ku gem wēt raan toc ya pīr akōlriēec ēbēn atō tēnē ye. Acī bī luōk wei, yeen acī jāl thou yic ku yōk pīr. ²⁵ Wek aa lēk yic, akōl bī bēn, ku acī gua bēn tē bī kōc cī thou rōl Wēn Nhialic piŋ, ku kōc bī ye piŋ aabī pīr. ²⁶ Cīmēn ye pīr

bēn bei tēnē Wun, kēya, yeen acī Wēnde looi bī ya tē ye pīr bēn bei thīn aya. ²⁷ Ku yeen acī Wēnde yiēk riel bī luk looi tēnē kōc, rin ye yen Manh Raan. ²⁸ Duōkkē gēi ē wēt kēnē, akōl bī kōc cī thou rōlde piŋ rēŋ yiic abō, ²⁹ ku keek aabī bēn bei rāŋken yiic, kōc cī ŋic luui apath aabī rōt jōt ku aabī pīr, ku kōc cī luui kārēc aabī rōt jōt ku aabī luōk wei.

³⁰ “Acīn kē lēu ba looi piāndiē ē rot, yēn ē wēt teem kecīt kē cī Nhialic lēk ya, kēya wēt ca teem ala cōk rin acie wēt piāndiē yen wiēc ba looi, ee wēt wīc raan toc ya ē rot.

³¹ “Na jaam ē rienkiē ke kē luēel acie gam ciēt ye yic. ³² Ku raan dēt jam ē rienkiē atō thīn, ku aŋic lōn kē ye lueel rienkiē ē yic. ³³ Atuc aa cāk tuōoc tēnē Joon ku yeen acī wēt yic lueel. ³⁴ Acie lōn bī yēn la raan jam ē rienkiē, aya lueel yen kēnē rin bī wek pīr. ³⁵ Joon ē ye kēcīt mermer dēp ku mer piny, ku week ē yakē wīc kaam thīn-nyōot bāk puōth miēt thīn ruēlde. ³⁶ Ku raan jam ē rienkiē atō thīn, ku wētdē aril tēnē wēt cī Joon lueel ē rienkiē luoi ya ke looi, luoi cī Wā yiēk ya ba ke looi, keek aa jam ē rienkiē ku nyoothkē lōn cī Wā ya tooc. ³⁷ Ku Wā aya, raan toc ya, yen ajam ē rienkiē aya. Wek aa kēc rōlde kaŋ piŋ ku akēckē kaŋ tīŋ, ³⁸ ku wēt cī lueel acāk ye muk wepuōth, rin cī wek wēt raan cī tooc ye gam.

³⁹ “Athōr Nhialic ayakē kueen, rin ye wek ye tak lōn bāk pīr akōlriēec yōk thīn. Ku keek aya aa jam ē rienkiē! ⁴⁰ Ku ŋot cāk wīc bāk bēn tēnē ya bāk pīr yōk thīn.

⁴¹ “Acā wīc bī kōc ya leec. ⁴² Ku wek ŋic, ku aŋic lōn tōu nhīer Nhialic wepuōth. ⁴³ Yēn acī bēn kek riel ē Wā, ku kuēckē bāk ya lor, ku na bō raan dēt kek rielde ē rot ke yen abāk lor. ⁴⁴ Anhiarkē bāk lēc yōk tēnē raan dēt, ku acāk ye them bāk lēc yōk tēnē Nhialic, ye kēdē yen bī wek ya gam? ⁴⁵ Ku ēmēn duōkkē tak lōn bī yēn we luom tēnē Wā. Mothith guōp yen abī we luom, ku ē Mothith yen acāk ŋōōth wepuōth. ⁴⁶ Na we cī Mothith gam alanden, ke wek ŋot we gam ya aya, rin cī yen wēl gōt ē rienkiē. ⁴⁷ Ku rin ye wek kuec gām wēl cī gōt, ke lēukē kēdē bāk wēl ca lēk we gam?”

6

*Jethu acī miēth koor juak bī kōc juēc cam
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)*

¹ Ye tēen ke Jethu tem wār Galilia cāl Tiberia aya. ² Go kōc juēc buōth rin cī kek kādīt jāŋ gōi, cī yen kōc tuany kony tīŋ. ³ Go Jethu la gōt nhom ku nyuuc kek kōcken ye buōth. ⁴ Ku yan kōc Itharel, Yan Ayum cīn yic luōu ēcī thiōk. ⁵ Nawēn ciēth Jethu piny ke tīŋ kōc juēc ke bō tēnē ye, go Pilipo thiēec, “Ye tēno bī yōk miēth kueth kōc ēbēn yōoc

thün?” ⁶ Acı kënë lueel ku bi Pilipo them, rin nyen yen kē bi looi.

⁷ Go Pilipo bēer, “Rin bi raan tōk ayum thin-nyoot yōk, ka wic wēeu juēc apai bi ayuōp γαοc.” ⁸ Go Andria, mēnh Thaimon Piter, ku ē ye raan tōk kam kocken ye buōath lueel, ⁹ “Dhōk atō thün tēn ke muk ayuōp kadhiēc ku rec karou, ku aaci kockā ēbēn bi lēu.”

¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Calkē koc anyuc piiny.” (Ku noon ē dit thün ē tēn. Go koc nyuc ēbēn piiny.) Ku rōōr kepēc aake ye tēcīt tēn tiim kadhiēc. ¹¹ Go Jethu ayuōp lōōm ku leec Nhialic, ku tek ke tēnē koc wēn ci nyuc ēbēn. Ku ben looi kēya kek rec, bi raan ēbēn kueth cit tē wic. ¹² Wēn ci kek kueth ēbēn, ke lēk kocken ye buōath, “Kuanykē abēk ci dōj piny, bi ciēn kē riāāk.” ¹³ Gokē ke kuany ēbēn, ku thiōnkē gāc thiāār ku rou abēk ayuōp ci dōj piny, tēnē ayuōp kadhiēc wēn ci ke tēk koc bik cam.

¹⁴ Nawēn tūj koc wēn luoi ril ci Jethu looi ke luelkē, “Kēnē ē raan kāk Nhialic tūj yen bi dhīel bēn pinyhom.” ¹⁵ Go Jethu jāl nyic lōn bi kek bēn bik ye bēn dōm riel, ku loikē bi ya bēnyāknhom, go ben dhuk gat nhūim ē rot.

Jethu aci cath piu nhūim
(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Nawēn ci piny cuāl, ke kocken ye buōath la piny wār thok, ¹⁷ ku lek riāi yic, ku dhukkē ciēēn wār alōntui lōj Kapernaum. Nawēn ke wēer jāl yic dit ke Jethu ŋot kēc bēn tēnē ke. ¹⁸ Kaam wēn ke yomdit jōt rot ku loi atiaktiak rot apai. ¹⁹ Ku kocken ye buōath, aake ye tēcīt meel kadiāk ayi ŋuan wēn tūj kek Jethu ke cath piu nhūim, ke bō tēthiōk kek riāi, gokē riōōc apai, ²⁰ Go Jethu lēk ke, “Duōkkē riōc, ee yēn.” ²¹ Gokē jat riāi yic, ku go riāi guō yet wār thok tēwēn le kek thün.

Koc aa wic Jethu

²² Nayōn nhiāk ke tūj koc ke ci dōj wār alōntui, lōn ē yen riān tōkalin yen aci dōj. Ku anjickē lōn kēc Jethu la riāi yic kek kocken ye buōath, ku aake ci jāl ē rōt. ²³ Go riēth kōk ke bō Tiberia bēn wār thok tēthiāāk ke tēwāār ciem koc juēc ayup thün, wēn ci Bēny lec gam. ²⁴ Nawēn tūj kē lōn liu Jethu thün, ku liu kocken ye buōath aya, gokē keec riāth yiic ku lek Kapernaum bik Jethu la wic.

Jethu ayum ē pīr

²⁵ Nawēn lek Jethu yōk wār alōntui ke lēkkē ye, “Raan piōōc, ye nen bi yin ē tēn?” ²⁶ Go Jethu bēer, “Wēt yic alēk we, wek aa wic ya rin ci wek ayup cam tēcīt tē wiēcckē, ku acie rin ci wek luōikiēn ril deēt yiic. ²⁷ Duōkkē lui rin miēth riāāk, luōōikē rin miēth rēer rin pīr akōlriēc ēbēn. Miēth kēnē abi Manh Raan yiēk we rin Wun, Nhialic aci rielde gām ye ku tooc.”

²⁸ Gokē thiēc, “Buk ŋō looi buk luoi wic Nhialic looi?”

²⁹ Go Jethu bēer, “Luoi wic Nhialic bāk looi akīn, ē lōn bāk wēt raan ci tuōōc gam.”

³⁰ Gokē lueel, “Ye kin riel ŋō ba looi buk tūj ku buk wētdu gam? Yēnō ba looi?”

³¹ Wārkuun theer aacā ayum lōny nhial cam roor, cimēn ci ye gōt athōr theer wēl Nhialic yiic ēlā, ‘Ayum nhial aci yiēk ke bik cam.’”

³² Go Jethu lueel, “Wēt yic alēk we, kē ci Mothith yiēk we acie ayum pan nhial, ee Wā yen ē we yiēk ayum yic bō pan nhial. ³³ Rin ayum ye Nhialic gam ē yen raan bō piny pan nhial, ku yik thāi pinyhom pīr.”

³⁴ Gokē thiēc, “Bēny, muoc γo ayum kēnē akōlakōl.”

³⁵ Go Jethu lēk ke, “Yēn ayum ē pīr,” Ku raan bō tēnē ya aci cōk bi kaŋ nōk, “Ku raan gam wētđi aci rou bi nōk. ³⁶ Ēmēn, aca lēk we lōn ci wek ya tūj, ku anōt kēckē gam. ³⁷ Raan ēbēn ci Wā yiēk ya, yen abi bēn tēnē ya. Ku raan bi bēn tēnē ya acā bi cuōp wei, ³⁸ rin ci yēn bēn pan nhial ba wēt raan toc ya bēn looi, ku acie wēt piāndiē. ³⁹ Kē wic raan toc ya ba looi akīn, bi ciēn kē mār kam kāk ci yiēk ya, ku ba ke jōt ēbēn akōl ciēēn. ⁴⁰ Rin kē wic Wā akīn, lōn raan ēbēn tūj Wēnde ku gem wētde, abi pīr akōlriēc ēbēn yōk thün, ku keek aaba jōt bik pīr ēbēn akōl ciēēn.”

⁴¹ Go koc Itharel luōōp guōp rin ci yen ye lueel ēlā, “Yēn ayum ci bēn piny pan nhial.”

⁴² Ku luelkē, “Monyē cie Jethu wēn Jothep? Wun ku man aa ŋicku. Ku yēnō ye yen ye lueel lōn ci yen bēn piny pan nhial?”

⁴³ Go Jethu bēer, “Duōkkē lum kamkun. ⁴⁴ Acin raan lēu ye bi bēn tēnē ya tē kēc Wā ē toc ya ye thēl yēn, ku aba jōt bi pīr akōl ciēēn. ⁴⁵ Acī koc kāk Nhialic tūj gōt ēlā, ‘Koc ēbēn aabi Nhialic ke piōōc.’ Raan ēbēn piŋ wēt Wā ku piōōc tēnē ye ē bēn tēnē ya. ⁴⁶ Ku acie rin nadē yen raan ci Wā kaŋ tūj, raan bō tēnē Nhialic, yēn ē rot, yen ē raan ci Wā kaŋ tūj. ⁴⁷ Wēt yic alēk we, raan gam wēt ala pīr alanden. ⁴⁸ Yēn ayum ē pīr. ⁴⁹ Wārkuun theer aacā ayum lōny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰ Ku ayum bō piny pan nhial, yen acit kēn na ciem raan ka cie bēn thou. ⁵¹ Yēn ayum ē pīr ci bēn piny pan nhial. Raan cam ayum kēnē, ka pīr akōlriēc ēbēn. Ayum yen ba yiēk ye ē riēndiē ya gam bi koc ēbēn pīr.”

⁵² Go koc Itharel teer apci kamken, ku thiēcckē, “Lēu mony kēnē kēdē, bi riēnde yiēk γo buk cuet?”

⁵³ Go Jethu bēer, “Wēt yic alēk we, tē ci wek Manh Raan cuet ku dēkkē riēmđiē ka cīn pīr bāk yōk wēikun yiic. ⁵⁴ Raan cuet riēndiē ku dek riēmđiē ala pīr alanden, ku abi jōt akōl ciēēn bi pīr. ⁵⁵ Rin riēndiē ē miēth alanden, ku riēmđiē ē kēdek alanden. ⁵⁶ Raan cuet riēndiē ku dek riēmđiē abi pīr yayic, ku yēn

abi p̄ir yeyic. ⁵⁷ Wā p̄ir acā tooc, ku ē rin riēnke yen abi ʔen aya, ku kēya raan cuet ʔen abi p̄ir ē rienkiē. ⁵⁸ Ku yen k̄in ayum b̄ō pinypan nhial, aciī thōŋ kek ayum ci wārkun theer cam ku lökkē thou. Raan cam ayum kēnē abi p̄ir akōlriēēc ēbēn.”

⁵⁹ Wēlkā aaci Jethu lueel wāär piöoc yen koc tēn amat Kapernaum.

Wēl p̄ir akōlriēēc

⁶⁰ Nawēn piŋ koc juēc ye buoath wēlkā, ke luelkē, “Piöoc kēnē aril apei. Yeŋa lēu bi ke piŋ?” ⁶¹ Go Jethu ŋic lōn j̄eem kek wēl wēn, ku lēk ke, “Wiēckē bāk jāl rin ē wēlkā? ⁶² Yeŋō bāk looi tē tiŋ wek Manh Raan ke dhuk nhial tēwēn rēer yen th̄in? ⁶³ Ee Wēi Nhialic yen ē p̄ir gam, ku riēl raan ac̄in kē ye kony. Wēl ca lēk we aa wēi ku aa p̄ir. ⁶⁴ Ku kēya aciī koc kōk kamkun ye gam.” (Rin ē ci Jethu guo ŋic tuēŋ lōn ye ʔiŋa ciī bi gam, ku yeŋa bi ye gaany.) ⁶⁵ Ku ben lueel, “Ee rin wēt kēnē guōp yen alēk ʔen ye we, lōn ac̄in raan lēu ye bi bēn tēnē ʔa, tē kēc Wā ye looi bi ʔic pial tēnē ye.”

⁶⁶ Ku rin ē wēlkā, ke koc juēc kam koc ye buoath dhuk ciēen, ku cik ben cath kek ye. ⁶⁷ Go Jethu atuōckē thiāär ku rou thiēēc, “Na week, wiēckē bāk jāl aya?”

⁶⁸ Go Thaimon Piter bēēr tēnē ye, “Bēny, buk la tēnē ŋa? Yin ala wēl p̄ir alanden. ⁶⁹ Ku ēmēn acuk gam ku acuk ŋic lōn ē ʔin raan dhēŋ b̄ō tēnē Nhialic.”

⁷⁰ Go Jethu bēēr, “Cie ʔen ʔa kuany we wathiāär ku rou? Ku raan tōk kamkun aŋot ye jōŋrac.” ⁷¹ Yeen ē jam rin Judath, wēn Thaimon Ithkariöt. Rin Judath, na cōk alōn ē yen raan tōk kam atuōckē kathiāär ku rou, ka wic bi ye luom.

7

Jethu ku wāmāthakēn

¹ Wēn ē wēlkā cōk ciēen, ke Jethu kuany bēēi Galilia ʔiic, ku ē kēc wic bi la keny Judia, rin wic bāny Itharel tō Judia ye bik nōk. ² Ku yan koc Itharel cal Yan Duēl ēci thiōk. ³ Go wāmāthakēn lēk ye, “Jāl ē tēn ku lōar Judia bi kockun ʔi buoath luōidun ye looi tiŋ. ⁴ Ac̄in raan kē looi thiaan tē wic yen ye bi ŋic apath. Rin ye ʔin kākka looi, ke ʔi cal koc pinyndhom aa ŋic ʔi.” ⁵ Agut wāmāthakēn aakēc wētde gam, yen aa lueel kek ye kēya.

⁶ Go Jethu lēk ke, “Akāldiē guōp aŋot kēc ʔēēt. Ku na ye we, ke kuat akōl ēbēn apath. ⁷ Ac̄in tē bi koc pinyndhom we maan, ku keek aa man ʔa rin aya lueel, lōn rēec luōiken. ⁸ Lak ʔa ʔic, ku ʔen aciī la ē ʔan kēnē ʔic, rin akōldiēn bi ʔen la akēc guo bēn.” ⁹ Yeen aci jam kēya ku jōl rēer pan Galilia.

Jethu ala Yan Duēl ʔic

¹⁰ Nawēn ci wāmāthakēn la ʔai ʔic, ke Jethu lök la aya, ku akēc la ke ŋic, yeen aci la ke mony rot.

¹¹ Ku bāny Itharel aake wic Jethu ʔai ʔic, ku thiēckē, “Tō monyē tēnen?”

¹² Ku aluop ē dit apei ē riēnke. Aye koc kōk lueel, “Yeen ē raan path.” Ku lueel koc kōk, “Acie kēya, yeen ē raan koc duōōŋ.” ¹³ Ku ac̄in raan ye jam ē riēnke koc nh̄im, rin riōōc kek bāny Itharel.

¹⁴ Wēn ci n̄in abēk ʔai thōk, ke Jethu la kal luaj Nhialic ʔic ku jōl koc piōōc. ¹⁵ Go bāny Itharel gai apei ku luelkē, “Ye raan kēnē k̄aŋ ŋic kēdē ku akēc kaŋ piōōc.”

¹⁶ Go Jethu bēēr, “Wēl ʔa piōōc acie wēlkiē aa wēl b̄ō bei tēnē Nhialic, Acieŋ ci ʔa tooc. ¹⁷ Raan wic ye bi kē wic Nhialic looi, abi ŋic lōn nadē kē ʔa piōōc abō tēnē Nhialic, ku acie riēldiē ē rot. ¹⁸ Raan jam riēlde ē rot ē lēc yen aye wic, ku raan wic lēc tēnē raan toc ye, yen ē raan path, ku ac̄in ruēny tō ʔepuōu. ¹⁹ Kēc Mothith löŋ Nhialic nyuōth we? Ku ac̄in raan löŋ theek kamkun. Yeŋō ye wek ye wic bāk ʔa nōk?”

²⁰ Go koc juēc wēn bēēr, “ʔin ala guōp jōŋrac, yeŋa wic ye bi ʔi nōk?”

²¹ Go Jethu bēēr, “Kēdit jāŋ gōi tōk aca looi guōkē gai wedhie. ²² Mothith aci we thōn bāk miēthkun aa ŋoot, ku acie Mothith guōp yen ci wēt kēnē jōk, aa wārkun theer, ku kēya wek a dhōk ŋoot akōl ciī koc ye luui. ²³ Ku ēmēn na ŋot dhōk akōl ciī koc ye luui rin bi löŋ Mothith ciī dhāl ʔic, yeŋō ye wek puōth riāāk tēnē ʔa, rin ci ʔen raan tōk kony bi pial akōl ciī koc ye luui? ²⁴ Duōkkē raan ye guo tēm awuōc wēt kōu ayeer, yakē raan tēm awuōc wēt ē ʔic.”

Ye Jethu raan ci lōc ku dōc?

²⁵ Go koc kōk Jeruthalem lueel ēlā, “Cie raan kēnē yen wickē bik nōk. ²⁶ Tiēŋkē! Yen k̄in jam koc nh̄im, ku ac̄in kē luelkē ē riēnke. Tēdē, ciī bāny ŋic lōn ē yen Raan ci lōc ku dōc? ²⁷ Na la Raan ci lōc ku dōc bēn, ka c̄in raan bi ye ŋic tē bi yen th̄in, ku aŋicku ēbēn yen tē bi mony kēnē th̄in.”

²⁸ Nawēn piōōc Jethu luaj Nhialic ke lueel röldit, “Ee tēdē, wek aa ŋic ʔa ku aŋieckē yen tē bi yen th̄in. Ku ʔen akēc bēn wētdiē ē rot, ku yeen raan toc ʔa ala ʔic ku yeen akuōckē, ²⁹ Ku yeen aŋieac rin bi ʔen tēnē ye, ku yen acā tooc.”

³⁰ Gokē wic bik dōm, ku ac̄in raan ci yecin tāäu yeguōp rin kēc akāldē guo bēn. ³¹ Go koc juēc thān wēn ʔic wētde gam ku luelkē, “Tē bi Raan ci lōc ku dōc bi kādīt jāŋ gōi looi cimēn ē raan kēnē?”

Apuruuk aaci tooc bik Jethu la dōm

³² Nawēn piŋ koc akut Parathī lōn ye koc juēc wēn wēlkā loop kamken rin Jethu, ke

keek ku bány kák Nhialic toc apuruuk luanj Nhialic tiit bik Jethu la dam. ³³ Go Jethu lueel, “Yen abi rëer kamkun tēthin-nyoot, ku yen abi la tēnē raan yen cā tooc. ³⁴ Wek abā wic, ku wek aacii ya bi yök, rin acin tē bi wek la tē rëer yen thün.”

³⁵ Go bány Itharel lueel kamken, “Bi la dā buk cii ben yök? Ci bi la gēeth Girik yiic tē ciēj koc Itharel thün, ku bi koc Girik piöcc? ³⁶ Aye lueel, wek abā wic ku wek aacii yen bi yök, ku wek aacii bi la tē rëer yen thün, yenö wic bi lueel?”

Kuëer piü ë pir

³⁷ Aköl ciēen yen aköl dit nin yai. Akölē, Jethu aci rot jot ku lueel röldit, “Kuat raan nek rou abi bēn tēnē ya ku bi dek. ³⁸ Cimēn ci ye gēt athör theer wēl Nhialic yic ēlä, ‘Raan gam wētdiē, kuëer piü ë pir abi rëer yepuü.’” ³⁹ Kēnē aci Jethu lueel rin Wēi Nhialic, bi koc gam wētdē lsk yök. Ku tēnē, Wēi Nhialic a kēc guo gam tēnē koc, rin kēc Jethu guo la diēkde yic.

Koc aaci keyiic tek

⁴⁰ Koc kōk kam koc wēn aaci kēnē piñ ku luelkē, “Raan kēnē ē raan kāk Nhialic tiñ alanden!” ⁴¹ Go koc kōk lueel, “Yen ē Raan ci löc ku dōc!” Ku lueel koc kōk, “Raan ci löc ku dōc aacii bi bēn pan Galilia! ⁴² Aci gēt athör theer wēl Nhialic yic lōn Raan ci löc ku dōc abi ya raan dhiēnh Debit, ku abi dhiēeth Bethalem, gen wāär ciēj Debit thün.”

⁴³ Go koc wēn keyiic tek ē rienke. ⁴⁴ Ku wickē bik dam, ku cin raan ci yecin tāau yeguöp. ⁴⁵ Nawēn dhuk apuruuk ciēen tēnē bāny kāk Nhialic ku koc akut Parathī, gokē ke thiēc, “Yenö kēc wek ye bēi!” ⁴⁶ Go apuruuk bēer, “Acin raan ci kanj jam cimēn ē mony kēnē!” ⁴⁷ Go koc akut Parathī ke thiēc, “Ci we dušōj aya? ⁴⁸ Le raan tōk kam bāny, ayi kam koc akut Parathī ci wētdē gam cāk kanj piñ? ⁴⁹ Kōckä aa kuc löj Mothith, ku aa koc ci Nhialic läm kērac.” ⁵⁰ Go raan tōk kam koc akut Parathī, raan ci kanj la bi Jethu la tiñ, col Nikodemo lēk ke, ⁵¹ “Na ye löj ciēen panda, ka cin tē bi yök raan lušk wei ke kēcku kanj piñ thok tuen, ku njicu kē ci looi.”

⁵² Gokē bēer, “Yiin aya, ye raan Galilia? Kuen athör theer wēl Nhialic, ku aba njic lōn acin raan kāk Nhialic bēn Galilia.”

[⁵³ Nawēn ci raan ebēn dhuk paande,

8

Tiñ ci käl piny ke kor

¹ ke Jethu la gon Olip nhom. ² Naγon nhiäk dur yic ke dhuk luanj Nhialic. Go koc ebēn guëer yelšōm, ku nyuuc piiny ku jōak piöcc cōk tēnē ke. ³ Go koc piöcc lööj ku koc akut

Parathī tik bēer, ku ē tiñ ci käl piny ke kor. Ku calkē akäac koc nhiiim ebēn, ⁴ ku luelkē tēnē Jethu, “Raan piöcc, tiñ kēnē aci käl piny ke kor. ⁵ Mothith aci löj lēk yo athör yic lōn kuat tiñ loi kēit kēnē, adhil bišōk aleel bi thou. Na yiin emēn, ye lueel kēdē?” ⁶ Keek aake jam kēlä bik Jethu deep bik wēt yök bik la luam. Go Jethu guñ ku gēt piny yecin.

⁷ Nawēn not ke kääc ku yekē thiēc, ke jot yekšu ku lēk ke, “Na le raan kamkun cin adumušōm cii kanj looi, ke biök alel tuen yeguöp.” ⁸ Ku ben guñ ku gēt piny yecin. ⁹ Nawēn cik wēt kēnē piñ, ke jiel ebēn ke wath röt, ku kōj kōcdit jäl tuen, agut tē döj Jethu ē rot, ku tiñ wēn ke not kääc yenhom. ¹⁰ Go yekšu jot ku lēk ye, “Tōkē tēno? Cin raan cii döj bi yi lušk wei?”

¹¹ Go bēer, “Acin raan Bēny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yiin acā bi lušk wei aya. Lōr ku duk adumušōm ben looi.”*]

Jethu ee mermer pinyinhom

¹² Go Jethu ben jam tēnē koc ku lueel, “Yen ē ruel pinyinhom, kuat raan buoth ya abi ruel pir yök, ku acii bi kanj cath mušōth yic.” ¹³ Go koc akut Parathī lēk ye, “Emēn, yin ajam ē rienku, ku wēt ca lueel acin kē ye nyuōth.”

¹⁴ Go Jethu bēer, “Acie kēya, na cōk alon jicem yen ē rienkiē, ke wēt lueel ē yic, rin yen anjic tē biü yen thün. Ku wek aa kuc tē biü yen thün ayi tē ler yen thün. ¹⁵ Wek aa wēt teem cimēn wēt raan, ku yen acin raan ya gām awuōc. ¹⁶ Ku tē bi yen wēt teem, ke wēt ba teem abi jal a yic, rin acie yen tem wēt, Wā ē toc yen arēer ke ya. ¹⁷ Wēt aci gēt löjndun yic lōn tē lueel koc karou wēt tōk luk yic, ke wētdēn ē ya yic. ¹⁸ Yen ajam ē rienkiē, ku Wā cā tooc ajam ē rienkiē aya.”

¹⁹ Gokē thiēc, “Tō Wuur tēno?” Go Jethu bēer, “Wek aacii ya njic, ku wek aacii Wā njic. Na we njic ya, nušt wek aa njic Wā aya.”

²⁰ Wēlkä ebēn aaci Jethu lueel wāär piöcc yen luanj Nhialic, yōn ci kākkenajuēr tšu thün. Ku acin raan cie dām rin kēc akälde guo bēn.

Wek aacii la tēdiēn ler yen thün

²¹ Go Jethu ben lēk ke, “Yen abi jäl ku wek abā wic, ku wek aabi thou awäckun yiic. Tē le yen thün, acie yen tē bi wek la thün.”

²² Tēwēn, ke lueel bāny Itharel, “Aye lueel lōn cii yök bi la tē le yen thün. Ye ciēt bi rot nōk?”

²³ Go Jethu bēer, “Wek aa koc piny tēn, ku yen ee raan bō nhial. Wek aa koc piny kēnē nhom, ku yen acie raan pinyinhom tēn. ²⁴ Ee rin kēnē yen aci yen ye lueel lōn bi wek thou adumušōmkun yiic. Ku wek aabi thou adumušōmkun yiic tē kēc wek ye gam, lōn ē Yen tō thün, yen ē Yen.”

7:37 Leb 23:36 7:38 Ith 44:3; Edhe 47:1; Dhäk 14:8 7:42 2Tha 7:12; Mai 5:2 7:50 Jn 3:1-2 8:5 Leb 20:10; L.rou 22:22-24 * 8:11 Athör theer juēc aacie (7:53-8:11) ye mat thün. Ku athör kōk ee bēn Jn 21:24 cōk, ku kšk ē Lk 21:38. Ku athör tōk ee lsk bēn Jn 7:36 cōk. 8:12 Mt 5:14; Jn 9:5 8:13 Jn 5:31

²⁵ Gokë thiëec, “Ye yin ña?” Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we tēwën jook yen wët cök.†
²⁶ Yen ala wël juéc ba ke lueel é rienkun, ku wël juéc bí yen ke we luók wei. Ku raan cá tooc gušp ala yic, ku yen é kóc lëk kuat ké ca pinj tēné ye.”

²⁷ Gokë kéc deet lón jicem Jethu wët Wun.
²⁸ Go Jethu ben lueel tēné ke, “Aköl bí wek Manh Raan jat nhial, ka bák jál ñic lón, ‘Yen tš thín Yen é Yen.’ Ku abák deet yic aya lón acín ké ya looi ruštdië, ku aa ya ke lueel wël cí Wá piššc tēné ya. ²⁹ Ku raan cá tooc arëër ke ya, ku akéc ya nyáañ piny yatök, rin ye yen wët nhiëer looi akólaköl.”

³⁰ Go kóc juéc cí Jethu pinj ke jam é wëlká wëtde jál gam.

Kóc láäu nhüim ku kóc aloony

³¹ Go Jethu lëk kóc Itharel cí wëtde gam, “Na piënké wël ca piššc, ke wek aa kóckien buoθh ya ayic, ³² ku wek aabi yic ñic, ku yic abí we wëër bei.”

³³ Gokë bëër, “Yok aa kóc dhiënh Abaram, ku acín kóc kók cü yo kañ loony. Ku na luel, ‘Wek aabi wëër bei,’ ke yenjö wíc ba lueel?”

³⁴ Go Jethu lëk ke, “Yic alék we, raan ebën cá adumuššm looi yen alony adumuššm.

³⁵ Alony acie raan mac thok alanden, ku Wät yen ee raan thín lanayon. ³⁶ Na cí Wät we wëër bei, ke wek aabi rëer ke cín loony alanden.

³⁷ “Anjiec lón ye wek dhiën Abaram. Ku anot wíecké bák ya nšk, rin piššcdië acák ye gam. ³⁸ Ké cí Wá nyuštθh ya yen aya lueel, ku wek aa loi ké cí wärkun lëk we.”

³⁹ Gokë bëër tēné ye, “Abaram yen é wáda.” Go Jethu wët dhuk nhom ku lueel, “Na we müth Abaram alanden, ñušt wek aa loi kécit ké cí Abaram looi. ⁴⁰ Kériëec ebën ca looi é rin ba we lëk yiny ca pinj tēné Wá, ku anot wíecké bák ya nšk. Abaram acín ké cí looi cit kēné! ⁴¹ Wek aa loi ké cí wärkun looi.” Gokë lueel, “Nhialic yetök yen é Wáda, ku yok aa miëthke gušp.”

⁴² Go Jethu bëër tēné ke, “Tē ye Nhialic wuurdun gušp, ñušt wek nhiaŕ ya, rin cí yen bēn tēné Nhialic, ku emēn yen atš tēn. Yen akéc bēn wētdië é rot, ee yen acá tooc.

⁴³ Yenjö cí wek ké ya lueel ye deet yic? Ee rin cí wek ye léu bák wētdië pinj. ⁴⁴ Ee jōñrac yen é wuurdun, ku ayaké nhiaar bí ya kēn wuurdun yen yaké looi. Yen é raan é tir tēthëer yon, ku akéc yic kañ lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ebën. ⁴⁵ Yen aluel yic, ku rin é kēné yen akéc wek ya gam. ⁴⁶ Yenja kamkun léu ye bí awušc nyooth yagušp rin adumuššm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ño cí wek ya ye gam? ⁴⁷ Raan bš tēné Nhialic é wēt Nhialic pinj, wek acü bí tēné Nhialic, ku yen é ké cí wek wēt bí pinj.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸ Go kóc Itharel bëër tēné Jethu, “Këcku wët yic lueel wēn lón é yin raan pan Thamaria, ku jōñrac atš yigušp?”

⁴⁹ Go Jethu bëër, “Acín jōñrac tš yagušp, yen é Wá theek ku wek aa ya dhöl gušp, ⁵⁰ Yen acü lecdië wíc. Raan wíc ye atš thín, ku é wēt teem bá kony. ⁵¹ Wët yic alék we, raan pinj wētdië acü bí thou akölríëec ebën.”

⁵² Go kóc Itharel lëk yen. “Emēn, anjicku alanden lón tš jōñrac yigušp. Abaram ací thou, ku kóc kák Nhialic tñj ací thou aya ku ñot ye lueel, ‘Raan pinj wētdië acü bí thou akölríëec ebën.’ ⁵³ Abaram wáda ací thou, nadé ye lueel lón düit yin tēné Abaram? Ku kóc kák Nhialic tñj ací thou aya. Ye tak ye yin é ña?”

⁵⁴ Go Jethu bëër, “Na ya cí rot leec, ñušt lëc kēné acie lëc acín. Ee Wá yen é raan ya leec, ku yeen gušp ayaké lueel ke Nhialicdun. ⁵⁵ Yeen akëcké kañ ñic, ku yeen anjiec. Na lueel lón kuc yen ye, ke yen abí ya alueeth cimëndun, ku yeen anjiec, ku yen é wëtde looi pušu ebën. ⁵⁶ Wuurdun Abaram ací pušu miët apei lón bí yen aköl bēndië tñj, ací tñj ku ací pušu la yum.” ⁵⁷ Go kóc Itharel lëk ye, “Yin anot yí kéc ruššn thiárdhiëc dööt, ku yin ca Abaram tñj?” ⁵⁸ Go Jethu bëër, “Wët yic alék we, wäär kéc Abaram guš dhiëth, ‘Ke Yen atš thín.’” ⁵⁹ Gokë aleel kuany bí kek ye biššc, go Jethu rot thiaan ku jiël yōn Nhialic.

9

Jethu ací raan cí dhiëth ke cí cōar kony

¹ Tēwēn cieth Jethu, ke tñj raan cí dhiëth ke cí cōar. Go kōcken ye buoθh thiëec, ² “Raan piöoc, ye adumuššm cí ña looi cal ye adhiëth ke cí cōar? Ye adumuššmde aye adumuššm kóc ke dhiëth ye?”

³ Go Jethu bëër, “Ké cí yen cōar acie rin adumuššm cí looi, ayí rin adumuššm cí kóc ke dhiëth ye looi, yeen ací cōar bí riel lui Nhialic tñj yegušp. ⁴ Yok aa dhöl la tuen yō lui lui raan cá tooc yet tē ñot ruel aköl, wakšu abš, ku acín raan bí ye léu bí lui. ⁵ Yet aköl ñoot yen pinynhom, ke yen é ruel tēné kóc.”

⁶ Tēwēn cí yen jam kēlá, ke ñut piny ku nueen tiōp luæth, ku rooθh tiōp mony wēn nyin, ⁷ ku lëk ye, “Lōar lōk yinyin wär Thiloam.” (Ku wētdé ye, “Cí tooc.”) Go mony wēn la ku lōk yenyin, ku le dhuk ke ye piny tñj. ⁸ Go kóc akeu nhom ku kóc cí ye kañ tñj ke lim thiëc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke lim kēné?”

⁹ Go kóc kšk lueel, “Ee yeen gušp.” Ku lueel kóc kšk, “Acie ye é raan thōj kek ye.” Go mony wēn nhom lueel, “Ee yen raan wēn gušp.”

¹⁰ Gokë thiëec, “Cí rot léu kēdé ba ben daai?”

† 8:25 Yenjö ben yen jam tēné we. 8:33 Mt 3:9; Lk 3:8

9:5 Mt 5:14; Jn 8:12

¹¹ Go bēer, “Mony cəl Jethu aci tiöp nueen ku rəoth ɣanyin ku lək ɣa, ‘Ləor wār Thiloam ku lək ɣinyin.’ Guə la, ku kaam wən lək ɣen ɣanyin, ke ɣa tiŋ piny nyin yic.”

¹² Gokē thiēc, “Yen ako?” Go bēer, “Akušc.”

Akut Parathī awic wēt tē ci cəor kuony thin

¹³ Gokē mony wən ci cəor thel tənē kəc akut Parathī. ¹⁴ Akōl nueen Jethu tiöp ku rəoth raan nyin bi daai, ee ɣa akōl ci kəc ye luui.

¹⁵ Go kəc akut Parathī mony wən ben thiēc tē ci ye liep nyin thin. Go lək ke, “Yeen aci tiöp tääu ɣanyin, ku laak ɣanyin, ku emən aləu ba piny tiŋ.”

¹⁶ Go kəc kək akut Parathī lueel, “Raan ci kənē looi aci ləu bi bən tənē Nhialic, rin aci lōŋ ci kəc ye luui thek.”

Go kəc kək lueel, “Ləu kədē bi raan la gušp adumušəm kädit jāŋ gsi, cit kəkə, looi?” Gokē keyiic tek kamken.

¹⁷ Go kəc akut Parathī mony wən ben thiēc, “Yiin ye lueel lən ci yen yi liep nyin apath, ku yin ye lueel ye yen ŋa?” Go bēer, “Ee raan kək Nhialic tiŋ.”

¹⁸ Ee kək bāny Itharel gam lən ci yen cəor ku ben nyin kək, agut tē bi kək kəc ke dhiēth ye cəol, ¹⁹ ku thiēc kē, “Ye manhdun kənē? Ayakē lueel lən ci ye dhiēth ke ye cəor, ləu kədē, bi piny tiŋ?”

²⁰ Go wun ku man bēer, “Anjicku lən ye yen manhda, ku lən ci ye dhiēth ke ye cəor. ²¹ Ku akucku tē ci yen piny jāl tiŋ thin, ɣok aa kuc raan ci ye liep nyin aya. Thiēc kē, yeen aci dūt ku aləu bi kədə bēer ē rot.” ²² Wun ku man aaci jam kələ rin rišc kek bāny Itharel, rin ci kek ye mat lən kuat raan gam Jethu lən ē yen Raan ci ləc ku dəc, ka dhil cuəp wei tən amat kəc Itharel. ²³ Rin kənē, yen ē lueel wun ku man ye elä, “Yeen aci dūt, thiēc kē!”

²⁴ Gokē mony wən ci dhiēth ke ci cəor ben cəol arak dēt, ku lək kē ye, “Kuēŋ ē Nhialic nhom lən bi yin yic lueel. Anjicku lən mony kənē ē raan adumušəm.”

²⁵ Go mony wən bēer, “Akušc lən ye yen raan la gušp adumušəm, wēt yen ŋiec, ɣen a ɣa ye cəor ku emən ɣen ē piny tiŋ.”

²⁶ Gokē thiēc, “Yeŋö ci looi tənē yin? Ci nyienku kək kədē?”

²⁷ Go bēer, “Aca lək we wenthær, ku acäk ye piŋ. Ye rin ŋö wic wek wēt bək ben piŋ? Tədēt wiēc kē aya bək ɣa kəcken ye buəth?”

²⁸ Gokē lat ku lueel kē, “Yin aci ɣa raanden ye buəth, ɣok aa kəc Mothith. ²⁹ Anjicku lən ci Nhialic jam tənē Mothith, ku na ye monytui, ka cakku kuc aya tē bii yen thin!”

³⁰ Go mony wən bēer, “Kē gēi kəc akīn! Akušckē tē bii yen thin, ku yeen gušp aci nyienkiē liep! ³¹ Anjicku lən ci Nhialic wēt kəc adumušəm ye piŋ, ku yeen ē wēt kəc thek ye ku loikē luiden ci lək ke piŋ. ³² ɣonthær

cək pinyinhom akēc kaŋ piŋ lən le yen raan ci dhiēth ke ye cəor ci kək nyin. ³³ Na cie lən bii raan kənē tənē Nhialic, ka ci ləu bi kəcit kənē looi.”

³⁴ Gokē bēer, “Yin aci dhiēth ku muk yi adumušəm yic, ku wic ba ɣo pišc?” Ku copkē wei tənē amat.

Cöör ē pušu

³⁵ Go Jethu piŋ lən ci kek ye cuəp wei. Nawən yök ke lueel, “Ye wēt Manh Raan gam?”

³⁶ Go mony wən bēer, “Bəny, lək ɣa ye ŋa, rin ba ləu ba gam.”

³⁷ Go Jethu lək ye, “Yeen aca tiŋ, ku yen ē raan jam kek yi emən.”

³⁸ Go mony wən lueel, “Bəny aca gam.” Ku gut yenhiəl piny Jethu nhom.

³⁹ Go Jethu lueel, “Yen aci bən pinyinhom tən ba wēt teem, rin bi cəor piny tiŋ, ku bi kək piny tiŋ jāl cəor.”

⁴⁰ Go kəc kək akut Parathī rēer kek ye wəl ci lueel piŋ ku thiēc kē, “Ee ciēt wic ba lueel lən ye ɣok cöör aya?”

⁴¹ Go Jethu bēer, “Na we ye cöör ke wek aa cīn gup awušc, ku rin ye wek ye lueel lən ye wek piny tiŋ, ke wēt kənē aye nyooth lən le wek gup awušc.”

10

Käŋ abiöök

¹ Go Jethu lueel, “Wēt yic alək we, raan cie tēk kal aməl thok, ku lir nhom tədēt, yeen ē cuär, ku ē raan rum kəŋ. ² Ku raan tək kal thok yen abiöŋ aməl. ³ Raan tit kal abi kal ŋaany thok tənē ye, ku piŋ aməl rölde tē cəol yen amälke ē rienken, ku thel ke ayeer. ⁴ Ku tē ci ke ɣath ayeer, ka cath tuen kenhiim ku buəth aməl cök rin ŋic kek rölde. ⁵ Aaci raan dēt bi buəth cök, aabi kat ye rin kuc kek rölde.”

⁶ Käŋ kənē aci Jethu thäth ke, ku wēt lueel tənē ke akēc kē deet yic.

Jethu abiöŋ path

⁷ Go Jethu ben lueel, “Wēt yic alək we, ɣen ee kal thok tənē aməl. ⁸ Kəc kək ebən ci kaŋ bən ɣanhom tuen, aa cuär ku aa kəc rum kəŋ, ku rölde akēc aməl piŋ. ⁹ ɣen ē kal thok. Raan bö thin thuŋdiē abi lušk, yeen abi bən alŋthin ku ler ayeer, ku yök wel path. ¹⁰ Cuär ē bən rin bi cuēer, ku nek kəŋ ku rec ke. ɣen aci bən bik pir yök, pirdit alanden.

¹¹ “Yen abiöŋ path. Abiöŋ path aye wic bi thou rin amälke. ¹² Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun aməl, ku tiŋ gəl ke bö, ka päl aməl ku ket, bi gəl thušet aməl yiic ku thiēi ke roor. ¹³ Raan lui ariöp ē kat rin ē raan lui ariöp ē path, ku aliu pušu kegup.

¹⁴⁻¹⁵ “Yen abiöŋ path. Cimən ŋic Wä ɣen ku ŋiec Wä, këya ɣen anjic amälkiē ku amälkiē aa

ɲic ya. Ku awiëc ba thou è rienken. ¹⁶ Amël kók aa tó thín ku aa kákkíë ku aa liu thín kal kënë yic. Keek aaba bëëi aya, ku aabi röldië piñ, ku keek aabi ya lušny tókaliñ kek raan tōñ biöök ke.

¹⁷ “Wä anhiar ya rin awiëc ba piërdië pušl rin bi yen ye ben yök. ¹⁸ Acin raan bi piërdië nyaai tēnē ya. Yeen aya pušl wēt piändië è rot. Yen ala riel ba päl wei, ku yen ala riel ba ben lööm.”

¹⁹ Go kóc Itharel keyiic ben tek kamken rin è wëlkä. ²⁰ Kóc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala gušp jōñrac! Yeen amušl! Yenjö ye wek wëlke piñ?”

²¹ Go kóc kók lueel, “Lëu raan la gušp jōñrac bi jam cimēn yen! Lëu jōñrac kēdē bi cōor cōl akuek yenyin?”

Kóc Itharel aa kuec Jethu

²² Aköl looi Yan Dōc luaj Nhialic Jeruthalem aci bēn, ku piny è ye mēi. ²³ Ku Jethu è cath puok yic, cōl puok Tholomon tō luaj Nhialic. ²⁴ Go kóc Itharel guëër yelšōm ku luelkë, “Yet nen bi yin yo cōl arëër yo diu pušth? Lëk yo yic la gei, ye yin Raan ci lōc ku dōc?”

²⁵ Go Jethu bëër, “Wēt aca lëk we ku wek aacie wētdië ye gam. Luoiikiēn ya looi è riel Wä, kek ajam è rienkië. ²⁶ Ku wek aacie wētdië ye gam rin cii wek ye amälkië. ²⁷ Amälkië aa röldië piñ ku keek anjic ku keek aa ya buōth cök. ²⁸ Pir akölríëëc èbēn aya yiëk ke, ku keek aacii bi kanj thou athëer, ku acin raan lëu ye bi ke rum tēnē ya. ²⁹ Kē ci Wä yiëk yen awär kēriëëc èbēn, ku acin raan lëu ye bi ke rum Wä cin. ³⁰ Wä ku yen yök aa tōk.”

³¹ Go kóc Itharel aleel ben kuany bik bišōk. ³² Go Jethu lëk ke, “Luoi puoth juëc ci Wä yiëk yen ba ke looi, aa ca looi wenhüim, ye luoi tōñ nen kamken yen wic wek ye bāk ya bišōk aleel?”

³³ Go kóc Itharel bëër, “Yin acuk wic buk yi bišōk aleel rin luoi path, ku è rin ye yin Nhialic dōl gušp. Yin è raan è path, ku wic ba rot looi ba ya Nhialic!”

³⁴ Go Jethu bëër, “Ací gōt lōñdu yic gušp lōn ci Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’ ³⁵ Anjicku lōn wēt ci gōt athōr wël theër Nhialic yic è yic alanden, ku kōckä aci Nhialic cōl, ‘Nhialic,’ kóc ci Nhialic thōn wētde. ³⁶ Ku na yen, ke Wä cā cōl ku tuuc ya pinynhom, ku ye kēdē ye wek ye lueel lōn ci yen Nhialic dōl, ye rin ci yen ye lueel lōn ye yen Wēn Nhialic? ³⁷ Duškkë wētdië gam tē cii yen luoi Wä loi. ³⁸ Ku na ya ke looi, ku cōk alōn cii wek wētdië gam, ke we dhil luoi kē gam, bāk jic alanden lōn Wä arëër kek ya ku yen atō Wä yic.”

³⁹ Gokë wic bik dōm, go ke käl nyin.

⁴⁰ Go Jethu ben dhuk ciëen wär Jordan alōñtui tēwäär ye Joon kóc muōc nhüim thín, ku rëer thín tēën. ⁴¹ Go kóc juëc bēn tēnē ye ku luelkë, “Joon akēc kārīl looi, ku kēriëëc èbēn ci lueel rin è mony kēnē aaci ya yith.” ⁴² Ku gam kóc juëc wētde è tēnē.

11

Thon Ladhäro

¹ Raan cōl Ladhäro, ku è rëër Bethani, èci tuaany. Bethani è gen rëer Maria thín kek nyankēn cōl Martha. ² Maria kēnē yen è nyan wäär ci Bānyda tōc cök miök ɲir, ku wuuny ke nhiēmke. Ku è mēnhē Ladhäro yen èci tuaany. ³ Go nyiërakēn wēt tušc Jethu, “Bēny, mähthun nhiar aci tuany.”

⁴ Nawēn piñ Jethu ke lueel, “Tueny kēnē acii Ladhäro bi nōk, kēnē aci rot looi bi Nhialic leec thín. Ku yen è tē bi Wēn Nhialic lēc yök thín.”

⁵ Ku Jethu è nhiar Martha kek nyankēn ku Ladhäro. ⁶ Nawēn cōk piñ lōn ci Ladhäro tuaany, ke nāk nin karou tēwēn rëer yen thín. ⁷ Ku jōl lēk kóc ye buōth, “Benku dhuk ciëen pan Judia.”

⁸ Go kóc ye buōth lueel, “Raan piöoc, wäär èmēn thišōk, ee wic kóc Itharel bik yi bišōk aleel, ku ye wic èmēn ba ben dhuk thín?”

⁹ Go Jethu bëër, “Akäl tōk ci yic la aköl ku wakōu? Tē cieth raan ke ruel dīt ke yeen acie kōth, rin ala ruel yen piny tñ. ¹⁰ Ku na cieth wakōu ka kōth, rin liu ruel tēnē ye.” ¹¹ Jethu aci wëlkä lueel ku met dēt thín, “Mähthä Ladhäro aci nin wit, ku yen ala ba la pušōc.”

¹² Go kóc ye buōth lueel, “Bēny, na ci nin ka bi ɲuëën.”

¹³ Ku wēt wic Jethu bi lëk ke è lōn ci Ladhäro thou. Gokë tak lōn jīem yen wēt nin è path. ¹⁴ Go Jethu gai yic tēnē ke, “Ladhäro aci thou, ¹⁵ ku yen aci pušu miēt è rienkun ba kēc rëer kek ye, rin bāk gam. Jōlku la tēnē ye.” ¹⁶ Go Thomath, cōl Acueek, lëk atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piöoc, rin buk la thou kek ye.”

Jōn rot ku pir aabō tēnē Jethu

¹⁷ Nawēn yet Jethu ke yök lōn ci Ladhäro thišōk ka la nin kañuan ranj yic. ¹⁸ Bethani amec kek Jeruthalem tēcīt tēn meel karou, ¹⁹ ku kóc juëc Itharel aake ci bēn bik Martha kek Maria bēn dēt pušth, rin wämēnhden ci thou.

²⁰ Nawēn piñ Martha lōn bi Jethu, ke la ayeer bi la rōm kek ye, ku dōñ Maria bei. ²¹ Go Martha lëk Jethu, “Bēny, na yi tō thín, ɲušt wämäath akēc thou. ²² Ku anjic lōn na cōk amēn ke Nhialic abi kēriëëc èbēn ba thiëëc ye, gām yi.”

²³ Go Jethu lëk ye, “Wämuuth abī rot jət bī pīr.”

²⁴ Go Martha bēēr, “Anjiec lən bī yen rot jət bī pīr aköl ciēen.”

²⁵ Go Jethu lëk ye, “Υεν ē jōn rot ku pīr. Raan gam wētdiē, na cək alən thou yen ka bī pīr. ²⁶ Ku kuat raan pīr ku gem wētdiē acūi bī kaŋ thou. Ca kēnē gam?”

²⁷ Go lueel, “Ee kēya, Bēny. Aca gam lən ye yīn Raan cī ləc ku dəc, Wēn Nhialic, bī dhīel bēn pinyndhom.”

Jethu adhiau

²⁸ Nawēn cī Martha wēlkā lueel, ke dhuk ciēen ku cəl nyanakēn Maria amāath ku lueel, “Raan piōc atš tēn ku awic yl.”

²⁹ Nawēn piŋ Maria wēt kēnē, ke jət rot ku ləc la ayeer bī la rəm kek ye. ³⁰ Ku Jethu ē ŋot kēc yet baai, a ŋot rēēr tēwēn rēm yen thīn kek Martha. ³¹ Go kəc Itharel wēn rēēr yōōt kek Maria rin bīk dēet pušu, buəoth cək, wēn tiŋ kek ye ke cī rot jət ku bēn yekū ayeer. Ee cik tak lən ler yen raŋ ndhom bī la dhiau thīn.

³² Wēn yeet Maria tēwēn rēēr Jethu thīn, ke cuet rot piny yecək ku lueel, “Bēny, na yī tš thīn tēn ŋušt wāmāath akəou.”

³³ Nawēn tiŋ Jethu ke dhiau, ku kəc Itharel awēn ruəc ye ke dhiau aya, go keŋ yepušu ku ŋeer yic apei. ³⁴ Go ke thiēc, “Cək thišk tēno?” Gokē lueel, “Bēny, bäär ba tiŋ.”

³⁵ Go Jethu dhiau. ³⁶ Go kəc Itharel lueel, “Tiēŋkē tē nhīer yen ye thīn.”

³⁷ Go kəc kək kamken lueel, “Acī raan cī cəor liep nyin, kēc looi? Ku yeŋō kēc yen Ladhāro kuŋny bei thou yic?”

Ladhāro aci bēn pīr

³⁸ Go Jethu yic bēn ŋeer apei ku ler raŋ ndhom, ku raŋ ēcī wec kuur yic, ku kuurdit aci tāau yetoth. ³⁹ Go Jethu ke yōək, “Nyaaikē kuur.”

Go Martha, nyanakēn raan cī thou bēēr, “Bēny, aci nhiany. Nin cī ye thišk aa ŋuan.”

⁴⁰ Go Jethu lëk ye, “Kēc lək yī lən bī yīn ləc Nhialic tiŋ tē gēm yīn?” ⁴¹ Gokē kuur laar wei. Go Jethu yenyin ŋäär nhial ku lueel, “Wā yīn aləc rin ye yīn ɣa piŋ, ⁴² ku anjiec lən ye yīn ɣa piŋ akōlakōl, ku aluəc rin bī kəc tš thīn tēn ye gam, lən cī yīn ɣa tooc.”

⁴³ Kaam wēn cī yen wēlkā lueel ke cōt rōldit, “Ladhāro, bäär ayeer.” ⁴⁴ Go bēn ayeer ke cī duut cək ku cin alanh thiēkthiēk, ku aci der nyin alath. Go Jethu lëk ke, “Däkē ku calkē acath.”

Amat nek Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Go kəc juēc Itharel cī bēn bīk Maria bēn neem, kē cī Jethu looi tiŋ, ku gamkē wētdē. ⁴⁶ Ku dhuk kəc kək ciēen kamken tēnē kəc akut Parathī, bīk kək cī Jethu looi la lëk ke.

⁴⁷ Go kəc akut Parathī ku kəc kāk Nhialic mat kek bēny luk, ku luelkē, “Buk ŋō looi? Mony kēnē ee luoi ril apei looi! ⁴⁸ Na palku bī la tuenj kēlā, ke kəc ēbēn abī wētdē gam, ku bāny Roma aabi bēn bīk luanj Nhialic thuər piny ku rēcēk panda.”

⁴⁹ Go Kaipa yen ye raandit kəc kāk Nhialic ē rušōn kēnē lueel, “Wēt tōk akušckē! ⁵⁰ Cək ye tiŋ lən anjēen tēnē we bī raan tōk thou rin kəc, tēn tē bī wuōnda riāk ēbēn?” ⁵¹ Ku akēc wēt kēnē lueel piānde ē rot, ku ē rin ye yen raandit kəc kāk Nhialic ē rušōn kēnē. Ku ē luel kāk tuenj bī rōt looi lən bī Jethu thou rin thān Itharel, ⁵² Ku acie rienken kepəc, abī thou aya bī mīth Nhialic cī thiēi pinyndhom kušōt yīic bīk aa tōk.

⁵³ Joək akōl kēnē ke bāny aake guir bīk Jethu nək. ⁵⁴ Kēya, go Jethu kēc bēn acath ē path kam kəc pan Judia, ku jiēl bī la gen cəl Epraim tēthišk ke roŋ, ku rēēr thīn kek kəc ye buəoth.

⁵⁵ Ku Yan Ayum cīn yic luoi kəc Itharel ēcī thišk, go kəc juēc jāl bāāiken yīic bīk la Jeruthalem, bīk kēc wuuny kek kegup yandit ndhom tuenj la looi. ⁵⁶ Gokē Jethu wīc, ku thiēcē rōt kamken wēn cī kek guēr luanj Nhialic, “Yeŋō yakē tak? Bī bēn yai yic, kua cīi bī bēn?” ⁵⁷ Ku kəc kāk Nhialic ku kəc akut Parathī aake cī wēt lueel, lən raan ŋic tē rēēr Jethu thīn adhil wēt lək ke, ku bī dəm.

12

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuəoth
(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

¹ Nin kadātem Yan Ayum cīn yic luəu ndhom tuenj, ke Jethu la Bethanī, pan ciēŋ Ladhāro thīn, raan wäär cī jšt bei thou yic. ² Gokē miēth guir tēnē ye, miēth cī Martha bēn luui thīn apei. Ku Ladhāro atš kam kəc ke rēēr thīn aya. ³ Go Maria karjac cī thiāŋ miök ŋīr cəl naar, ye ɣəc wēu juēc lōom, ku puk Jethu cək ku wuuny nhīmken ndhom. Go anjīr miök yōt rum yic ēbēn. ⁴ Go raan tōk kam kəc Jethu buəoth, cəl Judath Ithkariōt, raan bī ye luəm lueel, ⁵ “Yeŋō kēc miök ŋīr kēnē ɣaac wēu juēc wār wēu ye dəm raan tōk, ku yīk ke kəc ŋōŋ?” ⁶ Ku ēcie rin nhīer kəc ŋōŋ yen lueel yen kēnē, ee rin ye yen cuār, ee ye wēu akut muk, ku ē ye rot kony thīn.

⁷ Go Jethu lueel, “Palkē, calkē amuk miök rin akōl bī ɣa thišk. ⁸ Kəc ŋōŋ aabi rēēr thīn akōlakōl kek we, ku yen acīi bī rēēr kek we akōlakōl.”

⁹ Go kəc juēc Itharel jāl ŋic lən tš Jethu Bethanī, gokē la thīn, ku acie rin Jethu yetōk, ee rin bīk Ladhāro la tiŋ aya, raan wäär cī Jethu jət kam kəc cī thou. ¹⁰ Go kəc kāk Nhialic wēt mat yic bīk Ladhāro nək aya, ¹¹ rin wēt Ladhāro yen aye kəc juēc Itharel bānyken pušl ku gamkē wēt Jethu.

*Jethu aci la Jeruthalem ke ciem yai**(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)*

12 Naʻon nhiäak dät ke akutdüt koc ci bän Yan Ayum cïn yic luʻu yic, piŋ wät lön bii Jethu Jeruthalem. 13 Gokë ayär agëp lööm, ku lek bik la lor, ku ketkë ëlä, “Lec tënë Nhialic!

Nhialic dac raan bö rin Bëny!

Nhialic dac Bëny Itharel!”

14 Go Jethu akaja yök ku nyuuc yeköu, cit tē ci gät ye athör theer wël Nhialic yic,

15 “Duškkë rišc koc Itharel! Yen kün, Bänydun abä, ke ci nyuc akaja kü.”

16 Ku kakkä aake këc kacken ye buoath deet yii, nawën ci Jethu rot jot ke lec, ke jolkë njic lön ci kakkä göt athör theer wël Nhialic yic, ku lön ci kek kakkä looi tënë ye.

17 Ku koc juëc ke rëer thin wäär ci Jethu Ladhäro caal ayeer ran yic, ku jot kam koc ci thou, aake këc cik tiŋ tēt koc. 18 Ku rin wät kënë aya yen aa lor koc juëc ye, rin ci kek lušidit jän göi ci looi piŋ. 19 Go koc akut Parathī lueel kamken, “Cäk ye tiŋ lön cïn yen kë yökku thin. Tiŋkë, aye thei ëbën buoath cök.”

Koc Girik kök aa wic Jethu bik tiŋ

20 Koc Girik kök aake tō kam koc ci la Jeruthalem bik Nhialic la door thin. 21 Gokë ben tënë Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkë, “Bëny, yok aa wic Jethu buk tiŋ.”

22 Go Pilipo wät lëk Andria, ku lekkë karou tënë Jethu bik la lëk ye. 23 Go Jethu bëer, “Ëmën, aköl bi Manh Raan ya leec apei aci guo yëët. 24 Wät yic alëk we, nyin rap ë rëer ke ye tök ë path, tē këc ye tääu tiop yic bi ciët kë ci thou. Na le yic pät bi ciët kë ci thou, ka jöl luək mith juëc. 25 Raan nhiar piërde, abi muər ku raan man piërde pinyhom tən abi muk tënë pir akölrüëc ëbën. 26 Kwat raan wic ye bi yen lušöi ka dhil ya buoath cök, rin tē rëer yen thin, aluonydië abi rëer thin aya, ku Wä abi kwat raan luui ya leec.

Jethu ajam wät Thuönde

27 “Piändië arem ëmën, ku ba nõ lueel? Ba lueel, “Wä, duk kërec tit ya cöl abö?” Ku kënë ë yen ci yen bën thin, rin ba arem aköl kënë thöl. 28 Wä, cöl rienku alec!”

Go röl jam nhial ku lueel, “Aca cöl alec ku aba bën cöl alec.”

29 Go koc ke kääc thin tēen röl piŋ ku luelkë, “Deŋ aci mär.” Go koc kök lueel, “Atuny Nhialic aci jam tënë ye.”

30 Tēënë, go Jethu lëk ke, “Ee cie tënë ya yen jieem röl kënë, ee rienkun. 31 Ëmën, ë tē bi luk teem tënë koc tō pinyhom, ku bëny jakrec abi cuap wei. 32 Tē ci ya jat nhial, ke yen abi koc ëbën miëët tënë ya.” 33 Ku wën lueel yen

kënë, ke wic bi nyuoath yen tē bi yen thou thin.

34 Go akut bëer tënë ye, “Wät ci göt athör yic ë yok lëk lön bi Raan ci koc ku dac, pir akölrüëc ëbën. Na yiin lëu këdë ba lueel lön bi Manh Raan jat nhial? Ku yeŋa yen Manh Raan?”

35 Go Jethu bëer, “Anjoot tēthin nyoot bi ruel rëer kamkun. Lakkë tueŋ dhöldun yic ëmën tōu ruel tënë we bi mušöth we cii döt, rin raan cath mušöth yic akuc tē ler yen thin.

36 Gamkë ruel ëmën noot yen kek we, rin bäk aa koc ruel.” Tēwën ci Jethu wëlkä lueel ke la ayeer ku thieen rot tënë ke.

Koc Itharel aa kuc ë gam

37 Na cök amën ci yen luoi rilkä ëbën looi kenhüim guöp, ke keek aa këc wätde gam, 38 bi wät ci Ithaya, raan käk Nhialic tiŋ kan lueel theer yenhom tieeŋ, wätde wäär lueel ëlä,

“Bëny, yeŋa ci wät cuk lëk koc gam?

Yeŋa ci Bëny nyuoath riël?”

39 Ku rin ë kënë acin tē bi kek gam, rin wät kënë aya, aci Ithaya lueel ëlä,

40 “Aaci Nhialic dhöny nyin, ku mër kepušth. Bik käh cii tiŋ kenyin, ku cik wät det kepušth. Bik röt wël yen ku ba keek kony.”

41 Ithaya aci kënë lueel rin ci yen lec Jethu tiŋ ku jieem rienke.

42 Ku ëmën aya, ke bëny koc Itharel aake ci wät Jethu gam, ku akëckë lueel koc nhüim, rin rišc kek koc akut Parathī bik ke cii cop wei tēn amat. 43 Aake lec koch nhiaar tënë lec Nhialic.

Jethu abi luk looi tënë koc ëbën

44 Go Jethu lueel röldit koc nhüim, “Raan gam wätidië acie wätidië rot yen ye gam, ee wät raan toc ya gam aya. 45 Ku raan tiŋ ya, ka tiŋ raan cä tooc aya. 46 Yen aci bën cimën ruel pinyhom, bi raan ëbën gam wätidië cii ben rëer mušöth yic. 47 Raan piŋ wätidië ku cii lök looi, ke yen acin wät ba tēm ye, rin këc yen bën ba koc pinyhom bën luk, yen aci bën ba ke bën piir. 48 Raan kuc ë ya ku cii wätidië gam, raan bi ye tēm awuöc abi tō thin, ku wätidiën ca lëk koc abi ye luk aköl ciëen. 49 Ku ë këya, rin këc yen jam wät piändië rot, ku ë Wä Aciëŋ toc ya, yen aci ya thön kë ba dhil lueel ku jaam ë yic. 50 Ku anjec lön ye wätde pir akölrüëc ëbën bëer. Käk ya lueel aa käk ci Wä nyuoath ya ba ke lueel.”

13*Jethu aci kacken ye buoath lök cök*

1 Ee ye aköl Yan Ayum cïn yic luʻu nhom tueŋ. Go Jethu njic lön ci aköl jiël yen pinyhom tən jäl bën, ku bi la tënë Wun. Yeen aci

kocken rëer pinyndhom nhiaar alanden, ku nhieer ke yet tē bi wēt thök.

² Jethu ku kocken ye buoath aake cī nyuc bik mieth thēi cam. Ku jōnrac ēcī wēt tāau Judath, wēn Thaimon Ithkariōt pušu, bi Jethu gaany. ³ Go Jethu njic lōn cī Wun riel ēbēn tāau yecin, ku ē njic lōn cī yen bēn tēnē Nhialic, ku ē ben dhuk tēnē ye. ⁴ Go rot cuot wei tēwēn mith kek thīn ku dēk alanh kōu, ku ruk alanh wuōny ye aņum. ⁵ Ku jōl piū pušk adušk yic ku lōk kocken ye buoath cōk, ku wuony ke alanh wuōny wēn cī ruōk ye aņum. ⁶ Ku jōl bēn tēnē Thaimon Piter, go Piter lēk ye, “Ye yīn bā lōk cōk, Bēny?”

⁷ Go Jethu bēer tēnē ye, “Ke luōci acīi ye deet yic emēn, ku aba lōk deet yic.”

⁸ Go Piter lueel, “Yīn acīi ya bi kaņ lōk cōk acīn.” Go Jethu bēer, “Na cā yī lōk cōk, ke yīn acīn tē bi yīn ben a raandiē.”

⁹ Go Thaimon Piter lueel, “Bēny, na ye kēya ke yī duk ya lōk cōk ē rot, lōk yaacin ku yanhom aya.”

¹⁰ Go Jethu lueel, “Raan cī laak acīn guōp acuol, ku abi yecōk lōk rot. Wek aa yer ēbēn, ke raan tōk kamkun yen acīi yer.” ¹¹ Jethu ē njic raan bi ye gaany, yen ē lueel yen ye ēlā, “Wek aa yer wedhie, ke raan tōk yen acīi yer.”

¹² Nawēn cī Jethu ke lōk cōk, ke ben alanhde ruōk ku nyuuc tēden wēn rēer yen thīn, ku thiēc ke, “Cāk kāk ca looi tēnē ye emēn deet yīic? ¹³ Wek aa ya cōal raan piōoc ku Bēny, ku yeen apath bāk looi kēya, rin ē ya. ¹⁴ Yen ē Bēny ku Raan piōoc tēnē we, ku ŋot we laak cōk. Ke week aya, wek aabi wecōk lōk kamkun, ŋek kek ŋek. ¹⁵ Wēt path aca nyuōth we, bāk looi cīmēn cī yen ye looi tēnē we. ¹⁶ Wēt yic alēk we, acīn alony dīt tēnē bānyde, ku acīn atuny dīt tēnē raan toc ye. ¹⁷ Emēn njic wek wēt yic kēnē, tē looi wek ye, ke miēt pušu dīt abāk yōk thīn.

¹⁸ “Yen acīi jam ē rienkun ēbēn, yen aņic koc ca kuēny bei. Ku wēt cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, ‘Raan mith yok aduāņ tōk yic acie nhom wēl ya,’ adhil yenhom tiēeņ. ¹⁹ Wek aa lēk wēt kēnē emēn ke kēc rot guo looi, rin akōl bi yen rot looi ka bāk jāl gam lan, ‘Ye Yen Yeen.’ ²⁰ Wēt yic alēk we, raan lor raan ca tooc, acā lor aya, ku raan lor yen ka lor raan toc yen aya.”

Kē cīn Judath pušu acī lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹ Nawēn cī Jethu wēlkā lueel, ke ŋeēer yic ku lueel, “Wēt yic alēk we, raan tōk kamkun abi ya gaany.”

²² Go koc ye buoath kenyīn liāāth kamken ke cī nhīim la dīl apei wēt ye lueel. ²³ Ku raan tōņ nhieer Jethu kam koc ye buoath, ēcī nyuc

Jethu lōm, ²⁴ go Piter nieu nyīn ku lueel, “Thiēc, ye raan nēn yen jiēem yen rienke.”

²⁵ Go atuny kēnē rot cuōt Jethu ku thiēc, “Bēny, ye yen ē ŋa?”

²⁶ Go Jethu bēer, “Ee raan bi yen ayup luōt kada yic ku yīek ye.” Ku lōom ayum ku lut kada yic ku yīk Judath, wēn Thaimon Ithkariōt. ²⁷ Tēwēn lōom Judath ayup, ke jōnrac go la yeguōp. Go Jethu lēk ye, “Kē wic ba looi, lōc looi.” ²⁸ Ku acīn raan kam koc ke mith kek ye cī wēt deet yic, ye rin ŋō yen jiēem Jethu kēya tēnē ye. ²⁹ Ku rin yen Judath yen wēēuken muk, ke cī kōcken kōk tak lōn cī Jethu ye lēk ye bi la yōc kāk wīckē rin yai, tēdē ke cī lueel bi koc ŋōņ muōc.

³⁰ Ku kaam wēn lōom Judath ayup, ke la ayeer. Ku ē ye wakōu.

Lōņ Yam

³¹ Wēn cī Judath jāl, ke lueel Jethu, “Emēn lēc Manh Raan acī nyuōth koc, ku lēc Nhialic acī nyuōth koc ē ye. ³² Ku tē cī lēc Nhialic nyuōth koc ē ye, ke Nhialic abi lēc Manh Raan nyuōth yeguōp, ku abi lac looi nyin yic. ³³ Miēthkiē, yen acīi bi rēer kek we apei. Wek abā wic, ku alēk we emēn yen wēt ca lēk koc Itharel, ‘Acīn tē bi wek la tē ler yen thīn.’ ³⁴ Lōņ yam ayiēk we, nhiarkē rōt kamkun, cīmēn cī yen we nhiaar, kēya, ke wek aa dhil rōt nhiaar kamkun. ³⁵ Na nhiarkē rōt kamkun ka bi njic koc ēbēn lōn ye wek kockiēn ya buoath.”

Piter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Go Thaimon Piter thiēc, “Na yīn lōrdē Bēny?” Go Jethu bēer, “Tē ler yen thīn acīn tē buoath yīn yacōk emēn, ku yīn abā buoath akōldā.”

³⁷ Go Piter thiēc, “Bēny, yenō cīi yen ye lēu ba yī buoath emēn? Atōu yapuōu ba thou ē rienku.”

³⁸ Go Jethu bēer, “Lēu ba thou alanden ē rienkiē? Wēt yic alēk yī. Tē ŋot kēc thōn ajith kiu, aba lueel arak diāk lōn kuc yīn ya.”

14

Jethu ee dhēl la tēnē Wun

¹ Go Jethu lēk ke, “Duōkkē diēer ku rēer kē we rac puōth. Gamkē Nhialic ku gamkē ya aya. ² Pan Wā ala yic yōōt juēc, ku yen ala ba piny la guiri tēnē we. Na cie yic wēt kēnē, ŋuōt akēc lēk we. ³ Ku tē cī yen la ba piny la guiri tēnē we, ke yen abi dhuk ba we mat tēdiē rin bāk rēer tē tōu yen thīn. ⁴ Ku dhēl bi wek yet tē le yen thīn aņiēckē.”

⁵ Go Thomath lēk ye, “Bēny, yok aa kuc tē le yīn thīn, ku buk dhēl bi yok yet tē tō yīn thīn njic kēdē?”

⁶ Go Jethu bээр тэнэ ye, “Үен ee dhөл ku yic ku pир, acin raan la тэнэ Wä тэ cii yen rienkiэ.”
⁷ Ku lэк ke, “Emэн ci wek ya нic, ke wek aabi Wä нic aya, ku emэн yet tuen, anjickэ ku acäk тij.”

⁸ Go Pilipo lueel, “Bэny, nyuöth yo Wuur, yen ee kэ wicku yetök.”

⁹ Go Jethu bээр, “Үен aci ceң apei kek we, ku yin anot yi kэc ya нic, Pilipo? Raan cá тij, aci Wä тij aya. Yenö é yin ye lueel, ‘Nyuöth yo Wuur?’
¹⁰ Kэc gam yin Pilipo, lon реэр yen Wä yic ku Wä gayic?” Ku jal Jethu lэк kэcken ye buöth, “Wél ca lэк we aacie wél bэ bei тэнэ ya. Wä реэр gayic, yen é luaside looi.
¹¹ Gamkэ wэtdiэ lon реэр yen Wä yic ku lon тэ Wä gayic. Na liu gam ke gamkэ rin luoiкиэ.
¹² Wэт yic alэк we, raan gam wэtdiэ abi luoi ya looi a looi, ku тэдэт abi luoidit тэнэ luoidiэ a looi, rin ler yen тэнэ Wä.
¹³ Ku kэriэéc ebэн бэк thiэéc é rienkiэ aba looi, rin bi лec Wun nyuöth rin Wэnde.
¹⁴ Tэ thiэéc wek kэдaң é rienkiэ, ka ba looi.

Atһon bi Wэi Nһialic bэн

¹⁵ “Na nhiarkэ ya, ke we pin лэңkiэ. ¹⁶ Yen abi Wä thiэéc ku abi we yiэк raan дэт koc kony, ku ye Wэi é yic bi реэр kek we akolriэéc ebэн. ¹⁷ Acin тэ bi koc pinynhom ye gam, rin acik léu bik тij ku cik léu bik нic. Ku yeen anjickэ rin yen adaң kek we ku aciэң kek we.

¹⁸ “Wek aacä bi пул wepэc, yen abi dhuk тэнэ we. ¹⁹ Anot тэthin-nyoot ku koc pinynhom aacii ya bi ben тij ku wek aabä тij, ku rin пир yen, ke wek aabi пир aya. ²⁰ Tэ ler akoltoi бэн ka бэк нic lon тэ yen Wä yic ku lon реэр yen weyic.

²¹ “Raan gam лэңkiэ ku looi ke, yen é raan nhiaar ya. Ku raan nhiaar ya abi Wä nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku yen abi rot nyuöth ye.”

²² Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariot, “Bэny, bi rot léu kэдэ ba rot nyuöth yo ku cii rot nyuth koc pinynhom?”

²³ Go Jethu бээр тэнэ ye, “Raan nhiaar ya, ka pin wэtdiэ ku yeen abi Wä nhiaar, ku yok aabi бэн тэнэ ye yok Wä buk пир kek ye. ²⁴ Raan cii ya nhiaar acie wэtdiэ ye pin. Wэт cäk pin тэнэ ya acie wэtdiэ, ee wэт бэ тэнэ Wä raan toc ya.

²⁵ “Wélkэ aaca lэк we emэн noot yen kek we. ²⁶ Ku raan koc kony, Wэi Nһialic bi Wä tussc é rienkiэ yen abi we pissc kэriэéc ebэн ca lэк we.

²⁷ “Döör aya nyääң piny ke we, ku döördiэ guöp ayiэк we. Acä ye gam we cimэн ye koc piny ye yiэк koc. Duökkэ yiic дээр ku duökkэ riéc. ²⁸ Acäk pin ke luел тэнэ we éla, ‘Үен ajiel ku yen abi la dhuk тэнэ we.’ Na nhiarkэ ya ke wek aabi пуsth miет rin ler yen тэнэ

Wä, rin adit тэнэ ya. ²⁹ Kэнэ aca lэк we emэн ke noт kэc rot guo looi, na le rot looi ke бэк gam. ³⁰ Acä léu ba jam apei kek we emэн, rin jaң pinynhom abö. Ku yeen acin riel тэнэ ya. ³¹ Ku adhil koc pinynhom нic lon nhieer yen Wä, yen é rin ye yen kэriэéc ebэн ye thon ya looi.

“Bäk, jielku тэн.

15

Jethu yen abiэny yic

¹ “Үен abiэny yic ku Wä é raan dom, ² yen ee kuat kэр cie luok тэ yakou тeem wei, ku teem kuat kэр luok nһom, rin bi nyac bi нic luok apei. ³ Wek aaci jal piath rin piöoc ca yiэк we. ⁴ Rээркэ akut yic kek ya, ku yen abi реэр akut yic kek we. Kэр acie luok é rot, aléu bi looi тэ реэр yen abiэc yic. Kэya, acäk léu бэк luok тэ cii wek реэр gayic.

⁵ “Үен abiэc ku wek aa kэр. Raan реэр gayic ku yen yeyic abi luok apei, rin week acin кэ лeukэ бэк looi тэ liu yen тэнэ we. ⁶ Raan cie реэр gayic ka ya cuat wei cimэн кэр tim ku bi riel, ku kuat kэрkэ aabi kuööt yic ku cuet ke meec тэ bi kek дep thün. ⁷ Na реэркэ gayic, ku реэр wilkiэ wepuöth ke kэriэéc ebэн бэк thiэéc ku wiэckэ, ka бэк yok. ⁸ Лec Wä aye nyuöth тэ lok wek apei, ku kэya, ke wek aabi ya kocкиa ya buöth. ⁹ Wek aa nhiaar cimэн nhieer Wä yen, реэркэ nhierdiэ yic. ¹⁰ Na thekkэ лэңkiэ ke wek aabi реэр nhierdiэ yic cimэн ci yen loöң Wä buöth yiic, ku реэр nhierde yic.

¹¹ “Kэнэ aca lэк we, bi miет пуsu тэ тэнэ ya tau wepuöth aya, ku bi miет piandu thäap é dit. ¹² Ku лaңdiэ akín, nhiarkэ röt cimэн ci yen we nhiaar. ¹³ Nhierdit tet léu raan bi yiэк mаthke, ee gem wéike é rienken. ¹⁴ Ku wek aa mаthkiэ тэ looi we kák ca lэк we. ¹⁵ Wek aacä bi ben cöl alony, rin alony akuc kák ye wun baai looi. Ku wek aaya cöl mаthkiэ, rin ci yen kэriэéc ebэн ca pin тэнэ Wä nyuöth we. ¹⁶ Aacie wek cá loc, ee yen aci we loc, ku wek aaca tooc бэк la бэк la luui apei, luui bi döң atheer. Ku Wä abi kэriэéc ebэн cäk thiэéc é rienkiэ yiэк we, ¹⁷ kэ thon we akín, nhiarkэ röt kamkun.

Mán koc pinynhom

¹⁸ “Na man koc pinynhom we, ke dhiekkэ tak lon ci kek ya kaң maan. ¹⁹ Na we koc pinynhom, ke koc pinynhom aabi we nhiaar rin ye wek kacken, ku wэн ci yen we kuñy bei pinynhom, ke wek aacie koc pinynhom, ku rin é wэт kэнэ, koc pinynhom aa man we. ²⁰ Muökkэ wэт ca lэк we nһom, ‘Acin alony dit тэнэ бaңyde.’ Na jörkэ ya, ke keek aabi we jöör aya, na pinкэ wэtdiэ, ke keek aabi wэtdun pin aya. ²¹ Ku keek aabi kákká looi ebэн тэнэ we rin ye wek kackiэ, rin kuc

kek raan cä tooc. ²² Na ya këc bën ku cä jam tēnē we, nʉʉt aa këc gup la adumuʉʉm, ku cīt emēn kēlā, acīn tē bī ke bēn puʉl rin adumuʉʉmken. ²³ Raan man ya, ee Wā maan. ²⁴ Na ya këc luʉikā kaŋ looi kamken, kāk cīn raan cī ke kaŋ looi, nʉʉt aa cīn gup adumuʉʉm, cīt emēn kēlā, aaci kāk ca looi tīŋ, ku keek aa nʉʉt ke man ya ku Wā aya. ²⁵ Ku kēnē adhil rot looi këya bī wēt cī gōt lāŋden yic rot tīeŋ, ‘Keek aa man ya ē path ke cīn wēt yic.’

²⁶ “Raan kuʉony abi bēn, Wēi Nhalic abi yiny Nhalic nyooth, ku yeen abō tēnē Wā. Yeen aba tuʉc we tēnē Wā, ku yeen abi jam ē rienkiē. ²⁷ Ku week aya wek aabi jam ē rienkiē rin ci wek rēer ke ya thēer.

16

¹ “Kēnē aca lēk we bāk gamdun cū pāl. ² Wek aabi cuap wei tēn amat. Ku kaam abi bēn, tē bī kuat raan nāk we ye tak lōn na looi kēnē, ke yeen aluui Nhalic. ³ Keek aabi kākka looi tēnē we, rin kuc kek Wā ku kuckē ya. ⁴ Kākka aaca lēk we, rin akōl bī kek kākka looi, ka jālke tak lōn cī yēn ye kaŋ lēk we.

Luoi Wēi Nhalic

“Wēlkā aa këc lēk we wāar tuenŋ rin rēer yēn kek we. ⁵ Ku emēn yēn ala tēnē raan cä tooc, ku aŋot cīn raan kamkun ya thiēec, ‘Na yīin lōr dē?’ ⁶ Ku emēn cī yēn ye lēk we, wek aaci puʉth jīeth. ⁷ Wēt yic alēk we, anʉēn tēnē we lōn jīel yēn, rin na cä jīel ke raan kōc kony acīi bī bēn tēnē we. Ku na jāl ke yēn aba la tuʉc we. ⁸ Ku na bīi, ka bī nyuʉth kōc pinyinhom lōn rēec kek rin wēt adumuʉʉm, ku rin wēt ciēŋ path ku wēt luŋ Nhalic. ⁹ Keek aa rec rin wēt adumuʉʉm, rin këc kek ya gam, ¹⁰ rin wēt ciēŋ path cī ladiē tēnē Wā nyuʉʉth, ku kē cīi wek yēn bī ben tīŋ. ¹¹ Ku keek aa rec rin luk, rin cī bēny pinyinhom tēn luʉk wei.

¹² “Yēn ala kājuēc kōk ba lēk we, ku emēn aril yic bāk ke muk wenhīim. ¹³ Ku na bō Wēi Nhalic yēn ē yic, ka bī we nyuʉth wēl yith ēbēn. Yēn acīi bī jam wēlke ē rot, ku kāk ye piŋ aabi lēk we. ¹⁴ Yēn aba leec, rin bī yēn kēdiēn ba lueel lōom ku nyuth we. ¹⁵ Kāk Wā ēbēn aa kākkiē, ku ē yēn aci yēn ye lueel lōn bī Wēi kāk ba yiēk ye lōom, ku jōl ke lēk we.

Rēec puʉu ku miēt puʉu

¹⁶ “Aŋoot kaam thin nyōot, ku wek aaci ya bī tīŋ, ku na ben a kaam thin nyōot ke we abi yēn ben tīŋ.”

¹⁷ Go kōc kōk kam kōcken ye buʉʉth lueel, “Kēnē wētde yic yēŋō? Aye lēk yo, kaam thin-nyōot ke week aaci ya bī ben tīŋ, ku ben a kaam thin-nyōot ku wek aabi ya tīŋ? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler yēn tēnē Wā.’” ¹⁸ Gokē thiēc, “Kam thin-nyōot kēnē wētde yic ako? Kē wic bī lueel akucku!”

¹⁹ Go Jethu ŋic lōn wīc kek ye bīk thiēec, ku lēk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyōot ke wek aaci ya bī tīŋ, ku na ben a kaam dēt ke wek aabi ya tīŋ.’ Ye wēt kēnē yēn yakē thiēec kamkun? ²⁰ Wēt yic alēk we, wek aabi dhiau ku dhuʉʉrkē apei, ku kōc pinyinhom aabi puʉth miēt, ku wek aabi puʉth rēec, ku rēec piāndun abi wel tēnē we bī ya miēt puʉu. ²¹ Na thišk tik kek dhiēth ka rac puʉu rin cī akōl reem ye yēēt, ku na cī meth jāl dhiēeth ka arēem wēn acīi ben tak rin cī yēn puʉu miēt, rin cī yēn meth dhiēeth pinyinhom. ²² Ku acit kēnē tēnē we aya, wek aa rec puʉth emēn, ku wek aabā bēn tīŋ, ku wek aabi kueth miēt ē puʉu, kuat miēt puʉu cīn raan bī ye bēn nyaai tēnē we.

²³ “Na la akōl kēnē bēn ke wek aaci ya bī ben thiēec kēdāŋ. Wēt yic alēk we, kēriēec ēbēn bāk thiēec ē rienkiē abi Wā yiēk we. ²⁴ Yēt yakōl acīn kē cāk thiēec ē rienkiē, thiēcē ku abāk yōk, bī miēt puʉu dīt tēnē we.

²⁵ “Kākka aake ya lēk we waal, ku tē cīi yēn bī ben jam waal aci thišk, ku yēn abi ya jam tēnē we wēl la gei rin Wā. ²⁶ Tē le akōl kēnē bēn, ke wek aabi Wā thiēec ē rienkiē. Ku acā bī lēk we lōn bī yēn ya rōök ē rienkun tēnē Wā, ²⁷ rin Wā anhiar we rin nhīer wek ya, ku rin cī wek ye gam lōn yēn a ya bō tēnē Nhalic. ²⁸ Yēn abō tēnē Wā ba bēn pinyinhom, ku pinyinhom aba puʉl ku dhuʉk tēnē Wā.”

²⁹ Go kōcken ye buʉʉth lēk ye, “Tīŋ, yīn ajam gei emēn ke yī cīi ben jam waal. ³⁰ Acuk ŋic emēn lōn ŋic yīn kēriēec ēbēn, ku yīn aaci tīt bī yī thiēc, rin wēt kēnē acuk ŋic lōn bīi yīn tēnē Nhalic.”

³¹ Go Jethu bēer tēnē ke, “Cāk jāl gam emēn? ³² Piēŋkē tēdāŋ abi bēn, ku aci thišk ayic, tē bī wek wēer bī ŋek ala panden, ku wek aabā nyāāŋ piŋy yatōk. Ku acie yēn yatōk rot, rin Wā arēer kek ya. ³³ Wek aaca lēk kēnē rin bāk aa tōk kek yēn, bāk dōʉr yōk. Kōc pinyinhom aabi we jōor, ku deetkē wepuʉth yēn acīi karec pinyinhom lēu!”

17

Jethu arōok rin kōcken ye buʉʉth

¹ Nawēn cī Jethu wēlkā thōl lueel, ke nēer yenyin nhial ku lueel, “Wā, akōl aci yēēt. Yiēk lēc Wēndu ku bī Wēndu yī yiēk lēc. ² Rin yīn aci bāāny yiēk ye kōc nhīim ēbēn, bī pīr akōlriēcē ca gām ye yiēk kōc ēbēn. ³ Ku pīr akōlriēcē akīn, bī kōc yī ŋic lōn yīn ē Nhalic la cōk, ku ŋickē Jethu raan cī lōc ku dōc wāar ca tuʉʉc pinyinhom. ⁴ Yēn aci lecdu nyuʉʉth pinyinhom, ku luoi ca yiēk ya ba looi aca thāap. ⁵ Wā, gām ya lecdu yīnhom tēn emēn, lēc wāar rēer kamkua yōk yī, wāthēer ke piŋy kēc cak.

⁶ “Yin aca nyuoath tēnē kōc ca yiēk ya pinyňhom. Keek aake ye kacku, ku ē yin aci ke gām ya, ku keek aaci wētdu gam. ⁷ Ke emēn añickē lōn kēriēēc ebēn ca yiēk ya abō tēnē yī. ⁸ Wā yēn aci wēt ca lēk ya lēk ke, gokē gam, ku añickē aycy yēn lōn bū yēn tēnē yī, ku acik gam lōn cī yin ya tooc.

⁹ “Yēn ē rōōk ē rienken. Yēn acie rōōk rin kōc tō pinyňhom, ee rin kōc ca yiēk ya rin ye kek kacku. ¹⁰ Kākkīē ebēn aa kākku, ku lēcdiē aye nyuoath keyiic. ¹¹ Ku emēn yēn abō tēnē yī, yēn acī ben a raan rēēr pinyňhom, ku keek aatō pinyňhom. Wā dhēj, tit ke riel ē rienku, rin wāār ca yiēk ya, bik aa tōk cīmēn yōk yō yī. ¹² Wāār rēer yēn ke ke, aaca muk riel ē rienku, keek aaca ke tiit ku acin tōj cī māār kamken. Arēk ke raan wāār yēn bī dhil māār ē rot, rin bī wēt cī gōt athōr thēer wēl Nhalic yēn hom tēj. ¹³ Ku emēn yēn abō tēnē yī, ku kākkā aa ya lueel ya ŋoot pinyňhom bī miet piāndiē rēer kepuōth ke dit alanden. ¹⁴ Yēn aci wēt lēk ke, go kōc pinyňhom ke maan, rin cī kek ye kōc pinyňhom tēn. Cīmēn cī yēn ye raan pinyňhom tēn aya. ¹⁵ Yin acā bī thiēēc ba ke nyaai pinyňhom, ku yin aya thiēēc ba ke tiit jōrjac. ¹⁶ Keek aacie kōc piiny tēn cīmēn cī yēn raan piny tēn. ¹⁷ Mac ke wēt yic, rin wētdu ē yic. ¹⁸ Keek aca ke tuōc pinyňhom cīmēn cī yin ya tuōc pinyňhom. ¹⁹ Yēn ē rot mac ē rienku, ku bik rōt mac aya wēt yic.

²⁰ “Yēn acī rōōk rienken rōt, yēn arōōk aya rin kōc bī gam rin piōōcden. ²¹ Yēn arōōk rin bī kek aa tōk. Wā, cōl ke aaye tōk yōyic cīmēn tō yin kek ya ku yēn kek yī. Cōl ke aaye tōk rin bī kōc pinyňhom ye gam lōn cī yin ya tooc. ²² Yēn aci lēc ca yiēk ya, aca yiēk ke bik aa tōk cīmēn ye yōk tōk. ²³ Yēn arēēr keyiic cīmēn rēer yin yāyic bik aa tōk ebēn, bī kōc pinyňhom ŋic lōn cī yin ya tooc, ku lōn nhīer yin ke cīmēn nhīer yin ya.

²⁴ “Wā, keek aaca yiēk ya, ku awiēc bik rēer tē rēer yēn thīn, bik lēcdiē tīj, lēc ca yiēk ya, rin nhīer yin ya wāār kēc piny guō cak. ²⁵ Wā raan la cōk, kōc pinyňhom aa kuc yī, ku yin añic, ku kōckā añickē lōn cī yin ya tooc. ²⁶ Yin aca nyuoath tēnē ke, ku aba ŋot luōi kēya, rin bī nhīerdu tēnē ya tō keyiic, ku ba tōu keyiic aya.”

18

Jethu aci dām

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Tēwēn cī Jethu rōōk kēya, ke jiēl kek kōcken ye buōth ku teem wār cōl Kidron. Ku gōr ē tō thīn tēēnē, go Jethu la thīn kek kōcken ye buōth. ² Ku Judath raan gōony ye ē ŋic tē cī yēn la thīn, rin cī Jethu kaŋ rōm thīn kek kōcken ye buōth arak juēc. ³ Go Judath la gōr yic kek akut apuruuk, ku kōc

kōk luaj Nhalic tiit, cī kōc kāk Nhalic ku kōc akut Parathī tuōc thīn. Keek aake muk tōj ku mermer, ⁴ ku Jethu ē ŋic kēriēēc ebēn bī rot looi tēnē ye, go ke lor nhīim ku thiēēc ke, “Yēja wiēcckē?”

⁵ Gokē bēēr, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee yēn.” Ku Judath, raan gōony ye ē tō thīn ke ke. ⁶ Kaam wēn lēk Jethu ye ke, “Ee yēn.” Ke rin ciēēn kekōth ku wiūkkē piny. ⁷ Go Jethu ke ben thiēēc, “Yēja wiēcckē?” Gokē lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸ Go Jethu lueel, “Aca lēk we wēnthēer lōn ye yēn ya. Na wiēcckē ya, ke we pāl kōckā bik jāl.” ⁹ Yēn aci jam kēlā bī wēt cī kaŋ lueel ēlā rot tiēerj tēdē, “Wā, na cak a raan tōkalin kam kōc ca yiēk ya, ka kēc muōr.”

¹⁰ Ku Thaimon Pīter ē muk pal. Go miētē bei ku tōk alony raandit kāk Nhalic ku teem yinyden cuēc wei. Ku alony ē cōl Malko. ¹¹ Go Jethu lēk Pīter, “Dhuōk paldu jōkōgōde yic. Ye tak lōn cī yēn arēem cī Wā yiēk ya bī guum.”

Jethu aci yāth Anath nhom

¹² Go akut apuruuk kek bānyden ku kōc Itharel ke tit, Jethu dōm ku derkē, ¹³ ku kōŋkē yāth tēnē Anath. Ku Anath ē ye wun tīj Kaipa, raandit kāk Nhalic ye ruōōn kēnē. ¹⁴ Ee Kaipa yēn ēcī ye kaŋ lēk kōc Itharel lōn ŋuēŋ yēn bī raan tōk thou rin kōc.

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Go Thaimon Pīter kek raan dēt Jethu buōth, ku raan Jethu buōth kēnē ē ŋic raandit kāk Nhalic guōp apei, go la kal pan raandit kāk Nhalic yic kek Jethu. ¹⁶ Ku dōj Pīter ayeer kal thok. Go atuny wēn ŋiēc kek raandit kāk Nhalic dhuk ayeer, ku jīem kek nyēn tit kal thok, ku bū Pīter alōjthīn. ¹⁷ Go nyēn tit kal thok Pīter thiēēc, “Cī ye raan tōk kam kōc mony kēnē buōth?” Go Pīter bēēr, “Yei, yēn acie raande.” ¹⁸ Ku wiir ē tō thīn, go aloony ku kōc tit many cool took, ku kēēcckē many wēn lōōm bik yōc. Go Pīter la ku kēēc ke ke bī yōc aya.

Jethu aluk raandit kāk Nhalic nhom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Go raandit kāk Nhalic Jethu thiēēc rin wēt kōcken ye buōth, ku rin wēt piōōcde. ²⁰ Go Jethu bēēr, “Yēn ē cool jam akōlakōl tēnē raan ebēn kōc nhīim, ku piōōcdiē ebēn aya looi tēn amat ku luaj Nhalic tē ye kōc Itharel guēēr thīn. Ku yēn acin kē ca kaŋ lueel ke muōony. ²¹ Ku yējō thiēēc yin ya? Thiēc kōc cī wēlkiē piŋ. Thiēc ke wēl ca lēk ke, rin aa ŋic wēl ca lueel.”

²² Tēwēn cī Jethu jam kēlā, go raan tōk kam kōc tit ke kāk thīn buōth nyin ku lueel, “Cī riēc ba jam kēlā tēnē raandit kāk Nhalic?”

19

23 Go Jethu b  er t  n   ye, “Na ca ku c jam, ke l  k k c t   c   en ku c j em th n. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yen  m n y n ya?”

24 Go Anath tu c t n  Kaipa raandit k k Nhialic, ke  ot der cin.

P ter aci Jethu ben jai
(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

25 P ter    ot k ac t w n ke y c mac. Go k c k k lueel t n  ye, “C i ye raan t k kam abi th   mony k n ?” Go P ter jai ku lueel, “Yei,  en acie raande.” 26 Go muony t k kam alony raandit k k Nhialic, ru ai kek raan w n c  P ter t k yic wei, jam ku thi c, “K c y  t j kek ye g r yic?” 27 Go P ter ben jai, ku kiu thon ajith nyin yic.

K c Itharel aaci Jethu gaany t n  Pilato
(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

28 Gok  Jethu thel wei pan Kaipa ku  ethk  pan b nydit Roma, Pilato. Ku piny   ye nhi knhia  dur yic. Go k c Itharel c i la alon n pan b nydit, ku bik r t tiitaju c rin c  yai thi k, ku bik mi th Yan Ayum c n yic luou cam. 29 Go Pilato la a eer t n  ke ku thi c ke, “Ye aw c  o c k y k ye mony k n  gu p?”

30 Gok  b  r, “Na c n awu c c  looi  u t ak cku b  i t n  yi.”

31 Go Pilato l k ke, “Week gup l mk  ku lu ik  luk k  cit l j c en pandun.”

Go k c Itharel b  r, “Ak c pu l t n   o buk raan t m thou.” 32 K n  aci rot looi bi w t c  Jethu lueel rot ti en t de, w n lueel yen kuat thon bi yen thou.

33 Go Pilato dhuk kal yic ku c l Jethu ku thi c, “Ye y n B ny knhom k c Itharel?”

34 Go Jethu b  r, “W t k n  ye w tdu aye k c k k kek c  ye l k yi   rienki ?”

35 Go Pilato b  r, “Ye tak l n ye  en raan Itharel? Aa kacku gu p kek kocken dit k k Nhialic, kek aa b i yi t n  ya. Yen  o ca looi?”

36 Go Jethu b  r, “B anyi  acie b any pinynhom. Na b anyi  ye k n pinynhom,  u t kacki  aaci th r bi  en c i t  u k c Itharel cin. Acie k ya, b anyi  acie k n pinynhom t n.”

37 Go Pilato ben thi c, “Y n, ye b ny knhom?” Go Jethu b  r, “Aye lueel l n ye  en b ny knhom.  en aci dhi eth ku  en aci b n pinynhom rin w t t j k n , ba jam w t yic. Ku kuat raan c  yic  ic   w tdi  pinj.”

38 Go Pilato thi c, “Ku yic ye k n  o?” Ku ben dhuk a eer t n  k c Itharel ku l k ke, “Ac n awu c ca l u ba y k yegu p bi ye lu k wei. 39 Ku yeen   w t pi ndun ba raan t j c  mac lony rin Yan Ayum c n yic luou. Wi ck  ba B ny knhom k c Itharel lu ny we?”

40 Gok  dhu k ye ke loi kieu, “Acie k yal Acie yen wicku. Barabath yen awicku.” Ku Barabath   ye cu r k c rum.

Jethu aci t m thou
(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

1 Go Pilato Jethu dam ku col athat. 2 Ku jol apuruuk k r thii tim la ku th riic yiic ku  k kek yenhom, ku t  uk  alanh mathi j yek u, 3 ku bikk  t n  ye ku luelk , “Madho, B ny knhom, B ny k c Itharel,” ku manj  nyin.

4 Go Pilato ben dhuk a eer ku l k k c w n c  kenh m ku, “Yeen aba th l a eer t n  we t n , ku b k t j l n c n yen t  bi  en awu c y k yegu p ba lu k wei.” 5 K ya, go Jethu b n a eer ke cej  akjak c  looi ku th ku alanh mathi j yek u. Ku lueel Pilato t n  ke, “Yen kin, yen raan!”

6 Naw n t jk , ke k c k k Nhialic ku k c tit kiu ku luelk , “Pi at tim c  ri u k u.” Go Pilato l k ke, “Damk  kek we b k pi at tim c  ri u k u,  en ak c awu c y k yegu p.”

7 Gok  w t dhuk, “Y k aa la l j c enja ye lueel l n dhil ye n k, rin aci lueel l n ye yen W n Nhialic.”

8 Naw n pinj Pilato w t k n , ke ri c apei.

9 Ku dhuk kal yic ku thi c Jethu, “Y n b ar t nen?” Go Jethu biet ku c i b  r thok acin.

10 Go Pilato l k ye, “C i w c ba jam kek ya? Tak y nhom l n nad  ke  en ala riel ba yi pu l, ku  en ala riel aya ba yi col api  t tim c  ri u k u.”

11 Go Jethu b  r, “Y n ala riel t n  ya rin c  Nhialic ye yi k yi, ku   yen ale raan c  t au yic n gu p awu c rac apei.”

12 Naw n pinj Pilato w lk , ke w c apei bi dh l y k bi yen Jethu pu l. Go k c Itharel kiu t n  ye ku luelk , “T  lony y n ye ka ye nyooth l n c i y n m  th kek B ny knhom. Kuat raan rot looi bi ya b ny knhom, ee raan ater B nydan  knhom.”

13 Naw n pinj Pilato   w lk , ke thel Jethu a eer ku nyuuc th ny luk t  laar col, “Piny c  guir ku r,” Ku   col Gabata thon k c Itharel.

14 Ku ak l k n  yen ak l guir k c r t rin Yan Ayum c n yic luou. Naw n t cit ak l c l yic, ke l k Pilato k c Itharel, “B nydun  knhom ak n!”

15 Gok  kiu t n  ye, “N k! N k! Pi at tim c  ri u k u!” Go Pilato ke thi c, “Wi ck  ba B nydun  knhom pi at tim c  ri u k u?”

Go k c k k Nhialic b  r, “B nyda   t k, ee b ny knhom Roma!”

16 Go Pilato ke yi k Jethu bik la pi at tim c  ri u k u.

Jethu aci pi at tim c  ri u k u
(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gok  Jethu dam. 17 Ku ler a eer ke ket timden c  ri u, ke ji l geeu bi la t  col Golgotha. (Ku w td  yic, gan la gu n- en cit apen nhom raan.) 18 Ku j lk  pi at tim c  ri u k u. Ku pi  tk  k c karou aya tiim c  ri u k  th,

raan tók ləŋ cuēc ku raan dət ləŋ cam. Ku Jethu ciel kamken. ¹⁹ Go Pilato awuśc gət bī tāau tim cī rīūu nhom. Ku kēn cī gət akīn, “JETHU RAAN NADHARET, BĒNYŅAKNHOM ITHAREL.” ²⁰ Ku kəc juēc aake cī kēnē kueen, rin tēn cī Jethu piāät tim cī rīūu kšu thīn, acīi mec ke geu. Ku wēt ēcī gət thoŋ kəc Itharel ku thoŋ kəc Roma ku thoŋ Ğirik. ²¹ Go kəcđit kāk Nhialic Itharel lək Pilato, “Duk ye gət, ‘Bēnyŋaknhom kəc Itharel,’ anuēēn ba gət, ‘Acī mony kēnē lueel, ƣen ē bēnyŋaknhom kəc Itharel.’”

²² Go Pilato bēer, “Kē ca gət arēer ke ca gət.” ²³ Nawēn cī apuruuk Jethu piāät tim cī rīūu kšu, ke lōm alāthke ku tekkē keyiic ŋuan, abar tók tēnē apurušk tók. Ku lōmkē alanh kšu aya cī kəc kēdiēt tók, jək yeyeth ƣet piny. ²⁴ Ku luelek kamken, “Dukku tem kšu, cuetku gek buk tiŋ bī lōōny tēnē ŋa.” Kēnē acī rot looi bī wēt cī gət athōr theer wēl Nhialic yic rot tiēŋ tēde, “Keek aaci alāthkiē tek kamken, ku cuetkē gek rin alanhdiēn kšu.”

Kēnē yen acī apuruuk looi ayic. ²⁵ Ku tēthišk kek tim cī rīūu Jethu, diäär aake kääc thīn, man ku nyankēn ē man, Maria tiŋ Klopah ku Maria Magdalena. ²⁶ Nawēn tiŋ Jethu man ku raan ye buoəth nhiēer ke kääc aya ē tēēn, ke lək man, “Tik manhdu akīn.”

²⁷ Ku ben lək raan ye buoəth wēn, “Moor akīn.” Ku yakōl guəp ke wīc raan ye buoəth awēn piny paande.

Jethu acī thou ayic

²⁸ Nawēn ŋic Jethu lən cī kēriēēc ēbēn thāāp, ke lueel bī wēt cī gət athōr theer wēl Nhialic yic rot tiēŋ, “Ƴen anək rou.”

²⁹ Ku tōny cī thiāŋ muən wac ē tš thīn, gokē alath luət mšu yic, ku tēukē wai thok, ku Ƴōkkē yethok. ³⁰ Nawēn cī Jethu muən wac jooc ke lueel, “Wēt acī thāāp.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu acī gut pušu

³¹ Go kəc Itharel Pilato thiēēc bī ke pušl bik kəc cī piāät tiim cī rīūu kōth dhoŋ kušl, ku nycēikē guāpken tiim cī rīūu kōth. Ku ē loikē kēlā rin ye yen akōl niēn Dhiēc, ku acīk ye wīc bī guāpken rēer tiim cī rīūu kōth akōl niēn Dātem, rin yen akōl yandit apei. ³² Go apuruuk la ku dhoŋkē kušl raan tók ku kušl raan dət, ē kəc cī piāät tiim cī rīūu kōth kek Jethu. ³³ Nawēn bikkē tēnē Jethu, ke tiŋkē lən cī yen thou ku cik ben dhoŋ kušl. ³⁴ Go apuruŋ tók Jethu gut pušu tōŋ, go riem ku piū kuēr nyin yic. ³⁵ Ku raan cī kēnē tiŋ acī lueel rin bī wək ye gam aya. Wēt cī lueel ē yic, ku yeen arjic lən ye yen wēt yic yen lueel. ³⁶ Kēnē acī rot looi bī wēt cī gət athōr theer wēl Nhialic yic rot tiēŋ, “Acin Ƴuəmden bī

dhoŋ.” ³⁷ Ku ben lueel tēdēt athōr yic ēlā, “Ku aabi daai raan yen cik gut.”

Jethu acī thišk

³⁸ Nawēn ē kēnē cōk ciēēn, ke Jothep raan gen Arimatheo bš tēnē Pilato ku thiēēc bī guəp Jethu nyaai. (Jothep ē ye raan Jethu buoəth cī gam, ku aye moony rin riəśc yen bāny Itharel.) Go Pilato lək ye lən cī guəp pušl tēnē ye. Go Jothep la ku le nyaai. ³⁹ Go Nikodemo, raan wäär cī kan la tēnē Jethu wakšu, rot māt Jothep ku ē muk miōk ŋir cal mira cī liāāp wāl dēt cal aloe. ⁴⁰ Go rōōr wēn karou guəp Jethu lōōm ku derkē kšu alath ke cī wāl ŋir tāau thīn, rin kēnē yen ē tē ye kəc Itharel guiēr guəp raan cī thou bī jāl thišk. ⁴¹ Ku tēwēn cī Jethu nōk thīn gör ē tš thīn, ku raŋ yam ē tš gör yic, ku ē cīn raan cī kan thišk thīn. ⁴² Ku rin bī yen akōl yan kəc Itharel nhiäk, ku rin thišk raŋ aya, gokē guəp Jethu tššu thīn.

20

Raŋ acī yic lāūu

¹ Riel yic akōl Nhialic ke piny ŋot la durdur, ke Maria Magdalena la raŋ nhom, go alēl tiŋ ke cī nyaai raŋ thok. ² Go riŋ tēnē Thaimon Piēer, ku tēnē raan dēt Jethu buoəth nhiēer Jethu, ku lək ke, “Kəc aaci Bēny nyaai raŋ yic ku akucku tē cī kek ye tāau thīn.”

³ Go Piēer ku raan Jethu buoəth dēt wēn lōōny dhōl, ku lekkē raŋ nhom. ⁴ Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buoəth dēt wēn kat apei tēnē Piēer, ku ye yen kəŋ Ƴet raŋ nhom. ⁵ Go guŋ ku tiŋ alanh wäär cī Jethu der, ku akēc la aləŋthīn. ⁶ Go Thaimon Piēer guo bēn ku ler raŋ yic. Go alēth tiŋ ke rēer piiny, ⁷ ku alanh cī Jethu kum nhom ēcī rēer kek alēth kək, ēcī mat yic tēde rot. ⁸ Go raan Jethu buoəth dēt wēn cī kan Ƴet raŋ nhom jāl la aləŋthīn, ku gem. ⁹ (Ku keek aake ŋot ke kēc wēt athōr theer wēl Nhialic deet yic, athōr ye lueel lən bī yen rot dhiel jot thou yic.) ¹⁰ Go kəc ye buoəth jal dhuk bei.

Jethu acī rot nyuəth Maria Magdalena

¹¹ Kaam wēn Maria ē kääc ayeer tēthiääk kek raŋ ke dhiau. Ku tēwēn ŋot dhiēu yen ke guəŋ ku luit raŋ yic, ¹² Ku tiŋ atuuc nhial cī ruk alēth Ƴer karou, ke rēer tēwäär cī guəp Jethu tššu thīn, tók tē la yenhom ku dēt tē la yecōk. ¹³ Gokē thiēēc, “Tik, ye rin ŋō dhiēu yīn?” Go lueel, “Keek aaci Bānydiē nyaai, ku akuśc tē cī kek ye tāau thīn.”

¹⁴ Kaam wēn lueel yen kēnē, ku jol wel yenyin ke tiŋ Jethu ke kääc yelšōm, ku akēc ŋic lən ē yen Jethu. ¹⁵ Go Jethu thiēēc, “Tik, ye rin ŋō dhiēu yīn? Yeŋa wīc?” Go tak lən ē yen raan lui dom yic, ku lək ye, “Bēny, na ye yīn cī ye nyaai, ke lək Ƴa tē cī yīn ye tššu thīn, ku yen abi la ba la lōōm.”

¹⁶ Go Jethu læk ye, “Maria.” Go yenhom wël ye ku lueel thoŋ kœc Itharel, “Rabuni,” ku wëtde yic, “Raan piöoc.”

¹⁷ Go Jethu læk ye, “Duk ya gõt rin yen ɲot ya kœc yet nhial tēnē Wā. Ku yīn lœr tēnē wāmātkiē ku læk ke, “Yen adhuk ciēn tēnē ye, yen ē Wā, ku ye Wuurdun, Nhialicdiē ku ye Nhialicdun.”

¹⁸ Go Maria Magdalena jāl ku le læk kœc ye buoath lœn ci yen Bēny tiŋ, ku læk ke wël ci Jethu læk ye.

Jethu aci rot nyuath kœcken ye buoath

¹⁹ Naŋon thēi ya akōl Nhialic wēn, ke kœc ye buoath aake ci röt mat yōn ci riit thok, rin rišc kek bāny Itharel. Go Jethu bēn ku kēec kamken ku lueel, “Bī dōsr rēer kek we.”

²⁰ Wēn ci yen jam kēlā, ke nyuth ke yecin ku yelōm. Go kœc ye buoath puath miēt apei wēn tiŋ kek Bēny. ²¹ Ku ben Jethu læk ke, “Bī dōsr rēer kek we, cimēn ci Wā ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²² Wēn ci yen jam kēlā, ke jol wēi kenhiim ku lueel, “Lōmkē Wēi Nhialic. ²³ Na pālke adumušōm kœc piny, ka pēl piny, na cāk ke pēl piny, ka cīi pēl piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴ Ku Thomath, cōl Acueek, raan tōk kam kœc kathiāar ku rou ye buoath, ee liu thiin wēn bi Jethu. ²⁵ Go abiōth kœk læk ye, “Bānyda acuk tiŋ.”

Go Thomath læk ke, “Na cie tētōok wāar ci ye piāat kek tiŋ yecin, ku tāau yacin ē tētōokkā yiic, ku tāau yacin yeyou aya, ka cā koŋ gam.”

²⁶ Nawēn nin kabēt cōk, ka abiōth aake ci röt ben mat yōt ku Thomath ē rēer thiin ke ke, ku yōt ēci riit thok. Go Jethu ben kōc kamken ku lueel, “Bī dōsr rēer kek we.” ²⁷ Ku jol læk Thomath, “Tāau yicin tēn, ku tiŋ cienkiē ku jōt yikōk ba yicin tāau ŋayou. Pāl kēnē yīn kāŋ dhōl yiic, ku gam!” ²⁸ Go Thomath bēer, “Bānydiē ku Nhialicdiē.”

²⁹ Go Jethu læk ye, “Ca gam rin ci yīn ŋa tiŋ? Ye kēpuoth bi yiēndē tēnē kœc bi gam ke kœc ya tiŋ!”

Wēt wic athōr kēnē bi nyuath kœc

³⁰ Jethu aci kādit jāŋ gōi looi kœcken ye buoath nhiim, ku keek aa kœc gõt athōr kēnē yic.

³¹ Ku kākkā aaci gõt rin bāk gam lœn ye Jethu Wēn Nhialic ci lœc, ku bāk pīr yōk ē rienke tē ci wek gam.

21

Jethu aci rot nyuath kœc ye buoath kadhorou

¹ Nawēn ē kākkā cōk ciēn ke Jethu ben rot nyuath kœcken ye buoath wār Tiberia ŋou. Ku tē ci luŋ ye akīn. ² Thaimon Pīter kek Thomath (cōl Acueek), ku Nathaniel (raan

Kana pan Galilia), ku wēer Dhubedi, ku kœc kœk karou Jethu buoath, aake rēer tētōk ēbēn. ³ Go Thaimon Pīter læk kœc wēn, “Yēn ala mei.”

Gokē læk ye, “Yok aabi cath kek yi.” Gokē la ku lek riāi yic, ku acin kē cik dōm ē wēer kēnē yic ēbēn.

⁴ Tēwēn bi akōl nyin, ke Jethu ē kāac wār ŋou, ku akēc kœcken ye buoath ɲic lœn ē yen Jethu. ⁵ Go læk ke, “Riēnythii, cin kē cāk dōm?” Goke bēer, “Acin kēdāŋ.”

⁶ Go læk ke, “Cuatkē buoi lœn cuēny riāi, ku kāŋ aa bāk dōm thiin.” Gokē buoi cuat ku gōok ke bik miit rin juēc rec apei.

⁷ Go raan Jethu buoath nhiēer Jethu læk Pīter, “Kēn ē Bēny.” Nawēn piŋ Thaimon Pīter lœn ye yen Bēny, ke ruk alanhde yekōu (rin ci yen alāthke dāk bei ēbēn) ku thuēt wīir. ⁸ Go abiōth kœk lœk bēn ke cath riāi, ke thel buoi ke ci thiāŋ rec. Ku keek aake cīi mec apei kek agōr, aake cit akāāth bian tōk. ⁹ Nawēn kēckē piny ke tiŋ many ē miim ke dēp ku rec ke ci tāau mēec kek ayup. ¹⁰ Go Jethu læk ke, “Bēikē rec abēk rec awēn cāk dōm.”

¹¹ Go Thaimon Pīter la riāi yic ku miit buoi wār thok ke ci thiāŋ rec dīt, ku rec ēbēn aa buoat ku thiārdhiēc ku diāk. Tēwēn cœk rec juēc kēlā, buoi akēc yic rēet. ¹² Go Jethu læk ke, “Bāk, miēthkē.” Ku acin raan tōk kam kœc ye buoath ci ye cak thiēec, “Ye yīn ɲa?” Rin ɲic kek ye lœn ye yen Bēny. ¹³ Go Jethu rot cuot ku lōom ayup ku yik ke ku ben looi kēya kek rec.

¹⁴ Kēlā, Jethu aci rot nyuath kœc ye buoath kēn yen yic diāk, tēwēn ci yen rot jōt kam kœc ci thou.

Jethu ku Pīter

¹⁵ Wēn ci kek miith ke læk Jethu Pīter, “Thaimon wēn Joon, nhiar ŋa apei tēn tē nhiēer kœckā ŋa?”

Go bēer, “Ee kēya Bēny, aŋic lœn nhiēer ŋen yi.”

Go Jethu læk ye, “Bišōk amālkiē apath.” ¹⁶ Ku ben Jethu læk ye, “Thaimon, wēn Joon nhiar ŋa apei?”

Go bēer, “Ee kēya Bēny aŋic lœn nhiēer ŋen yi.”

Go Jethu læk ye, “Bišōk amālkiē apath.” ¹⁷ Ku ben Jethu thiēec arak dēt ye kek diāk, “Thaimon, wēn Joon nhiar ŋa?”

Go Pīter pušu dak rin ci Jethu ye thiēec arak dēt ye kek diāk, “Nhiar ŋa?” Ku læk ye, “Bēny, yīn aŋic kēriēec ēbēn, ku yīn aŋic lœn nhiēer ŋen yi.”

Go Jethu læk ye, “Bišōk amālkiē apath, ¹⁸ Wēt yic alæk yi, wāar ɲot ye yīn riēnythii ke yīn ye rot guiri ku lœr tē wic piāndu, ku tē bi yīn dhiop ke yīn abi yicin ŋaak tuen, ku raan dēt abi der ku thel yi tē ci wic ba la thiin.”

¹⁹ Käkä aaci Jethu lueel bi nyuŕth Piter tē bi yen thou thīn, ku bi kōc cāl aaye Nhialic leec thīn. Ku jəl Jethu lēk ye, “Buŕth ya.”

Jethu ku raan dēt ye buŕth

²⁰ Go Piter yenhom wel ku tīŋ raan dēt ye buŕth nhiēer Jethu ke buŕth ke, raan wäär thiääk kek Jethu wäär mīth kek, ci Jethu bēn thiēc ēlä, “Bēny, yeŋa bi yi la gaany?”

²¹ Wēn tīŋ Piter ye, ke lēk Jethu, “Bēny, na raan dētē, bi yiēndē?”

²² Go Jethu bēer, tēnē ye, “Na wiēc bi pīr yet akōl bi ŋen bēn, ke yeŋō tēnē yi? Yīn emēn buŕth ya.”

²³ Go wēt thiēi piny kam kōc buŕth Jethu lōn raan Jethu buŕth kēnē aciī bi thou. Ku akēc Jethu lueel lōn ciī yen bi thou. Aci lueel, “Na wiēc bi pīr yet akōl bi ŋen bēn ke yeŋō tēnē yi?”

²⁴ Raan kēnē yen ē raan Jethu buŕth jam kāk ci tīŋ, ku yen ē gēt ke aya, ku anjic lōn wēt ci lueel ē wēt yic.

²⁵ Emēn kajuēc kōk aatŕ thīn, kāk ci Jethu looi. Na ke ci gāt piny ēbēn, tōk ku tōk, ke ŋen aya thōŋ lōn piny ēbēn aciī lēu bi athōr gāt jōt.

Luoi Atuuc Jethu Wët nom

Luoi Atuuc Jethu, athör buoðh athör Wël Jethu ci Luka gët. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bi nyuoðh tē ci Wēi Nhalic koc ke kōñ Jethu buoðh kuony thün, ku bik Wët Puoðh Yam rienke thiäi piny Jeruthalem ku Judia yic ebën, ku Thamaría ku jol a piny-nhom ebën aya. (1-8) Yeen, anyiköl ē cāth koc ci gam, cimēn wäär jōok yen rot kam koc Itharel agut tē bi yen jāl a gam tēnē koc piny-nhom ebën. Ee wic raan gāt athör bi koc ye kuen njic ku detkē yic aya, lön koc ci gam aacie koc ke man koc Roma mac baai, ku lön nadē, gam koc ci gam ē tē ye koc Itharel yanhden theek thün yen ē jol thääp.

Alēu bi luoi Atuuc Jethu tek yic ē diäk, ku bi nyooth tē ci Wët Puoðh Yam ye lueel rin Jethu thiēi piny thün, ku jōk akuut koc ci gam kecök. Luoi Atuuc aci tek yic kēlä, (1) Cāth koc ci gam, jōok Jeruthalem la nhial Jethu cōk ciēn, (2) Wët Puoðh Yam aci yet wušt kōk yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tuenj aya lōñ wārdit Adēkdiet agut bi yet Roma.

Kēdüt ci tü Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wēi Nhalic ci bēn kec riel koc ci gam gup Jeruthalem aköl Yan Ayum cün yic luoi, ku ler tuenj ke tiit ke. Ku yik akut koc ci gam kek kocken düt riel, kajuēc ci röt looi yiic ci lueel athör yic. Wët koc ci gam tuenj aci gët kōk ci lēk koc yiic, ku kāk ci röt looi ci gët athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ē wēt kēnē nyuoðh pīr koc ci gam yic, ku jol amēt ē rot akut koc ci gam yic aya.

Kāk tō thün

Guiēr koc njic kāk ci röt looi 1:1-26

Lōñ ci Jethu lueel ciēn ku athōnde 1:1-14

Raan ci kuany nyin Judath 1:15-26

Kē ci nyooth Jeruthalem 2:1-8:3

Kē ci nyooth Judia ku Thamaría 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tuenj 13:1-14:28

Amat nom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ē rou 15:36-18:22

Atuc ē diäk 18:23-21:16

Paulo aci mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma 21:17-28:31

1-2 Tēnē Thiōpiluth athördiēn tuenj yic, yen aci gët kāk ci Jethu looi, ku kāk ci pišc tēwäär jōok yen luoi cōk, agut aköl jōt ye nhial. Tēwēn kec Jethu guo yāth nhial, ēci wēt than piny ē riel ci Wēi Nhalic yiēk ye, tēnē koc ci lōc bik atušscke. ³ Nin thiārjuan thuānde cōk ciēn, Jethu ēci rot nyuoðh arak

juēc tēnē atušscke, ku bik njic, ke cün diu, lön nadē ke yeen aņot pīr. Yeen ēci atušscke tīj ku jīem ke ke kāk bääny Nhalic. ⁴ Ku nawēn cā atušscke kenhūm mat tētōk, ke thōn ēlä, “Duškkē jīel Jeruthalem. Tietkē Wēi Nhalic ci Wā thōn bi tušc we, wäär ca lēk we. ⁵ Joon aci koc muooc nhūm ē piu, ku nūn lik, Wēi Nhalic bi we muooc nhūm abi tušc we.”

Jethu aci yāth nhial

⁶ Nawēn ci Jethu rōm kek atušscke, ke thiēcē, “Bēny, ba koc Itharel cōl aa ben mac emēn?”

⁷ Go Jethu bēer ēlä, “Aköl le yen kē bi looi, ku kāk bi looi, aaye Wā guir rielde, ku acin kēdun thün bāk njic ye nen bi kek röt looi. ⁸ Ku na la Wēi Nhalic bēn, ka bi we yiēk riel, ku wek aabi jam rienkiē Jeruthalem ku Judia, ku Thamaría, ku jol a piny-nhom ebën.” ⁹ Wēn ci yen jam kēya, ke jōt nhial, ku ē dēci kek, ku kum luāt bik cii ben tīj.

¹⁰ Ku jōlkē lūth ke dōt nhial, ku Jethu ke jīel. Tēēn nyin yic ke rōor karou ci ruk alēth yer bō, ku kēēckē atuuc lōm, ¹¹ ku luelkē, “Koc Galilia, yenō ye wek kōc ke we dōt nhial? Yen Jethu, ci nyaai tēnē we ku yēth nhial, abi la dhuk tēci tē ci wek ye tiēñ thün ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹² Kaam wēn, ka atuuc Jethu jīel gon Olip nom thiāak kek geu ke cit kilomiter tōk, ku dhukkē geeu Jeruthalem. ¹³ Keek aaci jāl yet geeu ku lek yōn yen ciēñ kek thün. Atuuc Jethu, aake yi Piter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wēn Alpawuth, ku Thaimon, raan man koc thāi bik panden mac, ku jol a Judath wēn Jemith. ¹⁴ Keek aake ye lac rōm ku rōokkē ke ya akut, kek diāar kōk ku Maria man Jethu ku wāmāthakēn.

¹⁵ Nin lik cōk, ke koc ci gam cīt raan buoðt ku thiār-rou ebën, aake ci kenhūm mat. Go Piter rot jōt ku jīem, ¹⁶ “Wāmāthkiē, wēt cī gët athör Wēi Nhalic yic abi rot dhīel tiēñ. Wēi Nhalic ēci wēt lēk Debit kē bi röt looi akōldā tēnē Judath, raan bi Jethu nyuðh koc dōm ye. ¹⁷ Judath ē ye raan akuštā, ku yeen ēci Jethu kuany bi la abañ luoi bi looi luoiide yic.”

¹⁸⁻¹⁹ (Wēēu ci Judath riap luoi rēc ci looi, aaci yen ke dom yōc, dom yen reet yen yeyic thün ku thou. Kēnē, aaci koc ke ciēñ Jeruthalem piñ ebën, ku jōlkē dom kēnē aa cōl thuonjen, rin cōl Akeldama, ku wētde yic “Ee Dom Riēm.”)

²⁰ “Ku aci gët athör Waak Nhalic yic ēlä, ‘Bi yōnde yic ciēn kē tō thün, ku cün raan ciēñ thün.’

“Ku ēci gët aya kēlä,

'Bī raan dēt nyiende löök yic luai yic.'

²¹⁻²² "Kéya, raan adhīl rot māt ʔo, ku bī ŋic cīmēnda lōn cī Jethu Bānyda rot ʔot raŋ yic. Raan buk māt yoyiic adhīl a raan tōŋ akuštīda. Ku ē raan ŋic kāŋ tēyōn ʔōk Joon luōiden mišc nhom cōk, ku ʔol a tēwāār ye ʔok cath kek Jethu agut akōl ʔiēl yen tēnē ʔo bī ʔāth nhial."

²³ Ku ʔōlkē kōc karou gut rin, Jothep ku ē ŋic aya ke cōl Barthabath (ē cōl Juthuth aya), ku Mathayo. ²⁴ Ku rōōkkē ēlā, "Bēny, yīn aŋic kē tō raan ēbēn pušū, kéya, nyušt ʔo raan tōŋ nhīar kamken karou, ²⁵ ku bī luui ke ya atuuc nyin Judath wāār cī nyāāŋ piny, ku ler tēnē yen ye tēde." ²⁶ Ku ʔōlkē cuet gēk, ku bīk raan tōk kuany kam ē kockā karou. Ku raan yen cīk bēn lōc ē ye Mathayo, ku ʔol mēt akut atuuc kathīāār ku tōk yic.

2

Bēn Wēi Nhialic

¹ Na la akōl Yan Ayum cīn yic luōu bēn, ka atuuc Jethu kuut kenhūm ʔōn tōk. ² Kam wēn ke pēk wei aršōl dēt piŋkē nhial, ku yen aršōl kēnē ē cīt aršōl yomdīt ril. Ku ʔol aršōl ʔōn awēn rēēr kek thīn thišōŋ yic. ³ Ku tūŋkē lōk mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tōk kamken ē ye kē cīt liem mac nyuc yenhom. ⁴ Keek ēbēn, aake cī Wēi Nhialic lōōny kegup ku ʔiēm kē thok kōk, rin cī Wēi Nhialic ke ʔiēk riel ku bīk jam thok kōk cie thuokken.

⁵ Kōc ʔuēc Itharel ke ciēŋ wušt kōk yīic pinynhom, kōc ke ye Nhialic door aake rēēr Jeruthalem ē nīnkā. ⁶ Wēn cī kek aršōl piŋ, go kōc ʔuēc rōt kušt. Kōc ke cī rōt kušt aake cī gāi, kē ye atuuc Jethu jam thuokken. ⁷ Wēn cī kek gāi apeidīt gokē jam ke cī kerōt ʔot apei, "Keek kōc jam kēlā aa kōc Galilia! ⁸ Ye kēdē, bīk aa jam thuokkua? ⁹ ʔook ēbēn ʔok aa kōc wušt kōk cimēn Parthia, Mede ku Elam, ku ʔol aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰ Ku ʔol aa Prigia ku Pampilia. Ku ʔol a Ijip ku bēēi kōk pan Libia thiāāk kek Thirene. Ku kōc kōk ʔoyiic aa kōc wun cōl Roma. ¹¹ Kōc kōk aa kuat Itharel. Ku kōc cie kōc Itharel cī ʔāthken waar bīk ʔanh Itharel gam. Ku kōc kōk ʔoyiic aa kōc pan Kret ku pan Arab. Ku ē yen ʔot ye ʔok ke piŋ ke jam thuokkua, ke luel kādīt cī Nhialic looi." ¹² Aake cī gāi, ku muumkē nhūm kē bīk lueel, gokē rōt aa thiēc kamken, "Yeŋō ye nyuōth yen kēnē?"

¹³ Go kōc kōc atuuc Jethu bui, ku luelkē ēlā, "Kockā aaci wīēt mōu!"

Jam Pīter tēnē Koc Itharel

¹⁴ Tēnē, ke Pīter kam atuuc Jethu kathīāār ku tōk ʔot rot, ku kēēc ku ʔol jam ke cī yerōl ʔot tēnē kōc Itharel awēn cī rōt kušt, "Wek

wārkiē, wāmāthkiē Itharel, ku ʔol aa wek kōc ciēŋ gen Jeruthalem, piŋkē wētdiē apath, ku ba we lēk kē cī rot looi. ¹⁵ Kōc ʔakē lueel ka cī mušl mōu, aa kēc wīēt, tēcīt tē ye wek ye tak thīn, akōl akēc tōŋ, aŋot ye riel. ¹⁶ Ku wēt cī Juel raan kāk Nhialic tiŋ lueel wāār akīn,

¹⁷ 'Acī Nhialic lueel, lōn kē bī looi akōl le nīn thōk akīn,

ʔen abī Wēikiē tušc kōc ēbēn.

Wātkun ku nyiērkun aabī kē bī rot looi akōldā lēk kōc.

Riēnythii kun aabī nyušt, ku rōōrkun dīt aabī nyuāāth arak ʔuēc aya.

¹⁸ Ee yeen, agut aluakkiē rōōr ku diāār, nīnkui bī bēn.

ʔen abī wēikiē tušc kōc ē nīnkā, ku keek aabī kāk bī rōt looi aa lēk kōc.

¹⁹ ʔen abī kādīt ʔāŋ gōi looi nhial, ku kājuēc ʔāŋ gōi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abī thiāŋ riēm, ku mac, ku ʔol a tol dītēt.

²⁰ Akōl abī nīip nyin, ku pēci abī thiēth cimēn riēm

ee kaam kēc akōldīt puoth bēn Bānyda guo ʔēēt.

²¹ Ku raan bī Nhialic rōk ku bī ye kony abī poth bī cī la pan mac.'

²² "Piŋkē wēlkā, wek wāmāthkiēn cōl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ē ye raan cī riel Bānyda nyuōth ke cīn diu kākken dīt ʔāŋ gōi cī Nhialic looi rienke. Ee kē ŋiēc kē kek we, rin aaci rōt looi kamkun. ²³ Cīt tē cī Nhialic ye guēer thīn. Jethu ē bī thōn we, ku bāk nōk cimēn cī wek ye pušl ku bī kōc rēc la gup adumušōm nōk, ku piētkē tim cī rīu kōu. ²⁴ Ku yeen aci Nhialic cōl aben pīr thou yic, wēn cī yen Jethu nyaai rielde thou yic, rin ēcī rot kōŋ lēu yen lōn bī Jethu teem thou yic.

²⁵ "Aŋicku lōn ēcī rot bī lēu rin ēcī Debit lueel ēlā,

ʔen ee Nhialic tiŋ ʔanhom akōlriēc ēbēn, ku yen athišk kek ʔen, ku ʔen acīn kē bā diir.

²⁶ Rin ee wēt kēnē, ʔen amit pušū.

Ku wēl ya lueel aa wēl raan mit pušū.

Ku cōk amēn bī ʔen thou, ke ʔen abī thišk ke ʔa nōth kē bī Nhialic luai ʔen,

²⁷ rin Nhialic acī guāpdiē bī pušl bī rēēr kam kōc cī thou,

ku Nhialic acī ʔa bī pušl ba dhiāth raŋ yic ʔen raande.

²⁸ Yin Nhialic, yīn acā nyušt dhēl pīr akōlriēc ēbēn,

ku ʔol aa rēērdu kek ʔen, abā cōl amit pušū.'

²⁹ "Wāmāthkiē, wek aaba dhīl lēk kē ŋiēc rin wādan dīt cī wēlkā lueel. Yen Debit aci thou ku thiāk, ku raŋde kīn aa dēci ʔok, agut cī ya akōl. ³⁰ Yen Bēnyŋaknhom wāār pīr yen

ë ye raan kãñ tĩj, kãk bĩ röt looi aköldä, ku lëk ke koc, ku ë ñic kē cĩ Nhialic lueel ke bĩ luŕi ye. Nhialic ëcĩ yepuŕu tãñ lön nadë ke bĩ raan tøk kuatde yic, looi keye bēny cimēnde. ³¹ Debit ëcĩ kē bĩ Nhialic looi tĩj, go jãl jam lön bĩ Raan cĩ lac ku dac rot jöt ranj yic wēn cĩ yen ye lueel ëlä, ‘Yen ë kēc nyään kam koc cĩ thou, guãpde ë kēc dhiãth ranj yic.’

³² “Nhialic ëcĩ Jethu jãt bei ranj yic bĩ ben pĩr, ku yen ku atuuc kők Jethu acuk tĩj yen yiny cĩ rot looi. ³³ Jethu acĩ jat nhial ku nyuuc kōñ cuēc Wun, ku ë yen acĩ yok tuśc Wēi Nhialic, cit tēwäär cĩ Nhialic ye luēl thĩn. Ku kē cãk tĩj ku piñkē ëmēn ë ye kē cĩ Nhialic lueel ka bĩ tuśc yen acĩ lööny yögup. ³⁴ Acie Debit yen cĩ la nhial, ee cĩ lueel, ‘Ee cĩ Nhialic lëk Bãnydië, “Nyuc ë tēn kōñdiēn cuēc,

³⁵ agut aköl bĩ yen koc man yĩin cöl aloi nhĩim, ku bĩk yĩcök.’”

³⁶ “Wek koc pan Itharel ëbēn, dhielkē ñic alanden lön nadë ke Jethu yen cãk piããt tim cĩ rĩiu kōu, yen acĩ Nhialic looi bĩ ya yen Bēny, ku ye Raan cĩ lac ku dac.”

³⁷ Wēn cĩ koc cĩ röt kuŕt wēt Pĩter piñ, gokë ya tak yic ke dieer kē bĩk looi, ku thiëckē Pĩter ku atuuc kők Jethu, “Buk ño looi wãmãthakua?”

³⁸ Go Pĩter bēer, “Dhuŕkkē wepuŕth ciēen adumuŕmkun yic, ku cãlkē röt aa muoc nhĩim bãk aa koc Jethu Krĩtho, ku bĩ Nhialic adumuŕmkun pãl piny, ku wek aabĩ Nhialic muoc wēike, ku bĩ lööny wegup. ³⁹ Kēn yen cĩ Nhialic yepuŕu tãñ, ka bĩ yĩek we ku miãthkun, ku koc bēri kők mec, ku koc ëbēn ye Bãnyda Nhialic cöl bĩk aa kacke.”

⁴⁰ Pĩter acĩ koc lëk ku jĩēm kenhĩim ëlä, “Kuŕnykē röt ku bãk liu awuŕc yic, awuŕc yen bĩ tēm koc rēc akölë!” ⁴¹ Koc juēc ë koc awēn yic acĩ kē cĩ Pĩter lëk ke gam, ku cõlkē röt amuoc nhĩim, ku ë cit tēnē raan tiim kadiãk kek aacĩ bēn muoc nhĩim aköl kēnē, ku metkē akuŕtden yic.

⁴² Keek aacĩ rēer bĩ atuuc Jethu ke piŕŕc, ku yekē atuuc Jethu kony kãk yekē looi yic ku mĩthkē tētök, ku yekē rēm ku rōökkē tētök.

Tē cĩ koc cĩ wēt Jethu gam pĩr thĩn kamken

⁴³ Kãjuēc jãñ gĩi aacĩ Nhialic cöl aa looi atuuc Jethu, ku yen acĩ koc juēc cöl ariśc.

⁴⁴ Koc cĩ gam ëbēn aacĩ rēer bĩk ceñ tētök, ku yekē röt kony kedhie bĩk kãñ aa wēer kamken. ⁴⁵ Aacĩ kãk tō ke ke bēri yic aa yaac wei, ku yekē wēu tēk röt, ku raan tøk ë ye yĩek wēu bĩ kãkken wĩc lēu. ⁴⁶ Kek koc cĩ wēt Jethu gam aake ye rēm akõlakõl luēk Nhialic koc Itharel yic, ku yekē rēm bããiken yic ku mĩthkē ke cĩ mĩth bēth ku rēer kē ke mit puŕth, ⁴⁷ ku yekē Nhialic leec ku lec koc kők ke aya. Ku ye Nhialic akuŕtden juak yic

akõlakõl koc kek cĩ Nhialic cöl aa poth kērac yic.

3

Raan aduany acĩ kony

¹ Yon akãl tøk, tãñ akõl, tē ye koc rōök, Pĩter ku jøl a Joon aake cĩ la kal luanj Nhialic ye koc Itharel rōök thĩn bĩk la rōök. ² Wēn cĩ kek yet kal cöl Kal Dhēñ thok, ke yok mony cĩ dhiēeth ke ye aduany. Yen mony kēnē ë ye cool tē jöt ye kal thok, ku bĩ koc la kal luanj Nhialic ya lim wēu. ³ Nawēn tĩj Pĩter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴ Gokē dõt nyin ku lëk Pĩter ye, “Daai ë yook!” ⁵ Goke dõt, ku ye yok yepuŕu ciēt la kē bĩ yok tēnē ke.

⁶ Go Pĩter lëk ye, “Yen acĩn wēu ba yĩek yĩ, ku yĩn aba yĩek kē tō kek ya, ‘Yin aya yōŕk, rin Jethu raan Nadharet, jöt rot ku ba cath!’”

⁷ Ku dam kōñ cuēc, ku kony bĩ rot jöt. Kaam wēn ke cök ku kuic monytui go gu riel, ⁸ ku puur rot nhial ku kēc cõkke ku cieth. Ku ler kal luanj Nhialic ke keek ke cath ke thuēet nhial, ke lec Nhialic. ⁹ Ku koc tō luanj Nhialic ëbēn ë cĩk tĩj ke cath, ke lec Nhialic, ¹⁰ ku wēn cĩ kek ye ñic ke mony dhie nyuc kal cöl Kal Dhēñ thok ku lim, gokē gãi apēdit ku nyamkē kethook, ku yekē röt thiëc kē cĩ rot looi tēnē ye.

Jam Pĩter luanj Nhialic

¹¹ Wēn cĩ mony aduany Pĩter ku Joon kuak yieth, go koc ke tō kal luanj Nhialic yic gãĩ ëbēn, ku rinjē tēwēn rēer kek thĩn kãt cök, Kãn Tholomon kal luanj Nhialic yic. ¹² Nawēn tĩj Pĩter koc, ke lueel, “Wek koc Itharel, yenjõ ye wek gãĩ kē cĩ rot looi, ku yakē liith yõ? Yakē tak lön nadë ke ye riēlda ku piãthda yõpēc yen kony yok mony kēnē bĩ cath? ¹³ Nhialic wãrkuan dīt Abaram, ku Ithãk, ku Jakop yen acĩ riel yĩek aluŕnyde Jethu. Ku yen aa cãk gam tēnē koc kek ke mac baai, ku wek aacĩ jai bĩ Pilato cĩi lony cõk alon wĩc yen ye bĩ lony. ¹⁴ Yen Jethu ë ye raan Nhialic ku ë ye raan path, ku wek aacĩ kuc ye, ku lëkkē Pilato bĩ wēt dun gam bĩ raan yen cĩ koc nsk lony, ku ye Jethu yen nēk. ¹⁵ Ku ë këya, wek aacĩ raan nsk raan yen dhēl pĩr nyooth, ku yen acĩ Nhialic jöt ranj yic bĩ pĩr ku acuk tĩj ke cĩ rot looi. ¹⁶ Ee riēlde yen Jethu, yen acĩ mony aduany cöl acath. Kē cãk tĩj, ku ñieckē ë loi ku wēt cĩ yok Jethu gam, ee wēt cĩ yok wēt Jethu gam yen acĩ ye cöl apuol, agut tē cieth yen wenhĩim cit ëmēn.

¹⁷ “Ku ëmēn wek wãmãthkië, anjiekē yen kē cãk looi kek we ku bãnykun cĩ wek Jethu nsk, ee luŕikē ke kuŕckē. ¹⁸ Eci Nhialic lëk koc kãk Nhialic tĩj theer lön bĩ raan luãk koc gum, ku yen acĩ rot dhiēl thĩn ke ye yic këya. ¹⁹ Ke yeen, pãlkē luŕi kãrec, ku ye wēt Nhialic

yen gamkë, ku bi Nhialic adumuössm cäk looi päl piny, ²⁰ ku na luaike këya, ka aköldä ke Nhialic abi we yiëk riel Wëike, ku abi we tuöc Jethu yen ci löc tēnē we ku bi we kony. ²¹ Jethu abi rēer pan Nhialic agut aköl bi käñ ebēn ben waar pinyi bik aa yam, cit tē ci Nhialic ye luēel thün thēer wäär tēnē kōcken kākke tūj.

²² “Yeen ēci Mothith luēel ēlä, ‘Nhialicdun abi we tuöc raan käñ tūj, cimēn ci yen ya tuöc we, ku yeen abi ya raan kuatdun. ²³ Ku wek aadhil kēriēēc ebēn bi lēk we gam. Ku raan cii wēl raan käñ tūj bi gam, acii bi mat kōc Nhialic yiic.’ ²⁴ Ku kōc käñ tūj, la kē cik luēel agut ci Thamuel, ku kōc ci lök bēn yecök aaci kē loi rot ē ninkä luēel. ²⁵ Käk ci Nhialic luēel ka bi luši we, kāk ci kōc käñ tūj lēk we aa kākku. Ku week dhialkē röt mat thün, ku bāk kē ci Nhialic lēk wärkun dit ka bi yiëk ke tek wedhie. Cimēn yōn ci yen ye lēk Abaram ēlä, ‘Ku kuatdu yic yen abi yōn kōc pinyinhom döc.’ ²⁶ Ke yen Nhialic aci raan bi kēde bēn looi löc, cöl Jethu ku tuuc tuen, ku bi we döc, ku bi we cöl awel wepuöth wei luši käreç yiic.”

4

Piter ku Joon aaci yāth luk yic

¹ Tēwēn jiem Piter tēnē kōc ku Joon ke kääc yelössm, ke kōc kōk kāk Nhialic, ku bāny apuruuk yōn Nhialic tiit, ku jöl aa kōcdit kōk, kōc akut Thaduthi bö. ² Keek aake cii puöth mit wēt ye Piter ku Joon kōc piöc lön nadē ke Jethu aci rot jöt kam kōc ci thou. Kēnē aye nyuöth lön nadē raan ci thou alēu bi ben pir. ³ Gokē ke dām ku lek ke mac agut yōn nhiäk, rin ci aköl cuöl. ⁴ Ku kōc juēc ci wēt Piter piñ aaci gam, ku juakkē röt bik ciēt tiim kadhiēc.

⁵ Nawēn aköl dēētē ke bāny Itharel ku kōcdit baai, ku jöl aa kōc piöc lööñ, kuut kenhüim Jeruthalem. ⁶ Keek aaci amat jäl looi kek raandit kāk Nhialic cöl Anath, ku jöl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhändēr, ku kōc kōk many Anath thok. ⁷ Keek aaci Piter ku Joon cöl aabi kenhüim, ku jölkē ke thiēc, “Ee luaike kēde ku bi raan aduany cath? Ye riel nō yen tō kek we ku ye rin ŋa yen looi wek ye?”

⁸ Go Piter ke ci guöp thiāñ riel Wēi Nhialic, dhuök ke, “Wek bāny ku kōcdit baai. ⁹ Na yakē yo thiēc yaköl kēpuöth ci looi tēnē raan aduany ku tē ci ye kuony thün, ¹⁰ ka dhialkē njic, ku adhil kōc Itharel njic ebēn, lön raan kääc wenhüim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet wäär cäk piäät tim ci rüu kōu, ku jöt Nhialic ran yic. ¹¹ Jethu ē yen raan ci wētde göt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä, ‘Mēn yen ci wek kuc wek atēēt loi yöt, yen aci bēn yök ke ye mēn ril apeidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abi kōc cöl apoth la pan mac, ee yen raan tööñ yen ci Nhialic yiëk riel pinyinhom ku bi yo kony.”

¹³ Go bāny luk jäl gāi wēn ci kek Piter ku Joon tūj tē ci kek puöth ril thün, ku keek aake ye kōc ē path kēc piöc. Yeen acik njic lön nadē ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴ Ku acin kē cik luēel, rin ci kek raan aduany wēn ci kony tūj ke kääc kek Piter ku Joon. ¹⁵ Go bāny Piter ku Joon yōök bik la ayeer yōöt ku lökkē jääm yic kepēc. ¹⁶ Ku jölkē röt jäl thiēc kamken, “Ye kēn nō buk luši ē kōckä? Raan ebēn Jeruthalem anjic kē ci rot looi, kēdit jāñ göi cit ē kēn cik looi, ku acii löu buk jai. ¹⁷ Ku rin buk cii päl, bi kē ci rot looi thiēi baai yic, ke keek abuk yōök bik cii ben jam tēnē raan dēt rin Jethu.”

¹⁸ Ku jölkē Piter ku Joon caal yöt ku lēkkē ke, cök alon ben nō yiēndē, ke duökkē ben jam, duökkē kōc ben piöc rin Jethu. ¹⁹ Go Piter ku Joon dhuök ke, “Week nhüim alēukē bāk guo luk tē ye Nhialic tiēñ ye lön bi ya wētduyen yen buk gam, ku lön ye yen wēt Nhialic. ²⁰ Yook acuk löu buk kōc, buk cii ben jam rin Jethu, rin ci yok kākken ci looi tūj, ku piñku wēl ci luēel.” ²¹ Go bāny luk ke thōn apei bik cii ben jam rin Jethu, ku lonykē ke bik jäl. Ee ci bāny luk tūj lön ril yen yic, bik ke tēm awuöc, rin kōc aake tō kelōm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wēt kēpuöth ci rot looi.

²² Mony aduany yen cik cöl apuöl ē ye raandit, ruönke aake ye thiārjuan ku tē kac.

Kōc ci gam aaci röök bik cii rīc

²³ Nyin yic tēwēn ci ke lony, ke Piter ku Joon dhuök tēnē kōc akuötدن, ku lēkkē ke kāk ci kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai lēk ke. ²⁴ Nawēn piñkē ē wēlkä, ke röök Nhialic puöu ebēn ēlä, “Bēny, yin Aciēñ nhial ku piny ku wēr ku kāk pir thün ebēn! ²⁵ Yin aci Wēiku tooc bi Wādan dit thēer Debit, raan ye aluonydu wētdu lēk kōc, ku ēci luēel ēlä, ‘Yenjö ci kōc cie kōc Itharel puöth riääk apei kēlä,

yenjö ci kōc keköth wel bik käreç aa looi tēnē Nhialic?’

²⁶ Bānydit ē pinyinhom aake ci röt guuir, ku mat kōc ke mac bēi kenhüim,

bik kērac luši Nhialic ku jöl a Raan ci löc ku döc,

raan bi Nhialic tuöc piny.’

²⁷ “Ku yeen ē ye yic, Antipāth Yērot ku Pilato aake ci mat kēdhie Jeruthalem ē tēn kek kōc cie kōc Itharel, ku jöl aa kōc Itharel rin Jethu aluandun cīn guöp acuöl, ku yeen ē yen ca looi ke ye Raan ci löc ku döc. ²⁸ Keek aake ci kenhüim mat, ku bik kākku ke ca tak riēdu thēer, ka bi röt looi, bik ke looi. ²⁹ Ku

yeen emën bëny, tñj ke aaci yok cuëk thook, kony yok, yok aluakku, ku buk wëtdu aa lëk koc ke cïn riššc. ³⁰ Kony yo, tar yicin riel kōndu, buk koc aa kony ku yiëk yo riel buk kädit koc göi aa looi rin aluanđun cïn guöp acul Jethu.”

³¹ Wën ci kek jäl thök röök, ke la kē yiëk tēn awēn mēt kek thün. Keek aake ci Wēi Nhialic bēn kegup, ku jolkē guō jook bik wēt Nhialic piššc tēnē koc ke cïn riššc.

³² Akut koc ci gam ēci mat ē tōk. Ee cïn raan tōōj ye luel kamken lōn nadē kāk tō kek ye aa kākke yetōk, ku aake kāk rēēr ke ke rōm. ³³ Atuuc Jethu aake ci Nhialic yiëk rielđit, ku bik aa luel ke cii rišc lōn ci Jethu Bānyda rot jōt rañ yic. Ku keek aya, aake ci Nhialic đōc apeidit. ³⁴⁻³⁵ Ē cïn raan tōj nōj akuštden yic. Koc ke la dum kamken ku yōōt aake cik yaac, ku biikē wēū cik kek kāj yaac, ku yekē ke gām atuuc Jethu. Ku wēū aake yekē tēk rōt cit kēwic raan tōk kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku kēya, Jothep raan dhiēnh Lebī, dhiēth pan Thaipruth, ku yeen ē ye atuuc Jethu cōl, ke cōl Barnaba (ku wētdē yic “Ee raan koc riel pušth”) ecī duomde yaac wei aya, ku biī wēū ebēn ku gēm ke atuuc Jethu.

5

Anyikōl Ananiath kek Thapira

¹ Mōny cōl Ananiath ē tō thün ku jōl a tiēnde Thapira. Keek aake ci abēk kākken baai yaac wei. ² Ku yen Ananiath ēci wēt mat yic kek tiēnde ku bik wēū abēk thiaan, ku yikkē atuuc Jethu abēk. ³ Go Piter Ananiath jāl thiēc ēlä, “Yin Ananiath, ē rin nō cōl yin rot alēu jōnrac, ku ba Wēi Nhialic bēn lēk lueth, ku yin amuk abēk wēū kek ci yin ke kākku yaac wei? ⁴ Tēwāār kēc yin kāk paandu yaac, aake ye kākku, ku wēū ci yin ke yaac aa kākku aya. Ye rin nō tēk yin kē cit kēnē ba looi? Yiin aacie yok ca wēēj, ee Nhialic yen aca wēēj!” ⁵ Kaam wēn piñ Ananiath ye, ke wiëk piny ku thou. Ku koc ke ci ye piñ aaci bēn riššc. ⁶ Go riēnythii ke rēēr yōōt guāpde kušth ku jōtkē, ku lek thišk.

⁷ Kaam wēn looi kēnē rot, ke tiñ Ananiath bō yōn wēn tō Piter thün, ku ē kuc kē ci rot looi. ⁸ Go Piter thiēc ēlä, “Lēk ya yic, ye kākka kek wēū ebēn ci wek kāj yaac wek muonydu?” Go Thapira bēēr, “Ee tēden, aa kek wēū ebēn.”

⁹ Go Piter lēk Thapira ēlä, “Yenō tēk wek ye wek muonydu bāk Wēi Nhialic them? Yenō looi wek kēcit kēnē, ca koc bō kā piñ cōk? Aa koc ke ci muonydu la thišk, ku emēn aya aabi jōt bik yī la thišk.” ¹⁰ Kaam wēn, ke Thapira wiëk piny ku thou nyin yic. Go riēnythii bēn yōt, ku tñjkē ke ci thou, gokē jōt ku lek thišk muonyde lōm. ¹¹ Koc ke tō yōn Nhialic ku

koc kōk ci kē ci rot looi piñ, aaci bēn riššc apeidit.

Käkdit jān göi cī rōt looi

¹² Käkdit jān göi apei aake ci atuuc Jethu aa looi kam koc. Koc ke ci wēt Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kān Tholomon cōk. ¹³ Ee cïn raan tōk kam koc cie koc akuštden ci ye tak bi met keyiic, cōk aa lōn ye koc juëc ke leec. ¹⁴ Ku koc juëc apeidit, yōōm rōōr ku diār ke ci wēt Jethu gam, aake ye rōt mat akuštden yic. ¹⁵ Wēt kăpuoth ye koc Jethu looi, aake ci koc tuany cōl aaye koc ruāi ke ke jat dhāl yiic, ke ci tāac biök yiic, ku bi Piter ke đōc tē cisth yen. Na cie kēya, ku cōk a atiēmde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶ Ku koc juëc bēēi thiāäk kek Jeruthalem yiic, aaci kocken tuany ku kocken kōk la gup jakrac bēn aa bēēi, ku aaci ke bēn aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷ Tēwēn, ke raandit kāk Nhialic, ku kocken rēēr ke ye, ku jōl aa koc ye buōth tō akut Thaduthi yic, aake cii pušth mit tēnē atuuc Jethu. Gokē tak ku bik kērac looi tēnē ke. ¹⁸ Ku đōmkē atuuc Jethu ku riitkē ke yōn ye koc mac thün. ¹⁹ Ku ē wēēr kēnē, ka atuny Nhialic bō ku tuērke ke bei yōōt, ku wēt kenhūim ayeer, ku lēk ke ēlä, ²⁰ “Lakkē luaj Nhialic, ku bāk koc la piššc wēt pīr yam ci Jethu lēk we.” ²¹ Go atuuc Jethu wēt ci lēk ke piñ, ku lek luaj Nhialic durdur yic, ku jōkkē piōōc wēt Nhialic. Go raandit kāk Nhialic kek kacke, kocđit baai Itharel cōl ku bik bēn luk yic, ku bik mat. Ku jōlkē thok tuōc tēnē apuruuk tit yōn mēc, ku bik atuuc Jethu kuēēth luk yic. ²² Tēwēn yeet koc wēn ci tooc, ke keek akēc atuuc Jethu la yōk yōt, gokē dhuk ku lek thok lēk bāny luk ēlä, ²³ “Wēn yeet yok, yok aaci yōt yōk ke riēet thook ku koc tit ke kāac yethok. Nawēn nanyku thok ka cïn raan tōōj cuk yōk alōjthün.” ²⁴ Nawēn piñ bëny apuruuk luaj Nhialic tiit ku jōl aa kocđit kāk Nhialic, gokē gāi kē ci rot luāi atuuc Jethu. ²⁵ Kaam wēn, ke raan bō yōt ku lēk ke ēlä, “Piēnkē kēdiēn, koc kek ke cāk riēet yōt, aa rēēr luaj Nhialic emēn, ku aa piōōc koc wēt Jethu!” ²⁶ Tēēn, go bëny apuruuk la ke apuruuk bik ke diēc, ku biikē ke luk yic. Keek akēc atuuc Jethu kuaath, wēt riššc kek ciēt ke bi koc ke nhiaar atuuc Jethu biššc aalel.

²⁷ Tēwēn ci apuruuk atuuc Jethu jāl bēēi luk yic, go raandit kāk Nhialic ke thiēc ēlä, ²⁸ “Wek aa we ci thōn apeidit ku bāk koc cii ben piōōc wēt Jethu. Tiēnkē kē cāk looi! Ci wek koc piššc ebēn Jeruthalem, ku week awiēckē ku bi aa yok ye gōk lōn nadē ka yok aa cōl Jethu anāk.”

²⁹ Go Piter kek atuuc Jethu wēt raandit kāk Nhialic dhuk nom ēlä, “Yook, ee Nhialic

yetök yen alëuku buk theek, ku aacie kóc ë path. ³⁰ Wek aaci Jethu nök, ku piäatkë tim ci riüu köu, ku yeen aci Nhialic wärkuan dit jot thou yic. ³¹ Jethu aci Nhialic jöt bei ran yic, ku le nyuöc könden cuëc ku looi ye bëny, ku ë raan bi kóc kuöny be kärec yiic. Ku yeen abi kóc Itharel päl kaam, ku bik kenhüim waar bik cii ben luui kärec, ku bi Nhialic adumuösmken päl piny. ³² Yok aaci kák ci Nhialic looi tün, ku Wëi Nhialic aya, yen ci Nhialic tuöc kóccken wëtde gam, ee kák ci Nhialic looi nyuöth kóc.”

³³ Tëwën piñ bány luk wët ci atuuc Jethu lëk ke, gokë puöth riääk apeidit, ku wickë bik ke nök. ³⁴ Go raan tök kam bány, Gamaliel, raan akut Parathi. Ku yeen ë ye raan piöc lööñ. Ku ë ye raan theek kóc Itharel apeidit, rot jot luk yic ku lëk apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic. ³⁵ Ku jöl bány luk lëk jääm nhüim ëlä, “Wek kóc wuönda Itharel, takkë wenhüim apath kë wiäckë bák luüi ë kockä. ³⁶ Wäär ë run thiökkä yiic raan cöl Theudath ëci tuöl, ku nyooth rot ke ya aciëñ dit ril tör, abi raan buot kañuan röt mät ye. Yen Theudath aci bën nök, ku kóc ke ci wëtde gam aaci bën thiäi, ku ë yen thök wëtde. ³⁷ Raan cöl Judath ku ë ye raan wun cöl Galilia, ëci ben tuöl aya ruöön yon kueen kóc, ku yeen ëci kóc rac nhüim agut bi raan tädit wëtde gam, ku yekë buöth cök. Yeen aya aci bën nök, ku wëer kóccken wäär ye buöth. ³⁸ Ku ëmën alëk we, anjuëñ bi ciën këreec luöikë tënë ke. Anjuëñ bák ke puöl! Na yekë loikë, kë ci raan tak bi looi, ka juot bi guo yäi. ³⁹ Ku na ye Nhialic yen ci ke yiëk riel, ka cäk bi lëu. Rin wek aabi röt yök ke ye Nhialic yen thär kek we. Go bány luk wët Gamaliel gam.”

⁴⁰ Ku cölkë atuuc Jethu yöt, ku tëmkkë ke awuöc bi ke that, ku thönkë kenhüim bik cii ben jam rin Jethu. Ku jölkë ke lony. ⁴¹ Tëëñ atuuc Jethu aaci jal jäl luk yic ke ci puöth la yum wët ci Nhialic ke cöl agum, rin ci ke that wët Jethu. ⁴² Ku yekë kóc piöc wët Puöth Yam Jethu Kritho akölaköl luanj Nhialic kóc Itharel, ku bääiken yiic aya.

6

Kóc kadhoroü ë kóc kony luui aaci kuany

¹ Tëwën ci akuën kóc biöth rot juak, akëëk ëci rot looi kamken, kóc Itharel kek ke ciëñ Jeruthalem, ku kóc Itharel jam thon Girik. Kóc Itharel jam thon Girik ë yekë lueel lon nadë ke lëerken aake cie kuëc nhüim, rin cii ke ye muöc të tek wëüu ye tük lëer akölaköl. ² Go atuuc Jethu kathiäär ku rou kóc ci gam ëbën cöl ku lëkkë ke ëlä, “Yeen acie yic tënë yo buk luui piöc wët Nhialic puöl ku ye wëüu kek yeku tek. ³ Ke yen, wek wämäthkua, kuanykë kóc kadhoroü weyiic, kóc path la

gup riel Wëi Nhialic ñic käh. Ku keek abuk cöl aaye wëüu muk, ku yekë ke tek. ⁴ Ku yok aabi yonhüim yiëk röök ku jöl a piöc wët Nhialic.”

⁵ Kóc ke ci gam aake ci puöth miët wët ci atuuc Jethu lëk ke, ku kuanykë kóc. Kóc ke cik kuany aake yi Ithipin, raan la gam la guöp Wëi Nhialic, ku jöl aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmentena, ku Nikola, ku yeen ëcie raan Itharel, ee ye raan pan cöl Antiök ci yanhde puöl ku gem yanh kóc Itharel. ⁶ Ku jöl kóc ci kuany yäth tënë atuuc Jethu, gokë röök riënken ku tëükë kecin kenhüim bik ke döc.

⁷ Ku piöc wët Nhialic ëci la tuen ke juak rot. Akuën kóc biöth Jeruthalem ë yic juak akölaköl, ku akuëndit apei kóc kák Nhialic aci bën gam.

Bány Itharel aaci Ithipin döm

⁸ Ithipin ëci Nhialic döc bi cöl aril apei, go kädit jäh göi apeidit looi kam kóc. ⁹ Ku kóc abëk akut amat tën kóc Itharel aake cie wëtde ye gam, ku keek aake ñic lon ye ke cal kóc lääu nhüim, wët ye kek kóc aa loony ci puöl. Ku yen akut kënë, ee la yic kóc wun cöl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik jök bik aa teer kek Ithipin. ¹⁰ Ku yen Ithipin ëci Wëi Nhialic yiëk riel ñic yen ke wël apei, na lueel wët, ka cin raan lëu ye bi wëtde dhöl yic. ¹¹ Gokë kóc kök riap, ku bik aa lëk kóc Itharel ëlä, “Yök aaci Ithipin piñ ke jiiëm Mothith ku Nhialic gup!” ¹² Tëwën ci kóc ci riap aa jam këya, tëñ ke keek aaci kóc Itharel, ku kóccken dit, ku jöl aa kóc piöc lööñ rac nhüim. Ku döm kóc Itharel Ithipin ku yëthkë luk yic. ¹³ Ku biikë kóc kök bik Ithipin bën cäk thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cöl Ithipin ë luanjan Itharel ku lööñkuan Mothith dhöl yiic. ¹⁴ Acuk piñ ke ye lueel lon nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanjan Itharel thuör piny, ku wëer ciëñdan thëer Mothith yic.” ¹⁵ Go kóc ke ci nyuc luk yic ëbën Ithipin jäl döt apei, ku tijnkë ke cit nyin atuny Nhialic.

7

Jam Ithipin

¹ Ku jöl raandit kák Nhialic Ithipin thiëc ëlä, “Yekë yith kek kák ci kockä yi gaany?”

² Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärkië ku wämäthkië, piënkë wëtdië! Nhialic Madhöl yen ye leec raan ëbën, ëci rot nyuöth wädan dit Abaram yon ñot ciëñ yen pan Methopotamia, wäär këc yen guo kök bi la ceñ pan Yäran. ³ Ku yen Abaram ëci Nhialic yök ëlä, ‘Nyääñ paandu ku kacku piny ku bär piny ba nyooth tënë yi.’ ⁴ Go Abaram wuönden nyääñ piny ku ler bi la ceñ gen Yäran. Na wäär ci wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yök bi bën ceñ ë wun yen

ciëŋ wek thïn ëmën. ⁵ Acïn abañ piny cii Nhalic yiëk Abaram, ku ëci thøn lön bi yen Abaram gäm ë piny kënë bi ya pienyde kek miethken bi lëk dhiëeth aköldä. Tëwäär yen lëk Nhalic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cïn mieth cï dhiëeth. ⁶ Nhalic ë cä Abaram yöök ëlä, ‘Miëthku aabi ceŋ wun thäi kök run buot kaŋuan. Ku keek aabi ya aloony koc ë wun bi kek ceŋ thïn, ku aabi ya jöör apeidit. ⁷ Ku yen abi koc kek bik aa luösi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun kënë. Ku aabi bën bik yen bën door ë tən.’ ⁸ Ku ë tëën aci Nhalic lëk Abaram bi miëthke aa ñoot, ku yen ë kïn ye nyuoëth lön cï kek döör. Ku Abaram aci wënden Ithäk bën ñoot nïn kadhrou cök ciëen wäär dhiëeth ye. Ku ñot Ithäk Jakop, ku ñot Jakop wätke kathiaär ku rou. Aa kek wärken dit kuat Itharel ëmën.”

⁹ “Wëët Jakop aake man mënhden cöl Jothep. Gokë yaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhalic ë nhiaar Jothep. ¹⁰ Go Jothep kony bi puut bei kärec yiic. Na la Jothep yäth bënyñaknhom Ijip ñhom, ke yiik Nhalic riël bi käŋ ñic ku ye raan path. Go bënyñaknhom ruök bi ya yen bëny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tš tuen käk paande yiic. ¹¹ Ku cak ëci tuöl pan Ijip ëbën ku jöl a Kanaan. Ku yen cöŋ kënë ëci koc baŋ apei. Ee ril yic ku bi wärkuan dit miëth yök. ¹² Nawën le Jakop piŋ lön tš rap Ijip, go wätke kek wärkuan dit ëmën tooc ku bik la. ¹³ Na ben wärkuan dit ben dhuk cäth yic rou, go Jothep rot tët ke lön ë yen mënhden ku jöl bënyñaknhom Ijip manyde ñic aya. ¹⁴ Ku tuc thok wun Jakop, ku bi lëk wun kek manyden ëbën kathiaärdhrou ku dhiëc bik bën Ijip. ¹⁵ Go Jakop jäl la, ku ë yen tët cï Jakop ku wärkuan dit bën la thou thïn. ¹⁶ Gup wärkuan dit aake cï bën la thiök të cöl Cikem, ku tët cï ke thiök thïn, ee ye piny yooç Abaram wëëu tënë thäi cöl Yämor.

¹⁷ “Na la nïn thiök, nïn kek ke cï Nhalic ke Abaram yöök lön nadë ka la këpuoëth bi luösi ye, ke akuën köckuan ke tš Ijip ëci ye yic juak apei. ¹⁸ Ku ëci rot looi bi bëny dët kuc Jothep pan Ijip mac. ¹⁹ Ku yen bëny kënë ë ye wärkuan dit wëëŋ ku kuc ke ciëëŋ. Ku ye ke cöl acuet miëthken roor ku bi mieth thou. ²⁰ Ku tëën ë yen ë dhiëeth Mothith, ku yen ë ye manh adhëŋ tënë Nhalic, ku muk baai pei kadiäk. ²¹ Ku nawën la cuat wiir, go nyen bënyñaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde. ²² Mothith aci piöcc tëcit të ñic koc Ijip käŋ thïn, agut abi ya raandit tet ku ye raan ñic käŋ apeidit jam yith, ku jöl a luoi aya.

²³ “Na la run Mothith yet thiärñuan, go yenhom tak ku bi wämäthakën Itharel la tiŋ tët ciëŋ kek thïn. ²⁴ Tëwën cï yen wämäthakën la tiŋ, go raan tök keyiic yök ke nek raan Ijip, go mënhden näk kony, ku guur raande agut tët nek yen raan awën thär kek raande. ²⁵ (Ee cï Mothith tak lön nadë ka bi kacke deet yic, lön bi Nhalic ye looi bi ke wëër bei loony yic. Ku akëckë deet.) ²⁶ Nayön nhiäk ke yök koc Itharel karou ke thär, go la ku dak ke. Ku jöl ke yöök ëlä, ‘Piëŋkë këdië wek röörkä. Wek aa koc ruäai. Yenö kuc wek ceŋ kamkun?”

²⁷ “Go raan töŋ wën cï raan tiaam Mothith piëk wei, ku thiëëc ëlä, ‘Yenja cï looi ba ya bënyda. Ku ye bëny dët lëu ba luönda luk? ²⁸ Wic ba ya nöc cimën wäraköl nek yin ke raan Ijip?” ²⁹ Tëwën piŋ Mothith ë wët kënë, go kat ku le ceŋ Midian. Ku aci bën la dhiëeth dhäk karou ë tëën.

³⁰ “Wën cï Mothith ceŋ ruöön thiärñuan Midian, go atuny Nhalic rot nyuoëth ye. Ku atuny nhial ëci Mothith tiŋ kecit bun dëp roor liëet tëtthiäk kek gon Thinaï. ³¹ Go Mothith gäi kë cï tiŋ, ku cot rot but lööm ku bi tiŋ apath. Go röi Nhalic piŋ ke ye lueel, ³² ‘Ee yen Nhalic ye wärkuön dit door. Nhalic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith riöcc arëk bi lath ku cii këwën ben dot. ³³ Go Nhalic Mothith yöök, ‘Dëk war bei, rin të këëc yin thïn, ee tët thek. ³⁴ Yen aci tereec guum kackië thïn pan Ijip tiŋ. Yen aci dhiëenden piŋ. Ku yen aci bën ku ba ke bën kony. Bäär ëmën, ba yi tuooç Ijip.”

³⁵ Ithipin aci la tuen ke jam luk yic ëlä, “Mothith ëci koc Itharel kuc bik wëtde cii piŋ. Ee cik thiëëc ëlä, ‘Yenja looi yi ba ya bënyda ku ye luökkuu luk?’ Yen Mothith ë yen cï Nhalic tooc ku bi ya bëny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abi atuny Nhalic cï rot nyuoëth ye bun dëp yic, kony luöide yic. ³⁶ Yen Mothith aci koc Itharel wët nhüim bei Ijip ke loi käk jäŋ gösi pan Ijip, ku wäär teem wär aruöör, ku jöl a wäär rëer kek roor liëet run kathiaärñuan. ³⁷ Mothith ëci koc Itharel yöök, ‘Nhalic abi we tuöc raan bi we bën piöcc wëtde, raan käk Nhalic tiŋ cimën cï yen ya tuöc we. Ku yen raan bi tuöc we abi ya raan kuatdun.’ ³⁸ Mothith ë yen rëer kek koc Itharel ke ciëŋ roor liëet. Ee rëer kek wärkuan dit. Ku jöl a atuny nhial yen cï jam tënë ye gon Thinaï ñhom. Ee yen ye Nhalic yöök ku bi wëtten piŋ akölrëëc ëbën bën lëk koc.

³⁹ “Ku wärkuan dit aake cï kuc ku bik wët Mothith cii piŋ, keek aakëc luui wëtde. Ku wickë bik dhuk Ijip. ⁴⁰ Gokë Aron yöök,

7:5 Cäk 12:7; 13:15; 15:18; 17:8 7:6 Cäk 15:13-14 7:7 B.bei 3:12 7:8 Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18
 7:9 Cäk 37:11, 28; 39:2, 21 7:10 Cäk 41:39-41 7:11 Cäk 42:1-2 7:13 Cäk 45:1, 16 7:14 Cäk 45:9-10, 17-18;
 46:27 7:15 Cäk 46:1-7; 49:33 7:16 Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Joc 24:32 7:18 B.bei 1:7-8 7:19 B.bei 1:10-11,
 22 7:20 B.bei 2:2 7:21 B.bei 2:3-10 7:23 B.bei 2:11-15 7:29 B.bei 18:3-4 7:34 B.bei 3:1-10 7:35
 B.bei 2:14 7:36 B.bei 7:5; 14:21; Kn 14:33 7:37 L.rou 8:15, 18 7:38 B.bei 19:1-20:17; L.rou 5:1-33 7:40
 B.bei 32:1

‘Thäth yo jak bi ke aa ket tuenj koc wat yonhüm tē cieth yok. Akucku yen kē cī rot looi tēnē Mothith yen wäär wēt yo bei Ijip.’

⁴¹ Keek aaci milän thösth ke ye jōj cīt manh wenj, ku loikē yai bi kek yanhdn cik looi aa door. Ku yekē jal näk. ⁴² Tēn Nhalic aci yeksu bēn wēl ke. Ku pēl ke bik aa kuēl tō nhial kek yekē door, cimēn cī ye gōt athōr koc kāk Nhalic tūj yic ēlä,

‘Wek koc Itharel! Ee cie yen, yen yakē näk yōk.

Yōn tō wek ror liēet run kathiārnuan.

⁴³ Ee ye duēl jōndun cōl Molok yakē ket.

Ku jōl atīm ciēer, jōndun cōl Repan cāk guanj.

Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuōc wei, bāk yet Babilon kōu ciēen.’

⁴⁴ “Wärkuan dīt aake la Duēl yen ye nyuōth lōn nadē ke Nhalic arēer ke ke ror liēet. Duēl aci yik tēcīt tē cī Nhalic ye lēk Mothith thīn, cī looi tēcīt tē cī ye nyuōth Mothith thīn. ⁴⁵ Ku yen duēl kēnē ēci wärkuan dīt aa thōn miēthken wäthēer, agut tē bī Jocua ye ē piny cuk bēn rum tēnē koc ke la ye. Wäär ye Nhalic ke cuōp wei tē bī yōk. Ku jal duēl rēer agut wäär ye Debit bēnyjakhom. ⁴⁶ Debit ē nhīer Nhalic. Ku ēci Nhalic thiēec ku bi puōl bi luak yik, luanj bi Nhalic Wundit Jakop cej thīn. ⁴⁷ Ku ē Tholomon yen aci luak bēn buth.

⁴⁸ “Ku yen Nhalic Madhōl acie cej yōōt yīc yōōt ke yik. Cimēn ye koc kāk Nhalic tūj ye luēl ēlä,

⁴⁹ ‘Aci Nhalic luēl, ke nhial yen tō thōnydiē thīn,

ku piny yen aye yen yacōk tāau thīn.

Ye yōn yīndē yen bāk yik tēnē yen?

Ye tēnen yen lēu bi yen lōj thīn!

⁵⁰ Cie yen ya looi kākā ēbēn!’

⁵¹ “Tēril wek nhīm thīn! Wek aaci kucē bāk wēt Nhalic cī pīj, rin thōj wek puōth kek koc kēc Nhalic gam cimēn wärkun dīt thēer. Wek aaci kucē bāk wēt cī Wēi Nhalic lēk we cī gam.

⁵² “Le raan kāk Nhalic tūj cī wärkuōn dīt puōl ke kēckē näk? Wärkuōn dīt aaci koc cī Nhalic tooc näk, koc ke cie ye lueel lōn raan bi kē wīc Nhalic bi looi, abī bēn. Ku emēn yen acāk gaany ku acāk cōl anāk. ⁵³ Aa wek cī lōōj Nhalic thōn, lōōj kek ke cī atuny nhial thōn wärkuōn dīt. Ku keek aa kēckē ke gam!”

Ithipin aci biōök aleel

⁵⁴ Tēwēn pīj bāny luk wēl Ithipin, gokē puōth riākā apēidit ku kackē kethook tēnē ye. ⁵⁵ Ku yen Ithipin ēci Wēi Nhalic thōj guōp, go yenyin wēl nhial ku dēci, ku tūj riel

dīt Nhalic, ku tūj Jethu aya ke kāk Nhalic lōōm kōj cuēc.

⁵⁶ Go Ithipin bāny luk yōök jalkē tūj, “Yen aci nhial tūj ke liep yethok, ku yen aci Manh Raan tūj ke kāk Nhalic lōōm kōj cuēc.”

⁵⁷ Go bāny luk keyith kum ku reelkē apēi. Ku rinjē Ithipin guōp, ⁵⁸ Ku yēthkē ayeer geeu ku lek biōök aleel agut tē thou yen. Koc kek ke näk ye aake cā alēthken nyāj riēnythii cōl Thawul ku bi ke lōk tiit. ⁵⁹ Keek aaci Ithipin jal biōök aleel, ku Ithipin ē ye Nhalic cōol, “Bānydiē Jethu, lor wēikiē!” ⁶⁰ Ithipin ēci yenhiōl guōt piny ku lueel ke cie rōl jot apēidit, “Nhalic! Duk ke gāk kērec cik luōi ya!” Wēt kēnē aci lueel, ku thou nyin yic. Nāk cī Ithipin näk ēci raan cōl Thawul gam. Ku mony cōl Thawul ē tō thīn. Ku yeen ēci lōn nēk Ithipin gam.

8

Thawul aci koc cī gam cōl agum

¹ Akōl nēk Ithipin, yen akōl jōk yen rot bi koc ke cī wēt Jethu gam Jeruthalem gum apēidit. Koc ke cī wēt Jethu gam aake cī kat bik rōt thiāi wuōt kōk yīc, wuōt Judia ku Thamarā, ku atuuc Jethu kek aake cī dōj Jeruthalem kepēc. ² Koc ke cī wēt Nhalic gam pānden ēbēn, aa kek cī Ithipin bēn la thiōk, ku jōlkē dhiau apēi rienke.

³ Ku ēci Thawul them bi koc cī wēt Jethu gam cōl agum, rin yeen ē ye la panē ku panē, ke kuany bēēi yīc ēbēn, ku ē ye koc cī wēt Jethu gam yōc bei yōōt yīc, rōōr ku diāar, ku kuēth ke bi ke la mac.

Wēt Puōth Yam aci piōōc Thamarā

⁴ Koc ke cī wēt Jethu gam, cī thiēi wuōt kōk yīc aake cī la cath wuōt yīc ēbēn, ku piōōckē koc wēt Nhalic. ⁵ Pilipo ēci cath bi la gen Thamarā ku le koc piōōc thīn wēt Jethu Krītho. ⁶ Koc ke cī kenhīm aa kuōōt, aake cī kepuōth aa tāau piny ku bik kē lueel Pilipo aa pīj apath. Keek aaci wēt Pilipo aa pīj ku tūj kē kāk jāj gōi cī aa looi. ⁷ Koc juēc aaci jakrec aa bēn bei kegup ke dhiau apēi, ku koc cī ruai, ku koc kōk cī njal acāk Pilipo cōl aa puōl. ⁸ Kēya, koc Thamarā aaci puōth bēn miēt apēidit.

⁹⁻¹⁰ Ku mony cōl Thaimon ē ciēj gen Thamarā, ku yeen ēci koc cōl agēi kākken ye looi. Yeen ēci rot looi ke ye raandit apēi, ku kuat koc ke ciēj geeu ēbēn aake cī kepuōth tāau piny ku pīj kē wētde. Ku ē cik aa lueel ēlä, “Jōj cōl Rieldit yen aci bēn piny cimēn Thaimon.” ¹¹ Ku ē yic, Thaimon ēci koc Thamarā cōl agēi tēwäär yen kākken kē looi jōj tō yeguōp, ku koc aake ye wētde buōōth yic ku detkē yic. ¹² Nawēn la koc Thamarā wēt Pilipo gam, wēt piōōc yen koc Wēt Puōth

Yam rin bäny Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go röör ku diäär gam bik röt cöl aa muoc nhiim. ¹³ Yen Thaimon aya eci wët Nhialic gam, ku cöl rot amuoc nhom, ku jolkë rëer tók kek Pilipo, ku yeen eci bën gai tëwën tñj yen kákdít jän gai ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke tš Jeruthalem piñ lon nadé ke koc Thamaria aake ci wët Nhialic yet téné ke. Gokë Piter ku Joon tooc bik la téné ke. ¹⁵ Nawën ci Piter ku Joon yet Thamaria, gokë rööku ku bi Wëi Nhialic lööny koc Thamaria gup. ¹⁶ Koc Thamaria aake ci muoc nhiim rin Jethu Kritho ku Wëi Nhialic ë ñuot këc lööny kegup. ¹⁷ Go Piter ku Joon kecin täau kenhüim go Wëi Nhialic lööny kegup.

¹⁸ Tëwën ci Thaimon ye tñj ke Wëi Nhialic ci lööny kegup, wën ci Piter ku Joon, atuuc Jethu, keek döc, go wic bi Piter ku Joon gäm wëü, ¹⁹ ku jol ke yöök, “Yiëkkë ya riel kënë aya, rin na le raan daac, ke Wëi Nhialic lööny yeguöp.”

²⁰ Go Piter wët Thaimon dhuk nhom ku lueel, “Anuëñ diët yi ku wëüku cuet pan mac ebën, rin ë yin ye tak diët yi yoc miöc Nhialic wëü. ²¹ Yin acie raan akuötda ku acin kën yi mat ke yo, rin piändu acü la cök téné Nhialic. ²² Dhuök yipuöu ciëñ, ku päl luoi käreç, ku rööc Nhialic ku bi käreç ye tak cimën ë kënë päl piny. ²³ Yen aye tñj yiguöp lon til yin yo apeidit, ku yim acü käreç ye ke looi muör.”

²⁴ Go Thaimon Piter ku Joon yöök. “Röökkë téné Nhialic rienkië, ku bi ciën këreçc loi rot téné ya kák cá lueel yiic.”

²⁵ Tëwën ci Piter ku Joon koc Thamaria lëk lon ye wët Nhialic ye lëk ke yic, gokë dhuk Jeruthalem. Ku tëwën dhuk kek, aake ye koc piöc Wët Puöth Yam Nhialic ë bëñi juéc cik tëék yiic pan Thamaria.

Pilipo ku bëny wëü Ithiöpia

²⁶ Atuny Nhialic eci Pilipo lëk ëlä, “Guir rot ku kueny dhöl yic, dhöl jiël Jeruthalem bi la Gadhá.” (Dhöl kën acie bën tëék ëmën.)*

²⁷ Go Pilipo rot guir ku lööny dhöl. Ku tëen, ke yök raan Ithiöpia, raan ci la Jeruthalem bi Nhialic la door. Ku yen mony kënë eci roc. Ku ë ye bëny wëü muk wëü tñj cöl Kandake, tñj ye bëny Ithiöpia, ²⁸ ku yen ë dhuk Ithiöpia riän thel mathiäñ. Tëwën cieth yen dhöl yic, ee kuen athör Ithaya raan kák Nhialic tñj. ²⁹ Ku eci Wëi Nhialic lëk Pilipo, “Löör ku cath keyi thiäk rot riän thel mathiäñ.” ³⁰ Go Pilipo jäl riñ tethiääk kek ye ku piñ ke kuën athör Ithaya yic. Go jal thiëc, “Ye deet yic yen kë kuen?”

³¹ Go bëny tšöu wëü dhuk nhom, “Ba jal deet yic këdë, ke cin raan cie tët yic ya?” Ku yööc Pilipo bi la nhial riäi yic, bi cath kek ye.

³² Kënë yen kuen athör theer wël Nhialic yic akín,

“Yen ee cit amäl thel ku bi la teem röl, acit manh amääl cie dhiau të teem nhiemde wël, ee cin wët ye lueel.

³³ Yeen ee ci rac gup, ku koc aake cü kuc bik yienyde cü gam.

Acin raan mithken bi döñ bi lök lueel, bi käreç riëc akölë lök a lueel, rin cü pierde pinyndhom guö cöl athök.”

³⁴ Ku jol bëny tšöu wëü Pilipo yöök, “Lëk ya, Ithaya jiem rin ña, jiem rienke aye rin raandá?” ³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jöck jamde këthiöök awën ci bëny tšöu wëü kuen athör theer wël Nhialic yic. Ku jol lëk Wël Puöth Yam rin Jethu. ³⁶ Tëwën cieth kek dhöl yic, ke yet të tšü piü thin, go bëny tšöu wëü Pilipo jal thiëc, “Piü akik, yenjö bá pëen ke ya ci muoc nhom?”

³⁷⁻³⁸ Bëny tšöu wëü pan Ithiöpia aci raan kuath riäi yöök bi riäi cöl akäac, ku jol Pilipo ku bëny wëü la piny ku lek piü yiic, ku muoc Pilipo bëny wëü Ithiöpia nhom. ³⁹ Nawën cik jäl bën bei piü yiic, go Wëi Nhialic Pilipo diër piny. Ku bëny tšöu wëü akëc Pilipo bën tñj, go lööny dhöl ke dhuk panden, ku yeen ë mit puöu apei. ⁴⁰ Pilipo aci rot yök ke ci yet gen cöl Adhotuth, ku ler ku piöc koc Wël Puöth Nhialic geeth yiic ebën, gut të yet yen gen cöl Cetharia.

9

*Thawul aci wët Jethu gam
(Luoi 22:6-16; 26:12-18)*

¹⁻² Thawul aci la tuen ke riëc ye yen koc buöth Bëny riäac lon nëk yen ke. Ee ci la téné raandit kák Nhialic, ku bi ye la yiék athöör téné bäny akut yanh Itharel rëer gen Damathkuth, ku aye athörkä lëk koc Itharel tš Damathkuth, lon na la Thawul koc ci wët Jethu gam yök, diäär ku rööer, ke bi döm, ku kuëth ke Jeruthalem.

³ Tëwën cieth Thawul dhöl yic ke la Damathkuth, ku wën ci yen jal thiök kek geu, ke kam thiin wën ke tñj mac la biliny nhial, ku yer piny ebën yelööm. ⁴ Ku wiik piny ku piñ raan röl ke jam ku lëk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin nõ cöl yin ya agum?”

⁵ Go Thawul thiëc ëlä, “Ee yin ña Bëny?” Go röl wën ci piñ dhuök ye, “Ee yen Jethu, yen raan jör. ⁶ Ku yim jöt rot ëmën ku löör geeu, ku yin abi lëk kë ba dhiei looi.”

⁷ Rööer ke cath kek Thawul aake ci köc, ke bit, ku keek ë cin raan cik tñj, ku aake ci röl raan jam piñ. ⁸ Go Thawul rot jöt, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tñj. Go koc ke cath kek ye döm cin ku thelkë, ke la Damathkuth.

⁹ Ku jäl rëer nin kadiäk ke cie daai, ku yeen ë ninkä yiic kadiäk ecie dek piü ku ecie mith.

* 8:26 Dhöl kënë acie bën tëék ëmën rin diit licet thin.

¹⁰ Raan cöl Ananiath cī wēt Nhialic gam ē rēer Damathkuth. Ku ē la kēn cī rot nyuōth ye, ku ē ye tēn cī Nhialic ye cōl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bēer, “Yen akīn Bēny.”

¹¹⁻¹² Go Bēny lēk ye, “Jot rot, ba la dhōl cōl, ‘Dhōl la cōk,’ ku na yēt pan raan cōl Judath ke yī thiēc raan cōl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul arōōk, ku yeen ala kē cī rot nyuōth ye lōn cī yen ke raan kāk Nhialic cōl Ananiath tīj ke bō yōt, bī ye bēn dōc, rin bī yen ke piny bēn tīj.”

¹³ Go Ananiath bēer, “Bēny, kōc juēc aacā lēk kārēc apeī ye raan kēnē luōi kōc cī wētdu gam tō Jeruthalem.” ¹⁴ Ku yeen aci bēn Damathkuth tēnē, ke cī raandīt kāk Nhialic yīēk riel, ku bī kōc yī door bēn dōm.”

¹⁵ Go Nhialic lēk Ananiath, “Lōr yen aca lōc, ku bī ya aluañdiē. Yen abī ya cōl anjic kōc cie kōc Itharel, ku jōl aa bānydīt pinynhom ēbēn, ku jōl aa kōc Itharel.” ¹⁶ Ku aba nyuōth ye, yen yen, yen tē bī yen guum thīn wētidiē.”

¹⁷ Go Ananiath lōony dhōl ku ler yōn wēn rēer Thawul thīn, ku jōl dōc. Ku yōōk Ananiath ēlā, “Yīn wāmāath Thawul, Jethu yen Wēn Nhialic nhom, yen cī rot nyuōth yī dhōl yic wāar bī yīn acā tooc. Acā tooc, ku ba yī bēn dōc ku ba bēn daai, ku bī Wēi Nhialic lōōny yīguōp.” ¹⁸ Kaam wēn, ke kacit kuēc rēc lōōny piny Thawul nyin ku ben piny tīj. Ku jot rot bī kōc ku cōl rot amuēc nhom, ¹⁹ nawēn cī jāl mīth, ke ben riel yōk. Thawul aci jāl rēer nīn lik Damathkuth kek kōc cī gam.

Thawul aci kōc piōc Damathkuth

²⁰ Nawēn ke la tēn amat kōc Itharel ku jīem rin Jethu. Ee cī kōc aa lēk ēlā, “Jethu ē ye Wēn Nhialic.”

²¹ Kōc ke cī wēt lueel Thawul piñ aaci bēn gāi, ku yekē rōt thiēc kamken, “Cie yen mony kēnē wāar tō Jeruthalem, yen kōc cī wēt Jethu gam nōk? Ku cie yen bī yen tēnē ēmēn, bī kōc cī wēt Jethu gam bēn dōm ku kuēth ke tēnē raandīt kāk Nhialic?”

²² Ku yen Thawul ēci riel piōc yic apeidīt, rin kāk ke ye lueel, aaye nyuōth lōn nadē ke Jethu yen ē raan bī Nhialic tooc bī kōc bēn luōk, aake ye yith kōc rac nhūm, ku ē cīn kēn ye kōc Itharel tō Damathkuth bēn bēer.

²³ Nawēn cī nīn juēc thōk, ke kōc Itharel kuut kenhīm ku jōlkē tē bī kek Thawul nāk thīn cāt. ²⁴ Ku yen Thawul ēci bēn lēk kē cī kōc Itharel mat yic, kē bīk luōi ye. Aake cī dhōl la ayeer kal geuu yic bēn aa tiit thook akōl ku wēer, rin na tēēk thīn ke nāk. ²⁵ Nayōn akāl tōk ke tēu kocken ye buōth alom yic, ku luēñkē tēyōr pāny kōu, ku jōlkē luaac piny ē wiēn.

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul aci bēn dhuk Jeruthalem ku them bī rot mat akut yic, akut abiōth. Ku akēc kōc ke cī wēt Jethu gam, gam lōn cī Thawul rot wel ku bī ya raanden, ku keek aake ye riōc ē ye. ²⁷ Go Barnaba dōm cin ku yēth tēnē atuuc Jethu. Ku jōl tēt yic atuuc Jethu yen tē cī Thawul Jethu tiēñ thīn dhōl yic ke la Damathkuth, ku lōn cī Jethu jam tēnē ye. Ku yeen aya ēci tēt yic atuuc Jethu, yen tē cī Thawul kōc piōc thīn ke cī riōc Damathkuth rin Jethu. ²⁸ Ku kēya Thawul aci bēn rēer ke ke. Ku jōl a cath gen Jeruthalem yic ke piōc kōc rin Jethu ke cie nyin ye riōc. ²⁹ Yeen aya aci ya jam ku teer wēl kek kōc Itharel jam thoñ Girik, ku ēci kōckā duēr bēn nōk. ³⁰ Nawēn le kōc akuōtde yōk lōn wic ye bī nōk, gokē nyaaī ku yēthkē tē cōl Cetharia ku jōlkē la tuōc Tarthuth.

³¹ Ku tēen, yen ē tē cī kōc cī wēt Nhialic gam nhīm bēn lāāu, ku rēerke ke cīn riōc geeth yīc ēbēn, Judia, ku Galilia ku jōl a Thamaria. Akut kōc ke cī wēt Nhialic gam ēci yeyic juak, ku ēci dīt rin ye Wēi Nhialic ke kony, rin ē kek rēer ke thek bēny Jethu.

Pīter aci la Lida ku Jopa

³² Pīter aci bēi juēc tēek yīc, na ye yōn akāl tōk ke la kōc cī wēt Nhialic gam ciēñ pan cōl Lida neem. ³³ Go Pīter mony cōl Ainiēth yōk Lida, ku yen mony kēnē akēc cath run kabēt rin cī yen ruai. ³⁴ Go Pīter lēk Ainiēth ēlā, “Ainiēth, Jethu Krītho aci cōl apual. Jot rot ku lōm biñdu.” Go Ainiēth rot jot nyin yic. ³⁵ Go kōc ke ciēñ Lida ku Caron Ainiēth tīj ke cath, gokē wēt bēny Jethu gam.

³⁶ Ku tīj cōl Tabitha cī gam ē ciēñ Jopa. (Ku rienke yen tīj kēn thoñ Girik ē cōl Dorkath, ku wētde yic, “Ee lōc.”) Ku ē ye kāpath looi ku kony kōc nōñ. ³⁷ Ke tēen ēci tuany nawēn ke thou. Go guāpde lōk ku tōu yōn nhial. ³⁸ Pan cōl Jopa ēci mec apeī ke Lida. Nawēn piñ kōc akut cī wēt Jethu gam lōn rēer Pīter Lida, gokē kōc karou tooc bīk la lēk ye ēlā, “Lōc bēn tēnē yo.” ³⁹ Go Pīter rot jal guuir ku lōony dhōi kek rōōr awēn karou. Nawēn le Jopa, ke yēth yōn nhial. Ku guōp ēci diāār lēer gōōm piny ke dhiau. Ku yekē alēth cī kōc yen Tabitha yōn pīl yen jāl aa nyuōth Pīter. ⁴⁰ Go Pīter kōc cōl ala ayeer yōōt, ku jōl yenhiol guōt piny bī rōōk, ku wēl yenhom guōp raan ku lueel, “Tabitha, jot rot!” Go Tabitha ye nyin jāl liep. Nawēn tīj Pīter go yekōu jot piiny. ⁴¹ Go Pīter dōm kōk ku kony bī rot jot. Ku jōl Pīter kōc akut cī wēt Jethu gam cōl, ku jōl aa diāār lēer, ku jōl ke nyuōth Tabitha ke cī pīr. ⁴² Thoñ cī Pīter Tabitha cōl aben pīr aci jāl thiēi Jopa yic ēbēn. Ku tēen kōc juēc aaci wēt bēny Jethu bēn gam. ⁴³ Ku jōl Pīter ceñ nīn juēc pan raan biōk duny cōl Thaimon.

10

Kornelio aci Piter caal paande

¹ Mony cöl Kornelio ë t3 gen Cetharia. Ku yen ë ye bëny mac apuruk buoat, “Ke ye cöl apuruuk Italia.” ² Ku yeen ë ye raan path riisc Nhalic. Yeen ku kacke aake ye Nhalic door. Ee ye koc Itharel n3n nyin kony, ku ë ye lac rök tënë Nhalic.

³ Na3on akäl tök, t33n akäl, ke kädän b3 kécit nyuöth, ku t3n atuny nhial ke b3 ku lueel tënë ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial döt ke ci riisc ku lueel, “Ye kënë n3 Bëny?” Go atuny nhial dhuök ye, “Nhalic aci r33kku piñ, ku aci kuöony ye looi tënë koc n3n nyin t3n aya. Ku awic bi ke dhuk nhim.” ⁵ Tuöc koc Jopa ëmën bik mony cöl Thaimon Piter la cöl. ⁶ Yeen arëer pan raan duny biök cöl Thaimon, wär nhom.” ⁷ Tëwën ci atuny nhial awën luel ë wëkä jäl, ke Kornelio cöl koc karou ken lui baai, ku cöl apurukden tüt baai ë Nhalic door; ⁸ ku lëk ke wët ci atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹ Na3on aköl dëët, ke rök awën n3ot dhöl yic, ke ci thiök kek Jopa, ke Piter la yon nhial thok təcit aköl ciel yic bi la rök. ¹⁰ Ku jöl cök nök, ku wic bi mith. Tëwën guir mieth ke kécit nyuöth loi rot tënë ye, ¹¹ ku t3n nhial ke ci rot liep, ku luëac kädän rot piny, kädüt la t3yëi, la guök kañuan, ¹² la yic kuat läai ëbën, ku käk wuc keyöth piiny ku diet pär nhial. ¹³ Ku piñ röl ke lëk ye, “Jot rot Piter, näk lëi ku cuet.”

¹⁴ Go Piter lueel, “Acie tède Bëny! Yen akëc kañ mith käk cie cam cit kakkä.”

¹⁵ Go röl ben jam tënë ye, “Duk tak lon le yen ke cü path bi cam tē ci Nhalic ye lueel ka path.” ¹⁶ Kënë aci röl awën ber yic arak diäk, nawën ke wiën mit, ku dhuk nhial.

¹⁷ Ku gëi Piter kē wic Nhalic bi lëk ye ë nyuöth kënë yic. Ku ë kaam awën ke koc ci Kornelio tooc aaci tē rëer pan Thaimon thin njic, ka kääc yöl thok. ¹⁸ Ku cöotkë ku thiëckë, “Le jäl t3 baai tēn cöl Thaimon Piter?”

¹⁹ Tëwën n3ot wic Piter ye bi nyuöth deet yic, ke lëk Wëi Nhalic ye, “Piter, piñ yiyic, ala koc kadiäk ci bën wic yī. ²⁰ Guir rot ku l3r piny, ku duk wët cieth kek y3n yic ba cü la ke ke, ee yen acöl ke aab3.” ²¹ Go Piter la piny ku lëk ke, “Ee yen raan wiëckë. Yen3 bii wek?”

²² Gokë bëer, “Yok aaci bëny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ë raan path Nhalic door, ku yeen atheek koc Itharel ëbën. Aci atuny Nhalic lëk ye bi yī caal paande, rin bi yen wët ba la lëk ye piñ.” ²³ Go Piter ke cöl, “Bäk niënkë ë wëer kënë.”

Nawën bak piny ke Piter jiël ke ke, ku cath koc k3k ci gam Jopa kek ye aya. ²⁴ Na aköl dëët ke yet Cetharia tē tiit Kornelio ye thin,

kek kacke ku mätken ci cöl. ²⁵ Tëwën dööt Piter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhial piny yenhom. ²⁶ Go Piter cöl ajöt rot bi k33c ku lueel, “Yen guöp, yen ë raan ë path.” ²⁷ Ku jöl Piter jam kek Kornelio agut tē yeet kek yöt, ku yök koc juëc ke ci kenhiim mat, ²⁸ ku lueel tënë ke, “Anjäckë lon lörjan Itharel ë raan pëen bi cü la bëei kuat dët yic, ku cü mät ke ke. Ku aci Nhalic nyuöth ya lon acin raan lueel ka la guöp käreç. ²⁹ Këya, wën ci yin ya tuöc, yen aci bën ke cin diu, ku awiëc ba njic aya, yen3o tuc yin ya.”

³⁰ Go Kornelio lueel, “Wäär nin kadiäk cök yen ya rök yöt ë tēn, təcit mënë tään aköl, kaam wën ke raan cen alëth yer apei b3 ku këçc yanhom, ³¹ ku lueel, ‘Kornelio! Nhalic aci r33kku piñ, ku aci kuöony ye looi tënë koc n3n nyin t3n. ³² Tuöc raan Jopa bi mony cöl Thaimon Piter la cöl. Yeen arëer pan raan duny biök cöl Thaimon t3 wär nhom.’ ³³ Guo yī tuöc nyin yic. Ku yin aci kēpath looi ba bën. Ëmën, yok aa rëer tēn ëbën yo dëci Nhalic, buk kē ci Nhalic lëk yī ba lueel, piñ.”

Löj Piter

³⁴ Go Piter jäl jam ëlä, “Aca deet yic ëmën lon ë yic, Nhalic acie koc ë poc yic. ³⁵ Kuat raan ye door ku looi kápath, aye gam. Acin këde kek kuat. ³⁶ Yin anjic wët ci lëk koc Itharel, Wët Puoth Yam ci Jethu Bëny mac koc ëbën bëei bi koc döör ke Nhalic. ³⁷ Yin anjic kákdit ci röt looi pan Itharel ëbën, jök wun Galilia, l3k wëi wäär ye Joon lëk koc cök ciëen. ³⁸ Yin anjic Jethu raan Nadharet, raan ci Nhalic löc ku cal Wëike ab3 tënë ye ku gëm riel. Jethu ë ye la y3n juëc yic, ku looi kápath tënë koc. Ku kony koc la gup jakrëc. ³⁹ Yok aaci kajuëc ci looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ëbën t3n, ayi kē ci ye piäat tim ci riü kou bi nök. ⁴⁰ Ku ben Nhalic cöl apir ku jöt bei piiny ran yic aköl ye nin diäk, ku cöl anyuth rot yo. ⁴¹ Ku acie koc ëbën aa yök koc yok ci Nhalic löc buk njic. Yok aaci mith ku dëkku kek ye wäär j3n rotde cök ciëen. ⁴² Ku lëk yo buk wëtde lëk koc, ku lueluk lon ë yen aci Nhalic löc bi luk looi tënë raan ëbën, koc pir ku koc ci thou. ⁴³ Koc ëbën, koc käk Nhalic t3n aaci jam riënkë, ku luëkë na gam raan wët Jethu, ke Nhalic apël kärke piny riënkë.”

Koc cie koc Itharel aaci Wëi Nhalic lööny kegup

⁴⁴ Tëwën n3ot jicem Piter, ke Wëi Nhalic lööny koc awën piñ gup. ⁴⁵ Ku koc Itharel wäär b3 Jopa kek Piter aake ci gäi, rin ci kek Nhalic t3n ke ci misde gam koc kuat dët cie koc Itharel aya. ⁴⁶ Rin aa cik t3n ke jam thok k3k, ku luëkë, “Nhalic adit.” Go Piter jam, ⁴⁷ “Köckä aaci Wëi Nhalic bën tënë ke cimënda aya. Nadë, le raan bi ke pëen bi ke

cii muoc nhiiim?" 48 Ku col ke aa muoc nhiiim rin Jethu Kritho. Ku lek Kornelio Piter bi reer ke ke nin lik.

11

Piter acä akut Jeruthalem lek kë ci looi

1 Atuuc Jethu ku koc käk ci gam pan Judia yic ebën, ee cik pinj lon nadë ke koc cie koc Itharel aake ci wët Nhialic yet tënë ke. 2 Tëwën ci Piter yet Jeruthalem, go koc ke wic ye ku bi koc cie kuat Itharel aa noot ye jääm guöp ëlä, 3 "Yin yi ye jäl pan koc cie noot, ku yin yi ye röm ke ke!" 4 Go Piter ke tët keriëec ebën ci rot looi, 5 "Wäär ë la kën ca tñj ke ya rööc gen Jopa. Ee la këdüt la tÿëi, la guök kanjuan, ca tñj ke luëec piny nhial, ku tÿëu piny yalööm. 6 Ku jäl luiit yic, guö lääi baai ku lääi roor ku jäl aa lääi wuc keyiic, ku diet roor tñj thün. 7 Ku piñj röl ke ye lek ya, 'Jot rot Piter, näk lääi ku cuet!' 8 Guo lueel, 'Acie yic, Bëny! Acin müth rec ca kan cam cit kakkä.' 9 Guo röl ben pinj nhial. 'Duk tak lon le yen kë cii path bi cam tÿ ci Nhialic ye lueel ka path.' 10 Kënë aci rot looi arak diäk, ku jäl këdüt la tÿëi la guök kanjuan awën tÿ lääi thün, miit ku dhuk nhial. 11 Kaam thiin awën ke röör kadiäk ci tuoc ya tÿ col Cetharia yëet pan awën reer yen thün. 12 Ku ëci Wëi Nhialic lek ya, ba nhom cii thiek ba cath ke ke. Ku jäl kockä kadätem akutdan koc ci gam yic ya ruac, jäl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. 13 Ku lek Kornelio yo lon ci yen atuny nhial tñj ke kääc yenhom yönde ku lek ye, 'Tuoc raan Jopa tënë mony col Thaimon Piter bi ben. 14 Yen abi lek wël bi yin ku miethku col apoth kërac yic.' 15 Nawën jaam, ke Wëi Nhialic lööny kegup cimën yon tuenj køj yen lööny yogup. 16 Ku jal këne ci Bëny Jethu lueel yon tak, 'Joon ë ye koc muoc nhiiim ë piu, ku wek aabi muoc nhiiim Wëi Nhialic.' 17 Acie kë lëu bi baai dhöl lon ci Nhialic këne yen ci yiëk yo, yiëk koc cie koc Itharel aya, ku ë yik yo wët ci yok wët Bëny Jethu gam, ke yen ya na, ba them ba Nhialic gël nhom!"

18 Nawën pinjë wël ci Piter lueel, gokë cii ben jääm guöp ku leckë Nhialic ëlä, "Kën yen ë wic Nhialic aya, ku bi koc cie koc Itharel käreec yekë looi puöl, ku bik met pïr akölrüëec ebën yic!"

Koc ci gam pan col Antiök

19 Koc ke ci gam aake ci wëer rin ci kek riööc lon nek ke cimën wäär ci Ithipin nöc. Koc käk ke yic aaci yet pan col Ponicia ku Thaipruth ku Antiök. Ku keek aake ye koc Itharel kepëc kek aake ye lek wët yam Jethu. 20 Ku koc käk ke ci gam, ku aake ye koc pan Thaipruth ku Thirene, aake ci la Antiök ku lek Wët Puöth Yam lek koc cie koc Itharel aya.

Aa cik aa lek thonj puöth yam rin Bëny Jethu. 21 Aake ci Nhialic yiëk riel. Go koc juëc gam ku yekë Nhialic door.

22 Thonj ci koc cie koc Itharel gam Antiök aci yet tënë koc ci gam Jeruthalem. Gokë Barnaba tuoc Antiök. 23 Wën ci yen yet ku tñj tÿ ci Nhialic koc Antiök daac thün, ke jäl puöu miët ku jiëem kenhiim ku bik aa koc path yer puöth, nhiar Nhialic piänden ebën. 24 Barnaba ë ye raan path ci Nhialic gam piände ebën, ku ë la guöp Wëi Nhialic. Koc juëc aaci wët Bëny ben gam.

25 Ku jäl Barnaba jäl ku ler pan col Tarthuth ku bi Thawul la wic. 26 Nawën le yök, gokë ben Antiök. Ku jolkë reer Antiök ë ruösn, ku keek aake ye röm kek koc ci gam, ku aaci akut dit apei ben piöcc. Antiök yen ë tën køj koc ci gam aa col thün ka Krithiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuoc Jeruthalem

27 Ruösn yen reer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ë tën jiël koc käk käk Nhialic tñj Jeruthalem ku lek Antiök. 28 Raan tök ke yic col Agabuth ëci Wëi Nhialic yiëk riel, ku bi lek koc lon le yen çonjüt bi ben pinynhom ebën. (Çonj këne aci ben ben yon ye Klaudiöth bënyñakhom.) 29 Ku abiöth aaci raan tök keyiic ebën la këne ci ya tuoc wämäthaken ci gam ciëj wun Judia. 30 Ku keek aaci wëëu kuööt yic, ku jolkë Barnaba ku Thawul tooç bik ke yäth tënë kacdüt akut koc ci gam.

12

Koc ci gam aaci juät ke gum apej

1 E runkä cök ëci baai kööl agut Judia, go bëny Judia col Yërot Agripa koc abëk koc ci gam yic col abaj. 2 Yam aci mënh Joon col Jemith col atök yeth pal. 3 Na le tñj ke koc Itharel mit puöth kë ci looi, go Piter col adöm ku mac, (yen këne ë loi rot yon ciem Yan Ayum cin yic luou.) 4 Nawën ci Piter däm ku mac, ke thön akuut apuruuk kanjuan bik aa tiit. Ku akuöt tök ë la yic koc kanjuan. Ee ci Yërot Agripa tak ku bi Piter yäth luk yic aköl Yan Ayum cin yic luou cök ciëen. 5 Ku Piter aci jäl reer mëc yic. Ku koc ci gam aake ye rööc rienke apej tënë Nhialic.

Atuny Nhialic aci Piter luöny bei yon mëc

6 Wëer yen bi Yërot Agripa ye col abii luk yic rial, Piter ë nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee ci rek cin arëk karou, ku yon mëc ë tit thok apuruuk kek ke lui akölë. 7 Tëwën nyin yic ka atuny Nhialic bö ku këec yöt thok ku mer yöt yic. Ku meñ Piter kët ku puöcc bi rot jät ku lek ye, "Lac rot jät! Ku ban yiköu!" Nyin yic, ke luöj awën ci ye rek lööny wei yecin. 8 Ku lueel atuny nhial, "Dut yiyic ku ruök warku." Go Piter yeyic duut ku ruk war, ku lek atuny nhial ye, "Paat alanhdu

yiksu ku buoth ya.”⁹ Go Piter jål biaath cök ayeer, Piter ë kéc kën loi rot deet yic, lön nadé ke kè looi atuny nhial ë yic. Eci tak ciët ye nyuöth.¹⁰ Keek aaci jål tääk akuöt tök lööm, akut apuruuk ke tit, ku benkë rëët akut dët ye kek rou lööm ku jolkë yet kal thok, kal ye gur thok wëeth ci yethok wël geeu. Go kal yethok njaany ë rot ku lek ayeer. Keek aaci jål la ke cath dhël yic, nawën ka atuny nhial mär.

¹¹ Ku jål Piter kë lui rot ye deet yic ku lueel, “Emën aca jål njic lön ye yen yic kënë awën ya tijn këcüt nyuöth! Nhialic acä tuöc atuönyde bä bën kuöny bei Yërot Agripa cin, ku jål aa kæk ke ye koc Itharel tijn ke bik luöi ya.”

¹² Nawën njic lön rëer yen tërac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku koc juéc aake ci kenhüm kut thün ë ke rööc.¹³ Ku jål Piter yöt tænj thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cöl Roda la bi raan yöt gut thok la tijn.¹⁴ Ku eci Piter njic röl, go puö müet apei, ku go guo kat ke kéc yöt liep thok, ku le læk koc lön yen ke Piter yen akääc ayeer.¹⁵ Go koc awën rëer yöt læk ye, “Yin aci muöl!” Go læk ke lön ë yic yen aci læk ke. Gokë lueel, “Ka atiämde yen aci bën.”

¹⁶ Ku la Piter tuen ke tænj yöt thok, gokë yöt njaany thok. Gokë tijn ku gëikë.¹⁷ Go Piter læk ke bik biët, ku jål tët yic ke yen të ci Nhialic ye bëëi bei thün yööt ë mec yic ku læk ke, “Lëkkë Jemith ku wämäthkuan kök yen kë ci rot looi.” Ku jiël bi la tädët.¹⁸ Na la piny bak, go apuruuk ke tit nhüm la cöt, ku yekë röt thiéc kamken, “Yenö ci rot looi tënë Piter?”¹⁹ Go Yërot Agripa apuruuk yöök bik yööp. Ku akéc kë bën yök. Go apuruuk cöl adet thook, ku læk koc koc näk bi ke näk. Tëwën ci ë kënë rot looi go Yërot Agripa jål Judia, ku ben la cej Cetharia.

Antipäth Yërot aci thou

²⁰ Nawën ci Yërot Agripa puö riääk tënë bäny Tire ku Thidon, gokë la ke ya akut bik la tijn. Ku ë cik kanj læk Blatuth raan kæk pan bëny tiit bi wëtden gam. Ku jolkë la tënë Yërot Agripa ku thiécë bi döör ke ke, rin keek aake ye müith yök wun yen mec Yërot Agripa.

²¹ Nayön aköl yen ci Yërot Agripa lueel bi yen mat ke ke, go ruk alëthken bääny ku nyuuc thönyde nhom ku jiem ke koc.²² Ku jål koc duöt aa looi ëlä, “Acie raan yen jam, Acieäk.”²³ Ee tëen, Yërot Agripa aci atuny Nhialic bën cöl atuany, rin ci yen rot looi bi a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawën ke cuet käm tã yeyäc yic, ku thou.

²⁴ Wët Nhialic aci bën la tuen ku koc juéc aaci bën gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aaci luoiden bën thöl, ku dhukkë Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

13

Barnaba ku Thawul aaci léc ku toc ke

¹ Koc ke ci gam Antiök aake la yiic koc ke ye kæk Nhialic tijn, ku jål aa koc ë koc ci gam piöcc, ku keek aake ye yi Barnaba ku Thaimon. (Raan cöl) ku Lukiöth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ë ye mëthë bëny cöl Antipäth Yërot) ku Thawul.² Tëwën ye kek rööc thün tënë Bänyda, ku yekë müith theek ke ye dhël dët döör kek Nhialic, go Wëi Nhialic læk ke ëlä, “Pälkë Barnaba ku Thawul ku bik luoi ca léc ke aa looi.”

³ Ku jål koc ci gam miëth aa theek ku röökkë ku jolkë Barnaba ku Thawul döoc ku jolkë ke cöl ajiël bik luoi ci Nhialic léc ke la luoi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake ci Wëi Nhialic tooc bik la gen cöl Theleukia ku lek teem köu riäi ku lek gen tã gool nhom wär ciel yic cöl Thaipruth.⁵ Na lek yet gen dët cöl Thalamith, gokë koc aa piöcc wët Nhialic tën amat koc Itharel. Ku Joon Marko ë cath ke ke rin bi keek aa kony luoi.

⁶ Keek aaci cath ku temkë Thaipruth köu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dët tiët cöl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yök thün. Ku eci rot a nyuöth ciët ye raan koc læk wët Nhialic.⁷ Yen Bar-Jethu ë ye mëthë bënydüt cöl Therjiuth Pauluth, bëny wun tã gool nhom wär ciel yic. Ku yeen ë ye raan pel nyin apei. Bëny eci Barnaba kek Thawul tuöc ku bik bën tënë ye, rin ë wic bi piöcc wët Nhialic.⁸ Ku yen luoiden bi kek bëny piöcc eci tiët Elimath (aa kek rienke thoñ Girik) duër rac, rin ci yen ye them bi bëny rac nhom bi wët Nhialic cii gam.⁹ Ke Thawul, ku anic aya lön cöl ye Paulo, eci Wëi Nhialic la yeguöp, go tiët tijn ku döt apei,¹⁰ ku læk ye, “Yin mänh jöñrac. Yin raan la ater kek kápath ëbën. Yin athiän guöp käreç, ku aye them akölaköl ba yith Nhialic wel bik aa lueth!¹¹ Yin abii Nhialic jak guöp emën. Yin abii cöör ku yin abii nün nöc ke yi cii piny ben tijn.” Nyin yic Elimath, eci kën macär guöp paat nyin piny, ku jål cath ke wic raan bi ye döc cin bi thel.¹² Nawën tijn bënydüt kë ci rot looi, go wët Nhialic gam rin yeen eci gäi apeidit kæk ci ke ye piöcc wët Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tã Pithidia

¹³ Paulo ku jål aa kocken cath kek ye aaci wär teem riäi ke jiël Papoth ku lek Perga, wun cöl Pampilia. Tëwën, Joon Marko aci bën puök ke ke ku dhuk Jeruthalem.¹⁴ Ku ben kë jål Perga ku yeetkë Antiök tã wun cöl Pithidia. Nawën aköl löñ, aköl cii koc ë luui, go Barnaba ku Paulo la tën amat ku nyuuckë thün.¹⁵ Nawën ci lööñ Mothith, ku jål aa wël koc kæk Nhialic tijn kuen, go bäny tën amat

wēt lək Barnaba ku Paulo ëlä, “Wämäthakua wek aa wıcku bāk kəc jāam nhı̄im, tē le yen wēt bī ke rieel pūsth bāk lək ke.”¹⁶ Go Paulo rot jot, ku nyooth yecin bī kəc biət. Ku jəl jam ëlä, “Wek mëthkië pan Itharel, ku jəl aa kəc cie kəc Itharel Nhialic door, pīnjkë wëtidië.¹⁷ Nhialic kəc Itharel ëci wärkuan dıt ləc ku looi ke ke ye kuatdıt ril tōr tēwäär ciëŋ kek ke ye alei wun cəl Ijip. Keek aake ci Nhialic bë̄i bei Ijip rielde.¹⁸ Ku aci käreç yekë lūsi ye guum roor rūsön thiärŋuan.¹⁹ Ku Nhialic aci wūst kadhorou cuap wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny,²⁰ təcit run būst kanjan ku thiärthië.

“Wën ci kën rot looi, go Nhialic ke yiëk kəc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tiŋ cəl Thamuel.²¹ Nawën thiëckë Nhialic bī ke yiëk bë̄nyaknhom, go Nhialic ke yiëk Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bī ya bë̄ny rūsön thiärŋuan.

²² “Nawën ci Thawul nyaai bäany yic, go Nhialic Debit looi ke ye bë̄nyaknhomden. Ku kën ci Nhialic lueel rienke akin, ‘Aca yök lön Debit, wën Jethe yen ë raan yen wiëc. Ku ë yen raan bī kāk wiëckë bik röt looi, aa looi.’

²³ “Ë ye Jethu raan kuat Debit, yen ci Nhialic looi ke ye raan bī kəc Itharel lūk, təcit tē ci yen ye lueel thın wäär.²⁴ Wäär kəc Jethu lūside jək, ke Joon ëci kəc Itharel kanj lək wēt Nhialic. Ku ye ke yösk bik mūsl lūsi käreç, ku calkë röt aa muoc nhı̄im pīu.²⁵ Na wäär ci lūsi Joon thiëk kek thök, go kəc thiëc ëlä, ‘Yakë tak ya ŋa? Acie yen raan tietkë. Raan tietkë abi lək bën yacök. Ku acie yen raan lëu ye ba warke däk bei yecök.’

²⁶ “Wek wämäthkië Itharel, mıth Abaram, ku jəl aa wek kəc cie kəc Itharel rë̄er tən Nhialic door. Wēt bī kəc kony bī kəc cı̄i la pan mac aci lək yo.²⁷ Ku yeen akëc kəc ke ciëŋ Jeruthalem ku bänyken ŋic, lön nadë ke yen raan bī kəc bën kony. Ku keek akëc wël deet yiic aya, wël ke ye kəc kāk Nhialic tiŋ lək ke wäär ye kuen aköläköl, aköl lön. Ku keek aaci wël kəc kāk Nhialic tiŋ cəl aa tiŋ kenhı̄im, rin ci kek Jethu cəl anäk.²⁸ Cək alön cın yen yiny cik yök bī ke ye tēm thou, gokë nūst ke thiëc Pilato bī dhiel nək.²⁹ Ku wën ci kek këriëc ëbën looi, kāk ke ci gət athör thēer wël Nhialic yic rienke, gokë jat piny tim ci rīiu kōu ku lek thiëk ranj yic.³⁰ Ku yeen aci Nhialic cəl aben pır.³¹ Ku aaci rot nyūsth kəc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nin juëc yiic. Kek kockä, kek aaci kāk ci röt looi tiŋ, ku lëkkë ke kəc Itharel.

³²⁻³³ “Ku yök aaci bën buk we bën lək thoŋ path ci Nhialic yepūsu tōŋj ke bī lūsi

wärkuan dıt. Aci lūsi yo ëmën yok miëthken, rin ci yen Jethu cəl aben pır ke ci thou. Cimën ci ye gət ëlä waak rou athör thēer wël Nhialic yic,

‘Yin ee wëndië, yen aci ya Wuur akölë.’

³⁴ “Ku yen kënë yen ë kəc ci Nhialic lueel, lön bī yen ye cəl aben rot jot thou yic, ku bī cı̄i kōŋ dhiäth ranj yic,

‘Yin aba yiëk yath, ku yin aba dōoc cit tēwäär, ci yen yapūsu taŋj thın tënë Debit.’

³⁵ “Ku ë yic alanden, ëci lueel këlä wēt dët ci gət yic,

‘Yin acä aluonydu bī pūsl bī dhiäth ranj yic.’

³⁶ “Ku yen Debit ë ye kāk Nhialic looi wäär pır yen, ku jəl thou ku thiäk tē ci wärken dıt thiëk thın. Ku guäpde aci bën dhiäth ranj yic.³⁷ Ku kën akëc rot looi tënë raan ci Nhialic jot bei ranj yic.

³⁸⁻³⁹ “Awieç bāk ŋic wek wämäthkië Itharel, lön nadë ke rin Jethu yen abi käreç päl piny tënë kəc. Raan bī wëtde gam abi adumūsömke päl piny tënë ye. Ku kënë ë këc lönj Mothith looi wäär tënë we.⁴⁰ Täaukë wenyin piny apath bī kəc ci kəc kāk Nhialic tiŋ, cik lək kəc ëlä rot cı̄i lui we,

⁴¹ ‘Tiëŋkë wek kəc kəc döl gup! Gäikë ku wek aabi liu, rin kë lūsi akölë!

Acie kë bāk gam, cək alön bī raandä ye teet yic tënë we!’ ”

⁴² Wën jiël Paulo ku Barnaba tən amat, goke yösk ku bik bën bën aköl dëët amat bik wēt lööŋ Nhialic bën ber yic.⁴³ Wën ci kəc jäl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruëc kəc juëc Itharel, ku kəc juëc cie kəc Itharel ci ciëŋj kəc Itharel gam. Ku jəl Paulo kek Barnaba lək ke bik kepūsth dëet, ku bik pır ke ŋöth piath Nhialic.

⁴⁴ Nawën aköl dët amat, ke kəc juëc apei bō amat yic aabi ciët kəc ëbën geuë kek ci guëer bik bën piŋ wēt Nhialic.⁴⁵ Nawën tiŋ kəc Itharel akut dı̄it kënë ke döm tiëel ke. Ku yekë wēt lueel Paulo dhöl yic ku yekë lat.⁴⁶ Ku Paulo kek Barnaba aaci bën jam apei këlä ke cı̄i rīsç, “Kën yen bī rot kanj looi tuen, ee lön bī we lək wēt Nhialic. Ku na cäk kuec bāk wēt Nhialic cı̄i gam, ku yakë röt yök ke we cie kəc wic pır akölrüëc ëbën, ke wek aa buk nyäŋj piny ku lok tënë kəc käk cie kəc Itharel.⁴⁷ Rin yok aaci Nhialic yösk ëlä, ‘Wek aaca looi ke we cit mermer tënë kəc cie kəc Itharel, rin bī raan ëbën pinynhom poth la pan mac.’ ”

⁴⁸ Nawën piŋ kəc cie kəc Itharel wēt kënë, gokë pūsth miët ku leckë wēt Nhialic cik piŋ. Ku kəc ke ci ləc bik aa kəc pır akölrüëc ëbën aake ci bën gam.

13:17 B.bei 1:7; 12:51 **13:18** Kn 14:34; L.rou 1:31 **13:19** L.rou 7:1; Joc 14:1 **13:20** Bäny 2:16; 1Tha 3:21
13:21 1Tha 8:5; 10:21 **13:22** 1Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20 **13:24** Mk 1:4; Lk 3:3 **13:25** Mt 3:11; Mk 1:7;
Lk 3:16; Jn 1:20, 27 **13:28** Mt 27:22-23; Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15 **13:29** Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk
23:50-56; Jn 19:38-42 **13:31** Luo1 1:3 **13:32-33** Wk 2:7 **13:34** Ith 55:3 **13:35** Wk 16:10 **13:41** Yab 1:5
13:47 Ith 42:6; 49:6

⁴⁹ Wēt Nhialic aci bēn yet bēzikē yiic ebēn.
⁵⁰ Go kōc Itharel, kōcdit baai γευ yic ebēn ben rac nhūm agut diäär kōcdit cie kōc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bēn cuop wei panden. ⁵¹ Go atuuc Jethu mēl kuēñj ku tenkē kecōk rin ci kek puōth riääk tēnē ke. Ku jiēlkē ku lek pan col Ikonion.
⁵² Kōc ke ci gam Antiök aake ci Wēi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puōth apei.

14

Paulo ku Barnaba aa kōc Ikonion lēk Wēt Puōth Yam

¹ Kēcit kēwäär ci rot looi tēnē Paulo ku Barnaba Antiök acie yic ben ber aya tēnē ke Ikonion. Paulo ku Barnaba aake ci la yōn ye kōc Itharel mat thūn, ku jiēmkkē arēk bi kōc juēc Itharel ku kōc cie kōc Itharel wēt Jethu gam. ² Ku kōc kōk Itharel ci kuc bīk wēt cū gam, aaci kōc Ikonion luōm thook bīk kenhūm wēl Paulo ku Barnaba. ³ Ku Paulo kek Barnaba aaci rēer Ikonion nūn juēc. Ku jiēmkkē apei rin Jethu ke cū riōc, ku wēt yekē luel ebēn ē yic, rin ci Jethu ke yiēk riel bīk kāk jāñ gōi aa looi. ⁴ Ku kōc juēc tō geuu aake ci keyiic tek, kōc kōk aake wēl kōc Itharel piñ ku gam kōc kōk wēt atuuc Jethu.

⁵ Nawēn ke mat kōc Itharel yic kek kōcken dīt ku kōc Konya bīk agaac jōak, ku wickē bīk ke nōk. ⁶ Nawēn la kōc piōōc wēt ci mat yōk cōk, gokē riñ tē col Likonia tō geeth Lithtra ku Derbe thūn. ⁷ Ku piōōckē Wēt Puōth Yam Bāny Jethu ē geethkā yiic.

Paulo aci duēr nōk Lithtra

⁸ Mōny ci ruai, cie cath, yecōk yōc piiny tēwäär dhiēeth ye ē tō gen Lithtra. ⁹ Ku ē ye wēl Paulo piñ. Go Paulo tūj ke ci gam ku peth bi kony. Go dōt, ¹⁰ ku luel, “Jōt rot ba kōōc!” Go rot wuōl nhial ku cieth.

¹¹ Nawēn tūj kōc juēc kē ci Paulo looi, gokē jam apei thōnden Likonia, “Aciēek cit kōc aaci bēn piny nhial tēnē yō!” ¹² Ku ciēkkē Barnaba ke col Deuth ku ciēkkē Paulo ke col Yērmit rin ē yen raan ye wēlken luel.*
¹³ Go raandit jōñ col Deuth door, jōñ rēer yiēñde kal thok miōōr la yiēth adir ci cuēec yōōk bēi. Ku wic kek kōcken juēc rēer ke ye bīk atuuc door ē ke.

¹⁴ Nawēn piñ Barnaba ku Paulo ke wickē bīk looi, gokē alāthken ret yiic kekōth bīk nyuōōth lon cū kek kēcit kēnē wic, ku riñkē ciel thān awēn yic ku luelkkē, ¹⁵ “Yenō looi wek kēnē? Yōk aa kōc ē path cimēndun. Yōk aaci bēn buk Wēt Puōth Yam Jethu bēn luel, ku buk we nyaai kāk yakē doorkā yiic rin cin kek wētden yic, ku bāk aa door Nhialic tōñ pīr, ci nhial ku piñy ku wēr kek kākkih tō thūn ebēn cak. ¹⁶ Wāthēer Nhialic ēci kōc puōl bīk kākken cik tak aa door. ¹⁷ Ku Nhialic ē

rot nyuōōth akōlakōl kāpuōth ye looi yiic tēnē kōc. Ee denj col atueny ku lok kāñ ebēn cit tēden ye kek luok, ku mitkē puōth.” ¹⁸ Cak awēn kēc kōckā wēlken lac gam, ka cik bēn lēu bīk kōc dōk bīk miōōr cū nāk.

¹⁹ Nawēn ke kōc Itharel kōk bō Antiök gen tō Pithidia, ku bō kōc kōk Ikonion, ku rēckē kōc nhūm ku biōōkkē Paulo ku yōckē ayeer geuu, ku takkē lon ci yen thou. ²⁰ Nawēn la kōc ci gam kenhūm kut yelōōm, ke jōt rot ku dhuk geuu. Naγon nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tō Thiria

²¹ Paulo ku Barnaba aaci Wēt Puōth Yam lēk kōc Derbe ku gam kōc juēc wēt Jethu. Nawēn ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonion ku jol a Antiök tō Pithidia. ²² Ku lēkkē kōc ci gam bīk gamden muk apath, ku lek tuenj ke nhiar Jethu. Ku lēkkē ke piōōcden yic ēlā, “Kōc ci gam ebēn aa dhil gum ē pīr kēnē yic rin bi kek met bāāny Nhialic yic akōldā.” ²³ Ku kuanykē kōcdit akoot kōc ci gam yiic ebēn, ke ci kanj rōōk tēnē Nhialic. Ku thekkē miēth rin bi kek Nhialic kanj door. Ku jōlkē ke than Bēny Jethu cin, raan ci kek wēlke gam.

²⁴ Tēwēn kueny kek Pithidia yic, gokē bēn Pampilia. ²⁵ Ku piōōckē Wēt Puōth Yam tēnē kōc gen Perga ku lek Atalia. ²⁶ Ku tēen ke gēr, ku dhukkē Antiök, tēwäär ci kōc ci gam ke thōn Nhialic thūn rin luōden cik thōl.

²⁷ Wēn ci kek yēēt Antiök, ke kuut kōc ci gam nhūm ku lēkkē ke kājuēc cik looi riel Nhialic, ku nyooth Nhialic lon alēu bi kōc cie kōc Itharel gam aya. ²⁸ Ku rēerkkē Antiök pēi juēc kek kōc ci gam.

15

Lōj Mothith

¹ Kōc kōk pan Judia aaci bēn Antiök, ku piōōckē kōc ci gam ēlā, “Wek aaci Nhialic bi kony tē cū we dhil jōot, cit tē ci lōj Mothith luēl ye.” ² Go Paulo kek Barnaba jam apei rin ē wēt kēnē kek kōc awēn bō Judia. Nawēn ke mat yic, bi Paulo ku Barnaba ku kōc kōk Antiök la Jeruthalem bīk wēt kēnē la jāam yic kek atuuc Jethu ku kōcdit kōk.

³ Go akut kōc ci gam ke jal tooc, ku wēn tēek kek Ponicia ku Thamarina, ee cik lēk kōc lon ci kōc kōk cie kōc Itharel wēt Nhialic gam. Wēt kēnē aci kōc ci gam ebēn col amit puōth.

⁴ Nawēn yēētē Jeruthalem ē ke lor akut kōc ci gam, ku atuuc Jethu ku kōcdit, kōc cik bēn lēk kājuēc ci Nhialic ke kony bīk ke looi. ⁵ Go kōc kōk akut Parathī ci gam rōt jat nhial ku luelkē, “Keek aa dhil jōot ku lēk ke bīk lōj Mothith dhiel theek.”

⁶ Go atuuc Jethu ku kōcdit kenhūm mat bīk wēt kēnē tak yic. ⁷ Wēn ci kek wēt jāam yic apei, ke Pīter jōt rot ku luel, “Wek

kackië anjæckë lön yen aci Nhialic læc wäär kamkun, ba Wët Puøth Yam læk kœc cie kuat Itharel, rin bi kek wët Bëny piŋ ku gamkë. ⁸ Ku Nhialic anjic kē tš raan ebën puøtu, aci nyuøth lön yeen alëu kœc kœc kie cie kœc Itharel bik gam aya cimën ci yen Wëike cœl abš tēnē ke, cimën wäär ci yen ye luši yo aya. ⁹ Aci nyuøth lön yok kœc Itharel ku thāi kœk, yok aa thōŋ ebën, ku nyæi kæræc kepuøth rin ci kek gam.

¹⁰ “Na ye këya, ke yeŋö looi wek kē ci Nhialic nyuøth we bæk cii loi, rin wic wek ye e path bæk tē bi yen puøtu riëkë thün tŋ. Tē jöt yok kœc ci gam nhüim kërili këc wårkum düt ku yo aya, kaŋ lëu buk yäac? ¹¹ Acie tēde! Ayeku gam lön bi yo kony rin piath Bëny Jethu, ku abi ya tēde aya tēnē ke.”

¹² Go akut ebën biet ku piŋkë kæk jäh gäi ci Nhialic cœl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kœc kœc cie kœc Itharel. ¹³ Wën ci kek thök jam, ke Jemith jöt rot ku bëer ëlä, “Πιεŋkë wētdië wek kœc akuøtda! ¹⁴ Aci Thaimon tēt yo tē ci Nhialic ye nyuøth thün lön ye kœc cie kuat Itharel kacke aya, rin ci yen kœc kœc nyaai keyiic bik aa kacke. ¹⁵ Ku wël kœc kæk Nhialic tŋ aaci röm kek ë wëlkä alanden. Cimën ci ye gät athör thæer wël Nhialic yic ëlä, ¹⁶ ‘Ku lueel Bëny, yen abi dhuk, ku yen abi many Debit ci riäk ben jöt nom. Ku ben kækken ci riäk cök piny bik riel.

¹⁷ Ku këya, kœc ebën aabi Bëny wic, kœc cie kœc Itharel ca cœl bik aa kackië.

¹⁸ Yen ee wët ci Bëny lueel akan, Bëny yen ci wët kënë cœl anjic thæer.’

¹⁹ “Ku la Jemith tueŋ ku lueel, na ye yen, ke yok aaci kœc cie kœc Itharel ci Nhialic dhuök rëëm nhüim. ²⁰ Anjæc buk ke gät athör ku lækku ke, bik cii mŋth kuat miëth ci ke jakræc door, ku titkë röt bik gup cii la akœr. Ku cik riem cam ku cik cuët riŋ län këc teem röl bi riem kuër. ²¹ Rin löŋ Mothith aci kuen run juëc yiic, yon ye kœc Itharel mat thün akööl cii kek ë luui yiic, ku wëlkä aaye piøc gæth yiic ebën.”

Athör ci gät kœc cie kœc Itharel ci gam

²² Nawën ke atuuc Jethu, ku kœcdit kek kœc akut kœc ci gam ebën, mat wët yic bik röör abæk akut yic kuany, ku bik ke tuøc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokë Judath cœl Barthabath aya, ku Thilath kœc theek akut rin luiden, kuany. ²³ Ku gëmkë ke athör kënë tēnē kœc ci gam Antiök,

“Yok atuuc Jethu ku kœcdit, miëthakun, yok aaci miäthda tuøc miëthakua cie kuat Itharel ciëŋ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia. ²⁴ Acuk piŋ lön ci kœc kœc akuøtda yic la ku ræckë wepuøth kæk yekë lueel, ku keek aa këcku ke tooc bik kækä aala lueel.

²⁵ Këya, yok aaci yonhüim mat ku gamku

buk kœc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämäthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo, ²⁶ ci wëiken gam bik luui rin Jethu Kritho. ²⁷ Wek aa tucku Judath ku Thilath, bik we læk wël ci gät athör kën yic aya. ²⁸ Aci Wëi Nhialic tääu yopuøth bi ciën löŋ ril dët metku ë lööŋ ci gät we kä yiic. ²⁹ Ku wek aa cii kækä dhil loi, duøkkë ye mŋth miëth yeke jakræc door, duøkkë riem cam, duøkkë cuët riŋ län këc teem röl bi riem kuër, ku tietkë röt bæk gup cii la akœr. Na luøikë kækä cit ëmën ci yok ke læk we, ke luøidun abi piath. Yenakan.”

³⁰ Ku toockë atuuc Antiök. Nawën cik yet, ke mat kœc ci gam ebën nhüim ku gëmkë ke athör. ³¹ Wën ci kek athör kuen ë ke mit puøth rin ci wël ci gät athör yic ke deet puøth. ³² Judath ku Thilath, kœc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek kœc ci gam bik ke deet puøth ku rilkë puøth. ³³ Tëwën ci kek nin nök ke ke lony wämäthakua dhöl bik dhuk ke puøl gup tēnē kœc ke toc ke. [³⁴ Ku Thilath acie nom bën waar ku döŋ.] ³⁵ Paulo ku Barnaba aake ci pëi nök Antiök, ke piøc wët Bëny kek kœc juëc kœc tēnē kœc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puøk

³⁶ Nawën cik pëi nök Antiök, ke Paulo yöök Barnaba, “Dhukku ciëen gæth wäär yiic ci yok Wët Puøth Yam piøc thün, buk wämäthakua la neem, ku buk tŋ lön le kek tueŋ apath kek gamden.” ³⁷ Ku ë wic Barnaba bi Joon Marko cath ke ke, ³⁸ ku akëc Paulo tak lön puøth yen bi cath ke ke rin aci bën dhuk Pampilia, ku cii rëer ke ke bik luiden thääp kedhie. ³⁹ Wët kënë acik tæer apei nawën ke puøk. Ku jiël Barnaba kek Joon Marko ku geerkë Thaipruth. ⁴⁰ Ku cœl Paulo Thilath bi cath kek ye, ku pël miëthakën ke dhöl bi Nhialic ke cœl aa cath ke puøl gup. ⁴¹ Ku jalkë la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kœc ci gam puøth bik gamden muk apath.

16

Timothï aci cath kek Paulo ku Thilath

¹ Paulo aci cath bi la Derbe ku Lithra tē ciëŋ Krithian cœl Timothï thün. Man Timothï ëci gam aya, ku yeen ë ye nyan kuat Itharel, ku wun ë ye Girik. ² Kœc le yok gam tök ebën Lithra ku Ikonja, aake ye njæc jam rin Timothï. ³ Go Paulo Timothï cœl anjot rin wic yen ye bik cath. Ee looi këya rin anjic kœc Itharel ke ciëŋ Derbe ku Lithra ebën lön ye wun Timothï Girik, kuat cie ŋoot. ⁴ Tëwën ye kek jäl gen ku lek gen, aake lööŋ ci atuuc Jethu ku kœcdit tš Jeruthalem guiir tēt kœc ci gam, ku lækkë ke bik aa luui cit tē wic atuuc Jethu ku kœcdit tš Jeruthalem ye thün. ⁵ Këya, kœc akut kœc ci gam aaci cök puøth bik

gamden cii war, ku koc ci gam aaci rot aa juak akolaköl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin ci Wëi Nhalic ye nyuüth ke bik Wët Puath Yam cii piöök ë bëëi Athia kä yiic. ⁷ Tëwën ci kek aken Mithia dööt, ke wickë bik la pan col Bithinia, ku keek aaci Wëi Nhalic nyuüäth bik cii tëk thün. ⁸ Gokë Mithia bar yic ku lek Troath. ⁹ Ku ë wëër kënë Paulo aci këdänj tün këcit raan Mathedonia ke kääc yenhom ku lën. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba yo bën kony.” ¹⁰ Wën ci Paulo nyuüth ë kënë, goku rot guiri buk la Mathedonia, rin acuk njic lön ci Nhalic yo cöl buk Wët Puath Yam la piöök tënë koc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹ Goku jäl Troath ë riäi ku gërku buk teem Thamodhraki, nayon nhiäk dëët yo la Nipolith. ¹² Ku jiellku Nipolith ku lok Pilipi gen tuen ye kanj thiook tē le koc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer koc Roma thün. Ku näkku nin juëc geeu. ¹³ Nawën aköl cii koc Itharel ë luui ke yo jiël geeu, ku lok wäryou tē yeku tak lön ye koc Itharel kenhüim mat thün bik rööök. Ku nyuuktu piiny ku jiemku tënë diäär ke ci kenhüim mat thün aya. ¹⁴ Kam koc ci wëlkuwa piñ ë koc ke tō thün yiic, ee tiñ gen Thiatira col Lidia, ku ë ye yoooc wei alëth mithiöönj ril yönyden yic apai. Lidia ë ye Nhalic door, ku ëci Nhalic cök pušu bi wët lueel Paulo piñ. ¹⁵ Wën ci ye gam lkwëi kek koc ciñj baai kek ye, ke col yo ku lëk yo, “Bäk, rëërkë paandië, tē ci wek ye gam lön ci yon gam ayic.” Ku lën yo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶ Nayon akäl tök, tëwën le yok tē ye koc la rööök thün, ke yo räm kek nyan alony la guöp jöñ ye col alëk koc kē bi rot looi. Ku yeen ëci wëüu juëc apai bëëi tënë köcken ci ye loony. ¹⁷ Nawën ke buöth Paulo ku yo ëbën ke loi duoot, “Kockä aa lui rin Nhalic Madhal. Aa yin lëk tē bi Nhalic yi kuony thün.” ¹⁸ Ku looi këya nin juëc, agut bi Paulo puša riääk, ku wel yenhom ku lëk jöñ tō nya guöp, “Rin Jethu Kirtho bäär bei ë nya guöp!” Ee kaam wën, ke jöñrac jiël yeguöp. ¹⁹ Nawën le koc ci yeen loony tün, ke nyan alony cin wëüu ye ben bëëi tënë ke, gokë Paulo döm ku Thilath ku thelkë ke luk yic. ²⁰ Ku yëthkë ke bäny nhüim ku luelkë, “Röörkä aa koc Itharel, ku keek aa loi aliääp genda. ²¹ Aa yook piöök buk kāk liu ciëñda ku lööñkua yiic, aa looi. Yok aa kuat Roma. Këya, yok aaci dhil luui kāk yekë lëk yo buk ke looi.”

²² Ku met thän awën kääc luk ksu wëtden yic ku biëkkë ke, ku ret bäny alëth Paulo ku Thilath yiic keköth, ku calkë ke aa that. ²³ Wën ci apuruuk Paulo ku Thilath that ku biëkkë ke apai, ku riitkë ke yon mëc, ku yöök

bëny apuruuk ë tiit koc ci mac, bi ke der rin bi kek cii kat. ²⁴ Nawën piñ apuruuk ë wët kënë, ke riitkë yon tō ciëen ku rekkë kecök, ku mæckë ke gurgurdit thiek ksu.

²⁵ Nawën tëcit wëër ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake rööök ku ketkë waak door ke Nhalic, ku koc kök ke ci mac kek keek aake piñ. ²⁶ Kaam awën ke piny yiëëk rot apai, ku yiëëk tëwën ci yon mëc buth thün aya. Nyin yic tëwën ke yööt njany kethook, ku dāk luöñ werwer kecök.

²⁷ Go bëny apuruuk wën tit yöt thok rot puur ku tiñ yööt ke njany thook, ku tek lön ci koc ci mac röt kwal, go palde miëët bei, ku wic bi rot näk. ²⁸ Go Paulo rël apai, “Duk rot näk! Yok aatō tən ëbën!”

²⁹ Go bëny apuruuk mac cöl, ku rinj yöt ku wüik Paulo ku Thilath cök ke lëth. ³⁰ Nawën ke wet nhüim ayeer ku thiëëc ke, “Wek bäny, yenjö ba looi bi ya kony?”

³¹ Gokë lueel, “Gam wët Bëny Jethu, ke yin akony wek kacku.” ³² Nawën ke jöl wët Bëny Jethu piöök tënë ye ku tënë koc kök tō paande ëbën. ³³ Ku ë wëër kënë, ke Paulo ku Thilath nyëci bëny apuruuk wën ke bi tëtöökken la löök yiic ku dër keyiic, ku muac nhom nyin yic kek kacke ëbën. ³⁴ Ku yëth Paulo ku Thilath paande ku gëm ke miëth. Ku jöl pušu miët kek kacke rin ci yen wët Nhalic jal gam.

³⁵ Nayon nhiäk ke bäny geeu toc bäny apuruuk, “Lak, lëkkë bëny apuruuk tit yon mëc bi Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bëny apuruuk tit lëk Paulo, “Bäny aaci wët tooc rinun bi we lony. Këya, wek aaci puöl bāk jäl ke cin awuöc yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel tënë bëny apuruuk, “Yok aa këc yäth luk yic, ku yok aaci bäny col athat thei nhom ku mac yo, ku yok aa koc Roma! Ku ëmën, awickë buk jäl yo cii njic? Acie tēde! Kek bäny nhüim, aa dhil bën tən bik yo bën luöny bei.”

³⁸ Go bäny apuruuk wët ci Paulo ku Thilath lëk ke la kuany yic tënë bäny geeu. Nawën pinjëc lön ye Paulo ku Thilath koc Roma, gokë riöök. ³⁹ Ku lek bik ke la löñ, bik wët päl piny tënë ke, ku biikë ke bei yon mëc ku lëkkë ke bik jäl geeu. ⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jäl ku lek pan Lidia. Ku matkë kenhüim thün kek koc ci gam, ku jiemkë tënë ke wël deet kek kepuüth ku jielkë.

17

Koc Thethalonika aaci wët Paulo maan

¹ Paulo ku Thilath aaci tēëc geëth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jölkë bën Thethalonika tē rëer tən ye koc Itharel kenhüim mat thün bik rööök. ² Go Paulo, cimënden theer, la tē ye koc Itharel kenhüim mat thün, ku akööl yiic kadiäk, akööl cii koc Itharel ye luui, ke Paulo jöl kāk ci göt athör theer wël

Nhialic yic aa teer kek koc. ³ Ku nyuth ke kē cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Kritho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jōt rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlā, “Jethu jīeem yen rienke tēnē we ēmēn, yen acī Nhialic loc ku dōc.” ⁴ Go koc kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yith, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yen lan koc juēc Girik Nhialic door aya, ku diāār kōk kocdīt.

⁵ Ku koc Itharel aake cī tiel dām rin cī koc juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē koc aliāāp dhāl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mēkkē pan Jathon ku wickē Paulo ku Thilath yōōt yiic bīk ke bēēi ayeer tēnē koc. ⁶ Nawēn cik ke yōk, gokē Jathon ku koc kōk cī gam thēl tēnē kocdīt geeu ke loi duōt ēlā, “Rōōrkā aacā liāāp looi geeth juēc yiic, ku emēn aacī bēn gēnda. ⁷ Ku aacī Jathon nyuōōc paande. Keek aacī lōōh bēnyñaknhom Roma dhāl yiic, ku luelkē ka la bēnyñaknhom dēt yam col Jethu.” ⁸ Ku wēlken kā, aacī thāndīt geu ku bāny liāāp nhūm. ⁹ Ku jōl bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn col aa tēēu wēēu piny bīk rōt waar, ku pālkē ke bīk jāl.

Paulo ku Thilath aacī la Beria

¹⁰ Tēwēn cī piny cuol, ke koc cī gam col Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cik yet, ke la tē ye koc Itharel mat thīn. ¹¹ Aye koc Itharel tō Beria nhiaar bīk wēt Paulo pīñ tēnē koc Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kuen akōlakōl, bīk tīñ lōn ye kāk ye Paulo lueel yith. ¹² Koc juēc aacī wēt Jethu ye Paulo lēk koc bēn gam. Ku diāār juēc kocdīt Girik, ku rōōr juēc Girik aacī wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³ Nawēn le koc Itharel tō Thethalonika pīñ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōōc Beria aya, gokē bēn ku kuutkē koc thook bīk aliāāp looi. ¹⁴ Tēwēn nyin yic, ke koc cī gam col Paulo ajīel kek koc kōk bīk la wath thok, ku dōñ Thilath ku Timothī Beria. ¹⁵ Ku koc awēn ruēc Paulo aacī bēn ger kek ye, bīk yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bīk rōt lac māt ye.

Paulo acī la Athen

¹⁶ Tēwēn tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc puōu la yum wēn tīñ yen geu ke cī thiāñ yīik ye kek jakken door thīn. ¹⁷ Go jāl a teer kek koc Itharel, ku koc wuōt kōk Nhialic door tē ye koc Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye koc kenhūm mat thīn geeu, bīk wēlkā bēn pīñ. ¹⁸ Go koc kōk piōōc Epikuria ku Ithōk jam kek ye aya. Ku lueel koc kōk, “Yēñō wīc raan kēnē kēc piōc, bī lueel?” Ku ben koc kōk lueel, “Yēn ē ciēt jam rin jak kucku.” Ee luelkē kēya rin Paulo ē piōōc rin Jethu, ku lōn ye koc rōt jōt thou yic.*

¹⁹ Gokē Paulo col amat yic, amat ē rām gan col Ariōpakuth nhom ku luelkē, “Awīcku buk

piōōcdun yam ye lueel kēnē ñic. ²⁰ Kōk yeku pīñ ke ye lueel, aacī thōñ kek kāk cuk kan pīñ, ku awīcku buk wētden yic, ñic.” ²¹ (Rin anhiēer koc ke dhiēth thōñ, ku thāi kōk la rēer thīn, bīk koc aa lēk wēl yam cik pīñ, ku pīñkē kāk yam tēnē koc kōk aya.)

²² Go Paulo rot jōt ku kēēc amat Ariōpakuth nhom ku lueel. “Koc Athen! Aya tīñ kājūēc yiic lōn ye wek jak juēc theek. ²³ Rin tē ciēth yen gēndun yic, ku daai kākknun yakē door, yen ē yīk yōk aya ke cī gōt nhom kēlā, ‘Tēnē Nhialic kuc.’ Yen kē yakē door kēnē, yen ē kēnē ya lēk we, ku acāy ye ñic. ²⁴ Nhialic cī piny cak ku kāk tō thīn ēbēn, yen ē Bēnyñal ku piny. Ku acie ceñ luēk cī buth yiic bī ye aa door thīn. ²⁵ Ku yēen aya, acie wīc kōk bī luī ye, rin ē yen atō pūr yecin, ku ē yen kēriēēc ēbēn wīc raan, gām raan. ²⁶ Nhialic acī raan tōk kan cak tuēñ, ku raan tōñ kēnē yen abīi thāi bei thīn ēbēn, ku jōl ke aa thiēi pinyñhom ēbēn bī kek ceñ thīn. Ku tuēñ kēc yen ke cak, ēcī guiri, ye nen, ku ye tēnen bī kek ciēñ thīn. ²⁷ Acī cak rin bī kek ye wīc bīk ñic, tēdē abīk yōk tē wīc kek ye. Ku ē yic Nhialic acī mec kek yo. ²⁸ Cīmēn cī raan dēt ye lueel ēlā theer, ‘Yen acōl yo aa pūr, ku ciēñku cīmēn kēnē!’ Ku acī kocknun wak lueel aya ēlā, ‘Yok aa miēthke aya.’

²⁹ “Cīmēn ye yok mīth Nhialic, acuk dhil tak lōn Nhialic acit milāñ, ayī ael cī atēt guan bī thōñ Nhialic. ³⁰ Akēc Nhialic kuēēc nhom, bī koc tēm awuōc wāār kēc ye ñic, ku emēn ē koc lēk pinyñhom ēbēn, bīk kārēc yekē looi puōl. ³¹ Rin acī guiri bī la akōl tōñ bī raan cī loc luk looi tēnē kuat raan ēbēn pinyñhom. Ku yen acī nyuōth raan ēbēn lōn bī yen kēnē looi, jōn cī yen raan bī luk looi jōt ran yic!”

³² Tēwēn pīñ kek Paulo ke jam jōn rot thou yic, ke bui koc kōk, ku lueel koc kōk ēlā, “Awīcku, ba kēnē ben ber yic, buk pīñ.” ³³ Go Paulo jāl amat yic. ³⁴ Ku mēt rōōr kōk rōt ye, ku gamkē wēt cī lueel, kam ē rōōrkā ē ye raan koc amat col Diōnithiōth, ku tīñ col Damarith, ku koc kōk ke cī gam aake tō thīn aya.

18

Paulo acī la Korinth

¹ Wēn cī Paulo jam amat yic, ke jīel Athen ku ler Korinth. ² Ku rēm thīn kek mony Itharel col Akuila, dhiēth Pontuth, ke puōc bēn Italia kek Prithkila tiēñde, rin cī Klaudiōth, Bēnyñaknhom koc Itharel cuōp wei Roma. Go Paulo la bī ke la neem. ³ Ku rēer ku luui ke ke, wēn cī yen ke yōk ke ye cuēc alēth dhil ye guōt piny cit duēl, ku yōōckē ke cīmēn yen aya. ⁴ Ku ē ye jam apēi tē ye koc Itharel mat thīn akōōl cī koc ye luui

* 17:18 Aa koc akut ē kēñ lueel pan Girik. 17:25 1Bñ 8:27; Ith 42:5; Lusi 7:48

yiic, bi ke lëk yith, rin bi kōc Itharel ku kōc Gīrik wēt Nhialic gam aya.

⁵ Nawēn la Thilath ku Timothī bēn Mathe-donia, ke Paulo pāl kākken ke ye looi ku yik yenhom piōc wēt Jethu, ku tēt kōc Itharel lōn Jethu yen aluaŋ bi Nhialic tuōc piny-nhom. ⁶ Nawēn ke jōnykē ku luelkē kārec rienke, go yecōk tenj ku lëk ke, “Na cāk mār bāk Nhialic kuc, ka wek aabi rōt gōk ē rōt! Acin raan bāk gōk. Ēmēn wek aba pušl ku la wēt Jethu piōc tēnē kōc cie kōc Itharel.” ⁷ Goke jal nyāāŋ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cōl Titioth Juthuth bi la rēer thīn. Ku pan Titioth ē thiāāk kek tēn amat kōc Itharel. ⁸ Raandūt tēn amat cōl Krithputh ēcī wēt Nhialic gam, yeen ku kacke ēbēn ku kōc kōk Korinth aake cī wēt Jethu piŋ ku gamkē, ku muoc Paulo kenhīim.

⁹ Nayōn wēer tōk, ke Paulo tiŋ kēdāŋ kēcit nyuōth, ku lëk Nhialic ye ēlā, “Duk riōc ē kōckā, lōr tuenj yi jam tēnē ke, ku duk dhōr kē loi yic, ¹⁰ rin yēn arēer kek yi. Acin raan bi ye lēu bi yiēk tētōk, rin kōc juēc rēer ē tēn aa kackiē.” ¹¹ Go Paulo rēer geeu ruōōn tōk ku abak, ke piōc kōc wēt bō tēnē Nhialic.

¹² Nawēn cī Galio bēnyŋaknhom Roma, jal looi bi ya bēnydūt pan Gīrik, ke kōc Itharel mat keyiic ku dōmkē Paulo ku yēthkē luk yic tēnē Galio. ¹³ Ku luelkē tēnē ye, “Mony kēnē, awic kōc bīk Nhialic aa door dhōl cī thāāny kek lōŋda.”

¹⁴ Tēwēn wic Paulo ye bi jam, ke luel Galio tēnē kōc Itharel ēlā, “Na ye awuōc yen cī looi, nuōt yēn acā yic pāl piny ku piēŋ wēt dun. ¹⁵ Ku ēmēn nēk ater we ē path wēt rin ku wēt ku lōōŋkun, wek aa dhil kēdun luel wepēc. Yēn acie bēny kāk cīt kākā.” ¹⁶ Ku cōl ke aa nyēi luk yic. ¹⁷ Gokē Thothēneth, raandūt tēn amat dōm ku biēkkē luk yic. Ku kēnē akēc Galio kuēc nhom.

Paulo acī dhuk Antiōk

¹⁸ Paulo ēcī nīn juēc nōk Korinth kek kōc cī gam, nawēn ē ke tōōŋ ke, ku ler riāi yic kek Prithkila ku Akuila, riān la Thiria. Ku wēn kēc kek guo la wūr bīk ger, ee cī kuēēŋ Kankēria tēnē Nhialic, ku cōl rot amut nhom. ¹⁹ Nawēn ē ke yēt Epethuth, tē cī Paulo Prithkila ku Akuila bēn nyāāŋ thīn. Ku ler tēn amat kōc Itharel, ku jīēm apei ke ke. ²⁰ Ku pēēn kōc amat bi lōk rēer kek ke, go cī gam. ²¹ Ku lëk ke ēlā wēn jiēl yen, “Na ye yen kē wic Nhialic, ke yēn abi dhuk tēnē we.” Ku ler riāi yic ku jiēlkē Epethuth.

²² Wēn le yen yēēt Cetharia, ke la Jeruthalem ku muōth akut kōc cī gam, ku jal la Antiōk. ²³ Nawēn cī nīn nōk Antiōk ke jiēl ku ler wuōt Galatia ku Prigia ku deet kōc cī gam thīn ēbēn puōth.

Apolo ē kōc Epethuth ku Korinth piōc

²⁴ Go raan Itharel cōl Apolo, dhiēth Alekdhāndria pan Ijip, bēn Epethuth. Yen ē ŋic wēt thēer cī gōt athōr thēer wēt Nhialic yic, ku ē ŋic jam apei. ²⁵ Ku ēcī piōc dhēl Bēny ku nhīer ke ku jīēm ku piōc kōc yith rin Jethu. Ku kākā aake pēk thook miōc nhom wār ye Joon looi. ²⁶ Ee ye kēriēc ēbēn ŋiēc teet yiic apath tēn amat ke cī riōc. Tēwēn piŋ Prithkila ku Akuila wēlkā, gokē yāth panden ku tētēk dhōl cī Nhialic nyooth tēnē kōc.

²⁷ Ku jōl Apolo tak bi la pan Gīrik, go kōc cī gam Epethuth kony ku gētkē athōōr tēnē kōc cī gam tō pan Gīrik, ku lēkkē ke bīk ŋiēc lor apath tē yēet yen. Ku yeen acī bēn aa raan cī kōc cī Nhialic kuony dhēēŋde bīk gam, bēn kony apei wēn yēet yen. ²⁸ Rin wēlken ril cī luel aaci yen kōc Itharel thōl nhīim amat yic, ku nyuth ke yith wēt thēer Nhialic cī gōt yiic lōn Jethu yen ē raan cī lōc ku dāc.

19

Paulo acī la Epethuth

¹ Tēwēn rēer Apolo Korinth, ke Paulo jōl cath bi wuōt kuany yiic ku yēet Epethuth. Tēēn, acī kōc kōk abiōth yōk thīn ² ku thiēc ke, “Cī Wēi Nhialic lōōny wegup wēn cī wek gam?” Gokē dhuōk ye, “Akēc ku cak piŋ lōn tō Wēi Nhialic thīn.”

³ Go Paulo ke thiēc, “Na ye kēya, ye miōc nhom ŋō cāk yōk?” Gokē bēer, “Ee miōc nhom ye Joon gām kōc.”

⁴ Go Paulo lëk ke, “Miōc ye Joon kōc muōc nhīim aye looi tēnē kōc cī kepuōth wēl wei kārec yiic. Ku lëk kōc Itharel wek aa dhil Jethu raan bi lōk bēn yacōk gam.”

⁵ Wēn piŋ kek ē wēt kēnē, ke muoc nhīim bīk jal aa kōc buōth Jethu. ⁶ Ku tēu Paulo yecin kenhīim, ku bō Wēi Nhialic kegup, ku jīēm kē thok kōk, ku jōlkē wēt cī bēn tēnē Nhialic aa luēl. ⁷ Ku rōōr aake cīt thiāār ku rou ēbēn.

⁸ Ku tēn pēi kadiāk, Paulo ē ye la tē ye kōc Itharel mat thīn, ku jīēm ke ke apei lōn ye wēt ye luel rin bāāny Nhialic yic. ⁹ Go kōc kōk nhīim riel keyiic ku cīk gēm, ku luelkē kārec apei kōc nhīim rin dhēl pir cī Bēny nyooth. Go Paulo ke nyāāŋ piny ku jiēl kek kōc cī gam, ku jōlkē wēt aa jaam yic akōlakōl, yōndūt ye mony cōl Tiranuth jam thīn tēnē kōc juēc. ¹⁰ Ku la Paulo tuenj rin karou ke loi kēnē, abi kōc ke rēer wun Athia, kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel, wēt Bēny piŋ.

Aye wēt Ithkiba them bīk jakrēc cuōp wei

¹¹ Nhialic ēcī Paulo cōl aloi kāk kōc gōi kēc rōt kaŋ looi. ¹² Alanh yen tuc wuony, ku alanh ye ceŋ tēn luoi, aake ye yāth tēnē kōc tuany. Ku tē cī ke yāth, aa tuaany cōl ajiēl ku jiēl jakrēc kegup aya. ¹³ Ecī kōc kōk Itharel

kēc gam baai kuany yic ke ye jakrɛc cuəp wei kɔc gup, aa them aya bik rin Bēny Jethu aa lueel, ku yekē jam tēnē jakrɛc ɛlā, “Yin ayōōk rin Jethu, ye Paulo jam riənke.”¹⁴ Wēēt raandit kāk Nhialic cɔl Ithkiba kadhorou kek aake ye kēnē looi.

¹⁵ Go jɔŋrac lueel tēnē ke, “Yen anjic Jethu, ku yen aci wēt Paulo piŋ ku week yakē tak ye wek yi ŋa?”

¹⁶ Go raan tō jɔŋrac yeguəp thuɛet kegup ku yik ke tētōok, ku ret alāthken yiic kekōth. Nawēn ke kat paande kecīn kōth alēth, ke kuēr gup aya.¹⁷ Kɔc Itharel ɛbēn ku kɔc cie kɔc Itharel ke ciēŋ Epethuth, aake cī kē cī raan la guəp jɔŋrac looi piŋ, gokē riōōc apei, ku jɔl rin Bēny Jethu aa leec apei.¹⁸ Go kɔc juēc cī gam bēn ku lekkē kākken rɛc cik looi kɔc nhīim.

¹⁹ Go acsɔr juēc luui ɛ kākā athərken bēi ku cuānykē ke ke dɛci raan ɛbēn. Ku matkē wēu ke yoc athor yiic gokē aa wēu juēc apei.²⁰ Kājuēc ril cī rōt looi kē aaci kɔc cōk puəth apei, ku jɔl wēt Bēny la tuer ke thiēi piny, ku gēm kɔc juēc.

Kɔc Epethuth aacā aliāap looi

²¹ Wēn cī kākā rōt looi, ke bō Paulo puəb bi la Jeruthalem ke tēk Mathedonia ku Girik, ku lueel, “Tē cī yen la ɛ bēi kē yiic ke yen abi dhiel la Roma aya.”²² Go Timothī ku Eratuth kɔcken ye kony tuōc Mathedonia, ku lōk rēēr Athia.

²³ Tēwēn rēer yen Athia yen ɛci aliāmdit rot looi Epethuth rin dhēl piir cī Bēny ny-ooth.²⁴ Mony thōth milōōŋ cɔl Demetriōth ɛ tō thīn. Ku yeen ɛ ye kāj thōsth milāj kēcit luək kor ye ke jɔŋ tik cɔl Artemith door thīn. Ku kɔcken luoi aake wēu juēc yōk ɛ luoiden kēnē yic.²⁵ Go kɔcken luoi cɔl ɛbēn, ku cɔl kɔc kōk milōōŋ thōsth kēcit luək Artemith cimēnden aya, ku lēk ke, “Week, anjickē lōn ye yōk wēukuan piir yōk yōk ɛ luoi kēnē yic.²⁶ Ayakē piŋ ku tiŋkē yen kē looi raan cɔl Paulo. Aye lueel lōn kāk ye thōsth aacie Nhialic acin, ku yeen aci kɔc juēc wel nhīim Epethuth ɛ tēn, ku jɔl a Athia ɛbēn.²⁷ Kērac abi rot looi rin kɔc aaci bī ŋic aa jam ɛ luoidan kēnē. Ku acie kēya rot, acin kɔc bi ye bēn aa tak lōn ye luaj jōndan cɔl Artemith kē thiek yic. Ku acin kɔc bi jōndan cɔl Artemith bēn aa theek, jōndan ye raan ɛbēn Athia ku pinyhom, door!”

²⁸ Wēn piŋ thān awēn cī kēnhīim mat kē cī Demetriōth lueel, ke tuuc kegup ku riēkkē puəth apei, ku loikē wuōu ku yekē lueel ɛlā, “Artemith Epethuth adit apei alanden!”²⁹ Ku jɔl kɔc juēc geu yic ɛbēn, duəot looi. Ku dōm thān awēn Gaiōth ku Arithtarkuth, kɔc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riŋkē ke tē ye kɔc geeu kēnhīim mat thīn.³⁰ Go Paulo wic bi la jam kek kɔc wēn cī kēnhīim mat. Go kɔc cī gam pēn bi cī la.

³¹ Ku kɔc kōk ŋic kek ye kōcdit geeu yiic aake cī wēt tooc aya bik lēk, bi cī bō bi bēn jam kɔc nhīim.³² Tēwēn kɔc ke cī bēn amat yic aake looi duəot. Ku ye kɔc kōk jam wēl cī thōŋ kek wēt kɔc kōk, rin kɔc juēc keyiic aake cōk kēnē mat kɔc kēnhīim kuc.³³ Go kɔc kōk tak lōn ɛ yen Alekdhändər yen cī kēnē looi, rin cī kɔc Itharel ye cɔl ala kɔc nhīim tuer. Go Alekdhändər yecin jōt bi kɔc cɔl abit, ku bi tēt ke lōn cī kek cōk tō ɛ wēt kēnē yic.³⁴ Nawēn lek Alekdhändər ŋic lōn ɛ yen raan Itharel, ɛ ke ŋot ke looi duəot ku ŋuət yekē kiit yic, “Artemith Epethuth aril apei alanden.”

³⁵ Nawēn ke jɔl raandit bēny geeu lēu bi kɔc duəm thook piny ku lueel, “Kɔc Epethuth anjic raan ɛbēn, lōn yen gen Epethuth yen ala riēl bi luaj Artemith tiit, ku jɔl a kuər yath cī lōny nhial.³⁶ Acin raan dhāl ɛ kākā. Kēya, pālke rōt piny, ku duōkkē lui luoi mīth.³⁷ Wek aaci rōōrkā bēi ɛ tēn, cōk alōn cīn yen kē yaath cī nyaai luēek, ku lōn cīn yen kārɛc cik lueel jaŋda guəp aya.³⁸ Na la Dimitriōth kek kɔcken luoi raan yekē gaany, ka akōōl ye kɔc luk atōt thīn ku bāny aa rēer thīn, alēkē bik raan wickē la gaany akōlē.³⁹ Ku na le kēdēt ŋuət wōckē, ka bi luk amatdīt yic.⁴⁰ Rin alēu bāny Roma kuan mac yō bik lueel lōn cī yok aliāap looi rin kē cī rot looi akōlē, rin acin raan lēu ye bi lueel, lōn ala wēt puəth looi aliāap, ku acin wēt yic lēuku buk lueel aya rin aliām kēnē.”⁴¹ Wēn cī yen wēt kēnē lueel, ke dāk amat nhom.

20

Paulo aci la keny Mathedonia ku pan Girik

¹ Tēwēn cī kɔc ke wic Paulo bik nōk rōt pāl piny, go Paulo kɔc cī gam cɔl ku mēt ke ke, ku lēk ke wēt deet yen kepuəth ku jɔl ke tōōŋ, ku jiēl bi la Mathedonia.² Ku jɔl cath wuət juēc yiic ku lēk kɔc cī gam wēt juēc deet yen kepuəth bēi cī ke tēk yiic. Ku jɔl la wun Girik.³ Ku rēer thīn pēi kadiāk. Tēwēn guir yen rot bi la Thiria, go ŋic lōn cī kɔc Itharel ye thiēn dhēl yic bik nōk. Go tak ku dhuk ciēen bi la tēk Mathedonia bi jɔl la Thiria.⁴ Kɔc cī yen bēn ruac aayi Tropater, wēn Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kɔc Thethalonika, ku Gaiōth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kɔc wun Athia, ku jɔl aa Timothī.⁵ Keek aaci la tuer ku lek ya tiit yōk kɔc kōk ke cath kek ya Troath.⁶ Ku yōk aaci cath riāi jāl Pilipi ke yō cī Yan Ayum cin yic luəu kaŋ cam. Nawēn nīn kadhiēc cōk, goku ke jal la dōōt Troath, ku ɛ yen tē cī yōk nīn kadhorou bēn nōk thīn.

Paulo aci dhuk Troath

⁷ Nayon thēi akōl nīn dātem, ke yōk aa yō cī yonhīim kut ku buk ayup bany yic ku camku yōk kɔc cī gam. Ku jɔl Paulo jam, ku le tuer ke jiēm kɔc nhīim yet wēēr ciel yic, rin

ë bi jäl yon nhiäk. ⁸ Ku mëc juëc aake dëp yon nhial t'wën mët yok thïn. ⁹ Ku mony riënythii col Eyutikuth ëci nyuc aluüit nyin. Nawën ci jam Paulo käu bër apeï, go nin nõk abï nin, ku lööny piny aluüit nyin ayeer. Ku yöt ëci buth ke cöc nhom arak diäk. Nawën lek jöt ke yökkë ke ci thou. ¹⁰ Go Paulo bën ku cuet rot yekäu ku pëet yic. Ku lëk koc, "Duškkë rišc, aņot piir!" ¹¹ Ku dhuk nhial, ku le röök ku banykë ayup ku camkë. Nawën ci jam ke ke apeï agut bi piny bak, ke jiël. ¹² Ku yëthkë riënythii wën baai ke piir, ke ci pušth miät apeï.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

¹³ Yok aaci la tuen buk la riäi yic, ku ger yo buk la Athoth t'en yen bi Paulo la met riäi yic thïn. Ku ëci lëk yo ku buk looi këya, rin ë wïc bi la Athoth yecök. ¹⁴ Nawën le röm ke yo Athoth, go cath kek yo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵ Ku tëmku ë riäi ku yeetku Kayoth yon nhiäk dët. Na aköl dëät ke yo la Thamoth, nawën ben bak goku yet Miletuth. ¹⁶ Ku ëci Paulo tak ku bi Epethuth waan thok, rin ci yen ye wïc bi gäau wun Athia. Ku ë ban yekäu rin ë wïc bi them apeï bi yet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cïn yic luou.

Paulo aci kocdiit Epethuth tšön

¹⁷ Tëwën ci Paulo yet Miletuth go thok tuöc tënë koc Epethuth, ku bi kocdiit kek bány koc ci gam röm kek ye. ¹⁸ Tëwën ci kek yëet go lëk ke, "Wek aa njic lušidië, ku t'ë ci yen ciën thïn kek we aköl tööņ yon yëet yen wun Athia. ¹⁹ Yen akëc rot looi ke ya ye raan nhiam. Ku yen ya loi luoi ya ya aluan Nhialic. Ku yen ya ye rëer ke ya dhiau pušu wët pir ril yic ye koc Itharel ye wïc bik yen nõk. ²⁰ Yen acin kë ca mušny we, kën yen bi we kony t'wäär ye yen koc lëk, ku ya koc pišc wët Nhialic agut bäaikun yic. ²¹ Koc Itharel ku koc cie koc Itharel, aa ca ke aa lëk alanden ku bik kepüth dhušk ciëen ku gamkë wët Bänyda Jethu. ²² Ku ëmën, rin theek yen wët ci Wëi Nhialic lëk ya, ke yen adhuk Jeruthalem, ku akušc yenjö bi rot la looi tënë ya t'ëtui. ²³ Kën yen njic ë kë ci Wëi Nhialic thän yen gëeth ca t'ëk yic ë lon bi ya mac, ku käreç bi luši ya gëeth yic ëbën aatit ya. ²⁴ Ku piërdië acä ye kuëc nhom lon ye yen këpath tënë yen, ku ë rin wic yen ye ku ba luoi yen ci Bëny Jethu yieäk ya ba thöl, yen lon bi yen ye aa lëk koc, yen thon path t'nhieer Nhialic koc thïn.

²⁵ "Yen aci cath kamkun, ke ya jam wët bäany Nhialic. Ku anjic ëmën lon cïn yen raan dët kamkun bä ben t'ņ. ²⁶ Kën yen alëk we ku bäk muk wenhüim akölë, t'ë le yen raan bi dhël ca nyooth lök pušl bi mää, ka cii yen bi gšk. ²⁷ Rin acin këdët ca moony këc lëk we ye kë wïc Nhialic ëbën ku bi looi. ²⁸ Tietkë

röt apath ku tietkë koc ci Wëi Nhialic we looi bäk aa koc mëc ke. Calkë röt aaye abiök koc ci wët Nhialic gam, koc ci looi bik aa kacke thon Wënde. ²⁹ Anjic na la jäl ke koc ater Nhialic, cit gal ci wäth aabi bën kamkun, ku keek acin raan tök kam koc ci gam bik pušl. ³⁰ Ninkui bi bën koc kök akuštdun yic aabi lueth aa lueel na lëukë ka wëņ koc ci gam. ³¹ Tietkë wenhüim, ku duškkë nhüim mār, anjic wek aca pišc pü nyin aköl ku wëer t'en run kadiäk.

³² "Ku ëmën wek aca päl Nhialic bi we tiit dhëenjen nhieer yen we. Yen ala riel bi we döc bäk kápath yok, kápuoth kek ye yieäk kocken ci loc. ³³ Acin kápuoth raan dët cimën lun thith, ku milän tšc, ku alëth ca tuššr nyin. ³⁴ Anjic k'ë wepëc lon ke luoi ca looi, ci yen ke wëu juëc yok thïn aa kek ci yen kákkie ku kák koc rëer kek yen yoc. ³⁵ Aca nyušt we kajuëc yic ëbën, lon nadë raan luui apeï yen ë koc niap kony, ku wël ci Bëny Jethu lueel aake mušk yanhom yon ci yen ye lueel ëlä, "Raan koc mušc ë yen pušu miät apeï t'en lon bi raan dët ye mušc!" "

³⁶ Tëwën ci Paulo thök jam, gokë kenhiol gušt piny ku röökkë Nhialic. ³⁷ Keek aaci dhiau t'ëwën ye kek Paulo paat yic, ku yekë ciäm ke tšņkë. ³⁸ Keek aake rec pušth wët ci yen ye lueel ëlä, wek aaci ya bi ben t'ņ. Ku jolkë ruac riäi yic.

21

Paulo aci la Jeruthalem

¹ Yok aaci koc ci gam ke bš Epethuth tšön ku jiëlku. Tëwën ci yok wär teem riäi, goku yet t' col Koth. Nayon aköl dëätë ke yo yet pan col Rodeth, ku jiëlku thïn ku lokku t' col Patara. ² Ee t'ëen yok aaci riän la Ponicia bën yok thïn, goku keç thïn ku ger yo. ³ Yok aaci bën yet t' ye yok Thaipruth t'ņ thïn, ku jol riäi cath ke Thaipruth tš kōņ cam ke yo la Thiria. Yok aaci bën la piny riäi yic Tire, ku ë yen t'en bi käl ke tš riäi yic la jat piny thïn. ⁴ Yok aaci koc kök ci gam bën yok Tire, goku rëer ke ke nin kadhrou. Keek koc Tire aake ci Wëi Nhialic yššk ku bik Paulo lëk ku bi cii la Jeruthalem. ⁵ Na la ninkun ke buk nõk ke ke Tire thök, goku jäl. Keek ëbën agut diäär ku miethken aaci yo bën ruac. Nawën yeetku wath thok ke yo gut yonhiol piny agör thok ku röökku Nhialic. ⁶ Ku tšņku ke ku lok riäi yic ku dhukkë baai.

⁷ Yok aaci ger jäl Tire agut Ptolimiath, t'ë yen ci yok kockuan ci gam bën la mušth thïn ku rëerku ke ke niën tók. ⁸ Na aköl dëätë ke yo jiël ku yeetku Cetharia. T'ëenë, yok aaci bën la pan Pilipo raan koc pišc Wët Puoth Yam Nhialic, ku rëerku kek ye. Yeen ë ye raan tōņ koc kadhrou ke ci kuany Jeruthalem. ⁹ Yeen ë la nyiir kanjan këc thiaak ku keek

aake cit koc k k Nhialic tiŋ. ¹⁰ T w n ci yok nin n k paande ke raan k k Nhialic tiŋ col Agabuth b  wun Judia, ¹¹ bi  o b n tiŋ. Ku l om g m ye Paulo yeyic duut, ku duut yec k ku yecin ku lueel, k  ci W i Nhialic l k ya akin, raan la g m k n  ab  k c Itharel la der Jeruthalem cit  m n ci  en ye nyu oth, ku ab k th n koc cie koc Itharel.

¹² T w n piŋ yok   w t k n , yook ku j l aa koc   pan w n, goku Paulo l ŋ bi c i la Jeruthalem. ¹³ Go dhu k  o  l , “Yeŋ  lu ik   m n dhi eu wek k l , b k ya col ak c pu u? Acie l n bi  en la der Jeruthalem yet k yen ca gam, awi c aya ku ba la thou thin rin B ny Jethu.”

¹⁴ Ee k cku l u buk d k, goku pu l, ku j lku lueel, “P lku Nhialic ku bi k  ci tak looi.”

¹⁵ T w n ci yok nin   t  n, ke  o j l r t guuir ku ji lku buk la Jeruthalem. ¹⁶ K c k k kam abi th Cetharia aaci  o b n ruac, ku  thk   o pan raan bi yok la r er thin col M nthon, raan Thaipruth, ku   ye raan t oŋ kam koc tuen ke kaŋ w t Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tiŋ

¹⁷ Naw n yeetku Jeruthalem go koc ci gam  o lor ke mit pu th. ¹⁸ Na la ak l d  t b n, goku la yok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kocdit k k Nhialic aake t  thin. ¹⁹ Keek aaci Paulo j l mu oth ku j lke ku ny yic k k ci looi  b n t n  koc cie koc Itharel riel ci Nhialic yi k ye. ²⁰ Naw n cik k k ci Paulo kuany yiic piŋ, gok  Nhialic leec. Ku j lk  l k ye, “Al u ba tiŋ  m n y n w m  thda. K c ju c apaidit ke ye koc Itharel aaci gam, ku keek aa thek l ŋ Mothith apaidit. ²¹ Ku acik piŋ l n ye y n koc Itharel t  wu t k k yiic pi oc ku bik L ŋ Mothith pu l. Ku aca aa l k ke bik mi thken c i ye  oot ku p lk  t cit t  ye koc Itharel cien thin. ²² Abik dhiel piŋ yen l n ci y n   t. Yeŋ  buk looi  m n? ²³ An  n ba k  buk l k yi looi. Ala koc kaŋuan   t n ci ku eŋ. ²⁴ Cath ke ke, ku m t rot koc bi kegup wu sny wei, b k r t k c   t k ku t  u w  kuen piny, w  u k k kek bi kek r t k c, ku keek aabi kenh m muut. K ya, abik jal  ic  b n l n w l ci l k ke rienku aa lueth, ku y n m y n adhil cen t cit t  ye l ŋ Mothith ye lueel thin. ²⁵ Ku koc cie koc Itharel ci gam, aa cuk tu c ath or buk l k ke bik m th ci ke jakrec door c i ben ya cam, ku j l aa rien ku l n d t ci dec, ku titk  r t bik gup c i la ak r.”

²⁶ Go Paulo rot m t r or w n, na on nhi k ke k c rot ke ke. Ku j l la luanj Nhialic, ku l k koc t  bi nin k c th k, t n yen bi k c j l a looi t n  raan t k keyiic  b n.

Paulo aci thel ayeer luanj Nhialic

²⁷ Naw n ci nin kadhoro th k ke th k, go koc k k Itharel ke b  wun Athia Paulo tiŋ luanj Nhialic. Gok  koc rac nh m  b n ku

d mk  Paulo. ²⁸ Ku luelk  ke ci ker t j t, “K c Itharel! Kuonyk   o! Yen raan k n, ee yen piny kuany yic ke pi oc koc ku ye lueel koc Itharel aa koc rec, ku   l ŋ Mothith, ku j l a luanj Nhialic k n  y sŋ yiic. Ku  m n aci koc cie koc Itharel b  i luanj Nhialic aya, ku bik b n yi k yic bu l yen t n ath  k Nhialic!” ²⁹ (Ee luelk  yen k n, w t ci kek Tropimuth raan Epethuth tiŋ ke cath kek Paulo geeu, gok  tak l n ci Paulo b n kek ye luanj Nhialic.)

³⁰ Go ali ap thi i kal yic  b n, ku j l koc kat ku lek Paulo d m, ku thelk  ayeer luanj Nhialic. Ku thi ok  kal thok nyin yic. ³¹ T w n wic kek ye bik Paulo n k, ke thok  ci tu oc t n  b ny apuruuk Roma l n nad  ke koc  b n Jeruthalem aa loi ari er. ³² Go b ny apuruuk l ony dh l nyin yic kek b ny k k apuruuk ku apuruuk, ku riŋk  t n t  y s m thin. Naw n tiŋ th n aw n wic Paulo bik n k apuruuk, gok  pu l.

³³ Go b ny apuruuk la t n  Paulo ku d mk , ku y okk  apuruuk bik der cin ar k karou. Ku j lk  thi c, “Yeŋa yen mony , ku yeŋ  ci looi?” ³⁴ Go koc ke t  y s m yic w l c i th ŋ aa lueel. Ku j l ali ap rot looi agut bi b ny apuruuk ci n k  detk , k  ci rot looi yic. Gok  apuruuk y s k bik Paulo kuaath t den r er kek thin. ³⁵ Naw n cik j l cath ku r etk  t th ny, ke y s m juak rot ap i, go apuruuk Paulo j t. ³⁶ Gok  bu oth ku yek  kiu  l , “B k, dhilku n k.”

Paulo aci rot kony

³⁷ T w n d ot kek t  ye apuruuk r er thin, go Paulo l k b ny apuruuk, “Ci  a p l ku ba yi l k w t di  n?”

Go b ny apuruuk j l thi c, “Ye jam thon Girik? ³⁸ Ku y n, c i ye raan Ijip w ar ci raan tim kaŋuan muk dh ŋ wat nh m roor, ku wic ba th r kek koc mac baai?”

³⁹ Go Paulo dhuk nhom, “ en   raan Itharel, dhi th pan col Tarthuth wun Cilicia, yen   raan gen dit  ic. P l  a ku ba jam t n  koc.” ⁴⁰ Ke yeen aci b ny apuruuk b n pu l ku bi koc j am nh m, ku j l Paulo keec nhial t th ny ku nyooth yecin bi koc biet. Naw n cik biet, go Paulo jam t n  ke thu nden.

22

¹ “Kocki n dit ku wek w m thki  ku wek w rkua, pi nk  apath yen acin k rec ca looi n k  a.” ² Naw n pi k  ke jam thu nden, gok  biet, abi piny la dil ku j l Paulo la tuen ke jam, ³ “ en   raan Itharel, dhi th Tarthuth wun Cilicia, ku yen  a dit Jeruthalem t n ku   Gamaliel yen ac  pi oc. Yen aci pi oc t  bi yen l oŋ w rkuan dit theek thin, cim ndun wek koc t  t n akol . ⁴  en aci koc ke buoth dh l k n yic col agum. Yen aci r or ku di ar col amac. ⁵ Raandit k k

Nhialic ku koc akut luk ebën alëukë ku bik lueel lön nadë ke yic yen kë ya lueel. Keek aacä yiëk athör ku ba ke la yiëk kocuan Itharel tš Damathkuth. Ke yen aci koc ci gam bën la döm ku rek kecin, ku kuëeth ke ciëen Jeruthalem rin bi ke bën tēm awuśc.

Paulo aci tē cī yen a raan cī gam teet yic

6 “Yön aköl ciel yic ke ya cath, ya cī thišk kek Damathkuth, ke kēcit mac la biliny nhial ku go ya guo gšöl piny. 7 Ku wiëšk piny ku piñj röl raan ke jam ku lëk ya, ‘Thawul! Thawul! Ē rin nõ cöl yin ya agum?’ 8 Guo thiëc, ‘Ye yin ŋa Bëny?’ Go aci Bëny bën lëk ya, ‘Jot rot ku lör Damathkuth, ku yin abi la lëk keriëec ebën yen ci Nhialic tak ku ba looi tënë ye.’ 11 Yen ya cī many cā bir nyin cöj, go koc ke cath kek yen ya thel ku yēthkë ya Damathkuth.

12 “Ku mony cöl Ananiath ē tš Damathkuth, ku ē ye raan Nhialic door ku ē thek löñ koc Itharel, ku yeen ē thekkë apäi. 13 Yeen ēci bën tënë ya, ku kēec yalšöm ku lueel, ‘Wämääth Paulo, ba pial ba bën daai!’ Nyin yic nyiendië aci rot bën liep ku tiñj piny. 14 Ku lueel, ‘Nhialic ye wärkuan dīt door aci löc ku ba kë wic ba looi tënë ye njic, ku tiñj Aluanđen puath kakkä looi, ku piñj rölde ke jam. 15 Ku yin abi ya raan njic ē wēt kënë, ku ba raan ebën lëk kë ca tiñj ku kāk ca piñj. 16 Ku emën, yenjō nušt tit? Jot rot ku bi yi muöc nhom, ku cöl adumušömku aa lök wei, ku ba Nhialic ya ršök.’

Nhialic aci Paulo yšök bi koc cie koc Itharel pišöc

17 “Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wën cī yen la ba la röök luanj Nhialic, ke ya tiñj kecit nyušt, 18 ku tiñj Jethu ke lëk ya, ‘Jäl emën Jeruthalem ku ban yiköu, rin koc tš tēn, aaci wēlkun ba ya lueel rienkië bi gam.’ 19 Guo dhuk nhom, ‘Bëny, anjickë apath lön cī yen a la yšön amat Itharel yiic, ku dam koc ci gam ku cal ke aa that. 20 Ku ē ca gam wäär ku bi Ithipin nšk raan ye koc pišöc wētdu, ku ē yen ya cā alëth koc ke nek ye lšk tiit.’ 21 Go Jethu lëk ya, ‘Löc, rin yin aba tuöc tēmec tënë koc cie koc Itharel.’ ”

22 Go koc wën wēl Paulo piñj, agut lön lueel yen wēt bi ye tuöc tënë koc cie koc Itharel. Gokë duöot bën looi, “Nyaaikë raan cit kën ē pinynhom! Näkkë! Acie raan path bi pir!” 23 Ku jölkë aa kiu, ke ya alëthken pieer nhial ku yekë liëet wēer nhial. 24 Go bëny apuruuk Roma apuruuk yšök bik Paulo yäth yöt tē ye apuruuk tiit thim, ku lëkkë ke ku bik that, rin

bi Paulo wēt ye koc Itharel ye jääm gušp lek. 25 Ku wën ci kek ye der ku bik that, go Paulo lëk bëny apuruuk wën kääc kelöm elä, “Ye löñ lueel lön nadë ke raan Roma that ē path ke këc yäth luk yic, bi la awuśc yök yegušp?”

26 Nawën piñj bëny apuruuk wēt ci Paulo lëk ye, go la tënë bënydīt apuruuk ku thiëc, “Yenjö loi? Yen monyë ē raan koc pan Roma.”

27 Go bënydīt apuruuk la tënë Paulo ku thiëc, “Lëk ya, ye raan Roma?” Go Paulo bëer, “Ee yic.”

28 Go bënydīt apuruuk lueel, “Yen ē raan koc pan Roma rin ci yen wëeu juëc täau piny tënë koc mac baai.” Go Paulo bëer, “Yen ē raan pan Roma rin ye koc ke dhiëth ya koc pan Roma.”

29 Go koc kšk ke bi Paulo bën thiëc, dhuk ciëen ku nyiëenjë thim, ku bënydīt apuruuk ēci rišöc wën cī yen ye njic lön ye Paulo raan koc Roma, ku rin cī yen ye cöl ader aya.

Paulo aci yäth luk yic

30 Na aköl dëet, wën wic bëny apuruuk Roma ye bi awuśc ye koc Itharel Paulo gaany njic, go Paulo cal adëk apuruuk cin, tēwën cī ye rek ku yöök kocdīt kāk Nhialic ku koc amat ebën bik ršöm. Ku bi Paulo kenhüm.

23

1 Go Paulo koc amat döt ku lueel, “Kackië, acin kāk tš yapušu, ba ke thiëc rin piërdië, ya dëci Nhialic agut cit akölë.” 2 Ee tēen, ke raandit kāk Nhialic cöl Ananiath yöök koc wën kääc tēthišk kek Paulo bik bušök thok. 3 Go Paulo lëk ye, “Nhialic abi dhiel bušök aya, yin kë cie gušp ye yär! Yin aci nyuc ba luk looi tënë ya cit tē ye löñ ye lueel thim, ku yin anot yi cī löñ dhoñ kšou rin cī yin koc yšök bik ya biäk!”

4 Go koc thiääk kek Paulo lëk ye, “Yin alat raandit kāk Nhialic!”

5 Go Paulo bëer, “Acä njic, kackië lön ye yen raandit kāk Nhialic. Aye athör thēer wēl Nhialic lueel, ‘Yin aci kērac dhiel lueel bëny mac kacku gušp.’ ”

6 Nawën tiñj Paulo, ke koc kšk aa koc akut Thaduthi ku koc kšk ke ye koc akut Parathi, ke jam apei röldit tënë koc luk, “Kackië! Yen ē raan akut Parathi, koc ke dhiëth ya aake koc akut Parathi. Yen aci bëei luk yic rin ye yen ye njöth lön bi koc ci thou röt jot aköldäl!”

7 Nyin yic tēwën lueel yen wēt kënë, ka agöth la nhial kam Parathi ku Thaduthi ku tekkë keyiic. 8 Rin aye Thaduthi lueel lön cī koc röt bi jot thou yic, ku acin atuuc nhial ayi atiiy koc ci thou. Ku Parathi aa kakkä gam ebën kadiäk. 9 Ku juak jam rot apei kam Parathi ku Thaduthi. Go koc kāk piöoc lööñ, ke ye koc akut Parathi, röt jot ke ci pušt riääk apei ku luelkë, “Acin kēreec cī yök ke cī

looi! Tēdē, ke atuny nhial, yen aci diēt jam tēnē ye!”

¹⁰ Ku la agōth nhial apeī, nawēn ke bēny apuruuk riēc ciēt ke bī Paulo cak nōk. Go apuruōōkke tooc bik Paulo la nyaai luk yic, ku yēthkē tēden ye kek rēēr thīn.

¹¹ Naḡon aksu ke Bēny kääc Paulo lōōm ku lueel, “Dēet yīpušu! Aca nyuōōth Jeruthalem, lōn ē yīn raandiē, ku yīn adhīl kēcīt ē kēnē looi Roma aya.”

Ee wīc kōc Itharel bīk Paulo nōk

¹² Naḡon nhiāk ke kōc kōk Itharel mat ken-hīim, ku kuēējkē lōn cīi kek kuat miēth bī kan cam ku dēkkē tē kēc kek Paulo kan nōk.

¹³ Kōc ke mat kēnē yic, aake thiārḡuan ku tē kac. ¹⁴ Ku lek tēnē kōc kāk Nhialic ku kōcdīt baai ku luelkē, “Yok aaci kuēēḡ apeī yōdhie buk cīi mīth, yet tē bī yok Paulo kan nōk.

¹⁵ Ku ēmēn, week ku kōc kōk akut, tuōōckē wēt tēnē bēnydīt apuruuk raan Roma bī Paulo bēēi tēnē we, ku luelkē lōn wīc wek ye bāk kē cī looi bēn deet, ku yok aabi rōt guuir buk nōk kē kēc yēēt wenhīim.”

¹⁶ Ku wēn nyankēn ē Paulo ēcī wēt nēk nēr piḡ, go riḡ tē rēēr apuruuk thīn ku le wēt lēk Paulo. ¹⁷ Go Paulo raan tōk kam bāny apuruuk cōl ku lēk ye, “Yāth riēnythīi kēnē tēnē bēnydīt apuruuk, ala wēt wīc bī lēk ye.”

¹⁸ Go bēny apuruuk riēnythīi wēn yāth tēnē bēnydīt apuruuk ku lueel, “Yen aci Paulo, raan mac, cōl ku lēk ya ba riēnythīi kēnē bēēi tēnē yī, rin ala wēt bī bēn lēk yī.”

¹⁹ Go bēnydīt apuruuk dōm cin ku yēth tēden rōt ku thiēēc, “Yenō wīc ba lēk ya?”

²⁰ Go lueel, “Aci kōcdīt Itharel mat yic bīk yī thiēēc bī Paulo yāth luk yic nhiāk, rin wīc kōc luk ye bīk kāk juēc cī Paulo looi la deet. ²¹ Ku duk wētden piḡ, rin abi la raan thiārḡuan ku tē kac bī ye thīēn bīk nōk. Aaci kuēēḡ bīk cīi mīth ku dēkkē yet tē bī kek ye nōk. Ku ēmēn aaci rōt guuir bīk looi, ku aa tit wētdu bīk piḡ.”

²² Go bēnydīt apuruuk lēk ye, “Duk ben lēk raan dēt lōn cī yīn ya lēk wēt kēnē.” Ku cōl riēnythīi ajiēl.

Paulo aci yāth tēnē bēnydīt Pelik

²³ Nawēn ke bēnydīt apuruuk cōl bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykē apuruuk buat karou ku jōl aa raan thiārḡhorou cath mathiāḡ, ku raan buat karou ke muk tōōḡ bīk la Cetharia, ku rēērke ke cī rōt guuir bīk lōōny dhōl ēmēn akāu. ²⁴ Ku wiēcē mīthiōōḡ bī Paulo ke cath, ku yāthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kēreēc yōk ye dhēl yic.” ²⁵ Ku jōl bēnydīt apuruuk athōr gōt ēlā,

²⁶ “Yen, Klaudiōth Lithiath yen agēt athōr kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apeī. Yīn aca muōth. ²⁷ Kōc Itharel aake cī mony kēnē dōm ku duērke nōk. Ku aca piḡ lōn ye yen raan Roma, guo la kek apuruōōkkiē bīk la kony. ²⁸ Ē wiēc ba awuōc ye kek ye

gaany ḡic, guo yāth amat yic tēnē ke. ²⁹ Aca yōk lōn acīn awuōc cīi looi bī yok ye nōk, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiāāk kek lōōḡken. ³⁰ Nawēn la lēk ya lōn cī kōc kōk Itharel wēt mat yic bīk mony kēnē nōk, guo tak ba tuōōc tēnē yī. Ku lēk kōc awēn gōōny ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yenhom.”

³¹ Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyēēikē Paulo ē wēēr ken bīk yēēt Antipatrith.

³² Nawēn bak piḡ, ka apuruuk ke cath kecōk dhuk Jeruthalem, ku nyiēḡkē Paulo apuruuk cath mīthiōōḡ bīk la kek ye. ³³ Ku yēthkē Cetharia, ku gemkē athōōr tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo. ³⁴ Nawēn cī bēnydīt Pelik athōōr kueen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nen?” Nawēn yōk lōn ē yen raan wun Cilicia ³⁵ ke lueel, “Yen abi wētdu piḡ tē le kōc gōōny yī yēēt.” Ku yōōk apuruuk bīk Paulo la muk ku titkē pan wāār buth Antipāth Yērot.

24

Kōc Itharel aaci Paulo gaany

¹ Nawēn nin kadhiēc cōk ciēēn, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kōcdīt kōk ē baai, ku jōl a raan bī wētden ḡiēc la kuany yic luk yic cōl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken gōōny kek Paulo. ² Go Tertuluth cōl ku jōl Paulo gaany ēlā, “Yīn bēnydīt! Wēt ye yīn raan ḡic kōc mac ē yen aci yok rēēr run juēc dōōr yic ke cīn aliāap. Ku kājuēc peth ca looi kek aaci wuōnda yāth tuēḡ. ³ Kāpuōthkā aa nhiarku ke ēbēn akōlakōl. Ku yīn acuk leec yopuōth apeī. ⁴ Acā wīc ku ba jam apeī, ku yīn aliḡ ba wēl kuēnku yī piḡ. ⁵ Yok aaci mony kēnē yōk ke ye raan rac. Yen acā aliāap a looi kam kōc Itharel piḡnyhom ēbēn. Ku yēn ē bēny kōc akut Nadharet. ⁶ Yēen awīc bī luāḡ Nhialic yīēk yic buōōl. Ku yēen acuk dōm. Acuk them buk tēm awuōc tēcīt tē ye lōōḡ panda ye luēl thīn. ⁷ Ke yēen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dōm bei yōcin riel ku nyiēēi. ⁸ Ku yōōk kōc cī Paulo gaany ku bīk bēn luk yic yīnhom. Tē thiēēc yīn ye, ka ba guo ḡic kek kāk cī yok ye gaany.” ⁹ Ku mat kōc Itharel thīn aya ku luelkē lōn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰ Go bēnydīt baai Paulo jāl yōōk bī jam, ku jōl Paulo lueel ēlā, “Aniēc lōn ye yīn raan cī luk luōk run juēc ē wundaan. Ke yen amat pušu ku ba rot kony yīnhom. ¹¹ Tē lēu yīn ye ba yic ḡic, ke wāār tēcīt nīn kathiāār ku rou ēmēn, yen ē le yēn Jeruthalem ba la rōōk thīn. ¹² Ku kōc Itharel acīn raan cik yōk ke gōth ke yēn luāḡ Nhialic. Ku keek aakēc ya yōk ke ya ye kōc rac nīim tēn amat Itharel. Ku jōl aa yōn kōk yīic aya. ¹³ Ku keek acik bī lēu bīk yī lēk kēn ye nyuōōth lōn ye kāk cik kueēn ḡaguōp yith. ¹⁴ Wēt lēu ba gam

akın. Yen ë Nhalic ye wärkuan düt door, door aya dhël yen yekë lueel ka cie yic. Ku yen ë keriëec ëbën cï göt lööj Mothith ku athör koc käk Nhalic tñj yic gam. ¹⁵ Yen ala nñth cit nñthden aya tënë Nhalic lön bi koc ëbën, koc path ku koc rac röt jot thou yic aköldä. ¹⁶ Ke yeen aya them ku ba kë la cök looi tënë Nhalic ku koc ëbën.

¹⁷ “Yen aci run nöc wei Jeruthalem, ke yen ya cï la wëëu ba yäth tënë kackië ku la rot kác. ¹⁸ Ee wën looi yen ë kënë yen ë yök kek ya luaj Nhalic ke ya cá guöp wuöñny wei käreec. Ee cïn yööm rëër kek ya, ku ë cïn aliäm cï rot looi. ¹⁹ Ku koc Itharel apath ye tñj you Athia aake rëër thün. Ku keek nhüim, nuöt aaci dhiel bën yinhom ku bik kë ca wuöcc bën lueel. ²⁰ Na cie këya, ke ë röör rëër ë tën, ka luel awuöc cik yök ca looi wäär cï ya yäth luk yic. ²¹ Kë njec ë kë töj ca lueel ëlä ke ya kääc kenhüim, Yen aci bëï luk yic aköl wët cï yen ye gam lön nadë ke koc cï thou aabi röt jot bik pir.’ ”

²² Ku ë njc Pelik apath ye tñj ye dhël pir koc Itharel thek thün. Go luk puöl ku lëk ke ëlä, “Na la bënydüt apuruuk Lithiath yëët ke luöñdun aba tñj.” ²³ Ku lëk bëny apuruuk rëër apuruuk Paulo tiit nhüim ku bi Paulo cï tiit apil yic, ku yekë koc mäath kek ye puöl bik kákken wíc aa bëï tënë ye.

Paulo aci jam tënë Pelik ku Druthila

²⁴ Na la nün lik thök, ke Pelik bö kek tienje Druthila, ku ë nyan koc Itharel. Ku tuc Paulo bi bëï bi wët ye Paulo gam rin Jethu Kritho bën pin. ²⁵ Nawën la Paulo tuen ke jam wët path ku lön bi raan rot tiit käreec, ku jöl a bën aköl luñdüt, go Pelik riöcc ku lueel, “Yün alëu ba jäl ëmën. Yin aba bën cöl të cï yen nhom bën lääu.” ²⁶ Ku ye nñöth lön bi Paulo ye riöp wëëu. Ku rin ë wët kënë aci bën a tuöc akölaköl ku jiesem kek ye.

²⁷ Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëer nyin bënydüt Pelik ke ye bëny. Pelik ë wíc ku bi koc Itharel nhiaar, go Paulo nyääj mëc yic.

25

Paulo aci thiëc ku bi tuöc tënë Bënyjakhom

¹ Nin kadiäk cök ciëën wën cï Pethtuth yëët Cetharia, ke jiël thün bi la Jeruthalem.

² Tëwën ke kocdit käk Nhalic ku jöl aa bëny Itharel ke gaoñy Paulo la tënë ye, ku lëkkë wëden. Ku läjkë Pethtuth, ³ ku bi ke luöi kë wickë kepuöth ku bi Paulo bëï Jeruthalem, rin ë cik mat yic ku bik Paulo nöc dhël yic.

⁴ Go Pethtuth bëër, “Paulo abi rëer ke mac Cetharia, rin yen adhuk ë nünkä. ⁵ Calkë bënykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuñ guöp të le yen awuöc cï looi.”

⁶ Go Pethtuth nün kabët aduërkë aa thiäär kanj nöc ke ke, ku jöl la Cetharia. Na aköl

dëët ke la luk yic, ku jöl apuruuk yöök ku bik Paulo kuëth yenhom. ⁷ Na la Paulo yëët, go koc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cik gööm piny, jök bik käreec ape lueel yeguöp, ku acin kë cie nyuöth lön ye käckä yith. ⁸ Go Paulo rot kony ëlä, “Yen acin kë ca wuöcc lööj koc Itharel yic, ku acin aliäm ca looi luaj Nhalic, agut Bënyjakhom Roma acin wët rëec ca lueel yeguöp.”

⁹ Ku wën wíc Pethtuth ye bi nyuöth koc Itharel lön nhieer yen ke, go Paulo thiëc, “Cï lëu ba la Jeruthalem ku ba luöñdu la luk thün lön ye kák ci kuëen yiguöp yith?”

¹⁰ Go Paulo lueel, “Të këc yen thün ë luaj bëny yic, ku ë yen të lëu ye bi luöñdië tñj thün. Acin kërëec ca looi tënë koc Itharel, cimën njc yin ye apath. ¹¹ Na ca löj dhoñ köu, ku le kërëec ca looi lëu bi ya tëm awuöc bi ya nöc, ka cá lëu ku ba thiëc bi yen puöl. Ku na cïn yiny tñ thün kák cï kuëen yaguöp, ka cïn raan lëu ye bä thön ke bik ya nöc. Ke yen awiëc ku bi ya bëny yen bi luöñdië la luk.”

¹² Go Pethtuth wët cï Paulo lueel kanj guëëc yic kek koc akutden luk, ku jöl dhuk nhom, “Wët cï yin ye lueel ke Bëny Agrïpa yen abi luöñdu luk, ke yin abuk tuöc ye.”

Pethtuth aci luaj Paulo tët yic Bëny Agrïpa

¹³ Nin lik cök ciëën ke Bëny Agrïpa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lëk ye lön mit kek puöth wët cï yen yëët.

¹⁴ Tëwën cï kek rëer nün juëc, ke Pethtuth jöl wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëer ë tën cï Pelik nyääj piny ke mac. ¹⁵ Na wäär lar Jeruthalem, go raandit käk Nhalic koc Itharel ku bënyken, gaany tënë ya ku wickë ba tëm awuöc. ¹⁶ Guö lëk ke lön nadë koc pan Roma aacie raan cï gaany ye gam, wët kërëec cï looi ke këc kanj tuööm nhom kek koc cï ye gaany, ku bi rot kony awuöc cï ye gaany.

¹⁷ Na wäär ca bën ë tën, ke yen akëc bën gääu. Yen aci bën la luk yic aköl bi niënkië aa rou ë tën, ku yöök apuruuk ku bik ë mony kënë bëï ba luöñde tñj. ¹⁸ Koc aterde aaci röt bën jot, ku acin kërëec düit cik bën kuëen yeguöp tëcüt tën ye yen ye tien thün. ¹⁹ Kë ca bën yök ë lön ye kek teer kek ye të ye yen Nhalic duöor thün, ku jöl aa mony dëët cöl Jethu cï thou, ku yen ë mony kënë aye Paulo lueel ka pir. ²⁰ Ee cá dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guö Paulo thiëc bi la Jeruthalem ku ba luöñde la looi thün. ²¹ Go Paulo lueel ka wíc bi puöl ke tiit apuruuk agut të bi bënyjakhom luöñde tñj. Guö apuruuk yöök ku bik tiit agut të bi yen ye tuöc tënë bënyjakhom.”

²² Go Agrïpa lëk Pethtuth, “Luaj ë mony kënë aba luk yen ya nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ëlä, “Abi bëï yinhom nhiaäk.”

²³ Nawën bak piny ke Agrïpa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku luñkë yön luk kek bënydüt apuruuk ku jöl aa bëny ë geu. Ku yöök

Pethtuth apuruuk bik Paulo kuëeth luk yic alonj thün. ²⁴ Ku lueel, “Yin bëny Agrîpa, ku jol aa wek koc rëër tën kek ya. Mony yen dëi wek kënë è yen raan ci koc Itharel rëër è tën ku jol aa Jeruthalem gaany tënë ya. Ayekë lueel ke loi duot lon nadë ka cii päl ke pir. ²⁵ Ku yeen acin awuśc ca yök ci looi lëu bi ye tëm awuśc bi nök. Ku yeen nhom aci wic bi ya bëny yen luk luşnde, guş gam ku ba tuşoc tënë ye. ²⁶ Ku yen acin yiny puoth ca yök ba gôt è rienke tënë bëny. Ke yeen aca bëi yinhom, ku è yin bëny Agrîpa, rin ba wëdde wic yic, rin ku bi la kè jäl gôt. ²⁷ Aya tün lon cii yen path ku bi raan ci mac tooc ke cin kën wën ci rot deet ye nyuwoth, kek käk ci ye gaany.”

26

Paulo aci rot kony Agrîpa nhom

¹ Go Agrîpa Paulo yşok, “Yin aca puşl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuwoth bi koc biot ku jol jam ëlä bi rot kony.

² “Bëny Agrîpa! Yen è rot yök aköl kënë ke ya mit guşp rin bi yen rot kony yinhom käk ci koc Itharel ya gaany ëbën. ³ Kënë adhil a yic alanden rin yin anjic apath, yen tē ye koc Itharel cienj thün, ku käk ye kek wäac thün. Yin aba lonj ëmën ku ba yiguşp päl piny ku ba wëlkiş pinj.

⁴ “Koc Itharel ëbën anjickē yen tën piir yen thün tēyon koor yen. Anjickē tē ci yen pierdiş jaak thün yon tuenj panda ku jol a Jeruthalem. ⁵ Anjickē akölaköl, ku acik bi dhäl lon nadë ke yen aci kanj cienj ke ya ye raan akut Parathî koc ke muk lööj Nhialic cok apei. ⁶ Ku ëmën yen a kääc luk yic è tën rin ye yen wët ci Nhialic lëk wärkuan dit nşoth, ⁷ kën yen ye kuat kackua kathiaär ku rou nşoth ka bik yök, tē ye kek Nhialic door aköl ku wëër. Ku è rin nşoth kënë, yin Bënydit, yen aci koc Itharel ya gaany! ⁸ Yenş ye wek ye yök wek koc Itharel ke ril yic bäk gam lon ye Nhialic raan ci thou jot bei thou yic?

⁹ “Aca them yen yen ku ba keriëc ëbën looi, käk bi rin Jethu raan Nadharet rac guşp. ¹⁰ Yen è kën aca looi Jeruthalem. Yen ya ye bënydit käk Nhialic yiék riel ku ba koc juéc ci wët Jethu gam aa däm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lon nek koc ci tēm awuśc bi ke tēm thou. ¹¹ Aaca cal aaye tēm awuśc arak juéc yşn amat koc Itharel yic, ku aca them ba ke cal abanj bik wët Jethu puşl, ku riääk puşu apei tënë ke, agut ba ke aa luşop wušt käk yic ku cal ke agum apei.

Paulo aci tē ci yen a raan ci gam teet yic (Lusi 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ee rin è wët kënë yen è ler yen Damathkuth ke ya ci raandit käk Nhialic yiék riel. ¹³ Nawën aköl ciel yic, Bënydit, ke ya nşot

dhël yic, ke ya tün many yer apei, wär aköl, ke ruel nhial ke cä gşşm piny kek koc ke cath kek ya. ¹⁴ Ku wükku piny ëbën, ku pienj röl ke ye lëk ya thuşndiş, ‘Thawul, Thawul! Yenş cöl yin ya agum? Yin aci rot banj, rin ye yin ye wic ku ba kēcit kēdhie ye akaja looi, kē ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuëeth, węc ciëën.’ ¹⁵ Guş thiëc, ‘Ye yin ŋa Bëny?’ Go Bëny lueel, ‘Ee yen Jethu, raan ca cöl agum. ¹⁶ Ke yeen jot rot ku kääc cşkku. Yen aci rot nyušt yī, rin yin aca lōc ku ba ya aluanjdiş, yin abi koc kōk lēk kē ca tün tēnē ya akölē, ku kē ba nyušt yī aköldä. ¹⁷ Yin aba tiit bi ciën kērec yī yök koc Itharel ku koc cie koc Itharel cin, koc bi yen yī tuşoc thün. ¹⁸ Keek aaba pişşc bik kanj ŋic, ku bik luoi käreç puşl, ku jiël kē riel jonrac yic ku lek tēnē Nhialic, rin gām bi kek wētdiş gam, yen aabi käreç cik looi päl piny ku tēşu ke kam koc ci Nhialic lōc.’

Paulo aci tē ci yen koc pişşc thün teet yic

¹⁹ “Këya, Bëny Agrîpa, yen akēc wët kē ca tün nhial cit nyušt dhäl yic. ²⁰ Wäär tuenj Damathkuth ku Jeruthalem, ku jol aa wušt koc Itharel yic ëbën, ku kam koc cie koc Itharel, aake ya lëk lon bik luoi käreç puşl ku dhukkē Nhialic, ku yekē luui kăpath ye nyooth lon ci kek muşl käreç. ²¹ Ee rin è wët kënë, yen aa däm koc Itharel ya ke ya tō kal luanj Nhialic, ku wickē bik ya nök. ²² Ku agut ci aköl kënë Nhialic acä kony, ku è wët kën, yen akēc yen è tën ku ba kē njec lëk raan ëbën, kockor ku kocdit. Käk ya lueel ka bi röt looi aa thönj kek käk ye koc käk Nhialic tün ku Mothith lueel, ²³ lon nadë Raan ci lōc ku dōc abi gum, ku è yen bi rot kanj jot thou yic, ku è yen abi koc Itharel ku koc cie koc Itharel lëk wët bi koc kuşny bei käreç yic.”

²⁴ Tēwën jiem Paulo ke kony rot è wël kă, go Pethtuth rël, “Paulo! Yin aci muşl. Piōc ci yin piōc aci cal amuşl!”

²⁵ Go Paulo bëër, “Bënydit! Yen akēc muşl. Wël ya lueel aa yith cin yic muşl. ²⁶ Bëny Agrîpa! Alşu ku ba jam tēnē yī ke ya cii rişc, rin yin anjic kăkkä ëbën. Anjic alanden lon nadë ke keek aaca lëk yī ëbën rin kënë acie kē cii thiaan, aa käk njic jänj ëbën. ²⁷ Bëny Agrîpa! Ci wël koc käk Nhialic tün ye gam? Anjic lon ye yin ke gam!”

²⁸ Go Agrîpa lëk Paulo, “Ye yök yipuşu è kaam thün lon bi yin ya wel ba ya Krithian?”

²⁹ Go Paulo bëër, “Na cok aa kaamkoor ku kaamdüt, rşşkdie tēnē Nhialic è lon bi yin ku koc kōk pinj kāk luēl ke aköl röt wel bik ciēt ya, ku acie rin bi ke mac.”

³⁰ Go bëny ku Pethtuth ku Bernike, ku koc kāk ke ci nyuc luk yic röt jot, ³¹ ku wën ci kek jäl aaci jal aa jam kamken, ëlä, “Acin kē ci è mony kënë looi, kē lëu bi ye cal anak ku mac

aya.”³² Ku jol Agriipa lëk Pethtuth, “Yen ë mony kënë nußt aci lony, ke rin ci yen ye wïc ku bi ya Bënyjaknhom yen bi luñde la tiñ.”

27

Paulo ayëth Roma

¹ Tëwën ci ye mat ku buk cath riäi buk la Italia, gokë Paulo ku jol aa koc kök ci mac thön Juliöth, bëny akut apuruuk Roma, akut col, “Akut Bënyjaknhom.”² Ku lok riän bõ Adramitiöm, riän ci guir bi jäl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathe-donia wun col Thethalonika ë cath kek yo.³ Na aköl dëëtë ke yo yet Thidon. Juliöth ë ye raan path, ee ci Paulo puäl ku bi koc mäath kek ye la tiñ, rin bik la yiëk käk wïc.

⁴ Yok aci bar, ku rin ci yok yonhüm wël yom, goku riäi geer tã bi yen cath thin apath, ku ë ye alon ye aköl bën thin rial pan tã gool nhom wär ciel yic col Thaipruth.⁵ Ku jolku wär teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tã wun col Likia.⁶ Tënë, ke bëny apuruuk yök riän jäl Alekdhändria ke la Italia, go yo yäth thin.

⁷ Ku riäi ë cath amäath rin yom ë dit apeï. Ku yok aaci nin juëc bën nõk dhël yic buk jäl yet gen col Kniduth. Yom ë këc yo puäl ku buk la dhëldan yen buathku yic, goku ret wanh col Thalmone tən yen bi pan thiin tã gool nhom col Kret yook kol ë yom.⁸ Ku ciethku ke yo göök yom ke yo kuany agör you, ku yok aaci bën yet tã col Wanh Path ë riel, ku ë tən ci mec kek gen col Lathia.

⁹ Ku ciënku thin nin juëc, ku ril yic buk la tuen yo cath wüir, rin ë ninkä aköl Yan læk koc kegup wüir ëci bar, tən yen ye yom rut rot jot apeï. Go Paulo ke lëk ëlä,¹⁰ “Kackië, aya tiñ lön cäthda jäl ë tən abi yic riel, riäi abi riääk ku käk tã thin aabi buk wüir, ku koc aabi mou aya.”¹¹ Ku bëny apuruuk ë wët raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piñ, ku kueec wët ci Paulo lueel.¹² Ku wath thok tã ye riäi mac thin ëci path bi koc mäi thin. Go koc juëc keyiic wïc ku bik la tuen bik yet Ponik tã lëu yen rot. Yen ë wanh tã Kret, ku ëcie yethok wël lön bër tã ye aköl lööny piny thin.

Yomdit aci rot jot wüir

¹³ Yom thöön rot ëci jot ke bõ ciëm tã ci raan yenhom wël tã ye aköl lööny piny thin, go koc ke cath riäi tak lön nadë ka lëukë bik la tuen ke cath, gokë riäi lony ku gerkë ke kuënykë agör Kret you.¹⁴ Ku kaam thiin awën ke yomdit ril apeï bõ cuëëc tã ci raan yenhom wël tã ler aköl thin, ben bën ke ye piü apeï.¹⁵ Ku yiëk riäi bi la bëñbëñ, ku ril yic apeï bi geer tuen tã bi yom thin, goku puäl buk col akuëth yom.¹⁶ Yok aaci bën lön wën tääk yok lön ye yom rut yenhom wël thin, pan thiin tã gool nhom col Kauda. Tëën, acuk bën lëu buk riän koor dußt riändit cök.¹⁷ Ku

rin diit yom apeï, gokë dußt riändit ksu rin bi yom tiim ci ke riäi looi ciü piir wei, ku jolku dußt piny wüin. Keek aake riëc ciët riänden bi la dot liëst yic wanh Libia thok, gokë alëth ye yom ke riäi kuaath däk bei, ku colkë riäi ajol yom kuath.¹⁸ Yomdit ril awën aci la tuen ke piü apeï, nawën aköl dëëtë ke jökkë bik käk tã riäi yic cuat wüir.¹⁹ Nawën aköl ye nin diäk ke cuet abëk käk gër wüir cienken.²⁰ Ku cuk aköl ku kuel tiñ nin juëc, ku yom aci la tuen ke piü apeï. Akëcku ben bën nÿsth lön bi yok piir.

²¹ Nawën ci koc nin juëc nõk ke cin miëth cik cam, go Paulo rot jot ku këc kenhüm ku lueel, “Kackië, na we ci wëtidië piñ wäär bäk riäi ciü geer wei Kret nußt yok aa këc mam këlä.²² Ku ë mënë wek aa läñ, dëetkë wepuüth! Acin raan tön bi thou weyiic, ë riäi yetök yen abi riääk.²³ Ku wën aköu atuny Nhialic yen ye yen raande, ku yen ya door aci bën tënë ya,²⁴ ku lueel, ‘Duk riëc, Paulo! Yin abi yet Bënyjaknhom nhom, ku rin ë wët kënë Nhialic aciü yi pël wei, ku koc cath kek yi riäi yic aabi piir.’²⁵ Këya, kackië, dëetkë wepuüth! Nhialic aca deet puü, abi këpath looi tãcit tã ci ye lëk ya thin wënaköu.²⁶ Ku yom abi riäi kuaath bi col ala gool nhom cak alon bi yen la riääk thin.”

²⁷ Ku nin aake ci ya thiäär ku nuan, ku yomdit apeï ë kuath rianda wärdit Adëkdiëc yic. Na ye tãcit wër ciel yic, ke ye koc ger riäi yok kepuüth ciët yo ci thiäk buk yet agör thok.²⁸ Gokë win ci dußt thok këthiek luaac piny piü yiic, ku wën ye kek ye luaac piny ëmën ku mën, ke yökkë lön thiäk wär yic.²⁹ Gokë riëc ciët riäi bi rot dëny kuör tã piü yiic, gokë wüin ci dußt thook aleeldit ye riäi dom luaac piny riäi thar ciëen, ku jolkë bak piny nÿsth.³⁰ Eci agër käk them ku bik röt kuël bei riäi yic. Ku jötkë riän thiin koor tã riändit yic bei, ku tääkë wüir ke ye koc ciët ke la wüin ci dußt thook aleel luaac piny riäi nhom tuen.³¹ Go Paulo lëk bëny apuruuk kek apuruüskke, “Na cä agër rëër riäi yic, ke koc tã riäi yic aaci bi piir.”³² Go apuruuk wüin ci riäi mac piny teem kösth ku colkë ke aa buok kuëer.

³³ Nawën bak piny, go Paulo ke lön bik miith ku lëk ke, “Wek aaci tiit nin thiäär ku nuan ëmën, ku keek ë ninkä yiic acin kë cäk cam.³⁴ Wek ya lön, ku bäk la miëth camkë, wek aa wïc miëth rin ku bäk piir. Acin raan tök weyiic la kë bi ye goot.”³⁵ Tëwën ci yen wët kënë lueel, go Paulo ayup lööm, ku roök ke lec Nhialic kenhüm ëbën, ku bëny ayup yic, ku kån jök bi miith.³⁶ Keek aaci kepuüth bën dëet, ku miithkë ëbën.³⁷ Yok koc yo tã riäi yic, yok aa yo ye buot karou ku thiärdhorou ku datem.³⁸ Nawën ci raan ëbën miith, gokë rap ke tã riäi yic dhëeth wüir rin bi riäi pial.

Riäi aci atiaktiak rac

³⁹ Nawën cî piny bak, ke koc ger riäi aake kéc tē cî kek yēēt thîn ñic, keek aaci tē cî wār yekou tot thîn, la yic liēet tîj, gokē tak bik riäi gēer thîn bik la mac. ⁴⁰ Gokē wîin yeke riäi mac piny teem wei bik dîir piny, ku dâkkē wîin cî ke alau dušöt piny. Ku jatkē alēth nhial ku bî yom riäi kuaath tuen, bî la agör thok. ⁴¹ Ku riäi aci bēn la tē cāäl ku dōöt liēet yic bî ciēn tē ben yen rot nyoon, ku cî aban ciēn dhoj atiaktiak abi dōj ke ya apet.

⁴² Eci apuruuk tak bik koc cî mac ebēn nōk, bi ciēn raan tööj kuēēj ayeer bî kat. ⁴³ Ku ē wic bēny apuruuk bî Paulo kony bi cîi nāk, go apuruuk yōōk bik ciēn kē loikē tēnē koc mac. Ku yōōk koc ñic kuanj bik kanj thueet wîir tuēj ku bik kuēēj ayeer, ⁴⁴ ku koc kōk aake bî jal lōk kuanj, ke cî tiim riäi cî dōōny kuōk bik ke yāth ayeer. Ku ē yen tē cî yuok bēn kuēēj ayeer thîn akan ke yo puol gup.

28

Kē cî rot looi tēnē Paulo Malta

¹ Wēn cî yok yet wār aloŋtui yo puol gup, ke jolku ñic lōn cōl pan tō gool nhom Malta ² ku koc ke ciēj thîn aaci yo lor, ku nyuuckē yo apath. Tēwēn ke deŋ tueny ku lir piny apei, gokē mac took ku colkē yo buk yōc. ³ Go Paulo tiim kuar piiny ku tēēu ke mēec, tēwēn ke kēpiiny bō bei tiim yiic, ku kec cin abi nuet thîn. ⁴ Ku tîj koc awēn tō thîn kēpiiny ke cî nuet Paulo cin, ku jiemkē kamken, “Mony kēnē ala cin rim. Ku kēnē acii yen bî pîr, cōk alōn cî yen poth wîir ke kēc mou.” ⁵ Ku tēn awēn ke Paulo yîr kēpiiny mēec, ke cin kēreec cî rot looi tēnē ye acin. ⁶ Ku ē titkē bik tîj ke cî but cin, nadē ke wiēk piny nyin yic ke cî thou. Ku tēwēn cî kek tîr apei ku cin kē tînkē ke cî rot looi tēnē Paulo, ke war kenhîim ku luelkē, “Yeen ala guōp jōŋril apei.”

⁷ Dum raandit baai cōl Publiōth, aake cî mec kek tēwēn looi kēnē rot thîn tēnē Paulo. Ku yeen aci yo ñic lor aya, ku rēerku yo ye jāälke nîn kadiäk. ⁸ Wun Publiōth ē rēer biōōk yic ke cî juäi dōm ku yiāny riem. Go Paulo la yōt tēnē ye, ku rōōk ku dōoc, go pial. ⁹ Wēn cî kēnē rot looi, go koc juēc ke tuany bēn, go Paulo ke dōoc bik pial. ¹⁰ Ku gēmke yo kajuēc, ku wēn jiēl yok, gokē kāk bî yok dhēl tēk tāau riäi yic.

Paulo aci jāl Malta bî la Roma

¹¹ Nawēn pēi kadiäk cōk, ke yo jiēl riän cōl, “Jak Acuek,” bō wanh cōl Alekdhändria ku yen aci pēi bēn nōk ke kääc Malta rin yom ē dît apei. ¹² Ku yeetku gen cōl Thirakuthe, ku nākku nîn kadiäk thîn. ¹³ Ku jiēlku thîn, ku lok gen cōl Regium. Nawēn bak piny ke wel yom nhom, ku yeetku gen cōl Putōli nîn karou cōk. ¹⁴ Ku yōkku koc cî gam thîn, ku thiēckē yo buk rēer ke ne nîn kadhorou. Ku jolku jāl tēn ku lok Roma yōcōk. ¹⁵ Wāmāthkuan tō Roma

aake cî yo piñ lōn bîi yok, go koc kōk bēn gen yōoc cōl Apiōth ye jōōl nîn thîn bik yo lor. Wēn tîj Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kēnē puōu.

Paulo aci yēēt Roma

¹⁶ Wēn cî yok yēēt Roma, Paulo aci bēny mac Roma puōl bî rēer ē rot kek apuruk tōj tit ye. ¹⁷ Nawēn nîn kadiäk cōk, ke Paulo cōl kocdît Itharel rēer Roma bik rōm kek ye. Nawēn cik kenhîim mat, ke luel tēnē ke, “Wāmāthkiē! Wēn cōk yen ciēn kēreec ca looi tēnē kackua, ayi lōn kēc yen ciēj wārkuandit dhāl yic, yen aci mac Jeruthalem ku thōn ya apuruuk Roma. ¹⁸ Gokē yen thiēc awuōc ca looi, ku wickē bik ya lony, rin acik yok ke cin kē ca looi lēu ye bî ya nōk. ¹⁹ Nawēn la koc Itharel kuc wēt bî ya lony, guō luōjdiē cōl ayēth tēnē bēnyapakhom Roma mac wuōnda aya, cōk a lōn cin yen kē goōny yen ē kackua. ²⁰ Yen ē kē wic yen we buk rōm, ku jaam kek we, rin yen acath ya mac rin wēt ran yen ñōōth koc Itharel.”

²¹ Gokē luel tēnē ye, “Acin athōr cî yēēt tēnē yo Judia rienuk, ku acin wāmāthdan cî bēn kek wēt, lōn le yen kēreec ca looi. ²² Anhiarku buk wēlku piñ rin anjicku lōn ye koc juēc akut tō yin thîn, jāam guōp.”

²³ Kēya, gokē akōl bî kek rōm kek Paulo mat yic, ku koc juēc aaci bēn akōl kēnē tē rēer Paulo thîn. Ku jōl Paulo wēt bāāny Nhialic teet yic tēnē ke, jōk riel yet thēi. Eci them bî nyooth tēnē ke lōn kē ye luel rin Jethu ē yic, ku nyooth lōn thōj lōj Mothith ku kāk kōk cî gōt koc kāk Nhialic tîj, kek wēt ye luel. ²⁴ Go koc kōk wēt ye luel gam, ku kuc koc kōk. ²⁵ Gokē jāl ke teer kamken, wēn cî Paulo ye lēk ke elā, “Ee yic apei, yen tē cî Wēi Nhialic raan kāk Nhialic tîj cōl Ithaya lēk thîn bî luel elā tēnē wārkuandit. ²⁶ Rin aci luel elā, ‘Lōr luel tēnē koc Itharel, Wek aabi weyith diēl piny apei ku acāk bî deet,

wek aabi wenyin pāl piny apath, ku acāk bî tîj.

²⁷ Rin kocōk aa ril nhîim, keek aaci keyith cuōk, ku keek aaci kenyin niēen. Njuōt keek aa daai, ku njuōt keek aa piñ, ku detkē kāj yiic, ku luel Nhialic.

Na cî rot looi kēya, njuōt aaci kepuōth wēl yen ku kuony ke.’”

²⁸ Ku wit Paulo wēdte elā, “Alēukē bāk dhiel ñic, lōn wēt bî koc kony bî koc pîr, bō tēnē Nhialic, aci lēk koc cie koc Itharel. Ku abik piñ.”

[²⁹ Wēn cî Paulo ē wēt kēnē luel, ke koc Itharel jiēl ke teer apeidit kamken.]

³⁰ Ku jōl Paulo rēer run karou pan ye riōp yic, ku ē ye koc bēn bik ye bēn tîj lor ku nyuuc ke. ³¹ Ee ye piōōc wēt bāāny Nhialic, rin Bēny Jethu Krītho, ku jiem kēnē kuat

raan ëbën ke cïi riäc, ku acin kënë ye gël bi
cïi ye piöc.

Athör cī Paulo gät koc Roma Wēt nom

Athör Paulo tēnē koc Roma ē gät rin bi ke lēk lōn cī yen ye guir bi akut koc cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guir bi lōk la rēer bi luui kam koc cī gam tētui, ku bik jāl kuony dhōl bi la Ithpania. Acī gät bi koc cī gam Roma tēt kē njic rin gam, ku tē ye gam pīr koc cī gam luoi thīn. Athör kēnē ala yic wēt ril yen gät Paulo athōr rin Wēt Puōth Yam.

Wēn cī yen akuut koc cī gam Roma mušōth ku lēk ke lōn ē yen rōök rīenken, ku jōl gōc wēt lēk ke ēlä, “Wēt Puōth Yam aye nyuōōth tē ye Nhialic koc kuony thīn bik la cōk yenhom.” Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cimēn ye athör theer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Ku raan la cōk Nhialic nom abī pīr ē gam.” (1:17)

Ku jōl Paulo ē gōc kēnē teet. Raan ēbēn, koc Itharel ku koc cie koc Itharel, aa dhil la cōk tēnē Nhialic rin keek ēbēn aatō adumušōm yic. Koc aa la cōk tēnē Nhialic tē gem kek Jethu Krītho. Ku ben Paulo mōn rot kek Jethu raan cī lōc ku dōc, yen pīr ē yam teet, lōn raan cī gam ala dōšr ke Nhialic. Ku aye Wēi Nhialic bēēi bei riel adumušōm yic ku thou. Cōkdīt ē 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōj Nhialic, ku riel Wēi Nhialic rot nyuōōth pīr raan cī gam yic. Ku gät Paulo lōn ye koc Itharel ku koc cie koc Itharel nhīm thōj kē cī Nhialic guir tēnē raan ēbēn yic.

Ku wit wētde lōn kuc cī koc Itharel kuc Jethu ē luoi Nhialic, rin yen ē tē bi raan ēbēn cōl ayōk dhēēj Nhialic dhēl Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku aye Paulo njic lōn cī koc Itharel bi la tuenj ke kuc Jethu akōlakōl. Ku jōl Paulo gōt ciēn tē dhil raan cī gam pīr thīn, ku nhiēr bi raan koc kōk nhiaar. Paulo acī kārīl gōt ke ye luōide tēnē Nhialic, ku luoi raan cī gam tēnē baai ku tēnē raan dēt, ku pušn la cōk njic kēpath ku kērac. Ku thīk athōr cī gōt cōk mušth ku wēl lec tēnē Nhialic.

Käk tō thīn

Wēt nom ku gōc 1:1-17

Kē wīc raan bi pīr 1:18–3:20

Dhēl Nhialic rin pīr 3:21–4:25

Pīr yam rin Raan cī lōc ku dōc 5:1–8:39

Koc Itharel ē guir Nhialic yic 9:1–11:36

Njic ciēn raan cī gam 12:1–15:13

Thōk ē wēt ku mušth 15:14–16:27

¹ Ee yen Paulo alony Jethu Krītho. Yen raan cī Nhialic cōl ba ya atuuc ba Wēt Puōth Yam luēl.

² Wēt Puōth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn theer, ku ēcī koc kākke tīj luēl tēcīt tē cī gät ye wēl theer Nhialic yic.

³ Wēt yam kēnē ē wēt Wēn Nhialic cī bēn a raan kuat Bēnyaknhom Debit. ⁴ Ku Jethu acī nyuōōth ē Wēi Nhialic ke ye Bānyda, Wēn ril Nhialic, wāār jōt ye bei ranj yic. ⁵ Ku ē rīenke yen acī Nhialic yen yīēk dhēējde ku cōl yen aye atuny Jethu, ku ba koc pinyhom ēbēn cie koc Itharel cōl bik gam ku thekkē Nhialic. ⁶ Ku wek koc cī gam tō Roma aya, wek aacī Nhialic cōl bāk aa koc Jethu raan cī lōc ku dōc.

⁷ Kēya, yen agēt tēnē we ēbēn, wek koc nhiēer Nhialic, cī ke cōl bāk aa kacke, Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu we tušc dhēēj ku dōšr.

Anjōōth Paulo lōn bi yen la Roma

⁸ Tuenj, yen alec Nhialicdīr rin Jethu raan cī lōc ku dōc ē rīenkun, rin koc ēbēn pinyhom aacī gamdun njic ēbēn. ⁹ Nhialic yen luōi piāndiē ye yen koc lēk Wēt Puōth Yam cī Wēnde lēk koc, anjic tē ye yen we ¹⁰ tak thīn akōlakōl ē rōōkkiē yic. Yen ē rōök lōn bi Nhialic ya pušl tē wīc yen ye ba we la neem. ¹¹ Rin awiēc apeidit ba we la tīj ku ba we gām athiēi Wēi Nhialic bāk riel ē gamdun yic. ¹² Ku kē luēl akīn, rin bi gamda we ku yen yo dēet puōth yodhie. ¹³ Awiēc bāk njic miēthakāi lōn ē ca guir arak juēc ba la tēnē we, ku ala kēn ye yen gēl ba cī la. Ee wiēc ba la tēnē we ba koc kōk lēk bik gam kamkun aya, cimēn le yen koc kōk pinyhom cī gam cie koc Itharel.

¹⁴ Rin ala kē cī yīēk ya ba dhīel looi tēnē koc ēbēn, koc pēth ciēn ku koc rēec ciēn den, ku tēnē koc cī piōc ku koc kēc piōc. ¹⁵ Ku ē wēt kēnē yen awiēc yen ye apei ba we dhīel lēk Wēt Puōth Yam wek koc rēer Roma aya.

Riel Wēt Puōth Yam

¹⁶ Yen acie gušp ē yār Wēt Puōth Yam, rin ē yen riel Nhialic koc cī ye gam kony, koc Itharel ku koc pinyhom cie koc kōk Itharel aya. ¹⁷ Ku Wēt Puōth Yam aye nyuōōth tē ye Nhialic koc kuony thīn bik la cōk yenhom. Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cimēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Ku raan la cōk Nhialic nom abī pīr ē gam.”

Awuēc ē raan

¹⁸ Rēec pušu ē Nhialic ē rot nyuōōth pan Nhialic tēnē koc man Nhialic. Ku kārēc yekē ke looi aa yic gēl bi cī cōl anjic. ¹⁹ Nhialic ē pušu rēēc tēnē ke rin kē lēu raan bi njic rin Nhialic ala gei apei, acī Nhialic tāau raan ēbēn pušu bi njic. ²⁰ Tētheer yōn cēk Nhialic nhial ku piny, alēu raan ēbēn bi njic ē gai lōn riel Nhialic ē rēer thīn akōlriēc ēbēn, ku yeen ē Nhialic alanden. Kājuēcā aacie tīj ku aaye njic rin kājuēc cī Nhialic cak. Kēya, acīn kē kōj kek rōt kony. ²¹ Keek aake njic Nhialic ku njot ke kuc bik cī dor. Ku

kueecké bik cii gäm aleeçden ë yen Nhialic. Ku jol kääken yeké tak ciënké konyké ku la piäthken biñh. ²² Na cök alon ye kek ye lueel lon ñic kek kãñ, ku acin kë ñické. ²³ Ku lon bi kek ye aa door ë Nhialic pir akölríëëc ëbën, aa yeké ke door kák cii pir ku raan ë thou. Ku kók ci kiëët ke cit diet ku láäi. Ku kääkkök wuc piiny keyöth cimën kãpieny.

²⁴ Ku rin ë kënë, aaci Nhialic ke puöl bik aa luui käreç wic piäthken, kák la biñh. Ku wicwic ë diäär ku kääkkök yeké ke looi kamken kák koc cal ayär gup. ²⁵ Ku lon bi kek këñ yic ñické rin Nhialic gam, ka yeké gam ë lueth ku yeké ke door kák ke cök Nhialic, ku kueecké Aciëñ yen cak kääkä yen dhil ya door akölríëëc ëbën. Yenakan.

²⁶ Ku ë yen aci Nhialic ke puöl bik aa luui käreç koc yöör gup. Ayi diäärken aya aaci tē ci koc cak thin puöl, ku aa röt lööm ë röt. ²⁷ Kälä aya, röör aaci tōc ye kek tōc kek diäär, cit tē ci koc cak thin puöl, ku rum bal kepuöth bik ke aa lööm röör kók cit ke. Röör tuil röör kók, ku yeké käreç cit kääkä looi, aaye tēm awuöc thöñ kek käreç yeké ke looi. Kák këc puöl bi ke aa looi këya.

²⁸ Ku yeen aya rin ci kek kuc bik yiny Nhialic cii ñic, aaci Nhialic puöl aya bik aa tak käreç ku yeké luui käreç cii ke lëu bi raan ke looi. ²⁹ Ku aaci puöth thiäñ kuat käreç apsi, adumuööm, kook ku koor. Ku aaci puöth thiäñ aya ë tiëel, nääk, thör, ruëeny ku kuith, ku aa luum. ³⁰ Ku aa kegup tör lueth ku aa man Nhialic. Aa koc nhiam, koc dhäl koc gup cin gup athëëk. Koc tak dhäl juëc bi kek käreç looi. Koc cie koc ke dhiëth ke ë theek. ³¹ Koc cin gup nhim, koc këdãñ gam ku cik loi. Koc cin puöth cie yic ë ñeer raandä. ³² Cök alon ñic kek ye lon käreç yeké ke looi, alëu ke bi Nhialic ke tēm thou, ke keek aacie kääkä ë looi kepeç, aa koc kók ke looi lëc nhüim aya.

2

Luñ Nhialic

¹ Yin acin tē bi yin rot kony tē luk yin koc kók wei. Rin tē ye yin koc kók luäk wei, ku loi kawën yeké ke looi aya, ke yin ë rot döm ë rot.

² Ku ëmën anjicku lon Nhialic ala yic tē luk yen koc wei, koc kääkä looi. ³ Ku na ye koc luäk wei, yin raan ë path, ku ñot yi loi ë kääkä, ke ye tak lon bi yin luñ Nhialic ban?

⁴ Tëdët aya, yin ë kãjuëc rëër piath Nhialic yic cimën piathden dit, gum, ku láäu ë puöu yöñ yic, rin akuc lon aye piath Nhialic nyooth ba yipuöu dhuök ciëen. ⁵ Ku riel ë nhom, ku rin ci yin kuc ba yipuöu cii dhuk ciëen abä awäcdu juak yic aköl biñ riääk puöu Nhialic, ku tē bi yen ñic luk thin abi rot

nyuöoth. ⁶ Rin Nhialic abi ñek a gam kë thöñ kek tē ci yen luui thin. ⁷ Koc bi kepuöth dëet ku luuiké kãpath ku wické duaar, lëc ku pir akölaköl, aabi Nhialic gam pir akölríëëc ëbën. ⁸ Ku koc ke looi kák wic piäthken ku kuecké yic ku buothkë käreç jöñrac, aabi Nhialic puöu riääk tënë ke. ⁹ Koc ëbën ë luui käreç aaba arëem ku gum rac apsi yök. Ku abi rot kan looi tënë koc Itharel, ku tënë koc cie koc Itharel aya. ¹⁰ Ku Nhialic abi duar ku lëc ku döör gam koc luui kãpath, tuen tënë koc Itharel ku jol aa koc kók cie koc Itharel, ¹¹ rin Nhialic ë luk ñic looi tënë koc ëbën.

¹² Ku koc cie koc Itharel kuc löñ Mothith, ku aa käreç looi luk abi looi tënë ke cak alon kuc kek löñ. Ku koc Itharel aa ñic löñ Mothith, aa käreç looi ku luk aye looi tënë ke tēcit tē ye löñ ye lueel thin. ¹³ Rin acie piñ ë löñ yen koc cal aye koc path tënë Nhialic, aa koc ye looi kë ye löñ lueel kek aabi ya koc la cök Nhialic nhom. ¹⁴ Ku ë yic, koc kók cie koc Itharel cin löñ, tē looi kek këdãñ tēcit tē ye löñ tō kepuöth ë path ye lueel thin, ke keek aa cit koc la löñ cak alon cin kek löñ Mothith. ¹⁵ Tē ye kek luui thin aye nyuöoth lon kák wic löñ aaci göt kepuöth, aa kãpath ku käreç yeké ke looi ñic rin aaye piäthken nyuöth ke. ¹⁶ Ku këlä aya, cimën Wët Puöth Yam ya lëk we, yen ë kë bi rot looi aköl luk tē bi Jethu Kritho luk looi rin Nhialic tënë koc ëbën, ñek kek këden ci thiaan yeyic.

Koc Itharel aacie löñ ye theek

¹⁷ Ku yin ëmën, yin ë rot cal aye raan Itharel, ku yin ë rot cal aye raan muk löñ, ku ye jam nhiaam lon ye yin raan Nhialic. ¹⁸ Yin anjic kë wic Nhialic ba looi ku yin anjic yic rin ci löñ ye lëk yi. ¹⁹ Aca gam lon yin awat koc ci cöör nhüim, ku yin ë ruel tënë koc tō muöth yic, ²⁰ ku yin ë koc piöc, koc kuc kãñ, ku yin ë raan piöc müth. Ku rin le yin löñ aye tak lon ñic yin kãñ ëbën. ²¹ Yin ë koc kók piöc yenjö cii yin rot ye piöc? Yin ë koc wëët ëlä, “Duökké ye cuëër.” Ku yin cii ë cuär ë yienhdu? ²² Aye lueel, “Duökké ye köör.” Cii akor ye looi? Yin aman jak ci kiëët, cii kãpuöth tō yik jak ci kiëët yic ye rum? ²³ Yin ë jam nhiaam lon ñic yin löñ Nhialic, cii Nhialic ye dhäl guöp tē cii yin löñde loi? ²⁴ Aye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Koc cie koc Itharel aa käreç lueel Nhialic guöp ë rienkun.”

²⁵ Ciëñ koc Itharel ye ke ñoot ë piath tē theek kek löñ, ku na cii löñ thek ke yin acit raan këc ñoot. ²⁶ Na raan cie raan Itharel këc ñoot, raan cii kë wic löñ ë dhäl yic, cii bi ciët koc ci ñoot? ²⁷ Ke wek koc Itharel wek aabi koc këc ë ñoot, ku aa löñ theek ya yöök lon acin raan bäk gök, tē le we tēm awuöc rin wek

aacie lõh ye theek, cök alon ñic wek kē cī gōt ku ñot we.

²⁸ Yeña yen raan Itharel ayic, yen cī ñoot? Acie raan yeke ñušt tñj yegušp ē path yen ya raan Itharel. ²⁹ Raan Itharel gušp, ee ya raan yepušu alonñhñ cī piände ñoot Wēi Nhalic, ku acie lõh cī gōt. Ku raan kēnē acie lec yōk tēnē koc, aye yōk tēnē Nhalic.

3

Nhalic acie athōnde ye waar yic

¹ Ye kēpuoth nen wēr koc Itharel koc cie koc Itharel? Tēdēt ye kēpiath ñō ye yōk ñušt yic? ² Kājuēc aaye yōk ayic! Tuenj, koc Itharel aaci Nhalic thōn wētdē bik muk apath.

³ Ku yenjō bī yīendē tē cīn koc kōk Itharel gam? Bī kē cīn kek gam Nhalic cōl awar athōnde yic?

⁴ Acīi bī waar yic! Yiny Nhalic adhīl tō thñn akōlakōl cök alon ye koc alueth. Cīmēn ye athōr theer wēl Nhalic ye lueel ēlä, “Kēya, bī ñic lōn le yīn yic, wēl ye lueel yīic, ku luk yīin yic.”

⁵ Ku na kārēc yeku ke looi ye Nhalic nyuōth lōn le yen cök alanden, ke yenjō buk lueel? Buk lueel Nhalic acīn yic tē tēm yen yō awuśc? (Ee tē ye koc jīem thñn yen aluel.) ⁶ Acie tēde! Na Nhalic cīi la cök ke lēu bī luk looi tēnē koc pinyñhom?

⁷ Alēu raan dēt bī lueel ēlä, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhalic nyuōth thñn alanden ku juək duarde yic, ke yenjō ñot ye ya cōl aye raan cī kārēc looi ku tēm ya awuśc?” ⁸ Yenjō cīi ye luel, cīmēn ye koc kōk ya cāk thok ku luelkē lōn cī yen ye lueel ēlä, “Loiku kārēc bī kēpath bēn.” Ee yic bī kōckā tēm awuśc.

Acīn raan la cök

⁹ Kēya, ye yōk ñuēñ tēnē koc cie koc ē kuaṭda yōk koc Itharel?

¹⁰ Acie yic! Aca nyooth wēnthēer lōn yōk koc Itharel koc koc cie kuaṭda yōk arēer adumušm yic yōdhie, ¹⁰ cīmēn ye athōr theer wēl Nhalic ye lueel ēlä,

“Acīn raan tōñ la cök, ¹¹ acīn raan kāñ deet yīic, acīn raan wīc yēen bī Nhalic ñic.

¹² Koc aaci keksth wēl Nhalic, keek aaci rēēc ēbēn ka cī la bīth, acīn raan kēpath looi, acīn mēn raan tōk.”

¹³ “Wēl yekē keek lueel aa nhiany, aa cīt rañ cī ñaany ñhom, liēpken aaci luel lueh ñic.”

“Wēl yekē keek lueel aa cīt wāl kēpiiny koc luaañ.”

¹⁴ “Aa wēl ye koc lam ku wēl rem apēi kek aatō kethook.”

¹⁵ “Aa koc lac nōk path,

¹⁶ riääk ku mam aa dōñ tē cī kek tēēk thñn,

¹⁷ ku keek aaci dhēl dōsr ñic.”

¹⁸ “Ku riššc, riššc kek Nhalic aliu kāk yekē looi yīic.”

¹⁹ Ku añicku kuat kē ye lõh lueel, aye lueel tēnē koc la ye rin bī cīen raan la kē kony yen rot, ku bī raan ēbēn kōšc Nhalic ñhom.

²⁰ Kēya, acīn raan bī la cök Nhalic ñhom tē cök yen ye them bī kē wīc lõh looi. Kē ye lõh looi ē lōn bī nyuōth raan lōn cī yen kārēc looi.

Tē ye Nhalic koc cök thñ

²¹ Ku emēn tē ye Nhalic koc cök thñ yen-hom aci nyooth. Acī lõh ku koc kāk Nhalic tñj lueel theer. ²² Nhalic ē koc cök tē le kek gam tēnē Jethu Kritho. Ee kēnē looi tēnē kuat raan ēbēn cī Raan cī lōc ku dōc gam, koc Itharel ku koc cie koc Itharel aa thōñ ēbēn.

²³ Ku rin cī kek ēbēn kārēc looi, ee keek cōl amec tēnē duaar Nhalic. ²⁴ Ku keek aaci Nhalic mušc dhēñde piände ēbēn bīk la cök tēnē ye. Ku dhēñ ye yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu yen ē koc kony bīk kārēc cīi loi.

²⁵ Jethu aci Nhalic gam rin bī thuonde a kē ye adumušm pāl piny tē le raan gam tēnē ye. Kēnē aci Nhalic looi bī nyuōth thñn lōn le yen cök. Ku wāthēer Nhalic ē lir pušu, ēcie koc ye tēm awuśc rin kārēc cīk looi. ²⁶ Ku emēn aci adumušm cī looi ēbēn pāl piny bī nyuōth lōn le yen cök. Nhalic aci kēnē looi rin le yen cök. Ku tē looi yen kēnē ē raan ēbēn cī Jethu gam cōl ala cök.

²⁷ Na ye kēya, yenjō ye yōk jam nhiaam ē path? Acīn kēdāñ! Ku ye wēt nen ye yōk nhiam? Ye rin cī yōk lõh theek? Acie tēde, ee tē cī yōk gam. ²⁸ Rin añicku raan ē la cök tēnē Nhalic rin gam ku acie thēk lõh ē rot. ²⁹ Ye Nhalic, Nhalic koc Itharel kepēc? Yeen cīi ye Nhalic koc cie koc Itharel aya? Ee yic ē Nhalic koc cie koc Itharel aya, ³⁰ rin yen Nhalic tōñ bī koc Itharel cōl ala cök ē gamden, ku cōl koc cie koc Itharel aala cök rin gamden aya. ³¹ Yeku lõh dhāl yic tē le yōk gam kēnē? Acie tēde acīn, yōk aa lõh juak bī riel.

4

Gam Abaram

¹ Yenjō buk jāl lueel rin Abaram wundit theer koc Itharel? Yenjō cī rot looi tēnē ye?

² Na Abaram la kēnē cī looi bī yen la cök tēnē Nhalic, ñušt ala kēnē ye yen nhiam. Ku acīi loi kēlä tēnē Nhalic. ³ Cīmēn ye wēl cī gōt athōr theer wēl Nhalic yic ye lueel ēlä, “Abaram aci Nhalic gam ku rin gamde aci Nhalic cōl ala cök tēnē ye.”

⁴ Raan luui aye riōp, ku wēū ye ye riōp aacie miōc, ariōpden cī yen luui. ⁵ Ku raan cie luui la gam tēnē Nhalic, Nhalic yen koc cī kārēc looi cōl aala cök, ke gamde yen ē ye

col ala cök tēnē Nhialic. ⁶ Ku Debit aci wēt thōŋ kek ē wēt kēnē lueel wäär yen jam rin raan mit pušu ci Nhialic gam ke la cök tēnē ye, ke cie luoi puuth ye looi,

⁷ “Koc mit puŋth aa koc ci Nhialic awäcken päl piny,

ku wuuny adumušōmken wei.

⁸ Raan mit pušu ee raan ci Bēny bi kuēn gušp käreç ci looi.”

⁹ Ye miet pušu ci Debit jam kēn koc Itharel ē rōt? Acie kēden kepēc. Ee kēn koc cie koc Itharel aya, ku wek aa we yeku lēk kē cuk yōk athōr wēl Nhialic yic, rin aci wēt ci gōt thēer lueel lōn, “Abaram aci Nhialic gam, ku gamde aci yen a raan la cök tēnē Nhialic.” ¹⁰ Ye nen yen looi kēnē rot? Loi rot tuelj wäär kēc Abaram ŋoot aye wäär ci ye ŋoot? Ee tuelj, acie ŋušt cök ciēēn. ¹¹ Ku ŋuštēden jōl ye lāk ŋoot ciēēn, aye nyuwoth lōn gam Abaram aci Nhialic ye gam ke ye raan la cök tēnē ye tuelj wäär kēc ye cak ŋoot. Ku kēlā, Abaram ē wundit koc ci Nhialic gam, ku aaye gam ke ye koc la cök tēnē ye cak alōn kēc ke ŋoot. ¹² Ku yen ē wundit koc ci ŋoot aya. Ku acie rin ci ke ŋoot, ee rin ci kek dhēl pīr gam thōŋ ke pīr wāda Abaram buwoth yic wäär kēc ye cak ŋoot.

Athōn ku lōŋ

¹³ Nhialic acā Abaram thōn ku mīth bi lāk dhiēēth lōn bi pinynhom a kēden. Nhialic akēc athōn kēnē looi rin theek Abaram lōŋ, ee rin ci yen gam, ku gam yen aci yen a raan la cök tēnē Nhialic. ¹⁴ Rin na ye kē ye Nhialic thōn koc gām koc lōŋ theek, ke gam acin wētde yic, ku cīn kēpuoth tō athōn Nhialic yic. ¹⁵ Lōŋ ē rēēc pušu Nhialic bēēi, ku tē cīn yic lōŋ, acin lōŋ ye dhāl yic.

¹⁶ Nhialic ē loi athōnde rin gam ku rin dhēēŋde, bi athōnde a kēn yic tēnē mīth bi lāk dhiēēth tēnē Abaram ebēn. Ku acie tēnē koc la lōŋ ē rōt, ee tēnē koc ci gam aya cīmēn Abaram. Rin Abaram yen ē wādan wēikua yodhie, ¹⁷ cīmēn ci ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yiic ēlā, “Yīn aca looi ba ya wun koc wušt juēc.” Abaram aci ya Wāda Nhialic nhom, Nhialic ci gam, Nhialic yen koc ci thou col aben pīr, ku wēt ye lueel ke liu thīn col aloi rot.

¹⁸ Abaram aci gam ku ŋēēth kē cīn kē ŋōth thīn, ku yen aci yen bēn a wun koc wušt juēc cīmēn ci Nhialic ye lēk ye ēlā, “Kōckun bi lāk dhiēēth aabi juēc ka bi ciēt kuēl.” ¹⁹ Wēn ci Abaram cak dhiōp ē ruōnke aa cīt buōt, ku ŋic lōn tīēŋde Thara ke ci dhiōp ke kēc dhiēth, ke ŋot kēc dhōr gamde yic. ²⁰ Ku rēēr ke ŋōth ku cīi diu athōn Nhialic, ku gamde aci ye bēn yiēk riel ku leec Nhialic. ²¹ Ee ŋic, ke cīn diu lōn bi Nhialic la riel bi kē ci thōn dhiel looi.

²² Ku ē yen aci Nhialic Abaram gam ke ye raan la cök tēnē ye. ²³ Ku wēlkā, “Yen aci gam ke ye raan la cök,” aa kēc gōt rienke ē rot. ²⁴ Aake gēt rienkua yōk koc bi Nhialic gam aya ke yo la cök, yōk koc ye gam lōn yen Nhialic yen ci Jethu Bānyda jōt thou yic. ²⁵ Yen aci col athou rin adumušōmkua, ku jōt bi pīr bi yo col aala cök tēnē Nhialic.

5

Gam yen abi yo lušk

¹ Kēya rin gamda Nhialic aci yo col ala cök tēnē ye, ku yōk aala dōšr kek ye rin Bānyda Jethu raan ci lōc ku dōc. ² Yōk aaci gamda col abīi Jethu dhēēŋ Nhialic yic, dhēēŋ yen rēēr yōk thīn ēmēn. Ku ayeku ŋōšth yo mit puŋth lōn yōk aa duaar Nhialic rōm kek ye. ³ Ku acie kēlā rot, yōk aa puŋth miet aya tē guum yōk, rin gum ē deet pušu bēēi, ⁴ ku gum ku deet ē pušu aye Nhialic gam. Ku gēm ye Nhialic ye gam yen ē ŋōth bēēi. ⁵ Ku ŋōth acie yo col ayār gup rin ci Nhialic nhiērde col athiōŋ yōpuŋth, Wēiken ci gām yo.

⁶ Rin wäär ŋot cīn yen tē ye yōk rōt kuony thīn, ke Raan ci lōc ku dōc thou rin koc kuc Nhialic akōl ci Nhialic lōc. ⁷ Aril yic bi raan thou rin raan la cök, cak alōn lēu yen rot bi raan dēt thou rin raan path. ⁸ Ku Nhialic aci nhiēr nhiēer yen yo nyuwoth ē kēnē yic, rin tēwäär ŋot ye yōk koc la gup adumušōm, Raan ci lōc ku dōc aci thou rienkua. ⁹ Ku ēmēn thuande aci yo col ala cök tēnē Nhialic. Ku na ci kēnē looi, ke cīi yo bi wēēr bei ayic riāŋ pušu Nhialic yic akōl ciēēn? ¹⁰ Ku wäär ye yōk koc ater tēnē Nhialic, yōk aaci thon Wēnde col aben dōšr kek ye. Ku na ye kēya, ke pīr Raan ci lōc ku dōc cīi yo bi kony? ¹¹ Ku acie kēnē ē rot, yōk amit puŋth aya tēnē Nhialic rin Bānyda Jethu raan ci lōc ku dōc aci yo dōšr ke Nhialic.

Adam ku Jethu

¹² Adumušōm aci bēn pinynhom rin raan tōk, ku adumušōm ci looi yen aci bēn ke thou. Ku kēlā, thou aci bēn tēnē raan ebēn rin ci kek adumušōm looi ebēn. ¹³ Adumušōm ē tō pinynhom wäär kēc lōŋ Mothith gām koc, ku tē cīn yic lōŋ tō thīn, adumušōm acie kuēēc nhom. ¹⁴ Ku jōk Adam bi bēn Mothith, thou ē ŋot ye tēm koc agut koc kēc lōŋ Nhialic dhāl yic, cīmēn wäär ci Adam wēt ci Nhialic lēk ye dhāl yic.

Adam yen ē ye kīn raan yen bi bēn. ¹⁵ Ku keek karou aaci thōŋ, rin mišč Nhialic ci gām koc ē path aci thōŋ kek adumušōm Adam. Raan tōk, Adam, acā adumušōm looi, ku aci thou bēēi tēnē koc juēc. Ku kēdit apē aya, raan tōk, Jethu raan ci lōc ku dōc aci miščdit dhēēŋ Nhialic bēēi tēnē koc juēc.

¹⁶ Ku mišc Nhialic aci thöŋ kek adumuššm è raan kënë. Ku adumuššm töŋ kënë cök koc juéc aaci tēm awušc, ku adumuššm juéckä cök, mišc töŋ Raan ci lóc ku dac Nhialic aci bën ku cöl koc aa ben la cök yenhom. ¹⁷ Rin adumuššm raan tök thou aci bën pinyhom. Ku kédit apej koc ci mišcdit Nhialic yök ci jal la cök, aabi mac ku piirké akölrüëc rin Raan ci lóc ku dac.

¹⁸ Këya, cimën ye adumuššm tök koc cöl aa tēm awušc èbën, ke këlä aya, luoi töŋ la cök è koc èbën cöl aala cök Nhialic nhom, ku bii pir akölrüëc tënë raan èbën. ¹⁹ Ku cimën ci raan tök wët Nhialic dhäl yic, ku bi koc juéc cöl aala gup adumuššm, ke këlä aya, rin ci raan tök wët Nhialic theek, koc juéc aabi la cök. ²⁰ Löh è gem è rin bi luoi käreec rot juak, ku tē ye käreec röt juak thün, dhëëŋ Nhialic è rot jal juak apej. ²¹ Ku cit lön ye adumuššm koc mac ku bii thou tënë raan èbën, ke yeen aya awic Nhialic bi dhëëŋde koc mac ku looi ke bik la cök tënë ye. Ku gem ke pir akölrüëc èbën rin Jethu raan ci lóc ku dac, Bänyda.

6

Pir rin Jethu

¹ Yenö buk lueel èmën? Buk la tuenj ke yo loi adumuššm rin bi dhëëŋ Nhialic yeyic juak? ² Acie tède! Acit kë ci thou tënë yo, aaci yo bi ben mac. Ye kédè bi yok la tuenj yo pir këlä? ³ Rin anjecké ayic lön riel adumuššm aci dhoŋ kšu wäär muəc yonhüm buk aa koc Jethu raan ci lóc ku dac, ku yok aaci muəc nhüm è thuände. ⁴ Ku yeen aya, wäär muəc yonhüm, yok aa yo cit koc ci la ranj tök yic kek ye thuände yic. Ku cimën wäär ci Raan ci lóc ku dac jöt thou yic duaar Wun, ke yok aabi pir è pir yam aya.

⁵ Na cuk röt mat kek ye thuände yic, ke yok aabi röt dhiel jöt thou yic kek ye aya. ⁶ Rin yok aa yo ye koc adumuššm, pirdan theer éci thou tim ci riü kšu kek Raan ci lóc ku dac, bi tē ye yok koc adumuššm ciën kë ben lëu tënë yo. Ku buk cii ben aa koc tš adumuššm yic, ⁷ rin raan ci thou aci ben reër riel adumuššm yic. ⁸ Na yo ci thou kek Raan ci lóc ku dac, ka yeku gam aya lön bi yok pir kek ye. ⁹ Rin anjicku lön na ci Raan ci lóc ku dac jöt thou yic, ka cii ben thou, rin thou aci ben la riel tënë ye. ¹⁰ Acit thou arak tök rin koc èbën bi riel adumuššm nyaai, ku piërde èmën è pir mit Nhialic pušu tënë ye. ¹¹ Këlä aya, yaké röt cöl aacit koc ci thou tënë adumuššm, ku wek aaci pir tënë Nhialic rin Raan ci lóc ku dac Jethu.

¹² Duškké adumuššm cöl amec piërdun bäk ke aa theek käreec wic guäpkun. ¹³ Ku duškké guäpkun pël adumuššm bi ya käreec kek yaké ke looi. Wek aa dhil röt thön Nhialic, ciët we koc ci thou ci ben pir. Wek aa

dhil guäpkun thön Nhialic ku bäk aa kocken ye looi kë la cök. ¹⁴ Adumuššm aci ye dhil mac rin wek aaci njoät löŋ theer yic, wek aaci dhëëŋ Nhialic yic.

¹⁵ Ye kë piir yok è dhëëŋ Nhialic ke cie löŋ, yook puš buk adumuššm aa looi è path? Acie tède! ¹⁶ Anjecké alanden lön na thönké röt raan dët ku yaké theek we cit alony, ke wek aa loony è raan kënë cök ben adumuššm we yäth thou yic, ku këya, thekké Nhialic bäk la cök tënë ye. ¹⁷ Lecku Nhialic, rin wek aa we ye alony adumuššm, ke wek aaci yith yaké yok käk ye pišc tënë we yiic, gam piäthkun èbën. ¹⁸ Wek aaci wëer bei adumuššm yic, ku wek aaci ya alony luoi käk la cök. ¹⁹ Yen ajam këlä è path cimën tédun ye wek jläem thün, rin bi wek kë luuel deet yic. Cimën wek aa we ye guäpkun èbën thön luoi käreec rin ci luoiden we rum pušth. Èmën, wek aa dhil röt cöl aaye alony käk la cök rin luoi këpath.

²⁰ Wäär ye wek alony adumuššm, wek aa we cie diëer luoi la cök. ²¹ Yenö kë cäk yok luoi è kakkä yiic, käk ye wek gup yär thün èmën? Kakkä, ee thou yen è yaké yok thün. ²² Ku èmën, wek aaci wëer bei adumuššm yic, ku wek aaci ya alony Nhialic. Ku piërdun èbën è këde, ku kë yaké yok thün è pir akölrüëc èbën. ²³ Rin kë ye yok luoi adumuššm yic, ee thou. Ku mišc Nhialic è pir akölrüëc èbën rin Raan ci lóc ku dac, Jethu Bänyda.

7

¹ Anjeec, wek aa kë luuel deet yic miëthakäi ci gam rin wek aa njic löŋ. Löh è la riel bi raan däm tē njoät piir yen. ² Tē thöŋ yok ye, ke tinj ci thiaak aci löŋ ye puš bi wic mony dët. Ku na thou muönyde ka cin löŋ ben ye gël. ³ Na wic mony dët ke muönyde pir, ka ci ya tinj ci koc. Ku na ci moc thou, ke löŋ gël yeen aliu. Na thieek mony dët ka cin akö.

⁴ Ku è yen tède aya tënë we miëthakäi ci gam. Tē thöŋ yok ye löŋ, ke wek aa cit koc ci thou tënë löŋ rin wek abanj gušp Raan ci lóc ku dac. Ku èmën wek aa kacke yen raan ci jöt thou yic, rin bi wek aa koc puöth loi wët Nhialic. ⁵ Wäär njoät piir yok ciëndan theer ci yo cak thün, käreec ke ci löŋ täau yopuöth aake lui apej yögup. Ku aa käk thou kek aake yeku ke looi èbën. ⁶ Ku èmën yok aaci bën bei löŋ theer yic rin ci yok thou tënë löŋ wäär yen mac yo. Ku yok aa jal luui dhël yam Wëi Nhialic, ku acie löŋ theer ci gët.

Löh ku adumuššm

⁷ Yenö buk jal lueel èmën? Ye löŋ yen adumuššm? Acie tède! Na ye këya ayic, njoät yen akëc adumuššm njic tèn cii yen ye löŋ. Rin njoät akëc njic yen käreec winy kënë raandä yipušu tèn këc löŋ ye lëk yen èlä, “Duk

kën raandä wïc yapušu.”⁸ Ku adumuššm aci lõn wel bi yen yen a duššõn ba pušu ayiék kakkök. Ku na cie lõn ñušt acin adumuššm.⁹ Wäthæe, yen a ya ciøn ke ya kuc kē ye lõn lueel. Ku wäär le yen lõn ñic, aca bën yök yapušu lön ci yen lõn dhoñ kšu ku ya raan ē thou.¹⁰ Aca bën yök lön lõn puøth wën ñic ke yen bi pír bēēi, aci bën a kën thou bēēi.¹¹ Ku adumuššm aci lõn wel bi yen ke yen a duššõn, ku rin lõn, yen aci adumuššm col athou.

¹² Ku ē cín këræc tš lõn yic, ee ye lõn Nhialic la cök ku peth.¹³ Ye kēlä, lön nadē ke kēpath yen aci thou bēēi tēnē ya? Acie kēyal Adumuššm yen ē looi ye. Aci kēpath lööm bi yen thou bēēi tēnē ya rin bi tēræc yen thin, yen adumuššm tic. Ku kēlä, rin ē lõn, adumuššm aye nyuøth ke ye këræc apeidit.¹⁴ Anjicku lõn ē bën tēnē Wēi Nhialic, ku yen ē raan ē path, alony adumuššm.¹⁵ Yen acie kē ya looi ye deet yic, rin yen acie kē wiéc ba looi ye looi, ku aya looi ē kē maan ba looi.¹⁶ Ku na luøai kē cá wíc ba looi, ka ya gam lön lõn apath.¹⁷ Kēya, acie yen ē kēnē looi ayic, ku adumuššm rēer ke ya.¹⁸ Anjic, acin kēpuøth rēer ke ya, rin cit tē ci ya cak thün kek adumuššm. Rin na cak alon wíc yen ye ba kēpath looi, ka cá ē lēu ba looi.¹⁹ Rin kē ya looi acie kēpuøth ya wíc ba looi, ku kēya kē cii path cá ē wíc ba looi, yen aya looi.²⁰ Ēmēn na ya looi kē cá wíc ba looi, ka cie yen ye looi, adumuššm rēer ke yen yen ē ye looi.

²¹ Kēya, aya yök lön luui lõn kēnē. Tē wíc yen ye ba kēpath looi, ke kē cii path yen ē rot tēem thün.²² Ku piändiē gušp anhiar lõn Nhialic,²³ ku yen ē lõn dēt tün ke lui yagušp, lõn cie la piny kek lõn ci piändiē gam. Ku yen ē ya col aye alony adumuššm yen lõn lui yagušp kēnē.²⁴ Yenõ be këræc ya yök kēlä! Yenõ bá kony gušp ya yáth thou yic?²⁵ Lecku Nhialic rin ci yen Bányda Jethu raan ci loc ku dác, col akony ya.

Kēya, kēnē yen ē tēdiē, yen nhom piändiē yic alony lõn Nhialic, ku cit tē ci ya cak thün alony adumuššm.

8

Pír Wēi Nhialic yic

¹ Ku kēya, acin awušc ye tēm koc ci ya tók kek Raan ci loc ku dác Jethu,² rin lõn yam, Wēi Nhialic ē pír bēēi rin Jethu raan ci loc ku dác, acä wēer bei lõn adumuššm yic, lõn thou.³ Kēn kēc lõn lēu bi looi rin tē ci yo cak thün ke yo cii ril rin adumuššm, aci Nhialic looi ē tuuc ci yen Wēnde nhom tuššc ke ye raan cimēnda, ku bi nšk bá adumuššm nyaai. Ku tē looi yen kēnē, acä adumuššm tš koc gup col acin riel.⁴ Kēnē aci Nhialic looi rin bi luoi wíc lõn dhiel la cök yogup yok koc pír Wēi Nhialic, ku acie tē ci yo cak thün.⁵ Koc

pír cit tē ci ke cak thün kek adumuššm, aake nhüm yiék kāk ye tē ci cāk ke wíc, ku koc pír cit tē wíc lõn Wēi, aake nhüm täau kāk wíc lõn Wēi yici.⁶ Tē yik raan yenhom luoi kāk adumuššm, ka thou. Ku na yik raan yenhom kē wíc lõn Wēi, ka yök pír ku dšör.⁷ Ku raan ē la ater kek Nhialic tē yik yen yenhom kāk luoi adumuššm rin acie lõn Nhialic ye theek, ku acii lēu bi lõn Nhialic theek.⁸ Ku koc ye theek tē ci yo cak thün acie Nhialic col amit pušu.

⁹ Ku kēya wek aacii ciøn cit tē ci we cak thün, wek aa ciøn cit tēnē lõn Wēi tē rēer Wēi Nhialic ke we ayic. Ku na ye raan cii rēer kek Wēi Jethu raan ci loc ku dác, ka cie raande.¹⁰ Ku na rēer Raan ci loc ku dác kek we, ke guäpkun aaci thou rin adumuššm ku wëikun anjot ke pír rin ci ke looi bik la cök tēnē Nhialic.¹¹ Na Wēi Nhialic yen jot Jethu thou yic rēer kek we, ke raan jot Raan ci loc ku dác thou yic, ka bi gušpkun thou col aa pír rin rēer Wēike wegup.

¹² Kēya, miøthakāi yok aala kē dhilku looi, ku acie lön bi yok rēer pírdan thæe ci yo cak thün yic.¹³ Rin na piērerkē cit tē ci we cak thün, ke wek aabi thou, ku na pälkē kæræc yaké ke looi rin Wēi Nhialic, ke wek aabi pír yok.

¹⁴ Koc ye Wēi Nhialic nyuššth, aa mith Nhialic.¹⁵ Rin Wēi ci Nhialic gam we acie we col aye bën ya alony adumuššm, ku looi we bāk riššc. Ku Wēi Nhialic ē yo col aye mith Nhialic, ku wek aaci Wēi Nhialic ci we looi bāk aa miøthke yok. Ku Wēi aci yo col aye Nhialic lõn, “Wā! Wā!”¹⁶ Aye Wēi Nhialic gušp kek wëikua lueel lön ye yok mith Nhialic.¹⁷ Ēmēn ye yok miøthke, yok aabi kākken muk tēnē kacke thøn. Ku kápuøth muk rin Raan ci loc ku dác aya rin tē guum yok cimēnde, ke duarde abi ya kēda aya.

Duaar aköldä

¹⁸ Aya tak lön kāk yeku guum piërda yic ēmēn, aacii koc thšõn kek duaar bi Nhialic nyušst yo, duaar bi rēer kek yo aköldä.¹⁹ Kāk ci Nhialic cak pinyhom ēbēn aa rēer ke ñøth apei, ke tit aköl bi Nhialic miøthke nyuøth.²⁰ Ku kāk ci cak, koc pinyhom aake bi rēer ke ci puøth mum, ku aacie kek ke cii yen tak, ee Nhialic yen loi ye kēya. Ku ñøth kēnē ē ñot tš thün.²¹ Ku kāk ci cak aabi waar aköldä rin bik cii riääk, ku bik läau nhomdít mith Nhialic røm ke ke.

²² Rin anjicku agut cit ēmēn, kāk ci cak aa rēer ke dhiau ke rem, aræm cit aræm tin röp.²³ Ku aacie kāk ci cak ē röt, yok koc ci Wēi yok ke ye mišc tueñ ē Nhialic, yok aa rēer yo dhiau yo rem puøth aya, ke yo tit apei tē bi Nhialic yo luøai thün buk aa miøthke, ku col guäpkua aa waar röt bik aa yam.²⁴ Rin ē ñøth

yen ë cöl yo apoth, ku na yeku kë n̄thku t̄n̄, ka cie n̄th ac̄n̄. Rin ye ̄a kë t̄s kek ye n̄s̄th? ²⁵ Ku na yeku n̄s̄th kë c̄i t̄s kë yo, ka yeku tiit ke yo lir pūsth.

²⁶ Ku c̄it m̄en aya, W̄ei Nhialic ë b̄en aya ku kony yo rin ye yok c̄i ril, rin kuc yok t̄ dhil yok Nhialic r̄s̄k th̄n̄, ke yeen ë Nhialic l̄n̄ rienkua, ku l̄n̄ ke dhiau dhīen c̄in w̄el ye teet. ²⁷ Ku Nhialic yen kë r̄er̄ raan pūsu t̄n̄, an̄ic kë lueel W̄eike, rin W̄eike ë r̄ōk rin kacke c̄it t̄ w̄ic Nhialic ye th̄n̄. ²⁸ Ku an̄icku k̄er̄īec̄ ëb̄en yic, Nhialic ë luui k̄apath rin koc nh̄iar ye, koc ci c̄ol bik k̄eden w̄ic looi. ²⁹ Koc kek ci Nhialic l̄c̄ thēr, aaci looi aya bik cīt W̄ende, ku bī W̄ende a kaai w̄am̄athak̄en jūec̄ yiic. ³⁰ K̄eya, Nhialic aci koc ci l̄c̄ c̄ol ku looi ke bik la c̄ok t̄n̄e ye, ku koc ci c̄ol aala c̄ok t̄n̄e ye aaci la duarde aya.

³¹ K̄eya, yen̄o buk lueel rin ë k̄en̄e? Na Nhialic ak̄āc̄ kek yo, ke yen̄a bī yo maan? ³² Na Nhialic ak̄ec̄ W̄ende nhom gūsp̄ n̄ūān w̄ar ku col athou rienkua ëb̄en. Na ci yo ḡam̄ W̄ende, ke c̄i yo bī ḡam̄ k̄ān̄ ëb̄en ë path aya?

³³ Yen̄a bī la w̄et̄ bī lueel koc ci Nhialic l̄c̄ gup? Ee Nhialic nhom gūsp̄ yen aci ye lueel l̄n̄ le kek c̄ok t̄n̄e ye. ³⁴ Le raan d̄et̄ l̄eu ye bī ke t̄em awūc̄? Ac̄in̄ raan agut Jethu aya raan ci l̄c̄ ku d̄oc̄ ci thou, ku j̄ot̄ ran̄ yic bī b̄en p̄ir, ku ar̄er̄er̄ k̄ōn̄ cūec̄ Nhialic, ee Nhialic l̄n̄ rienkua. ³⁵ Yen̄a bī yo t̄ek̄ bei nh̄ier Raan ci l̄c̄ ku d̄oc̄ yic? L̄eu alīāp, t̄ed̄e ba gum rin ye ȳin raan ci gam, ayi n̄s̄n̄, ayi r̄īs̄c̄ rin k̄arec̄, ayi l̄n̄ bī ȳi n̄s̄k ba thou? ³⁶ Cim̄en̄ ci ye ḡot̄ ath̄or̄ thēr w̄el Nhialic yic ëla, “Rin w̄et̄du yok aa r̄er̄er̄ k̄ak̄ nak̄ yook yiic ak̄il thok ëb̄en, yok aaye looi cim̄en̄ am̄el la teem r̄ot̄.”

³⁷ Acie t̄ede, k̄akk̄ā yiic ëb̄en yok aala riel d̄it ye yok k̄ān̄ tiaam rin raan yen nh̄iar yo. ³⁸ Rin an̄ic̄ alanden l̄n̄ ac̄in̄ ke t̄ek̄ yo bei nh̄ierde yic. C̄ok athou ayi p̄ir, c̄ok atuuc nh̄ial ayi jak̄ec̄, c̄ok aa k̄ak̄ lōi r̄ot̄ ëm̄en, ayi k̄ak̄ bī r̄ot̄ looi ak̄old̄a, ayi k̄akk̄ok ril. ³⁹ Ayi nh̄ial, t̄ed̄et̄ w̄er̄d̄it c̄ok piiny, ac̄in̄ kë l̄eu ye kuat k̄akk̄ā yiic ëb̄en bī yo t̄ek̄ bei nh̄ier Nhialic yic, yeen ë k̄eda rin Raan ci l̄c̄ ku d̄oc̄, Jethu B̄anya.

9

Nhialic ku kacke

¹ K̄e ya lueel ë yic. Yen̄ acie jam lueth rin yen ë raan, Raan ci l̄c̄ ku d̄oc̄. Aye pūnd̄īen̄ m̄ec̄ W̄ei Nhialic l̄ek̄ ya ap̄ei l̄n̄ yen ac̄ī lueth lueel. ² Rin dak pīand̄īe adit ap̄ei, ku t̄e reem pīand̄īe th̄n̄ rin kack̄īe acie yop. Yen̄ ajam rin koc kuatdīe, koc Itharel. ³ Ku na l̄eu rot̄ ba ke kony, n̄ūst̄ awīec̄ bī Nhialic ya t̄em awūc̄ ku c̄a ben a raan Raan ci l̄c̄ ku d̄oc̄. ⁴ Keek aa koc ci Nhialic l̄c̄ ku col ke aaye kacke, ku

nyuth ke duarde ku looi d̄os̄r ke ke ku ḡem̄ ke l̄ōn̄. Ku nyuth ke t̄e bī kek ye aa dūos̄r th̄n̄ apath. Ku ȳok̄k̄e k̄ak̄ ci Nhialic th̄n̄ ke. ⁵ Keek aa ke ye kuat koc n̄ic̄ thēr. Ku Raan ci l̄c̄ ku d̄oc̄, w̄ar ci yen̄ j̄al a raan cim̄enda ë ye raan kuatden. Raan ëb̄en adhil Nhialic yen m̄ec̄ k̄ān̄ ëb̄en a leec ak̄olrīēc̄ ëb̄en. Yenakan.

⁶ Ac̄a ye lueel l̄n̄ kë ci Nhialic th̄n̄ ak̄ec̄ rot looi. K̄e ci Nhialic th̄n̄ aci rot dhiel looi, rin acie koc Itharel kek ke ci Nhialic l̄c̄ ëb̄en. ⁷ Ac̄i Nhialic lueel t̄en̄e Abaram, “Aacie m̄ith ëb̄en bī dhīēth t̄en̄e ȳi kek bī ya m̄ith Nhialic, aa m̄ith bī dhīēth many Itharel kek aabi ya mīthku kek ca th̄n̄ ȳi.” ⁸ K̄eya, aye k̄en̄e nyooth l̄n̄ aacie m̄ith bī dhīēth Abaram ëb̄en kek ke bī ya m̄ith Nhialic, aa m̄ith ke ci Nhialic th̄n̄ ye kek aake bī ya mīthke. ⁹ K̄en̄e ci Nhialic lueel ak̄in̄ w̄ar th̄n̄ yen w̄et̄ t̄en̄e Abaram, “T̄e le ak̄alde b̄en, ke yen̄ ab̄i dhuk ku Thara ab̄i manh moc ȳok̄.”

¹⁰ K̄e c̄it ë w̄et̄ k̄en̄e aya, m̄ith Rabeka karou, wunden ë ye t̄ok, w̄ad̄it̄a Ith̄ak̄.

¹¹⁻¹² Ac̄i Nhialic lueel t̄en̄e Rabeka, “W̄endun d̄it yen ab̄i ya luui t̄en̄e w̄endun koor.” Ac̄i k̄en̄e lueel rin bī nyooth l̄n̄ kë ci yen raan t̄ok l̄c̄ keyiic ku p̄el raan d̄et̄, ee w̄ic pīande ë rot bī looi k̄eya. Nhialic ë lueel w̄et̄ k̄en̄e t̄en̄e Rabeka, ke Rabeka k̄ec̄ m̄ith cak dhīēth, ke c̄in̄ k̄epath ku k̄erec̄ ci n̄ek̄ looi. K̄en̄e ci rot looi ë kë ci Nhialic raan t̄ok c̄ol ku p̄el raan d̄et̄. Ku acie k̄en̄e ci n̄ek̄ looi kamken. ¹³ Cim̄en̄ ye ath̄or̄ thēr w̄el Nhialic ye lueel ëla, “Jakop aca l̄c̄ ku kūec̄ Ethau.”

¹⁴ Ab̄i koc k̄ok aa lueel l̄n̄ Nhialic ac̄in̄ yic, ku acie t̄ede. ¹⁵ Rin aci Nhialic lueel t̄en̄e Mothith ëla, “Na wīec̄ ba raan d̄et̄ n̄ūān, ka lūōi, na wīec̄ ba pūsu l̄ōny t̄en̄e raan d̄et̄, ka lūōi aya.” ¹⁶ K̄eya, acie kë w̄ic raan, t̄ede kë ye looi, ee lier pūsu ë Nhialic. ¹⁷ Rin aci Nhialic lueel w̄el thēr ci ḡot̄ yiic t̄en̄e b̄eny Ijip ëla, “Ȳin aca looi ba ya b̄eny rin bī rieldīē ȳi nyūōth, rin bī koc pinynhom ëb̄en ya pin̄.” ¹⁸ K̄eya, na w̄ic Nhialic bī raan n̄ūān, ka looi. Ku na w̄ic raan d̄et̄ bī c̄ol aril nhom, ka looi aya.

Nhialic ë koc n̄ūān ku t̄em koc awūc̄

¹⁹ T̄ed̄et̄ yen ab̄i raan d̄et̄ thīēc̄ ëla, “Na ye yen t̄e ye Nhialic luui th̄n̄ akan, ke yen̄ō ye yen raan t̄em awūc̄? Ku yen̄a l̄eu ye ku bī kë w̄ic Nhialic j̄s̄ony?” ²⁰ Ye tak ye ȳin ë ̄a ba ȳin̄hom j̄āam kë ci Nhialic looi? T̄ony acie t̄in̄ cūec̄ ye ye thīēc̄, “Yen̄ō cūēc̄ ȳin̄ ya k̄ela?” ²¹ T̄in̄ cūec̄ t̄ony ala yic bī tiap̄ cūēc̄ t̄eden w̄ic yepūsu, ee t̄ony karou cūēc̄ ë t̄iam̄ t̄on̄ yic, amuc̄ yen̄ j̄s̄ol mūōc̄ ku t̄ōony ye yen luui baai ë path.

²² K̄e ci Nhialic looi ath̄ōn̄ kek ë k̄en̄e. Awic̄ bī rīāk̄ pīande nyūōth ku col rielde an̄ic̄.

Ku ɲot pɛl yepuʂu piny tɛnɛ kɔc rɛɛc yen puʂu thɪn, kɔc rɛɛr ke bɪ tɛm awuʂɔdɪt apeɪ.
²³ Ku ee wɪc aya bɪ duaarden dɪt nyuʂth ɣo, duaarden dɪt cɪ yen ɣo mat thɪn ɣok kɔcken cɪ ɲuään. ɣok kɔcken cɪ guir theɛr buk duaarde yök. ²⁴ Ku ɣok kɔc cɪ cɔl ɣok aa ɣo la yiic kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aya. ²⁵ Ku kɛnɛ cɪ Nhialic lueel akɪn, kɛ cɪ gɔt athör ɣocia yic raan kāk Nhialic tɪɲ, “Aba cɔl kackiɛ, tɛ jɛɛm ɣɛn kɔc cie kackiɛ ayic. Aba cɔl kɔckiɛn nhiaar, tɛ jɛɛm ɣɛn rin kɔc cā ke nhiaar.”

²⁶ Ku tɛnɛ yen acɪ Nhialic ye lueel thɪn ɛlä, “Wek aacie kackiɛ, tɛɛn aabɪ cɔl ka wɛɛt Nhialic tɔ pɪr yecin.”

²⁷⁻²⁸ Ku Ithaya raan kāk Nhialic tɪɲ acɪ jam apeɪ theɛr rin kɔc Itharel ɛlä, “Na cɔk kɔc Itharel juɛc abɪk ciɛt liɛɛt agör, ka kɔc lik keyiic kek aabɪ poth, rin Nhialic abɪ luk lac looi luɲ cɪ yeyic dhuk tɛnɛ kɔc pinyinhom ɛbɛn.”

²⁹ Acɪt wɛt cɪ Ithaya raan kāk Nhialic tɪɲ lueel wäthɛɛr ɛlä, “Na Nhialic Madhɔl kɛc ɣook nyāɲ kɔc ɛ kuartda yic, ɲuʂt ɣok aacɪ ciɛt kɔc gen Thodom ku Gomora.”*

Wɛt Puʂth Yam ee luel tɛnɛ kɔc Itharel aya

³⁰ Kɛnɛ yen ɛ luɛɛl, “Ee kɛc kɔc cie kɔc Itharel them bɪk la cɔk tɛnɛ Nhialic. Ku aacɪ Nhialic bɛn cɔl aa la cɔk rin cɪ kek ye gam. ³¹ Ku ɛci kɔc Itharel them bɪk la cɔk Nhialic nhom rin thɛk ɛ löɲ, ku acɪn kɛ cik bɛn yök.” ³² Ku raan dɛt abɪ thiɛc ɛlä, “Yeɲö cɪn yen kɛ cik yök?” Acɪn kɛ cik yök rin acɪk them bɪk looi ɛ röt ku cik Nhialic gam. Kɛya, aa cɪt cɔc cɪ kecök dɛɛny alɛl, ³³ alɛl yen ye athör theɛr wɛl Nhialic jam ye ɛlä, “Pienkɛ apath, ɣɛn abā alɛl bɪ kɔc cɔl aaye kecök dɛɛny.

Tɔʂu Jeruthalem, alɛl bɪ kɔc cɔl awiɛɛk. Ku raan bɪ wɛtde gam acɪ bɪ rac puʂu.”

10

¹ Miɛthakāi, kɛ wɪc piändiɛ ku rɔʂkkiɛ tɛnɛ Nhialic riɛnken, ee löɲ bɪ kɔckiɛn Itharel ɲic tɛ bɪ Nhialic ke kuɔny thɪn. ² Alɛu ba ya raan ɲic ye löɲ awickɛ bɪk luui apeɪ bɪk Nhialic cɔl amit puʂu tɛnɛ ke. Ku dhɛl ye kek ye wɪc bɪk Nhialic cɔl amit puʂu, acɪk ye deet yic apath. ³ Ku rin kɛc kek dhɛl ye Nhialic kɔc cɔl aala cɔk tɛnɛ ye deet, acɪk them bɪk dhɛl yök ɛ röt, dhɛl bɪ ke cɔl aala cɔk tɛnɛ Nhialic. Ku aa kɛc dhɛl ye Nhialic kɔc cɔl aala cɔk tɛnɛ ye gam. ⁴ Ku Raan cɪ löc ku dɔc yen aye löɲ thök thɪn.

Ku kɛya, Nhialic ɛ kuat raan cɪ gam ɛbɛn cɔl ala cɔk tɛnɛ ye.

Acɪn raan cɪ Nhialic ye kony

⁵ Mothith acɪ tɛ ye kɔc la kɔc thɪn tɛnɛ Nhialic tɛ theek ɛ löɲ gɔt ɛlä, “Na loi raan kɛ ye löɲ lueel, ke yeen abɪ löɲ cɔl apɪr.” ⁶ Kɛ ye wɛl Nhialic cɪ gɔt theɛr lueel rin bɪ raan la cɔk tɛnɛ Nhialic rin gam akɪn, “Duk rot ye thiɛc, yeɲa bɪ la pan Nhialic.” Rin bɪ yen Raan cɪ löc ku dɔc la thiɛc bɪ bɛn piny tɛnɛ ɣo. ⁷ “Duk rot ye thiɛc aya, yeɲa bɪ la piny.” Ku wɛtde yic bɪ Raan cɪ löc ku dɔc la thɛk bei kam kɔc cɪ thou. ⁸ Kɛ ye wɛl Nhialic cɪ gɔt theɛr lueel akɪn, “Wɛt Nhialic athɪsk kek yɪ, arɛɛr yithok ku yɪpuʂu.” Ku kɛnɛ yen ɛ wɛt tɔɲ yeku lɛk we. ⁹ Na ye lueel kɔc nhɪim ɛlä, “Jethu ɛ Bɛny ku gam yɪpuʂu löɲ cɪ Nhialic ye ɲot thou yic, ke Nhialic abɪ kony. ¹⁰ Gam ɛ bɛn bei ɣopuʂth ku cɔl ɣo aala cɔk tɛnɛ Nhialic, ku luel ye ɣok gam lueel yothook kɔc nhɪim aye Nhialic ɣo kony.” ¹¹ Cimɛn cɪ ye gɔt athör theɛr wɛl Nhialic yic ɛlä, “Ku raan bɪ wɛtde gam acɪ bɪ rac puʂu.” ¹² Kɛnɛ atɔ raan ɛbɛn thɪn, rin Nhialic Bɛny athör tɛnɛ kɔc ɛbɛn, kɔc Itharel ku cie kɔc Itharel aya. Ku ɛ kɔc röök tɛnɛ ye ɛbɛn gām kajuɛc path apeɪ. ¹³ Cimɛn ye wɛl Nhialic cɪ gɔt theɛr ye lueel ɛlä, “Na le raan Bɛny cɔl ke yen akony Bɛny.”

¹⁴ Ku yeen acɪk bɪ cɔl ayic tɛ kɛc kek gam. Ku keek aacɪ bɪ gam tɛ kɛc kek wɛt piɲ. Ku wɛt acɪk bɪ piɲ tɛ kɛc ye lɛk ke. ¹⁵ Ku bɪk wɛt piɲ kɛdɛ tɛ cɪn yen raan cɪ tuɔc ke. Cimɛn cɪ ye gɔt athör theɛr wɛl Nhialic yic ɛlä, “Ee kɛpath apeɪ, kɔc bɪi wɛt puʂth yam aa bɔ.” ¹⁶ Ku acie raan ɛbɛn yen cɪ Wɛt Puʂth Yam gam. Acɪ Ithaya nhom guʂp lueel ɛlä, “Bɛny yeɲa cɪ wɛtde gam?” ¹⁷ Kɛya, keek aa wɛt kaɲ piɲ tuɛɲ ku ɲalkɛ gam. Ku wɛt kɛnɛ aye piɲ tɛ piöök kɔc rin Raan cɪ löc ku dɔc.

¹⁸ Ku ɛ yic alanden, keek aacɪ wɛt piɲ. Cimɛn cɪ ye gɔt athör theɛr wɛl Nhialic yic ɛlä, “Wɛl cik lueel apeɪ aacɪ thiɛi piny. Wɛl thuɔɲden aacɪ ɣɛt pinyinhom ɛbɛn.”

¹⁹ Ku kɔc Itharel guʂp ɛ ɲickɛ. Mothith nhom ke jam nyin Nhialic, yen abɪ ye kaɲ lueel,

“Wek wundiɛn Itharel, wek aaba cɔl adɔm tiɛɛl.

Rin kɔc cɪi cɔk a wut, wek aaba cɔl ariääk puʂth

rin kɔc wun cɪn kɛ cik deet.”

²⁰ Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gei yic ɛlä,

“ɣɛn acɪ kɔc ke cɪi ɣɛn wɪc yök.

ɣɛn acɪ rot nyuʂth kɔc ke cie ɣɛn ɛ thiɛc.”

9:25 ɣoth 2:23 9:26 ɣoth 1:10 9:27-28 Ith 10:22-23 * 9:29 Kɔc Thodom ku Gomora aake cɪ Nhialic cɔl aa nyuɔp bɪk thou ɛbɛn rin käreɛc yekɛ looi, tɪɲ Ith 1:9 9:33 Ith 28:16 10:5 Leb 18:5 10:8 L.rou 30:12-14 10:11 Ith 28:16 10:13 Juɛl 2:32 10:15 Ith 52:7 10:16 Ith 53:1 10:18 Wk 19:4 10:19 L.rou 32:21 10:20 Ith 65:1 10:21 Ith 65:2

²¹ Ku aci lëk yo lon ci Nhialic ye lueel rin koc Itharel ëlä, “Yen acä cin tar aköl thok ëbën tënë koc dhël yen, koc cie wëtdië ye pinj.”

11

Nhialic ë nuäände nyuöth koc Itharel

¹ Kë thiëc, cii Nhialic kuc kacke? Acie tède. Yen nom guöp, yen ë raan Itharel, yen ë raan kuat Abaram, raan many Benjamin. ² Nhialic akëc kuc kacke, koc yen lac ke theer. Wek aa njic käk ci göt athör theer wël Nhialic yic, käwäär ye Elija Nhialic cöl rin kärec ci koc Itharel looi, ³ “Bëny, keek aaci koc kaku tinj nõk ku thurkë ariäku piny, ee yen raan töj kaku tinj ci döj, ku keek awickë bik ya nõk.” ⁴ Ku tē ci Nhialic ye bëer thin tënë ye akın, “Ku yen aci röör tiim kadhorou cöl arëer kek ya, röör këc jöj cöl Baal ye koc kök cal aye Nhialicden kanj door.” ⁵ Emën kë thöj kek ë kënë aci rot looi, Nhialic aci koc lik lac rin dhëñde. ⁶ Nhialic acie koc ë loc rin käk cik looi. Rin na Nhialic ë koc lac rin käk cik ke looi, ke nuöt aci dhëñde ye nyuöth acin.

⁷ Ku ë yic koc Itharel aa këc kënë yen wickë apai yök, ku aa koc ke ci Nhialic lac kek aaci ye yök. Ku Nhialic aci koc kök looi bik kë ye lueel cii pinj. ⁸ Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Keek aaci Nhialic looi bik kanj cii ye deet yiic agut cit akölë, aacit koc cie pinj ku cöörkë.”

⁹ Ku aye Debit lueel, “Yen ee röök tënë Nhialic lon bi yen ke deep ku döm keek yäiken yiic. Bik wüik bi keek tēm awuöc. ¹⁰ Ku cöl Nhialic këm aa la nyin dum bik ciën kë yekë tinj. Bi käkken rëc yekë keek looi ciët käthiek keköth.”

¹¹ Aluëel piändië ëbën lon na cök alon ci koc Itharel kecök deeny bik wüik, ke keek aa këc gëek piny. Ku rin ci kek adumuööm looi, ke kuöny Nhialic aci bën tënë koc cie koc Itharel. Kënë aci rot looi rin bi tiëel koc Itharel nõk ë rienken. ¹² Ku rin ci koc Itharel adumuööm looi, ke koc kök pinyhom aaci döc. Ku rin këc koc Itharel kepuöth yiëk dhël pür, döcdit aci gam tënë koc cie koc Itharel. Ku bi döc jäl dit kädë tē jöl koc Itharel met thin.

Koc cie koc Itharel aabi kony

¹³ Kë luëel emën ë kë lëk koc cie koc Itharel. Cimën ye yen atuny koc cie koc Itharel, yen abi nhiam luoi ci Nhialic yiëk ya ba looi. ¹⁴ Tëdë, ke yen abi koc kuatdië cöl adöm tiëel,

ku rin luödiën ca looi, Nhialic abi koc kök kony keyiic. ¹⁵ Tëwën ci Nhialic kuc ke, go koc kök pinyhom cöl aala döör kek ye. Ku tē le koc Itharel gam aya, ka bi ciët koc ci thou ci bën pür. ¹⁶ Na gem raan abanj ayup tënë Nhialic, ka ayup ëbën ë kënë Nhialic aya. Ku na ye mei tim käk Nhialic ke kër aa käkke aya.*

¹⁷ Kër kök tim ye com cöl Olip aaci yep wei, ku nuet kër Olip cil roor ë rot täden wën, ku jöl dit apai abi ciët Olip ye com baai, ye njic muk apath. Käya, wek koc cie koc Itharel kök bën tënë koc Itharel, wek aa käpath yök thin aya cimën ye kër Olip piërden yök tënë Olip dët ci ye nuet yekü. ¹⁸ Käya, duökkë koc ci Nhialic yep wei cimën kër tim ye bui. Acin kënë yi cöl anhiam, acie yin mee looi bi riël, ee mee yen ë yi looi ba riël. ¹⁹ Abi raan dët kamkun lueel ëlä, “Kër aaci yep wei rin bi yo nuet nyiñken yiic.” ²⁰ Kënë ë yic. Aaci yep wei rin këc kek gam, ku döjkë nyiñken yiic alanden rin ci wek gam. Ku duökkë nhiam ë kënë, riääckë kë bi bën. ²¹ Na këc Nhialic koc Itharel puöl bi ke ci tēm awuöc, koc cit kër tim ci com baai ka cii we bi puöl aya.

²² Ayeku tinj emën yen tē peth Nhialic thin, ku tē yen koc tēm awuöc thin. Ee koc ca adumuööm looi tēm awuöc. Ku ë piath tënë yi tē ye yin rëer ke yi njöth piathde ku looi käk ye cöl apath puöu tënë yi. Ku na cii kënë loi, ke Nhialic abi yi yep wei aya. ²³ Ku na dhuk koc Itharel kepuöth ciëen ku gamkë wët Nhialic, ka dhuk täden theer wäär yep ke wei thin, rin alëu Nhialic bi ke bën dhuök thin. ²⁴ Käya, wek koc cie koc Itharel wek aa cit kër tim Olip ci yep bei Olip cil roor köu, ku nuëet ke kek tim Olip ye com. Koc Itharel aa cit tim ci com kënë, ku abi yic pial tënë Nhialic bi kër ci yep wei bën nuëet kek tim yep ke bei thin.

Koc Itharel ëbën aabi kony

²⁵ Ala yic këckë kanj njic wämäthkië wiëc ku bäk njic. Na njieckë ë yiny kënë, ka cäk bi ya tak piäthkun ku luëlkë, “Yok aa njic käj.” Ku yiny kënë akın. Wët ci koc kök Itharel kuc bik cii gem aci bi tō thin akölaköl, abi rëer thin yet aköl bi akuën koc cie koc Itharel wic Nhialic bën bäandyë yic tënë ye. ²⁶ Ku ë yen tē bi Nhialic koc Itharel ëbën kuöny thin, cimën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Raan luäk koc abi bën Jeruthalem ku nyëi adumuööm koc Itharel gup.

²⁷ Ku lueel Nhialic, yen abi döör kënë looi ke keek, tē le yen adumuöömken nyaai.”

11:1 Pili 3:5 **11:3** 1Bj 19:10, 14 **11:4** 1Bj 19:18 **11:8** L.rou 29:4; Ith 29:10 **11:10** Wk 69:22-23

* **11:16** Paulo aluel kënë bi nyuöth lon koc Itharel aa njot ke ye koc Nhialic, cök alon ci kuöny gam koc cie koc Itharel emën. † **11:17** Koc cie koc Itharel aa käpath yök tënë koc Itharel cimën ye kuëi ayi aciek piërden yök tënë tim ci yen cil yekü. **11:26** Ith 59:20 **11:27** Jer 31:33-34

²⁸ Rin ci kek kuc Wēt Puōth Yam, aaci ya koc ater tēnē Nhialic, ku kēnē aci rot wel ke ye kuōny tēnē we, wek koc cie koc Itharel. Ku rin ci Nhialic ke lōc, aci wārken dīt thōn lōn kuatden aabi ya mātħke akōlakōl. ²⁹ Rin Nhialic acie yenhom ē waar tēnē koc ci lōc ku dōc ke. ³⁰ Ku wek koc cie koc Itharel, wek aa we ci kuc Nhialic wātħer, ku emēn wek aaci Nhialic nuāān rin ci koc Itharel Nhialic dhāl. ³¹ Kēlā aya, rin nuēēn cāk yōk, ke koc Itharel aa dhāl Nhialic emēn, rin bi kek nuēēn yōk emēn aya. ³² Nhialic aci koc ebēn col aa cit koc ci mac rin ci kek ye dhāl guōp, ku bi nuāānde nyuōth ke ebēn.

Yok aa dhil Nhialic leec

³³ Kāpuōth Nhialic aa juēc apei. Ku yeen acin kēnē ye wuōōn, anjic kān ebēn. Yenja lēu ye bi tē yen tek thīn teet yic? Acin raan lēu ye bi tē yen kākke luōi thīn deet yic. ³⁴ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Acin raan njic tē ye Bēny tek thīn, acin raan lēu yeen bi Bēny wēt?” ³⁵ “Acin raan lēu yeen bi Nhialic gām kēdān, rin bi Nhialic yeen kōōny.” ³⁶ Rin ē Nhialic yen ē cak kēriēēc ebēn, ku ē yen amuk kēriēēc ebēn, ku kēriēēc ebēn aa tō thīn ē rīenke. Yok aa dhil Nhialic leec akōlriēēc ebēn! Yenakan.

12

Yok aa pūr rin bi yok Nhialic luōi

¹ Kēya miēthakāi, rin ci Nhialic yo nyuōth lier ē piānde, alēk we piāndiē ebēn, tē juēr wek rōt Nhialic bāk ciēt kē nek ye, ku week ke we pūr, ke we loi ē kēnē bāk aa kākke alanden. Kēnē yen ē dhēl dhil wek Nhialic door wepuōth. ² Duōkkē tē ye koc pinyinhom ē tēn luui thīn ye buōōth yic, calkē Nhialic awar wepuōth papot, bi we gām nhom yam ku bāk kē wic Nhialic njic, ku kē wic Nhialic ē kēpēth ye col amit puōu, ku le cōk.

³ Ku rin dhēēn puōth ci Nhialic yiēk ya, alēk we ebēn. Duōkkē ye tak lōn ye wek koc dīt wēr koc kōk njiny kān, tēn tē rēer wek thīn emēn wek koc ē path, ku ye njek rot tōōu tēden thōn kek gam ci Nhialic yiēk ye. ⁴ Yok aa le njek ke guōp, ku guōp ala kājuēc, ku kākka aa ye tōk la kēden ye looi. ⁵ Kēlā aya, yok aa juēc, ku yok aa cit guāp tōk rin yok aa tōk kek Raan ci lōc ku dōc, yok aaci mat ē tōk cīmēn kāk cū thōn tō guāp tōk yic. ⁶ Kēya, njek kamkua adhil kē ci gām ye luōi tēcit tē ci Nhialic ye gām ye bi looi. Na ye kē ci Nhialic gām yo lōn bi yok wētde lēk koc, ka dhilku looi tēcit tē dīt gamdan ci Nhialic yiēk yo thīn. ⁷ Na ci Nhialic yo col aye koc luōi, ka dhilku kony. Na ci yo col aye piōōc, ke yok aa piōōc. ⁸ Na ci yo looi buk koc kōk aa dēt

puōth, ka dhil looi kēya. Raan kē tōu kek ye tek kek koc kōk, adhil looi puōn biōkrueel. Raan ci Nhialic yiēk riel bi yen koc mac adhil looi puōu ebēn, ku raan lier puōu nyuōōth tēnē koc kōk, adhil looi ke dal, ke mit puōu.

⁹ Duōkkē rōt ye nyuōōth ciēt we nhar koc, dhilēkē koc nhiaar puōu ebēn. Mankē kērac ku muōkkē kēpath riel. ¹⁰ Nhiarkē rōt piāthkun ebēn cīmēn njek ke wāmēnh, ku nyuōōth tē ye yin raan dēt thēek thīn, ku duk tē bi yi thēek thīn yik yinhom. ¹¹ Duōkkē rōt dak, luōōikē apei. Luōōikē Bēny piān tōk. ¹² Rēērēkē we mit puōth tē cak koc kōk we jōōr rin le wek njōth, ku rōōkkē Nhialic akōlakōl. ¹³ Gām kē koc ci gam kē wickē muōkkē liu tēnē ke. Ku luōrkē jōōl bō bāaikun yuic.

¹⁴ Rōōkkē Nhialic rin bi yen koc jōr we dōc, ku duōkkē rōōk tēnē ye rin bi yen ke tēm awuōc. ¹⁵ Miēt puōu kek koc kōk mit puōth, ku dhiaaukē kek koc dhiau. ¹⁶ Calkē yer piāndun athōn tēnē koc ebēn. Duōkkē nhiam, dhuōkkē rōt piny ku luōōikē tēnē koc kor tēnē we. Ku duōkkē ye tak lōn ē wek njic kān.

¹⁷ Na loi raan dēt kērac tēnē we, ke duōkkē col kērac dēt. Loi kē ye raan ebēn tak ke path. ¹⁸ Luōōikē kāpuōth lēukē ke bāk ke looi rin bi wek njic cej kek koc. ¹⁹ Duōkkē kēdān guur mātħkiē, calkē aguur Nhialic. Rin aye Bēny lueel athōr wēl thēer yic ēlā, “Yēn abi kērac ci koc kōk looi guōōr.” ²⁰ Duōkkē kēnē kōn looi, luōōikē kē ye athōr thēer wēl Nhialic lueel, “Na raan aterdu anēk cōk, ke gām miēth, na nek rou, ke gām kē dek, rin tē looi yin kākka ka ba col ayār guōp.” ²¹ Duōkkē kērac col arum wepuōth, luōōikē kēpath bi wek kārēc gēl wei.

13

Raan adhil koc mac baai theek

¹ Week ebēn wek aa dhil bāny mēc baai theek rin acin raan koc mac tē kēc Nhialic ye gam bi koc mac. Ee Nhialic yen ē koc yiēk bāāny. ² Kēya, raan cie wēt bēny mēc baai ē gam, ee bāāny ci Nhialic gam dhōl yic, ku raan loi kē cit kēnē abi tēm awuōc. ³ Rin bāny aaciē koc kēpath looi ye riōōc, aa koc kārēc looi kek aa riōōc ke. Ye looi kēpath yen abi bēny yi aleec. ⁴ Rin yen aluui Nhialic kēpath kony yen yi, ku na loi kārēc, ke yi riōc ye rin riel tō kek ye aaci muk ē path. Rin bēny ē Nhialic luōi ku nyooth riāāk puōu Nhialic, ku tēm koc kārēc looi awuōc. Ee koc awuōc looi col agum. ⁵ Kēya, wek aa dhil bāny theek ku acie rin ē wēt kēnē rot, ku yeen aya anjēckē wepuōth lōn ē kē dhilēkē looi. ⁶ Kēnē yen ē wēt dhil wek ajuēr tāāu piny aya, rin bāny aa luui tēnē Nhialic tē

11:33 Ith 55:8 11:34 Ith 40:13 11:35 Jop 41:11 11:36 1Kor 8:6 12:5 1Kor 12:12 12:7 1Kor 12:4-11
 12:14 Mt 5:44; Lk 6:28 12:16 Kēn 3:7 12:19 L.rou 32:35 12:20 Kēn 25:21-22 13:7 Mt 22:21; Mk 12:17;

looi kek lusiden è cök bik koc mac. ⁷ Tääu ajuër piny ajuër yen ba juaar tènè ke, ku nyuòthkè athëëkdun èbèn tènè bëny.

Koc aa dhil röt nhiaar è kamken

⁸ Duëkkè röt cöl aköony raan dët, kè t3 thïn è tøk yen adhil looi, ku è kè bi wek röt nhiaar kamkun, ku raan nhiaar koc èbèn è kè wïc löng yen aye looi. ⁹ Lööngkä, “Duk akør loi, duk raan näk, duk cuëër, duk kènè raandä wïc yïpuöu,” lööngkä ku lööng kök aa met löng tön ye lueel èlä, “Yin adhil koc èbèn nhiaar cimèn nhieer yin rot.” ¹⁰ Raan nhiaar raan dët ka cïn kèrëec ye raan kènè looi tènè ye. Këya raan nhiaar koc kök, ee kè wïc löng yen aye looi.

¹¹ Wek aa dhil kènè looi rin anjeckè lön aköl dhil wek nhüim tir aci bën. Rin aköl bi Nhialic yo kony aci thiëk èmèn tèn tēwäär tuen gem yok wët. ¹² Acit lön nadè ke waköu athök ku aköl abö, pälku käreec yeke looi muösth yic waköu, ku këya lömkè käk bi yo cöl apir apath aköl bi Jethu dhuk. ¹³ Yok aa dhil röt mac apath cimèn koc è rëer yer yic aköl cïn kè yekè thiaan. Wek aaci röt met akut luui käreec yic, käreec cimèn wiet è määu ku winy è diäär. Ku duëkkè ater ye looi ku tielkè röt kamkun. ¹⁴ Lömkè Bëny Jethu Kritho, bi thiääk ke we. Duëkkè wepuöth ye yieëk käk we cöl aloi adumuööm, bäk kènè yen wïc piändun looi.

14

Duk koc kök cï gam luk we

¹ Gamkè raan koor gamde bi rëer ke we, ku duëkkè ye teer ke ke käk yekè tak, käk cii ril. ² Gam raan dët, ee ye cöl acam kuat mieth è path, ku raan koor gamde acin kuat rin ye cuet. ³ Ku raan cïn kèn ye yen ke kuc bi cam, acii raan kuc müth kök dhäl guöp. Ku raan kuc müth kök acii raan cïn kèn è yen kuc bi cam ye yöök lön è yen kërac looi, rin kè ye raan cïn kèn ye yen kuc looi aci Nhialic gam. ⁴ Ye yin è ña, ba kè ci alony raan dët looi, lueel ke yic, tédè ke cie yic? Ee wun alony yen alëu ye bi lueel lön le aluönye cök ku lön cii yen la cök. Ku yen abi la cök rin abi Bëny cöl ala cök.

⁵ Aye koc kök tak lön ala aköl düt tènè aakööl kök, ku aye koc kök tak lön akööl aa thöng èbèn. Njek adhil kè ye yen ye tak këya ñic apath. ⁶ Raan kèn looi aye looi rin wïc yen Bëny bi theek. Ku raan cïn kènè è yen ke kuc bi cam, aye looi rin wïc yen ye bi athëëk nyuöth tènè Bëny, rin è Nhialic leec rin mieth. Ku raan kuc bi müth kök cii cam aye looi këya rin athëëk tènè Bëny, ku athëëk gam Nhialic.

⁷ Acin raan tøk kamkua pir rienke è rot, ku na thou raan acie thou rienke è rot. ⁸ Na pürku ke rin Bëny, ku na thouku, ke rin Bëny

aya. Tè pür yok ayi tē thou yok, ke yok aa koc è Bëny. ⁹ Rin Raan ci lac ku dác aci thou ku jöt rot bi pir rin bi yen a Bëny koc pir ku koc ci thou. ¹⁰ Ku këya, yenö ye wek miethakun luëk wei, tédè ke dhälkè gup, rin yok yodhie yok aabi köc Nhialic nhom luk yic akölä.

¹¹ Cimèn ye athör theer wël Bëny ci göt ye lueel èlä, “Cimèn pür yen ayic, aluel alanden lön raan èbèn abä door.

Ku abi raan èbèn lueel lön ye yen Nhialic.”

¹² Këya, ñek yoyiic abi Nhialic ya tēt këden cï looi, ku ye rin nõ yen looi yen ye.

Duk koc cï gam thöc adumuööm yic

¹³ Yok aaci röt dhil tēm awuöc kamkua, ku duk kè bi raan dët cöl aloi awuöc loi. ¹⁴ Ku rin ye yen raan buöth Bëny Jethu anjeckè alanden lön acin mieth rëec yetök è rot. Ku na gem raan lön mieth arac, ka rac tènè ye. ¹⁵ Na cöl wämuuth arac puöu rin cëm yin mieth ye tak lön rëec yen, ka ye kè loi nyuöth lön yeen acii nhiaar. Ku duk wämuuth ci Raan ci lac ku dác thou rienke rëc mieth ye cam. ¹⁶ Duk tē ye yin käckun path luöi thïn cöl aye koc kök tak lön rëec yen. ¹⁷ Rin bäny Nhialic acie cäm ku dëk, ee la cök ku döör ku miet puöu ye Wëi Nhialic gam. ¹⁸ Ku kuat raan, Raan ci lac ku dác luösi këlä è Nhialic cöl amit puöu, ku cöl raan èbèn agam këden ye looi.

¹⁹ Këya, adhilku them buk käk koc këëk nyaai ku loiku käk koc kök kony bik riël gamden yic. ²⁰ Na ye këya, duk kè ci Nhialic looi rëc rin mieth, müth aa path èbèn. Ku na ye raan dët cöl aloi adumuööm rin kè ye cam, ka cii path. ²¹ Kèpath akün, duk rin cuet ku duk mü dek, ku duk kuat kè bi wämuuth cöl aloi adumuööm loi. ²² Këya, kè ye tak ke path è käckä, muk kamkun wek Nhialic. Na cii raan ye lueel lön kè ci looi awuöc, tē looi yen kè ye tak ke ye yic, ke yeen amit puöu. ²³ Ku na ye raan puöu rou tē cëm yen kuat müth kök, ka ye Nhialic cöl aye kërac yen looi tē cëm yen ye, rin acie gam yen cöl ye aloi è kènè. Ku na yeku këdän looi èbèn ke cïn gam, ke yeen adumuööm.

15

¹ Yok koc ril è gamda yic, yok aadhil koc cii ril kony bik la tuen kek gamden apath, ku acie kènè yo cöl amit puöth yen dhilku aa looi. ² Njek yoyiic adhil wämääthdan ci gam luöi këpath, kè bi yeen cöl amit puöu. Yok aa dhil kènè looi rin bi yok gamde cöl adhil riël. ³ Rin Raan ci lac ku dác akëc kè ci looi looi rin bi yen ke puöu miet, cimèn ye athör theer wël Nhialic ye lueel èlä, “Wäär let yï, lëët aaci bën aa käckü.” ⁴ Këriëec èbèn ci göt athör theer wël Nhialic yic è yo piöc, rin wël theer Nhialic aa yo cöl anjöh, ku aa yo

deet puŝth. ⁵ Bî Nhalic yen koc cöl agum, ku deet kepuŝth we yiek döŝr kamkun, cimën ye wek koc buŝth Raan cî loc ku döc Jethu. ⁶ Rin week ebën häk Nhalic wun Bányda Jethu Kritho aa leec.

Wët Puŝth Yam aci lëk koc cie koc Itharel

⁷ Nhiarkë röt kamkun rin bî koc ebën Nhalic leec, luŝikë kënë cimën tē cî Jethu we nhaar thün. ⁸ Rin alëk we lön cî Raan cî loc ku döc a raan luui koc Itharel, ku nyuth ke lön kē cî Nhalic lueel ē yic, rin bî kāk cî thün wārkuan dīt aa yith. ⁹ Ku dēt aya, bî koc cie koc Itharel cöl aa lec Nhalic rin lier piānde, cimën cî ye gät athör thæer wël Nhalic yic ëlä, aci Bëny Debit lueel, “Këya, tē rëer yen kam koc cie koc Itharel ke wek ba gām lec.

Ku waak alæc aba ket tēnē yīn.”

¹⁰ Ku ben athör thæer wël Nhalic lueel ëlä, “Miatkë puŝth wek koc cie koc Itharel kek koc cî Nhalic loc.”

¹¹ Ku ben athör thæer wël Nhalic lueel aya, “Wuŝt ebën aa dhil Bëny leec, ku koc ebën aa dhil ye leec apeī.”

¹² Ku ben Ithaya lueel athör thæer wël Nhalic yic ëlä,

“Ala raan many Jethe wun Debit bî bën.

Abî Nhalic looi bî ya Bëny koc cie koc Itharel.

Ku nãthden abî tō tēnē yeen.”

¹³ Bî Nhalic nŝth bæi ku cöl we athiãnj miēt puŝu dīt apeī ku döŝr, cimën ye wek ye gam bî Wëi Nhalic we cöl aala nŝth dīt apeī.

Luŝi Paulo kam koc cie koc Itharel

¹⁴ Wämãthkiën cî gam, yen nhom, anjæc alanden lön week nhīm wek aa path apeī, wek aa njc kē bāk dhiel looi ku alëukē bāk röt piŝc kamkun. ¹⁵ Wek aca gät athöör puŝu ebën ke cīn kē muŝny rin kāk wiēc ba ke ben lëk we, rin dhëej cî Nhalic gām ya, ¹⁶ ba ya raan luui Jethu Kritho, ba luui rin koc cie koc Itharel. Yen ē luoi kāk raan Nhalic looi tē lëk yen koc Wët Puŝth Yam. Rin bî koc cie koc Itharel ciēt kē cî Nhalic door, kē cî Nhalic gam apeī. Ku bî Wëi Nhalic ke cöl aye kacke.

¹⁷ Yen anhiam luŝidiën ya luŝi Nhalic, rin cî yen mat kek Raan cî loc ku döc Jethu. ¹⁸ Yen abî jam kāk cî Raan cî loc ku döc cöl aluŝol ē röt, kāk ya lueel ku kāk ya looi aaci koc cie koc Itharel cöl athek Nhalic, ¹⁹ rin kãril ku kāk koc gŝi, cî Wëi looi dhël ril. Këya, yŝn ca ke tēek ebën jãl Jeruthalem ku wun cöl Dalmatia, yen aci koc lëk Wët Puŝth Yam rin Raan cî loc ku döc. ²⁰ Kën yen tō yapuŝu ē tōk ē path, ee lön ku ba koc lëk Wët Puŝth Yam tē kēc rin Raan cî loc ku döc kaŋ piŋ thün, rin bî ye cī luel lön ye yen luŝi cî koc kōk jōk yen luŝol.

²¹ Cimën cî ye gät athör thæer wël Nhalic yic ëlä,

“Koc kēc kaŋ lëk wëtde abik tiŋ, Ku koc kēc ye piŋ abik deet yic.”

Awïc Paulo bî la kený Roma

²² Ku rin ē wët kënë, aca them ku yen aci pëen arak juēc ba la tēnē we. ²³ Ku emën cî yen kē luŝol thöl tē rëer yen thün tēn, ku tēyan wïc yen ye run juēc ba we la tiŋ, ²⁴ anjãth ba jãl looi emën. Ku emën le yen Ithpeen, wek aa bar ba we tiŋ. Ku awiēc bāk ya kony ba yet thün, tē cî yen kaŋ rëer ke we tēthin-nyŝt.

²⁵ Emën thiin yen ala Jeruthalem ba kuŝony la gam tēnē koc Nhalic rëer thün. ²⁶ Ku akuut koc cî gam tō Mathedonia ku Girik aaci puŝth miēt, ku matkē bik wëen juaar tēnē koc nŝj kam koc Nhalic tō Jeruthalem. ²⁷ Kek aa mat yeyic ē röt bik looi këya, ku ē yic keek aa dhil koc nŝjkã kony. Koc Itharel aa kãpuŝth yekē yök tēnē Nhalic rin wëen ram kek koc cie koc Itharel. Këya, koc cie koc Itharel cî gam aa dhil koc Itharel cî gam kony bik ke yiek kāk yekē wic akölaköl rin piërden. ²⁸ Tē cî yen kënë thöl, ba ke gām wëu ke cî kuŝŝt yiic rienken, ke yen abî la Ithpeen, ku wek aaba kaŋ neem ba jãl la Ithpeen. ²⁹ Tē yeet yen tēnē we, anjæc yen abî döcdit Raan cî loc ku döc la rãm ke we.

³⁰ Rin gamda tēnē Bëny Jethu raan cî koc ku döc, ku rin nhiër cî Wëi Nhalic gãm yo, wek aa lãnj matkē röt yen aterdië yic bāk rōök kek yen apeī tēnē Nhalic rienkië. ³¹ Yen arŝök bî koc Judia kēc wët Jethu Kritho gam yen cīi baŋ, ku bî koc Nhalic tō Jeruthalem puŝth miēt bik kē ca looi bî yen ke kony gam. ³² Ku këya, na wïc Nhalic, ke yen abî bën tēnē we ke miēt puŝu, ku mitku puŝth nãm bî yo ben puŝc. ³³ Yen arŝök bî Nhalic yen ye yok döŝr yök thün, rëer kek we ebën. Yenakan.

16

Paulo ë koc Roma muŝth

¹ Awiēc ba lëk we, lön nyankãida Pobi luui akut koc cî gam Kankëria ē raan path. ² Luŝrkë cimën raan Bányda, ku cit tē ye koc Nhalic röt luŝr thün kamken, ku yiekkë kuat kuŝony bî thiëec tēnē we. Yeen ē path tēnē koc juēc, ayi yen aya.

³ Yen ē Prithkila ku Akuila, koc cî röt mät ya buk luui rin Jethu raan cî loc ku döc, muŝth apeī, ⁴ koc kēc diæer kē bî ke nãk rienkië. Yen amit puŝu tēnē ke apeī. Ku acie yen ē rot, akuut koc cie koc Itharel cî gam aa mit puŝth aya. ⁵ Yen akut koc cî gam, yenhom mat panden, muŝth aya.

Yen ē mãthdië Epanetuth, raan cî Raan cî loc ku döc kaŋ gam wun Athia, ⁶ ku Maria raan cî luui apeī rienkun, aaca muŝth

aya. ⁷ Andronikuth ku Junieth, koc Itharel cimendië, wäär ci mac ke ya aaca muõth aya. Keek aa njic apeí rin ye kek atuuc aya, ku kek aake køj gam tènë ya. ⁸ Miãthdië tènë Ampliatuth, yeen ë mãthdië apeí, ku yeen aci rot mãt Bëny. ⁹ Muõth tènë Urbano, raandan lui rin Raan ci loc ku dac. Ku muõth aya tènë mãthdië apeí, Ithakith. ¹⁰ Muõth tènë Apeleth, raan ci tã kãec yen thün kek Raan ci loc ku dac nyuõth kãril yiic. Ku muõth tènë koc many Arithtobuluth. ¹¹ Muõth tènë Yërodiön raandan Itharel ku wãmãthakua, koc ci gam many Narkithuth.

¹² Miãthdië tènë Tripina ku Tripotha, diäär ci luui rin Bëny ku tènë mãthdië apeí Perthith raan ci luoidit looi rin Bëny. ¹³ Yën ë muõth tuõc Ruputh raan njic luõide apeí rin Bëny ku tènë man, raan yën kony akõlakõl ciët ya ye manhde. ¹⁴ Miãthdië tènë Athinkrituth, Plegon, Yermath, Patrobath, Yermath ku wãmãthakua ëbën ci gam rëer ke ke. ¹⁵ Muõth tènë Pilologuth ku Julia ku tènë Nerioth kek nyankën, ku tènë Olimbath ku tènë koc ci gam rëer kek ë tøk. ¹⁶ Miãthkë rõt kamkun puõu ëbën. Akuut koc ci gam ëbën aa we tuõc miãthden wek akut koc ci gam Roma.

Paulo ë koc tã Roma lëk kã dhilkã looi

¹⁷ Wek aa lëk apeí wãmãthkië bãk nhüm tãr koc ë koc tek yiic, ku rëckë koc nhüm bik gamden ci muk apath, koc ci piõcden ë thõj kek tã ci we piõc thün, duõkkë rõt ye thiãk ke. ¹⁸ Rin koc kãkkã looi aacie luui rin Raan ci loc ku dac Bãnyda, aa lui rienken ë rõt. Aa wël mit apeí lueel, ku aa koc cín kãrec yekë ke looi wëëj. ¹⁹ Ací raan ëbën piñ yen tã muk wek wët yam cãk gam thün. Këya wek aa ya cõl amit puõu apeí. Awiëc bãk kãpath ku kãrec kañ njic, ku bãk kãpath aa njic ku duõkkë rõt cõl aaye tõu luoi kãrac yic. ²⁰ Ku Nhialic yen ye yõk dõsr yõk thün abi riel jõjrac rac, ku cõl adhuk wecõk ciëen.

Yën arõk bi Bãnyda Jethu raan ci loc ku dac la tuen ke nyuth we dhëjnde. ²¹ Timothï, raandiën luui yõk ë tøk, ee we tuõc miãthde, ku yen lan Lukiõth, Jathon ku Thothipater kockiën Itharel. ²² Yën Tertiath, yën raan ya gät wël ci Paulo lueel athõr kënë yic, wek aa ya tuõc miãthdië ke ya ye raan ci gam aya.

²³ Gaiõth, raan rëer yën paande, ku yen ye akut koc ci gam rõm thün, ee we tuõc miãthde. Eratuth, raan wëëu mir (akuma) mec geu muk ku wãmããthda Kuartuth, aa week tuõc miãthden.

[²⁴ Bi dhëej Bãnyda Jethu raan ci loc ku dac rëer kek week ëbën. Yenakan.]

Paulo ë lëc gam tènë Nhialic

²⁵ Lecku Nhialic bi we looi bi gamdun riel. Yen ë kã ya lueel tã lëk yën koc Wët Yam rin Jethu raan ci loc ku dac, ku ë yen aci yic ci

moony run juëc apeí nyuõth. ²⁶ Ku ëmën kãk ci koc kãk Nhialic tã gõt aaci yiny kënë cõl anjic koc juëc, aci Nhialic tã thün tãyon ku abi rëer thün athëer lueel bi wuõt pinyinhom ëbën yic kënë dhiel njic. Këya, rin bi koc ëbën Nhialic gam ku thekkë.

²⁷ Tènë Nhialic tøk, Nhialic keriëec ëbën yic, yen njic kãñ, aa leec. Kënë adhil rot looi akõlriëec ëbën rin kã ci Jethu raan ci loc ku dac looi. Yenakan.

Athör tuej cï Paulo gät kəc gen Korinth Wět nom

Athör tuej cï Paulo gät tənë kəc cï gam gen Korinth, ee gət rin aliäm cï rot lək jat nhial, cï pïr ku gam lək wääc apeï akut kəc cï gam yic, akut wäär cï Paulo jook cök gen Korinth.

Pan Girik yen tō gen Korinth thïn ē mec bənydit kəc Roma. Ku Korinth, tēwäär gət Paulo athör ē ye gendit wun cal Akaya, ku ē ciēj kəc juēc thïn. Gen kënë ēci njic apeï ē wět yoc ye looi thïn, ku ciēj ē nhiaam ku luoi kərəc cimən luoi kək ē bal ku thək yiēth juēc.

Kē cï akut kəc cï gam yeyic tek, ku wīny ē diäär ku ciēj rəc tō kam rōor ku diäär, ku wēt ē thiēek, ku wēt ciēj path, ku tēpeth ye Nhialic duər thïn, ku miśc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Käk kə ebən, kek aa wəl ril kek gət Paulo athōor tənë kəc cï gam Korinth. Acï them piände yic ebən bï nyuəoth yen kē ye Wēt Puoth Yam lək kəc rin ē käk kə ebən.

Käk tō thïn

Muəth tuej 1:1-9

Tē cï kəc cï gam keyiic tek thïn akuu: 1:10-4:21

Wīny ē diäär ku pïr baai 5:1-7:40

Kəc cï gam rēer kam kəc kəc gam 8:1-11:1

Tē dhil kəc aa rōök thïn ebən 11:2-14:40

Jōn e rot Jethu ku kəc cï gam 15:1-58

Ajuēr tənë kəc cï gam Jeruthalem 16:1-4

Wəl ciēn ē Paulo 16:5-24

¹ Athör kënë abō tənë Paulo, raan cï cōl ē wēt Nhialic bï ya atuny Jethu Kritho, ku tənë wāmāathdan cï gam Thotheneth.

² Yēn agēt tənë Krithiaan rēer gen Korinth, kəc cï Nhialic cōl bik aa kacke, rin cï kek mat kek Jethu Kritho, cimən kəc kək cï gam, kəc ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³ Bï Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Kritho, we yiək dhēej ku dōor.

Nhialic aci yo dōoc rin Jethu

⁴ Yēn ē Nhialic ya door leec ē rienkun akōlakōl, rin kē cï looi tənë we. Acï we nyuəoth piathde, ku gēm we kajuēc yakē yōk rin Jethu Kritho. ⁵ Rin rēer wek ke we ye tōk kek Raan cï ləc ku dəc, Nhialic aci we muəoc bək kajuēc njic aa looi cimən ye wek kəc lək wētde, ku njieckē kajuēc.

⁶ Nhialic aci wēt Raan cï ləc ku dəc cōl awēi wepuəth apeï, ⁷ ku kēya acin miśc tōj Nhialic liu tənë wē emən rēer wek ke we tit akōl bï Nhialic Bānyda Jethu Kritho cōl aben dhuk. ⁸ Ku Jethu abï we kony bï gamdun riel bï Nhialic we tīj ke we cīn gup awuəc akōl le Bānyda Jethu Kritho dhuk. ⁹ Anjieckē kecin

diu, lən Nhialic akōlakōl ē kē cï thon ke bï looi, looi. Ee yen aci we cōl bək aa tōk kek Wēnde Jethu Kritho Bānyda.

Kəc cï gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰ Wek aa lāj wāmāthakua rin riel Jethu Kritho, bï ya wēt tōk yen yakē lueel, ku bək weyiic cū ye tek. Matkē rōt ebən ku calkē tāktākdun aye tōk. ¹¹ Acï kəc kək ē many Kulowi lək ya lən wek aa gōth ē kamkun.

¹² Kē wiēc ba lueel akin, aye kəc kək ē kamkun lueel elā, “Yok buəth Paulo.” Ku lueel kəc kək, “Yok aa buəth Apolo.” Ku lueel kəc kək, “Yok aa buəth Piter.” Ku kəc kək, “Yok aa buəth Raan cï ləc ku dəc.” ¹³ Ye tēde bï Raan cï ləc ku dəc ya tek yic akuu? Ye yēn Paulo yēn cï thou tim cï rīu kōu ē rienkun? Nadē le raan cï we muəoc nhūim rin bï wek aa kəc buəth yēn Paulo?

¹⁴ Yēn alec Nhialic rin acin raan ca muəoc nom ē kamkun, ee Krithputh ku Gaiōth kepəc. ¹⁵ Kēya, aci raan luel ye lən cï we muəoc nhūim bək aa kəc buəth ya. ¹⁶ (Aca ben tak, yēn aci Ithipanath kek kacke muəoc nhūim. Ku acā ye tak lən le yen raan dēt ca muəoc nom.) ¹⁷ Raan cï ləc ku dəc akēc ya tooc ba kəc aa muəoc nhūim. Acā tooc ba kəc aa lək Wēt Puoth ē Yam. Ku lək ke ē cök ke cie wəl raan njic kāj ē path, rin ba nyuəoth lən thon cï Kritho thou tim cï rīu kōu, ala riēdit apeï.

Jethu ē njiny kāj ku riel Nhialic nyuəoth

¹⁸ Aye kəc mār, kəc kuc tē bï ke kuəny thïn tak lən thon cï Raan cï ləc ku dəc thou tim cï rīu kōu, acin kē ye kony tənë ke. Ku yook, kəc cï luək thon cï Raan cï ləc ku dəc thou tim cï rīu kōu, ee Nhialic nyuəoth tē ril yen thïn.

¹⁹ Ku yeen aci gət athōr thēer wəl Nhialic yiic elā, “Yēn abï kāj gəl bik rōt cī looi tənë kəc njic kāj ku kəc cï piōc apeï.” ²⁰ Na ye kēlā, yējō buk lueel rin kəc njic kāj ku kəc cï piōc apeï, ku kəc njic teer wəl ē riēec akōl yic? Acï Nhialic nyuəoth lən njiny ē kāj ē kōckā acin wētde yic! ²¹ Rin njieć ē kāj tōu kek Nhialic, akēc kəc pinyhom ye lēu ku bik ye njic cak alən njic kek kāj. Ku Nhialic aci wēt yeku lək kəc, wēt yen ye yōj yic, looi bï yen kōc ye gam kony. ²² Ku awic kəc Itharel bik kārīl ē kəc gōi tīj, kək bï ye nyuəoth lən Nhialic alui. Ku kəc cie kəc Itharel ē wickē bik kāj aa njic. ²³ Ku yook wēt yeku lueel, ee Raan cï ləc ku dəc cï thou tim cï rīu kōu cī kəc Itharel ye lēu bik gam. Ku yōj kəc cie kəc Itharel yic lən cīn yen wētde yic. ²⁴ Ku tənë kəc cï Nhialic cōl, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, wēt cï Raan cï ləc ku dəc thou, ee riel Nhialic ku njieć kāj Nhialic nyuəoth. ²⁵ Rin kē ye tīj ciet Nhialic cīn kē njic, anjic kāj apeï ka wār raan

njic kånj. Ku kē ye tijn ciēt Nhalic cū ril, aril apei ka wār riel ē raan.

²⁶ Takkē emēn miēthakāi, we ye kōc yindē wāār kēc Nhalic we cōl bāk aa kōc buōth Jethu. Cīt tē cī raan cak thīn, aa kōc lik ē kamkun kek aake njic kånj, tēdē ke kek la riel, tēdē ke ye kōc ke dhiēēth kōc cī jak. ²⁷ Nhalic aci kōc ye tijn kecīn kēpeth tō ke ke loc, rin bī yen kōc rōt cōl ka kōc njic kånj col ayār gup. Ku loc kōc ye yōk ciēt ke niōp, rin bī yen kōc rōt yōk ke ril col ayār gup. ²⁸ Ku Nhalic aci kōc cīi ke ye kuēēc nhīim loc, rin bī yen riel kōc rōt yōk ke kek ye kōc ril rac. ²⁹ Ku aye kēnē nyuōath lon acīn raan lēu ye bī nhiam Nhalic nhom. ³⁰ Ku ē rin Nhalic yen aci wek ya kōc Jethu Krītho. Ku njīēc ē kånj tōu kek Nhalic, ayeku yōk tēnē Jethu. Ee rienke yen aye yok la cōk tēnē Nhalic ku yeku kōcken path, ku wēer yo bei adumuōōmkua yiic. ³¹ Kēya, aci gōt athōr thēer wēl Nhalic yic ēlä, “Na ye raan wīc ye bī nhiam rin kē cī ye col amit puōu, ka dhil nhiam rin kē cī Bēny looi.”

2

Tē cī Paulo kōc Korinht lēk thīn

¹ Wāār cī yen bēn tēnē we miēthakāi, ba we bēn lēk wēt ē Nhalic cī moonny, wek aa kēc bēn aa jāām wēl ril ye nyooth ciēt ya ye raan cī piōc apei tēnē we. ² Rin wāār rēer yen kek we, aca bēn tak bī ciēn dēt lēk we, ee wēt rin Jethu Krītho, wēt cī yen thou tim cī rīiu kōu. ³ Kēya, wāār bīi yen tēnē we, yen ē ya bō ke ya cī riōōc rin cīi yen ril. Yen ē ya ye lath. ⁴ Ku yen akēc piōc ku lēk kōc Wēt Puoth ē Yam wēl puōth njic. Ee Nhalic yen aci ye looi bī piōōcdiē ku tē ye yen kōc lēk thīn la cōk ē riel Wēi Nhalic. ⁵ Kēya, acie wēl puōth yakē ke piñ kek col we aa gam Raan cī loc ku dōc, ee riel Nhalic.

Njny ē kånj bō tēnē Wēi Nhalic

⁶ Kē ya piōōc ē wēt njīēc tēnē kōcdit cī gam. Ku acie njīēc tōu kek kōc pinyhom. Tēdē ke njīēc ē kånj tōu kek kōc mēc emēn, kōc la riel bī rialden guō luukā. ⁷ Njīēc ē kånj ya lueel, ee njīēc tōu kek Nhalic kēc col aloc tic tēnē kōc. Ku aci Nhalic guir thēer kēc piny cak lon njīēc ē kånj kēnē yen abi duaar bēi tēnē yo. ⁸ Ku njīēc kāk Nhalic kēnē ē kēc kōc mēc emēn njic. Na cik njic nuōt aa kēc Bēny rōm duaar kek Nhalic piāāt tim cī rīiu kōu.

⁹ Ku ē yen kē ye athōr thēer wēl Nhalic lueel ēlä, “Acīn raan cī ye kånj tijn, acīn raan cī ye kånj piñ, lon bī yen rot looi, yen kē cī Nhalic guir tēnē kōc nhiar ye.” ¹⁰ Ku aa yok aci Nhalic bēn col njic kākken kēc col aloc tic riel ē Wēike. Wēi Nhalic acie njic rēiēc ēbēn agut kāk cī Nhalic moonny. ¹¹ Ee puōn raan rot yen ē kāk ye raan tak njic. Kēlä aya, ee Wēi

Nhalic yen anjic tēktēk ē Nhalic ēbēn. ¹² Yok kōc cī gam, yok aacie kånj ye tak tēcīt tē ye kōc pinyhom, kōc cie kōc cī gam ke tak thīn. Yok aaci Wēi cī Nhalic tuōc yo yōk. Ku aci yook kony buk kāk cī Nhalic yiēk yo ya deet yiic apath.

¹³ Kēya, tē jīem yok, yok aacie jam wēl cī yo piōōc tēcīt tē njic kånj thīn pinyhom. Yok aa jam ē wēl ye gām yo ē Wēi Nhalic, tē jīem yok kāk Nhalic tēnē kōc rēer Wēi Nhalic ke ke. ¹⁴ Raan liiu Wēi Nhalic tēnē ye, acie kāk ye Wēi Nhalic piōōc ye gam, aa cīn wētde yic tēnē ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alēu raan bī piāth ē kākāā njic tē rēer Wēi Nhalic kek ye. ¹⁵ Raan rēer Wēi Nhalic kek ye, alēu bī kērac ku kēpath deet yic, ku acīn raan lēu bī ye jōōny.

¹⁶ Cimēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhalic yic ēlä, “Yenja njic kē tek Bēny? Yenja lēu bī yeen wēēt?”

Ku yok aa tak cimēn Raan cī loc ku dōc.

3

Yok aa lui rin Nhalic

¹ Miēthakāi le yok gam tōk, akēc lēu ba jam tēnē we tēcīt tēn bī yen jīem thīn tēnē kōc rēer Wēi Nhalic ke ke. Yen a ya ye jam tēnē we ciēt ye kāk pinyhom kek yakē ke tak kepēc. Ku ciēt we ye kōc cīt mīth ē tēdun ye wek piōōc kōc cī gam deet yic thīn. ² Wek aa we cā gām kāk bāk ke dek ku acie miēth ril kōu, rin wek aa we kēc guō cam miēth ril kōu. Agut cīt emēn, acāk lēu bāk liek, ³ rin wek anjot we ciēn cimēn kōc pinyhom kepuōth yiēk kāk ye piāthken wīc. Tē rēer tiēl ē kamkun, ku yakē rēer ke njek gōth ke njek cīi ye nyuōath lon ciēn wek cimēn kōc pinyhom? ⁴ Yen anjic ē kēnē tē ye njek kamkun ye lueel, “Yen abuoth Paulo.” Ku raan dēt. “Yen abuoth Apolo,” Ke wek aa tak cimēn kōc kēc gam.

⁵ Yenjō Apolo ku Paulo col aaye kōc ril apei? Nhalic aci yo luōōi buk we kony bāk gam. Njek ē kamkua ē luoi cī Bēny tek ye looi. ⁶ Yen aci käu com ku yor Apolo, ku ē Nhalic yen acōl ye acil. ⁷ Raan cī kēdāñ com ku raan cī ye yor aacie kek ril. Ee Nhalic yen aril apei, rin ē yen aci käu col acil. ⁸ Raan cī käu com ku raan cī ye yor aa thōñ rin yok aa loi luoi tōk yodhie rin ē Nhalic. Ku Nhalic abi njek ya gām ariōp thōñ kek luōōiden cī looi. ⁹ Rin yok aa cīt dom luui Nhalic thīn. Wek aa cīt yōn buth Nhalic. ¹⁰ Yen aci Nhalic gām tēēt ye yen njic buth. Ku ē yen aye yen atēn kāk buth njic jōōk cōk, kāk ye raan dēt buth thīn aya. Ku njek adhīl yenhom tāāu piny apath tē buth yen thīn. ¹¹ Rin Nhalic aci Jethu Krītho yetōk looi bī a yen ē jōk ē cōk. Kēya, acīn raan

dēt ben jāk ē cōk dēt ben yam. ¹² Kōc aabi aleel ril apei lōom ku bī kek kē cī jōak cōk buth, ku kōc kōk aabi luui ē tiim ku bel. ¹³ Ku kōc aabi kē yen puōth luai ē ņek tiŋ akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk. Rin akōl kēnē, mac abī luoi cī looi kē them ebēn, ku luoi bī mac gōok abī tiŋ. ¹⁴ Nhialic abī raan buth kē cī jōak cōk ē kāk cīi mac ye rac, yiēk ariōp.

¹⁵ Ku na le raan rēc mac luai, ka cīn ariōp yōk. Ku yeen nom abī poth cīmēn raan yōōt rot bei mac yic. ¹⁶ Cāk ņic lōn wek aa cīt luanj ē Nhialic, ku Wēi arēēr kek we? ¹⁷ Na ye raan loi luanj ē Nhialic bī yic la buōōl, ke raan kēnē aarēc Nhialic. Rin luanj Nhialic ē kēde ē rot. Ku aa wek aa ye ņek ke luanj ē Nhialic.

¹⁸ Acīn raan mēth rot. Na ye raan ye tak ka wār we ņiny ē kāj, ka dhil rot cāl acīt raan cīi kāj ņic ē riēēc akōlē yic, rin bī yen a raan ņic kāj.

¹⁹ Kē ye kōc akōlē pinynhom tēn tak kepuōth ciēt ke ņic kāj, acīn ņiny ē kāj tōu thiin cīt tē ye Nhialic tiēn ye. Cīmēn cī ye gōt athōr theēr wēl Nhialic yic ēlā, “Nhialic ē kōc deep ņinyden ē kāj yic.” ²⁰ Ku aci gōt alōj dēt yic ēlā, “Aŋic Bēny lōn tēktēk kōc ņic kāj acīn kēpuōth tō thiin.”

²¹ Duōkkē ye nhiam lōn buōōth wek ņek ku ņek. Kāk piōōc ebēn aa kākku. ²² Paulo, Apolo ku Pīter, kēriēēc ebēn pinynhom, pīr ku thou, kāk tōu thiin emēn ku kāk akōldā, kāk kē ebēn, aa kākku bī wek kāpath yōk thiin. ²³ Ku week ku yōok aatō Raan cī lōc ku dōc cōk. Ku Raan cī lōc ku dōc atō Nhialic cōk.

4

Yok atuuc Raan ci lōc ku dōc

¹ Wek aadhil yō ya tiŋ ke yōk kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc, kōc cī Nhialic looi buk yithken cī moony lueēl. ² Kē tōj ye wīc tēnē raan lui, ee lōn bī kāk wīc bānyde ebēn bī ke looi, looi. ³ Yen acie diēer rin acie wek la yic pinynhom tēn, tē looi wek luk tēnē yen tēdē ke ye kōc kōk ku bāk ņic lōn puōth luaidiē tēdē ke rac. Ku yen acie rot ye luōk yic ē rot. ⁴ Acīn kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kēnē acie yen cāl acīn guōp awuōc. Ee Bēny ē rot yen abī luk looi tēnē ya. ⁵ Kēya, duk raan dēt luk wei ke tē bī ye luōk wei kēc bēn. Luŋ ciēēn adhīl Bēny tiit bī dhuk, yen abī kārēc ye thiaan cāl atiēc ku nyōōth kārēc ye puōn ņek tak. Ku tēnē, ņek abī lec a yōk tēnē Nhialic rin kāpuōth cī looi.

⁶ Ēmēn miēthakāi, kāk ca ke lueel ebēn, ee ciēt ya jam riēnkiē ku Apolo, rin bī wek kāk cī gōt ēlā deet yic, “Duk kāk cī gōt theēr līr nhīim yīpuōu.” Acīn raan kamkun loi rot bī nhiam rin ē yen raan buōth ņek ku dhēl raan cīi buōth guōp. ⁷ Yeŋa cāl yī aye raan

ņic kāj tēnē kōc kāk? Cie Nhialic yen gēm yī kēriēēc ebēn tō kek yī? Na ye kēya, yeŋō yī cāl anhiam ciēt kāk tō ke yī cie kāk ke gēm yī. ⁸ Cāk kajuēc wiēckē ke yōk ebēn? Cī Wēi Nhialic we yīēk miōc wiēckē ke ebēn? Cāk aa bāny mac kōc, cāk alōn cīi yōk mēc? Ee tēde, aya wīc bāk aa bāny mēc ayic, rin ku buk aa bāny yōdhie ke we. ⁹ Aya yōk yapuōu lōn cī Nhialic yō tōōu ciēēn yōk atuuc, cīmēn kōc cī tēm awuōc bī yō nōk bī kāk cī cak ebēn, kōc ku atuuc nhial aa daai ē yō. ¹⁰ Rin ye yōk kōc Raan cī lōc ku dōc, yōk aa cīn kē ņicku, ku wek aa ņic kāj tē ye wek tōk kek Raan cī lōc ku dōc. Yōk aacīl ril ku wek aa ril! Yōk aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹ Agut cīt akōlē, yōk aa rēēr ke yō nēk cak ku yōk aa rēēr ke yō nēk rou. Yōk aa ciēŋ alēth cī riāk cī la yueryuer, yōk aa ye biāk, yōk aa cīn nhīim tē cenku, yōk aa rēēr yō kuany baai yic. ¹² Yōk aa luui apei yocin. Tē wēi kōc yō kārēc, yōk aa Nhialic thiēēc bī ke dōc. Tē beŋ yō ka yeku guum, ¹³ tē bui yō, yōk aa kōc jāām ē wēl path. Yōk aa cīt kādhie cīn kēpuōth tōu kegup ye cuat wei.

¹⁴ Yen acīi kāk kāk gēt rin bī yen we cāl ayār gup, ē rin bī yen we lēk cīmēn miēthkiēn nhiaar. ¹⁵ Rin na cōk alōn le wek kōc juēc apei kony we pīrdun kōc cī gam yic, ke wek aa cīn wurkun juēc. Rin pīrdun ye wek tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu, yen acīt wuurdun rin cī yen Wēt Puōth Yam bēēi tēnē we. ¹⁶ Wek aa yōōk bāk ya aa kiēt. ¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen atōoc yen Timothē tēnē we. Rin ē manhdīē apei, ku aca deēt puōu. Abī we cāl aa tak yith rin tē pīūr yen thiin, ke ya ye tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu. Yiēthkā, kek aa ya piōōc tēnē akuut kōc cī gam yōn juēc yic.

¹⁸ Kōc kōk kamkun aa tak lōn cīi yen we bī la neem, ku kēya, aaci nhiam. ¹⁹ Na wīc Bēny, ke yen abī lac la ba we la neem, ku ba riēl cī kōckā nhiam la yōk, ke cie wēt yekē lueel ē path. ²⁰ Nhialic ē mādēde nyuōōth tē ye kōc luui thiin ē pīerden yic, ku acie tē ye kek jīēem thiin. ²¹ Yeŋō wiēckē ba looi tē le yen ba we la neem, bī dhīel a yic ba we tēm awuōc, kua ba nhiērdiē nyuōōth we ku ņiec we aa jāām.

5

Cuōpkē raan kāk bal looi akut yic

¹ Ēmēn, yic aci kōc kōk lēk yen lōn raan tōk akuōtdun yic, aloi adumuōōm rac apei, rin ē yen tōc kek tiŋ ruēēi kek. Na cōk aa kōc cie Nhialic la cōk ē door, ka cīi adumuōōm cīt kēnē nhiaar. ² Yeŋō ye wek nhiam? Kēnē adhiēlkē maan, ku wek aa dhil raan adumuōōm cīt kēnē looi cuōp wei akuōtdun yic. ³ Na cōk alōn cīi yen rēēr kek we ke piāndiē arēēr ke we, ku yen aci raan cī kēnē looi tēm awuōc ciēt ya rēēr ke we. ⁴ Tē rēm wek rin

Bányda Jethu ke piändiē arēēr kek we, ku riel Bányda Jethu arēēr thīn. ⁵ Cuapké raan kēnē wei bi la rēēr jōnrac cin, na cak alon rēc yen guāpde, ke wēike abī kony akōl bi Bányda dhuk.

⁶ Acī rot lēu bāk nhiam. Wek aaci kē cī lueel ēlā theer piñ, “Lon thin koor ayup col apiāār ebēn.” ⁷ Kēya, nyaaikē adumušm cīt luou ku bāk ben aa kōc ē gam. Ku wek aabi jāl ciēt ayum ē yam cīn yic luou, cimēn njic yen ye lon wek aa cīt kēnē alanden. Rin Raan cī loc ku dōc, amiōcdan Yan ayum cīn yic luou aci nōk.

⁸ Tē cem yok ayumdan Yan ayum cīn yic luou, ka cuk cam ke yo la puōth luoi kārēc ku adumušm, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luou. Apath buk ciēn ruēeny ku loiku yic, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luou. ^{*} ⁹ Aca lēk we athōr wāar ca gāt we yic bāk ciēn buro kek kōc ē rēēr ke wic diāār. ¹⁰ Ku aacie kōc cī Nhialic la cōk ye door, ayī kōc dīt puōth nhīar kājuēc ku cuār, kek luēl. Na ye kat tēnē kōc cīt ē kōckā, ke yīn acī cīt raan pinynhom tēn ceñ. ¹¹ Kēn yen luēl ē lon bāk ciēn buro kek wāmuuth cī gam wic ē diāār, ku nhīer kājuēc ku ye jak ci kiēt door, ku ye kōc jāām gup ē lueth, ku ye wīēt ē māāu ku ye cuār. Duk cak mīth ke wāmuuth cīt ē kēnē.

¹²⁻¹³ Yic akīn, acie luoidiē ba luk looi tēnē kōc kēc gam. Ee Nhialic yen abī luk looi tēnē ke. Ku cī ye luaidun bāk luk looi tēnē kōckun cī gam? Cimēn cī ye gōt athōr theer yic ēlā, “Nyaaikē raan rac akuōtdun yic.”

6

Kōc cī gam aa kōcken kōk yāth luk yic

¹ Na cī raan gōth ē kamkun kek wāmēnhē dēt cī gam, ke ye yīēc njō tō kek ye bi yen raan la gaany tēnē kōc cie Nhialic la cōk ē door, ku cī yēth tēnē kōc cī gam bik luk looi? ² Cāk njic lon bi kōc cī gam la riel bi kek luk looi tēnē kōc ē pinynhom? Ku na luai kē luk tēnē kōc pinynhom, ke cak lēu bāk kāthii tō kamkun luk? ³ Cāk njic lon bi yok luk looi tēnē atuuc jōnrac? Na ye kēya, alēuku aya buk kāk rōt looi piērda yic akōlē aa luk. ⁴ Na yakē la luōk cīt kākkā, ke yeñō ye wek ke yāth tēnē kōc kēc gam bi ya kek luōkku la looi? ⁵ Calkē rōt aa thiēēc lōñ bi we rac gup. Cīn raan njic kāñ tō weyīic bi kāk cī wāac kam kōc cī gam ya luk? ⁶ Ku Krīthian ē wāmēnhē dēt ē Krīthian yāth tēnē kōc kēc gam, bi ya kek la luk looi.

⁷ Ku rin ye wek rōt yāth luk yic ē rōt bāk kāk we kēk la luk, aye nyooth lon cī ciēñ path we gōōk. Ee bi nuēñ tēnē we bāk kērēc cī luōi we ya guum. Ku ē bi nuēñ tēnē we bāk kōc kōc col aa lōm kākkun. ⁸ Alēuku buk njic aya lon ye yok kārēc looi tēnē kōc kōk, agut

tēnē miēthakāi kuan cī gam. ⁹ Aya dhiel tak lon njic wek ye lon Nhialic acī kōc rēc bi puōl bik bāānyde rōm kek ye. Wek aa dhil ē kēnē njic. Kōc luui kāk bal, tēdē kōc diāār kōr, tēdē kōc jak cī kiēt door, ku kōc lōōm rōōr kōk cīt ke. ¹⁰ Cuār ku kōc kepuōth yiēk kājuēc. Kōc wīēt ē māāu, ku kōc kōc kōk jāām gup ku kōc kāñ tuōōr nyin. Kōckā ebēn aaci Nhialic bi puōl bik bāānyde rōm ke ye. ¹¹ Kōc kōk ē kamkun aake cīt ē kōckā. Bēny Jethu Krītho ku Wēi Nhialic acā adumušm nyaai wegup, ku wek aaci jāl aa kōc ē Nhialic, ku col we aala cōk kek Nhialic.

Luoi kāk bal

¹² Abī raan dēt lueel ēlā, “Acīn lōñ ya gēl ba kē wīēc cī looi.” Ee tēde, ku kēriēēc ebēn acī path tēnē yī. Alēu ba lueel lon cī ya puōl ba kuat kē wīēc looi, ku yen acī rot looi ba ya alony kāk ya ke looi. ¹³ Abī raan dēt lueel, “Miēth ē kēn yāc ku yāc ē kēn miēth.” Ee tēde, ku keek aabi Nhialic rac kedhie. Guōp acie luōi wēt bal ē path, aye luōi kē wic Bēny rin guōp ē kēde. ¹⁴ Nhialic acī Bēny jōt thou yic ē rielde, ku abī yook jōt aya ē rielde.

¹⁵ Anjiekē lon ye guāpkun tōk kek Raan cī loc ku dōc. Lēu ba guōp abāñ Raan cī loc ku dōc looi bi ya guōp abāñ a dējōk? Acī rot lēu. ¹⁶ Cāk lēu bāk njic, mony guāpde cal aye kēn adējōk lon guāpken aabi ya tōk? Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, “Ku keek karou aabi ya guāp tōk.” ¹⁷ Ku raan rot mat kek Bēny, ee ya tōk kek ye wēike yīic.

¹⁸ Nyaai yīpuōu kāk bal yīic. Adumušm kōk ye raan ke looi aaci guāpde ye rac, ku raan yepuōu yiēk bal, adumušm guāpde rac yen aye looi. ¹⁹ Anjic lon ye njek ye njic lon guōp acit luan ye Wēi Nhialic rēēr thīn. Acie wek we cak rōt wepēc. Wek aa kāk Nhialic. ²⁰ Nhialic acā ariōp dīt apei tōōu piiny bi yen yī yōc. Kēya, cal kē guāpkun aaye wek Nhialic leec.

7

Thiēk

¹ Ēmēn, yen abī jāl jam wēl wāār cī wek ya gāt athōōr. Ee yic, apath bi raan cī thiēk. ² Ku rin bi ciēñ rēec kāk bal puōl, apath bi moc ala tiēnde ku ye tik la muonyde. ³ Moc ku tik aa dhil rēēr apath ē rēēr moc kek tiēnde ku rēēr ē tik kek muonyde, ke cīn raan kuc ē njek. ⁴ Guōp rēēr ke tik acie kēde ē rot, ee kēnē muonyde. Ku guōp rēēr ke moc acie kēde ē rot, ee kēnē tiēnde aya. ⁵ Cī njek kuc bi cī tōc ke njek. Apath bāk kan mat lon bi njek atōc ē rot, rin bāk la nīn lik bi wek ke rōōk. Kan kē mat yic ku gam kē wedhie. Na la nīnkā thōk ke we rōm biōōk cimēndun theer. Tē looi wek ye kēlā, ke jōnrac acī we bi piēk

adumušm yic. Rin acäk bī lēu bāk bal göök. ⁶Wek aa cā yōök bāk rēer ē röt kēlä, wek aa päl bāk looi cīt tē wic wek ye thün. ⁷Ee ba nhaar apeī tēcīt wek ya. Ku ŋek ē la kēden cī Nhialic gām ye. Raan ē la mišcde ē rot ku raan dēt kek mišcde ē rot.

⁸Ēmēn, awiēc ba lēk rōör kēc thiēek ku diäär cī rōörken thou rēer ē röt, lōn apath bīk rēer ke cī ben thiaak, ku cī rōör thiēk aya cimēn ŋen. ⁹Ku na cāk lēu bāk rēer ē röt, ke we thiēk ku thiak diäär rin aṇuēn bak thiēek tēn tē bī wek aa tuil akōlakōl. ¹⁰Alēk kōc cī röt thiaak ē riēl bānyda ku acie riēdiē, tik acīi muṇyde päl. ¹¹Ku na pēl moc, ka dhil rēer ke cī mony dēt wic, tēdē ke dhuk tēnē muṇyde. Ku moc acīi tēnḍe liši.

¹²Ųen acie Bēny, ku ŋen aluel wēt kēnē ke ya ye raan ē path. Na le wāmāath cī gam la tiṇ kēc gam, ku wic tik kēnē bī rēer ke ye, ka cīi tik dhil liši. ¹³Ku na cī tiṇ cī gam thiaak ē mony kēc gam, ku wic mony kēnē bī rēer ke ye, ke tik acīi moc päl. ¹⁴Rin Nhialic ē mony kēnē gam rin cī yen tiṇ cī gam thiaak. Ku yeen ē tiṇ kēc gam cōl aye raande rin cī ye thiaak mony cī gam. Na cīi cīt kēnē, ṇuēt miēthken aa cīt miēh kōc cie Nhialic la cōk ē door. Ku rin cīt yen kēnē, miēh aaye Nhialic mat ē kacke yiic.

¹⁵Ku na wic raan kēc gam bī raan cī gam rēer kek pušl, ka dhil raan kēnē looi kēya. Acīn kēnē ŋek duut ē kamken kedhie, moc ku tik, bī rēer ke ŋek. Rin yōk aaci Nhialic pušl buk rēer apath. ¹⁶Tiṇ cī gam, ye ŋic kēdē lōn cīi yin muṇydu bī kony bī gam? Ku yin mony cī gam, ye ŋic kēdē lōn cīi yin tēnḍu bī kony bī gam?

¹⁷Wēt ya lēk akuut kōc cī gam, ee lōn bī raan a pīr dhēl cī Bēny nyuōth ye. Ku ŋek adhil pīr tēcīt tēwäär pīr yen thün cōl Nhialic ye bī wētde gam. ¹⁸Kē luēl akīn, na raan cī ṇoot cī cōt Nhialic gam, ka cīi ṇuēt man, ku ye wic diēt kēc ē ṇoot. Na raan kēc ē ṇoot cī cōt Nhialic gam, ka cīi rot cōl aṇot. ¹⁹Athōṇ ebēn tēnē Nhialic tē cī raan ṇoot ayī tē kēc ye ṇoot. Kēn yen ril ē lōn bī yin lōṇke gam. ²⁰Raan ebēn adhil rēer cīt tēden wäär rēer yen thün ṇon cōl Nhialic ye. ²¹Na yī alony wäär cōl Nhialic yī, ke yī duk ye diēer. Ku na le kē kony yī ba nhom lāau, ke loi. ²²Raan alony cī Bēny cōl bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ke ye alony cī Raan cī lōc ku dōc looi bī nhom lāau. Ku yeen aya, raan cī Nhialic cōl bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ee ya alony Raan cī lōc ku dōc. ²³Nhialic acā ariōpdīt tāau piny ē rienkun. Duškkē röt loi bāk ya alony ē kōc. ²⁴Miēthakāi cī gam, ṇon cōl Nhialic we, ŋek ē la tēden ciēṇ yen thün. Cimēn wäär ciēṇ wek ṇon cōl Nhialic we. Rēērkkē kēya we ŋic Nhialic. Ciēṇkē kēya.

²⁵Awiēc ba wēt cāk thiēec ē ŋen rin kōc kēc thiēek dhuk nhom. Bēny akēc ya lēk kē ba looi. Ku wek aa ba lēk wēt ē piāndiē, ke ya cīt raan cī Nhialic ṇōōth pušu bī la kēden luōi. ²⁶Tē tiṇ yōk kārīl bī röt looi, ka ṇuēn bī raan rēer ē rot ke cī thiēk. ²⁷Na yin ala tik, ke duk liši. Na kēc thiēek, ke yī duk thiēk. ²⁸Na wic bī yī thiaak, ka cīn adumušm tō thün. Ku kōc cī thiēek aabi gum apeī piērden yic, ku awiēc bāk cīi gum.

²⁹Kē luēl akīn miēthakāi cī gam, tē cī dōṇ piērda yic aciek. Ku ēmēn le tuēṇ rōör cī thiēek aa dhil ciēṇ ciēt ke kēc thiēek. ³⁰Kōc dhiau ku yekē nyuōōth ciēt ke cīi dhiau. Kōc dal ku yekē nyuōōth ciēt ke cīi puōth mit, kōc ē yōoc, ku yekē nyuōōth ciēt kāk cīk ke yōoc cie kākken. ³¹Ku kōc kāk pinyinhom luōi, apath bīk cīi ye diēer apeī ciēt cīn kaam dīt cīk nāk ke lui. Piny kēnē kek kākken tō thün ebēn, acīi bī ciēṇ apeī.

³²Anhiaar bāk rēer ke we cie diēer. Kam kōc cī gam, raan kēc thiēek ē yenhom yiēk luōi kāk Bēny, rin bī yen Bēny cōl amit pušu. ³³Ku raan cī thiēek ē yepušu yiēk kāk pinyinhom, rin bī yen tēnḍe cōl amit pušu. ³⁴Ku kēya, piānde ē nhom rou. Ku tiṇ kēc bēn thiaak, tēdē nyan kēc kaṇ thiaak, ee yepušu yiēk luōi kāk Bēny, bī guāpde ku wēike aa kāk Bēny kedhie. Ku tiṇ la moc ē yenhom yiēk kāk pinyinhom, rin bī yen muṇyde cōl amit pušu.

³⁵Kākkā ebēn aa ca lēk we rin wic ŋen ye ba we kony, ku cā we gēl bāk kāk wiēckē ke cīi ye looi. Awiēc bāk kēn yic aa looi ku piēērkkē dhēl la cōk, ku bāk Bēny luōi pušu ebēn.

³⁶Na ye moc tak, lōn kē cī yen thiēek gōōu tēnē nyan cī meek acīi path, ku yeen ala pušu thiēek, ka thiēek tēcīt tē wic yen ye thün. Acīn adumušm tō thün. ³⁷Ku mony cī ye guir piānde ē rot, ke cīn kōc thōōc ye thün, ku ŋic aya apeī lōn bī yen ye lēu bī rēer apath ke cīi thiēek, ke kēpath yen alooi bī nya cīi thiak. ³⁸Kēya, mony thiak nya ē kēpath looi, ku mony cīi nya thiak ē kē ṇuēn apeī looi.

³⁹Acīi path bī tik mony dēt wic ke muṇyde pīr, ku na cī moc thou, ka lēu bī mony dēt nhiēer thiaak, ku yeen adhil a raan cī gēm. ⁴⁰Ku na ye wēt diē, ke yeen abi pušu miēt tē rēer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lōn ye Wēi Nhialic ya kony tāktākdiē yic aya.

8

Miith ye gām jak cī kiēēt

¹Ēmēn ŋen abi jāl jam miith ye ke gām jak. Ee yic, yōk aṇic kaṇuēc rin ē wēt kēnē. Ku ṇiēēc kaṇuēc ē raan cōl anhiām, ku nhiēr ē raan juak bī riēl. ²Na ye raan tak lōn cī yen kāṇ ṇic, ka ṇot kēc tē bī yen kāṇ jāl ṇic dōōt. ³Ku raan nhiar Nhialic aye Nhialic ṇic.

⁴ Ku dēt rin ye ke müth cī gām jakrēc cam, anjicku lōn nhialic ye kiēēt ē kān, acīi tō thīn. Acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk. ⁵ Ee yic, kōc aa jam lōn tō jak cīt kākkā thīn nhial ku piny. Ku na cak alōn tō jak juēc cīt kākkā thīn, ⁶ ke tēnē yo ē Nhialic tōk yen atō thīn. Yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē rienke yen aye yōk pīr. Ku Bēny ē tōk, Jethu Krītho, ku ē rienke yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē yen pīir yōk.

⁷ Ku acie raan ēbēn yen njic ē yic kēnē. Kōc kāk aa njoot nhīim kāk cī kiēēt yīic, na camkē müth cī gām jak cī kiēēt, ka yekē tak ciēt ke cī müth cik cam yiēk gup ajuēēc. ⁸ Miēth yeku cam acie yo ē looi buk la cōk tēnē Nhialic. Acīn kē ye nyaai tē cem yōk ye, ku acīn kē ye juak thīn tē cem yōk ye aya.

⁹ Wek kōc cī gam, duškkē kē cīn yen müth ya ke theek loi bī wek kōc koor gamden muōr, bīk tak lōn ē yen adumušōm yen cik looi cem kek ē müthkā, tē cī kek we tīj ke camkē ke. ¹⁰ Na tīj raan koor gamde yī raan njic kān, yī müth kāk yai cī gām jak cī kiēēt, ke cī kēnē bī riēel nyin abī miēth cī gām jak cī kiēēt cam? ¹¹ Kēya raan koor gamde, wāmuuth cī gam cī Raan cī lōc ku dōc thou ē rienke, abīi tēdun njic yīn kān thīn rac. ¹² Tē looi yīn adumušōm tēnē wāmāthkun cī gam, ba gamden koor rac kēlā, ke yīn adumušōm looi tēnē Raan cī lōc ku dōc alanden. ¹³ Kēya, na ye miēth ya cam wāmāāth cī gam cōl aloi adumušōm, ke yen acīi miēth kēnē ben cam rin ba wāmāāth cīi cōl aloi adumušōm.

9

Yic ku luoi atuuc

¹ Yen ala yic ba kāk piērdiē wic. Yen acī Jethu Bānyda tīj ku yen atušnyde. Ee gamdun yen ē luoi ca looi tēnē Bēny. ² Na cak alōn cīi kōc kāk ye ye gam lōn ye yen atuuc, ka njic lōn njic wek ye lōn ye yen atuuc, rin aye kē pīir wek, ke we ye tōk kek Bēny nyuōth lōn ye yen atuuc.

³ Yen ē tē ye yen rot kuony thīn tē jōšny kōc kāk yen. ⁴ Yen ala yic bī yen yiēk miēth ku kē dek rin luoidiē, ⁵ cimēn ye atuuc kāk ku wāmāthakēn ē Bēny, ku Pīter la keny kek diāārken, cā la yic ba thiēk tīj cī gam ba ya keny kek ye? ⁶ Nadē ke ye Barnaba ku yen yōpēc, yōk aa tuuc dhil luoi yōcin rin piērda? ⁷ Apuruk acie rot riōp ē rot. Raan tim ē luok com aye nōšth lōn bī yen müth abēk cam. Aye abīōōk nōšth lōn bī yen dek cek ye yōk tēnē amālke.

⁸ Acie kāk yakē tīj ke loi rōt akōlakōl kek luēel kepēc, rin kā cīt kākkā aaci gōt lōj Mothith yic.

⁹ Acī gōt lōj Mothith yic ēlā, “Duk muōr der thok tē luui yīn ye bī rap kōšm. Ye miōōr kek ye Nhialic yiēk yenhom?”* ¹⁰ Cie yōk ye

luēel yen wēt kēnē? Ee gāt rienkua, rin raan pur ku raan tēm ayekē nōšth rin le yen kē bīk yōk rap cik looi yīic. ¹¹ Yōk aaci luui buk kāk wēi tiēn wepuōth, ke yakē tak lōn cī yōk puōth dīt tē nēēth yōk ye lōn le yen ariōp bāk gām yo? ¹² Ku na le kōc kōk la yic bīk kākkā yōk tēnē we, ke yo cīi la yic wār yienyden? Ku akēcku kan them buk la kē yōkku, tē cak alōn ē yen ke yienyda. Ku kēriēēc ēbēn acuk guum rin buk kōc cōl aa gam Wēt Puoth Yam rin Raan cī lōc ku dōc. ¹³ Anjiec lōn njic wek ye lōn rōōr ē luui luaj Nhialic aa miēthden yōk ē luoi luaj Nhialic yic. Ku kōc kāk cī bēēi luaj Nhialic juaar ariāk nhom aa bēk lōōm kāk cī juaar yīic. ¹⁴ Kēlā aya, acī Bēny looi bī kōc ē kōc lēk Wēt Puoth Yam, kē pīir kek aa yōk thīn. ¹⁵ Yen akēc luui ē yithkā. Ku yen acīi athōr kēēt gāt ēmēn rin bī yen ē yithkā wic ē rienkiē. Anjēēn ba thou tēn tē looi yen ē kēnē. Acīn raan bī wētidiēn nhiēm yen kēnē nyaai tēnē ya. ¹⁶ Acie rin ye yen kōc lēk Wēt Puoth Yam yen ya cōl anhiam. Ku yic ē rin cī Nhialic ya yōšk ba kōc lēk, ku abī rēēc apei akōldā tēnē ya tē cīi yen kōc ē lēk Wēt Puoth Yam. ¹⁷ Na luoi ē luoi kēnē tē cī yen ye tak ba looi, ke yen adhil ariōp wic. Ku na cie yen tak ye, ku ye Nhialic yen lēk ye ya ba looi, ke ya bā ariōp wic kēdē? ¹⁸ Yenō yen ariōpdiē? Ariōpdiē ē kē bī yen kōc lēk Wēt Puoth Yam ke ya cīi thiēc ariōp, ku cā yinyidiēn bī akut kōc cī gam yiēk ya wic.

¹⁹ Yen raan ē rot. Yen acie alony raan dēt. Ku ēmēn yen ē rot cōl aye alony raan ēbēn, rin bī yen kōc juēc lēu bīk gam. ²⁰ Tē luui yen kek kōc Itharel, yen ē cien cimēn raan Itharel rin bī yen ke lēu, cak alōn cīi yen ē kēdit tēnē ya ba cien ciēnjen. Yen ē cien cimēn raan wic ye bīlōōj cī Mothith gōt theek, tē luui yen kek kōc ē lōōnkā, rin ba ke lēu bīk aa buōth Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Kēlā aya, tē luui yen kek kōc cie kōc Itharel, yen ē cien cimēnden ke ya cīi lōōj kōc Itharel thek. Kēnē aya looi rin bī yen kōc cie kōc Itharel cōl aa buōth Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lōn ciēn yen ke ya kuc lōj Nhialic, yen abuōth lōj Raan cī lōc ku dōc yic. ²² Tē rēēr yen kek kōc ē gam, yen ē ciēt raan tōk kamken, rin bī yen ke lēu. Kēya, yen ē rot looi ba thōj ke kōc ēbēn rin ba kōc kōk kony keyiic bīk gam, kuat dhēl bī yen ye lōi thīn. ²³ Yen ē kākkā looi ēbēn rin bī yen Wēt Puoth Yam ē rin Jethu yāth tuēj. Ku rin bī yen dōc ye yōk tē yēth Wēt Puoth Yam tuēj yōk aya.

²⁴ Anjickē, tē wēēr kōc, ee raan tōj cī kōc wuōr yen ē kēn wēēr kōc nyaai. Wek aa dhil kat cimēn kōc wēēr bāk ē kēnē lōōm. ²⁵ Raan tuk, ee lōōj ē tuk dhīel theek apeī, rin bī yen kē ye gām raan tō tuēj, kēn bēn yāi akōldā, nyaai. ²⁶ Yen ē kēnē ye yen kat ke ya cōk yanhom ba tē riñ kōc thīn thap thok piny. Ku yen acie pēēr ē gut yic ē path. ²⁷ Yen ē rot looi

* 9:9 Aliu ciēn ē Jiēēn yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 9:11 Rom 15:27 9:13 L.rou 18:1 9:14 Mt 10:10; Lk 10:7

ba riël, ba Jethu buoath, rin na ca koc juéc piöc ke Nhialic cii ya reec aköldä.

10

Paulo ë koc ci gam piöc rin jak ye kiëet

¹ Miëthakäi ci gam, awiëc bäk këwäär ci rot looi téné wärkuan düt wäär buoth Mothith ror liëet tak. Keek aake tiit luët, nawën ke tem Wär Lual ë path. ² Tëwäär buoath kek luët, ku wäär teem kek wär, keek aake cit koc ci muöc nhüim bik aa koc buoth Mothith. ³ Keek ëbën aaci miëth töj thöj cam, miëth yik Nhialic ke ë rielde, ⁴ ku dëkkë ë piu ke looi Nhialic bik kuër kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur ë ye Raan ci lac ku döc guöp. ⁵ Cok alon ci kápuothkä röt looi ëbën, ke Nhialic ëcii puöu mit kek wärkuan düt juéc. Go Nhialic ke nök ku weer guäpken roor tã cii ciën.

⁶ Ëmën, Nhialic aci wärkuan düt wäär cii yen puöu mit téné ke tëm awuöc, bi yo wëët buk yopuöth cii ye yiék käreec cimën wäär ci kek ye looi, ⁷ tädë ke yo dor jak ci kiëët cimën ci koc kök keyiic ye looi yon. Rin aci göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Koc aaci nyuc bik mith ku dëkkë ku jolkë dier.” ⁸ Dukku yopuöth ye yiék bal cimën wäär ci koc kök keyiic ye looi, nawën ke raan tim thiar-rou ku nuan thou akäl tök. ⁹ Acuk lëu buk Bëny them cimën yon ci koc kök keyiic ye looi, nawën ke thöj kápieny ke. ¹⁰ Duökkë ye rëer we jiëem wenhüim cimën wäär ye koc kök keyiic ye looi, ku aaci Nhialic bën tuöc atuönyde bi ke nök. ¹¹ Kakkä ëbën aaci röt looi téné koc Itharel bi ke yo lëk. Ku kakkä aaci gät piny rin bi yo lëk thün aya. Rin yok aa pir tã bi thök piny guo bën thün.

¹² Raan ci gam ye tak lön atiit gamde, adhil yenhom täau piny bi ciën kërëc ye. ¹³ Na them yi ba adumuööm looi ke njic lön ci koc kök kanj them kälä aya. Nhialic ë ké ci than dhïel looi. Acin raan bi Nhialic puöl bi them arëk aba athëmde cii gök. Ku tã them yi ka la dhël kony Nhialic yi ba athëm göök.

¹⁴ Këya, miëthakäi nhiaar, duökkë jak ci kiëët kanj door acin. ¹⁵ Yën ajam téné we rin anjic lön ye wek koc ci nhüim bak, takké wët luël kënë yic wëpuöth ë röt. ¹⁶ Të dëk yok biny ye yok dek muön abiëc miëth Bëny yic ye yok Nhialic leec thün, ke yok aa röm riëm Raan ci lac ku döc. Ku tã bény yok ayup ku camku, ke yok aa röm guöp Raan ci lac ku döc. ¹⁷ Rin ayuöm tök yen at thün, ke yo ëbën cok alon juéc yok, yok aa guäp tök rin yok ayuöm tök röm.

¹⁸ Takkë koc Itharel tã ciëm kek käk ci juër Nhialic, ke keek aa ya tök kek Nhialic. ¹⁹ Yëjö wiëc ba lueel tã jiëem yën kälä? Ye

nadë ke jak ci kiëët, ayi miëth ci juër ke aa la wätten yic? ²⁰ Acie këya! Kë lueel ë lön käk ye koc cin gam la cok juaar, ee téné jakrëc acie téné Nhialic. Ku acä wïc bäk röt aa mat käk jakrëc yic. ²¹ Yin acii dëk biny muön abiëc ë Bëny, ku ben dek biny käk jakrëc. Yin acii röm kek Bëny ku ben röm kek jakrëc. ²² Na loiku ë kënë, ke rin wïc yok ye buk Bëny rac puöu. Yeku tak lön ril yok apei buk Bëny dhäl ku cii yo tëm awuöc?

²³ “Ayeku lueel yok aaci puöl buk käk wïku ke looi.” Ee yic, ku acie këriëëc ëbën yen path. “Këriëëc ëbën aci puöl buk looi.” Ku acie këriëëc ëbën yen yo kony. ²⁴ Yin adhil luui käk koc kök col amit puöth, tën lön ye yin luui käk yi col amit puöu ë rot.

²⁵ Apath téné yi ba kuat rin ye ke yaac tã ye rin yok thün cuet, ke yi cii puöu diu. ²⁶ Rin aci göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Piny ku këriëëc ëbën tã thün aa käk ë Bëny.”

²⁷ Na ci yi col ba la mith pan raan cin gam ku ca gam ba la, ke yi cam kuat miëth ci bëël téné yi ke yi cii thiëc. ²⁸ Ku na lëk raan dët yi, “Miëth kënë aci juër jak ci kiëët,” Ke yi duk ë miëth kënë cam, ku acie rin diu tã yipuöu, ee rin wët rëer raan ci ye lëk yi puöu. ²⁹ Këya, acie kë tã piandu yic, ë kë tã puön raan dët yic. Raan dët abi thiëëc ëlä, “Yëjö ye kë rëer puön raan dët yic ya gël ba këdiën tã yapuöu cii loi? ³⁰ Na leec Nhialic rin miëth, ke yëjö bi raan dët ya nyieeny miëth ci yën Nhialic leec?”

³¹ Këya, kuat kë loi, tã mith yin ayi tã dëk yin, loi ke ëbën dhël ye ke Nhialic leec thün. ³² Duk kë ye koc kök yok ke rin looi cimën koc Judia, tädë koc cie koc Judia, ayi koc akut koc ci gam. ³³ Luöökë cimëndië, aya looi ba raan ëbën col amit puöu käk ya ke looi yic, ke cä loi këpath téné yën ë rot, ke ye kápath téné koc ëbën rin bi raan ëbën luök.

11

Dhël puöth ë röök

¹ Luöökë cimëndië, cimën ye yën luui cimën Raan ci lac ku döc.

² Wek aa ya leec rin ye wek luödië ku käk ya piöc muök nhüim akoläkol. Ku wek aa käk ci piöc téné koc ci gam, käk ca ke njic téné koc kök ku nyuöth ke we, buoath yic. ³ Ku awiëc bäk njic lön Raan ci lac ku döc atö moc nhom ku moc atö tik nhom, ku Nhialic atö Raan ci lac ku döc nhom. ⁴ Këya, mony ë röök, tädë ke lëk koc wët Nhialic ke ci yenhom kum, ee Raan ci lac ku döc rac guöp. ⁵ Ku tinj ë röök tädë ke lëk koc wët Nhialic ke këc yenhom kum ë muönyde rac guöp, athöj ke tinj ci muut nhom bi rac guöp. ⁶ Na cii tik yenhom ye kum, tã röök koc, ke ye rac guöp cimën

10:1 B.bei 13:21-22; 14:22-29

10:3 B.bei 16:35

10:4 B.bei 17:6; Kn 20:11

10:5 Kn 14:29-30

10:6 Kn 11:4

10:7 B.bei 32:6

10:8 Kn 25:1-18

10:9 Kn 21:5-6

10:10 Kn 16:41-49

10:16 Mt 26:26-28; Mk 14:22-24;

Lk 22:19-20

10:18 Leb 7:6

10:20 L.rou 32:17

10:22 L.rou 32:21

10:23 1Kor 6:12

10:26 Wk 24:1

11:1 1Kor 4:16; Pili 3:17

tiŋ cī muut nhom. Kēya, adhil yenhom kum. ⁷ Moc acī yenhom kum rin acī Nhialic looi bī ciēt ye, ku gēm kēnē ye cəl athōŋ kek ye. Ku athēk tik tēnē moc aye nyuəəth lən cī ye looi ke cit moc. ⁸ Rin acin kē cī Nhialic lōom tēnē tik bī yen moc cak, ee tik yen acī cak kē cī lōom tēnē moc. ⁹ Ku moc akēc cak rin ē tik, ē tik yen ē cak rin ē moc. ¹⁰ Kēya, rin ē wēt kēnē ku rin atuuc nhial, tik adhil yenhom kum bī nyuəəth lən tō yen moc cōk. ¹¹ Ku cit lən ye yok kōc cī mat kek Bēny, tik acie kē puəl yic tēnē moc cimēn ye moc kē cī yic puəl tēnē tik. ¹² Ee yic, ee lōm ē moc yen acī lōom bī ke tik cak ku ē yic aya, lən ē tik yen ē moc dhiēeth ku keek kedhie aabō tēnē Nhialic raan cī keriēēc ēbēn cak.

¹³ Takkē yic, kek we ē rōt lən puəth yen bī tik rōök tēnē Nhialic ke kēc yenhom kum tē rōök kōc juēc thīn. ¹⁴ Aye ciēŋ nyooth lən bār nhīm nhom apei aacī path ke moc. ¹⁵ Ku tēn tik ē kēn dhēŋ. Nhiēm bāār acī Nhialic gām ye bī ya kēn yen yenhom kum. ¹⁶ Ku na le raan ye tak lən wēt luēl acie yic, ke yen ku akuut kōc cī wēt Nhialic gam, yok aa cīn tēdēt ye yok Nhialic duəər thīn.

Guirku rōt apath buk guəp Bēny rəm

¹⁷ Wek aa cā bī leec wēl lēk we kā yiic, rin tē rēm wek bāk Nhialic door, kārēc yakē ke looi kek aa juēc tēn kəpuəth yakē ke looi. ¹⁸ Tuen, acī kōc kōk lēk ya lən tē rēm wek, wek aa weyiic tek. Ku acie wēt tōk yen yakē lueel. Ku kēnē alēu bī ya yic. ¹⁹ Ee tēde, alēukē bāk weyiic tek ē kamkun rin bī kōc luēl yic ŋic. ²⁰ Tē rēm wek ēbēn ke we ye akut, ku cak alən ye wek ye tak lən ē yen kē cī Bēny dōər looi kam kōc yen camkē, ka cie yic. ²¹ Rin tē mīth wek, wek aye ŋek mīth ē rot ke we cī rōt tit. Kōc kōk aa rēer ke nēk cak ku wīeet kōc kōk. ²² Cienkē nhīm bēi ye wek mīth thīn ku dēkkē thīn? Aye akut kōc cī gam yen yakē bēn rac guəp, ku guətkē kōc cīn kəjuēc nyīn? Yakē tak yenō ba lueel tēnē we rin luoi cit kēnē? Ba we leec? Acā kəŋ looi acīn.

²³ Rin yen acī piōoc yōk tēnē Bēny. Ku ē yen aca bēn gām we aya, lən Bēny Jethu, ee wēer wāār bī ye luəm, ee cā ayup lōom, ²⁴ nawēn cī Nhialic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kēnē ē guəpdiē cī looi riēnkun. Camkē ayum kēnē bī wek yen aa tak.” ²⁵ Kēlā aya, wēn cī miēth thōk ke lōm aduŋ cī thiāŋ muən abiēc ku lueel, “Aduŋ muən abiēc kēnē ē dōər yam kek Nhialic cī thani riēndiē. Tē dek wek ye, luoi kē kēya bī wek yen aa tak.”

²⁶ Wek aa thon ē Bēny luēl, yet akōl bī yen ben dhuk tē cəm wek ayum kēnē ku dēkkē muən abiēc aduək yic. ²⁷ Kēya, na cam raan ayum Bēny ku dēk aduŋ muən abiēc yic, dhēl yen ye dhəl guəp, ke yeen ala guəp awuəc, rin cī yen adumuəəm looi tēnē guəp ku riēm

ē Bēny. ²⁸ Raan adhil yepuəu kaŋ caath kārēc cī ke looi bī jāl mīth ayup ku dēk aduək yic. ²⁹ Na cam raan ayup ku dēk aduək yic, ku cī tēden ye kek tōk thīn kek guəp ē Bēny yīk yenhom bī ŋic, ka bī Nhialic tēm awuəc tē cəm yen ayup ku dēk aduək yic. ³⁰ Yen ē kē cī kōc juēc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kōc juēc. ³¹ Na kəŋku yopuəth wīc kārēc cuk ke looi, ka cīn kē tēm Bēny yo awuəc. ³² Ku luk aye Bēny looi ku tēm yo awuəc, rin na nhiäk la piny thōk ke Nhialic cī yo tēm awuəc kek kōc pinyinhom ēbēn.

³³ Kēya, miēthakāi cī gam, tē met wek wenhīm bāk mīth, ke we ye rōt tiit. ³⁴ Ku na le raan nēk cak, ka dhil mīth baai rin bī Nhialic we cī tēm awuəc, rin cī wek rōt ye tiit tē rōm wek. Ku wēl kōk aa ba la lueel tē yeet yen tēnē we.

12

Miəc Wēi Nhialic

¹ Ēmēn, awiēc ba jam miəc ye yōk tēnē Wēi Nhialic. Awiēc bāk yith ŋic rin ē kāk kē miēthakāi cī gam. ² Anjiekē, wāār ye wek kōc cie Nhialic ē door, wek aa we cī muər dhəl juēc bāk ke aa door jak cī kiēt. ³ Awiēc bāk ŋic lən acīn raan ye Wēi Nhialic cōk puəu, lēu ye bī Jethu lēk guəp wēl rēc. Ku acīn raan la riel bī lueel lən ye Jethu Bēny tē kēc Wēi Nhialic ye tāau yepuəu.

⁴ Miəc juēc cī thōŋ aatō thīn, ku ee Wēi Nhialic tōŋē yen ē ke gam. ⁵ Kōc aa luui dhəl juēc, ku ē Bāny tōk yen aye kē luəi. ⁶ Miəc juēc cī thōŋ ye kōc luui aatō thīn, ku ē Nhialic tōŋ yen ē ke gām raan ēbēn rin luoiden wīc. ⁷ Nhialic ē raan gām kē ye raan ye ŋic lən rēer Wēi Nhialic kek ye, ku bī luəi bī yen akut kōc cī gam kony. ⁸ Wēi Nhialic ē raan tōk gām ŋiēc kəŋ. Ku Wēi Nhialic tōŋ kēnē, ee raan dēt looi bī kōc aa lēk kəjuēc ŋic bō tēnē Nhialic. ⁹ Wēi Nhialic tōŋē, ee raan yīk riel bī yen Raan cī lōc ku dōc gam apei. Ku yīk raan dēt riel ē yen kōc tuany kony. ¹⁰ Wēi Nhialic ē raan gām riel bī yen kāk jəŋ gōi aa looi. Ku gēm raan dēt riel ē yen wēt Nhialic lēk kōc. Ku raan dēt ke riel ē yen miəc bō tēnē Wēi Nhialic, ku kāk cie bēn tēnē ye tek thook. Ee raan yīk riel bī jam thok kōk, ku gēm raan dēt riel bī kāk cī lueel thok kōk teet yiic. ¹¹ Ku ē Wēi Nhialic tōŋ kēnē yen ē kāk kē gam ēbēn tēcit tē wīc yen ye thīn. Ee ŋek gām miəc cī thōŋ kek miəc ē ŋek.

Guəp ala yic kəjuēc

¹² Guəp Raan cī lōc ku dōc ē guəp tōk la yic kəjuēc, cimēn guəp raan la yic kəjuēc. ¹³ Kēlā aya, yok ēbēn ke yo ye kōc Judeo, tēdē ke yo ye kōc cie kōc Judeo. Tēdē ke yo ye kōc lāau nhīm, tēdē ke yo ye aloony. Wēi Nhialic acī ŋek kamka a muəc nhom ku arēer kek yo,

ku aci ʔo looi buk aa ban ɣuʂp Raan ci ɔc ku dɔc.

¹⁴ Ku ɣuʂp acie aban ʔɔk, ala yic abɛk juɛc. ¹⁵ Tɛdɛ na luel cɔk ɛlɛ, “Rin cii ʔen ye cin, ʔen acie aban ɛ ɣuʂp.” Ka cii kɛnɛ ye looi, bi cii ye aban ɛ ɣuʂp. ¹⁶ Tɛdɛ ke luel yic ɛlɛ, “Rin cii ʔen ye nyin, ʔen acie aban ɛ ɣuʂp.” Ka cii kɛnɛ ye looi aya bi cii ye aban ɛ ɣuʂp. ¹⁷ Na ɣuʂp ɛbɛn ye nyin, ke ye piŋ kɛdɛ? Ku na ɣuʂp ye yic yetɔk, ke ye nɔr kɛdɛ? ¹⁸ Ku yic akɩn, Nhialic aci abɛk cii thɔŋ tɛaʊ ɣuʂp ʔɔk yic tɛcɩt tɛ wɩc yen ye thɩn. ¹⁹ Na ye aban ʔɔk yen tɔ thɩn ɛ rot, nʊst acɩn ɣuʂp. ²⁰ Ku yic akɩn, abɛk juɛc aatɔ thɩn ku ɣuʂp ee ʔɔk.

²¹ Kɛya, acii nyin lɛu bi luel tɛnɛ cin ɛlɛ, “Yin acɛ wɩc.” Ku acii nhom luel tɛnɛ cɔk, “Wek aacɛ wɩc!” ²² Ku yic akɩn, abɛk ɣuʂp ye tak cɩst ke cii ril, aacii dhil liu thɩn. ²³ Ku abɛk ɣuʂp ye yɔk ke cin luoi ye ke kuɛɛc nhɩm, kek aa yeku njɛc muk apath. Ku ɣuʂp alɔŋ cie nyuwaɔth ɛ path, aye njɛc kum. ²⁴ Ku ɣuʂp alɔŋ cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acɛ abɛk ɛ ɣuʂp cii ke looi bik aa ɣuʂp ʔɔk ɛbɛn, ku acɛ abɛk ɛ ɣuʂp cii ke ɛ kuɛɛc nhɩm looi bi ya kek kɛdɩt apɛi. ²⁵ Kɛya, ɣuʂp ɛ ʔɔk acii yeyic ɛ tek, ku abɛkɛn cii thɔŋ aa rɔt kuɔny kamken. ²⁶ Na rem ɣuʂp aban ʔɔk, ka abɛk kɔk ɛ ɣuʂp aacii la lɛŋ aya. Na lec aban ʔɔk, ka abɛk kɔk aa mit puɔth kek ye ɛ ʔɔk.

²⁷ Week ɛbɛn wek aa ɣuʂp Raan ci ɔc ku dɔc, ku njɛc kamkun aban ɣuʂpde. ²⁸ Akut kɔc ci gam yic, Nhialic acɛ atuuc tɔʊu tuɛŋ. Ku bɔ kɔc wɛl Nhialic luɛɛl kecɔk. Ku bɔ kɔc ɛ piɔɔc. Ku kɔc la riel ɛ luoi kɛk jɛŋ gɔi. Ku bɔ kɔc la riel ye kek kɔc tuany kony bik pial. Ku kɔc ɛ kɔc kony, ku kɔc mac kɔc, ku kɔc jam thok kɔk. ²⁹ Keek acie atuuc ɛbɛn, ku aacie kɔc lɛk wɛt Nhialic ɛbɛn, ku aacie kɔc ɛ piɔɔc ɛbɛn. Acie raan ɛbɛn yen la riel ɛ yen luoi kɛk kɔc gɔi, ³⁰ tɛdɛ acie raan ɛbɛn yen la riel ye yen kɔc tuany kony bik ben pial, tɛdɛ acie raan ɛbɛn yen jam thok kɔk, tɛdɛ acie raan ɛbɛn yen la riel bi kɛk ci luel thok kɔk teet yic. ³¹ Wɛlkɛ wɛpuɔth miɔc kek dɩt apɛi. Ku miɔc path kamken ɛbɛn akɩn.

13

Nhiɛr

¹ Alɛu ba jam thok kɔk, ayɩ thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiɛr tɛnɛ ya, ke ʔen acɩt raan loi duɔt, tɛdɛ ke ʔen athɔŋ kek lɔnh ɣuʂt ɛ path. ² Na ba la riel ye ʔen kɔc njɛc lɛk wɛt Nhialic. Ayɩ njɛɛc ye ʔen kɛk ye moony deet yic. Ayɩ lɔn ba la gam ril apɛi tɛnɛ Nhialic, lɛu ʔen ye ba gat yɔɔk bik rɔt nyooŋ tɛ rɛɛr kek thɩn. Ku na ciɛn nhiɛr ke ʔen ɛ raan cin kɛ ya lɛu acɩn. ³ Na gam ba kɛk tɔ ke ʔen ɛbɛn tek tɛnɛ kɔc nɔŋ, ku gam rot bi ʔen cuat mɛɛc, ku na ciɛn nhiɛr ka cin kɛ kony tɛnɛ ya.

⁴ Nhiɛr ɛ lɔn bi raan kɛrac guum ku lir puɔu, acie tɛɛl ku nhiaam. ⁵ Nhiɛr acie kuɔɔc ɛ wɛl ku acie cɔk ku acie thɔɔk ɛ puɔu. Raan la nhiɛr acie kɛrɛɛc ci luɔi ye ɛ muk nhom. ⁶ Kɔc la nhiɛr ci nhiɛr kɔc ci gam, aacii puɔth dhil miɛt tɛ looi kɛrac, ku aa ye yic cɔl aa mit puɔth. ⁷ Nhiɛr ɛ ʔo cɔl agum kɛriɛɛc ɛbɛn, ku ɛ ʔo cɔl amuk gamda kuat kɛk loi rɔt yic, ku cɔl ʔo anɔth Nhialic ku cuk yit.

⁸ Nhiɛr ɛ rɛɛr thɩn akɔlakɔl, ku miɔc kɔk cimɛn luel wɛt Nhialic, ku jam thok kɔk ku njɛɛc ɛ kɛŋ, kɛkkɛ ɛbɛn aa rɛɛr ku bik liu. ⁹ Rin miɔcɔan ye yɔk kɛŋ njic arɛɛr ke ye abak, ku riel ye yɔk wɛt Nhialic luɛɛl ɛ ba aya. ¹⁰ Ku na la kɛ cie abak bɛn, ke kɛnɛ abak acii ben wɩc.

¹¹ ʔon ye ʔen meth, ʔen a ʔa ye jam cimɛn meth ku tɛk cimɛn meth, ku ɛmɛn ye ʔen raandɩt, ʔen acie ben luui cimɛn meth. ¹² Kɛ yeku tiŋ ɛmɛn acɩt mɛn dhie ye raan rot tiŋ macar la nyin durdur yic. Ku akɔl dɛt yɔk aabi kɛriɛɛc ɛbɛn tiŋ apath. Ku ɛmɛn ʔen acii kɛriɛɛc ɛbɛn njic, ku aa ba njic ɛbɛn cimɛn tɛ njic Nhialic ya thɩn.

¹³ Ku ɛmɛn gam ku njɛth ku nhiɛr aatɔ thɩn, ku kɛdɩt ke ɛbɛn ɛ nhiɛr.

14

Wɛl juɛc rin miɔc Wɛi Nhialic

¹ Ee nhiɛr yen adhiɛlkɛ yiɛk wɛpuɔth apɛi, ku tɛaʊkɛ wɛpuɔth miɔc ye yɔk tɛnɛ Wɛi Nhialic, cimɛn miɔcɩt kɔc yiɛk riel bik wɛt Nhialic luɛɛl. ² Raan jam thɔŋ cii kɔc kɔk njic ɛ Nhialic yen aye yen jam tɛnɛ ye, acie kɔc kɔk rin acɩn raan wɛtde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cii ke njic. ³ Ku raan wɛt Nhialic luɛɛl ɛ jam tɛnɛ kɔc, ku wɛlke aa kɔc kony ku deetkɛ kɔc puɔth bik rɛɛr apath. ⁴ Raan jam thok cin kɔc ke piŋ ɛ yen rot kony yetɔk. Ku raan wɛt Nhialic luɛɛl, akut kɔc ci gam kony ɛbɛn.

⁵ Alɛu ba nhiaar tɛ ye wek ɛbɛn jam thok cin kɔc njic ke. Ku anhiaar apɛi bɛk la miɔc ye wek wɛt bɔ tɛnɛ Nhialic luɛɛl. Rin raan wɛt ɛ Nhialic luɛɛl aloi kɛpath apɛi tɛnɛ raan ɛ jam thok cin kɔc njic ke, na cie kɛya, ka dhil la raan tet wɛl ye luel yic rin bi akut kɔc ci gam kony. ⁶ Kɛya, tɛ le ʔen bɛn tɛnɛ we miɛthakɛi ci gam, yeŋɔ ba kuɔny we tɛ ye ʔen jam thok cii ke ye piŋ? Acɩn kɛdɛŋ. Ku ɛ bi piath tɛ lɛk ʔen we wɛt ci Nhialic nyuɔth ʔa, ku tɛ piɔɔc ʔen njɛɛc ɛ kɛŋ ci Nhialic gam ʔa. ⁷ Ku kɛlɛ aya, kɛk cin yic wɛl ye ke piŋ tɛ gut ke cimɛn lɔɔr ku thom, na cii raan ke gut tɛcɩt tɛ wɩc bi rɔlden nyooth, ke kɔc piŋ bi kɛn yen wɩc bi looi njic kɛdɛ? ⁸ Ku na cii raan lɔɔr ɛ tɔŋ gut tɛcɩt tɛ ye njɛc ye, ke kɔc bi rɔt guir kɛdɛ bik la tɔŋ? ⁹ Ku kɛlɛ aya, bi raan dɛt wɛt lɛk kɔc ɛ thok kɔk deet yic kɛdɛ tɛ cii ye la ɣɛi? Yin abi ciɛt raan jam alir yic

ë path. ¹⁰Thok juëc cii thöŋ aatš pinyndhom, ku acin thoŋ töŋ cii këde ye deet yic. ¹¹Ku na cã thoŋ jiem raan ye deet yic, ke raan jam ë thoŋ këne ë raan kuat dët tënë yen, ku yen ë raan kuat dët tënë ye. ¹²Ku cit lön wic wek ye apej bæk riel ye Wëi Nhalic gãm koc yök, dhiëlkë them kam kãkkãk yic ëbën bæk riel ye ke koc ci gam kony, kuany.

¹³Këya, raan jam thoŋ cii koc kãk ye deet yic, adhil röök bi la riel teet yen wël ye lueel yic. ¹⁴Rin na röök këlä aya thoŋ cã njic, ke Wëi Nhalic aröök aya yapušu, ku nhiamdië acin këpuoth looi. ¹⁵Na ye tãde kan, ke yenjö ba dhil looi? Yen abi röök ku wak yapušu ku nhiamdië kedhie. ¹⁶Të leec yin Nhalic yipušu ë rot, thoŋ kuc raan dët bi röök ya gam këdë, “Yenakun.” Rin kuc yen kë ye lueel? ¹⁷Na cök lecdun tënë Nhalic piath apej, ke yin acie raan dët ë kony acin.

¹⁸Yen alec Nhalic rin ye yen jam thok juëc cii njic wär yen we ëbën. ¹⁹Ku tën amat koc ci gam, aya wic apej ba jam wël lik lëu bi ke deet yic rin bi yen koc kãk pišöc, tën tã bi yen jam wël juëc cin koc ë ke pinj.

²⁰Miëthakã, koc ci gam, pãlkë kë ye wek tak cimën mïth. Yakë tak cimën koc ci nhüim bak ku bæk gup ciën awuöc cimën mïthkor cin awuöc yekë looi. ²¹Ací gõt athör theer wël Nhalic yic ëlä,

“Yen abi koc ë jam thok cin koc njic keek cal ajam tënë kackië, ku na cãkkë looi këya, ke keek aa njot ke cii wëtdië bi pinj.”

Ací Bëny lueel.

²²Këya, mišc ye koc jam thok kãk, acie kin koc ci gam, ee kin riel Nhalic nyuöth tënë koc këc gam. Ku mišc ye wët Nhalic lueel, ee kë ye koc ci gam kony, acie kë ye koc këc gam kony. ²³Na mat koc ci gam kenhiim ëbën ku rekkë jam yic thok cii thöŋ, ku bõ koc këc kãŋ deet ku koc këc gam, ke cik bi lueel lön ci jöŋrac ke dam? ²⁴Ku na bõ koc këc kãŋ deet ku koc këc gam, tã lëk wek koc wët Nhalic, ka bi raan yök ë rot lön le yen gušp adumušm tã pinj yen ë wëlkã. Abi wël ci pinj cöl anjic kë ci wušöc. ²⁵Ku wët Nhalic abi kãkken ye tak yepušu cöl anjic koc kãk. Ku abi yenhom gušt piny ku door Nhalic ku lueel, “Nhalic arëër kek we ayic!”

Kãpuoth ye looi tã röök koc

²⁶Yenjö ba jãl lueel miëthakã ci gam? Të met wek wenhiim bæk Nhalic door, raan tök ee waak ket ku pišöc njek. Ku luel raan dët kãk ci nyuöth ye, ku war raan dët wët ci lueel ë thoŋ dët yic. Kãkkã aaye looi ëbën bik akut koc ci gam kony. ²⁷Koc jam weyic ë thok kãk cii njic tã met wek wenhiim, acii koc karou ayi koc kadiäk wan thook. Wek aa dhil njek ajam ë njek cök, ku raan war wëtdun lëkkë koc yic,

adhil tš thün. ²⁸Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thoŋ cie pinj koc kãk abit ku jiem yepušu ë rot tënë Nhalic. ²⁹Calkë koc karou, tãdë koc kadiäk ci Nhalic gãm wëtde, aa lëk koc. Ku koc kãk akut, koc ci gam aa bit bik kë luel döt yic kepušt. ³⁰Ku na bii Nhalic wët raan ci nyuc amat yic pušu, ke raan jam akããc. ³¹Calkë raan tök aye jam ku ben njek la yecök, rin bi raan ëbën pišöc ku deet ë pušu. ³²Raan jam, lëk koc wët Nhalic adhil njic yenhom bi kšöc ku ben raan dët pãl jam, ³³rin awic Nhalic buk aa jam ke njek ë njek cök, ku cuk ye tãër ë kamkua.

Të met akut koc ci gam yenhom tãden ye kek röök thün, ³⁴ke diäär aacii pãl bik jam. Keek aa dhil biet ku pinjë. Aa dhil tš rööc cök cit tã yeku yök ye ke ci gõt löŋ koc Judeo yic. ³⁵Na le kë wickë bik deet yic, ka dhil ršörken thiëc tã ci kek dhuk baai. Rin acii path bi tik jam amat akut koc ci gam yic.

³⁶Nadë ke ye wek we bii wët ë Nhalic thün? Nadë ke ye we wepëc yen bii yen? ³⁷Na ye raan tak lön ye yen raan kãk Nhalic tün, tãdë ke ye Wëi Nhalic nyuöth, ka dhil njic lön kãk gät ke aa kãk bõ tënë Bëny. ³⁸Na ye kãkkã dhöl yic, ke duškkë ye kuëëc nhom.

³⁹Këya, miëthakã ci gam, tãäukë wepuöth kãk bi Nhalic nyuöth we yic bæk ke aa lëk koc, ku duškkë koc kãk ci gam jam thok kãk, ye gël bik cii jam. ⁴⁰Wek aa dhil këriëc ëbën looi dhël la cök.

15

Jethu ací jöt ranjic

¹Emën miëthakã ci gam, wek aa ba ben lëk rin Wët Puöth Yam ya lëk we, wët cãk yök ku yen cãk gam wepuöth ëbën. ²Wët ya lëk we, ku yen bi we luök aya tã muk wek ye cit tã ci yen ye lëk we thün, ka bi ciën wët puöth cãk gam, tã cii yen ye yic.

³Yen ací wët thiek yic apej yök ku lëk we. Wët ci Raan ci löc ku döc thou rin adumušmkua. Cit tã ci gät ye athör theer wël Nhalic yic. ⁴Acik thišk ku yeen ací Nhalic jöt thou yic nin kadiäk cök bi ben pir, cit tã ci gät ye athör theer wël Nhalic yic. ⁵Ku nyuth rot Piter ku jöl atuuc kathiäär ku rou. ⁶Ku ben rot nyuöth tënë koc juëc wär koc buot kadhiëc, kacken ye buöth cök, koc njot ke piir koc juëc, cök alon ci koc kãk thou. ⁷Ku ben rot nyuöth Jemith ku jöl rot ben nyuöth atuuc ëbën.

⁸Ku jöl rot nyuöth yen ciëen cimën raan lök dhiëeth ciëen. ⁹Rin ë yen akoor tënë atuuc ëbën, aya yök acii path bi yen a cöl yen atuuc rin yen ací koc akut, koc ci gam jöör, ku cal ke aa gum apej. ¹⁰Ku dhëëŋ ë Nhalic acã cöl acit këne akölë. Ku dhëëŋ ci gãm yen akëc nhom deer piny. Yen ací luui apej luoi wär

yen atuuc kək, ku acie riəldië ë rot, ee miəc ci Nhialic gām ya yen aləu yen ë luoi kənë. ¹¹ Kəya, na ye wēt kənë yen ya lək kəc, tēdë ke ye yen lək atuuc kək kəc aya, ke yen ë wēt tōj le yok tuenj ke ləkku kəc, ku ë yen acäk gam.

Koc ci gam aabi röt jət rənj yic

¹² Na ye lək kəc lən ci Nhialic Raan ci ləc ku dəc jət thou yic, ke yenjə ye kəc kək ë kamkun ye lueel lən cii kəc ci thou bi jət bik ben pīr?

¹³ Na ye wēt yekë lueel yic, lən cin yen raan cii jət ë thou yic, ke Nhialic akəc Raan ci ləc ku dəc jət ë thou yic aya. ¹⁴ Ku na Raan ci ləc ku dəc kəc jət ranj yic, ke wēt yeku lək kəc ku gamdun tənë Raan ci ləc ku dəc acin wətde yic. ¹⁵ Ku dət aya abi nyooth lən lueel yok lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lən ci yen Raan ci ləc ku dəc jət thou yic. Ku na ye yic lən kəc koc ci thou jət bik ben pīr, ke Nhialic akəc Raan ci ləc ku dəc jət thou yic. ¹⁶ Rin na kəc kəc ci thou jət, ke Raan ci ləc ku dəc akəc jət aya. ¹⁷ Na Nhialic kəc Raan ci ləc ku dəc jət thou yic, ka cin kə kuny gamdun we tənë Raan ci ləc ku dəc, ku adumuššmkun aa ɲot ke kəc päl piny. ¹⁸ Na Raan ci ləc ku dəc kəc jət thou yic, ke wətde yic aya, abi ciət lən ci koc ci gam ku aaci thou, aa koc ɲot ke rēër adumuššm yic. ¹⁹ Na yeku ɲššth lən bi Raan ci ləc ku dəc ɲo kony pīr akölë yic ë rot, ku acie pīr akölrēəc ebën, ke yok aabi kuat raan tš pinyhom ebën yic ɲeër ë riengkua.

²⁰ Ku yic ë kə ci Nhialic Raan ci ləc ku dəc jət thou yic bi nyuəəth lən bi yen koc ci thou jət aya. ²¹ Cimën ye koc thou rin kəwäär ci raan tək looi, ke koc aabi röt jət thou yic aya rin kə ci raan dət looi. ²² Cimën wätheer ye koc thou rin ye koc tək kek Adam, ke yeen aya koc aabi jət bik pīr rin ci kek mat kek Raan ci ləc ku dəc. ²³ Ku ɲek abi la akölden bi ye jət thou yic. Raan ci ləc ku dəc yen aci kanj jət thou yic, ku kacke aabi jət aköl le yen dhuk. ²⁴ Ku thök ë piny abi jäl bən, ku Raan ci ləc ku dəc, abi jak ril pinyhom kek kacken rac ebën, ku gem Bääny tənë Wun Nhialic. ²⁵ Rin Raan ci ləc ku dəc adhil mac ɲet aköl bi Nhialic koc ater ebën göök ku bi ke yecök. ²⁶ Raan ater bi jäl göök ciëen ee thou.

²⁷ Acı gət athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Nhialic aci kəriëəc ebën tääu yecök.” Aləu bi deet yic lən, kəriëəc ebën, ye lueelkə, Nhialic gušp aliu ë kəkä yic rin ee yen Raan ci ləc ku dəc looi bi kənj mac ebën. ²⁸ Ku na ci kəriëəc ebën tääu Raan ci ləc ku dəc cök, ke yeen nhom yen Raan ci ləc ku dəc abi rot tääu Nhialic cök, yen raan kəriëəc ebën looi bik tš yecök, ku Nhialic yen abi kəriëəc ebën jäl mac.

²⁹ Takku emën koc ye muəəc nhüim rin koc ci thou. Yenjə yakë ɲššth? Ye kəpiath ɲə ye koc ye muəəc nhüim rin koc ci thou looi

tə cii Nhialic koc ci thou ë jət bik ben pīr? ³⁰ Na cii koc ci thou röt ë ben jət, ke yenjə ye yok ɲonhüim rääm akölaköl ke ye yok thou yök thin. ³¹ Miəthakäi ci gam, thou ë ya tiëet piny akölaköl. Yen akuëən, yen aluel yic rin ee kənë ë nhiaamdië ë riengkun, lən ci yok röt mat kek Raan ci ləc ku dəc Jethu Kritho Bänyda, ee piërda yic. ³² Yenjə ca yök thin wäär thër yen kek koc cit lääi Epethuth? Na koc ci thou cie jət bik ben pīr, ke ɲo mīthku ku dəkku, nhiäk yok aabi thou. ³³ Duk rot cal amär, “Na ye cath ke koc rəc, ka rəc yi ba ciët ke.” ³⁴ Yakë ɲiəc tak ku pälkë dhölkun adumuššm. Ee yär gušp rin koc kək weyic aa kuc Nhialic.

Gušp ci rot jət ranj yic

³⁵ Raan dət abi thiəc ëlä, “Bi Nhialic koc ci thou jət kədë bik ben pīr? Ye gušp yindë bi tš ke ke?” ³⁶ Yenjə thiəc wek kələ! Tə com yin käu, ku cii yic kənj pät bi ciët kə ci thou ka cii cil. ³⁷ Ku kə ye com ë käu ë path cimën käu ë rap ku kək kək, acie kool rap yen ye com bi ben dit. ³⁸ Nhialic ë käu gām gušp ci ləc ye. Ee kuat käu gām gušpden path ke ye.

³⁹ Gup kək pīr ebën aaci thön. Koc aa la guäpden ë röt, lääi aa la guäpden ë röt, diët aa la guäpden ë röt, ku rec aa la guäpden ë röt aya.

⁴⁰ Ala gup tš nhial ku gup tš pinyhom, ku dhëenj rēër kek gup tš nhial aaci rēër ke gup tš pinyhom. ⁴¹ Aköl ala dhëenjde ë rot, pēl ala dhëenjde ë rot ku kuel aa la dhëenjden ë röt. Ku kam ë kuel, kuel kək aa la dhëenjden ë röt aya.

⁴² Abi ciët ë kənë tē le Nhialic koc ci thou jət bik pīr. Tə ci gušp thiək ka dhiäth bi ya tiəp, ku tš jət ye, ka cii ben thou ku cii ben dhiäth.

⁴³ Tə ci gušp thiək, ka ci riäk ku cin dhëenj ku riel. Tə jət Nhialic ye, ka bi dhënj ku ril. ⁴⁴ Tə ci ye thiək, ke ye gušp pinyhom tən, tš jət ye, ka bi ya gušp ye Wēi Nhialic gām pīr. Cit lən tš gušp pinyhom thin, gušp pan Nhialic atš thin aya. ⁴⁵ Rin aci gət athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Raan tuenj Adam ëci cak ku bi pīr, ku Adam ciëen ë pīr wēi gam.” ⁴⁶ Acie gušp pan Nhialic yen kənj bən ë gušp pinyhom. ⁴⁷ Adam tuenj ë cak ë tiəp, ku Adam dëëtë ë bš nhial. ⁴⁸ Koc pinyhom aa thön kek raan wäär cak tiəp, ku koc ë koc nhial aa thön kek raan bš nhial. ⁴⁹ Emën yok aa thön kek raan ci looi ë tiəp, ku aköldä yok aabi thön kek raan bš nhial.

⁵⁰ Miəthakäi ci gam, abiəc bäk ɲic lən gupkuan la yic adiənj ku riem aabi riäk piiny ranj yic. Aaci röt bi mat ë bääny Nhialic yic, bääny rēër thin akölrēəc. ⁵¹ Wek aa ba lək kə cäk ɲic theer ku bäk deet yic emën. Acie ɲo bën yok bi thou, ɲook ebën yok aabi yiek gušp ë yam. ⁵² Abi rot looi kaam thin koor ë

path. Tē piŋ kēcīt kaŋ yic akōldā thōök piny, Nhialic abī kōc cī thou jot bīk pīr. Ƴok aabī waar ēbēn buk cī ben thou. ⁵³ Gupkuan cī thou ku riēkkē ē raŋ yic, aabī waar gup cie thou, gup cie riāāk raŋ yic. Ku Ƴok kōc pīr Ƴok aabī gām gup cie thou. ⁵⁴ Tē le kēnē rot looi, gupkuan ē thou ku riēkkē aabī waar bīk cī ben aa thou, ke wēl Nhialic cī gōt theer aabī kenhūm jāl tiēer,

“Riel ē thou acī liu, thou aci gōök papot!”

⁵⁵ “Yin thou, riēldu ako? Yin thou, riēldun yin Ƴo gōök ē yin kōc nāk ako?”

⁵⁶ Thou ee riēlden yen kōc nāk Ƴok tēnē adumušōm, ku adumušōm ee riēlde Ƴok tēnē lōŋ. ⁵⁷ Ƴok aa dhil Nhialic leec, rin cī yen Ƴo cōl ayōk riel ye Ƴok adumušōm ku thušōu tiaam, rin kē cī Bānyda Jethu Krītho looi.

⁵⁸ Kēya, miēthakāi cī gam, muškkē gam-dun apath gušōmkē. Yakē luui akōlakōl rin Bēny, rin anjeckē acīn kuat luoi yakē looi rin Bēny bī nhom kaŋ deer piny ē path.

16

Wēū ye juaar rin kōc cī gam Judia

¹ Awiēc ba jam rin wēū wiēckē bāk ke juaar rin bī wek kōc cī gam Judia kony. Wek aa dhil kē ca lēk akuut kōc cī gam Galatia looi. ² Njek ē kamkun adhil wēū atšōu tēcīt tēn akuēnden bī lēu akōl Nhialic thok ēbēn, rin bī ciēn wēū ben kušōt yiic akōl bī yen bēn. ³ Na la bēn ke Ƴen abā athōōr gām kōckun cāk kuany, ku lēk kōc Jeruthalem lōn kōckā aa kōc Ƴēth wēū cik juaar tēnē we. ⁴ Na peth tēnē Ƴa ba la Jeruthalem, ke kek aabī cath ke Ƴa.

Tē cī Paulo guiēr kenyyde

⁵ Ƴen abī jāl bēn tēnē we tē cī Ƴen kaŋ tēēk Mathedonia, rin aca guuir ba tēēk thīn. ⁶ Aya Ƴok Ƴen abī lōk Ƴa la rēer kek we, tēdē Ƴen abī rut thōl, ku wek aa bā kuony la kenyydiē yic kuat tē le Ƴen thīn. ⁷ Acā wīc ba we tīŋ ē path ēmēn ku bar tuēŋ. Aya nšōth ciēt Ƴa bī rēer apeī kek we tē pēl Bēny ye bī rot looi.

⁸ Ƴen abī rēer Epethuth ē tēn Ƴet akōl Yan Ayup cīn yic luōu, ⁹ rin Ƴen ala kē luōoi ke dīt tēn apeī, cōk alōn cī kōc juēc kē luōoi wīc.

¹⁰ Na bō Timothī, ke nyuōthkē ye lōn acīn kē bī ye cōl arišc tē rēer yen kek we, rin alui rin Bēny cīmēn luui Ƴen rin Bēny aya. ¹¹ Acīn raan ē kamkun Ƴōŋ Timothī gušp. Kuonykē bī dhōlde tēēk apath bī dhuk tēnē Ƴa ke puol gušp, rin anāāth bī dhuk kek miēthakāi cī gam luui Ƴok ke ē tōk.

¹² Ēmēn, rin wāmāāth Apolo, aca Ƴa Ƴōšk bī la tēnē we kek miēthakāi kōk cī gam. Ku acī wīc bī la tēnē we ēmēn, anot bī la tē lēu yen rot.

Wēl ciēen

¹³ Tiēēr kē nhūm, kääckē ē cōk gamdun yic, duškkē riōc, riēlkē pušth. ¹⁴ Wek aa dhil kēriēēc ēbēn looi kek nhiēr wepušth. ¹⁵ Wek aa njc Ithipanath kek kacke, kek aa kōc ke kaŋ wēt Nhialic gam pandun Akaya ku yekē luui apeī rin kōc ē Nhialic. Wek aa lāŋ, miēthakāi, ¹⁶ bāk kōc cīt kākā theek ku raan dēt rot māt thīn bī luui kek ke.

¹⁷ Ƴen amit pušū rin cī Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth bēn, keek aaci bēn luui nyiēndun wāar liiu wek. ¹⁸ Rin aacā bēn cōk pušū ku we aya. Dhieikē wēt ye kōckā lueel piŋ.

Mušt ciēen

¹⁹ Akuut kōc cī gam wun Athia aa we tušc miāthden, Akuila ku Prithkila ku akuut kōc cī gam mat panden, aa we tušc miāthden apeī rin Bēny. ²⁰ Miēthakāi cī gam tō ē tēn aa we mušōth. Miāthkē rōt ē kamkun mušt kōc cī gam.

²¹ Ee Ƴen Paulo Ƴen agāt ē mušt kēnē ē ciēendiē.

²² Kuat raan cī Bēny nhiar abī kērac Ƴok. Bānyda, bāā!

²³ Bī dhēer Bānyda Jethu rēer ke we.

²⁴ Nhiērdiē arēer kek we ēbēn rin Jethu Krītho.

Athör ä rou cï Paulo gät kəc gen Korinth Wět nom

Athör ä rou tənë kəc cï gam gen Korinth, ee gēt Paulo wäär cï wël wääc kam akut kəc cï gam kek ye. Kəc kək kam akut kəc cï gam yic aake ye Paulo lək guşp wël rəc apei. Ku aci Paulo nyusth ke lön wïc yen ye bi ben dşor ke ke, ku aci puşu mişt apei wën cï yen rot looi.

Aban tuer athöör yic, Paulo ä jam ciεηde kek akut kəc cï gam gen Korinth. Ku tēt ke kën gēt yen athöör wäär ke tuc puşu apei. Ku lək ke mişt ä piände rin pël ä wět piny, ku dşor kamken cï wël cï lək ke athör kënë yic col aloi rot. Ku jöl lək akut kəc cï gam bik kəc nşη cï gam pan Judia aa kony ä puşu ebën. Ku wën jöl wël wicke bi ke lueel thök, Paulo aci rot bën kony tənë kəc kək Korinth ye lueel lön kek atuuc ayic, ku lön cï Paulo ye atuny la cök.

Käk tş thïn

Wět Nhom 1:1-11

Paulo ku akuut kəc cï gam gen Korinth 1:12-7:16

Kuşony rin kəc cï gam Judia 8:1-9:15

Paulo ä rot kony lön ä yen atuuc ayic 10:1-13:10

Thök ä wël 13:11-13

¹ Athör kënë abş tənë Paulo, atuny Jethu Kritho ä wět wïc Nhialic, ku wämääthda Timothï ku tənë akut kəc cï gam gen Korinth, ku tēdë kəc kək ä Nhialic ebën rēer pan Akaya.

² Bi Nhialic Wäda ku Bēny Jethu Kritho we yiek dhēerη ku dşor.

Paulo ee Nhialic leec

³ Lecku Nhialic Wun Bänyda Jethu Kritho. Yen ä Wädan lir puşu tənë yo ku yen ä yo deşt pusth käreç yiic akölaköl. ⁴ Ee yo deşt pusth käreç yo yök yiic, rin buk lēu aya buk kəc kək aa deşt pusth kärkeken yiic. Aayeku ke deşt pusth cit tē ye Nhialic yo deşt pusth thïn. ⁵ Ku cit lön ye yök gum aya rin wēt Raan cï ləc ku dəc, yen ä tēde aya, Nhialic ä yo deşt pusth kajuēc ril yiic apei akölaköl. ⁶ Na guumku, ke rin bi we deşt pusth ku luäk we, na deet yopusth ke rin bi we deşt pusth, ku gēm we riel ye wek gum cimēn tē ye yök kārη guşm thïn aya. ⁷ Wek aa nşthku apei, rin anjicku lön guum wek cimēnda, këya yök aabi deet puşu rom yodhie.

⁸ Miethakäi, awïcku bäk käreç cï yo yök wäär rēer yök pan Athia ηic. Käreç ke cuk yök aake dit apei ciēt ke cuk bi lēu buk ke guum, yök aa yo cï yonhïim ηic wēi ä piërda. ⁹ Acuk yök lön cit yök kəc cï tēm thou. Ku

kënë aci rot looi bi nyusth yo lön acie rielda yen nşthku, ee riel Nhialic raan kəc cï thou jət. ¹⁰ Aci yo puşöt bei käk ke duer yo nək yiic, ku abi yo kony. Ku anşthku lön bi yen yo ben kuşny bei, ¹¹ cimēn cï wek yo kony ä rşökkun. Këya, rök juēc bi looi ä riēnkua aabi Nhialic dhuk nhïim ku dşoc yo, ku kəc juēc aabi Nhialic leec rin kēpuoth cï looi tənë yo.

Paulo aci keryde waar yic

¹² Anjicku yopusth kuat käk yeku ke looi pinyhom ä tēn aa yeku ke looi puşn yer cï Nhialic gäm yo. Ku ä yen kënë yo col anic rēer kek we. Ku yen aloiku dhēerη ä Nhialic, acie ηiēc kan tş ke raan. ¹³⁻¹⁴ Wek aa ya gät käk lēukē bäk ke kueen ku datkē keyiic. Ku na cak amēn cï wek wēlkä ye deet ebën, ka ya nşth lön ηot bi wek ke deet yiic ebën, rin na ye aköl ä Bänyda Jethu dhuk ke wek aabi nhiam riēnkua cimēn bi yök nhiam ä we.

¹⁵ Rin ηic yen ye lön bi wek wēlkiē deet, aca guuir tuerη ba la tēnē we bäk dēt ben yök.

¹⁶ Rin ä ca guuir ba tēek tēnē we tē le yen Mathedonia, ku tē le yen dhuk aya, ku bäk ya col ala Judia. ¹⁷ Wäär guuir yen kenydiē këya, ye nyooth lön cï yen ye wïc ba dhieel looi? Tē guuir yen kë wiēc ba looi cä ye yiek yanhom? Tēdē ya ke guuir cimēn kəc pinyhom ä tēn, kəc ye lueel, “Yēē,” Ku gokē lueel, “Yei, yei,” Nyin yic kedhie? ¹⁸ Cimēn ηic yok ye alanden lön Nhialic ä wētde tiēerη nhom, kë ca thön we ēcie “Yēē,” tēdē ke ye “Yei.” ¹⁹ Rin Wën Nhialic Jethu Kritho ye yok wētde lək we yok Thilath ku Timothï, ä kēc bən ke ye puşu rou, ēci bën ke ye puşu tők. ²⁰ Na cak la kajuēc cï Nhialic thön ka tők rin Raan cï ləc ku dəc, rin yen ä käk cï Nhialic ke than tiēerη nhïim. Ku ayeku lueel ä riēnke, “Yenakan,” tē leec yok Nhialic. ²¹ Ee Nhialic yen ä yo looi yodhie buk aa tők kek Raan cï ləc ku dəc. Aci yo dşoc, ²² ku yik yo kinden ye yok kacke, ku tēşu Wēike yopusth bi nyooth lön ye yok kacken bi käk cï tşşu yök.

²³ Na ye lueth yen lueel, ke Nhialic abä tēm awuşc. Wēt kēc yen ben la Korinth ä rin cï yen ye wïc ba we col aben gum. ²⁴ Acuk wïc buk we mäk kē bäk gum. Anjicku lön wek aa ril ä gamdun yic. Wek aa konyku ke rin mişt ä piändun.

2

¹ Këya, aca ben tak ba cï bş tənē we rin bi ciēn kēreç dēt ben rot looi. ² Rin na cal we aa riäk pusth, ka cïn raan dēt cï dōη bi yen col amit puşu, rin aa wek aca rac pusth. ³ Ku cit lön yen tənē cï yen we gät athöör thïn, yen acï bi bën, rin aya yök ke ya bi riäk ä puşu yök, tē ya tak ke ya bi kē col ya amit puşu yök thïn. Ee ηic alanden, kë bā cal amit puşu abi we col amit pusth aya. ⁴ Wäär gēt yen we athöör,

yen a ɣa rem puʒu apeɪ aba ya dhiau, ku kɛn luʒɔi acie lɔn bɪ yen we rac puʒth, ee rin bāk tɛ nhiɛɛr ɣen we thɪn apeɪ ɳic.

Pɛl wɛt piny tɛnɛ raan cā awuʒc looi

⁵ Na cɪ raan awuʒc looi tɛnɛ raan dɛt, ka kɛc looi tɛnɛ ɣen ɛ rot, ee tɛnɛ we rin acit kɛ cɪ looi tɛnɛ we cak cɪi ye we ɛbɛn. (Aluɛl kɛlā rin acā wɪc ba jam ɛ wɛt kɛnɛ yɪc apeɪ.)
⁶ Ee tɛde yen tɛ cɪ kɔc juɛc kamkun raan kɛnɛ wɛt thɪn. ⁷ Ɛmɛn kɛya, wek aa dhil wɛt pāl piny tɛnɛ ye ku deɛtkɛ puʒu rin bɪ puʒu cɪi pɛk weɪ bɪ jāl ɛ gam yɪc. ⁸ Kɛya, wek aa yʒʒk bāk cɔl anjɪc lɔn nhiɛɛr wek ye. ⁹ Wek aaca gāt athɔr kɛnɛ rin ɛ wiɛc ba ɳic lɔn ye wek wɛlkɛiɛn ca lɛk we gam ɛbɛn. ¹⁰ Na le raan tɔŋ pɛl wek wɛt piny tɛnɛ ye, ke yen apɛl wɛt piny tɛnɛ ye aya, tɛ le yen awuʒc cɪ looi dhɪɛl pāl piny tɛnɛ ye ayic. Aya looi ɛ rienkun ke Raan cɪ lɔc ku dɔc daai kɛ tʒ ɣapuʒu. ¹¹ ɣen ɛ kɛnɛ looi rin bɪ Bɛny jakrec rɪɛl cɪi yɔk bɪ luʒɔi da rac, rin tɛden yen luui thɪn anjɪku apeɪ.

Diɛɛr ɛ Paulo gen Troath

¹² Wäär ɣɛɛt ɣen gen Troath ba Wɛt Puoth Yam ɛ Raan cɪ lɔc ku dɔc bɛn lɛk kɔc, ke yɔk lɔn cɪ Bɛny Jethu dhɛl ɛ luʒɔi ɳaany thok. ¹³ Ku yen ɛ ɣa cɪ diɛɛr apeɪ rin kɛc ɣen wāmāāth Tito yɔk. Guɔ kɔc tʒɔŋ ku bar Mathedonia.

Riɛl ye yɔk tɛnɛ Raan cɪ lɔc ku dɔc

¹⁴ Lecku Nhialic! Ee ɣook wat nhɪim akɔlakɔl buk tiam rin Raan cɪ lɔc ku dɔc. Nhialic ɛ ɣo luʒɔi bɪ ɳiɛɛc rin Raan cɪ lɔc ku dɔc piny thɔŋ yɪc ɛbɛn cimɛn miɔk ɳir apeɪ. ¹⁵ Rin yɔk aa cɪt adɔŋ ɳir mit ye Raan cɪ lɔc ku dɔc gām Nhialic, adɔŋ ɳir ɛ thiɛi piny kam kɔc luɛk Nhialic, ku kɔc mār. ¹⁶ Tɛnɛ kɔc kɔk ɛ ɳuac mit ɛ pɪr bɛɛi. Yenɔ lɛk ye bɪ kɛnɛ looi? ¹⁷ ɣok aacɪ cɪt kɔc juɛc kɔk wɛt ɛ Nhialic looi bɪ kek aa la lim. ɣok aa wɛt ɛ yɪc lueel ɛ Nhialic nhom, rin yɔk aa kɔc Raan cɪ lɔc ku dɔc, ku ɛ Nhialic yen aci ɣo tooc.

3

Kɔc lui ɛ Dʒɔr Yam

¹ Yakɛ tak lɔn yɔk aa ben rɔt lɛk we? Acie tɛde. Kɔc kɔk athɔr lɔm tɛnɛ we bɪ kek rɔt la nyuʒth kɔc kɔk, ku kɔc kɔk aa athɔr bɛɛi tɛnɛ kɔc kɔk bɪ kek rɔt bɛn nyuʒth we. Ku yɔk acie wɪc athɔr cɪt kakkā. ² Aa wek athɔrdan yeku muk, cɪ gɔt ɣopuʒth bɪ raan ɛbɛn ɳic ku kuen. ³ Wek aa cɪt athɔr bʒ tɛnɛ Raan cɪ lɔc ku dɔc. Akɛc Raan cɪ lɔc ku dɔc gɔt galam, aci gɔt Wɛi ɛ Nhialic pɪr. Akɛc gɔt aleel pat yiic kɔth, aci gɔt ɣopuʒth.

⁴ Alɛuku buk kakkā lueel ke ɣo ɳic Raan cɪ lɔc ku dɔc ɛ Nhialic nhom. ⁵ Acā lɛu ba lueel lɔn yɔk aa la riɛlda ɛ rɔt ye yɔk Nhialic luʒɔi. Riɛl ye yɔk ye luʒɔi ayeku yɔk tɛnɛ ye. ⁶ Yen

aci ɣo yiɛk rɪɛl ye yɔk kɔc lui rin dʒɔr ɛ yam kek ye, dʒɔr ɛ Wɛi cɪi cɪt lɔŋ cɪ gɔt. Lɔŋ cɪ gɔt ee thou bɛɛi tɛnɛ kɔc, ku Wɛi ɛ pɪr bɛɛi.

⁷ Lɔŋ ɛcɪ gɔt aleel pat yiic kɔth, ku diik Nhialic ɛcɪ rot nyuʒth wäär gem ye. Na cak a wäär cɪ ruel Nhialic yen cɪ Mothith paat piny bɛn jāl amāāth, ke ɳot ril apeɪ bɪ kɔc Itharel cɪi lɛu bɪk Mothith dɔt. Kɛya, na ye lɔŋ thou bɛɛi, tɛnɛ kɔc yen luui kɔc yen bɛn kek diikdɪt cɪt kɛnɛ, ⁸ ke diik luʒɔi Wɛi cɪi bɪ dɪt apeɪ! ⁹ Na ye lɔŋ dʒɔr theɛr kɔc cɔl atɛm awuʒc la diik, ke ye diikdɪt yɪndɛ bɪ lɔŋ dʒɔr yam kɔc cɔl aala cɔk tɛnɛ Nhialic bɛɛi! ¹⁰ Ee yɪc, lɔŋ dʒɔr theɛr acɪn kɛpuoth bɪ ye thʒɔŋ kek lɔŋ dʒɔr yam. ¹¹ Na ye lɔŋ dʒɔr theɛr cɪ guɔ bɛn liu la diik, ke ye diikdɪt yɪndɛ bɪ dʒɔr yam cɪi bɪ kanj liu bɛɛi!

¹² ɣok aa cie riʒɔc tɛ jɛɛm yɔk rin le yɔk ɳɔth lɔŋ dʒɔr yam la diikdɪt akɔlriɛɛc ɛbɛn ¹³ ɣok aacɪ cɪt Mothith wäär yenyin kum bɪ kɔc Itharel diik Nhialic cɪi ɳic tɛ jɪɛl yen thɪn amāāth. ¹⁴ Keek aake cɪ moʒr puʒth. Agut cɪt ɛmɛn kɛn ke cɔl aacɪi kɔŋ ɳic anjɔt tɛ kuen kek athɔr lɔŋ theɛr, kɛn ke muʒr puʒth anjɔt tɛ thɪn. Ku aye nyaai tɛ mɛt yan rot Raan cɪ lɔc ku dɔc. ¹⁵ Agut cɪt ɛmɛn gɛt yen athɔr, tɛ kuen kek lɔŋ Mothith, kɛn ke muʒr puʒth bɪk kɔŋ cɪi ɳic anjɔt thɪn. ¹⁶ Ku kɛnɛ aye nyaai tɛ mɛt raan rot Bɛny. ¹⁷ Ku Bɛny ye lueel ɛ wɛlkā yiic ɛ Wɛi. Ku tɛ rɛɛr Wɛi Bɛny thɪn, lāau nhom ɛ tɔ thɪn. ¹⁸ Diik Nhialic ayeku nyuʒth rin cɪn yen kɛn ɣo muʒr puʒth. Ku Wɛi Bɛny ɛ ɣo looi ɛbɛn buk ciɛt ye, ku diɛɛkde ɛ rot juak, kɛnɛ ɛ luʒɔi Wɛi ɛ Bɛny.

4

Riɛl Nhialic gupkuan cɪt tɔny cɪ cuɛɛc tiɔp

¹ Kɛya, yɔk aacie dhɔr ɛ luʒɔi kɛnɛ rin ɛ Nhialic yen agɛm ye ɣo ɛ lier piandɛ. ² ɣok aacɪ kuec buk kāk ye moony ku kāk kɔc rac gup cɪi ye lueel. Ee yɪc yen ayeku lueel kɔc nhɪim. Ku yen aye kek ye ɳic kepuʒth ɛbɛn, yeku kɔc yɪndɛ ɛ Nhialic nhom. ³ Na cɪi kɔc kɔk Wɛt Puoth Yam yeku lɛk kɔc ye deet yɪc, ka kɔc cɪ puʒth mār kek aacie ye ye deet yɪc. ⁴ Jɔŋrac mac kɔc piny kɛnɛ ya akɔl rɔt kɔc kɛc gam muʒr puʒth, ku bɪk ruel ɛ bɛn tɛnɛ Wɛt Puoth Yam cɪi ye tiŋ, wɛt yam diik Raan cɪ lɔc ku dɔc yen cɪt Nhialic guʒp. ⁵ ɣok aacɪi kɔc ye lɛk rin bɪ yɔk rɔt lueel, yɔk aa kɔc lɛk rin Jethu Kritho ke ye Bɛny. Ku ɣook ke ɣo ye aloony tɛnɛ we rin Jethu. ⁶ Nhialic yen luel ye athɔr theɛr yɪc ɛlā, “Cɔl ruel aruel muʒth yɪc.” Yen ɛ Nhialic tɔŋŋ cɔl ruel ɳiɛɛc kanj aruel ɣopuʒth bɪ ɣo nyuʒth diik Nhialic ɛ ruel Raan cɪ lɔc ku dɔc nyin.

⁷ Ku yɔk kɔc la kɛpuoth diit kɛnɛ, yɔk aa cɪt tɔny cɪ cuɛɛc ɛ tiɔp. Ku ɛ rot looi kɛya

bí nyuáoth lón riældit apeí è bæn tènè Nhialic, acie yo. ⁸Yok aa kák jör yo yök ku acie yo ye rac. Na cökku kë loiku kuc, ke yok aacie dhör. ⁹Yok aaye cal agum, ku yok aa këc Nhialic päl wei. Yok aaci nõk buk la nanj piiny, ku yok aa këc thou. ¹⁰Kuat tē yeku tēék ebēn yok aa ciēt kōc bī nõk cimēn Jethu. Kēya alēu kōc kōk bik pīr Jethu tīj yogup. ¹¹Rin yok kōc pīr, yok aa rēer akōlakōl yo cit kōc bī thou rin Jethu, rin bī piērdē tīj guōpdan bī thou yic. ¹²Kēya, yok thou rin bī wek pīr.

¹³Ací gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Yen è jam rin cī yen gam.” Ku rin le yok gam tōj thōj, yok aa jam aya rin cī yok gam. ¹⁴Rin anjicku Nhialic yen jōt Bēny Jethu bī ben pīr, abī yo jōt kek Jethu aya, ku nyēei yo ku we bī yo yāth tē rēer yen thīn. ¹⁵Kēnē aloi rot ebēn è rienkun. Aloī rot rin bī dhēēj è Nhialic yet tènē kōc juēc, rin bī kōc juēcā piath è Nhialic njic, ku bik aa leec ku dorkē.

Pīr rin è gam

¹⁶Ku rin è wēt kēnē yok aacie puōth è bath cōk alōn thōök riēlda amāāth-amāāth, ke piāthkua aa ber piny akōlakōl. ¹⁷Aterthii yeku ke yök emēn, aa guir yook rin pīr akōlriēc bī aterthii kuankā looi bik cīi ye kāj acīn. ¹⁸Rin yok aacie yopuōth è tāāu kāk ye tīj yiic, yok aa yopuōth tāāu kāk cīi ke ye tīj yiic. Rin kāk ye tīj aa guō jāl, ku kāk cīi ke ye tīj aa rēer thīn athēer.

5

¹Rin anjicku lōn guāpkua pinynhom è tēn aa cit duēl ye yok rēer thīn kaam koor. Ku na la duēl kēnē riāāk ke Nhialic abī yo yiēk yōt tēden rēer yen thīn, yōn këc raan looi yecin. Yōn è looi Nhialic nhom guōp, cīi bī kanj riāāk. ²Cit emēn rēer yok yo dhiaa, ayeku wīc lōn bī Nhialic yo gām gupkuan yam bō nhial. ³Ku rin cīi yok bī njōj è guōp, yok aabī gām guōp yam. ⁴Gupkuan rēer ke yo pinynhom aaci bī rēer thīn athēer. Yok aa dhiaa rin kājuēc buk guum. Ku acie lōn wīc yok ye buk thou ayic, kë wīcku è lōn bī Nhialic yo waar bī yo gām guōp è yam bī pīr akōlriēc ebēn. Kēya, yok aa wīc gupkuan pinynhom bī ke waar guōp bī rēer thīn athēer. ⁵Ee Nhialic yen acī yo guir rin awēr kēnē. Ku gēm yo Wēike buk njic lōn bī yen ye looi.

⁶Kēya, yok aa rēer yo deet yopuōth akōlakōl. Ku anjicku tē rēer yok è guōpdan kēnē yic è pinynhom tēn, yok aa rēer ke yo mec kek tēn bī yok rēer thīn kek Bēny. ⁷Yok aa pīr è gam, acie kë yeku tīj. ⁸Yok aa rēer yo deet yopuōth ku guirku rōt apeī buk guōpdan pinynhom puōl rin bī yok la tē rēer Bēny thīn. ⁹Adhīlku looi buk Bēny cal amit puōu piērdā yic pinynhom è tēn, ku pīrdan akōldā aya. ¹⁰Rin yok aabī dhīel kōōc Raan cī lōc ku dōc nhom akōl è luk, bī njek atēm

awuōc, tēdē ke dōōc rin kākken cī looi wāār pīr yen pinynhom.

Nhialic è kōc cal amāāth kek ye rin Jethu

¹¹Cit lōn njic yok ye apeī yen tē dhīl yok riōōc thīn è Bēny, yen aye yok kōc kōk lēk bik kepuōth wēl Bēny. Bēny anjic yo apeī, ku aya njōōth lōn piāthkun yiic wek aa njic yo aya. ¹²Acie lōn wīc yok ye buk rōt ben lēk we, wek aa wīcku buk we nyuōth kë bī wek aa nhiam è yo, tē rēer wek kek kōc nhiam kāk ye tīj ku aa liu kepuōth. ¹³Na ye kōc kōk yo tīj ke yo cī nhīim liāāp, ke kēda è rōt kek Nhialic, na lok nhīim cōk, ke kēpiathdun. ¹⁴Kāk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhīer Raan cī lōc ku dōc. Ku emēn anjicku lōn cī raan tōk thou rin kōc ebēn. Ku kēya, kōc ebēn aa rom thōōndē. ¹⁵Acī thou rin kōc ebēn. Kēya, kōc pīr aaci dhīl pīr rin bī kek puōth miēt è rōt, ku aabī pīr rienke yen raan cī thou ku ben jōt pīr è rienke.

¹⁶Ku emēn le tuej yok aaci raan lēu buk njic cit tē ye tīj ye. Ku na le kōc ke njic Raan cī lōc ku dōc ke ye raan wāār rēer pinynhom, ka cie tēde kēya emēn. ¹⁷Tē cī raan rot mēt Raan cī lōc ku dōc, ke yen aci ya raan cī ben cak. Kēthēer aci jāl ku kēn yam aci bēn. ¹⁸Kēnē ee Nhialic yen aloi ye ebēn. Acī yo dōōr kek ye rin Raan cī lōc ku dōc. Ku yīk yo luoi buk kōc kōk dōōr kek ye. ¹⁹Kē yeku lēk kōc, ee lōn looi Nhialic kōc ebēn bik dōōr kek ye rin Raan cī lōc ku dōc. Nhialic akēc awuōōc yekē ke looi kuēēc nhīim, ku aci yo gām luoi ye luel tē bī yok kōc ya dōōr thīn.

²⁰Kēya, yok aa tuc jam nyin Raan cī lōc ku dōc. Acit Nhialic guōp yen luel wēdte è thūōjda. Yok aa jam rin Raan cī lōc ku dōc, ku yok aa thiēc raan ebēn. “Dōōrkē kek Nhialic.” ²¹Raan cī lōc ku dōc è cīn guōp adumuōōm. Ku aci Nhialic looi bī Jethu thou rin adumuōōmkua, rin tē met yok rōt kek ye, ke yok aabī ya kōc la cōk è Nhialic.

6

¹Luōida yic yodhie ke Nhialic, wek aa yōōkku, wek kōc cī dhēēj Nhialic yök bāk cīi cal adēer nhom piny è path.

²Rin aci Nhialic luel, “Akōl wāār wīc yen ye ba we kony, yen aci rōōkkun bēn pīn. Ku akōl wāār wīc yen we ba we luōk, wek aaca bēn kony.” Pīnjē, kēnē yen akōl bī wek kuōny Nhialic yök, akōl yen akōl bī we luōk.

³Acuk wīc bī la raan luiku kē jōr ye kēriēc ebēn yic, rin bī ciēn raan luel ye lōn cīi luōida path. ⁴Kēya, ayeku nyuōth kēriēc ebēn yeku looi yic lōn ye yok kōc lui rin è Nhialic, rin ye yok kārēc ku kārīl yo jōōr guum è path ke yo cīi gup tuc. ⁵Yok aaci that, yok aaci mac ku jōt kōc juēc man luōida aliāāp nhial, ku yok aa yo ye luui apeī ku cuk nin wakōu ku nēk cōk yo. ⁶Ku yok aaci rēer ke yo cīn gup ajuēc yo lir gup, ke yo yer puōth, ku

detku kån̄ yiic. Ku Wēi Nhialic aci rēer kek ʔo ku nhierda acin tē diu thīn, ⁷ ee wēt yic yen ayeku lēk kōc ē riēl Nhialic. Ku kē le ʔok cōk Nhialic nhom yen ē tōj ye ʔok thār ku kony ʔok rōt. ⁸ Kōc kōk aa ʔo leec ku kōc kōk aa ʔo bui. Kōc aa ʔo jāām gup ku kōc kōk aa ʔo njēc jāām. ʔok aaye ʔōšk lōn ye ʔo alueth ku ē yic yen ayeku lueel akōlakōl. ⁹ ʔok aaye ciēēj ciēt ʔo cī njic ku ʔok aa njic apei, ayekē lueel lōn thou ʔok, ku tiēnjē, ʔok aa njot ʔo pīr. Aa ʔo baŋ apei ku aacie ʔo ye ʔeēt wei, ¹⁰ ʔok aa rēer ke ʔo mit puōth akōlakōl agut akōl guum ʔok thīn. Na cōk alōn njōŋ ʔok ke ʔok aa kōc juēc looi bīk jak, na cōk alōn cīn ʔok kån̄, ke ʔok aa njot ʔo la kāriēec ēbēn.

¹¹ Māthkien gen Korinth! Wek aa cuk lēk alanden ʔo lāau puōth. ¹² Nhierda tēnē we akēc yit, aa wek aaci nhierdun tēnē ʔo yit. ¹³ Cī ēmēn lēēu ʔok puōth tēnē we, wek ayōšk ciēt we ye miēthkiē, bāk puōth lāau aya.

Duk mēt kek kōc kuc Nhialic

¹⁴ Duōškē rōt mat kek kōc kēc wēt Jethu gam. Yeŋō kōc la cōk Nhialic nhom kek kōc cī la cōk mat? Yeŋō ruel ku muōōth cal aaye tōk? ¹⁵ Le mānh tō kam Raan cī lōc ku dōc kek jōŋrac? Yeŋō rom kōc Krīthiaan kek kōc cie Krīthiaan? ¹⁶ Yeŋō luaj rēer Nhialic thīn cal arām kek luaj kōc ye ke jak cī kiēt door thīn? ʔok aa luaj rēer Nhialic thīn. Cīmēn cī Nhialic ye lueel ēlā,

“ʔen abī paandiē looi ke kackiē
ku rēer ke keek

ʔen abī ya Nhialicden
ku wek aabi ya kackiē.”

¹⁷ Ku lueel Bēny aya,
“Wek aa dhil jāl kam kōc kēc gam
ku tēkkē we thook tēnē keek.
Duōškē kē la guōp acual rin adumuōōm ye
gōōt,
ku wek aaba gam.”

¹⁸ “ʔen abī ya wurdun, ku wek aabi
ya wātkiē ku nyiērkiē,” lueel Bēny
Madhal.

7

¹ Māthkiē, Nhialic aci kākkā thōn ēbēn. Kēya wuunyku ʔogup wei kāre ʔeku looi, bī guōpkua ku wēikua yiic ciēn ajuēēc. ʔok aa dhil Nhialic theek ku themku buk pīr ē pīr la cōk Nhialic nhom.

Akut kōc cī gam ee Paulo cal amit puōu

² Lāaukē puōth tēnē ʔo. Acin raan tōj cuk luōi awuōc, acin raan tōj cuk kum thok, ku acin raan tōj cī ʔok kēde nyaai dhēl ruēēny.

³ Tē jīēm ʔen kēlā ka cie wek nyiēny, rin ca lueel wāthēer lōn nhierda tēnē we aacie yit ʔopuōth. Alēuku buk pīr ku thouku kek we. ⁴ Aya ʔok alēu ba jam tēnē we kecīn kē muōōny, ʔen anhiām ē we, wek aa ʔen dēt

puōu apei, cōk alōn le yen kāre ʔa ʔok, ke ʔen amit puōu apeidit.

⁵ Agut wāar cōk ʔok ʔēēt Mathedonia ʔok kēc gup kaŋ la lāŋ. ʔok aa ʔo cī rōm kek ater juēc ku agōth ke kōc kōk, ku riōc ʔopuōth. ⁶ Ku Nhialic yen kōc cī puōth mum dēt puōth, aci ʔo bēn dēt puōth rin cī yen Tito bēn cal abō tēnē ʔo. ⁷ Acie bēnde yen cī ʔo bēn cal amit puōth ē rot, tē cī wek ye dēt puōu thīn aci ʔo yuum puōth aya. Acī lēk ʔen lōn wic wek ye apei ba we la neem, ku tē cī wek puōth riēek thīn rin kāk cī rōt looi tēnē ʔa, ku lōn wic wek ye apei bāk ʔa kony. Kēya, ēmēn ʔen aci puōu miēt apeidit.

⁸ ʔen acī rot gāk cōk alōn cī athōr wāar ca gāt we we cal arem puōth, ʔen aa ʔa cī rot gōk tuej, rin cī athōrdiē we reem puōth, rin anjic rēm ē puōu rin athōr ca gōt aci gua bēn jāl wepuōth. ⁹ Ku ēmēn ʔen amit puōu, ku acie rin cī ʔen we cal arem puōth, ee rin cī arem ē puōu we cal adhuk wepuōth ciēn. Arem ē puōu aci rot looi ke cit kē wic Nhialic. Ku kēya, acin kēreec cuk looi tēnē we. ¹⁰ Rin arem puōu ye Nhialic bēi tēnē we, ee we cal adhuk wepuōth ciēn bī we luōk, ku acin agāāk rot ē tēn. Ku na ye reem puōth rin wic wek ye bāk ke ya looi kāk pinyinhom, ke arem puōu kēnē ē we cal aloi adumuōōm ku mēr wēikun. ¹¹ Tiēnjē kēnē wic Nhialic arem ē piāndun yic. Wek aci puōth tīr. Acāk wic bāk kån̄ cōk piny. Wek aaci puōth riāāk rin kēreec cī kuōc looi. Wek aaci ya riōc ē Nhialic ku yakē wic apei ba la tēnē we. Ku dhil kē looi bāk raan cī kēriēec ēbēn looi tēm awuōc. Acāk nyuōōth lōn kēnē cāk looi kēriēec ēbēn yic ē ye tēde.

¹² Kēya, na cōk a wāar cī ʔen ke athōr kēnē gōt, ka cie rin raan wāar ca awuōc looi ku acie rin akut cī luōi kērac, ee rin bāk tē ye wek diir thīn ē ʔen nyuōōth Nhialic nhom. ¹³ Kēnē, yen acal ʔo adeet ʔopuōth.

Ku dēt aya, deet ē piānda, ʔok aaci puōth bēn miēt apei wāar piŋ ʔok tē cī Tito puōu mit thīn, ku tē cī wek ēbēn ye bēn dhuōk puōu piny thīn. ¹⁴ Wek aa we ca leec tēnē ʔo, ku wek aa kēc ʔen cal ayār guōp. Wek aa yeku lēk yiith akōlakōl, ku ʔen amit puōu rin lēc wāar ʔen we leec aci ya yic. ¹⁵ Kēya, nhierden nhier yen we, ee rot juak apei tē tek yen we tē ye wek ye thek thīn ku piēnkē wētde, ku tē cī wek ye luōr thīn abi we aa lath. ¹⁶ ʔen amit puōu rin njōōth ʔen we.

8

Ajuēr rin akut kōc cī gam Judia

¹ Miēthakāi, awīku bāk tē cī Nhialic dhēēnde nyuōōth thīn tēnē akuut kōc cī gam Mathedonia njic. ² Cōk alōn cī kāre apei ke ʔok, ku wēn cōk kek aa kōc njōŋ aya, aake ye

puõth miæt apei tē miöök kek. ³ Alēu ba lēk we ye ayic lōn kek aake ye miöök bik kākken lik mukkē aa dhuəl wei. Ku ayekē looi piānden ē rōt. ⁴ Ku keek aake ye yo lac thiēēc lōn anhiarkē aya bik la kāk yekē ke gam tēnē kōc ē Nhialic Judia. ⁵ Aaci rōt kaŋ gām Bēny Jethu tueŋ, ku jōl Nhialic ke cōl aa gēm rōt yo tēcit tē wic ye. Ee cuk ye tak lōn bī kek kāk cit kākā gam. ⁶ Kēya, ku jōlku Tito raan wäär jōk ē luoi kēnē thiēēc bī la tueŋ kek ye, ku kony we bāk luoidun path kēnē thāāp. ⁷ Wek aa la gamdit. Anjickē apath yen tē ye wek ye lēk kōc thīn. Wek aa la njiēēdit cī wek rōt gam puõu ēbēn, ku nhiarkē yo. Wek aa kəriēēc ēbēn njic looi apath. Ku kēya, wek aa wīcku bāk miōcdun muk thīn.

⁸ Acā ye lueel lōn dhil wek ye looi, ku awiēc ba nyooth tē nhīer kōc kōk ye thīn bik kony. Kēya, awiēc ba njic tē ye nhīerdun yic thīn. ⁹ Wek aa njic dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho cōk alon yen ajak, ka cī bēn a raan nōŋ ē rienkun, ku bī nāāŋde ya kē yōk wek jīeck.

¹⁰ Wētidiē, apath bāk kēwäär cāk jōok runwäär thāāp. Aa wek kōc tueŋ cī luoi kēnē jōok, ku acie jōk ē rot ē tō wepuõth bāk luui kēya. ¹¹ Ēmēn, thāāpkē luoi wäär cāk jōok. Luoi kē nhiarkē wepuõth cit tēwäär cāk guiēr ye kāk muškkē ke emēn. ¹² Na wic ba miöök, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thīn yic wic ba gam, ku acie kē liu thīn.

¹³ Acā ye lueel lōn ye we jōt yiēth kāthiek rin bī kōc kōk kāpuəl muk. ¹⁴ Kē lueel ē lōn na lak kājuēc emēn, ke we kony kōc cīn kāj rin na lek kājuēc akōldā, ke ke kony ye aya. Kēlā, ke wek aabi rōt kony wedhie ēbēn. ¹⁵ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā rin miēth cī Nhialic gām kōc Itharel wäär ror liēet, “Raan cī kājuēc kuany acin kāk cī bēn dōŋ piny, ku raan cī kāklik kuany acī ben la kāk wic.”

Tito ku kōc kōk aaci tuōoc Korinth

¹⁶ Ÿen alec Nhialic rin cī yen Tito cōl anhiar we bī we kony, nhīer thōŋ ke nhīer nhīer Ÿen we. ¹⁷ Rin Ÿok aaci Tito thiēēc bī la tēnē we, go gam. Ku ē wic bī cak la aya ē rot. ¹⁸ Ku Ÿok aa toc wāmāāth cī gam kek ye, raan theek akuut kōc cī gam ēbēn, rin ē yen Wēt Puõth Yam lēk kōc. ¹⁹ Ku yeen aya ē raan cī akuut kōc cī gam kuany bī cath kek Ÿo tē Ÿeth Ÿok kuōnydan yeku looi bī Bēny nhom guōp leec, ku nyoothku tē nhīerku luoi buk aa kony. ²⁰ Acuk wic bī la kōc jīēm Ÿogup tē ye Ÿok kāk cī juaarkā njic luoi thīn. ²¹ Awīcku bī ya kē la cōk yen yeku looi, ku acie Bēny nhom ē rot ee raan nhom ēbēn.

²² Kēya, Ÿok aa toc wāmāāth dēt ke ke, wāmāāth cuk them arak juēc dhōl juēc ku acuk Ÿok ke ye raan nhīar kuōny. Ku cit emēn njic yen we apei, anhiēr bī we kony aya

apei. ²³ Tito ē raan ye Ÿok rōm ku alui kek Ÿen bī we kony, ku miēthakāi cath ke ye, aa kōc tō nyīn akuut kōk, ku aa lēc Raan cī lōc ku dōc. ²⁴ Nyuõthkē ke nhīerdun rin bī akuut kōc cī gam tīŋ ku njickē, kē ye Ÿok nhiam ē we.

9

Guiēr kuōny tēnē kōc cī gam Judia

¹ Acā wic ba gēt tēnē we rin kuōny bāk looi tēnē kōc cī gam Judia. ² Rin anjic atō wepuõth bāk kony, ku wek aaca lēec tēnē kōc Mathedonia. “Acā lēk ke, Miēthakāi cī gam pan Akaya ē wīckē bik kuōny guō jōok runwäär.” Ku luoidun nhīer wek ye bāk kony, aci kōc juēc apei kamken wēl puõth thīn bik kony aya. ³ Ēmēn Ÿen atoc miēthakāi cī gamkā rin bī lēcdan ye Ÿok we leec cī ye lueth. Ku cit lōn cī Ÿen ye lueel, wek aabi Ÿok ke we cī kuōnydun guiēr. ⁴ Rin na le kōc Mathedonia la kek Ÿen Korinth, ku yōkkē we ke we kēc rōt guiēr, ke Ÿok aabi gup yār apei tē yōk kek kē ye Ÿok we leec ke kēc rot looi, ku pāl yār ē guōpdun njic Ÿok we apei. ⁵ Kēya, aca tak lōn puõth yen ba wāmāthakua cōl aala tēnē we Ÿanhom tueŋ, bik wēū cāk lueel kaŋ juōt yiic. Na jāl la ke Ÿok keek ke cāk mat yiic, ku abi rōt nyooth lōn ē wiēckē bāk looi piāthkun ke cī lēk we.

⁶ Anjickē apei lōn raan pur domdit ē rap juēc tem, ku raan pur domkoor acin rap juēc ye tem. ⁷ Nēk adhil kēden bī gam cī guiēr yepuõu ēbēn gam, ke cī nhom thiek tēdē ke mēc ye, rin Nhialic anhiar raan kēde gam puõu ēbēn. ⁸ Ku alēu Nhialic bī gām kājuēc apei, ku yīn abi la kājuēc path ye yīn kōc kony akōlakōl.

⁹ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā,
“Acī kōc nōŋ kony puõu ēbēn, ku yeen abi rēēr ke la cōk akōlriēēc.”

¹⁰ Ku Nhialic ē kōth cōl alok bik ya miēth ye cam abi kākknun juak yiic, ku abi we cōl aala cōk apei, bāk kājuēc ya gam tēnē kōc wic kuōny. ¹¹ Abi Nhialic looi bāk jak apei kəriēēc ēbēn bāk aa abiōkrueel akōlakōl. Ku kōc juēc aabi Nhialic leec tē le Ÿok kuōnydun cāk wic puõu ēbēn gām ke. ¹² Tē luui wek kēlā, ka cie kāk wic kōc cī gam kek yakē ke lēu ē rōt, wek aa kōc juēc cōl alec Nhialic. ¹³ Ku rin luoidun puõth cī wek rōt nyuõth, kōc juēc aabi Nhialic leec rin looi wek kā wic Wēt Puõth Yam Raan cī lōc ku dōc wäär cāk gam, ku ramkē ke ke ku raan ēbēn. ¹⁴ Ku rōkkēn yīc ē rienkun aabi kepuõth wēl rin dhēēŋdit cī Nhialic gām we. ¹⁵ Lecku Nhialic rin miōcdit cīn kē thōŋ kek cī gām Ÿo.

10

Paulo ē luōide kony lōn puõth yen

kuc käh. ²² Na yekê kuat Ibru, ke yen ë Ibru. Na yekê koc Itharel, ke yen ë raan Itharel. Ku na yekê dhiënh Abaram, ke yen ë raan Abaram aya. ²³ Ye kê koc lui rin Raan ci lóc ku dóc? Yen ajam jam raan ci muäl, ku yen ë raan ë luai nuëën tënë kê! Yen aci luui luoidit apeï tënë ke. Ku yen aci mac arak juëc tënë ke. Ku yen aci that thändit apeï tënë ke, ku duër thou arak juëc. ²⁴ Yen aci that waat thiärdiäk ku dhonuan arak dhiëc koc Judeo. ²⁵ Ku koc Roma aaci ya that arak diäk atuel. Ku biöök ya aleel arak tök. Ku riäi ëci riääk wiir arak diäk ke ya wëër thin. Ku arak tök, yen aca aköl ku wëër thöl wiir. ²⁶ Ku akööl kök cäthdië yic, yen aci röm kek käkjuëc koc nöc. Ku duër mou wër yiic, ku duër cuër ya rum. Ku duër kockiën Judeo ya nöc. Ku duër koc cie kackië ya nöc. Ku yök käk koc nöc geëth ku bëëi yiic ku Adëkdiet yic. Ku tënë koc röt looi ke cit koc ci gam. ²⁷ Yen ë ya ye luui apeï ba guöp thiai ku cä ye nin aköldët, yen ya ye cök nöc ku rou. Ku yen ë lac rëër ke cin miëth ku të niin yen thin. Ku yen ya ye rëër ya nek wiir rin cin yen alëth juëc ya kony ë wiir. ²⁸ Ku kajuëc kök acä luel, yen ë rëër ya tæk akölaköl rin akuut koc ci gam ëbën. ²⁹ Të niöp raan gam yic, ke yen ë rot yök ya niöp aya. Ku të cäl raan raan dët aloi adumuööm, ke yen ë rëër ya rem puöu apeï.

³⁰ Na le kê cäl yen ajam ë nhiaam, ka käk ye nyooth lön yen acii ril. ³¹ Anjic Nhialic, Wun Bëny Jethu lön cii yen lueth yen luëel. Bi rienke aleec athëer. ³² Wäär tó yen Damathkuth, bëny rëër ë Bënyjakhom Aretath cök ë cä apuruuk ë geu tiit tósu kal thok bik ya döm. ³³ Ku yen aci bën tääu alom yic, ku luëëñ yen tÿyör pány ksu ku kual rot.

12

Paulo acie nhiam käk ci nyuöth ye

¹ Yen abi dhiel la tuen ya jam ë nhiaam cök alön cin yen këpuöth ye yök thin. Ku ëmën yen abi jam käk ca tñj ci nyuöth ë Bëny. ² Anjic ruöön thiäär ku nuan ci bar, raan ci gam ëci jöt ku yëth tëmec apeï pan Nhialic. Acä njic ayic lön ë yen guäpde ku lön ye kek wëike kek ci la nhial, ee Nhialic yen anjic ye. ³⁻⁴ Cëmën awën ci yen ye luuel, anjic yen raan kënë aci jat pan Nhialic. Ku aber yic, acä njic lön ë yen guöp ëbën, tädë ke ya abaj guöp yen ci yäth pan Nhialic, ee Nhialic yen anjic ye. Ku tëën aci käk ci yen ye luuel, ke ye kuany yiic yethok pinj, käk cii pëën bi ke cii luel. ⁵ Alëu ba jam ë nhiaam rin raan cit kënë, ku yen acii nhiam ë rienkië, rin na luöoi këya, ke pial yic dië. ⁶ Na wiëc ba nhiam këlä, ka cie lön kuc yen käh rin ë yic yen aba luel. Ku yen acii bi nhiam rin acä wic bi la raan ye tak lön njic

yen këriëc ëbën, ke cie kê cäk tñj ke luöoi tädë ke luëel.

⁷ Yen aci nyuöth kajuëc, këya yen aci yen këril ya tuöm cit kou bën yök. Acit lön ci atuny Bëny jakrec bën bä bën that ku gël yen ba cii nhiam. ⁸ Yen aci Bëny löñ arak diäk bi kê banj yen nyaai. ⁹ Ku aci bën bëër, “Ee dhëñdië yen awiëc, rin riöldië aye jal gam apeï të njic raan ye lön cii yen ril.” Këya yen amit puöu ba nhiam wët ci yen ril rin bi yen riel Raan ci lóc ku dóc ya tiit löony yaguöp. ¹⁰ Yen ë puöu miet të cii yen ril, ku të lëët yen, ku të le yen këreec cä yök, ku të guum yen, ku yök käril kök rin Raan ci lóc ku dóc. Rin të niöp yen ke yen ë riöldië.

Paulo ë diëer koc ci gam gen Korinth

¹¹ Yen ë ya cit raan cin kê njic wäär ë yen yanhom lec. Ku aa wek cäl alui cimën raan cin kê njic. Ku nuöt aa wek aa cä léc ke. Cök alön ye yen raan cie kuëc nhom, ke yen acii tó ciëñ tënë atuuckun yakë yök ciët kek njic käh. ¹² Käk raan nyuöth lön ë yen atuuc cimën käk koc göi, ku käk riel Nhialic nyuöth, aaci röt looi ë kamkun amääth-amääth. ¹³ Yenö ca looi rin akuut kök koc ci gam këc looi ë rienkun, cie kê këc yen kuöony wic tënë we? Pälkë awuöc ca looi piny tënë ya.

¹⁴ Kënë yen abi nëmdië yic a diäk tënë we ku acin kê ba wic bi wek ya kony. Aa we nhiiim wek aa wiëc ke, aacie wëükun. Aacie müth kek dhil koc ke dhiëth ke muöoc, aa koc ke dhiëth kek aadhil müth muöoc. ¹⁵ Yen abi puöu miet ba we gam käh ëbën ayi piërdië. Na nhiaar we apeidit këlä, ke nhierdun tënë ya bi kuur?

¹⁶ Abäk gam lön këc yen rot tääu weyiëth. Ku abi raan dët luel lön ci yen wët puök ksu piny ku deap we ë lueth. ¹⁷ Ye këdë, le raan ca tuöc we, le raan ci we la ruëëny ë rienkië? ¹⁸ Yen aci Tito löñ bi la, ku cal wämääth dët ci gam ala kek ye. Ci Tito we ruëëny. Cii Tito ku yen kê tó yopuüth ye looi ë dhël tön thönj?

¹⁹ Tädë ayakë tak tëtthëer wäär lön wic yok ye ku buk röt kony wenhiiim. Acie tädë! Yok aa jam cit të wic Raan ci lóc ku dóc ye buk jieem thin ke yo däei Nhialic. Ku käk yeku ke looi ëbën mäthkuan nhiarku ke, aaye looi rin bi we kony. ²⁰ Yen ariöc puöu ciët ba yök ke të ye wek ke luui thin cii yen bi yuum puöu të le yen bën, ku të ye yen ke luui thin acii we bi yuum puöth aya. Yen ë diëer ciët ye agöth, ku tuöc ë puöu, ku nhiër ë rot ku tiëel ku lëët ku luöom ku nhiaam ku aliääp kek ba yök. ²¹ Yen ë puöu riöcc ciët Nhialic ya luöoi bä cäl ayär guöp të bën yen we la neem. Ku yen abi puöu löny rin koc juëc aa njot ke këc adumuöömken thëer puöl, käk bal cii path.

13

Lëk ciëen

¹ Kënë, yen abi nēmdiē yic ya diäk tēnē we, “Ku kuat awuöc ye luēl raan guöp adhil a kēn cī kōc karou, tēde ke ye kōc juēc kaŋ tīŋ.” Cīt tē ye wēl cī gōt athör thēer wēl Nhialic ye luēl thīn. ² Wäär le yen we neem kēn ye nēm yic rou, yen aci kōc käreç looi ku kuat raan dēt lēk bīk cīi ben la tuēŋ ke loi kākā. Ku wek aa ben lēk emēn mec yen ke we. Tē ben yen la ka cīn raan käreç looi ba puöl ke cā tēm awuöc. ³ Abi kēnē dhiel nyooth tēnē we lōn yen ē jam rin Raan cī lōc ku dōc. Tē cōk yen we ka cīi bī niōp, abi riel apci. ⁴ Ee yic, ee cīn riel wäär piēēt ye tim cī rīiū kōu, ku emēn apīr riel Nhialic yic. Yok aa cīn riel ē rōt cīmēn wäär cīn Raan cī lōc ku dōc riel. Ku emēn cī yok ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc, yok aabi la riel Nhialic tē luui yok kek we.

⁵ Wiäckē bāk yen them, dhielkē rōt them ē rōt ku abāk yōk lōn Raan cī lōc ku dōc arēēr kek we. Na cie këya, ke wek aaci mää. ⁶ Ku abāk yōk aya lōn acie kērac yen cuk looi wäär bīi yok Wēt Puōth Yam tēnē we. ⁷ Yok aa rōök rin cīn yen kēreç bāk looi, ku acie lōn wīc yok ye buk rōt nyuōth ke yo ye atuuc path, yok aa rōök bī ya kēpath yen yakē looi cāk alōn ye yo tīŋ ke yo cī kuöc luui. ⁸ Yok aa kēc Nhialic yiēk riel bī yok wēt ē yic rac, yok aaci yiēk riel bī yok yic yāth tuēŋ. ⁹ Cāk alōn kēc yok, ke yok aa puōth miēt tē ril wek, ku yok aa rōök lōn bī wek rōt ben cōk. ¹⁰ Kēya, yen agēt athör kēnē ke ya mec tēnē we, rin na la yet ke ya cīi ben jam wēl rēç tēnē we ē riel cī Bēny gām ya, riel bī yen we col aala cōk gamdun yic, acie riel rēç yen we.

Muōth ciëen

¹¹ Ku emēn miēthakāi, miētkē puōth. Yiēkkē wenhīim luoi la cōk, piēŋkē wēlkiē, yakē rōt piēŋ wēl ku rēēr kē ke dōör ē kamkun. Ku Nhialic ē nhiēr ku dōör gam abi rēēr ke we.

¹² Miāthkē rōt ē kamkun muōth kōc cī gam. Kōc Nhialic ebēn rēēr ē tēn aa we muōōth.

¹³ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho ku nhiēr Nhialic ku Wēike rēēr ke we ebēn.

Athör cī Paulo gät kōc pan Galatia Wēt nom

Tēwēn cī ke wēt puoth yam ye kōc jam wēt Jethu jōak bī pišōc, aci kōc cie kōc Itharel bēn nhiaar. Ku wēt yen cī bēn bēn nhial ē lōn nadē ke lōŋ Mothith yen bī dhiel theek rin bī raan jal a Krīthian. Ku ē yen kē cī Paulo bēn a jam wēt cū yen ē yic, rin wēt tōŋ ē yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bī kōc rēer thīn ēbēn ke Nhialic. Ku kam kōc cī gam pan Galatia, pan mēc kōc Roma Athia cōk ciēēn, kōc kōk ke cī bēn thīn aaci Paulo bēn aa jōōny. Ku yekē lueel lōn dhil raan Lōŋ Mothith theek bī jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kēnē gāt bī gam la cōk dhušk ciēēn bī kōc cī wel nhūm cī pišōc ē lueth cōk aloi yic. Aci kaŋ nyuōth ke lōn le yen yic, bī ya cōl atuny Jethu Krītho. Aci dēt yic ke lōn wēt ye yen cōl atuuc abō tēnē Nhialic, acie riēl ē raan, ku luōnde tēnē kōc cie kōc Itharel ē rōt. Tēēn, yen aci yen wēde deet yic, lōn ee gam ē rot yen ē kōc cōl aala cōk tēnē Nhialic. Aci nyuōth wēlke cōk ciēēn, lōn ciēēŋ path kōc cī gam ē cāth bī kōc cath athēr kek nhiēr, ku gam bēn bei tēnē Raan cī lōc ku dōc.

Kāk tō thīn

Muōth tuerŋ 1:1-10

Riel Paulo ye yen ke atuuc 1:11–2:21

Athör dhēēŋ ē Nhialic 3:1–4:31

Lāūn nom ku luoi kōc cī gam 5:1–6:10

Thōk ē wēl 6:11-18

¹ Yēn Paulo, wāar kuēny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wāar cī Wun Nhialic jōt bei raŋ yic. Acie raan ē path yen kuany ya ba ya atuny Jethu. ² Yēn yōk miēthakāi cī gam rēēr kek ya ē tēn, yōk aa gēt we athör kēnē buk wek akuut kōc cī gam pan Galatia mušōth ēbēn.

³ Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām dōōr ku athiēiden.

⁴ Rin bī yen yō luōny bei lēŋ kēnē yic, Raan cī lōc ku dōc aci thou rin adumušōmkua rin theek yen Wāda Nhialic.

⁵ Bī Nhialic aleec akōlriēēc ēbēn. Yenakan.

Wēt Puoth Yam

⁶ Kē cāk looi acā gōi apeidit. Kam thiin yen cī wek guō jal raan wāar cōl we aa ril cōk, Bānyda Jethu. Ku yakē gam piōōc dēt yakē cōl aye Wēt Puoth Yam wēl athör kōk. ⁷ Ku yeen acie Wēt Puoth Yam acin. Ku wēt lueel yēn ye kēlā, ē rin ala kōc kōk wic ye bik kōc la liāāp nhūm, ku wickē bik athör wēl Jethu waar yiic. ⁸ Na cōk atuny Nhialic, nadē ke ye

yō, yōk piōōc kē cū thōŋ kek athör wēl Jethu wāar cuk pišōc tēnē we, ke diēt Nhialic nāk raan kē cit kēnē looi ku cuet mēec. ⁹ Acuk kaŋ lueel, ku abuk bēn ber yic ēmēn, na le raan piōōc we wēl cū thōŋ kek wēl cāk gam thēer, ke diēt Nhialic cōl anāk raan kēnē ku cuet mēec.

¹⁰ Ye ciēt aleec ē raan yen wiēc ēmēn? Acie ye, kē wiēc aleec Nhialic. Ye lōn bī ya piŋ raan ēbēn? Na ya ŋoot ke ya them ba looi kēya, ŋuōt yēn acie alony ē Jethu.

Paulo aci Nhialic cōal

¹¹ Calkē alēk we miēthakāi cī gam, wēt Jethu ya pišōc tēnē we acie wēt raan ē path.

¹² Acā yōk tēnē raan ē path, ku acie raan ē path yen piōōc yēn ē wēlkā. Ee Jethu nom yen aa nyuth ke ya.

¹³ Aci lēk we yen tē ciēŋ yēn thīn wāar rēer yēn kam kōc Itharel ē lōŋden yic, ku tē ye yēn kōc cī wēt Jethu gam nāk thīn. Ku āca them ba akut kōc cī gam rac. ¹⁴ Acin raan wār ya thēk lōŋ Mothith, lōŋ kōc Itharel, ee kōc riēēc kek ya yiic ēbēn. Lōŋ wārkuān dīt athēek apei dīt.

¹⁵ Nhialic ē dhēŋde yic, yen ago yēn guō kuany ke ya kēc cak dhiēēth, ku cōal yēn ba ya aluōnyde, ¹⁶ bī Wēnde cōl anyuth rot ya, ku ba wēde la pišōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Acin raan cī yēn la tēnē ye bī ya la wēēt, ¹⁷ nadē ke ya cī la Jeruthalem ba atuuc wāar kek kōŋ la wēt Nhialic yic tēnē ya, la tiŋ bik yēn la lēk kē luōi. Yēn aci la Arabia nyin yic, ku dhušk Damathkuth. ¹⁸ Yēn aci nun kadiāk bēn la thōl, ku jal dhuk Jeruthalem ba wēl la deet tēnē Pīter. Ku la rēer kek Pīter tēcit tēn nin kathiāār ku ŋuan. ¹⁹ Acin atuuc kōk juēc ca bēn yōk, ee Jemith mēnh ē Bānyda Jethu ē rot yen āca bēn yōk.

²⁰ Kē gāt we ē yic. Anjic Nhialic acie lueth yen lueel.

²¹ Nawēn ke yēn aci bēn la bēēi kōk yiic pan Thiria ku pan Cilicia. ²² Ye ninkā kōc akut kōc cī gam pan Judia aake kuc ya. ²³ Kēnē ŋickē ē kēnē ye kōc kōk lueel ēlā, “Mony wāar yō nōk yōk kōc cī gam, yen apiōōc wēt wāar wic bī rac ēmēn.” ²⁴ Ku yen aaci kek Nhialic bēn leec rin cī yen ya wel puōu ba ya raande.

2

Paulo ku atuuc kōk

¹ Na la rušōn thiāār ku ŋuan thōk ke ya ben la Jeruthalem yōk Barnaba, ku luath Tito kek ya. ² Yēn a ya la Jeruthalem rin cī Nhialic ye nyuōth ya ba dhiel la. Na la rōm ē rot kek kōc wat akut ē kōc cī gam nom Jeruthalem, ke jal lēk ke yen Wēt Puoth Yam Jethu ya pišōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Rin acā wic bī kē ca looi thēer ku kē luōi ya akōl ciēn

* 1:6 Rin diik Raan cī lōc ku dōc.

1:13 Luoi 8:3; 22:4-5; 26:9-11

1:14 Luoi 22:3

1:16 Luoi 9:3-6; 22:6-10;

26:13-18

1:18 Luoi 9:26-30

2:1 Luoi 11:30; 15:2

kəpuəth yök thin. ³ Raandiən wən cath kek ya cəl Tito, tēwən cök yen a raan pan Gīrik acin raan cie mac thin bī cəl anjot, ⁴ cök a wäär wic kək kək ye bīk looi këya. Kək kək aake ye röt looi bīk aa kək cī gam, ku keek aake ye röt kuəl akut yic ke ye luum, aa wickē bīk njic ye nom lääu nō yen rēēr kek yok, kək cī mat kek Jethu. È wickē bī ya lōj Mothith yen yeku theek. ⁵ Ku rin wic yok ye buk Wēt Puəth Yam njic muk tēnē we bāk yic njic, wētden akēcku bēn gam.

⁶ Ku kək wäär kek ye ke cəl kək wat akut nom, kēnē a luēl rin acin kē ye waar tēnē ya, ye kek yija. Nhialic acin raan ye luək wēi, acū kək ye tek yiic, kək röt cək kek wat akut nom, acin kək yam cik nyuəth ya. ⁷ Acie këya, acik tija lōn è Nhialic yen acā gām è luoi kēnē, ba Wēt Puəth Yam nyuəth kək cie kək Itharel, cimēn wäär cī Pīter kuany bī Wēt Puəth Yam la nyuəth kək Itharel. ⁸ Ee riel Nhialic yen acī ya looi ba ya atuuc rin kək cie kək Itharel, cimēn wäär cī Pīter looi ke ya atuuc tēnē kək Itharel. ⁹ Jemith, ke Pīter ku Joon wäär cīt kek kək wat akut nom, acik bēn njic lōn è Nhialic yen acī ya gām luoi kēnē. Aaci yo bēn dām cin yen ku Barnaba, ku bī nyooth lōn yok aa loi tōk ke ke. Ku jōlku gam lōn yen ku Barnaba, yok aabi luui kek kək cie kək Itharel, ku keek aabi aluui kek kək Itharel. ¹⁰ Kē cik bēn thiēc tēnē yo è lōn buk kək nōj nōj akuəthden yic aa kony, ku kēnē yen è kē nhiaar ba looi.

Paulo aci kē looi Pīter maan

¹¹ Tēwən rēēt Pīter Antiök, yen acī bēn jai wētdē kək nhūim ēbēn rin cī yen awuəc looi awuəc dēei kək ēbēn. ¹² Wäär kēc kək cī Jemith ke tooc guə yēēt, Pīter aye mīth kek wāmāthakua ke ye kək cie kək Itharel, na la kockā yēēt, ke Pīter tem yethok bī cū bēn mīth ke ke, rin cī yen guəp riəəc kək ye luēl lōn kək cie kək Itharel aadhil nōot. ¹³ Kək Itharel wäär rēēr thin aaci bēn met Pīter cök agut cī Barnaba aci met thin aya, ee luoi kariəəc kēnē yic. ¹⁴ Na wäär la tija lōn keek aaci cath dhēl la cök dhēl Wēt Puəth Yam yic, guə lēk Pīter kək nhūim ēbēn, “Yin è raan Itharel ku yin rēēr kek kək cie kək Itharel ke yi cīt ke, yenjō ye yin kək cie kək Itharel lēk bīk pīr, pīr kək Itharel?”

Kək Itharel ku kək cie kək Itharel aaye gam kony ēbēn

¹⁵ Ee yic, yok aci dhiēeth yo ye kək Itharel, ku yok acie kək thāi kək la gup adumuəəm, cīt tē ye ke caal thin. ¹⁶ Ee këya, anjiku lōn è njōth Jethu, yen è raan cəl ala cök Nhialic nom, gam cī raan wēt Jethu gam yen è raan cəl apir Nhialic nom. Ku acie thək lōj theer yen kək cök piny Nhialic nom. Yook

aya, acuk gam yen wēt Jethu, ku bī Nhialic yo kony buk la cök yenhom. Ku acie thək lōj theer yen bī yo kony, rin acin raan la cök Nhialic nom rin ye yen ke lōj theer theek. ¹⁷ Na yoku them buk la cök Nhialic nom rin cī yok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumuəəm cimēn kək cie kək Itharel, ye kēnē nyuəth lōn ye Jethu ye nhiaar bī raan adumuəəm looi? Acie yic. ¹⁸ Na wiēc ba lōj ca rac bēn cök, ka ye nyuəth lōn yen è lōj dhoj kōth. ¹⁹ Yen a ya pīr aya wātheer tēcīt tē wic lōj ye thin. Ku wäär cī yen wēer bei è lōj kēnē yic, aci rot bēn lēu ba pīr tēnē Nhialic, ciēt ya cī nək kek Jethu tim cī rīu kōu. ²⁰ Rin acie yen, yen bēn wēikiē muk. Ee Jethu yen ajol pīr yaguəp. Pīr pīr yen emēn, yen apir, pīr rin gam cī yen wēt Jethu gam, raan nhiaar yen arēk abi wēike gam riēkiē. ²¹ Yen aci jei dhēj è Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nom rin lōj theer, ka nyooth lōn Raan cī lōc ku dōc aci thou è path.

3

Lōj, tēdē ke ye gam

¹ Kək cīn puəth pan Galatia! Yenja cī we wel puəth? Ku thon Jethu Krītho tim cī rīu kōu acāk piŋ. ² Lēkkē ya tōj kēnē, we yök Wēi Nhialic rin cī wek lōj theer theek, aye rin cī wek Wēt Puəth Yam gam? ³ Yenjō jol wek ciēn puəth kēlä, bāk jōək Wēi Nhialic, wiēc kē emēn bāk thōl nom riēldun è rōt? ⁴ Cīn kē cī kuat kārīl cāk ke yok waar wegup? Ee yic aala kē cī dhīel looi. ⁵ Ye Nhialic kē dīt kək gōi looi kamkun, ku gēm we wēike rin theek lōj Mothith, ku aye rin cī wek ke Wēt Puəth Yam piŋ ku gamkē?

⁶ Tiēnkē wādīt Abaram, aci luēl athōr theer wēl Nhialic yic, “Lōn cī yen Nhialic gam, ku rin cī yen wēt Nhialic gam aci Nhialic bēn looi bī la cök yenhom.” ⁷ Alēukē bāk deet yic lōn mīth Abaram ayic, aa kək cī wēt Nhialic gam cimēn wäär cī Abaram ye gam. ⁸ Aci gōt athōr theer wēl Nhialic yic lōn Nhialic abi kək cie kək Itharel looi bīk la cök yenhom, rin gam cī kek wētdē gam. Ke yen athōr theer aci Wēt Puəth Yam nyuəth Abaram èlä, “Rienku, Nhialic abi raan wut ēbēn dōc.” ⁹ Abaram aci wēt Nhialic gam, go Nhialic dōc. Ku yen tēdē ēbēn, kuat raan cī Nhialic gam aye dōc cimēn Abaram.

¹⁰ Kək lui lōj theer, aciēn rac anjot panden. Rin aci luēl athōr theer wēl Nhialic yic èlä, “Kuat raan cie kē cī luēl lōj yic theek ēbēn, atō aciēn rac yic.” ¹¹ Emēn aci rot nyuəth lōn acin raan bī la cök Nhialic nom rin lōj theer, rin aci athōr theer wēl Nhialic luēl èlä, “Ee raan cī Nhialic gam è rot yen abi pīr la cök yok Nhialic nom.” ¹² Ku lōj theer acin yic gam, tēcīt tē cī athōr theer wēl

Nhialic ye lueel thün älä, “Raan ye looi kë ci lõj lueel ebën yen abi pír.”

¹³ Rin ci Jethu thou rienkua, aci yok wëër bei thou yic, thon yen ye lõj lueel, rin aye athör theer wël Nhialic lueel, “Raan ci nõk ku nõk tim nhom è raan ci Nhialic tëm awuśc.”

¹⁴ Aci Jethu looi këya, ku bi dõc Nhialic wäär ci lueel ka bi gãm Abaram, bi gãm koc cie koc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abi yo cal aa yok Wëi Nhialic wäär ci thon yen Nhialic.

Lõj ku wët ci thon

¹⁵ Miëthakäi ci gam, ee kën rot looi akólaköl yen aba thõñ, tã ci koc karou nyuc ku gamkë wët tõk ku gatkë athör ku thenykë yic, ka cin raan ben kë wën dhoj kõu, nadë ke juek thok dët këc è mat. ¹⁶ Nhialic aci athõnde lëk Abaram ku tënë manhde. Acii athör theer wël Nhialic ye lueel, “Ka miëthke,” Ku wëtde yic koc juëc, aye lueel, “Manh tõk,” Ku manh kënë yen è Raan ci koc ku dõc. ¹⁷ Kë wiëc ba lueel è kënë yic, ee lon nadë ke Nhialic aci mat kek Abaram, ku yeen aci bën muk nhom apath. Lõj wäär gem ruõñn buot kañuan ku thiãrdiäk cõk, acii kë ci Nhialic gam kek Abaram bi bën dhoj kõu. ¹⁸ Na miõc Nhialic ye gam rin lõj, ka cii ben a kë ci thon yen lui. Këya, ee rin wët wäär ci Nhialic thõn wädit Abaram yen agem Nhialic kënë tënë ye.

¹⁹ Ke yeen, yenõ kë looi lõj? Lõj aa met Nhialic thün, rin bi kãrec röt looi aa nyuõõth. Ku bi rëer thün yet tã bi manh bi lãk dhiëeth kuat Abaram yic bën, raan wäär ci Nhialic wët thõn Abaram è rienke. Lõj atuuc è Nhialic kek aake bii ye piny, ku gãmke raan ci jãl bën. ²⁰ Ku na ye akut tõk, ke raan tã kam koc acii ben wïc, Nhialic è tõk.

Wët looi è lõj

²¹ Ci lõj kãk ci Nhialic thõn dhõl yiic? Acie këya rin na koc pinyndhom ci lõj yok, lõj bi pír akõlriëëc ebën bëëi, diët raan ebën aci la cõk Nhialic nhom rin theek yen lõj kënë. ²² Ku aci gõt athör theer wël Nhialic yic lon pinyndhom ebën arëer riel jonrac yic, ke yen wët wäär ci Nhialic lueel ka bi gãm koc rin Jethu, aci gãm koc ci wët Jethu raan ci koc ku dõc, gam.

²³ Ke gam kënë këc yëët, lõj aci yo looi buk ciët koc ci mac, yet tãwäär jãl wët puõth yam rin gam war koc nyuõõth. ²⁴ Ku è lõj yen è muk koc yet tã bi Raan ci koc ku dõc bën bi yo bën cõk piny Nhialic nhom, rin ci yok wëtde gam. ²⁵ Èmën ci wët Jethu bën ku gamku, lõj acie yen ben yo mac.

²⁶ Ee gam yen è we cal aaye mïth Nhialic è tõk kek Jethu raan ci koc ku dõc. ²⁷ Wek ci muõc nhüm bãk aa tõk kek Jethu. Wek aa cieñ alanh pír kek Jethu guõp. ²⁸ Këya koc

Itharel ku koc cie koc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thõñ ebën, week ebën wek aa tõk, wek ci mat kek Jethu raan ci koc ku dõc. ²⁹ Na yakë koc Raan ci koc ku dõc, ke wek aa mïth Abaram, ku wek aabi këwäär ci Nhialic thõn Abaram yok.

4

¹ Kë lueel akìn, manh koor yen bi kãk wun lãk thon aye jöör cimën alony cõk alon è yen ala kãñ ebën. ² Të ñot koor yen ala koc kãk ye muk, ku loikë bi kë cìk lueel dhiel apin, yet akõl bi wun ye lueel meth aci diët alëu bi kãkë jal thõn. ³ Ee këya, wäär aya yok aa yo ye alony jak la riel pinyndhom, wäär këc yok yic guõ ñic. ⁴ Na wäär la nin thõk, go Nhialic Wënde tuõc pinyndhom. Aci bën keciit raan bi dhiëeth tik è path. Ku muk lõj koc Itharel, ⁵ bi koc bën kuõny bei lõj kënë yic, ku bi nadë ke yo ye mïth Nhialic.

⁶ Rin ye wek mïth Nhialic, Nhialic aci wëi Wënde tuõc yopuõth, ku wëi è yo cal adhiaul èlä, “Wã, Wãdië.” ⁷ Këya yin aci ben alony, yin è manhde. Rin ye yin manh Nhialic, Nhialic abi yi gãm kãk ke ci tãu miëthke.

Paulo anhiar koc pan Galatia

⁸ Theer wek aa we koc Nhialic, ku këya wek aa we ye loony jakrec cie Nhialic. ⁹ Ku èmën ñic wek Nhialic tädë alëu ba lueel aya lon Nhialic anjic we, ye këdë wïc wek ye bãk dhuk tënë jakrec niõp wäär mac piny? Yenõ wïc wek ye bãk ben aa loony cimën theer wäär? ¹⁰ Bi ya nin kãk kek yakë ke muk nhüm, ke pëi ku run aya. ¹¹ Yen aci yic ñer we! Lëu bi ya luoi ebën ca looi tënë we yen cin wëtde yic?

¹² Wek aa liem miëthakäi ci gam, calkë röt aa cit ya. Ee yic yen aya, yen acit we. Acin kãrec cãk luai ya. ¹³ Adhielkë muk wenhiim lon wäär piõõc yen wët Jethu tënë we tuenj, ee rin wäär tuëeny ya. ¹⁴ Ku na cõk a wäär ci tuaanydië we jot puõth, wek aa këc ya bën jai ku cuõpkë ya wei. Ee këya, wek aaci yen bën lor cit ya atuny nhial bõ pan Nhialic, wek cã bën lor, lur bi wek Jethu raan ci koc ku dõc lor. ¹⁵ Wek aa we ci puõth miët! Yenõ ci rot looi? Alëu ba lueel lon lëu wek ye bãk nyiënkun ñuët bei, ku gãmke ke ya, tã lëu yen rot. ¹⁶ Ca ya raan aterdun èmën rin ci yen we lëk yic?

¹⁷ Kek koc kãkkã röt nyuõõth bik aa koc nhiaer we, acie këpath, ee ku bik yen tek yic kek we, ku bãk ke nhiaer cimën nhiëer kek ya. ¹⁸ Èmën apath akólaköl bãk la nhiër path ke ye yen nhiër la cõk, ku kënë è yic, ku acie tã rëer yen ke we è röt. ¹⁹ Miëthkië, koc ci gam, aben lët we, kë dët cimën tin rem yic dhiëth, aya yok yen è tã rëm ya, yet tã bi wët Jethu la cõk wepuõth. ²⁰ Anhiar ba rëer ke we èmën,

ku ba tē ye ʏen tek thin ē rienkun waar yic. ʏen aci yic ɳeɛr wētɔun apei.

ʏagār ku Thara

²¹ Calkē rōt athiēc emēn, wek kōc wic ye bi ya lōɳ yen yakē theek, kē ye lōɳ lueel cāk ye piɳ? ²² Aye lueel Abaram aa la dhāk karou, dhāɳ tōk aye manh tiɳ alony, ku tōk ke ye manh tiɳden cī thiaak cie alony tēnē ye. ²³ Dhōɳ tiɳden alony ēcī dhiēeth ē path. Ku dhāɳde kek tiɳden cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen aci ye lueel kēya. ²⁴ Kākkā aa lēu bi ke deet kecīt kē thōɳ kek dēt ril, diāār karou aatō nyin lōɳ dōōr karou yiic. Kē tuen acit lōɳ cī Nhialic looi gōn Thinaɳ nhom, ku keek aa mīth tiɳ alony yen cal ʏagār. ²⁵ Tiɳ cal ʏagār yen arēēr nyin gōn Thinaɳ pan Arebia. Alēu bi thōɳ aya kek gen Jeruthalem ya akōl, ku kōc rēēr thīn aa cit alony rin lōɳ. ²⁶ Gen Jeruthalem rēēr pan Nhialic yen ē gen path la duk ku acit mada. ²⁷ Aye athōr theɛr wēl Nhialic lueel ēlā,

“Miet pušu, ʏin tiɳ cīn meth!

Loi lala ku loi kieɳu miēt ē pušu, ʏin raan kēc arēem rōm ē dhiēth kan ʏōk!

Rin tiɳ cī moc pušl yen abi mīth juēc dhiēeth tēnē tiɳ rēēr kek moc.”

²⁸ Emēn, ke wek miēthakāi kōc cī gam, wek aa mīth Nhialic tēcit tē wāār cī ye lueel thīn cimēn Ithāk wāār. ²⁹ ʏon theɛr manh wāār dhiēth ē path aci manh wāār dhiēth riel Nhialic bēn ban, ke yeen athōɳ kek ya akōl. ³⁰ Ye athōr theɛr wēl Nhialic lueel kēdē? Aye lueel, “Cuōp tiɳ alony wei kek wēnde, rin manh tiɳ alony acī kāk wun bi rōm kek manh tiɳ cie alony.” ³¹ Ee kēya miēthakāi cī gam, ʏok aacie mīth tiɳ alony, ʏok aa mīth tiɳ cie alony.

5

Muškkē lāau nhomɔun apath

¹ Nhom lāau yen ē kēda. Ee Jethu raan cī lōc ku dōc yen aci ʏo gām nhom lāau! Kāāckē apath ke ye we kōc lāau nhīim, duškkē rōt col aben aa loony ē lōɳ cimēn theɛr.

² Pieɳkē! Ee ʏen Paulo, alēk we na calkē rōt aɳot, ke wētde yic ē lōn tēnē we kē cī Jethu looi, acin kē cī kuōny we. ³ Wek aa bēn lēk wēt dēt, acin raan col rot aɳot rin theek yen lōɳ ebēn. ⁴ Kōc kōk tō kamkun ye them bik la cōk Nhialic nhom rin theek kek lōɳ, aa rōt tēem wei tēnē Raan cī lōc ku dōc. Aaliu dhēēɳ Nhialic yic. ⁵ Rin ʏook kē nōthku ē lōn bi Nhialic ʏo col aala cōk tēnē ye, ku ē yen kē tiit ʏok riel Wēi Nhialic lui gamda yic. ⁶ Rin tē cī ʏok mat kek Raan cī lōc ku dōc Jethu, ka cie ɳušt, nadē ke ʏo kēc ɳoot yen kony ʏo, kē ril ē gam ye nhiēr bēēi.

⁷ Wek aa we lui apath! Yeɳa cī we bēn pēn thēk ē yic? Cī we rac nhīim kēdē? ⁸ Aacie

Nhialic raan cī we cōl yen lui kēya. ⁹ “Ee lon koor yen ayumɔit col apiāār,” tēcit tē ye ye lueel thīn. ¹⁰ Ee kēya wek ɳot we ɳāāth apei. Wēt piērda ke ʏo cī rōt mat kek Bēny, ee we col aɳāāth ʏapušu lon wek acīi wenhīim bi waar. Ku yeen, raan yen rēc wenhīim, tē cōk yen a raan ʏīndē ka ɳot bi Nhialic gām awuōc.

¹¹ Ku tēnē ʏen, miēthakāi cī gam, na la tuen ke ya lueel ɳušt apath, ke yeɳo yen ben nāk ʏen? Na ye yic, diēt kē ya piōc rin tim cī rīu Raan cī lōc ku dōc, diēt akēc ʏa maan. ¹² Awiēc bi kōc we liāāp nhīim, rōt rak ē rōt.

¹³ Ku tēnē we miēthakāi cī gam, wek aa we cōl bei bāk cīi ben ciēt alony lōɳ theɛr yic. Ku duškkē kēwāār cī wek wēēr bei lōɳ theɛr yic, col amār we bāk aa luui kārec. Calkē aye nhiēr kamkun yen mac we. ¹⁴ Rin lōɳ theɛr ebēn aaci ke mat tōk yic ēlā, “Nhiar raan dēt cimēn nhiēer ʏin rot.” ¹⁵ Ku na yakē luui cimēn lāāi rēēr roor, bāk rōt aa nōk kamkun ē rōt, ke ɳieckē wenhīim wek aabi rōt thōl ē rōt.

Wēi Nhialic ē kōc cōk pušth

¹⁶ Aye lueel, calkē aye Wēi Nhialic yen we cōk nhīim. Ku acie kē wic guōp yen bāk aa looi. ¹⁷ Rin kē wic guōp raan acie yen kē wic Wēi Nhialic, ku kē wic Wēi Nhialic acie yen ke wic guōp raan. Kākkā karou aman rōt kamken, ku wētde yic ē lōn kē wic ba looi ʏīpušu acīi lēu ba looi. ¹⁸ Na ye Wēi Nhialic yen thel ʏi, ke ʏin acīi lōɳ theɛr ben mac.

¹⁹ Kē ye raan liiu Wēi Nhialic yepušu looi aye tiɳ gei. Ee rot nyuōtht ke rac apei, ku acin yic athēk, ²⁰ tē ye ʏon cī kiēt door ku ti, kōc aa rōt maan ku aa thōr, aa rōt til ku diitkē pušth. Aake yiic tēk akuut. ²¹ Kōc aa rōt maan, ku aa wīēet māau ku bal, kuat kārecckā aayekē ke looi. Wek alēk emēn, cimēn wāār cī yen we kan lēk, kōc kāk cit kākkā looi acīi bi kan la bāāny Nhialic yic.

²² Ku Wēi Nhialic ē kōc gām nhiēr ku miēt pušu, ku dōr ku pēl rōt piny, ku lier pušu ku piath ku gam, ²³ ku athēk, ku duut pušu. Acin lōɳ man kāk cit kākkā. ²⁴ Kōc ē Raan cī lōc ku dōc Jethu, aaci kārec ye guāpken wic, ku kārec yekē ke nhiar kepušth pušl ebēn bik liu kegup. ²⁵ Wēi Nhialic aci ʏo gām pīr akōlrīēc ebēn, ku adhīl wēikua tiit aya. ²⁶ ʏok acīi dhīl nhiam nadē ke ʏo man rōt kamkua, tēdē ke ʏo til rōt.

6

Kony raan dēt kērac yic

¹ Mīth ma cī gam, na le raan ʏok kamkun ke loi kērac, ke kōc la gam ril kamkun la thīn bik cōk pušu piny, ku adhīl looi ē dhēl path. Ku tietkē rōt apath bāk cīi mēr dhēlde yic aya. ² Yakē rōt kony kamkun, na luōikē kēya,

ke wek cī lōŋ Raan cī lōc ku dōc theek. ³ Na le raan ye tak kamkun lōn yen adīt kōc ēbēn, ke yen rot math yetōk. ⁴ Raan ēbēn adhīl rot jōōny ē rot. Na ye kēpath yen cī looi ke jōl many ye, ku cīi thōōŋ kek kē cī raan dēt kaŋ looi theer. ⁵ Raan ēbēn abī ya thiēec kēden cī looi.

⁶ Kuat raan ye piōōc wēt Jethu adhīl kāpuōth tō kek ye rōm kek raan piōōc ye. ⁷ Duōkkē rōt ye math ē rōt. Duk ye tak lōn cīi Nhialic yī bī tēm awuōc tē kuc yīn ye. Kāpath ku kāreec ye raan ke looi aa ye atiit tuen. ⁸ Na ye raan luui kērac, ke thou yen ayōk, ku na looi kē wīc Nhialic, ke Wēi Nhialic abī pīr akōlriēec ēbēn gām ye. ⁹ Kēya, dukku go dhōr luoi kāpath, rin na cuk go dhōr, ka akōl alōŋ kāpath aci thiōk, buk kāpath yōk thīn. ¹⁰ Ku kēlā tē lēu yōk ye, ke yōk aadhīl kāpath looi tēnē kōc ēbēn, ku jōl aa kōc rēer yōk ke gam tōk yic apēi.

Muōth ciēēn

¹¹ Tiēŋkē kīt dīt nyīn ya ke gōt tē gāt yen we athōr ē ciēendiē. ¹² Kōc ye wīc riel bīk we cōl aŋot, kek aa kōc ye wīc bīk rōt aa nyuōōth ku yekē nhiam kāk ye tīŋ guōp yic ē path. Ayekē looi kēya rin cīi ke bī nōk, rin ye kek ye piōōc lōn thon Jethu tim cī rīiū kōu yen abī kōc kony ē rot. ¹³ Ayī kōc ye cak ŋoot aaci lōŋ ye theek, awīckē bīk we ŋoot bīk nyuōōth lōn wek aaci wētden gam. ¹⁴ Ku na ye yen, ke thon Bānyda Jethu Krītho tim cī rīiū kōu yen aye yen nhiam ē rot. Ku rin cī Jethu thou riēnkiē tim cī rīiū kōu, acā ben wīc ba kāk ye looi pinynhom buōōth yiic, ku kōc ē luui kāk pinynhom aaci ya nhīar. ¹⁵ Acīn kē ye looi tē cī raan ŋoot nadē ke kēc ŋoot, kēn rot looi ē lōn nadē ke yīn aci cak cāŋ ē yam. ¹⁶ Ku rin kōc pīr wēt Jethu bī dōōr Nhialic ku pēl wēt piny rēer ke ke, ku kōc Nhialic ēbēn aya.

¹⁷ Thōk ē wēl, cīn raan ben yen luōi aliāāp, rin piār rēer yaguōp ēbēn, aa piēr ye nyuōōth lōn yen alony Jethu.

¹⁸ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēer ke week ēbēn, miēthakāi cī gam.

Athör cī Paulo gät kōc Epethuth Wēt nom

Wēt tuen kam keriëec ëbën yen gät Paulo athör kënë tënë kōc Epethuth ë wēt kënë, “Kë cī Nhialic guiir, ke bī jal thöl akölden cī tak. Ee lön bī yen kāk cī cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī lōc ku dōc kenhüim tuen.” (1:10) Kōc cī gam aya awic ke bik deet yic, ku bik ya pīr kēdüt cī Nhialic guiir kënë yic. Ku bī kōc aa tōk ëbën kek Jethu Kritho.

Aban athöör yic tuen, aci Paulo nyuōth tē bī kōc keyiic mat thīn, ke lēk kōc dhël cī Nhialic kacke kuany thīn. Ku ye kēdē cī ke adumušm päl piny thīn, ku yik kōc läau nom ë Wēnde Jethu Kritho. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth yo lön bī athōn Nhialic yenhom tiēn. Paulo ë kōc ba athöör kueen lēk aban ë rou yic, lön nadē ke kōc bī ya tōk kek Raan cī lōc ku dōc adhil ayic ë pīerden yic kedhie. Aci jam ë waal juēc tē bī kōc ë Nhialic luoi tōk aa nyuōth thīn, ke cī rōt mat kek Raan cī lōc ku dōc. Akut kōc cī gam acit gušp, ku ye Raan cī lōc ku dōc yen nom, tēdē ke cīt luak ku ye Raan cī lōc ku dōc mēen, tēdē ke ye tik, ku ye Raan cī lōc ku dōc muonyde. Athör kënë ë jam wël thiek yiic apēi, rin raan ë gät ye agēt ë guiēr cī dhēn Nhialic rēer kek Raan cī lōc ku dōc bēi yenhom ku yepušu. Ku kuat keriëec ëbën aye tūn nhiēr Raan cī lōc ku dōc yic, nāk, ku pēl piny adumušm, ku dhēn la cōk.

Kāk tš thīn

Muōth tuen 1:1-2

Raan cī lōc ku dōc ku luaj ë Nhialic 1:3-3:21

Pir ë yam rēer ke Jethu 4:1-6:20

Muōth ciēn 6:21-24

¹ Ee yen Paulo cī Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Kritho. Tënë kōc Nhialic rēer Epethuth, kōc cī Jethu Kritho gam pīerden yic.

² Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Kritho we gam dōr ku athiēi.

Raan cī lōc ku dōc ë dōc wēi bēi

³ Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Kritho! Rin cī yok rōt mat kek Jethu Kritho, aci yen yo yiēc dōc wēi ë riel nhial. ⁴ Theer ke piny kēc cak, Nhialic aci yo kuēny bei buk aa miēthke, wēt cī yok mat kek Jethu, aci yo cōl aye kacke, kōc cīn gup awuōc.

⁵ Rin nhiēr yen yo, aci Nhialic looi theer lön bī Jethu Kritho yo cōl aye miēthke, ku kënë yen ë miēt pušo Nhialic yen wic. ⁶ Lecku Nhialic rin kăpuōth juēc apēi cī gam

yo ë path, rin cī yen Wēnden nhiēr juaar rienkua. ⁷ Rin thon Raan cī lōc ku dōc aci yok jal riel jōnrac yic, rin cī adumušmkua päl piny. Ku këya, aye Nhialic nyuōth yo lön düt dhēn apēi. ⁸ Dhēn cī gam yo ke düt apēi, rin nēec ku dēt yic kăn. ⁹ Aci Nhialic nyuōth yo yen këden cī guiir bī looi, ku acuk yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc, cak a lön wäär cī yen ye thiaan. ¹⁰ Kē cī Nhialic guiir ke bī jal thöl akölden cī tak, ee lön bī yen kāk cī cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī lōc ku dōc kenhüim tuen.

¹¹ Ee rienke yen aye yo cōl aye mīth Nhialic. Keriëec ëbën aci Nhialic guiir këya wätheer, ku ë yen ke bišök tēcīt tē wic ye. ¹² Këya lecku Nhialic yok kōc tuen wäär cī la nōth tēnē Raan cī lōc ku dōc.

¹³ Ku emēn aya, wek aaci yic piñ, yiny yen wēt puōth yam ye Nhialic we luōk. Ku wäär cī wek Raan cī lōc ku dōc gam, aci yen we yiēk Wēi Nhialic wäär cī thon ka bī yiēk kacke. Wēi yen ë ye nyuōth lön ye wek kacke. ¹⁴ Ku Wēi Nhialic yen ë ye nyuōth lön bī yok kăwäär cī Nhialic thon ka bī yiēk yo yok. Ku aye kënë nyooth lön cī Nhialic yo wēer bei riel jōnrac yic buk aa kacke. Këya, buk Nhialic aa leec akōlakōl.

Rōök ë Paulo

¹⁵ Ku wēt kënë, tēyon piñ yen gām cī wek wēt Bēny Jethu gam, ku nhiēr nhiēr wek kacke, ¹⁶ yen akēc yen nom kan mää ba we atak, tē rōök yen Nhialic aya leec rienkun. ¹⁷ Yen ë rēer ya thiēc Nhialic Wādan la diik, ku yen Wun Jethu Kritho, bī we gām Wēike bī we cōl anjic kăn, ku nyuth we Nhialic bāk njic apath. ¹⁸ Yen ë rōök aya bāk yic njic. Këya bāk njic lön ë yen yic lön bī wek kăjuēc puōth cī tšsu tēnē we yok, rin cī yen we cōl. Ku abāk njic aya lön kăjuēc puōth cī thon bī ke gām kacke aa thiek yiic apēi. ¹⁹ Ku këya, abāk njic aya lön rielde adit kăn ëbën. Ku yeen alui yogup rin cī yok wētde gam. Riel lui yogup kënë athōn ke rieldit, ²⁰ wäär jōt yen Raan cī lōc ku dōc bei ran yic, kam kōc cī thou ku jōt nhial, ku nyuuc kōn cuēc Nhialic. ²¹ Raan cī lōc ku dōc amac wēi ril tš nhial ëbën, cak alōn le kek rieldit. Rienke aa thiek yiic tēnē rin bānydīt mēc. Ku aacie bāny mēc emēn ë rōt, aabi yiic thiek tēnē rin bāny bī mac aköldä. ²² Ku Nhialic aci keriëec ëbën tāau yecōk, ku looi bī a yen wat akut kōc cī gam pinyhom. ²³ Ku akut kōc cī gam yen ë gušp Raan cī lōc ku dōc, yen thiāj wēi Raan cī lōc ku dōc. Ku ë yen pīr gām keriëec ëbën tēriëec ëbën.

2

Thon cī ya pīr

¹ Theer, Nhialic aci we tēm thou rin awuōcdit rēer wegup. ² Wätheer wek aa we

ye jəŋrac, jəŋ yen mac jakrɛc ɛbən buəθh cök, jəŋ yen ye kɔc cii Nhalic thek wətde gam ɛmən. ³ ʏok aa ʏo thöŋ ke ke, ke ʏo pɪr pɪr rac. Ayeku looi kuat kāk wɪc guäpkua ku piäthkua. Ku pɪrdan rac aye Nhalic ʏo tɛm awuəc cɪmən kɔc kök ɛ luui käreɔc.

⁴ Nhalic aʏer puəu, ku nhiər nhiɛr yen ʏo adit apɛi. ⁵ Nawən cök atiɛɛpkua thou rin adumuəəm juɛc rɛər ʏogup, ʏok aaci Nhalic cɔl aben pɪr kek Raan cɪ lɔc ku dɔc. Ku ee dhɛɛŋ Nhalic yen aci ʏo luək. ⁶ Ku rin cɪ ʏok aa tɔk kek Raan cɪ lɔc ku dɔc Jethu, Nhalic aci ʏo jət ɛ thou yic ku buk rɛər bäänyde yic nhial kek Jethu Kritho. ⁷ Ee looi Nhalic këya rin bi kɔc aköldä piathden cɪn kɛ thöŋ kek tɪŋ, rin nhiɛr yen ʏo, rin Raan cɪ lɔc ku dɔc Jethu. ⁸ Rin ɛ piath Nhalic yen aci we konyi bāk pɪr rin cɪ wek wət Jethu gam. Ee miəc Nhalic yen acɔl we agam Jethu. ⁹ Pɪr cuk ʏok acie rin ɛ luaida ɛ röt nadɛ ke ʏo nhiam ye. ¹⁰ Ee Nhalic guəp yen aci ye looi këya. Ku rin ye ʏok tɔk kek Raan cɪ lɔc ku dɔc Jethu, aci ʏo cak buk kəpath aa looi, ku ɛ yen kɛ cɪ guiri buk aa looi.

ʏok aa tɔk kek Raan cɪ lɔc ku dɔc

¹¹ Këya, wek aa we cie kɔc Itharel. Ku këya, wek aa we ye kɔc Itharel cɔl wäthɛr kɔc kɛc ŋoot. Ku kɔc Itharel aake ye röt cɔl aaye kɔc cɪ ŋoot. Ku ŋuətden ye ke ŋoot, ee yekɛ ye looi kegup ɛ path. ¹² Ku wäär wek aa we cie kɔc Raan cɪ lɔc ku dɔc. Wek aa we ye thäi, wek aa we cie kɔc Itharel, kɔc cɪ Nhalic lɔc. Wek aa we liu löŋ däär Nhalic yic, löŋ kɔc ke tit bən Jethu Bänyda. Wek aa we rɛər we kuc Nhalic. ¹³ ɛmən, rin cɪ wek aa tɔk kek Jethu Kritho, wek wäär cök mec wek aaci bɛɛi tɛthiək rin thon Raan cɪ lɔc ku dɔc.

¹⁴ Rin Raan cɪ lɔc ku dɔc aci däär looi kam kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel rin cɪ ʏok aa kɔc tɔk. Riɛmde aci kɛwäär ke tek yiic, ku cɔl ke aaye kɔc man röt nyaai. ¹⁵ Aci löŋ kɔc Itharel teem kəu ɛ thuənde, rin bi yen kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel cɔl aaye kɔc tɔk rin cɪ kek röt mat kek ye, ku kɛlä, aci däär bɛɛi. ¹⁶ Ku thon cɪ Raan cɪ lɔc ku dɔc thou tim cɪ riü kəu, aci kuɛɛth rɛər kamkun nyaai. Ku thuənde aci yen ke cɔl aaye kɔc Nhalic kedhie. ¹⁷ Këya, Raan cɪ lɔc ku dɔc aci bən ku lɛk kɔc Wət Puəth Yam ɛ däär bɛɛi tɛnɛ kɔc ɛbən, wek kɔc cie kɔc Itharel wäär mec ke Nhalic ku kɔc Itharel wäär thiək ke ye. ¹⁸ Ku ɛ rin Raan cɪ lɔc ku dɔc yen ɛ ʏo ɛbən, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel cɔl aala tɛ rɛər Nhalic thɪn ɛ Wəi Nhalic tööŋ.

¹⁹ Këya, wek kɔc cie kɔc Itharel, wek aaci ben aa lɛi ɛmən, wek aa tɔk kek kɔc cɪ Nhalic lɔc. Wek aa many töŋ ɛ Nhalic. ²⁰ Ku week aya, wek aaci ʏon cɪ atuuc ku kɔc kāk Nhalic tɪŋ jɔək cök, ku Jethu Kritho yen ɛ

mən. ²¹ Raan cɪ lɔc ku dɔc yen ɛ kɛ cɪ buth cɔl akääc ke ye tɔk ku bi ya ʏon Bəny. ²² Ku rin ye wek tɔk kek ye, week aya wek kɔc kök, wek aaci kɛ buth bi Nhalic a rɛər thɪn ɛ Wəike.

3

Luoi Paulo rin kɔc cie kɔc Itharel

¹ Rin cɪ Nhalic ye looi bi kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel mat bik aa tɔk, rin dhɛɛŋde tɛnɛ kɔc cie kɔc Itharel ke ʏen Paulo, raan cɪ mac rin wət Jethu Kritho ɛ rienkun, ʏen ɛ rök tɛnɛ Nhalic.

² Acäk piŋ lɔn cɪ Nhalic ʏa lɔc ɛ dhɛɛŋde ba luoi kɛnɛ looi. ³ Nhalic acä nyuəth kɛden cɪ guiri, cɪn raan ŋic ye thɛr, athör wäär ca gət ke ciek. ⁴ Ku na kuɛnkɛ kāk ca gət, ke wek aabi kāk ŋic ke rin Raan cɪ lɔc ku dɔc deet yiic. ⁵ Käk cɪn raan ŋic ke thɛr, cɪmən cɪ Wəi Nhalic ye nyuəth atuuc ku kɔc kāk Nhalic tɪŋ ɛmən.

⁶ Këya, kɛ cɪ moony akɪn, rin wət puəth yam, kɔc cie kɔc Itharel aabi dɔc Nhalic ʏok kek kɔc Itharel cɪ gam. Keek aabi ya kɔc tɔk ku ramkɛ kɛ cɪ Nhalic thɪn kɔc Itharel rin Raan cɪ lɔc ku dɔc.

⁷ Kɛnɛ, yen ɛ Wət Puəth Yam ya lɛk kɔc. Nhalic acä gam luoi ye ʏen Wət Puəth Yam luɛl riel ɛ dhɛɛŋde. ⁸ ʏen atə cɪɛən kɔc ɛ Nhalic cök ɛbən, ku Nhalic aŋot cä yiək ɛ luoi kɛnɛ, ba kɔc cie kɔc Itharel lɛk kəpuəth juɛc cɪn thook akeu ye Raan cɪ lɔc ku dɔc gam. Kəpuəthkə aa dit tɛnɛ kāk ye deet yiic. ⁹ Acä yiək luoi ba tɛt kɔc ɛbən tɛ bi yen kɛden cɪ guiri cɪ ŋic, thääp thɪn. Ku Nhalic yen cak kəriɛc ɛbən, ɛci kɛnɛ moony tɛnɛ kɔc thɛr wäär.

¹⁰ Aci looi kɛlä ɛmən dhɛl akut kɔc cɪ gam nyuəth atuuc nhial, kek bānyken la riel nhial, bik ŋiɛc kənde cɪ nyuəth rin kɛ cɪ looi tɛnɛ ke ŋic. ¹¹ Aci Nhalic tak ku looi këya thɛr kɛc yen piny ku nhial cak. Ku ɛ looi ɛ rin Jethu Kritho Bänyda. ¹² Rin cɪ ʏok ye gam ku ʏok aa tɔk ke ye, aabi ʏok la tɛnɛ Nhalic ʏo cɪ riɔc. ¹³ Këya, wek aa lɛk bāk puəth cɪ bath cak amən guum ʏen ɛ rienkun, guəmdɪɛ yen abi ya rieldun.

Nhiər Raan cɪ lɔc ku dɔc

¹⁴ Rin ɛ wət kɛnɛ, ʏen ɛ ʏanhɪəl guəst piny Nhalic Wäda nhom ku rök ɛ rienkun. ¹⁵ Kɔcken tɛ nhial ku kɔc tɛ piny aa mac thok rin yen ɛ Wäda ʏodhie. ¹⁶ Yen ala riel ku dɔc juɛc ye gām kacke. Këya, aya thiɛc bi we yiək riel ɛ Wəike bāk puəth cɪ kɔc. ¹⁷ Ku ʏen ɛ rök bi Raan cɪ lɔc ku dɔc rɛər wepuəth athɛr rin cɪ wek ye gam. ʏen ɛ rök aya bi tɛ nhiɛr wek Nhalic thɪn, ku tɛ nhiɛr wek röt thɪn ɛ kamkun we cɔl aril. Na luoiɛ kɛlä ke wek aa cit tim cɪ mɛike ʏet piny, ku ʏon buth cɪ ŋic jɔək cök. ¹⁸ Ku dhɛl kɛnɛ, week ku kɔc

ë Nhialic abäk jäl njic yen tē nhieer Raan cī lōc ku dōc we thīn. Anhiar yo apeī nhieer cīn thok akeu. ¹⁹ Na cōk ciēn raan njic ye ayic yen tē nhieer Raan cī lōc ku dōc yo thīn, ʒen ë Nhialic thiēec bāk njic. Ku bī tē ye wek luui thīn ciēt tē ye Nhialic luui thīn.

²⁰ Nhialic ala riel yen kāñ looi wār kāk yeku ke thiēec ku kāk yeku ke tak, ku aaye ke looi rielden lui ʒopuōth. ²¹ Lecku Nhialic rin kāpuath cī looi rin akut kōc cī gam ku rin Jethu Krītho. Lecku akōlriēec ebēn! Yenakan.

4

Mēn yic kōc cī gam tēnē ʒuōp Jethu

¹ Rin kē wic Nhialic bī looi, ʒen raan cī mac rin looi ʒen wēt Bēny, wek alāñ bāk njic luui dhēl path, dhēl yen cī Nhialic we cōl. ² Yakē kāk yakē ke looi ebēn looi dhēl athēek ku lier ē puōu, ku yakē kōc njic ciēēñ. Nhiarkē rōt ku yakē kārēc pāl piny ē kamkun. ³ Wēi Nhialic aci we mat yiic, themkē bāk la dōōr ē kamkun bāk aa kac tōk. ⁴ ʒook ebēn, ʒok aa thōñ kek kāk tō ʒuōp tōk yic, ku ʒok aa la Wēi Nhialic thōñ ciēñ ke ʒo. ʒok aa nōth dōc cī Nhialic thōn ke bī gam kacke, rin Nhialic aci ʒo cōl ebēn buk aa kacke. ⁵ ʒok aa la Bāny tōk ku gam tōk, ku ʒok aaci lōk ē wēi tōk ʒōk ebēn. ⁶ ʒook ebēn ʒok aa Nhialic tōōñ door, ku yen ē Wāda ʒodhie. Yen amēc ʒo ku ē luui ʒopuōth ebēn, ku aciēñ kek ʒo ebēn.

⁷ Raan cī lōc ku dōc aci raan ebēn ē kamkua yiēk rielden bī yen aluui. Nēk aci yiēk rielde cīt tē cī Raan cī lōc ku dōc ke tek thīn. ⁸ Aci ʒōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlä, “Aci la nhial, ku looi jakrēc bik yeen buōth cōk,

cimēn raan cī dōm ē tōñ yic, ku tek kāpath tēnē kuat raan ebēn.”

⁹ Tē lueel ye ēlä, “Aci la nhial.” Wētde yic yenō? Wētde yic aye lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc kañ bēn pinynhom ē tēn. ¹⁰ Raan cī bēn pinynhom ē tēn yen ee raan tōōñ cī ben dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēēr kek kēriēec ebēn pinynhom. ¹¹ Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē ʒem miōc tēnē kōc. Aci kōc kōk looi bīk aa tuōōcke, ku kōc kōk aaci looi bīk aa kōc kāk Nhialic tīñ, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōōckē ke. ¹² Aci kēnē looi rin bī kōckā, kōc ē Nhialic, guii bīk luui tēnē ye ku bīk aakuut kōc cī gam, yen ʒuōp Raan cī lōc ku dōc la tueñ ke ril. ¹³ Ku kēlä, ʒok aabi mat yiic buk aa tōk ē gam bī ʒok Nhialic ku Wēnde njic. Ku ʒōlku aa kōc cī gam cī nhūim bak, ku ʒok aabi jäl la cōk cimēn Raan cī lōc ku dōc. ¹⁴ Ku ʒok aacie kōc bī bēn ciēt mīth. Ku ʒok aaci kōc kāk lueth piōōc bī ben duōōñ buk luethken gam, ʒok aaci bī ya wel nhūim

cimēn riäi, wēl lueth ē path. ¹⁵ ʒok aa dhil yic aa lueel ke ʒo la nhieer. Ku kēlä ʒok aabi la tueñ ke ʒo cīt Raan cī lōc ku dōc yen wat akut kōc cī gam nhom. ¹⁶ Raan cī lōc ku dōc, ee kacke mat yiic cimēn ye rēl yom thook ʒuōp ē raan nuēēt yic bī ya tōk. Na loi ʒuōp abak luōide cīt tē dhil yen luui thīn, ke ʒuōp ebēn ala tueñ ke cil ke ril. Yen ē tēn akut kōc cī gam. Na nhiaar kōc akut rōt ku loikē luōiden, ka akut ala tueñ apath ē riel Raan cī lōc ku dōc.

ʒok aa dhil piēda waar yic

¹⁷ Rin ē wēt kēnē, alēk we rin Bēny duōōkkē ben aa luui cimēn kōc kuc Nhialic. Kāk yekē ke looi aacie kāk ke kony. ¹⁸ Aacie yic ye deet. Acīn pīr yam ye Nhialic ʒām kōc, rin keek aa ril nhūim, ku kēya aa kuc dhēl ē Nhialic. ¹⁹ Aacie ʒup ē yār tē cōk kek kārēc looi, rin aa kepuōth yiēk kāk wic ʒuāpken. Kāk yekē ke looi ebēn aa kāk ē bal ku aacie kōōc luoi ē kākā yuic.

²⁰ Yen ē tē wiēc bī wek cīi la thīn, rin acie yen tēwāār cī we piōōc thīn rin Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Ee yic, wek aaci wētde piñ, ku wek aa we cī piōōc rienke, tē cīt tēn yiny rēēr kek Jethu. ²² Wek aaci piōōc bak tēdun ye wek luui thīn theer puōl. Kākkuu ke yakē ke looi aake cī we muōr ku reckē we. ²³ Ēmēn, calkē rōt aa wēer Nhialic puōth ku bāk ya tak tēñ ē yam. ²⁴ Nhialic aci we ʒām ciēñ ē yam cīt kēde. Kēya, yakē ciēñ ē ciēñ kēnē. Ciēñ kēnē ala cōk cīt tē ye yic rin Nhialic piōōc thīn.

²⁵ Kēya, duōōkkē lueth ben aa lueel. Nēk adhil yic alēk māthden cī gam, rin ʒok aa cīt kāk cīi thōñ rēēr ē ʒuāp tōk yic. ²⁶ Na cōk alon cī yīn puōu riāāk, ke yī duk adumuōōm loi. Duk rēēr kek riāāk ē puōu abā akōl lōōny piny. ²⁷ Rin bī ʒōñrac yī cīi thel adumuōōm yic. ²⁸ Na le raan ye cuār theer kamkun ka cīi ben cuēer, adhil luui ē kōñde bī rot muk ku kony kōc nōñ aya. ²⁹ Pālkkē kuōc jam. Yakē ke lueel wēl kōc cōl aril puōth gamden yic. Yakē ke lueel wēl nhiaar ke bī ke piñ, rin bī yīn kōc la kē lēk ke, kony. ³⁰ Muk yīnhom bī ciēn kē lueel bī Wēi Nhialic cōl arem puōu, Wēi cī Nhialic ʒām yī. Nhialic aci ʒām Wēi ye nyooth lōn ē yīn kēde, ku Wēi Nhialic abi rēēr kek yī yet akōl luñdit bī Nhialic yī kony tēnē ʒōñrac. ³¹ Duōōkkē kōc kōk ye maan ku duōōkkē puōth ye riāāk. Duōōkkē ye ʒōth ku läätkē kōc, tēdē ke we loi kāk cīi path. ³² Rēērkkē apath ē kamkun. Ku yakē kārēc pāl piny tēnē kōc kōk cimēn ye Nhialic ke pāl piny tēnē we rin Raan cī lōc ku dōc.

5

Pīr rēēr ruel yic

¹ Kēya, wek aa dhil luui cimēn Nhialic rin ye wek mīthken nhieer apeī. ² Nhiarkē kōc

kök cimën nhiëer Raan cî lóc ku dác ʔo. Cimën cî Jethu ye nyuásth lón nhiëer yen ʔo, rin cî yen thou bí ʔo luşk. Kë cî looi, acî Nhialic cöl amit puşu rin cî yen rot juër Nhialic. ³ Wët ye wek kóc ë Nhialic acii path bí wíc wíc ë diäär, ku kák kóc cöl ayär gup, ayí kook aa piëŋ wegup.

⁴ Jam la bíth ku buro rac aacii path. Anuëën bák Nhialic aleec rin kák ye ke looi téné we.

⁵ Dhielkë njic lón acin raan wíc ë diäär ayi raan ë luui kák kóc cöl ayär gup, ku raan dët kok lëu ye bí la bäány Raan cî lóc ku dác kek Nhialic ë yic, ku yök kápuoth cî Nhialic thón kóc. Raan kok acit raan ë jak cî kiëët door. ⁶ Duşkkë röt cöl ameth ë nyin wël cii path ye kóc kök lueel. Nhialic abí kóc cii wëtde ye piŋ, kóc luui ë käreckä tëm awuöc. ⁷ Këya duk ye mat kek kóc luui ë käreckä.

⁸ Rin wek aa we rëër ë muşöth yic. Ku ëmën wek aacî röt mat kek Bëny, wek aacî la ë ruel yic. Këya, yekë luui cimën kóc tş ë ruel yic. ⁹ ʔen aluel kënë rin kóc tş ruel yic, kóc njic Nhialic, aaye ruel cöl alir puşth ku loikë kënë ë yic. ¹⁰ Themkë bák kák Bëny cöl amit puşu njic ku luoičkë ke. ¹¹ Duşkkë ye luui kák ye kóc tş muşöth yic looi, kóc kuc Nhialic. Nyuşthkë ke lón kákä aacii path. ¹² Kák ye ke looi ke cie tiŋ, aa rec apeí ka ye jamden kóc rac gup ¹³ Të bíi káj tëyer, ke koc aa tiŋ tē rec kákä thín, ¹⁴ rin ë ruel yen ë këriëec ëbën cöl atíŋ. Yen ací ye lueel ëlä, “Pääckë nin yic, jatké röt rëŋ yiic ku Raan cî lóc ku dác abí ruel wegup.”

¹⁵ Tiëŋkë piërdun apath. Duşkkë píř ë píř kóc kuc Nhialic, calkë röt aaye kóc njic káj. ¹⁶ Kwat tē bí yin ye yök ba kēpath looi thín, ke loí, rin kóc aa loi kák cii path ëmën. ¹⁷ Duşkkë lui ë luoi koc cinkë njickë, njieckë kē wíc Bëny ku yen luoičkë. ¹⁸ Duşkkë ye dek ë mşu, mşu ë koc rac. Calkë Wëi Nhialic piërdun yic akólaköl. ¹⁹ Ketkë waak ë Nhialic cî gót athör waak yic ë kamkun. Ketkë wak wëi bák Bëny leec ë piäthkun ëbën. ²⁰ Yeku Nhialic Wáda leec akólaköl rin Bányda Jethu Kritho, kwat kajúec yeku ke looi yiic.

²¹ Yakë röt theek ë kamkun rin rişöc wek Raan cî lóc ku dác.

Diäär ku Röör

²² Wek diäär, thekkë rşörkun cit tē ye wek Bëny theek thín. ²³ Rin moc yen ë tik wat nhom, cimën ye Raan cî lóc ku dác akut kóc cî gam wat nhom. Raan cî lóc ku dác yen aluäŋ akut kóc cî gam, yen guápde aya. ²⁴ Këya, diäär aa dhil rşörken theek cimën ye akut kóc cî gam Raan cî lóc ku dác theek.

²⁵ Wek röör wek aa dhil diäärkun nhiaar cimën nhiëer Raan cî lóc ku dác akut kóc cî

gam arék abí thou rienke. ²⁶ Ací thou rin akut kóc cî gam bí rëer ke dhëëŋ Nhialic. Ku lóok kegup píu ë Nhialic píu ë lók wëi ku wëtde. ²⁷ Ací kënë looi rin bí yen kacke kóc cî gam, wuşöny gup wei käreç ku bíi ke yelşöŋm. Ku akëç wíc bík gup la adumuşöŋm. ²⁸ Cit ë kënë aya, röör aa dhil diäärken nhiaar cimën nhiëer kek röt. Na nhiaar moc tiëŋde, ka thöŋ kek lón nhiëer yen rot. ²⁹ Acin raan man guápde, raan ë míth ku tiit guápde, cimën ye Raan cî lóc ku dác akut kóc cî gam tiit, ³⁰ rin yok akut kóc cî gam, yok aa guápde. ³¹ Cimën cî ye gót athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Moc abí wun ku man nyääŋ piny ku mët rot kek tiëŋde, ku keek karou aabi ya tók.” ³² Wëlkä aa la yiic yinydit apeí, ku aa jam tē ye Raan cî lóc ku dác tók thín kek akut kóc cî gam. ³³ Ku wëlkä aa jam rínkun aya, moc adhil tiëŋde nhiaar cimën nhiëer yen rot, ku tik aya adhil muşnyde theek.

6

Mith ku kóc ke dhiëth ke

¹ Wek míth, wek aadhil kóc ke dhiëth we theek, rin yen ë kēpath lëu bí raan looi rin Bëny. ² “Thek wuur ku moor,” Kënë yen ë lön tuerŋ cî bën kek athön, ³ athön akín, “Na loi kënë, ke yin abí kajúec path ya yök, ku thiei yí ba nin juëç nök pinyndhom.” ⁴ Kóc ke dhiëth duşkkë miëthkun ye luşí kák bí ke rac puşth. Muşkkë ke ku pişöckë ke dhël cî Bëny gam.

Aloony ku Bány

⁵ Aloony, thekkë bánykun muk we pinyndhom ë tén, riääckë ë ke ku thekkë ke piändun ëbën ciët we luui Raan cî lóc ku dác. ⁶ Yakë luui ë puşn yer tē cök kek cii daai ye. Loi luoidu puşu ëbën cit tē wíc Nhialic ye thín, rin yin alony Raan cî lóc ku dác. ⁷ Na cak alon ye yin alony, lui puşn yer bí ciët Nhialic yen luşöí. ⁸ Njic yinhom lón bí Nhialic raan ëbën yiëk këde, alony ku raan cie alony, rin kápuoth ye looi pinyndhom. ⁹ Wek koc mac aloony, wek aadhil luui ë dhël tööŋ yic, ku duşkkë ke ye riääc ë náak, muşkkë wenhüim lón week ëbën, aloony ku week, bëndun ë tók nhial, raan bí luk looi kamkun ëbën ke cin raan nuëën.

Təŋ téné Jəŋrac

¹⁰ Wët jál lëk we ciëen akín, lşmkë riel téné Bëny bák riel ë ye, rin rielde adit apeí. ¹¹ Lşmkë kák cî Nhialic gam we bí wek röt kony, bák kajúec ye jəŋrac we ruëeny göök. ¹² Rin yok aacii thär kek kóc cit ʔo, yok aa thär kek jakræç rëër ë muşth yic kek bányken, ku riel ë jəŋrac tş nhial. ¹³ Këya, rin ë wët kënë lşmkë kák cî Nhialic gam we bí wek təŋ thör. Na aköl le jəŋrac bën, ke we tit

5:3 B.bei 29:18; Wk 40:6 5:16 Kol 4:5 5:20 Kol 3:16-17 5:22 Kol 3:18; 1Pit 3:1 5:25 Kol 3:19; 1Pit 3:7
5:31 Cäk 2:24 6:1 Kol 3:20 6:3 B.bei 20:12; L.rou 5:16 6:4 Kol 3:21 6:8 Kol 3:22-25 6:9 L.rou 10:17;
Kol 3:25; 4:1

röt ye akölrîëëc ëbën. Ku na cäk tøj jønrac göök këriëëc ëbën yic, ke wek aabi döŋ we ril. ¹⁴Lömkë yic bi wek röt guir ë tøj. Ku luöikë kë la cök ke cit alanh dhie ye raan yeyic duut tē le ye tøj. ¹⁵Rëërkë ke we ye koc lëk Wët Puath Yam ë döör bëëi tēnë koc. Ku yen abi ciët lön cieŋ wek war ril apeï wecök. ¹⁶Dët akïn, gamkë Jethu Krïtho. Gamdun abi ciët kön ye wek wieth dëp ye jønrac we moc jöc yiic. ¹⁷Njëckë alanden lön ci Nhialic we luök, acit lön dhie cieŋ raan akuäma yenhom tøj yic, bi cii yup nhom. Lömkë wët ë Nhialic ë bën tēnë Wëi ke cit tøj ye muk. ¹⁸Yakë lac röök cit tē ye Wëi Nhialic we cök puöth thün. Ku thiëckë Nhialic bi we kony këriëëc ëbën yiic. Yakë wepuöth cök tē röök wek ku duökkë thör. Yakë röök akölaköl rin koc ë Nhialic.

¹⁹Röökkë ë rienkië, ku lön bi Nhialic ya gäm wël la cök ba lueel tē le yæn wët ë Nhialic lëk koc ke ya cii riöc. ²⁰Jethu Krïtho acä lóc ba ya atuönyde ba koc lëk Wët Puöth ë Yam, ku ë yen wët ci ya mac. Këya, röökkë ku thiëckë Nhialic bā gäm riel ba wëtde lëk koc ke cit yiny dhiel looi ke cïn riöc.

Muöth ciëën

²¹Tikuth, wämääthdan ci gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bëny, abi we lëk wël ë yam riënkië ku bäk kë luöoi ŋic. ²²Yen atuöc we ku bi we la lëk kë loi rot tēnë yo, ku deet wepuöth aya.

²³Bi Nhialic Wäda ku Bänyda Jethu Krïtho we yiëk döör, wek koc ci gam. Ku bik we cal anhiar röt ë kamkun ku muökkë gamdun. ²⁴Bi Nhialic dhëënde nyuöth koc nhiar Bänyda Jethu Krïtho kek nhiërden cïn thok akeu.

Athör cī Paulo gät kōc gen Pilipi Wēt nom

Athör cī Paulo gät kōc gen Pilipi ē gēt kōc cī gam pan mec kōc pan Roma col Mathedonia. Ee gēt yon ɲot mec yen. Ku ē rem pušu piöōc ē lueth kōc kōk cī gam gen Pilipi. Athör kēnē ē gam ril ē Paulo tēnē Jethu raan cī lōc ku dōc nyuəəth.

Kēnē yen gēt athöör ē wēt bī yen kōc cī gam gen Pilipi leec kākken cik tuəc ye yon cī kākke yiic riel. Aake gēt keek athöör aya bī ben lēk ke bīk puəth riel, ku thəon kepuəth kuat aliämde yic, ku aliäm cī ke yök aya. Ku yöök ke bīk röt aa dhuäk piny bik ciēt Jethu, tēn lōn bī nhiaam ku nhiēr rot ke thəl wei. Acī lēk ke lōn pīr ē tōk kek Raan cī lōc ku dōc, ee dhēēj cī Nhialic yiēk kōc ē dhöl gam, acie dhöl athēk lōj kōc Itharel. Acī gōt rin miēt pušu ku dōör ye Nhialic yiēk kōc cī röt mat kek Raan cī lōc ku dōc.

Athör kēnē, ee miēt ku thōn ē pušu ku ɲiec rēer, ku bī gam ku pīr tē kek kōc cī gam muk nom. Ku ē nhiēr nhiēr Paulo kōc cī gam tō gen Pilipi nyuəəth aya.

Kāk tō thīn

Muəth tuēj 1:1-11

Kāk cī röt looi tēnē Paulo 1:12-26

Pīr rēer ke Jethu 1:27-2:18

Kāk cī guiri tēnē Timothī ku Eprodituth 2:19-30

Lēk rin kārēc ku kōc ater 3:1-4:9

Paulo ku mātħke gen Pilipi 4:10-20

Muəth ciēen 4:21-23

¹ Yēn Paulo ku Timothī yök kōc lui rin Jethu raan cī lōc ku dōc, yēn agāt we athöör, wek kōc ē tōk kek Jethu gen Pilipi, ku kōcdit akut ku kuat kōc ke kony rēer thīn ēbēn.

² Bī Nhialic Wāda kek Bēny Jethu raan cī lōc ku dōc we gām athiēi ku dōör.

Röök Paulo rin kōc kuen athärde

³ Yēn ē Nhialic wāda leec tē tak yēn we akōlakōl. ⁴ Yēn ē pušu miēt apeī rōökdiē yic riēnkun ēbēn, ⁵ rin cī wek yēn kony bāk Wēt Puath Yam nyuəth kōc ya akōl tōj wäär ɲic wek ye agut ēmēn. ⁶ Anjiec yapušu lōn Nhialic, raan wäär loi ē kēnē tēnē we, abī dhīel mušk thīn kēya yēt akōl bī Raan cī lōc ku dōc Jethu dhuk pinyhom.

⁷ Wek aa kōckien nhiaar apeī, wek aaya tak akōlakōl. Ku ē yic, ba we aa tak wēt nhiēr yēn we. Rin wek aa lui ku kuonykē yēn ē luoi ril cī Nhialic yiēk yēn ēmēn. Ku ēmēn mec yēn ku wäär kēc yēn mac, yēn aci bēn ɲiec la jam rin Wēt Puath Yam, ku aci bēn riel apeī yēt tē cī ye gam kōc juēc apeī. ⁸ Anjic

Nhialic lōn kē luēl ē yic lōn nhiērdiē tēnē we aciē nhiēr Bānyda Jethu nhiēr yō.

⁹ Yēn ē rōök bī nhiērdun rot ajuak akōlakōl, ku bāk yic ɲic, ku yakē ke looi kāk la cōk Nhialic nom, ¹⁰ bī we kony bāk aa looi kēpath. Kēya, ke wek aabī gup ciēn awuəc akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinyhom. ¹¹ Piērdun abī yic thiāj kāpath ē Jethu yēn ye ke yök thīn, rin bī Nhialic aleec ku dor.

Raan cī lōc ku dōc yen ee pīr

¹² Awiēc bāk ɲic miēthakāi cī gam, lōn kuat kāk cī röt luōi yēn aaci Wēt Puath Yam col ala tuēj, ¹³ Kuat raan rēer tēn ēbēn agut kek tit pan bēnydit thok, anjickē lōn cī yēn dōm rin ye yēn raan lui rin Jethu. ¹⁴ Ku rin cī yēn mac, aci miēthakāi cī gam col aa ril puəth bīk Wēt Puath Yam aa lēk kōc ke cīn riəc.

¹⁵ Ee yic, kōc kōk aa wēt Raan cī lōc ku dōc piəcōc ē tiēl ku rin cī kek luoiēi nhiar. Ku kōc kōk ayekē piəcōc piānden ēbēn. ¹⁶ Aye kōckā looi rin nhiēr ku rin ɲic kek ye aya lōn cī Nhialic ya luōi ba wētde tiit bī cī riāäk. ¹⁷ Kōc kōk kamken aya, aacie piöōc ē cōk, aa piöōc rin nhiaam ē path, ku yekē tak lōn bī kek ya luōi aliāap tē ɲot mec ya. ¹⁸ Acin kē ye looi, yēn amit pušu tē ɲot ye wēt Raan cī lōc ku dōc piəcōc kuat dhēl cī yök, cak alōn le yēn kē tē kepuəth. Yēn abī rēer ya mit pušu.

¹⁹ Rin anjiec lōn rōökkun ku kuəny bō tēnē Wēi ē Jethu raan cī lōc ku dōc, aa bā col alony.

²⁰ Aya ɲōəth yapušu lōn bī yēn a kēpath yēn luōi akōlakōl agut ēmēn thīn, yēn abī la riel ē pušu kek guāpdiē ēbēn, bī ya kēpath yēn luōi rin bī yēn lac bēi tēnē Jethu tē pīr yēn, tēdē ke ya thou. ²¹ Pīr ē wēt Raan cī lōc ku dōc juak tuēj, ku na thuəu rin wētde ka path aya tēnē ya. ²² Ku na ye kē bī yēn ɲot ya pīr yēn bī yēn luoi juēc path looi, ka cā ɲic yējō ba kuany. ²³ Akōl dēt aya nhiaar ba cīi thou, ku akōl dēt awiēc ba thou rin nhiaar ba la rēer kek Raan cī lōc ku dōc, ku kēnē yēn aya yök ke path. ²⁴ Ku riēnkun, apath apeī ba pīr ē tēn pinyhom. ²⁵ Kēnē anjiec apeī, kē yēn ɲiec yēn abī rēer. Yēn abī rēer ē tēn kek we ēbēn ba miēt pušu gamdun juak yic. ²⁶ Kēya, tē ben yēn la dhuk ba rēer kek we, ke wek aabī nhiam riēnkīē piērdun yic, ke we ye tōk kek Jethu Raan cī lōc ku dōc.

²⁷ Kuat kē bī rot looi tēnē ya, muškkē wenhūm lōn dhil wek pīr, pīr kōc cī gam, cak alōn cīi yēn week bī ben tūj akōldā. Aba ya pīj lōn wek aa ril wēt Nhialic yic, ku week aa lui tōk apeī rin Wēt Puath Yam. ²⁸ Duškkē ye riəc kōc atarkun, yēn abī ye nyuəth keek lōn cīi kek we bī lēu, rin yēn Nhialic yēn we gām riel bī wek ke gōök. ²⁹ Rin wek aaci gām yic bāk Raan cī lōc ku dōc aa luōi ku acie gam ē rot, ee ku bāk gum cimēnde aya. ³⁰ ēmēn alēukē bāk yēn kony ye luoi kēnē.

Yen luai töŋ wäär cäk tiŋ theer ke luoi, ku cüt tē yakē piēŋ ye, yen aŋot ya lui apeī.

2

Jethu ē rot dhušk piny cək alən rilyen apeī

¹ Piērdun ke we ye kōc Raan cī lōc ku dōc, ee we cōl aril ku nhiēde ē we liēr puōth. Wek aa rēēr ke Wēi Nhialic, wek aa la piath ku nhiēr nhiēer wek rōt kamkun. ² Matkē weyiic bāk aa looi ē tōk, ku nhiarkē rōt, yen abī miet ē puōu bēēi tēnē ya. ³ Duōkkē puōth ē dīt bāk kāŋ aa wīc ē rienkiē ku yakē nhiam, yakē rōt dhušk piny kōc kōk nhūm. Yakē kōc kōk tiŋ ciēt kek path tēnē we. ⁴ Acīn raan ben a lui kēnē nhiamde, yakē jal looi kē kony we ēbēn.

⁵ Wek aadhil thōŋ kek Jethu raan cī lōc ku dōc ē tāktākundun yic.

⁶ Wēn cōk Bānyda Jethu aa Nhialic guōp akēc rot thōŋ ke Nhialic.

⁷ Ku acī tēden diit yen thīn puōl, ku cōl rot aye alony cīmēn raan ē path.

⁸ Acī rot bēn dhušk piny, ku gēm bī gum ku thou,

cīmēn raan la guōp awuōc, arēk abī piāāt ē tim cī rīū kōu.

⁹ Rin ē wēt kēnē yen acī Nhialic ye bēn jōt bei raŋ yic kam kōc cī thou,

ku yēth nhial ku ler ku yīk riel kēriēec ēbēn nhom.

¹⁰ Ku kēya rin athēek rin Jethu, kāk nhial ku pinynhom,

ku piny tēn kōc cī thou aa dhil kenhiol guōt piny.

¹¹ Ku keek ēbēn abīk luel lōn ye Jethu raan cī lōc ku dōc Bēny, rin duaar ē Nhialic Wun.

Piērdun ē Jethu nyuōth

¹² Kēya, wäär rēēr yen kek we miēthakāi cī gam, wek aa we ya theek, ku ēmēn awiēc bāk ŋot we thek yen ke ya cī rēēr kek we. Lak tuēŋ ke we thek Nhialic rin cī we wēēr bei.

¹³ Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bī we cōk puōth ku bāk kē wīc looi.

¹⁴ Luoi kē kēriēec ke cīn ater kamkun ku agōth, ¹⁵ rin bī wek aa mīth Nhialic cīn gup awuōc ē piny cī thiāŋ kōc rēc la gup adumuōm. Calkē rōt aa la gei kamken cīmēn pēēi nhial, ¹⁶ cīmēn ye wek ke lēk wēt pīr. Na luoi kē kēya, ke yen abī nhiam rienkun akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinynhom, rin bī ye nyuōth lōn kēc luoi diēn ca looi nhom dēer piny ē path.

¹⁷ Na cōk aa lōn guum yen rin bī gamdun riel tēnē Nhialic, ke yen abī puōu miet apeidit ke we ēbēn. ¹⁸ Ku kēlā aya, wek aabī puōth miet kek ya.

Timothī ku Epaprodituth

¹⁹ Na wīc Bēny ke wek aba tuōc Timothī ē nīnkā, rin bī tē luui wek thīn ya dēet puōu. ²⁰ Ee yen raan töŋ ē tak cīmēndiē, kē tō yapuōu looi, ku acīn raan nhiar we apeī cīmēnde. ²¹ Raan ēbēn ē yenhom yiēk kēden looi, ku cīi yepuōu yīk kē wīc Jethu raan cī lōc ku dōc. ²² Ku anjēckē kek we ē rōt yen tē cī Timothī rot nyuōth thīn cīmēn meth ke wun. Yōk aacī luui ē tōk rin Wēt Puōth Yam. ²³ Kēya aba tuōc we, tē le yen ye ŋic yenō bī rot looi tēnē yen ēmēn cī ya mac. ²⁴ Ku yen aŋōth Bēny lōn bī yen rot lēu ba bēn tēnē we ē nīnkā.

²⁵ Aca tak ba wāmāāth cī gam, Epaprodituth cōl adhuk. Yeen ē raan ē luoi apeī buōth Bēny cīmēndiē. Ee cāk tuōc yen bā bēn a kony, ²⁶ ku ēmēn awīc apeī bī we tiŋ. Adiēer rin cī wek ye piŋ lōn cī ye tuaan. ²⁷ Ee cī tuany abī duēr thou. Ku yeen acī Nhialic bēn cōl apuōl, ku acie yen ē rot, pial guōpde acī kēnē bī yen cōl anjēer yic bēn wel yic aya. ²⁸ Awiēc aya ba cōl adhuk tēnē we rin tē ben wek ye tiŋ ke wek aabī puōth miet, ku acīn dēt bī yen bēn diēer. ²⁹ Luorkē ē puōn path apeī ke cīt menhkui Jethu nhom. Nyuōthkē kuat raan cīt ye ēbēn athēek, ³⁰ rin ēcī duēr thou rin luoi tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku akēc diēer ē wēike ku gēm ya kuōny cīn tē bāk lēu ye.

3

Yiny la cōk

¹ Ku wēt dēt ba lēk we miēthakāi cī gam ē ku bāk puōth miet rin cī wek mat kek Bēny. Acīi rac ba kāk ca gāt we theer ben dhuōk yiic, ku ē yen abī we kuony tē looi yen ye kēya.

² Tietkē rōt kōc rēc, kōc luui cīmēn jōk. Acie ŋuōt ē rot yen wīckē, wek aa wīc kajuēc kōk bāk ke looi. ³ Aa yōok, aacie kek cī ŋuōt yic yōk, rin yōk aa Nhialic door riel ē Wēike. Ku yōk aa mit puōth piērda yic rin cī yōk aa kōc Raan cī lōc ku dōc Jethu. Acie kāk ye raan ē path looi ye tiŋ kek yeku ke ŋōōth. ⁴ Na le raan ye tak lōn bī yen pīr Nhialic nhom rin kāk ye looi kōc gup, ka cīn raan wār yen mukmuk nhom lōŋ theer. Na ye kōc pīr, ŋuōt yen acī pīr. ⁵ Yēn a ya ŋot ke ya la nīn kadhorou tēn dhiēeth ya. Yēn ē raan Itharel, raan dhiēn Benjamin, kuat Itharel ē gēi. Rin muŋ lōŋ nhom, yen ē raan akut Parathī. ⁶ Rin ye yen raan akut Parathī yen aye yen kōc cī gam cōl aa nēk, ku rin ye raan la cōk tē theek yen lōŋ, ke yen a ya cīn guōp awuōc.

⁷ Kuat kāwāār ya ŋōōth kecīt kāpath, aacīi bēn cīi ye kāpath. ⁸ Acīn kēpuath wār ŋiny bī yen Bānydiē Raan cī lōc ku dōc Jethu ŋic. Yēn acī kēriēec ēbēn puōl rin bī yen a raande, ⁹ ku ba ya tōk ke ye. Rin acā lēu ba la cōk ē Nhialic nhom tē theek yen lōŋ. Ku yen acī jal la cōk

rin ci yen Jethu gam, la cök tënë Nhialic rin è gam. ¹⁰ Kë wiëc è lon ba Raan ci loc ku doc, ku riel wäär jot ye kam koc ci thou njic. Awiëc ba ya tök ke ye è gum ku thuände yic. ¹¹ Ku nääth lon bi yen jot thou yic ba pir.

¹² Acä ye lueel lon ci yen jal a raan la cök, anjot wiëc apeï ba ya raan la cök cit tē wic Jethu raan ci loc ku doc ye thin. ¹³ Wēt lēk we akīn miēthakāi ci gam, acä njic lon le yen kē ca lēu, yen acie deei ciēēn, yen è daai tuenj bi ya wēt aköldä yen thuuth yen ku päl kätھےr. ¹⁴ Yen abuoth dhēl yic apath rin bi yen ariōp yök. Ee yen ariōp bi Nhialic gām ya rin kē ci Raan ci loc ku doc looi.

¹⁵ Yök koc la gam ril yök aa dhil luui è dhēl kēnē. Ku na le koc kōk kamkun cii lui è dhēl kēnē, ke Nhialic yen abi ye dēt yic we. ¹⁶ Lokku tuenj kek lōnj Nhialic cimēn wäär njic yök ye.

¹⁷ Miēthakāi ci gam biathkē yacök, ku pišckē tēnē koc kääwäär ca pišoc tēnē ke buōth yiic. ¹⁸ Wek aaca lēk è kēnē arak juëc, ku emēn aben ber yic piū è nyin gušp, koc kōk aacie thon Jethu tim ci riūu kōu rin bi yen ke waar adumušmken yiic è gam. ¹⁹ Aabi la pan mac rin ye kek kepuōth yiēk kāk wic guāpken. Aa nhiam kāk ke bi ke cōl ayār gup, ku aa kāk pinynhom kek aa yekē tak kepēc. ²⁰ Ku yook pan Nhialic yen kēda. Yök aa tit Aluānjdan bi bēn nhial, Bēny Jethu Raan ci loc ku doc, ²¹ yen la riel è yen kēriēēc ebēn cōl aa bō yecök, abi gupkuan ci thiānj adumušm looi bik yer cimēn guāpde.

4

Lēk

¹ Miēthakāi ci gam wek aa nhiaar apeï, deetkē wepuōth ku thekkē Bāny. Wek aaca dak, wek aa yen cōl amit pušu, wek aa yen cōl anhiām.

² Yin Yuodia ku yin Thintike wek lānj, dōšrkē, wek aa koc tōnj è Bēny. ³ Ku tēnē yi raandiēn nhiaar lui kek ya, awiëc ba diāārkā kony rin aaci luui kek yen apeï buk Wēt Puōth Yam tek piny, keek ebēn kek raan cōl Klemen ku cōckuan kōk lui ke yo tō rienken athōr Nhialic yic, athōr pir.

⁴ Yakē puōth miēt rin ye wek tök ke Bēny. Aber yic, yakē puōth miēt. ⁵ Yakē rōt piēnj wēl è kamkun. Bēny aci thiäk. ⁶ Acin kē rišoc wek, ku yakē Nhialic thiēēc rōškdun yic kāk wiēckē ke, yakē thiēc è pušn path akōlakōl. ⁷ Ku dōšr Nhialic cie deet yic raan è path, abi we kony bāk cii ye diēer ku cāk rišc kārīl we yök yiic, ke we è tök kek Raan ci loc ku doc Jethu.

⁸ Wēt ci jal dōnj ba lueel miēthakāi, yakē ke tak kāpath, kāk ye raan ebēn nhiaar, kāk ye we leec thin, kāk yith thiek yiic, kāk la cök ku lek gei, kāk nhiaar ke raan ebēn. ⁹ Wek aa njic

kääwäär ca pišoc tēnē we, ku kāk cāk pinj ke ya lueel ku tiēnjkē yen ke luōi ke. Kēya, biathkē luōidiē yic, ku Nhialic yen dōšr gam abi rēer ke we.

Paulo acä aleec gam rin kāk ci gām ye

¹⁰ Piērdiē yic kek Bēny, yen aci pušu miēt rin tēdiit cāk nōk ku benkē yen ben nyuōth tēduun muk wek ya thin. Ku acie rin ci wek kōšoc we cii wenhūm yik yen, ee rin cin wek riel. ¹¹ Yen aaci kēnē luel rin ci wek ya päl wei, aa kāk rēer kek yen kek aaca njic rot. ¹² Alēu ba pir è path tē cōk yen la kālīk, kuēth ku cāk aa thōnj tēnē ya, jiekē ku njōnj aya, aa thōnj. ¹³ Kuat kē ya looi ebēn, aya looi riel ye Raan ci loc ku doc gām yen.

¹⁴ Ku apath apeï yen wēt ci wek ya kony aterkē yiic. ¹⁵ Wek koc gen Pilipi anjickē apath, lon wäär jiēl yen Mathedonia nin tuenj wäär piōoc Wēt Puōth Yam, wek aa we koc ci gam ya kony. Wek aa we ye kōšoc kek yen kāpiathkiē ku kārackiē yiic. ¹⁶ Agut ci wäär cōk yen rēer Thethalonika wek aaci kuōnydun bēn aa tušc yen emēn ku emēn. ¹⁷ Acie ku bāk ya mušoc yen wiëc, ee dōc ye yök tē mušoc raan koc yen awiëc ba juak yic. ¹⁸ Kāk wiëc aaca yök, ku aa juëc apeï. Kuat kāk wiëc ebēn aaci Epaprodituth bēi tēnē ya. Aa cit tol adōnj njir ye took luanj è Nhialic, ajuēr ci Nhialic gam ku cōl ye amit pušu. ¹⁹ Ku Nhialic abi we gām kāk wiēckē è kākken juëc yiic, kāk ye ke yök rin Raan ci loc ku doc Jethu. ²⁰ Bi Nhialic Wāda aleec akōlakōl! Yenakan.

Muōth ciēēn

²¹ Miāthkē koc ci gam, koc Raan ci loc ku doc Jethu. Miēthakāi rēer kek yen aa we mušōth. ²² Koc ci gam ebēn è tēnē agut koc lui pan Bēnyjakhom Cithēr aa we mušōth aya.

²³ Athiēi è Bānyda Jethu raan ci loc ku doc, abi ya rēer kek we ebēn.

Athör cī Paulo gät kōc gen Kolothia Wēt nom

Athör Paulo cī gät kōc gen Kolothia, agēt akut kōc cī gam pan Athia tō ciēen gen Epethuth. Akut kōc cī gam kēnē acie Paulo yen loi ye, ku aye yōk yepušu ke ye luōi dhil looi aya, cit lōn cī yen kacke tuōc gen Epethuth aya, yen gendit yen rēer raandit bēny apuruuk pan Athia thūn. Ēcī Paulo piŋ lōn ala kōc ē piōōc kōk kōc cī gam gen Kolothia piōōc bik dhēl la cōk pušl. Ku yekē lueel lōn raan adhil jak kōk atheek, nadē ke bi jal lušk ē kuat kē cit nušt, thēk lōŋ ku miēth ye cam.

Paulo agāt athör kēnē bī jai piōōc rēeckā, ku ye piōōc dhēl pēth ē yic Wēt Puōth Yam, yen gam. Kē tō thūn, ee lōn nadē ke Jethu Krītho alēu bī kōc lušk ē rot, ku kuat kāk cit kākā aa kōc thēl wei Jethu lōōm. Rin Jethu Krītho Nhialic aci nhial ku piŋy ku kāk tō thūn cak. Ku rienke aya yen awic yen ye bī kōc dhušk yeyu. Ee mēt bī kōc rōt mat kek Jethu Krītho yen ē nōth bī kōc lušk ē rot pinyhom. Acī Paulo lēk kōc aya lōn piōōc kēnē ē kōc cī gam cōl aa piŋ path.

Dēt lēu bī njc ē lōn nadē ke raan cōl Tikikuth yen yēth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan cōl Onethimuth, alony yen cī Paulo athör gōt rienke tēnē Pilemon.

Kāk tō thūn

Muōth tuel 1:1-14

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc 1:15-23

Luoi Paulo ke cit alony tēnē akut kōc cī gam 1:24-2:5

Piŋ yam Raan cī lōc ku dōc yic 2:6-4:6

Muōth ciēen 4:7-18

¹ Ee yēn Paulo cī Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cī lōc ku dōc, yēn agāt athör kēnē yōk wāmāāth cī gam Timothī.

² Tēnē wek kōc cī Nhialic gam gen Kolothia, kōc buōth Raan cī lōc ku dōc. Bī Nhialic we gām athiēci ku dōōr.

³ Nhialic Wun Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc, ayeku leec akōlakōl tē rōōk yōk rienkun.

⁴ Rin gamdun tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu, ku nhiērdun tēnē kōc ē Nhialic aa cuk piŋ.

⁵ Wāār bīi Wēt Puōth Yam tēnē we tuel, wek aa we cī kēn la yic njōth piŋ Ku ē yen atō gam ku nhiērdun thūn, kāk njāthkē ke aaci tōōu apath tēnē we pan Nhialic. ⁶ Wēt Puōth Yam athiēci bēēi akōlakōl ku athiēi pinyhom ebēn, cimēn wāār looi yen rot kēya kamkun tēwāār piŋ wek dhēēŋ ē Nhialic ku detkē yic tō thūn. ⁷ Wek aaci dhēēŋ Nhialic

piŋ tēnē Epaprath raandan nhiarku lui ē pušu ebēn tēnē Raan cī lōc ku dōc, ee rienkua. ⁸ Acī yō lēk nhiēr cī Wēi Nhialic gām we.

⁹ Wēt kēnē yen aye yōk ke rōōk rienkun tēwāār piŋ yōk we. Nhialic ayeku lōŋ bī we cōl anjic ye, ku njēēc ē kāŋ ebēn wic Nhialic ku dēt ē wēl aya ye Wēi Nhialic ke gām kōc. ¹⁰ Ee kēya, ke week abāk lēu bāk piŋ ē piŋ yen wic Bānyda, ku kēnē ye cōl amit pušu yen abāk aa looi akōlakōl. Piērdun abī ya kāpath kek ye bēēi, ku njēēc njc wek Nhialic abī rot juak. ¹¹⁻¹² Bī Nhialic we looi bāk riel, riel bēn dhēēŋ ē Nhialic, ku bāk lēu bāk kājuēc aa gōōk ke we duut wepuōth. Ku yakē Wāda leec ke we mit puōth, yen cī we gām riel bāk la abāŋ kāk Nhialic wāār cī tāu kacke ruēl Bāānyde yic tēyer. ¹³ Acī yō luāk bei riel jōŋŋac yic, ku bīi yō ē bāāny Wēnden nhiēr yic, ¹⁴ yen cī yō wēēr bei, ku pēl adumuōōmkua piŋy.

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc

¹⁵ Raan cī lōc ku dōc yen ye tiŋ ke thōŋ ke Nhialic cie tiŋ. Yen ē kaaide, ku yen atō tuel kāk cī cak ebēn nhūim. ¹⁶ Rin ē yen aci Nhialic kāriēēc ebēn cak, kāk nhial ku piŋy, kāk ye tiŋ ku kāk cie tiŋ, acā atuuc nhial ku kāril kōk cie tiŋ la riel dīt cak. Nhialic aci nhial ku piŋy cak ē yeen ku kāk tō thūn ebēn aa kākke. ¹⁷ Raan cī lōc ku dōc a rēēr thūn ke kāŋ ebēn kēc cak, ku ē rienke yen aye kēriēēc ebēn rēer nyiende. ¹⁸ Yen ē bēny kōc cī gam. Yen aye kek piērdun yōk thūn. Yen ē Wēndit tuel wāār cī jōt bei raŋ yic rin bī ē yen tōt tuel kāriēēc ebēn. ¹⁹ Rin ē Nhialic yen aci ye tak ē rot bī Wēnde ciēt yen Nhialic guōp alanden. ²⁰ Rin Wēnde yen aci Nhialic looi bī kāk tō nhial ku piŋy aa dōōr kek ye. Thon Wēnde tim cī rīūu kōu yen aci yō cōl adōōr kek Nhialic Wun.

²¹ Thēer wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we kōc aterde rin tēktēk rac ku kārec ke yakē ke looi ku takkē ke. ²² Ku emēn, rin cī Wēnden wāār cī ya raan cimēnda thou rienkua ebēn, Nhialic aci we cōl aaye mātke bī we bēēi bāk aa kōc la cōk cīn gup awuōc yenhom. ²³ Wek aa dhil la cōk ku muōkkē rōt ē dil yenhom. Ku duōkkē rōt cōl aben thēl wei ē njōthdun cāk yōk Wēt Puōth Yam yic wāār cak piŋ. Ee rin ē Wēt Puōth Yam kēnē yen aci yēn ya alony, Wēt Puōth Yam kēnē cī ya lēk raan ebēn pinyhom.

Luoi Paulo ke cit alony tēnē akut kōc cī gam

²⁴ Ku emēn yēn aci pušu miet rin cī piōōc diēn cā cōl agum we kony. Gumdiēn mec yēn kēnē, ee rin ba dhōl cī Raan cī lōc ku dōc guum thūn, kuony bī thāāp ē rin akut kōc cī gam ebēn cit guōp Jethu. ²⁵ Ku ē Nhialic yen acā looi ba ya alony akut kōc cī gam. Yen acā gām luoi ril kēnē, ba looi rin piathdun.

Yen ë luoi wëtde ëbën nyuwoth. ²⁶ Ku yen ë kë ci moony tãthëer yon tënë raan ëbën, ku ëmën ací jal nyuoth kacke. ²⁷ Kë ci Nhialic guuir ë lön bi kë ci moony nyuwoth tënë kacke, kãpiathke ku dhëejden ci moony muk rin koc ëbën. Ku kë ci moony ë lön nadë ke Raan ci lóc ku dác arëër wegup, ku wëtde yic wek aabi duaar Nhialic ram kek ye. ²⁸ Këya, Raan ci lóc ku dác ayeku lëk raan ëbën. Yok aa koc lëk ku nyuthku ke kuat kërjëëc ëbën njicku ë rin buk raan ëbën bëëi Nhialic nom, ke cit raan la cök ci mat kek Raan ci lóc ku dác. ²⁹ Rin bi këne rot jal dhiel looi këya, yen a ya ci buóc apeí ë riel wäär ci Raan ci lóc ku dác gam ya, riel yen lui yaguöp.

2

¹ Awiéc ku bák njic yen buócdit buóc yen ba luui apeí riengkun, ku koc gen Lodikia ku koc kók ëbën kuc ya. ² Yen a ya lui këlä rin ba ke deet puuth, ku bik röt nhiaar kamken ku rëërkë ë tók. Këya, ka bi röt aa deet ku njickë kë ci ciej path bëëi kamken. Ku ë dhëlë, yen abi kek kë ci Nhialic muöny ke njic, ku yen ë Raan ci lóc ku dác guöp. ³ Ee yen ë rot, yen ë yo kony buk wët ril këne deet yic, wët ci Nhialic jal cöl anjic ëmën.

⁴ Wek alëk këne, duókkë röt cöl ameth nyin wël bi we thel wei bák la kërác yic, tã cök ke aa pinj ke cit yith. ⁵ Na cök amën cii yen rëër ke we, ke piändië arëër ke we, yen ë pušu miät tã pinj yen we ke we kääc ë cök gamdun yic tënë Raan ci lóc ku dác.

Pir la cök Raan ci lóc ku dác nom

⁶ Cit lön ci wek ye gam lön ye Raan ci lóc ku dác Jethu Bëny, rëërkë ke we ci weiyi mat kek ye. ⁷ Calkë aye yen ë mæidun ku piërdun, bák riel apeí ë gamdun yic cimën wäär ci we pióóc. Ku bák la lecdit apeí.

⁸ Tiëërkë nhïim lön nadë ke cin raan ben we thel leej yic ë kák lueth ye raan lueel yenhom ë path, wël jak pinynhom ku ciej theer ku aacie kák Raan ci lóc ku dác. ⁹ Yeen nom ë Nhialic alanden agut wäär rëër yen pinynhom, ku yeen ë raan aya. ¹⁰ Ku week aaci gam pir alanden rin ci wek mat kek ye, rin ë yen bëny mac atuuc nhial ku jak kók la riel.

¹¹ Wäär ci wek mat kek Raan ci lóc ku dác, aci we noot ku acie nußt dhie ye looi koc gup, ee nußt Raan ci lóc ku dác yen ye looi wëi yiic, nußt ë koc wëër bei adumuóóm yic, adumuóóm ye raan looi rin tã ci ye cak thïn. ¹² Rin wäär ci we muóóc nhïim, wek aa we cit koc ci thiók ran yic kek Raan ci lóc ku dác. Ku mióc nom aci we bën gam pir ë yam cit koc ci jöt bei ran yic kek Jethu. Rin ci wek riel ci Nhialic Jethu jöt bei ran yic gam. ¹³ Yon theer wëikun aake ci thou rin adumuóómkun, rin

wek aa we ye koc cie koc Itharel, alei ku Nhialic ku lööjke. Ku Nhialic ëmën aci we bëëi pir path yic kek Raan ci lóc ku dác. Nhialic acä adumuóómkua yodhie päl piny. ¹⁴ Aci kãjuëc cuk wuóóc ci gót riengkua, kek lööj juëc la yiic kák cii ke lëu bi ke muk nhïim wuóóny wei. Acit lön ci Nhialic ke piäät tim ci riüu kóu kek Jethu. ¹⁵ Ku ë tim ci riüu këne kóu yen aci Raan ci lóc ku dác láäu nom yok tënë jak la riel, aaci ke cöl abuoth yecök bi raan ëbën ke tuj cimën raan ril ci koc ater dam tan yic. Ku jal yai cam rin ci yen riel.

¹⁶ Këya, duókkë raan dët cöl aye yen we lëk mieth yakë cam, tãdë kë yakë dek ku löj wil ë pëei, ku löj aköl cii koc Itharel ë luui, ku akóöl kók. ¹⁷ Kek lööjka acin kë yekë nyuwoth, aake jam kë bi rot looi kën yen ë yic ë Raan ci lóc ku dác. ¹⁸ Duókkë raan dët päl bi we muör bák ariópduon cii yok tënë Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tënë koc kók. Raan rot yok ciët yen ye Nhialic nyuoth kãj. Koc röt nyuwoth ciët ke ye koc path ku keek aacii path acin. Koc ye lueel bá atuuc nhial aa door. ¹⁹ Raan cit këne aci rot mæc wei tënë Raan ci lóc ku dác yen mac akut koc ci gam. Akut koc ci gam acit guöp Raan ci lóc ku dác. Yeen amac akut ku ë diëer ë ye. Ku ë kák tó thïn cöl alui ë tók rin bi akut riel, ku le tuen dhöl yen wic Nhialic.

Thuwu ku pir kek Raan ci lóc ku dác

²⁰ Wek aaci thou kek Raan ci lóc ku dác, ku wek ci wëër bei tënë jönrac pinynhom. Yenjö kë dëët ye wek pir abák ciët koc pinynhom ë tén? Yenjö ye wek lööjka theek? ²¹ “Duókkë këne ye muk,” “Duókkë këne ye bil,” “Duókkë dëët ye goot?” ²² Lööjka ëbën aacin kë yok thïn rin aa jam kák guó thök, aa lööj raan ë path kek pióócden. ²³ Anjic raan ëbën lön koc ke loi lööjka aacit koc njic kãj. Ku ë lueth ë path. Ee dhël ye kek koc mac thïn, bi kek kák cie Nhialic aa door. Ku yekë röt cöl aaye koc path. Ku lööjken aa la yiic kãkjuëc ril. Ku kãrilkä aacie raan ë kony bi raan kë wic guápde lëu bi duut.

3

¹ Rin ci Nhialic Raan ci lóc ku dác jöt thou yic, yen ë landun aya, aci we gam pir ë yam. Këya, yakë ke wic kák ci tau we pan Nhialic, tã ci Raan ci lóc ku dác nyuc thïn ë köj cuëc ë Nhialic. ² Lak tuenj ke we tak kãkkä yiic ke cie kák pinynhom ë tén. ³ Ku wek ci thou ke Jethu ku wek aa pir ke ye ë Nhialic yic. ⁴ Pir ë yic ë lön bák aa tók kek Raan ci lóc ku dác, rin tã ben yen la bën ke week aya wek aabi duarde ram kek ye.

Pir Theer ku Pir ë Yam

⁵ Palkë kuat kãrec ye guöp raan wic pinynhom cimën wic wic ë diäär. Ku luoi ræc kók,

ku tuil tiŋ raan dät, ku käk koc col ayär gup, ku dit ë pušu. (Rin dit pušu acit lon ye raan jak door.) ⁶ Rin ë kääkä, riärj pušu ë Nhalic abi bën tēnē koc cī yen ë theek. ⁷ Wek aa we ë luui ë käreckä wäär kuc wek Nhalic, ku piärdun ëci luui ë kääkä rum.

⁸ Ku emēn wek aa dhil luui kääkä pušl, riääk ë pušu, ku kuith ku lumlum aa dhil ke pušl. ⁹ Duškkē röt ë jääm ë lueth, rin cī wek ciēēŋ theer pušl, ¹⁰ ku ŋek ë kamkun emēn acī ya raan ë yam. Ku Nhalic aloi we bāk aa ciēt yeen raan ë cak we, ku abäk jāl ŋic apath. ¹¹ Ku ë këya, Raan cī lōc ku dōc ë koc ebēn nhaiar koc cie koc Itharel ku koc Itharel. Koc cī ŋoot ku koc kēc ë ŋoot, kek koc ye ŋoot, koc cī kajuēc ŋic, raan kuat nhiar tōŋ. Aloony ku koc cie aloony, rin Raan cī lōc ku dōc yen ë kēriēc ebēn, ku arēēr kārj yiic ebēn.

¹² Wek aa koc kam koc akut nhiēer Nhalic, ku acī wek kuēny bei bāk aa kacke, wek aa dhil röt nyuōth we ye koc path la pušth, yerké pušth ku lierkē pušth ku yakē gum. ¹³ Yakē ŋiec rēer ku yakē röt päl piny tē le yen raan cī luui kērac, tēdē ke menhkui yen cī luui awuēc. Yakē röt päl piny kamkun cimēn ye Bēny kārackun päl piny. ¹⁴ Ku kāk puothkē ebēn, matkē nhiēr thün, nhiēr yen kārj mat yiic ku cök ke piny. ¹⁵ Dōrj yen ye Raan cī lōc ku dōc gām we, yen ë we cök nhiim tāktākdun yic, rin dōrj yen acī Nhalic we caal akut koc cī gam yic ebēn rin bāk aa leec. ¹⁶ Wēt Raan cī lōc ku dōc adhīl rēer wepušth apath, tētkē wēt kēnē yic tēnē koc ebēn, ku tētkē yic apath kamkun aya dhēl la cök. Kētkē waak puoth Nhalic, waak alēec ye ke Nhalic door. Kētkē waak tēnē Nhalic kek alēec Nhalic wepušth. ¹⁷ Kuat kāk yakē ke looi ebēn, ku luēkkē ke, aa dhīlkkē ke looi këya rin Bānyda Jethu, yen aye wek alēec yiēk Nhalic Wāda ë dhōlde.

Bī raan rot muk kēdē Pīr Yam yic

¹⁸ Wek diäär piēnkē wēl ye rōrkrun lēk we, ku dhīlkkē looi këya rin ye wek koc ë Bēny.

¹⁹ Wek rōör aya, wek aa dhil diäärkun nhaiar ku duškkē ke ye kušc ciēēŋ.

²⁰ Wek mīth, wek aa dhil koc ke dhiēth we aa theek akōlakōl, rin yen ë Nhalic col amit pušu.

²¹ Wek koc we dhiēth mīth, duškkē ke ye nyieeny ë path, tēdē ka bī dhōr ë we.

²² Wek aloony, wek aa dhil kockun muk we theek ë kuat kajuēc yiic ebēn. Ku acie nadē ke daai ë we, ke we luui tēnē ke ku bāk alēec yök thün, acie këya, yakē luui pušn cīn yic tiēl rin theek wek Nhalic. ²³ Kuat kāk yakē ke looi ebēn, luuikē ke piändun ebēn, cīt

ke luuikē ke Nhalic, ku acie raan yen luuikē ke. ²⁴ Dhīlkkē muk wenhūim lon Nhalic abi week gām kēpuōth cī täu kacke, rin Raan cī lōc ku dōc yen ë raan yakē lušši. ²⁵ Kuat raan cī kērac looi abi tēm awuēc rin kārēec ye looi, rin Nhalic ë raan gām awuēc thōŋ kek kē cī looi, tēdē ye kēpath aye kērac.

4

¹ Wek koc ye lušši, dhīlkkē la cök apath tēnē aluōnykun. Muškkē wenhūim lon wek aa la Bēnydun mac we pan Nhalic aya.

Lēk

² Yakē dhīl rōök akōlakōl, dhīlkkē wepušth aa täu thün ke we lec Nhalic. ³ Yakē rōök ë rienkua aya rin bī Nhalic col apuōl yic, ba Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc ë kuc theer a pišōc. Rin wēt kēnē yen amec yen. ⁴ Rōškkē, ba ya jam apei dhēl bī wēt kēnē col adet yic apath.

⁵ Ŋieckē kārj aa looi tēnē koc kuc wēt Nhalic, ku lēkkē ke apath, kuat tē cī wek rōm thün ke ke. ⁶ Kāk yakē lueel aa dhil aa kāk ye koc kepuōth täu thün, ku nhiarkē ke bīk ye piŋ. Ku këya abäk ŋic yen tē bī wek wēl aa dhušk nhiim thün tēnē kuat raan we thiēc.

Mušth Ciēēn

⁷ Wāmāath nhaiar col Tikikuth, raan la cök lui ke yo rin Bānyda, abi we lēk kuat kāk cī röt looi tēnē ya ebēn. ⁸ Ku yen ë wēt tuc yen ye we, rin bī we la dēet pušth, ku lēk we kuat kāk looi röt tēnē yo aya. ⁹ Yeen ala kek Onethimuth, wāmāathdan la cök, ku yen ë raan akuštdun. Ku keek aabi we lēk tē ciēŋ yok thün ë tēn.

¹⁰ Arithtarkuth cī mac ke yen ë tēn ë we mušōth aya, ku Marko wēn mēnh ë Barnaba. (Wek aca lēk theer bāk Marko lor tē le yen yet tēnē we.) ¹¹ Jocua, ku aye col Juthtuth aya, ee we mušōth. Keek kadiäk aa kek koc Itharel cī gam kepēc lui kek yen rin wēt bāāny Nhalic, ku keek aacā kuony apeidit.

¹² Epaprath ë we mušōth ku yen ë raan akuštdun, ku ye raan luui tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu. Yeen ë rōök rienkun akōlakōl ë piānde ebēn, ke thiēc Nhalic bī we col arīl pušth gamdun yic ke we ŋic kē wīc Nhalic. ¹³ Alēu ba lēk we apei yen tē cī yen luui thün rienkun bī Nhalic we kony, ku koc gen Lodikia ku Ÿerapolith aya. ¹⁴ Luka, akīmdan nhiarku apei ku Demath aa we tušc miāthdan aya.

¹⁵ Lēkkē miēthakāi rēēr Lodikia ku Nimpa ku akut koc cī gam ë mat paande lon aa yake mušōth apeidit. ¹⁶ Tē cī wek athōr kēnē kueen, ke dhīlkkē kuēn akut koc cī gam

rëër Lodikia. Ku wek aa dhil athör ca tušc mišthakäi rëër Lodikia kueen aya. ¹⁷ Ku lëkkë Arkiputh ëlä, “Dhiel njic ba luai ë Bëny wäär ci gäm yï ba looi, dhiel thöl.” ¹⁸ Ee ciëendië ayic yen agät yen mušth kënë tënë we, duškkë nhïim mār wēt rëër yen löc. Bi dhëëj ë Nhialic rëër ke we.

Athör tujen cī Paulo gät kɔc cī gam Thethalonika Wēt nom

Thethalonika ē ye gendit pan Mathedonia mɛc kɔc Roma. Ee yen cī Paulo akut kɔc cī gam looi thīn wäär cī yen ke jāl Pilipi. Kaam thīn wäär cī ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiɛɛl dɔm ku kueeckē, rin cī kek ye tīj ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yannden cī yannden puɔl, ku piŋkē wēt ye Paulo pišc ku buoθkē yic. Kēya, aaci Paulo bēn cop bī jāl Thethalonika ku le tujen gen Beria. Wäär cī Paulo dhuk pan Giriik gen Korinth, go Timothī wäär cī keny Thethalonika, lēk ye tē rēer kɔc cī gam Thethalonika thīn.

Ku jɔl Paulo athör tujen kēnē gšt bī yen kɔc cī gam dɛet puoθh. Ku leec Nhialic rin cī yen ke piŋ ke rēer gamden yic ku nhiarkē rōt kamken, ku bī ke cɔl aa tak tēwäär ciēj kek thīn ke ke, ku bī thiēcden cīk bēi nhial dhuk nom wēt bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn la dhuk pinynhom. Yenjō bī rot looi tēnē kɔc cī gam cī thou ē kaam kēnē tē le Jethu dhuk? Ku ye nən yen bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn dhuk? Ku lēk Paulo ke bīk la tujen ke lui apath ke tit bēn Raan cī lɔc ku dɔc.

Käk tō thīn

Muθh tujen 1:1

Alɛɛc 1:2–3:13

Lēk ē ciēj kɔc cī gam 4:1-12

Lēk wēt bēn Raan cī lɔc ku dɔc 4:13–5:11

Lēk ciēn 5:12-22

Thōk ē wēl ku muθh ciēn 5:23-28

¹ Athör kēnē aa yok yī Paulo ku Thilath ku jɔl a Timothī aa yok cī ye tušc we, wek akut kɔc cī gam gen Thethalonika, ku yakē kɔc Nhialic Wāda, ku jɔl a Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Bī dhēēj ku dōr rēer ke we.

Pir ku gam kɔc Thethalonika

² Yok aa Nhialic leec rienkun ēbēn akōlakōl tē rōök yok. ³ Wek aa yeku tak akōlakōl tē rōök yok Nhialic Wāda rin luaidun bēn gam yic, ku week aaci luui apēl rin nhiɛr wek Jethu Kritho, ku riēlkē puoθh rin njoθh wek ye. ⁴ Anjicku miēthakua lɔn nhiɛr Nhialic we, ku aci we lɔc ku bāk aa kacke. ⁵ Rin yok aaci Wēt Puoθh Yam bēi tēnē we, acie wēt ē path, ee cath kek riēl ku Wēi Nhialic ye nyuoθh lɔn ē yen yic alanden athɛr. Anjickē yen tē cī yok ciēj thīn wäär rēer yok ke we, ee rin ku buk we kony. ⁶ Wek aaci rōt thoŋ jo ku Bānyda, rin na cɔk alɔn cī wek gum apēl, ke wek aaci wēt piŋ ke miēt ē puoθh bō tēnē Wēi ē Nhialic. ⁷ Ku kēya, tē cī wek ciēj thīn yen aci kɔc cī gam Mathedonia ku Akaya tīj. ⁸ Ku acie rin cī wek wēt Bānyda

Jethu pišc tēnē kɔc Mathedonia ku Akaya ē rot, gamdun tēnē Nhialic aci kɔc pinynhom njic ēbēn. Ku acin kē lēuku buk bēn lueel. ⁹ Rin aa jam lɔn cī wek jo njic nyuošc wäär cī yok keny tēnē we, ku kē cī wek muθl thīn bāk jak cī bēn aa theek, ku ye Nhialic ē yic pir yetōk yen yakē door. ¹⁰ Ku bāk Wēnde yen bī bēn pan Nhialic tiit, Wēnde Jethu yen cī jot thou yic, ku ē yen abī jo lušk tē luk Nhialic luk rin cī yen ke puoθh riāak apēl rin adumušmku.

2

Käk cī Paulo looi Thethalonika

¹ Miēthakua, anjickē kek week lɔn kenyda tēnē we akēc nom tɛɛc piny. ² Anjickē yen tē cī jo lāat thīn, ku jōr jo Pilipi ke jo kēc yet tēnē we. Ku na cɔk alɔn wäär cī kɔc juēc ye wic, ke Nhialic aci jo bēn dɛet puoθh buk we lēk Wēt Puoθh Yam bō tēnē ye. ³ Wäär ye yok we lēk Wēt Puoθh Yam, wek aa we cuk ē lēk lueth, tēdē ke jo ye jam rin le yen kē buk yok thīn, ku acin raan cuk wic ku buk ruēeny. ⁴ Kēya, aa yeku them buk aa jam tēcīt tē wic Nhialic ye thīn rin cī yen jo lɔc, ku thōn jo luoi bī yok Wēt Puoθh Yam aa pišc. Aa kēcku them ku buk aa looi kēn kɔc miēet puoθh, ee kēn wic Nhialic raan kē tō kɔc puoθh njic. ⁵ Anjickē apath lɔn yok aa kēc bēn buk we bēn wel nhīim wēl puoθh yeku ke lueel, ku aa kēcku ke lueel buk rōt kum ē ke, bī la kē yok tēnē we. Nhialic anjic kē tō yopuoθh. ⁶ Akēcku wic ku bī la raan lec jo ē kamkun ku kɔc kāk, ⁷ ku cīt lɔn ye yok atuuc Raan cī lɔc ku dɔc, ee la kēn buk aa wic tēnē we. Wek aa we nhiarku, ku rēerku ke we cimēn ye man mīth miēthke muk. ⁸ Rin nhiɛr yok we apēl acie Wēt Puoθh Yam yen wicku buk lēk we ē rot, aa cuk gam buk thou rienkun aya. Wek aa we nhiarku apēdit. ⁹ Yeen adhiēlkē muk wenhīim wek miēthakua tē cī yok luui thīn apēl. Yok aaci luui akōl ku wēer, rin ku bī ciēn kē yeku thiēc tēnē we tēwäär ye yok we pišc Wēt Puoθh Yam ē Nhialic. ¹⁰ Wek aa njic kāk cuk looi, agut Nhialic anjic aya lɔn yok aaci njic cej kek wek kɔc cī gam, ku week aa cuk ciēj ē dhēl dhēēj la cōk cīn yic agāk. ¹¹ Anjickē yen tē cī yok we ciēj thīn, acit tē ye raan ē dhiēth miēthke ciēj thīn. ¹² Wek aa cuk cɔl aril puoθh, ku wek aa cuk nyuošc puoθh, ku lok tujen ke lēku we ku bāk pir dhēl yen Nhialic cɔl amit puoθh, Nhialic yen we cɔl ku bāk rōt mat bānyde ku duaarde yic.

¹³ Ku ala wēt dēt ye yok Nhialic leec akōlakōl. Wäär bī yok wēt Nhialic tēnē we, aa cāk piŋ ku gamkē, ke ye wēt bō tēnē Nhialic, acie kē bō tēnē raan. Ku wēt Nhialic alui wepuoθh ke war piērdun yic wek kɔc cī gam. ¹⁴ Miēthakua, kāk cī rōt looi tēnē we aa cīt kāk cī rōt looi tēnē akut kɔc cī wēt Jethu

Kritho gam Judia. Wek aaci käreç yök tēnē kackun cimēn wäär cī koc cī gam Judia käreç yök tēnē koc Itharel, ¹⁵ cī koc kōk keyiic koc kāk Nhialic tīj nōk, ku ben koc kōk keyiic Bēny Jethu nōk. Ku kocken kōk aaci yo cōl agum. Keek aaci Nhialic rac pušū apeī. Keek aa koc ater tēnē koc ēbēn. ¹⁶ Acik them bik yo aa gēl buk koc cie koc Itharel lēk wēt bi ke lušk. Kēya, keek aacā adumušōm yekē ke looi akōlakōl thōl thook. Ku emēn Nhialic aci pušu riāāk tēnē ke ku aabi tēm awušč.

Awic Paulo bi koc Thethalonika ben la neem

¹⁷ Ku yook miēthakāi, tēwäär cī yo pušk yiic ē kaam koor, aa guāpkua kek aake cī jāl, ku wek aa we yeku tak tē cī yok we dak thīn, ku acuk them apeī ku buk we ben tīj. ¹⁸ Acuk wic ku buk dhuk tēnē we. Yen nhom aca them arak juēc ku ba dhuk, ku jōj ater ē Nhialic akēc yo pušl ku buk dhuk. ¹⁹ Cie week ē rōt wek ē nōth, ku miēt ē pušu. Ku cie wek ajōmdan bi yok nhiam Bānyda Jethu nhom tē le yen dhuk? ²⁰ Wek aa diik ku miēt ē piānda.

3

Timothī aci la Thethalonika

¹ Acuk jāl yök lōn nadē, ke kē cī yok we bi ben tīj, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk dōj Athen warou, ² ku Timothī acuk tooc bi la tēnē we, ku ē wāmāathan lui kek yo ē tōk tēnē Nhialic yok koc koc lēk Wēt Puōth Yam, rin Raan cī lōc ku dōc. Yen acuk tooc ku bi we la cōl aril puōth ku bi we kony gamdun yic, ³ rin ku bi ciēn raan tōk ē kamkun bi yenhom ben waar wēt guum wek. Week nhīim anjēckē lōn guōm ē kē tōōj tā kam kāk cī Nhialic guir tēnē yo. ⁴ Cimēn wäär ŋot rēer yok ke we, acuk lēk we tuēj lōn yook yodhie yok aabi guum, ku yeen anjēckē apeī, yen ē kē cī rot looi alanden. ⁵ Ku ē yen kē tooc yen Timothī. Yen acā lēu ku ba guum acin, ke yen aci yen ye tooc bi gamdun la tīj. Aduēr ayic alanden lōn nadē ke jōjrac aci we lōk ruēēny, ku luōidan cuk looi aci riāāk.

⁶ Emēn Timothī aci dhuk ciēn, ku yeen aci thoŋ path cī yo miēt puōth bēi lōn wek anjot we muk gamdun ku nhiarkē rōt. Acī lēk yo lōn ye wek yo tak akōlakōl, ku awiēckē bāk yo ben tīj cimēn wic yok ye buk we la tīj. ⁷ Kēya, käreç gumku ke yiic, yok aaci gamdun deet puōth miēthakua, ⁸ rin cī yok ye piŋ emēn lōn kēēc wek ē cōk gam yic, gam yo gām piŋ yam. ⁹ Buk Nhialic leec apeī kēdē riēnkun, rin miēt pušu rēer ke yo Nhialic nhom ē wētund? ¹⁰ Akōl ku wēer, Nhialic ayeku thiēc yopuōth ēbēn ku buk we la tīj ku nyuthku we kē ŋot kēckē ŋic gamdun yic.

¹¹ Bi Nhialic yen Wāda nhom ku Bēnydan dīt Jethu dhēl guir tēnē yo ku buk la tēnē we. ¹² Bi Bānyda nhiēr juak kamkun ku koc kōk aya apeī, cimēn nhiēr yok we. ¹³ Bi we cōl aril puōth, ku wek aabi ya koc cīn gup adumušōm Nhialic Wāda nhom, tē le Bānyda Jethu bēn kek koc ē kacke ēbēn.

4

Pir Nhialic cōl amit pušu

¹ Kēya miēthakua, wek aa cuk lēk tē bi wek ŋic ciēj thīn bi Nhialic pušu miēt. Ku ē yen tē piŋ wek thīn alanden. Ku emēn wek aa yeku lōj ku yōōkku we rin Bānyda Jethu, bāk ciēj kēnē cuōt tuēj. ² Wek aa ŋic kē cuk lēk we ē riēl cuk yök tēnē Bēny Jethu. ³ Wek aa wic Nhialic bāk dhīel aa koc path, ku cāk wepuōth ye yiēk kāk ē bal. ⁴ Ŋek adhīl yeguōp tiit bi ciēj dhēl puōth Nhialic kek athēk, ⁵ ku cī yepušu yik kāk ē bal cimēn raan cīn gam tēnē Nhialic. ⁶ Ku ē kēnē yic, acīn raan loi kērac tēnē mēnhē dēt cī gam. Wek acuk lēk ē wēt kēnē, ku acuk tēt we aya lōn bi Nhialic koc käreckā looi tēm awušč. ⁷ Acī Nhialic wic buk yopuōth aa yiēk kāk ē bal. Awic buk ciēj yo cīn gup adumušōm. ⁸ Kēya, raan kucē bi wēl cuk lēk weekkā cī piŋ, acie wētāda yen cī piŋ, ee wēt Nhialic, Nhialic we yiēk wēi.

⁹ Acīn kēn nadē ke benku lueel athōr kēnē yic bāk koc kōk cī wēt Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guōp aci we piōc tē bi wek rōt aa nhiaar thīn kamkun. ¹⁰ Ku ē yic, wek aa nhiaar miēthakun Mathedonia yic ēbēn. Ku anjot lēkku we, bāk nhiērdun juak yic. ¹¹ Tāūkē wenhīim ku bāk ciēj apath, bāk cī ē ciēj guēnyguēny, ku raan ē rot muk apath kam koc ē kōjde cimēn wäär cī yok ye lēk we. ¹² Na luōikē ē kēnē ke wek aabi koc kōk kēc wēt Jethu gam nhiaar ku thekkē we. Luōikē rōt bi ciēn kē yakē wic tēnē koc kōk.

Akōl bēn ē Bēny

¹³ Miēthakua, awic ku bāk yic ŋic rin koc cī thou ē kamkun, ku bāk cī dhiau wepuōth cimēn koc kōk cīnkē yekē ŋōōth. ¹⁴ Ayeku gam lōn cī Jethu thou ku aci bēn piŋ. Kēya, yook aya, ayeku gam lōn Nhialic aci koc cī wēt Jethu gam ku thoukē, cōl aa ben piŋ ku dhukkē kek ye.

¹⁵ Kēn yen lēkku we emēn, ee kē cī Bēny piōc tēnē yok koc bi ŋot yo piŋ. Akōl bi Bēny bēn, yok aaci bi la tuēj tēnē koc cī kaŋ thou. ¹⁶ Koc ēbēn aabi rōl atunydit Nhialic piŋ, ke koth kaŋ ē Nhialic lēk koc, ku Bēny guōp abi bēn piŋ nhial. Ku koc cī thou ke cī wēt Raan cī lōc ku dōc gam, kek aabi kaŋ piŋ. ¹⁷ Ku yok koc bi ŋot yo piŋ akōl kēnē, yok aabi kuōōt yiic ke ke, ku yēth yo luāt yiic buk rōm kek

Bëny aliir yic nhial, ku yok aabi rëër ke Jethu akölaköl. ¹⁸ Këya, dëetkë wepuöth ë wëlkä.

5

Guierkë röt ë rin bën Bëny

¹ Acin kën nadë ke benku lueel athör këné yic buk aköl bi kakkä röt looi lëk we. ² Anjäckë kek we lön Bëny abi bën ke cii njic, cimën dhie ye cuär bën waköu ke cii njic. ³ Të lueel ye ëlä, “Këriëc ëbën apath acin kërac,” ke këreec bi kóc gum thün abi dhiel bën ke cín raan ye tak lön bi yen rot looi cimën tinj dhie röp rem apeí. Ku acin kóc bi poth ë këreec këné yic. ⁴ Ku wek miëthakäi, wek aacii cit kóc rëër muöth yic, rin wek aa njic Nhialic. Këya, aköl këné acii bi la ciel wegup cimën cuär ke kuöckë. ⁵ Week ëbën, wek aa rëër ruel yic rin njic wek Jethu. Yok aacii cit kóc rëër muöth yic kuc Nhialic. ⁶ Na ye këya, ke yok aacii nin cimën kóc kök, yok aa dhil nhüim tir ku dukku ye wiet mäü. ⁷ Ee waköu yen aye kóc nin, ku yen dëk kek thün mäü apeí. ⁸ Ku yok aa kóc ruel. Këya, tïrku nhüim ku titku röt ë gamda ku nhiërda bi jönrac yo cii duöñ. Ku colku nöth rëër ke yo lön bi Jethu yo luök, aye köt. ⁹ Rin Nhialic akëc yo lóc ë tén rin bi yen yo tëm awuöc aköl lunđit, aci looi këya, bi yo luök dhël Bányda Jethu Kritho. ¹⁰ Aci thou rienkua rin bi yok pír yodhie kek ye aköldä, të piir yok ayi të ci yok thou. ¹¹ Yakë wepuöth dëet, ku kuonykë röt kamkun, cimën looi wek ye ëmën.

Lëk ciëen ku muöth

¹² Wek aa lëñku miëthakua ku bäk kócdit wat wenhüim gam Bányda yic, kóc luikä apeí kamkun theek, kóc we nyuöth kë bäk looi pír kóc ci gam yic. ¹³ Njäckë kóc ciëëñ apëidit ku nhiarkë ke rin kápuöth yekë ke looi. Ku njäckë ceñ kamkun.

¹⁴ Week aa yööku miëthakua, bäk kóc aa dak rööť cie luui lëk, ku riëlkë kóc riöc gup nyin, ku kuonykë kóc wic kuöony, ku yakë raan ëbën jáam ke we ci wepuöth päl piny. ¹⁵ Dhielkë njic lön acin raan guur kërac këreec dët, ku yakë wic wepuöth bi ya këpath yen yakë looi kamkun ku kóc ëbën akölaköl.

¹⁶ Yakë rëer we mit puöth akölaköl, ¹⁷ ku yakë rëer we röök, ¹⁸ yakë Nhialic leec, kuat këriëc rot looi téné we. Kënë, yen awic Nhialic téné we piërdun yic, ke we ye kóc ci mat kek Raan ci lóc ku dac, Jethu. ¹⁹ Duk Wëi Nhialic gël nom. ²⁰ Ku duk wël kóc ye lueel lön ye kek kák Nhialic tinj, ye yööñ yüic. ²¹ Kañkë deet yic, muökkë wenhüim këpath, ²² ku duökkë röt ye thiäk kuat kërac.

²³ Bi Nhialic ë yo yiëk döör, we looi bäk aa kóc path këriëc ëbën yic, ku muk wëikun ku guäpkn ke cín yic ajuëc aköl bi Bányda

Jethu Kritho. ²⁴ Ku yen raan we cöl ala gam ku abi looi.

²⁵ Röökkë aya rienkua miëthakua. ²⁶ Miäthkë kóc ci gam puöu ëbën. ²⁷ Wek aa yöök rin Bányda, bäk athör këné kuen téné kóc ci gam ëbën.

²⁸ Bi dhëëñ Bányda Jethu Kritho rëer ke we.

Athör ë rou cï Paulo gät koc cï gam Thethalonika Wët nom

Athör tuel yic tēnē akut koc cï gam Thethalonika, ēci Paulo gät lōn Raan cï lōc ku dōc abī bēn dhuk pinyinhom. Kēnē ēci koc kōk liāap nhūm Thethalonika. Ku athōrden yic tēnē koc Thethalonika aya, Paulo ē jam lōn akōl bi Bēny bēn aci thiōk. Rin ē wēt kēnē, koc kōk aake cī kōōc ē luoi, ku rēerke ē path ke tit bēn Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku Paulo ē wēt kēnē cōk piny ku nyooth, lōn tuel ke Raan cī lōc ku dōc kēc dhuk, ke raan cōl “Raan Rac” apeī abī tuōl ku yeen abī yet nhial apeī luoi kārēc.

Ku Paulo atuny Jethu, ee koc cï gam leec rin gamden looi kek luoi pīr akōlriēēc ēbēn, cōk alōn rēer kek ke gum ke liēep kenhūm ēmēn. Aaye dēst puōth bik kōōc ē cōk ku buōthkē tēden yen luui thūn yic, ku lek tuel ke loī kāpath.

Kāk tō thūn

Muōth tuel 1:1-2

Paulo adeet koc cï gam puōth 1:3-12

Kāk bi rōt dhiel looi ke Jethu kēc dhuk 2:1-12

Koc cï gam aa dhil kōōc ē cōk 2:13-17

Rōōkkē riēnkua 3:1-5

Koc aa dhil luoi 3:6-15

Muōth ciēēn 3:16-18

¹ Yēn Paulo ku Thilath ku jōl a Timothī aa yok cī we tuōc athōr wek akut koc cï gam gen Thethalonika, ku yakē koc Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho.

² Bi Nhialic Wāda ku jōl a Bānyda Jethu Krītho we yiēk dhēēj ku dōōr.

Paulo adeet koc cï gam puōth

³ Miēthakāi yok aa Nhialic dhiel leec akōlakōl ē riēnkun. Ku ē yic buk looi kēya, rin gamdun ē rot juak akōlakōl ku nhiēr kamkun ē rot juak aya. ⁴ Ku ē yen rin ye yok jam ke yo nhiam ē riēnkun akuut koc cī gam nhūm. Yok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cōk alōn ye wek rēer ke we jōr.

⁵ Ku Nhialic aci jōōr kēnē looi bi yen tē le yen cōk thūn nyuōth. Rin abī we looi bāk aa koc bi mat bānyde yic, rin bānyde yen aguūm wek. ⁶ Ku Nhialic abī kē la cōk looi, rin abī koc kek we jōōr cōl aa gum aya. ⁷ Ku yen abī kāk gumku nyaai tēnē yo ku wek koc gum ēmēn, ku lok tēn lōj yodhie. Kēnē abī rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek riēldit apeī kek atuucken nhial. ⁸ Tē bī Jethu, mac abī dēp, ku koc cī jai wēt Nhialic abī tēm

awuōc, kek koc cī jai bik cī pīr Wēt Puōth Yam ē Jethu Bānyda. ⁹ Keek aabi tēm awuōc bi kek gum akōlriēēc ēbēn, ku keek aabi gēl wei tēnē Bānyda Jethu, ku kākken dit puōth bi ya kāk koc gōi, yiic. ¹⁰ Tē bi yen akōldā, ke yeen abī gām aleēcdit apeī rin kē cī looi rin kacke. Ku koc cī gam aabi gāi ku dorkē rin riel tō kek ye.

¹¹ Ku ē yen kē ye yok rōōk akōlakōl riēnkun. Yok aa Nhialicda thiēēc bi we bēēi pīr cī yen we caal thūn yic, ku bi we tūj ke lēukē bāk met ē pīr kēnē yic. Nhialic abī we yiēk riel ku bāk kāpuoth wiēckē bāk ke looi, aa looi. Ku bāk kāk wiēc bāk ke looi aa looi dhēl la cōk rin cī wek Jethu gam. ¹² Tē looi wek ē kēnē ke wek abī Bānyda Jethu cōl aye leec, ku abī we cōl aye theek. Kēnē abī rot looi rin dhēēj Nhialicda ku Bānyda Jethu Krītho.

2

Kāk bi rot dhiel looi ke Jethu kēc dhuk

¹ Miēthakāi, calkē rōt aa benku lēk bēn Bānyda Jethu Krītho, ku tē bi yok yōnhūm mat thūn ku rēerku kek ye. ² Duōkkē rōt cōl aa liēep nhūm ku riāākkē puōth wēl ye ke lueel lōn cī Bānyda Jethu bēn. Tēdē alēukē bik lueel lōn cī Wēi Nhialic yo nyuōth ē kēnē, tēdē ayekē lueel lōn cī yok kēnē piōōc tēnē koc, tēdē lōn cī yok ye gāt ku tucku ke. ³ Duōkkē rōt cōl awēj nyūn kuat dhōl yiic ēbēn, rin akōl bi Bānyda bēn aūoot, yet akōl bi koc juēc keyiic jāl mat ku kueckē wēt Nhialic, ku Raan Rac, raan lōōj dhōl yiic ēmēn abī tic, raan ye pan mac kēde. ⁴ Yeen abī jai kuat kē ye door ēbēn, ku yeen abī rot tāūu tuel kēriēēc ēbēn nhom ke ye door ke cit Nhialic. Abī rot yāth tuel ku dhēl Nhialic ku rēc kāk ye Nhialic door ēbēn. Ku yēth rot nhial ku tēu rot ciel luaj Nhialic.

⁵ Cāk kākā ye tak lōn cī yen ke lēk we wāār rēer yen ke we? ⁶ Ku ēmēn anjēckē alanden yen kē gēl Raan Rac, raan lōōj dhōl yiic bi cī bō. Ku yeen abī nyuōth tē le tēde bēn. ⁷ Ku riēlden ye kek kuec lōōj ēbēn alui piiny, ku yeen abī luui piiny kēya yet tē bi raan ye gēl nyaai. ⁸ Tēēn ke Raan Rac, raan lōōj dhōl yiic ēbēn abī tic. Ku tē le Jethu Bānyda bēn ka bi nōk aliir thok ē path ku mēr piny ē ruelde. ⁹ Raan lōōj dhōl yiic abī bēn ke riel jōjrac. Ku abī kāk cie yith ya looi, kāk ruēēny ye tē ye luoi ke koc gōi. ¹⁰ Ku looi kuat kāk ye ke koc ruēēny ēbēn tēnē koc bi mār. Keek aabi mār rin cī kek kuec bik yic cī nhiar rin bi ke luōk. ¹¹ Ku aabi Nhialic looi bi ke ruēēny apeidit bi ya kē cie yic yen yekē gam ē rot. ¹² Ku kē bi rot looi akīn, kuat raan kēc yic gam ku ye puō miēt luoi adumuōōm yic, abī luōk wei.

Kɔc cī gam aa dhil kɔɔc ɛ cōk

¹³ Miēthakāi, wek aa kɔc nhiēr Bēny. ʎok aabi Nhialic aa leec ɛ rienkun akōlakōl rin wek aaci Nhialic loc bāk tō kam kɔc tuenj bi kaŋ lušk yiic. Wek aaye lušk dhēl Wēi Nhialic we looi bāk aa kɔc path, ku rin ye wek wēt yic gam. ¹⁴ Nhialic aci we cɔl ɛ dhēl Wēt Puoth Yam yen yeku lēk we. Yeen aci we cɔl ku bāk diik Bānyda Jethu Krītho rɔm kek ye. ¹⁵ Kēya, miēthakāi duškkē wenhīim war, lak tuenj ke we muk yic cuk pišɔc tēnē we wāār rēer ʎok ke we, tēdē ke cuk gāt athōr cuk tušc we yic.

¹⁶ Nhialic Wāda anhiar ʎo, ku ɛ ʎo nyuōth lier piānde. Ku ɛ yen cī yen ye kɔɔc deet yen ʎo dɛet puōth, ku cɔl anjicku lɔn bi ʎok la pan Nhialic. ʎok aa rōök bi Nhialic kek Bānyda nhom, Jethu Krītho, ¹⁷ week dɛet puōth ku gēm we riel bi wek aa luui kápath. Ku lēukē bāk kápath aa lueel akōlakōl.

3*Ršɔkkē rienkua*

¹ Ēmēn, tē jɔl wētdiē wīik, wek aa ʎɔɔk miēthakāi bāk rōök rienkua, rin bi wēt Bānyda lac thiēi piny ke diēkde cimēn cī yen rot looi kēya kamkun. ² Ršɔkkē aya bi Nhialic ʎo kony tēnē kɔc rec, rin acie raan ebēn yen wēt gam. ³ Ku Bēny ɛ kē ye lueel tiēenj nhom, ku abi we dɛet puōth ku abi jɔŋrac gēl bi ciēn kēreec lui we. ⁴ Ku Bēny yen ɛ ye cɔl anjicku alanden lɔn looi wek kē yeku lēk we, ku lɔn bi wek la tuenj ke lušikē kēya. ⁵ ʎen ɛ rōök bi Bēny we cɔl anjic nhiēr Nhialic apēidit. Ku ʎik we riel pušu cimēn riel piānde yen Krītho.

Kɔc aa dhil luui

⁶ Miēthakāi, wek aa lēkku riel cī Bānyda Jethu Krītho gām ʎo bāk rōt mɛec wei tēnē miēthakāi aa dak rōöt cie luui, cie kāk cuk lēk ke ye looi. ⁷ Week anjickē yen tē dhil wek ʎo kiēt thīn, rin ʎok aa ʎo cie rōt ɛ dak wāār rēer ʎok ke ɛ tōk. ⁸ Acin kēnē raan cuk kaŋ lōöm ke kēcku ʎɔɔc, ʎok aa ʎo ye luui akōl ku wēer, ee rin bi ciēn raan kamkun tēu kēde piny bi yen ʎo kony. ⁹ Kēnē acuk looi, ku acie lɔn cīn ʎok yic buk we thiēc ɛ miēth. ʎok aaci luui, rin bāk ʎo kiēt bāk pīr cimēnda aya. ¹⁰ Acuk lēk we wāār rēer ʎok ke ɛ tōk, “Na ye raan kuc bi cīi lui ke duškkē gēm kēcam.”

¹¹ ʎok aa gāt athōr kēnē rin ayeku piŋ ēmēn lɔn rēer kɔc aa dak rōöt cie luui kamkun, kɔc cie kākken ye looi, kɔc rēer ke ciik rōt kāk kɔc kōk yiic. ¹² ʎok aa lēk kōckā riel Bānyda Jethu Krītho bik pīr pīr path, ku yekē luui bik rōt muk kākken. ¹³ Ku week, miēthakāi duškkē dhōr luui kēpath.

¹⁴ Na le raan kuc bi wēt ca gāt athōr kēnē yic cīi gam, ke muškkē nhom ku yakē gōšr, ee rin bi njic lɔn yen kērac yen looi. ¹⁵ Ku

duškkē ye ciēenj cimēn raan la ater ke we, lušikē cimēn menhkui dun wiēckē bi kāŋ njic.

Muōth ciēn

¹⁶ Bi Bēny nhom gušp, raan ʎo gām dōšr we yiēk dōšr, kuat kēriēc ebēn yic akōlakōl. Ku rēer ke we ebēn.

¹⁷ ʎen Paulo, ʎen agāt ɛ muōth kēnē ɛ ciēendiē, kēnē yen ɛ tē ye ʎen rienkiē gāt thīn athōr ya gāt ebēn cōk, kēnē yen ɛ tē ye ʎen ye gāt thīn.

¹⁸ Bi dhēenj Bānyda Jethu Krītho rēer kek we.

Athör tuenj cî Paulo gät Timothî Wêt nom

Timothî ë ye riënythii cî gam pan yen Turkia ëmën, wun ë raan Giriik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ë piöoc. Athör kënë cî Paulo gät Timothî ë jam wël kadiäk.

Athör aci jöök yöök piöoc lueth tënë akut koc cî gam, cî liäap nhom kek piöoc koc Itharel ku koc cie koc Itharel. Piöoc kënë aye lueel lön käk pinyndhom aa rëc. Ku alëu raan bi kuöony yök ë njiny kånj cî moony ë rot, ku luoi ye ke müth kök theek ku cîi thiëk. Ku dët ye kek rou tã athöör yic aya, ee piöoc mäac akut koc cî gam ku duör Nhialic kek tã bi bëny koc cî gam ku jöl aa koc ke kuöny aa rëër thün. Ku kë ye kek diäk, Paulo ë Timothî wëät athör cök ciëen tã bi yen ya alony Jethu Kritho thün, ku jöl a luoi muk ke löng akuut juëc koc cî gam.

Käk tã thün

Muüth tuenj 1:1-2

Piöoc rin akut koc cî gam ku koc mac ke 1:3-3:16

Piöoc tënë Timothî rin luoside 4:1-6:21

¹ Ee yen Paulo atuny ë Jethu Kritho cî Nhialic yen yo luäk, ku Jethu Kritho yen njäthda lëk ba ya atuuc. ² Ee yen tue athöör manh cit manhdie ayic cî wët Nhialic gam col Timothî. Bi Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bányda yin a njaän ku yik yi dhëej ku döör.

Paulo aci Timothî lëk bi yenhom tiit piöoc ë lueth

³ Wäär cieth yen ya la Mathedonia, yin aca yöök ku ba rëer Epethuth, rin ba koc koc piöoc ë lueth yöök ku bik cîi la tuenj ke piöoc wël lueth. ⁴ Lëk ke bik köoc anyikööl yekë ke lueel akölaköl. Ku jöl aa rin juëc wärkendit koc, ee rin ye koc rëer ke teer röt ë path, acin kë yekë juak käk cî Nhialic guiir yiic. Rin wët Nhialic aye njic tã cî raan gam. ⁵ Wët lëk yi ë rin nhiër bën ke njic puön path, ku gam ë yic. ⁶ Koc kök aa cî kenhüim wel roor ku yekë jam wël cin kë kony koc thün. ⁷ Awickë ku bik koc piöoc lööng Nhialic, ku keek acie wëlken yekë lueel ë deet yiic, wël yekë ke lueel ke cî kepuüth tönj.

⁸ Anjicku yen lön puüth löng tã njic ye muk nhom apath. ⁹ Anjicku aya, lön löng acie looi rin koc path. Aye bëëi bei rin koc rëc. Ku aa koc löng dhäl yic, ku koc cî wët Nhialic dhäl yic. Ku koc kärëc looi, ku koc cie Nhialic ye rööck ku cik thek. Ku rin koc ë koc ke dhiëth ke nöck. Ku rin koc koc nöck. ¹⁰ Ku tënë koc la gup akar ku koc kök ke lööm röör kök cit ke. Ku

koc koc yaac, ku alueth, ku koc ë lueth lueel cak aa lön kuënj ke, ku jöl a këriëc ëbën cîi thääny kek yith ye piöoc. ¹¹ Ku piöoc puüth kënë athöng kek Wët Puüth Yam path apei bõ tënë Nhialic la döc, ku ë yen aci thön ya ba piöoc.

Dhëej Bëny tënë Paulo

¹² Jethu Kritho Bányda aba leec rin cî yen ya yiëk riel. Ku njöth yapuüu ku looi ya ba luoside looi. ¹³ Cök alön cî yen ke kuöc aa jam wäthëer rin Jethu, ku ca koc col agum. Ku ya käk kök looi, ke yen aci Nhialic nyuüth lier piände, rin yen aci luui ke cin kën ë njic. Ku yen a ya këc wët Nhialic gam. ¹⁴ Ku Bányda acä yiëk dhëengden dit apei kek nhiër, ku gam käk tã ë tök kek Jethu Kritho.

¹⁵ Wët yic yen lëu ba lueel, ku alëu bi gam akin, Jethu Kritho aci bën pinyndhom ku bi koc kärëc looi bën luäk. Ku yen, ee yen raan wat koc rëc nhüim. ¹⁶ Ku Nhialic alir puüu tënë ya, ku ë rin ë wët kënë yen aci Jethu Kritho ya nyuüth lier piände dit apei, rin bi ya yen ye ke raan kärëc looi apeidit nyuüth thün. Ku bi ya thöng koc bi wëtde gam aköldä ku yökkë pir akölrüëc ëbën. ¹⁷ Tënë Nhialic Madhöl Bëny mëc akölrüëc cie tün, Nhialic tök ye theek ku lec akölrüëc ëbën. Yenakan.

Paulo aci Timothî yöök ku bi yepuüu deet

¹⁸ Timothî, wëndie, yin aba thön kënë ku bi wël cî lueel rienku theer röt tiënj, rin na buüth keyiic ke yin abi luosidu njic looi, ¹⁹ tã muk yin gamdu apath ke njic puön path. Koc kök aa këc wël cî thön ke muk nhüim ku aaci gamden rac. ²⁰ Kam ë köckä aa yi Yëminaithe ku jöl aa Alekdhandër, koc kek ca thön jöngrac ku bi ke piöoc bik Nhialic cîi ben dhäl.

2

Tã bi koc aa röök thün

¹ Tuenj, yin ayöök bäk aa röök ku yakë Nhialic thiëc. Ku yakë rööck rin koc kök ku lëckë rin raan ëbën, ² cimën bënyaknhüim, ku koc kök tã riel kecin. Ku buk pir ke yo döör ke cin akëëk kam koc. Ku yeku kac tök kek Nhialic ku cinku gup acuul. ³ Kënë ë këpath ku ë Nhialic col amit puüu, ⁴ yen wic raan ëbën bi poth kërac yic ku bik wët yic njic. ⁵ Nhialic ë tök ku jöl aa raan tönj döör koc ke Nhialic, Jethu Kritho, ⁶ yen cî rot gam bi nöck bi koc ëbën waar, ku wët kënë aci nyuüth aköl cî löc. ⁷ Ku rin ë wët kënë yen aci ya kuany, ke ya atuuc ku ya raan piöoc tënë koc cie koc Itharel, ku ba gam ë yic luuel. Yen acü lueth lueth, ee yic yen aluuel.

⁸ Yen awic röör wuüöt thok ëbën, ku bik kecin taar nhial ke rööck tënë Nhialic, ke cin riääk ë puüu, ku agüth.

⁹ Yen awic diäär bik aa aien alëth path. Ku cikke kenhüim ye nai dhäl tuut kek koc. Ku

cik ye cien miläj tsc ku alëth ku guët käk ye yoc wëu juëc apëi. ¹⁰ Ku keek aa dhil röt col adhëj kăpuath yekë ke looi, käk ye diäär ci gam looi bik Nhalic aa door.

¹¹ Tik adhil piöc lier guöp ku ye wët ci lëk ye gam. ¹² Tik acä ye puäl ku bi ya piöc tädë ke la riel tënë rööor, aadhil rëer ke lir gup. ¹³ Rin Adam yen ë kəj cak, ku jol Eba bən cak. ¹⁴ Ee cie Adam yen ci wëj nyin ë ye tik yen ëci wet nyin, ku cii löj Nhalic thek. ¹⁵ Ku diäär aabi kony ku luäk keek dhiënh müth yiic, tē le kek tuenj keye koc ci gam, ku nhiër kepuüth, ku yekë koc ë luui kăpath dhël athëk.

3

Bäny akut koc ci gam

¹ Ku wët yic cın yic lueth akın, na le raan wic ye ku bi ya bëny koc ci gam, ke luai path nhiaar. ² Bëny adhil a raan cın këreec ye looi. Yeen adhil la tiej tók, ci gam puü ebën. Ku alir guöp ku cii kəj ye bāth ku athek yeguöp. Ku ë koc bən tənë ye njec lor. Ku alëu ku bi koc piöc. ³ Yeen acie raan ë wiet ë mäü, tädë keye raan ë tən. Adhil a raan njic cienj ke koc. Ku acie raan nhiar wëu apëi. ⁴ Adhil paande njec mac apath bi miëthke col athek ye, ku yekë wëtde piñ. ⁵ Na kuc raan paande mac, ke lëu kädë ku bi koc ci Nhalic gam njec aa guir? ⁶ Yen adhil a raan ci nhom bak ë gam yic rin ku bi cii nhiam bi luök wei aya cimën jərac. ⁷ Ku yeen adhil a raan ye koc kəc gam njec jam rienke, rin bi cii wai win jərac bi guöp yār.

Koc koc kony luai kək Nhalic

⁸ Koc koc kony luai kək Nhalic aa dhil aa koc path thek cın kək yekë moony. Keek aacie koc dek mäu apëi, tädë keye koc kok wëu. ⁹ Keek aa dhil gam ci nyuöth ke muk kepuüth, ku mukë puün yer. ¹⁰ Keek aa dhil them tuenj, ku na cik njec luui, ka jol puäl bik koc aa kony luai. ¹¹ Diäärken aya aa dhil gup la athëk ku cik ë luum koc tör gup, keek aa dhil aa koc lir gup, ku aacie koc ye ruëny këriëc ebën yic. ¹² Raan koc kony luai kək Nhalic adhil la tiej töj ci gam puü ebën, ku adhil miëthke ku paande njec mac apath. ¹³ Koc kek koc kony luai, ku aa luaiden njec looi, aaye thek, ku alëukë bik aa jam koc nhim ke cın riöc guöp. Ku piirkë gamden yic tënë Jethu Kritho.

Këril nyuöth

¹⁴ Cimën gët yen athör këne tënë we, aya njöth wek aba la tiej. ¹⁵ Ku na le kë göu ya, ke athör këne abi we col anjic tē lëu bi wek kək akut ci gam aa luai thin, ku yen akut koc ci gam ë Nhalic pir, yen ë mën yen yic kuony.

¹⁶ Acin raan lëu bi kē ci nyuöth, këdan theku ë yic, jai. Yeen aci nyuöth ke ye raan.

Acı Wëi Nhalic nyuöth lön ee yen raan la cök.

Ku aci atuuc nhial tiej, ku lëk wuööt ebën.

Ku koc pinynhom aaci bən la gam tənë yeen, ku aci yāth nhial pan Nhalic.

4

Koc piöc aa wëj

¹ Aye Wëi Nhalic luel ë gei lön koc kək aabi gamden cii ben aa thek aköldä. Keek aabi kək bi jakreec ke aa wëj nyin aa gam, ku buöthkë piöc jakreec yic. ² Piöc cit ë këne aye thiäi piny koc aa lueth koc wëj, koc cın kē njic piäthken. ³ Koc cit kakkä, aa koc yösk ka awuöc ku bi raan thiëk, ku ciem müth kək yekë tak ka reec. Ku yen Nhalic aci müthkă cak ku bi koc ci gam njic yic keek aa cam tē ci kek kaj rök. ⁴ Kwat këriëc ebën ci Nhalic cak apath, acin kē lëu bi koc kuc, ku yen këriëc ebën aye cam ku rök koc bi Nhalic leec, ⁵ rin wët Nhalic ku rök ë miëth col apath.

Aluan Jethu Kritho

⁶ Tē piöc yin wëlkä tënë miëthakua, ke yin abi ya raan luai path ë Jethu Kritho ci njec muk ë dhäl gam yith ku piöc path ca buöth yic. ⁷ Ku meec rot wei anyikööl cie yith ë Nhalic, anyikööl cın wëden yic cii path bi ke aa lëk koc. Lui apëi ba rot piöc ba pir cit tē wic Nhalic ye thin. ⁸ Luai ye raan looi ë guöp muk bi riel apath, ku luai ye yin rot piöc ba pir cit tē wic Nhalic ye thin ajuëen apëi, rin ala kē ye njöth thin pir ëmën yic, ku pir pan Nhalic aköldä. ⁹ Ku yic yen lëu ba luel bi gam akın. ¹⁰ Yok aabi buöc ku luuiku apëi, rin yok aa njth Nhalic pir, yen raan ebën kony, ku tuenj aa koc ci wëtde gam.

¹¹ Yakë koc yösk ku piöckë ke ë kakkä. ¹² Duöckë koc col aaye we dhäl gup rin koor wek. Ku luai kē röt bi koc ci gam röt aa thəj we ë jamdun yic, ku piërdun ku nhiërdun ku gamdun ku lön cın wek gup ajuëc. ¹³ Agut tē bi yen bən, yakë wël ci göt athör Nhalic yic kuën koc. Ku yakë koc lëk ku piöckë ke. ¹⁴ Duk yipuü wel wei kē ci yiëk yī yic ë rot, këwäär ca yök dhël ci Nhalic lëk koc ë rienku wäär tēu köc dit akut, koc ci gam kecin yinhom.

¹⁵ Täau yipuü piny apath ba kək Nhalic njec looi, ku bi raan ebën luaidu tiej tē le yen tuenj thin. ¹⁶ Tiej piërdu cök ku kək ye piöc apath. Dëet wëtdu yic apath, rin na loi këya ka bi yī luök ku koc wëlku piñ aya.

5

Käk loi tënë koc ci gam

¹ Duöckë raandit ye kuöc jään, yakë jään dhël athëk cimën wuurdun. Yakë riënythii

ɲiɛc jääm apath cimën miethakun, ²ku yakë diäärdit jääm kecit märkun, ku diäärkor kecit nyierakun ke we cïn puüth akuæth.

³Thekkë lëer cïn nhïim koc ke kony. ⁴Ku na la lëer mïth, tädë ke ye mïth miethke, ke keek aa dhilkë kaɲ nyuüth lön ci kek gam ë dhöl muk kek koc manyden thok thïn. Ku këya aabi koc ke dhiëth ke, wärken dit ku märken dit riop rin wäär muk kek ke. Ku këné yen ë Nhialic col amit puü. ⁵Lëer rëer ë rot ke cïn raan muk ye ayic ë Nhialic ɲüüth, ku ye röök wëer ku aköl, ke ye Nhialic thiëec ku bi ye kony. ⁶Ku lëer ye yiëk yepuü müet puü ë rot, acit raan ci thou cak alon ɲuüt pïir yen. ⁷Lëkkë kockun ci gam ë wëlkä aya, rin ku bi ciën raan gäk ke. ⁸Ku na le raan cïi koc ruäai kek ye muk, nadë ke ye manyde thok, ka ci kued ë gam, ku raan cïn gam aɲuëen tënë ye.

⁹Acin lër met akut lëer yic të këc ruönke thiärdätem waan thok. Ku ë ye tiɲ path tënë muonyde. ¹⁰Ku aye ɲic rin wët käpuoth ye looi, cimën lön ɲic yen mïth muk, ku ë koc goon apath, ku ë koc ci Nhialic gam luüi käpath, ku ye koc la kë jör ke kony, ku ye cool luüi kuat këriëc ëbën path.

¹¹Duükkë lëer kor ye mat akut lëer yiic, rin na lek röörot tak, ka col röt athiak, ku cik kepuüth ben yiëk wët Raan ci koc ku doc. ¹²Ku këya, ka cä awuüc looi ë rin ci kek athön wäär bik aa looi thon käu. ¹³Keek aya aabi piöc rëer piiny ë path ku yakë bëëi kuany yiic, ku dët rac aya, keek aabi aa koc alop jät ku yakë luup wël cïi path. ¹⁴Ke yeen aya tak lön puüth yen bi lëer kor aa thiaak, ku bik la mïth, ku mackë bäaikën apath, rin bi raan aterda dhël cïi yök bi ke aa jääm wël rec kegup. ¹⁵Lëer këc ëmën aaci jai wët Jethu ku keek aaci jorrac buüth cök.

¹⁶Ku na le tiɲ ci gam tölëer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cïi ke pël akut koc ci gam bi ya yen muk ke, rin bi akut koc ci gam yenhom yiëk muüsk lëer cïn nhïim koc muk ke.

¹⁷Bäny luui akut koc ci gam looi apath aaye theek ku riop ke, rin ye kek koc ë luui apeï, koc kek koc lëk wët Nhialic ku yakë koc piüsc. ¹⁸Aye athör theer wël Nhialic lueel, “Duk muüer der thok të luui yin ye bi rap kööm.” Ku këya, “Raan ë luui adhil yiëk ariüpdë.”*

¹⁹Duükkë wët goony raandit ye gam të ci yen koc karou ku diäk kek goony yen. ²⁰Të le yen koc ci kërac looi ka dhil nyieeny koc nhïim, rin ku bi koc kök këcit ë këné cïi ben looi.

²¹Wek ayöök Nhialic nhom, ku Jethu Kritho ku jöl atuuc ci Nhialic loc, thekkë wëlkä ke we cïi koc ye tek yiic bi la raan dët yakë ɲuään kuat kë luuikë yic.

²²Duükkë ye löoc yen lön kueny wek raan bi Nhialic luüü. Duükkë röt mat luüi kärec yiic, rëeräkë ke we lip gup.

²³Duükkë piü ye dek kepëc, yakë muün thin-nyüot dek, ku bi we kony bi thiöör we cïi ye lac piäär yiic.

²⁴Kärec ye koc kök looi aa la geï koc nyin, ku aake wat nhïim ë luk yic, ku koc kök aaye käracken cik thiaan jäl ɲic ciëen. ²⁵Ku ë dhöl töön këné, käpuoth ye raan looi aa cie muony, ku käpuoth kök ci thiaan aabi ɲic aköldä.

6

¹Aloony ëbën aa dhil luui apeï, ku yakë bänyken theek apeï, rin bi ciën raan kuc jam rin Nhialic, ku jöl aa piöoc ye yok koc piüsc. ²Aloony koc ci gam acik lëu ku bik kocken ci ke loony dhöl gup, rin keek aa wämäthakën. Kë lëukë bik looi ë lön bik luuiden aa looi apath, rin koc la kë yakë yök luüi yic, aa koc ci gam nhiarkë ke. Aa kek käk lëukë bäk ke piüsc tënë koc, ku yakë ke dëet puüth bik ke theek.

Piöoc ë yic ku piöoc ë lueth

³Raan piöoc wët dët cie këné ë Nhialic ku acïi thöŋ kek wël Bänyda Jethu Kritho ku jöl aa piüscda rin Nhialic, ⁴ke yeen anëk nhiam wei ku acin kë ɲic. Yeen ala kë wic cie thök yepuü bi rot aa teer ku göth ke koc wël cie yith, ku këné ë tiel bëëi ku këk koc, ku lëët koc röt, ku bëi diu rac kam koc, ⁵ku koc cïn nhïim aa röt cool ë teer ku acin yiny töl ke ke. Ayekë tak lön yath ë dhël koc col ajak.

⁶Ee këya, yanh la cök ë raan col ajak apeï, të ci yen këä töl ke ye gam piändë ëbën. ⁷Rin yook acin kë cuk bëëi pinyinhom, ku ka cïn dët lëuku buk nyaai thïn. ⁸Na lok kë camku ku kë cenju ka cïn dët yikku yopuüth. ⁹Koc ye wic bik jak, aaye piäthken thel kärec yiic, ku keek aa wëi käk kuckë ku kärec ye piäthken nhiaar, käk ke thel riääk yic ku rec ke. ¹⁰Rin ku bi raan jiek nhiaar, ee koc müet kuat käkjüec rec yiic. Koc kök aaci kepuüth yiëk jiek apeï agut bik nhïim määr ë gam, ku keek aaci käjuëc ɲöön ë nyin bëëi kepuüth.

Timothî aci nyüüth luüide

¹¹Ku yin raan Nhialic mæec rot wei luüi kärec yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui käk Nhialic ke yi ɲöth Jethu ku ye koc nhiaar, ye ye gum, ku ye raan ɲic ciën ke koc. ¹²Thär kë yeku gam apath, ku muk pir akölrüec yen ë col Nhialic yi apath aya, këwäär ca gam ba lueel thuondu koc juëc nhïim. ¹³Nhialic nhom, yen wëi yiëk këriëc ëbën, ku Jethu Kritho, yen ci ye lueel gai wäär Pilato nhom, yin aya yöök, ¹⁴muk löönkä nhïim apath ke cïn kë wääc yet aköl bi Bänyda Jethu Kritho ben bën. ¹⁵Lön bi

* 5:18 L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu ciëen) Jiëëny yic)

yen ben bën abî rot looi aköl cî Nhialic tak yen raan cî dɔɔc, ku yen Bënyɲaknhom yetök, yen Bënyɲaknhom tɔ tueɲ bänɲaknhüm, ku ye Bëny bänɲ. ¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciëɲ ruɛl yic, ruɛl cîn raan rot thiäk ye. Acîn raan cïi ye kaɲ tïɲ, ku acîn raan lëu ku bi ye tïɲ. Yen aaye theek, ku ala riɛldüt tet akölrïëëc ëbën. Yenakan.

¹⁷ Yöök kɔc cî jak kæk pïür pinynhom bik cïi nhiam, ku cik ñäthden tɛɛu kæk cie yith yiic cïmën jïɛk, ku ye Nhialic yen ñsthkë, Nhialic cî ɣo yiëk këriëëc ëbën ë biökruaalde ku buk puöth miɛt. ¹⁸ Yöök ke bik kápath aa looi, bik aa abiökruɛɛl, ku dhilkë kákken aa rəm kek kɔc kök. ¹⁹ Këya, keek abî jïɛk la cök tɔɔu ë riɛnken pan Nhialic. Ku ë yen abî ya kërîl düüt bi ke cök piny aköldä. Ku yen abî kek pïür la cök yök. ²⁰ Yïn Timothî muk kë cî kuëi yï apath. Mɛɛc rot wei ë jam rac cïi thiääk ke Nhialic yic, ku ater cîn yic kë kuany ye kɔc kök yïin jööny ë lueth ku luelkë ke ñjïëc ë käɲ. ²¹ Rin aye kɔc kök lueel lon ñic kek käɲ, ku ë tɛɛnë, keek aci mër wei dhöl gam yic.

Dhëëɲ Nhialic abî rëër ke we ëbën.

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî Wët nom

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî ala yic wël wëet juéc. Rin cit Timothî manh koor ku ye raan ye kony ë luoi. Wëtdit athör yic, ee gum. Timothî aye yösk bi yepuöu dëet ke la tuen ke nyooth wët Jethu Kritho ke cî gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puoth Yam ku athör theer wël Nhialic. Ku ye luui kecît raan ë piöoc ku ye raan koc lëk wët ë Nhialic, ke cî riöc koc bi ye luc ku jeikë wët lueel.

Paulo aci Timothî lëk athöör yic apeî ku bi rot cî met jam kanyaap yic ku teer wël kuc nhüim. Wëlkä koc ke pinj, aa kërac yök thün.

Ku këné ëbën, Timothî aci bën lëk pîr raan ë gët athöör, wët gamde, lier puöu, nhiër, riel ë puöu ku gum.

Käk tó thün

Muöth tuenj 1:1-2

Lec ku lëk 1:3-2:13

Wëet ku lëk 2:14-4:5

Pîr Paulo 4:6-18

Thök ë wël 4:19-22

¹ Ee yen Paulo atuny Jethu Kritho cî tooc ba koc bën lëk piir cî thön rëer ke Jethu Kritho.

² Tënë Timothî, manhdien nhiaar, bi Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bányda yi njaän ku yik yi dhëej ku döör.

Timothî aci dëet puöu bi gamde muk

³ Nhialic yen ya door puön cîn yic diu, aya leec cimën wärkuan dit. Aya leec tē tek yen we tē röök yen aköl ku wëer. ⁴ Yon cî wek dhiau rin cî yök puök aya tak, ku awiéc ku ba we bën tinj, rin ba puöu miät. ⁵ Lon ye wek koc cî gam ë yic amuök nom, ku athönj kek tēcit tē cî moordit Loith ku jöl aa moor Yunith gem thün aya. Aya yök yapuöu lon cî yin gam aya. ⁶ Ee rin ë wët këné yen aye yen yi lëk ba miéc wäär cî Nhialic yiék yi, wäär tēu yen yacin yinhom ba yi döoc col arëer ke dëp yipuöu. ⁷ Wëi cî Nhialic yiék yo acie yo col ariöc. Wëi Nhialic ë yo yiék riel, ku nhiarku rot, ku ye raan rot muk apath bi kërac cî loi.

⁸ Duk rot ye yök ciët yi bi guöp yär tē lëk yin koc wët Bányda, ku yeen aya, duk rot yök ke yi bi guöp yär rin cî ya mac wëtde. Mät rot ya ba gum rin Wët Puoth Yam, ku Nhialic abi yiék riel ba luui rin wëtde. ⁹ Yeen aci yo kony ku aci yo loc buk aa kacke, ku acie rin këpuöth cuk looi, ee rin këden wic. Ku aci Nhialic guiir këya rin piathde. Ku tēwäär këc piny guö cak, Nhialic ëcî Jethu Kritho guiir bi yo nyuöth piathde. ¹⁰ Ku ëmën Jethu Kritho aci loc ku döc, aluänja aci riel thou tiaam, ku

büi Wët Puoth Yam la gei cit ruel. Ku yik yo pîr akölrüëc ëbën.

¹¹ Nhialic aci ya kuany ba ya atuuc ku ya raan piöoc ba Wët Puoth Yam lëk koc. ¹² Ee wët këné yen aguum yen kakkä ëmën. Yen not ya këc puöu pëk wei, rin yen anjic raan cî yen wëtde gam, ku anjic alanden lon yeen ala riel, ku abi kë cî thön tiit apath agut cit aköl bi yen bën la dhuk. ¹³ Muk wël puöth yith ca piöoc tënë yi nhüim apath, ke cit käk ba buöth cök piërdu yic. Ku rëer ë gam ku nhiër yic, käk ye yök rin ye wektök kek Jethu Kritho. ¹⁴ Muk këpuöth cî thön yi apath ë riel Wëi Nhialic rëer kek yo.

¹⁵ Yün anjic lon cî koc ke rëer kek yen ëbën pan Athia, agut Pigeluth ku Yermojinith, kuc piöocdië ku jielkë.

¹⁶ Bi Nhialic paan Onethiporuth döoc rin aci yen kony bi yen a muöoc mieth, ku cîi guöp riöc wët cî ya mac. ¹⁷ Ku nawën la yëet Roma akëc bën gäau, aci tē tō yen thün bën yööp apeî agut tē yök yen ya. ¹⁸ Yeen abi Bëny Jethu col ayök këpath aköl bi yen bën la dhuk. Ku yün anjic apath yen tē cî yen ya kuony thün pan Epethuth.

2

Apuruk path tënë Jethu Kritho

¹ Ku tënë yi, yin wëndië, col rot aril puöu riel yen ba yök wët puöth Jethu Kritho, rin ye yök tök kek Jethu Kritho. ² Muk wël yon ca lueel nhüim ke koc juéc tō thün. Ku lëk ke koc ca deet puöth bik ke muk nhüim, ku aa koc lëu ku bik koc kök piöoc aya. ³ Gum kek yo cit ye apuruk path tënë Jethu Kritho. ⁴ Apuruk tō luoi yic aye wic ku bi bányde col amit puöu, ku acie rot la läap wël cie käk apuruuk yiic bi pîr cimenden. ⁵ Raan wëer kek koc ë kat yic, acie ariöp cî yen koc wuör ë yök tē këc yen lööj buöth yiic apath. ⁶ Raan ë pur apeî, adhil döumde kanj tem. ⁷ Tak yic apath yen kë lëu yi, rin Bëny abi yi col adet kånj yiic ëbën.

⁸ Muk yinhom Jethu Kritho, yen cî jät bei ë ranjic, yeen ee raan many Debit, cit tē cî ye lueel thün ë Wët Puoth Yam ya piöoc. ⁹ Rin ye yen Wët Puoth Yam piöoc ë yen ye yen gum, ku ye ya rek ciët ya ye raan cä awuöcdit apeî looi. Ku Wët Puoth Yam akëc rek bi cîi la tuenj. ¹⁰ Ku ë wët këné, yen aye yen këriëc ëbën gum, rin koc cî Nhialic loc ku bi ke luök rin Jethu Kritho, ku bik la duaar akölrüëc ëbën.

¹¹ Kakkä aa wël yith,

“Tē cî yök thou kek yeen,
ke yök aabi piir kek yeen.

¹² Ku na lok tuen ke yo gum,
ke yök aa mæc koc kek yeen.

Na jëiku, ka bi yök jai aya.

¹³ Ku na cuk ye koc kë ye lueel loi,

ke yeen ee kē cī lueel looi,
rin acī lēu ku bī rot jai ē rot.”

Raan luoi cī Nhialic gam

¹⁴ Ben kacku tāk kēnē, ku jāi ke apath Nhialic nom bik cī ye gōth kamken wēl yekē lueel. Acin kēpuoth ye yōk thīn, ku ē kōc ke piŋ rac. ¹⁵ Them apeidit ku ba rot nyuoōth tēnē Nhialic lōn ye yīn raan luoi cī gam, raan luui cie guōp ē riōōc, ku ē wēt Nhialic ē yic yen aye piōōc apath. ¹⁶ Ye rot col amec tē ye kōc jam thīn wēl cie wēl ē Nhialic, rin wēlkā aa kōc thēl wei. ¹⁷ Kāk bik aa piōōc aa wēl cīt tētōk cie dēm. Kam ē kōckā aayī Yēminaith ku Piletuth. ¹⁸ Keek aaci wēt yic dhōj, ku keek aa rēc kōc kōc cī gam nhūm, rin ye keek ye lueel lōn jōn bī kōc rōt jōt thōm yic aci rot looi thēr. ¹⁹ Ku yiny ril Nhialic cīt kuur cie nyooŋ cī thany kōu wēlkā, “Nhialic anjic kōc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ē Jethu ka dhil luoi kārēc puōl.”

²⁰ Pandit lāau yic ē yic la aduuk ku tōny, cī kōk looi mīlāŋ tōc ku kōk mīlāŋ thīth, ku kōk aaci cuēēc ē tiōp. Aduuk kōk ku tōny kōk aaye bēēi bei ē tōō yic, bī kōc ke luui nīn ciēm ke yai, ku aduuk kōk ē kuōōt ku tōny kōk tiōp aaye kōc luui ē path akōlakōl. ²¹ Kēya, tē le raan guōp wic bī kārēc cī ye looi, ka bī thōj kek aduuk ye kōc ke luui akōl yai, rin cī yen yepuōu tāau luoi ē Bēny yic, ku rēer ke cī rot guir bī kuat luoi path ya looi.

²² Duōkkē wepuōth ye yīēk kāk ē bal ku kāk kōk cimēn riēnythii, wēlkē tuen ē gam ku luoi la cōk, ku nhiēr ku dōōr wedhie wēk kōc yer puōth bāk Jethu aa cōol ē kuōōny. ²³ Ku calkē rōt amec tē ye kōc rōt tēr thīn wēl cīn wētden yic ku wēl kōc kuc kāŋ, rin anjickē lōn ye teer tōj bēēi. ²⁴ Aluaŋ Bēny acī lēu ku bī thōr. Yeen adhil a raan path tēnē kōc ēbēn, raan piōōc path lir puōu, ²⁵ raan cie kōc aterde ye thaaj gup tē cōk yen kenhūm piny, tēdē aabi Nhialic lēu bik kenhūm waar luoi kārēc yīic ku ŋickē yic. ²⁶ Ku dhāŋkē dēp cī jōŋrac ke deep, ku looi ke bik kākke aa looi.

3

Kārēc bī rōt looi nīn ciēēn yīc

¹ Muk ē kēnē nom! Tē le tēn bī Jethu dhuk piny nom thōk, ka bī yic riel tēnē yo Krīthiaan buk pīr tēcīt tē wic Nhialic ye thīn. ² Rin kōc ēbēn aabi rōt aa nhiaar ē rōt. Ku aabi wēēu nhiaar apei. Ku aabi kenhūm aa lēc, aabi nhiam, aabi kōc aa lāāt. Ku aaci wēt bī kōc ke dhiēth ke aa wēt ya gam. Aaci puōth bī ya rōt kēpauoth ye luoi ke. Ku aaci Nhialic bī ya theek. ³ Acin raan yekē nhiaar. Acin kē bik aa pāl piny. Aabi ya lum. Ku aabi ya kōc cie rōt ye duut kuat luoi kārēc. Ku aabi rēēc apeidit, ku aabi kēpath ye looi aa maan. ⁴ Keek aabi kōc ya

luōm. Aabi ya kōc kuith. Ku aabi nhiam ciēt kek path ē rōt. Keek aabi kāk miēt ē puōu aa nhiaar tēnē lōn nhiēr kek Nhialic. ⁵ Kōckā aabi rōt ya nyuoōth ciēt yekē kōc Nhialic. Ku kēnē yic aa kuc riel Nhialic lēu ye bī piēden waar yic. Col rot amec tēnē ē kōckā.

⁶ Kōc kōk keyiic aala bēēi yīic ciēt ke ye kōc path, ku kē tō kepuōth ē lōn bik diāar ye lac wel nhūm lēu, bik kē wickē ya looi. Diāar aa adumuōōm looi arak juēc, ku dōōr aliu kepuōth. Aa kāk wic piāthken kek aa yekē ke looi. ⁷ Diāar ye them akōlakōl bik piōc ku acikkē lēu bik yic ŋic. ⁸ Cimēn Janeth ku Jambrith aake cie wēt Mothith ye gam, ku kōckā aake cie yic ye gam, keek aa kōc cī nhūm kōōc ku aaci Nhialic jai rin liu kek ē gam yic. ⁹ Ku kē loikē acī bī la tuen apei, rin raan ēbēn abī ke tīŋ tē kuc kek kāŋ thīn, cīt mēn cī yen rot looi tēnē Janeth ku Jambrith.

Lēk ciēēn tēnē Timothī

¹⁰ Yīn anjic kāk ca piōōc ēbēn tēnē yī. Ku tē cī yen piir thīn. Ku kēn yen wiēc ku ba looi ē piērdiē yic. Aca deet yen yī, yen tē ye yen raan cī gam thīn. Ku lōn cī yen ye raan tuc guōp. Ku yen anhiar kōc, ku lōn ye yen kāŋ gum. ¹¹ Yen aci luc arak juēc. Ku yen aci gum apei. Yīn anjic kājuēc cī rōt looi tēnē ya Antiōk Ikonia, ku Lithra. Luny cī ya luc apei aca gum. Ku Bēny aci ya kuōny bei kecin ēbēn. ¹² Kōc wic ye ku bik piir dhēl Nhialic akuōt tōk yic kek Jethu Krītho, aabi dhial gum. ¹³ Ku kōc luui kārēc ku yekē rōt nyuoōth ciēt keye kōc path aabi la tuen ke looi kārēc apei, ku aa kōc tuōōr nyīn ku tuur ke nyīn aya.

¹⁴ Ku tēnē yī, lōar tuen ke yī looi yic yen cī piōōc tēnē yī, ku aca gam piāndu ēbēn, rin yīn anjic kōc kek ke piōōc yī. ¹⁵ Ku tēwāar ye yīn meth, yīn anjic wēl cī gōt athōr Nhialic yic, lēu ku bik yīn col aye raan ŋic kāŋ apath. Ku ŋiny kāŋ yen abī col aluāk dhēl gam Jethu Krītho. ¹⁶ Athōr wēl Nhialic ēbēn aa wēl ye Nhialic lēk kōc kākke tīŋ bik ke gōt, ku ē kōc kony bī kōc piōc ē yic, ee jai awuōc. Ku ee kārēc ye looi cōk piny, ku ee kōc nyuōth dhēl la cōk. ¹⁷ Rin bī raan ē luui tēnē Nhialic, ye lēu apei ku guir rot bī kuat luoi path ēbēn ya looi.

4

¹ Yīn adhiel lēk Nhialic nom ku Jethu Krītho yen bī luŋ kōc ēbēn luk akōldā, kōc pīr ku kōc cī thou rin bī yen bēn kek bāānyde. ² Piōōc kōc Wēt Puoth Yam, ku deēt ē kenhūm apath bik piŋ tēdē ke cik piŋ. Ku cōk kenhūm ku lēk ke bik kepuōth deēt ke piōōc ke, ke yī cī rot pāl piny. ³ Ala akōl bī bēn akōl cī kōc bī bēn piŋ ē yic, ku aabi kākken nhiarkē aa buōōth cōk. Ku keek aabi kōc piōōc juēc aa mat nhūm, bik ke aa lēk kāk kek nhiarkē bik ke aa piŋ. ⁴ Keek aabi kuc bik wēt ē yic cī ye

piñ, ku aa anyikööl kek yekë nhiaar. ⁵ Ku ye rot duut këriëc yic ëbën ku ye kãrec guum, loi kë ye raan Wët Puoθh Yam ë Nhialic piöc, ku ye luaidu looi ëbën ke yî aluaη Nhialic.

⁶ Wëikië acit ajuër cî juër Nhialic. Acî looi bî ke ye luösi. Ku ëmën, aköl bî yen thou acî yëët. ⁷ Yen acî luaidië looi apath, yen acî luaidië looi ëbën, cimën raan këc cie dhuk ciëen tøj yic, yen acî luai cî Jethu yiëk yen thääp cimën raan cî koc wuö; yen acî rëer alanden ke ya ye raan cî gam. ⁸ Ëmën, ariöp bî yiëk yen ke ya ye raan ye Nhialic piërdië tiñ ke la cök, ariöp yen ye Jethu, yen Bëny koc tæk yith, abî yiëk yen aköl luñdit, ku acie yen yatök, abî yiëk koc tit ye aya ke nhiaar aköl bî yen ben bën.

Athön Paulo

⁹ Them apeî ëmën ku ba bën tënë ya. ¹⁰ Demath acî pîr pinynhom nhiaar, ke yeen acî kat tënë ya, yeen acî la Thethalonika. Krithkînth acî la Galatia ku Tito acî la Dalmatia. ¹¹ Ee Luka yetök yen arëer kek yen. Col Marko ku bakkë tënë ya, rin yeen alëu ku bî ya kony ë luai. ¹² Tikikuth aca tuöc Epethuth. ¹³ Të bî yîn, ke yî luëth alanhdien wiir ca nyääη Troath tënë Karputh, bëëi athör aya, athör cî looi ë biöök.

¹⁴ Raan thöth col Alekdhänder acî yen luai kërac apeî, yeen abî Nhialic luai kë thöñ kek kë cî looi. ¹⁵ Ba rot tiit ye apath, rin acî kuec wët yeku lueel ku ye wïc bî thör.

¹⁶ Acin raan tök cî köc kek yen aköl tuen yen yëth yen luk yic, raan ëbën ëcî jäl yaköu. Acä wïc ku bî Nhialic kuec keköth. ¹⁷ Ku Nhialic acî yen bën kony ku yik ya riel, agut tē bî yen wët Nhialic læk koc cie koc Itharel ëbën ku bîk piñ. Ku yen acî bën poth bî yen cii tēm ë nöök. ¹⁸ Ku Nhialic abî yen kuöny bei kãrec jöñrac yiic ëbën. Ku abî yen nyaai ke ya puol guöp, bî ya yäth paande ë bäányde yic. Yeen abî ya theek akölrüëc ëbën! Yenakan.

Muθh Ciëen

¹⁹ Prithkila ku Akuila aa ya muöth, ku jöl aa mîth Onethiporuth. ²⁰ Eratuth arëer Korinth, ku Tropimuth aca nyääη Miletuth rin ë tuany. ²¹ Them apeî ku ba bën ke rut këc yëët. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muöth, ku jöl aa wämäthkuan köc cî gam.

²² Bî Bëny Nhialic rëer ke wëikun. Dhëëñ Nhialic abî rëer ke we ëbën.

Athör cī Paulo gät Tito Wēt nom

Athör kënë aci Paulo gät Tito riēnythii tš Kret raan ye ye kony, yen cī Paulo nyääŋ piny bī akut kōc cī gam lšk biššk. Athör ē jam wël kadiäk ril apeī.

Wēt tuel, Tito a lšk bī tē ye kōc cī Nhialic gam luui thīn bī buōth yic, rin kōc juēc pan Kret aci path. Wēt dēt, ee wēēt Tito tē bī yen kōc juēc cī gam pan Kret ya piššc thīn, rōördit ku diäärdit, ku riēnythii ku aloony aya. Ku jol diäärdit diäärkor ya piššc. Wēt ciēn, Paulo ē Tito lšk tē bī kōc cī gam cien thīn, bīk rēer ke mēt ku dšör ke cīn agōth, ku cīn tiel bī kōc cī gam rēer keye tōk.

Käk tš thīn

Muŋth tuel 1:1-4

Luoi Tito pan Kret 1:5-16

Luoi akut kōc cī gam 2:1-15

Cieŋ peth Krīthiaan 3:1-11

Muŋth ciēn 3:12-15

¹ Athör Paulo aluan Nhialic ku ye atuny Jethu Krītho cī tušc Tito. Yen ēcī kuany ku toc ya ba kōc cī Nhialic kuany bēēi gam yic bīk pīr akōlriēc ēbēn yōk, ku ŋickē yic kōc yāth tēnē Nhialic, ² yen tš ŋōth ē pīr akōlriēc thīn. Nhialic cīi lueth ye lueel, aci ŋo thōn ē pīr kēnē wāthēer ke piny kēc cak. ³ Lōŋ ē pīr aci Nhialic nyooth ku tuuc yen ē rielde kek Aluānda Jethu ba bēn lšk we.

⁴ Yin agāt athör Tito manhdiē Nhialic nom, cuk gam yodhie. Bī dšör ku dhēēŋ Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Krītho Aluānda rēer kek yī.

Luoi Tito pan Kret

⁵ Yin aca nyiāāŋ pan Kret, ba kāk kēc rōt cōk wäär lšk cōk. Ku kuany kōcdit bīk akuut kōc cī gam wat nhīim ē geeth pan Kret yic ēbēn cit tē cī yen ye lšk yī thīn. ⁶ Raandit wat akut nom adhil a raan luoi akut kōc cī gam looi apath, ku aci thiēk tēŋ tōk. Ku miethke aadhil aa kōc cī gam ku lek gup athēk ku cīk nhīim ril. ⁷ Kēya, raan wat akut kōc cī gam nom yen ē raan luoi kāk ē Nhialic, adhil a raan path cīi nom ril, cīi pušu lac dak ku cīi ye wīset ē māau ku cīn gušp akššk, ku cīi ye bath wēu. ⁸ Adhil aa biōkrua ku nhīer luoi kēpath, adhil a raan ē rot duut, la cōk ē Nhialic nom ku peth. ⁹ Ee raan dhil wēt Nhialic muk piānde ēbēn cit tē cī ye piššc thīn. Kēya, abī kōc kōk riel puōth wēt Nhialic cie lueth yic, ku nyuth kōc kuc ē wēt kēnē lon ye piššcde yic.

¹⁰ Rin kōc juēc aake cī kuc, ku alanden kōc Itharel cī gam bīk bēn Jethu cōk, aa kōc bēn liāāp nhīim ē lueth ye kek kōc wēŋ nyin.

¹¹ Anuēn bī ke yššk bīk kšsc ē jam, rin liēēp kek kōc nhīim bēēi yic piōōden rēc kēnē wēt wic kek wēu ē path tēnē kōc yekē ke piššc. ¹² Raan tōk pan Kret ē kam kōcken kāk Nhialic tīŋ aci yic lueel ēlä, “Kōckuan pan Kret aa lueth, aa läāi, aa dak rōōt cie luui, aa kōōr ē müth.” ¹³ Rin wēt kēnē adhil wek ke aa miēk nyin thīn apeī, bīk kepuōth waar bīk wēt Nhialic gam kepuōth ēbēn. ¹⁴ Ku cikē ben aa luui wël kōc Itharel, wël cit anyikōōl, lōōŋ kōc cī kuc ē wēt yic. ¹⁵ Tēnē kōc yer puōth ēbēn aa cīn yic ajuēc, ku tēnē kōc col puōth kāŋ ēbēn aa la yic ajuēc rin aaci wel nhīim ku piāthken aaci yith kuc. ¹⁶ Ku ayekē lueel lon ŋic kek Nhialic, ku aye kāk yekē ke looi nyooth lon cīi kek ye ŋic. Acin kē ye kek piath thīn, aa cīn gup athēk ku acin kēpeth yekē looi.

2

Kē la cōk dhil piššc

¹ Yin adhil kōc piššc wēt Nhialic ē yic. ² Lšk kōcdit bīk kegup aa theek ku yekē rōt tiit, ku gamkē Nhialic ē pušu ēbēn, ku nhiarkē rōt ku dhilkē gum aya. ³ Lšk diäärdit aya bīk aa diäär thek Nhialic. Ku cik wël ye dhēēth, tēdē ke yik rōt māau. Ku yekē diäärkor nyuōth kāpath. ⁴ Ku nyuuthkē diäärkor bīk ršörken ku miethken nhiaar. ⁵ Ku bīk rōt muk apath bī ciēn kōc ye lueel kegup. Ku thekkē ršörken gup, bī ciēn raan rac dhāl wēt Nhialic yic rienken.

⁶ Kēya, yin adhil riēnythii aa deet puōth aya bīk rōt aa muk apath. ⁷ Yin aya, adhil nyooth lon ye yin raan athēk path ye kiēt ku ŋic piōōc. ⁸ Ye jam wël la cōk rin bī ciēn raan dhāl yigušp, bī kōc aterdu ciēn nyin yškkē bī kek ŋo aa jāām gup.

⁹ Piššc aloony bīk bānyken aa miēet puōth kuat kāk yekē ke looi akōlakōl, ku cik wēlken ye jššny, ¹⁰ ku cik ye cuēer aya. Ku bīk nyooth lon ye kek kōc path akōlakōl cīn kē ye ke diēu thīn, ku bīk nyooth aya lon peth piōōc rin Nhialic Aluānda kuat kāk yekē ke looi yic.

¹¹ Rin Nhialic aci tē puōth yen thīn nyuōth, rin cī yen bēn bī raan ēbēn bēn lušk pīr. ¹² Dhēēŋde ē ŋo lšk buk pīr rac ku kāk pinyinhom pušl. Ku buōthku pīr path yic, pīr lōŋ Nhialic pinyinhom ē tēn, ¹³ ke ŋo tit akōl cī dōc yen ŋāthda, tē bī diik Nhialic ril apeī ku Jethu Krītho Aluānda rōt nyuōth. ¹⁴ Bānyda Jethu aci rot gam bī nōk rin bī yook kony kuat kōc ye raan ke looi yic, ku cal ŋo aaye kōc cī kegup wuššny wei, ku yeku kacke yetōk ku yeku nhiaar diēt yeku looi kēpath.

¹⁵ Piššc kākā rieldun tš ke yī. Ku ye ke deet puōth ku miēk kōc piōōc ke nyin thīn. Ku duk raan tōk ē path pāl bī yī dhāl gušp.

3

Cieṅ peth Krīthiaan

¹ Lĕk kɔc bĭk ṅic lɔn ẽ luaiden bĭk bāny baai ku lōōṅ mɛc baai theek ku loikē kāpath.

² Lĕk ke bĭk kɔc kɔk cĭi ye lom ku yekē kɔc ẽ kɔc dōōr, ku mēēthkē kamken ku yekē rōt nyuōōth akōlakōl lɔn ye kek kɔc path tēnē raan ẽbēn. ³ Yook thĕer yok aa yo ye luui kārɛc, acĭn kēnē ṅicku, yok aa yo cĭn gup athĕĕk, ku yeku aloony kārɛc ye piāthkua wĭc ẽbēn. Yok aa yo la gup kuith ku tiɛel ye ke yo maan kɔc kɔk ku manku ke aya.

⁴ Nawēn cĭ piath ku nhiēr Nhialic yen yo kony rot nyuōōth, ⁵ ke kony yo. Ku acie rin kāpath cuk looi, ee rin yer yen puōu. Acĭ yo kony ẽ lōkwēi cĭ yo bēn dhiēēth riɛl Nhialic ẽ yic, ku ben yo col aaye yam dhĕēṅ Wēi Nhialic, ⁶ cĭ gām yo ẽ path rin Jethu Krītho Aluāṅda. ⁷ Ku bĭ dhĕēṅde yo cōk piny Nhialic nhom, ku buk pĭr akōlriēc ẽbēn yeku ṅōōth yōk. ⁸ Kēnē yen ẽ wēt yic, dɛtkē yic apath, rin bĭ kɔc rĕēr ke cĭ Nhialic gam, aa rĕēr ke loi kāpath ẽ raan ẽbēn kony.

⁹ Pālkē jam cĭn kē ye kuōny kɔc rin wārkuan dīt thĕer. Ku ater ku agōth rin lōṅ, rin kākā ẽbēn aa cĭn kē ye yōk thĭn. ¹⁰ Wĕēt raan rac kēn yic tōk ku rou, ku pāl tē cĭi yen ye gam. ¹¹ ṅic lɔn ye raan cĭt kēnē raan rac, ku aye kākken rɛc ye looi guō nyuōōth.

Muōth ciēēn

¹² Tē le Artemath ku Tikikuth yet tēnē yĭ, ke yĭlɔc bēn tēnē ya gen Nikapolith rin awiēc ba pēi rut thōl ẽ tēēnē. ¹³ Luōōi apath ba Dhenath raan lōōṅ ku Apolo kony kenyden yic, yiēk ke kuat kē wickē ẽ cāth yic. ¹⁴ Adhil kackua ṅiēc bĭk cĭi ye rĕēr ke cĭi lui, aa dhil aa luui kāpath wĭc piērden, acĭk lēu bĭk pĭr pĭr rac.

¹⁵ Kɔc rĕēr ke yēn ẽbēn aa we muōōth. Muōth kɔc nhiar yo miōthakua le yok gam tōk. Dhĕēṅ Nhialic abĭ rĕēr kek we ẽbēn.

Athör cī Paulo gāt Pilemon Wēt nom

Pilemon aye raan ē lōc kam kōc cī gam gen Kolothia, ku ē ye raan akut kōc cī gam, ku ē la alony cōl Onethimuth. Alony kēnē ēcī kat tēnē ye. Nawēn ke la rōm kek Paulo yōn ē mēc ku wel Paulo nomh bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gāt Pilemon ē tuc ye rin bī Pilemon dōōr kek aluonyde Onethimuth, ku lor ke cie wēt ye yen alony cī dhuk tēnē ye, ku ē wēt cī Onethimuth ya wāmēnh cī gam aya.

Kāk tō thīn

Muōth tuej 1-3

Alēc tēnē Pilemon 4-7

Bī Pilemon kē cī Onethimuth wuōōc pāl piny 8-22

Muōth ciēēn 23-25

¹ Paulo raan cī mac ē wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, yen agāt athör tēnē wāmāāth ē gam yic Timothī ku mātħda Pilemon raan luui yōk, ² ku nyanakāida Apia ku mātħdan dēt lui apēi cimēnda cōl Arkiputh ku tēnē kōc cī gam ē rōm paandu. ³ Bī dōōr ku dhēēj Nhialic ku Bēny Jethu raan cī lōc ku dōc, aa rēēr kek we.

Alēc tēnē Pilemon

⁴ Wāmāāth cī gam Pilemon, na rōōk akōlakōl ke yīn aya tak rōōkdiē yic ku lēc Nhialic rienku. ⁵ Rin yēn ē nhiērdun nhiēer yīn kōc ē Nhialic, ku gamdu tēnē Bēny Jethu, piņ. ⁶ Rōōkdiē ē lōn bī piath bēi kamkua buk athiēi cuk yōk piērda yic tēnē Raan cī lōc ku dōc aa deet yic. ⁷ Nhiērdū acā cōl amit puōu apēi ku deet yapuōu rin cī yīn kōc cī Nhialic gam nyuōōth apath.

Paulo awīc Onethimuth bī kony

⁸ Kēya, rin wēt kēnē, alēu ba yī yōōk ke ya cīt wāmuuth rin Raan cī lōc ku dōc, kē wiēc ba looi, ⁹ ku rin nhiēr nhiaar yēn yī yen abī yēn yī thiēēc. Kēnē aya looi rin ē yēn Paulo tit nyin Jethu raan cī lōc ku dōc yic, cī mac ēmēn wētde. ¹⁰ Yīn alāņ rin Onethimuth cī jāl a manħdiē rin Raan cī lōc ku dōc, rin cī yēn bēn ya wun wēike wāār mēc ya. ¹¹ Wāār tuej acīn kēn ye kony tēnē yī, ku ēmēn ala kē lēu bī kony tēnē yō yōdhie, yīn ku yēn. ¹² Yēn atuōc ciēēn tēnē yī, cōk alōn cī piāndiē ye wīc.

¹³ Ee nhiaar bī lōk rēēr ke yēn tēthin-nyōot, bī yēn kony nyiēndu mēnē lōk mēc yēn rin piōōc ē wēt Nhialic. ¹⁴ Acā wīc ba yī nāk kuōnydiē, awīēc ba kēdu tak ē rot. Acīn kē luōōi ke kēc ē gam.

¹⁵ Tēdē, wēt jiēl Onethimuth tēnē yī ē rin bī yen bēn dhuk bāk la rēēr ke we cī ben

puōk rin cī gamdun a tōk. ¹⁶ Yēn adhuk tēnē yī rin ē yen aluonydu, ku njc lōn ye yen wāmuuth aya rin cī yen gam. Yēn anħiaar apēi ku aba nhiaar apēidīt aya ke cīt aluonydu, ku ye wāmuuth rin Bānyda.

¹⁷ Na luuiku ē tōk, ke yī lor Onethimuth cīt lōn bī yīn ya lor. ¹⁸ Na le kēreec cī luōi yī, tēdē ke kōny ē wēēu, ku wīc ke ke nyaai ke kākkiē yīic. ¹⁹ Ee yēn Paulo yēn agāt kēnē ē ciēēndiē. Yīn aba cuōōt. Ku duk nomh mār yīn acī pir akōlriēēc ēbēn yōk ē rienkiē. ²⁰ Ke yīn manħ ma, loi kēnē apath rin Bānyda. Ku ē wēt ca lim tēnē yī ke yō cīt mūth ē tik rin Raan cī lōc ku dōc, dēēt yapuōu. ²¹ Anjic lōn bī yīn kē ca thiēēc tēnē yī looi ku kajuēc kōk.

²² Ku dēt aya, guir tēn anīn tēnē ya, tēk ke Nhialic abī rōōkkuon piņ ku abā cōl adhuk tēnē we.

Muōth ciēēn

²³ Epaprath raan cī mac kek yēn rin wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, ee we muōōth. ²⁴ Ku kōc lui kek ya, Marko ku Aritharkuth ku Demath ku Luka, aa week muōōth aya.

²⁵ Bī dhēēj Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēēr ke we ēbēn.

Athör cī gāt koc Itharel cī gam

Wēt nom

Athör cī gāt koc Itharel, ee gēt tēnē akut koc cī gam wäär duēr gamden wai wei, ku dhukkē gamden theer yic, rin cīi koc juēc kē loikē nhar ku yekē ke kuōc ciēēŋ. Ku keek aake ye raan gāt athöör ke dæet puōth ē gamden yic. Ku nyuth ke lon Jethu Kritho yen ē yic la cök, ku ē yen aci Nhalic rot nyuōth thīn. Wäär gēt yen athöör ē wic bī yith kadiäk dæet kepuōth apeī. (1) Jethu yen ē Wēn Nhalic akölrīēēc ebēn, ku yeen aci bēn gum bī tē yen Wun Nhalic theek thīn ŋic. Rin ye yen Wēn Nhalic, Jethu adit tēnē koc kāk Nhalic tūŋ cī gāt athör theer wēl Nhalic yic. Ku adit tēnē atuuc nhial ku tēnē Mothith aya. (2) Jethu aci Nhalic nyuōth bī ya yen raandit kāk Nhalic akölrīēēc ebēn, ku dīt tēnē koc kāk Nhalic tō athör theer wēl Nhalic yic. (3) Ku Jethu yen ē raandit kāk Nhalic. Ku ē yen pīr ē yic bēēi tēnē ŋo. Ku läāi wäär ye koc Itharel ke nōk, ku tēwäär ye kek yanhdēn duōr thīn duēl yic, aa ye kūt yen aye kek pīr bī Jethu bēēi aköldā kiēt.

Ku cökdit 11 yic, raan gēt athöör ē kajuēc rin gam koc theer cī gāt athör theer wēl Nhalic yic lēk koc bā athöör kuen, bīk kepuōth dæet gamden yic. Ku cökdit 12 aaye lēk bīk la tuēŋ ke gam yet tē thou raan ku cīk kekōth wēl Jethu. Ku gumkē kuat kārēc lui rōt ke, ku nāāk bī bēn tēnē ke aya.

Wēl juēc tō athör theer wēl Nhalic yic, aaye raan ē gāt athör kēnē tēnē koc Itharel cī gam, lac mat thīn. Kek wēlkā aabi raan kuen athöör ya yök ciel kīt ŋāny ku kīt ē thōk yīc (“”) Athöör ē thōk ē wēet ku lēk.

Kāk tō thīn

Wēt Nhalic aci Wēnde lēk koc 1:1-3

Jethu adit ku aril tēnē atuuc nhial 1:4-14

Buōthku Jethu bī ŋo luōk la pan mac 2:1-4

Jethu aci bēn bī ŋo luōk 2:5-18

Jethu adit apeī tēnē Mothith 3:1-6

Gamku wēt Jethu buk rēēr ē duk 3:7-4:13

Jethu yen ē Raandan dīt apeī kāk Nhalic 4:14-6:12

Athōn Nhalic ē yic 6:13-20

Melkidhedek 7:1-14

Raan dēt kāk Nhalic cīt Melkidhedek 7:15-28

Jethu yen ē Raandan dīt kāk Nhalic 8:1-15

Tē ye Nhalic duōr thīn wāthēer 9:1-10:18

Bāk lok tēthiāk ke Nhalic 10:19-39

Gam 11:1-12:29

Tē ye Nhalic miēt puōu thīn 13:1-16

Thek kockun dīt wēl Nhalic 13:17-19

Röök ciēēn 13:20-21

Wēl ciēēn 13:22-25

Wēt Nhalic aci Wēnde lēk koc

¹ Wāthēer Nhalic aci jam tēnē koc kākke tūŋ bīk wētdē lēk wārkuan dīt arak juēc dhōl juēc.

² Ku emēn, ee Wēnde yen ē kākā lēk koc. Yen aci Nhalic thōn kāriēēc ebēn pinynhom, ku ē riel Wēnde yen ē looi yen kāriēēc ebēn tō thīn.

³ Wēn Nhalic yen ē dhēēŋde nyuōth. Ku yen aye Nhalic tic yeguōp ayic. Ee riel wēt yen ē kāk tō nhial ku piny col alui cīt tē cī yen ke cak thīn. Ee yen aci thou ba adumuōōmkua laak wei yōgup, ku ler ku nyuuc Bāānyde yic nhial cuēny Wun Madhal.

Jethu adit ku aril tēnē atuuc nhial

⁴ Kēya, Jethu adit ku aril apeī tēnē atuuc nhial, cimēn rin cī Nhalic gām ye bī ye a cōl ke, “Wēn Nhalic,” ye nyuōth. Rinkā awār rin atuuc.

⁵ Rin acin atuny cī Nhalic kaŋ lēk yeen elā, “Yin ee Wēndiē, akölē, ŋen aci ya Wuur.”

Ku acin atuny cī Nhalic kaŋ lēk yeen aya elā,

“Yen abi ya Wuur, ku yin abi ya wēndiē.”

⁶ Ku wäär tuuc Nhalic Wēnden bī thōn kākke pinynhom aci lueel aya elā, “Yen adhīl atuuc nhial door.”

⁷ Ku kē cī Nhalic lueel rin atuuc nhial akīn,

“Acā atuuc nhial cak ke puōl gup cimēn yom. Ku cimēn bir deŋ bīk yeen lac aa luōōl.”

⁸ Ku lueel Nhalic tēnē Jethu elā, “Bāānydu abi cien akölrīēēc ebēn, ku yin abi ŋiēc mac apath.

⁹ Yin ee koc luui kāpath nhiaar, ku yin ee koc luui kārēc lac tēm awuōc.

Ku ee yen kē cī Nhalic, yen Nhalicdu, yī tāau tuēŋ koc nhīim rin cī yen yīin lac ku gēm yīin miēt puōu ebēn.”

¹⁰ Ku wēl theer Nhalic cī gōt aa jam elā rin ē Jethu,

“Bēny wäär tuēŋ cek kāŋ yin aci piny cak, ku nhial aya ee yin aci yeen cak.

¹¹ Kākā ebēn aabi liu aköldā, ku yin abi tō thīn athēer.

Aabi dhōp ku riēēkkē cimēn alath.

¹² Aaba ya mat yīc cimēn alanh cī riāāk ku cuet wei.

Ku war keek aya cimēn alēth.

Ku yin guōp, yin aci rot bī kaŋ waar, ku yin aci bī dhōp.”

¹³ Acin atuny cī Nhalic kaŋ lēk yeen elā, “Nyuc kōŋdiēn cuēc ku ŋen abi koc atērdū guiri ku dhuōk keek ciēēn yīcōk.”

¹⁴ Na ye kēya, ya atuuc nhial kāŋō? Atuuc aa jak Nhalic luōōi ē path. Aaye tooc bīk koc bī pīr akölrīēēc ebēn yök, aa kony.

2

Buothku Jethu bī yo lušk la pan mac

¹ Kēya, yok aadhil yopuōth tāau piny apei ku piŋku wēt Jethu apath, buk cī mēr wei dhēl la pan Nhialic yic. ² Wēt Nhialic wäär cī yen atušscke tooc bik lōŋ lēk Mothith, rin bī Mothith ye lēk wārkuan dīt. Koc cī bēn kuc bik wēt kēnē cī piŋ aaci bēn tēm awušc. ³ Kēya, yenō bī yo gēl bī yo cī tēm awušc aya, tē cī yok wēt bī yo kony ye Jethu lēk koc rin pīr akōlriēec ēbēn ye piŋ? Ee Jethu yen ē kōŋ wēt pīr lueel. Ku yen aci koc cī ye piŋ lēk yo lōn ye yen yic. ⁴ Ku aye Nhialic nyuōōth akōlakōl lōn ye kākā yith ē kākāth jāŋ gōi rōt looi yiic. Ku mišc juēc riel ye Wēi Nhialic yīk koc cī kākā gam tēcīt tē wic yen ye thīn.

Jethu aci bēn bī yo bēn lušk

⁵ Nhialic aci atuuc nhial bī looi bī ya kek la riel piny yen wic bī ben guir, piny yen jīem yok ēmēn. ⁶ Aacie ke, rin aci Debit lueel tēnē Nhialic ēlā theer athōr waak yiic, “Raan yenō, ku manh raan yenō, ye yīn yīnhom yiēk ye apeī kēlā? ⁷ Wäär aca col atōu nhom ciēen kaam thīnyōt tēnē atuuc nhial, ku aŋot ca bēn yiēk bāāny ku tāau kēriēec ēbēn yecōk.

⁸ Ku wēn cī yīn kēriēec ēbēn tāau yecōk.”

Acin kēnē cī nyāāŋ wei. Ku ēmēn acuk tīŋ lōn tō kēriēec ēbēn yecōk. ⁹ Ku yok aa Jethu wäär ca tōōu nhom ciēen tēnē atuuc nhial tīŋ ēmēn ke ye yen cī yiēk bāāny. Yok aa Jethu tīŋ ke cī ya bēny rin cī yen thou, bī raan ēbēn lušk ē piath Nhialic.

¹⁰ Ku ē yic bī Nhialic yen cī kēriēec ēbēn cak, ku col ke aa ciēŋ cit tē cī yen ke cak thīn, Jethu cal agum, rin wic yen ye bī koc juēc kony ku yēth ke bāānyde yic pan Nhialic.

¹¹ Raan koc col ala cōk, ku koc ye looi bik la cōk aala Wunden. Ku yen aci Jethu gušp ye yār bī ke aa cōl wāmāthakēn. ¹² Acī lueel tēnē Nhialic ēlā,

“Yen abī wāmāthkiē lēk kē ca looi, yīn aba leec amatden yic.”

¹³ Ku lueel aya,

“Yen abī Nhialic nōōth.”

Ku ben lueel tēnē Nhialic,

“Yen akin, yok miith ca gām yen.”

¹⁴ Jethu aci ya raan cimēnda. Rin na le thou, ke gōk jōŋrac la riel ē thou. ¹⁵ Ku Jethu aci bēn aya, bī koc ke cit aloony piērden yic akōlakōl bēn wēr bei rin rišc kek ē thou. ¹⁶ Kēya, adhilku tāau yonhūim lōn Jethu akēc bēn bā atuuc nhial bēn kony. Acī bēn bī yo bēn lušk, yok koc cī gam cimēn Abaram. ¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen aci yen ciēt yo, yok wāmāthakēn. Rin bī yen a Raan kāk Nhialic yer pušu luōi kāk Nhialic yiic. Ku rin bī ye juaar tēnē Nhialic ba adumušōm pāl piny.

¹⁸ Aŋicku lōn bī yen yo kony tē thōōc jōŋrac yo awušc yic, rin yeen aya, ēci jōŋrac them ku guum apeī.

3

Jethu adi apeī tēnē Mothith

¹ Wek miēthakāi cī gam, wek koc cī Nhialic cōl aya cimēndiē, awiēc bāk Jethu raan cī Nhialic tušc pinyinhom ke ye Raandan dīt apeī kāk Nhialic, bī yo bēn pišc kōpuōth wic Nhialic ke buk ke gam, tak apath. ² Jethu ēci wēt Nhialic yen tooc ye gam, ku looi piānde ēbēn cimēn wäär cī Mothith wēt Nhialic gam, ku looi wäär cī Nhialic ye tāau koccken Itharel nhūim. ³ Raan mac cak nhom aye leec apeī tēnē koc ē manyē. Ku kēya, Jethu aye leec apeī tēnē Mothith. ⁴ Mac ayī dhiēth ala raan ye cak nhom. Ku Nhialic yen ē cak kāriēec ēbēn. ⁵ Aŋicku ēbēn lōn cī Mothith wēt Nhialic gam ku looi apath wäär ye yen alony Nhialic, wäär cī Nhialic ye tāau koc Itharel nhūim. Ku lēk ke kāk bī rōt looi akōldā. ⁶ Ku Raan cī loc ku dōc aci wēt Nhialic gam ku mec manyde apath rin ye yen Wēnde. Ku yok koc cī gam yok aa many Nhialic. Yok aa manyde tē le yok tuēŋ yo deet yopuōth, ku nhiemku ŋōthdan bī yo lušk akōldā.

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk

⁷⁻⁸ Kēya, Wēi Nhialic ē yok yōšk, “Tāaukē wenhūim piny ku piŋkē wētde ya akōl.

Ku duškkē wepuōth wel wei tēnē yeen, cimēn wäär cī koc Itharel kepuōth wel wei tēnē Nhialic

wäär them yen keek ror liēt,

wäär jiēl kek pan Ijip.

⁹ Keek, aake cī kāk jāŋ gōi cī Nhialic looi rin bī yen ke kony tīŋ,

ku ŋot ke cī wēt Nhialic gam tēn rušōn thiārŋuan,

bik ciēt koc ke them Nhialic, ku bik tē lir yen pušu thīn tīŋ.

¹⁰⁻¹¹ Nawēn ke riāāk pušu tēnē keek ku kuēŋ ku lueel,

‘Kockā aaci wēt diē ben piŋ,

ku aacā bī pušl bik tē ca guir ke bī kek la rēer thīn ē duk, dōōt.’ ”

¹² Miēthakāi, tietkē rōt bī ciēn raan tak kērac kamkun bī wēt dhōl yic, ku wel yepušu wei tēnē Nhialic yen tōu kēriēec ēbēn yecin. ¹³ Yakē rōt wēt ē kamkun, ku deatkē wepuōth akōlakōl, tē ŋot ye wek ye lēu bāk wepuōth dhušk ciēen, cimēn wēt ye Nhialic lēk we bāk looi yakōl, “Pālkē luōi adumušōm, bī ciēn raan kuēth jōŋrac wei, ku dhēl wēt Jethu yic.” ¹⁴ Rin na mukku gamda apeī akōlriēec ēbēn, ku ŋōthku Nhialic cimēn wäär gem yok ye buk Jethu buōōth, ke yok aa tōk kek Jethu. ¹⁵ Yok aabī dhēl Jethu buōōth

yic tē gam yōk kē yeku kueen cī gōt athör theer wēl Nhialic yic, ye lueel buk cīi kuec, ku buk cīi cīt kōc Itharel wāār cī kēn ē ye Nhialic lēk ke ror liēt dhōl yic.

¹⁶ Njic kōc ke cī wēt Nhialic piŋ ku dhālkē yic? Alēu ba njic lōn kōckā aa wārkuan dīt, kōc Itharel wāār wēt Mothith kenhūim wei lēŋ yic pan Ijip. ¹⁷ Ku keek kōckā, cī Nhialic rac pušu tēnē rušōn thiārŋuan, aye kērac yen aa cīk looi. Kōckā aaci bēn thou ku dōŋ guāpken ror liēt. ¹⁸ Ku kē cī kek nhūim riel bīk wēt Nhialic cīi piŋ, yen aci Nhialic pušu bēn riāāk ku kueec, ku kuēŋ bī kōckā tē cī guiri bī kek la lōŋ thīn cīi dōt. ¹⁹ Kēya, ayeku tiŋ lōn aa kēc Nhialic bēn pušl bīk ē tēn dōōt, rin kēc kek wētde gam.

4

¹ Adhielkē muk wenhūim lōn tēpuōth wāār cī Nhialic thōn yō bī yōk la lōŋ thīn ke ye, aŋot tiit yen yō thīn. Kēya acīn raan kuec bī lōŋ wāār cī thōn yō cīi yōk. ² Rin yōk aaci Wēt Puōth Yam piŋ cimēden. Ku keek aaci wēt piŋ ku akēc ke kony, rin wāār piŋ kek ye aa kēckē gam. ³ Ku yōk kōc cī gam, yōk aa lōŋ cī Nhialic thōn yōk, rin yōk aaci cīt wārkuan dīt wāār cī wēt cī Nhialic thōn keek piŋ ku cīk gam, go lueel ēlā, “Kēya, ŋen aci pušu riāāk ku kuēŋ, ‘Lōn kōckā aaci bī la tē bī kek la lōŋ thīn.’” Ku lōŋ ye Nhialic lueel ē tō thīn theer wāār cī yen piny cak. ⁴ Rin ayeku yōk aya athör theer wēl Nhialic yiic lōn cī Nhialic lōŋ luōide yic akōl ye nīn dhorou, tēwāār cī yen nhial ku piny cak ku kāk tō nhial ēbēn thōl. ⁵⁻⁶ Cīt lōn cī Nhialic ye lueel, “Kōckā aaci bī la tēn lōŋ.” Ku kōc ke cī wēt kēnē kaŋ piŋ aa kēc bēn la tēn lōŋ rin cī kek wēt Nhialic dhōl yic. ⁷ Ku Nhialic ē cā akōl dēt looi. Ku ē yen akōlē yen cī yen jam tēnē Debit wāthēer, cīt tē cī ye gāt thīn athör theer wēl Nhialic, “Na piēnkē Nhialic rōl ke cōt akōlē, ke duōkkē kuec cimēn kōc theer.”

⁸ Kēya, duōkkē tak lōn cī wārkuan dīt, pan wāār cī Nhialic lueel bī kek la lōŋ thīn dōōt wāār yeet kek pan kanaan, kek bānyden Jocu wāār cī bēn a bēny Mothith cōk. Duōkkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic luōi ke dōōt, ŋuōt akēc Nhialic bēn lueel lōn le yen akōl dēt bī kōc cī wētde gam, bī kek la lōŋ thīn ke ye, bēn. ⁹ Ee yic! Aŋicku lōn ŋot bī yen la lōŋ tēnē kōc wēt Nhialic gam, cimēn wāār cī Nhialic lōŋ nīn kadātem cōk wāār cēk yen pinynhom. ¹⁰ Rin raan cī lōŋ cī Nhialic thōn yōk, abi lōŋ luōide yic, cimēn wāār cī Nhialic lōŋ luōide yic. ¹¹ Kēya, luuiku apath buk lōŋ kēnē yōk, rin bī ciēn raan tōk kamkua mār, cimēn wāār cī wārkuan dīt kuec bīk wēt cīi gam. ¹² Wēt Nhialic arēŋer thīn ku

alui piērda yic akōlakōl. Wētde aril apei, ee lōōny kōc pušōt bī kāpath ku kārēc tō yōpuōth tek thook. Acī tōŋ moth dhie riŋ teem bī yom la tek thook. ¹³ Acīn kē lēu bī thiaa tēnē Nhialic. Aŋic kē cī cak ku adaai kēriēēc ēbēn. Acīn kē lēu raan bī thiaa tēnē ye. Ku ē yen aye bēn lēk kārēc.

Jethu yen ē raandit apei kāk Nhialic

¹⁴ Jethu Wēn Nhialic, yen ē raandit apei kāk Nhialic rēer kek Nhialic. Na ye kēya, ke yō muk gamda apath. ¹⁵ Raandan dīt apei kāk Nhialic acie yepušu ē pēn yō cok alon ye yōk luui kārēc. Rin yeen ēcī jōŋrac them aya ē dhōl juēc yiic cimēnda. Ku acīn awuōc cī looi. ¹⁶ Lokku tēnē Nhialic cī nyuc thōnyden dhēēŋ nhom ke yō cīi riōc. Tēēn, yōk aabi lier pušu yōk, ku yōkku dhēŋ bī yō kony tē wīc yōk kuōny.

5

¹ Raandit kāk Nhialic theer ē ye kacke kuany bī ya jam tēnē Nhialic rin kōc ēbēn. Ku nēk kārŋ bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kākken rēc yekē looi pāl piŋy. ² Ku yeen aya, ee ye luui kārēc akōlakōl rin ye yen raan. Ku kēya, alēu bī kōc cī mār, ku kōc cīn kē njickē ŋuāān. ³ Ku rin cīi bēny ye riel apei wēt Nhialic yic, ee kārŋ nōk bī yen ke Nhialic door rin kārēc ye kacke looi, ku rin kārāacke aya. ⁴ Acīn raandit kāk Nhialic rot kuany ē rot. Ee Nhialic ē rot yen ē raanden cī tak lōc cimēn wāār lōc yen Aron.

⁵ Kēya, Bānyda raan cī lōc ku dōc ēcīi bāāny ye yen raandit kāk Nhialic rum. Ee Nhialic yen ē lōc ye wāār luel yen ye ēlā, “Yīn ē Wēndiē, Ya akōlē, ŋen aci ya Wuur.” ⁶ Ku aci gōt athör theer wēl Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel aya akōldēt ēlā, “Yīn aci lōc ba ya raan kāk Nhialic akōlriēēc cimēn Melkidhedek.”

⁷ Wāār ciēŋ Jethu pinynhom, ēcī rōōk apei tēnē Nhialic, ku cōl Nhialic ke dhiau, Nhialic lēu ye bī kony thou yic. Ku yen aci Nhialic bēn kony rin yen Jethu yōk ke loi kēden wīc. ⁸ Na cok alon ye Jethu Wēn Nhialic, ke yeen aci dhiel bēn gum bī kē wīc Nhialic yen bī looi dhiel ŋic bī wēt. ⁹ Ku wēn cī yen jāl a raan la cōk, cī luōide lēu, aci bēn aa raan ye pīr akōlriēēc ēbēn yōk thīn ē kōc wētde piŋ ku loikē. ¹⁰ Ku ē yen kē cī Nhialic ye bēn nyuōth kōc ēbēn, lōn ye Jethu Raandit apei ē kāk Nhialic akōlriēēc ēbēn cimēn Melkidhedek.

¹¹ Ala wēl kōk ril kek ba lēk we ē wēlkā cōk, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aaciit kōc la yiith adōk, cīi kārŋ ye piŋ. ¹² Na we cī wepuōth pāl piŋy, ŋuōt wek aa kōc kōk piōōc wēt Nhialic ēmēn, rin tēn gam wek ye bāk

aa koc cī gam aci mec. Ku wek aaci dhuk ciēn, arēk nadē ke wek aa wic koc ben we pišoc wēl tuej Nhialic wäär cāk kanj njc. Wek aacit mīth kor njot ke dhil muk ē ca, kēc guo dit bik mīth mīth ril kōth. ¹³ Ku raan njot cit manh koor muk ē ca, aye nyooth lōn kēc yen wēt Nhialic deet apath. Anjot cit manh kuc kēpath ku kērac. ¹⁴ Miēth ril kōu ee kēn koc cī dit, koc cī rōt pišoc bik kēpath ku kārec njc.

6

¹ Lokku tuej buk we pišoc wēl bī we col anjic kājuēc. Acā wic ba we pišoc kāk wäär wiēcēk bāk ke njc bāk aa koc cī gam. Acā wic ba ben lēk we bāk wepuōth dhušk ciēn rin adumušōmkun ku bāk Nhialic gam. Kākkā aa njēcēk ke theer. ² Piōoc rin lōkwēi, ku piōoc bī cin tāau koc nhīm bī Wēi Nhialic lōōny koc gup. Ku jōl a piōoc bī Jethu kōcken cī thou ben jāt bei thou yic akōl le yen dhuk pinynhom, bī luk bēn looi kam koc cī wētde gam, ku koc cī jai wētde. Piōoc cit kēnē acie yen path bī ya dhušk yic tēnē we akōlakōl. Kek aa kāk ye ke piōoc jōk. ³ Apath buk la tuej buk kājuēc kōk njc rin Jethu. Ku ē yen kē buk looi tē pēl Nhialic ye.

⁴ Rin aci rot lēu bī koc cī jāl gamden yic col aa ben kepuōth dhušk ciēn. Keek aake cī yic kanj njc, ku njicēk pīr yam cik yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku Wēi Nhialic. ⁵ Ee cik njc lōn puōth wēt Nhialic, ku tīnjē kāk jānj gōi. ⁶ Ku kāk loikē ke emēn, aa ben kek Wēn Nhialic piāat tim cī rīiu kōu, ku rēcēk guōp koc nhīm ebēn.

⁷⁻⁸ Raan cī wēt Nhialic gam piānde ebēn athōj ke dom dhie la tōom path, ee pīu yiōi na tueny dej ku pur ke lok apath. Raan cit kēnē aye Nhialic puōu miēt tēnē ye, ku kony bī pīr akōlriēc ebēn yōk. Ku dom ye puur ku la kuōth cil thīn, acit raan ye lēk wēt Nhialic ku cīi pīn. Raan cit kēnē aye Nhialic tēm awuōdit bī yen rēer pan mac akōlriēc.

⁹ Na cok alōn cī yen we gāt athör kēnē wek mātħkiē, ka njec wek aa njot we la tuej apath. Wek aa njot we kuany dhēl pīr akōlriēc ebēn yic. ¹⁰ Nhialic acie mītil nadē ke mār nhom kēpuōth cāk looi, ku tē nhāer wek ye thīn cāk nyuōth ye kāk cāk looi yiic, ku kāk njot ke luōikē ke emēn rin kacke. ¹¹ Ku wek aa wīcku bī njek la tuej ke loī kēpath cit kēpuōth theer akōlakōl yet akōldā. Rin bī kē njōthkē yenhom tiēnj. ¹² Awīcku bāk rōt cīi dak luōi kēpath yiic. Awīcku bāk ciēt koc wäär cī gam, yet tē yōk kek kēpuōth wäär cī Nhialic thōn ke.

Athōn Nhialic ē yic

¹³ Wäär lueel Nhialic ye lōn bī yen Abaram gām mīth juēc, aci rot kuēēj rin cin yen raan dēt dit tēnē yen bī ye kuēēj ē rienke. ¹⁴ Ku

lueel, “Yin alēk yic! Yin aba dōoc ku gām yī mīth.” ¹⁵ Go Abaram tīt ku njōth kē cī Nhialic rot kuēēj yet tē cī kēnē yenhom bēn tiēnj. ¹⁶ Tē kuēēj raan, ee kuēēj rin raandit tēnē ye. Ku kuēējnde aye gam. ¹⁷ Ku ē wic Nhialic bī col ala gei, lōn bī yen kē cī thōn guōt nhom ke cīi war yic. Ku kuēēj bī wētde dhie a yic. ¹⁸ Nhialic aci jo lēk kāj karou, athōn ku kuēēj, lōn bī yen wēlke muk nhīm. Ku rin ē kākā karou, anjicku lōn ye athōn yic. Keek aacie rōt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic aci kēnē lueel bī jo dēt puōth apēi lōn bī njāthda tēnē Nhialic yenhom tiēnj. ¹⁹ Ku rin njāthda tēnē Jethu yen aye yōk thōny Nhialic dōōt, tēwäär cī Jethu la thīn yōnhīm tuej bī la rōok ku lēj Nhialic ē rienkua.

²⁰ Njōth ye yōk Nhialic njōth kēpuōth cī thōn jo rin wēikua yen ē jo muk puōth, rin Jethu aci jo wat nhīm pan Nhialic. Ku yeen aci jāl a raandit apēi kāk Nhialic cimēn Melkidhedek, akōlriēc.

7

Melkidhedek

¹ Melkidhedek ē ye bēnydit gen col Thalam, ku yen aya ē ye raandit apēi kāk Nhialic Madhōl. Nayōn akāl tōk ke piñ lōn cī Abaram la dhuk tōj yic ke cī tōj bāny wuōt kanjan cop. ² Go Abaram Melkidhedek juēr tōj thiāār kāk cī ke la peec tōj yic. Melkidhedek, wētde yic, “Bēny la cok.” Ku ē ye bēny dōōr aya. Cimēn rin genden col Thalam, wētde yic, ee “Dōōr.” ³ Acin wun ku man ku kuat. Ku tēn jōk piērde rot thīn ku le thōk aci njc. Arēer ke ye raan kāk Nhialic akōlriēc cimēn Wēn Nhialic.

⁴ Jalkē tīj tē dīit Melkidhedek thīn! Agut Abaram guōp, raandit wārkuan dit theer, aci tōj thiāār kākken wäär cik la peec tōj yic, juēr ye. ⁵ Alēu raan bī gam lōn ye kē cī Abaram ajuēr gām Melkidhedek yic, tēn ye Melkidhedek raan Lebī, kuat Abaram kek koc kāk Nhialic ē koc Itharel wäär tōk thiāār yic juaar tēnē kacken cit lōj Mothith. ⁶ Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebī, ku aca ajuēr bēn lōōm tēnē Abaram ku cuēt pīu. Ku Abaram acā athōn Nhialic yōk. ⁷ Ku anjicku aya lōn raan yen koc dōoc, awār raan bēn tēnē ye bī bēn dōoc. ⁸ Ku dēt aya, koc kāk Nhialic wäär ajuēr kuany, aake ye koc ē path, aaci bēn thou cimēn bī yōk thou, ku aye athōr theer wēl Nhialic lēk jo lōn Melkidhedek apīr. ⁹ Alēu buk lueel lōn ye Melkidhedek raandit apēi kāk Nhialic tēnē koc Lebī, koc kāk Nhialic. Rin Abaram wundit kuat Lebī, yen aci tōj thiāār kāk wäär cik la peec tōj yic juēr Melkidhedek. ¹⁰ Kēya, alēu bī

lueel lön koc Lebī aaci tōj thiäär juēr Melkidhedek aya, rin ye kek koc rīem Abaram.

¹¹ Na lēu koc Lebī, koc kāk Nhialic bik yo cal aala cök, ŋušt acin dēt ben raan dēt kāk Nhialic cimēn Melkidhedek bēn, raan cū cit Aron, raandit kāk Nhialic wäär ē kuat Lebī. Ku koc Lebī, koc kāk Nhialic aake buoth lōj Mothith yic. ¹² Ku aa kēc yo bēn cal aala cök. Ku këya, acie raan dēt kāk Nhialic yen wicku ē rot, yok aa wic lōj dēt yam aya. ¹³ Jethu Bānyda, raan jīem yok rīenke emēn, ee cie raan dhiēnh Lebī. Ku acin raan tōj kuatde ci kaŋ a raan kāk Nhialic, ee Nhialic door yik nhom. ¹⁴ Aŋicku lōn Bānyda Jethu ē raan dhiēnh Juda. Ku akēc Mothith pušl bī koc dhiēnh Juda ya koc kāk Nhialic.

Raan dēt kāk Nhialic cit Melkidhedek

¹⁵ Acī jāl la gei apei emēn, tē le raandit dēt kāk Nhialic cit Melkidhedek tušl. ¹⁶ Raan kēc aa raandit kāk Nhialic cit lōj cieŋ koc pinynhom, aci ya raandit kāk Nhialic cin kē bī rielden pīr akōlriēēc ebēn kaŋ rac. ¹⁷ Rin aye athör theer wēl Nhialic lueel ēlā ē rīenke, “Yin abi ya raan kāk Nhialic akōlriēēc ebēn cimēn Melkidhedek.” ¹⁸ Ku lōj theer wäär aci pušl acī ril. Acie koc ē kony. ¹⁹ Rin lōj Mothith acie koc cal aala cök. Ke emēn yok aala lōj yam yo cal aŋōth lōn bī yok thišk kek Nhialic.

²⁰ Ku dēt, Nhialic ēci kuēēj aya kēde. Ku acin koc kāk ci ya koc kāk Nhialic ci yen kuēēj kēden. ²¹ Ku Jethu aci ya raandit kāk Nhialic apei rin ci Nhialic kuēēj wētdē wäär lueel yen ye ēlā, “Yen aci kuēēj ku acā bī waar yic. Yin ē bēny akōlriēēc ebēn.” ²² Rin ē kuēēj kēnē yen aci yok ye ŋic lōn lōj dōsr ē yam ci Nhialic looi ē Jethu, ya kēpath.

²³ Ku dēt cīi kek thōj akīn. Koc kāk Nhialic theer aake ye juēc, rin na ci raandit kāk Nhialic thou, ke raan dēt ala nyiende. ²⁴ Ku Jethu apīr akōlriēēc ebēn, luōiden ē yen raandit kāk Nhialic acie rot ye waar. ²⁵ Jethu ala riel dīt bī koc buoth dhōlde yic kony ebēn, koc wic ye bik la tēnē Nhialic. Rin ē rēer ke lāŋ Nhialic ē rīenken.

²⁶ Jethu yen ē raandit kāk Nhialic cī kākkuā lēu. Arēer ke dhēēj Nhialic, acin gušp adumušm, ku yen aci Nhialic tēk bei tēnē koc kāreç looi, ku tēū kāk ci cak nūim ebēn nhial. ²⁷ Yen acīi thōj kek kocdit kāk Nhialic wäär yōk nōk rušōn thok ebēn, rin bī adumušmken ku adumušm kacken pāl piny. Jethu acīi thōj ke ke. Acī rot juaar arak tōk wäär thou yen tim cī rīū kōu rin adumušm koc ebēn. ²⁸ Kēya, alēuku buk ŋic lōn koc kāk Nhialic wäär ē luui dhōl lōj Mothith aake cī la cök. Ku athōn Nhialic ci yen kuēēj wäär lōj Mothith ebēn cök, aci Wēnde looi bī ya raan la cök akōlriēēc ebēn.

8

Jethu yen ee raandan dīt kāk Nhialic

¹ Wēt ril yen wicku buk lēk we, ee lōn le yok raandit kāk Nhialic ci nyuc lōj cuēc thōny Nhialic Madhōl nhom nhial. ² Jethu alui ke cit raandit kāk Nhialic, tē rēer dhēēj Nhialic thīn ayic tēn ē looi Bēny ke cie raan.

³ Ku cit lōn ye raandit kāk Nhialic kuany bī kaŋ aa juaar ku nek yōk tēnē Nhialic, ke raandan dīt kāk Nhialic aya adhil la kē ye juēr Nhialic. ⁴ Ku na Jethu rēer pinynhom, ŋušt akēc kaŋ a raan kāk Nhialic, rin koc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk yōk cit tē ye lōj Mothith luēl ye aake tō thīn. ⁵ Ku luoi yekē looi kek koc kāk Nhialic kā, ee ye kūt yen ē ye kek kāk ye looi nhial tē rēer dhēēj Nhialic thīn kiēēt. Ku yen athōj kek luoi Mothith. Rin wäär wic yen ye bī duēl looi ēci Nhialic lēk ye ēlā, “Adhil ŋic lōn yin adhil kaŋ looi ebēn cit tēden wäär ca nyušt yī ē gōt nhom.” ⁶ Ku Jethu emēn, raandit kāk Nhialic aci gām rieldit yen luui wār rielden. Rin dōsr yam ci looi kam Nhialic kek kacke aŋuēēn apei, rin dōsr yam aa rēer kăpuōth cī Nhialic thōn yo thīn.

⁷ Na lōj dōsr tuēj wäär la cök ŋuōt acin kē ci Nhialic lōj dēt ben wic. ⁸ Rin ēci Nhialic yōk lōn lōj dōsr tuēj ecīi path tēnē kacke, go lueel ēlā,

“Nin aaci thišk, lueel Bēny, tē bī yen lōj dōsr yam looi kek koc Itharel ku koc Juda.

⁹ Acīi bī ciēt dōsr tuēj wäär ca looi kek wārken dīt akōl

wäär nyēci yen keek pan Ijip.

Aake kēc lōj dōsr ca looi ke keek muk nhom apath,

guo kuēc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ Emēn, dōsr ba looi kek koc Itharel nin bī bēn cök akīn,

lueel Bēny.

Yen abi lōŋkiē tāau kenhūim ku kepuōth.

Yen abi ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acin raan ē kamken bī miēthakēn ben pišōc,

nadē ke lēk koccken ē baai, ‘Ŋic Bēny.’

Rin keek abā ŋic ebēn, meth ku raan dīt.

¹² Yen abā adumušmken pāl piny, ku cā kāracken ben kuēēc nūim.”

¹³ Jalkē tūj emēn, wēn lueel Nhialic yen ka bī lōj dōsr yam looi, ee ŋic lōn cīi lōj dōsr theer path, ku aŋicku aya, na ci kēdāj riāāk apei ka cin kē kuny koc.

9

Tē ye Nhialic duōsr thīn wāthēer

¹ Lōj dōsr tuēj ē la tēden ye Nhialic duōsr thīn, ku tē ye Nhialic door thīn ēci looi aya pinynhom tēn. Koc kāk Nhialic Lebī aake

ye Nhalic door yön cı puşl bî ke Nhalic ya door thîn, ku duêl aake tş pinyhom ê tén. ² Duêl ye Nhalic door thîn ê ye looi ke ye yic rou. Yön ye kaş yök tş le koc duêl yic, ee cöl Tëyaath ê Nhalic. Ku lön kënë, man adök ê dëp ê ye tşşu thîn, ku agen ye ayum cı juêr Nhalic täau yenhom aya. ³ Ku yön tş alanh cı duêl tek yic kşu, ee cöl yön Yaath apeî ê Nhalic. ⁴ Ku ê yön kënë yen arêêr agen thîn, agen cı tac nhom milän tşc ye raan kâk Nhalic Lebî adöş nîr cı took tşşu yenhom, ku ê yön kënë aya yen arêêr rönđit tet, ye cöl Rönş Lönş ê dşşr thîn. Ku yen arêêr tony mana thîn, ku wai Aron ê ye rêêr thîn aya. Wai kënë êci Nhalic cöl acil kşu ayör ku looi yşşk cök alön ee yen tim theer cı riêl. Ku aleel dît tet karou cı lööş Nhalic kathiäär gşt thîn, aa tş thîn aya. ⁵ Ku ê rönş dşşr kënë nhom, atuuc nhial karou cı kiêêt, cöl Kerubin ê diik aake tş thîn. Ku keek aake ye Nhalic nyuöth. Aake la kşth wuşk dît rök kum nhom tén yen ye cöl, “Pël Piny Käreç.” Rin tén, arak tók ruşşn yic, raan dît kâk Nhalic ê ye koc wiêth rim kē cı nşk tēnē Nhalic rin be adumuşşmke ku adumuşşm kacke päl piny. Ku emēn acā wic ba kajuēc kşk nîc rin ee kēnē teet.

⁶ Kēya, koc kâk Nhalic aake ye Nhalic door cit tē cı guier ye. Aake ye la yön tuenş bî kek Nhalic aa la door thîn. ⁷ Ku yön yaath Nhalic, ee raandit kâk Nhalic yen ê la thîn ê rot, bî la rök thîn arak tók ruşşn tök yic. Tş le yen yöt, ee riem wenş cı juêr Nhalic muk bî la wiêth yöt, bî Nhalic awäcke ku awuşc ye kacke looi ke kuckē päl piny. ⁸ Aye Wēi Nhalic nyuöth şo ê kēnē yic lön nadē ke dhēl la yön yaath Nhalic ê yic, anot kēç nşany thok cit lön şot koc lui dhēl theer. ⁹ Kē lēuku buk deet ê kēnē yic aya emēn, ee lön nadē ke riem wenş cı juêr Nhalic ye wiêth koc, acie koc ê Nhalic door ye looi bîk puşth la cök. ¹⁰ Kâkkâ ebēn aa kâk lönş theer, lönş ye kâş nşk ku cuet ke ê path. Ku kajuēc kşk ye looi bî awuşc laak wei, aa koc gup path ayeer kek aaye lşk. Kâkkâ aa lööş ke rēêr thîn theer cın kē yekē kony yet tē bî Nhalic dhēl yam, dhēl adumuşşm nyaai koc puşth guiri.

Lönş yam cı Jethu thany ê riemde

¹¹ Jethu acı ya raan dît kâk Nhalic. Kajuēc path cı bēn pinyhom rin cı yen la duêl dît la cök ê Nhalic yic, duêl cıi loi koc cın pinyhom ê tén. ¹² Wäär le Jethu duêl yic, êci la tş dhēş apeî arak tók bî rēêr thîn akölrîēēc ebēn. Ku wäär le yen ê tēşşn acie riem thşk ayî riem wenş yen cı la wiêth duêl yic. Ee riemde yen êci juêr Nhalic rienkua bî şo luşk akölrîēēc ebēn alanden. ¹³ Wätheer koc kâk Nhalic

aake ye riem thşk ku riem muşşr lööm bî kek koc wiêth, rin bî awäcken päl piny. Ku keek aya aake ye manh wenş ê dou nşk ku nyopkē abî ya col. Ku liörkē ê pişu ku wıth kek koc la gup adumuşşm rin bî adumuşşmken wuşşny wei. ¹⁴ Na ye Kēya, bî riem Raan cı lşc ku doc yiēndē, cı adumuşşmkua bî laak wei yopuşth, ku buk lēu buk Nhalic pîr ya luşşî? Ku riêl Wēi Nhalic yen acı Raan cı lşc ku doc rot juêr Nhalic ê rienkua. Kēya, ajuêr la cök cın diu.

¹⁵ Ku rin ê wēt kēnē yen aye Jethu raan yen loi lönş dşşr yam, rin bî koc wäär cı Nhalic thşn pîr akölrîēēc ebēn, pîr yök. Kēnē abî rot lēu rin cı Jethu thou bî koc waar käreç yiic, kâk wäär cı looi lönş dşşr tuenş yic. ¹⁶ Kēnē athöş kek raan kâkke ciēen tş bî lşk tēk ke tş le yen thou. Ee kē bî şek ê miēthke yiic lşk lööm tş le yen thou than piny. ¹⁷ Ku acın raan kēdâş guş nyaai tş şot piir yen. Ku na le thou ke kâwēn cı döş aaye şek kē cı tēk ye jâl nyaai. ¹⁸ Agut lönş dşşr theer aya, awic bî kēdâş kaş nşk bî riem kuêr bî tş door Nhalic thîn jâl la cök. ¹⁹ Mothith ê ye koc kaş lēk lööş Nhalic ebēn. Ku jâl riem miöör ku thök cı nşk liääp ê pişu, ku wıth athör cı lööş gşt thîn ku koc. ²⁰ Ku lueel, “Kēnē ê riem lönş dşşr, lönş cı Nhalic lēk we bāk muk apath.” ²¹ Ku Mothith ê ye duêl ku kâyaath ye tşşu thîn wiêth riem aya. ²² Kēya, cımēn lönş theer, yök aake ye nşk bî riemden lööm bî koc kşc, ku na cın kē nâk bî riem kuêr ka adumuşşm aaciş pël piny.

²³ Duêl ye Nhalic door thîn ku cök tş thîn ebēn, aake ye kâk ye duşr ê yic tş pan Nhalic kiêêt, rin ye käreç tş koc gup wuşşny wei rin yök ye nşk ê path. Ku luşî ê yic nhial tēnē Nhalic, adhil wic ajuêr la cök, ²⁴ Kēya, Raan cı lşc ku doc akēç la duêl ye Nhalic door thîn yic, duêl looi raan pinyhom ê tén kēcit kiit ye ke käreç wuşşny wei koc gup rim ê yök. Yeen nhom guşp acı la pan Nhalic, ku arēêr thîn ke lönş Nhalic emēn rienkua. ²⁵ Raandit kâk Nhalic kuat Lebî ê ye duêl la wiêth riem kē cı nşk cie riemde arak tók ruşşn thok ebēn. Ku Jethu akēç rot juaar arak juēc, acı rot gam arak tók gliş. ²⁶ Ku emēn acı bēn arak tók cit tş cı Nhalic ye guier thîn bî rot bēn juêr Nhalic bā adumuşşm nyaai. ²⁷ Cımēn ye raan thou arak tók ku yēth luk yic arak tók Nhalic nhom, ²⁸ Jethu acı gam bî thou arak tók bî adumuşşm koc ebēn nyaai. Ku abi bēn dhuk ku aciş bî bēn thou rin adumuşşm, ku ê rin bî yen koc nşth ye bēn luşk.

10

¹ Lönş theer Mothith, ee kiit yen ê ye

9:2 B.bei 26:1-30; 25:31-40, 23-30 9:3 B.bei 26:31-33 9:4 B.bei 30:1-6; 25:10-16; 16:33; Kn 17:8-10; B.bei 25:16; L.rou 10:3-5 9:5 B.bei 25:18-22 9:6 Kn 18:2-6 9:7 Leb 16:2-34 9:13 Leb 16:15-16; Kn 19:9, 17-19 9:20 B.bei 24:6-8 9:21 Leb 8:15 9:22 Leb 17:11 9:28 Ith 53:12

kāpuōth bī rōt looi akōldā kiēēt. Ee cīi thōŋ kek kāpuōth cī bēn kek Jethu raan cī lōc ku dōc. Kāk ke ye nāk Nhialic ruōōn ēbēn cīt tēn lōŋ theēr; aake cie kōc ke ye Nhialic door cōl aala cōk. ² Na kāk ke ye nāk Nhialic kōc cōl aala cōk, ŋuōt kōc akēc la tueŋ ke ye kāŋ nāk Nhialic. Rin ŋuōt kākā aake bā adumuōōm kōc Nhialic door wuōōny wei arak tōk, ku cik ben ya tak lōn le kek gup adumuōōm. ³ Ku keek aake ye kāk yekē nāk Nhialic ruōōn thok ēbēn, cōl aa takkē lōn le kek gup adumuōōm. ⁴ Rin acīi rim ŷōk ku rim thōk ye nāk lēu bik adumuōōm wuōōny wei.

⁵ Kēya, ēcī Raan cī lōc ku dōc lēk Nhialic wāār bīi yen pinyinhom ēlā,

“Yin acīi wīc kāk ye nōk ku kāk ye juēr yīin, rin cī yīn ya gām guōpdiēn bī juaar tēnē yīin.

⁶ Yin acie puōu ye miēt ŷōk ye nāk yīin tēdē ke ye kāk ye juēr yīin bik adumuōōm nyaai.

⁷ Ku lueel, ŷen akīn ba kē wīc looi Nhialic Madhōl,

cīmēn cī ye gōt rienkiē athōr lōŋ theēr yic.”

⁸ Ēmēn, tāākūē wepuōth piny ku takkē wēt cī Jethu lueel tueŋ ēlā, “Yin acīi wīc, ku tēdē yīn acie puōu ye miēt tēnē kāk ye juaar, ku kāk ye nāk yīi bik adumuōōm nyaai.” Acī lueel kēlā cōk alōn ye kāk ye juaar looi cīt tē ye lōŋ ye lueel thīn. ⁹ Ku lueel, “ŷen akīn Nhialic Madhōl, ba kē wīc ba looi, looi.” Kēya, Nhialic acī tētheēr ye ye duōōr thīn puōl, ku wēen Raan cī lōc ku dōc thīn, bī riēmdē kuēr rin bī adumuōōm kōc ēbēn nyaai. ¹⁰ Jethu raan cī lōc ku dōc acī kē wīc Nhialic tēnē ye bī looi, looi. Ku rin cī yen rot juaar arak tōk theēr, kākkuān rēc acī wuōōny wei ēbēn.

¹¹ Raan kāk Nhialic Itharel, aye kāŋ nāk wātheēr akōlakōl bī yen Nhialic door. Ku aaye kāk tōŋ thōŋ juēr Nhialic arak juēc. Ku kāk ye ke juaarkā aake cie adumuōōm ye nyaai. ¹² Ku Raan cī lōc ku dōc acī rot juaar arak tōk rin adumuōōm, ajuēr cī ye bēn lēu bā awāckua nyaai akōlriēēc ēbēn. ¹³ Ku ēmēn atīt yet tē bī Nhialic kōc aterdē guir ku dhuk ke yēcōk ciēēn. ¹⁴ Ku ajuēr cī looi arak tōk, acī kōc cī adumuōōmken nyaai looi bik la cōk akōlriēēc.

¹⁵ Ku Wēi Nhialic ē jam tēnē ŷo ē wēt kēnē aya. Acī lueel ēlā, ¹⁶ “Lōŋ dōōr ba looi ke ke akīn nīn bī bēn cōk, lueel Bēny. ŷen abī lōōŋkiē tāāu kenhīim ku kepusth.” ¹⁷ Ku ben lueel, “ŷen acīi adumuōōmken ku kārēc yekē ke looi ben kuēēc nhīim.” ¹⁸ Wek paan ē ma, kārackua aacī pāl piny papot. Na ye kēya, le dēt ŋot wīc ŷok bāny bik ŷōk aa nōk rin bī adumuōōmkua pāl piny?

Bāk lok tēthiāāk ke Nhialic

¹⁹ Kēya miēthakāi, ŷok acī nhīim lāāu alanden buk la ŷōn Yaath apēi ē Nhialic tō nhial, rin cī Jethu rot juaar bī nōk bī riēmdē kuēēr. ²⁰ Wāār thou yen tim cī rīiu kōu, acī kēn ŷo gēl buk cīi la ŷōn Yaath apēi ē Nhialic bēn rāc. Ku jōt rot rāŋ yic, ku ēmēn arēēr ŷōn Yaath apēi ē Nhialic ke lāŋ Nhialic rienkua. ²¹ Ku na cuk la raandīt kāk Nhialic yen mac kōc Nhialic, ²² cīt mēnē ye kākkuā yīth, lokku tē rēēr Nhialic thīn thōnyde nhom ē puōn ŷer ku gam cīn yic diu. Lokku kek puōthkuān ŷer cīn yīic luōi kārēc rin cī ke lōōk riēm Jethu. Ku rin cī ŷo wuōōc nhīim bā adumuōōmkua laak wei aya.

²³ Kēya, mukku kē cī thōn ŷo piān tōk ke ŷo cie puōth ē rou, rin anjicku raan cī ŷo thōn ē wēdē tiēēŋ nhom. ²⁴ Takku tē bī ŷok ŷopuōth aa dēēt thīn, buk nhiēr ku luōi path aa nyuōōth. ²⁵ Dukku kē ye ŷok ŷonhīim mat ŷodhie pāl cīmēn ye wāmāthkuān kōk ye looi. Lok tueŋ ŷo cīt dhōr ŷo deēt ŷopuōth, buk rōt aa lēk buk aa bēn amat yic, anjicku Akōl bēn Bēny acī thiōk.

²⁶ Acīn kāk ye nāk Nhialic lēu bī adumuōōm pāl piny, tē ŋot le ŷok tueŋ ŷo loi kārēc ke yic cī lēk ŷo. ²⁷ Kēya, ŷok aa dhil tīit ŷo riōc rin akōl bēn Luŋdīt, ŷok kōc cī wēt Nhialic dhōl yic, ŷok aabī tēm awuōc bī ŷok rēēr pan mac akōlriēēc ēbēn. ²⁸ Anjickē, wātheēr tē kueec raan bī lōŋ Mothith cīi piŋ, ku gōōny kōc karou ayī kōc kadiāk, ka dhil ŷāth ē kōcdit nhīim, ku biōōk aleel bī thou. ²⁹ Jālkē thōōŋ, na ye raan cī lōŋ Mothith dhōl yic tēm awuōc cīt kēnē, ke ya awuōc yīndē bī Nhialic tēm kōc cī kuēc wēt Wēndē? Acīt lōn cī kek Jethu dhōl guōp, ku cuitkē, ku witkē piny ku kēckē yic. Ku acīt lōn cī kek dōōr cī Jethu looi riēmdē kamken ŷōōŋ yic. Ku acīt lōn cī kek Wēi Nhialic lāāt wēl rēc rem apēi, cōk alōn kony yen ke. Kōckā aabī dhīel tēm awuōc thiek apēi. ³⁰ Anjicku yen raan cī ye lueel theēr ēlā, “Piŋkē! Ee ŷen ala riēl ba kāŋ guōōr.” Ku anjicku lōn cī yen ye lueel aya ēlā, “Bēny abī kacke tēm awuōc.” ³¹ Kēya, abī rēēc alanden tē ye yen Nhialic pīr akōlriēēc ēbēn yen tēm raan awuōc.

³² Miēthakāi, takkē tēn ye wek rēēr thīn wātheēr. Wāār cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhīel gum ku wek aacī puōth bēn riēl. Wek aakēc puōth bēn bath rin kārēc cī we ŷōk. ³³ Wek aa we ye lat ku bui we akōldēt. Ku akōldēt, wek aa we ē kōc kōk kony tē tīŋ wek ke ke baŋ cīmēndun. ³⁴ Wek acīi gum kek kōc cī mac, ku wek aakēc puōth riāāk tē wāār ye kākkuān peec, rin ŋic wek yeen lōn wek aabī kāpath wār kākā la ŷok pan Nhialic. Kāpuōth cīn raan bī ke kaŋ nyaai tēnē we. ³⁵ Duōōkkē puōth bath bāk wēt

Jethu wai wei, rin wek aabi ariöpdit yök pan Nhialic. ³⁶ Apath bäk wepuöth deet tē beŋ we, rin ke wek aaci kē wic Nhialic looi, ku yökkē kē ci Nhialic thōn we.

³⁷ Rin aye athör theer wēl Nhialic lēk yo ēlä, “Ee kaam thiin koor ku raan ci lueel ka bö acii bi gāäu, abi guo bēn. ³⁸ Ku kockien la cök aabi rēer gam yic, ku yen acii pušu bi miet tē cii kek kepuöth bi deet.” ³⁹ Ku yok aacii cit koc guo dhör bik mää, ku yok aala gam bi yook luök.

11

Gam

¹ Gam yen ē yo col anjic kāk nōthku ke bi röt looi. Ku yeen ē yo col anjic kāk cuk ye tūj.

²⁻³ Ee gam yen aye yök ye njic lōn ē cök Nhialic piny ku nhial kek kāk tō thīn ēbēn wēt lueel ē path. Ku kāk yeku ke tūj emēn acin kēn cii Nhialic lōom bi yen ke cak. Ku wäär le wärkuan dit gam tēnē Nhialic, yen aci Nhialic ke bēn gam.

⁴ Ku gam yen aci Abel Nhialic bēn juēr kēpuöth ci Nhialic bēn nhiaar apei, wär kē ci Kain mēnhē juaar tēnē Nhialic. Ku gamde yen aci Nhialic pušu bēn miet tēnē ye. Ku njic Nhialic lōn ē yen raan la cök. Kēya, kē ci Abel looi ci yen Nhialic gam apei anjot yeku yök yopuöth ke path emēn tē tek yok ye, cak alon ci yen thou theer. ⁵ Ku raan dēt la gam ril cit Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen aci Nhialic ye bēn jat nhial ke kēc thou. Guäpde akēc bēn yök rin ci Nhialic ye nyaa. Aye athör theer wēl Nhialic lueel lōn Enok ē ye Nhialic col amit pušu, wäär rēer yen pinyhom. ⁶ Acin raan lēu ye bi Nhialic col amit pušu tē cin yen gam. Rin raan bēn tēnē Nhialic adhil gam lōn Nhialic atō thīn, ku ē koc ye thiēc gam kē wickē.

⁷ Ku gam yen aci Noa wēt Nhialic bēn piŋ, wäär lēk Nhialic ye ye lōn bi aboordit bēn bi koc la gup adumuööm bēn tēm awuöc. Go Noa wēt Nhialic gam. Ku guer riäi ka aboor kēc bēn bi yen kacke kony. Ku gamde akēc yen käreç ye kocken kāk ke looi bēn nhiaar. Ku Noa aci Nhialic bēn col ala cök rin gamde.

⁸ Ku ee gam aya yen acol Abaram agam kē ci Nhialic lēk ye. Ku ler pan ci Nhialic lēk ye cak alon awēn kuc Abaram ē pan kēnē. Pan kēnē yen ēci Nhialic lueel lōn bi yen ye gām miēthke aköldä. ⁹ Ku gam yen aci Abaram bēn cieŋ ke ya alei pan wäär ci Nhialic thōn ye. Ku jol nōöth lōn bi Nhialic piny kēnē gām miēthke aköldä. Ku jol cieŋ duēl yiic. Ku lök Ithäk kek Jakob cieŋ thīn aya, koc wäär ci Nhialic thōn lōn bi yen piny kēnē yiēk ke.

¹⁰ Abaram aci rēer ē pan kēnē ke tit gen ci Nhialic buth, yen ci Nhialic thōn ye cii cit duēl.

¹¹ Ku ē gam ci Abaram Nhialic gam yen ē dhiēeth yen meth cök alon wäär ci yen dhiöp apei. Ku tienje Thara ke cii dhiēth. Acii nōöth lōn bi Nhialic athönde tieŋj nhom. ¹² Na cök alon awēn ci Abaram dhiöp apei, bi raan ēbēn njic lōn cii yen bi bēn dhiēth, ke yeen aci bēn a wundit koc juēc apei cit liēet, ku kuel nhial cie kuen.

¹³ Kockä ēbēn aaci gamden muk agut tē thou kek. Keek aake kēc kāk ci Nhialic thān ke ye yök. Ku aake yekē tūj tēmec, ku gamkē ke ke mit puöth. Ku ē yekē lēk koc lōn aa rēer kecit jööl pinyhom ē tēn, ke bi ber tē ci lēk ke. ¹⁴ Alēuku buk njic emēn lōn koc jam kēlä, aaye kē nyuöth lōn wic kek pan bi ya panden. ¹⁵ Na yekē tak lōn ye pan cik nyääŋ wei panden, nuöt aaci dhuk thīn. ¹⁶ Ku acik wic kepuöth apei bik yet pan path, pan tō nhial. Ku Nhialic acie guöp ye yär tē col ye, ke Nhialicden. Ku kēya, aci gen path guir tēnē ke.

¹⁷⁻¹⁸ Ku gam yen ēci Abaram rot guir bi wēnde Ithäk nök wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan ca athōn Nhialic yök, ee wic bi manhden tōj tō yenhom nök, cök alon ci Nhialic ye lueel tēnē ye lōn ē Ithäk yen abi yin mīth ca thōn yi yök tēnē ye. ¹⁹ Aci Abaram tak lōn bi Nhialic Ithäk jot aköldä. Ku kēya, Abaram aci Ithäk yök ke cit raan ci Nhialic col aben piŋ.

²⁰ Ku gam yen aci Ithäk Jakob ku Ethau thōn dāc Nhialic rin kāk bik yök aköldä.

²¹ Ku gam yen aci Jakob wēt thōde Jothep bēn döoc wäär ci yen thiök ke wēu. Ke kääc ke ci yenhom guöt waiden ē yen piny thany, ku röök Nhialic. ²² Ku gam yen aci Jothep ye njic wäär ci thuonde thiök lōn bi koc Itharel jäl pan Ijip. Ku lēk ke bik yuömke cii nyiēŋ pan Ijip aköldä le kek jäl.

²³ Ku gam yen aci koc ke dhiēth Mothith ye bēn thiaan pēi kadiäk wäär ci ye dhiēeth. Ee cik tūj ke ye manh path apei. Ku ke aake kēc riöc wēt kēc kek löj bēnyaknhom pan Ijip theek.

²⁴ Ku gam yen aci Mothith bēn kuēc wäär ci yen dit bi cii ye col ke manh nyan bēnyaknhom. ²⁵ Na ci wic bi pušu ya miet, miet ē pušu cie ceŋ ē bēn luai käreç yiic, nuöt aci rēer pan bēnyaknhom. Ku aci bēn nhiaar bi rēer kek kacke bi gum ke ke. ²⁶ Aci yök yepuöth lōn bi yen kápath yök thīn tē guum yen kuöc cieŋ rin ē kacke. Cimēn wäär ci Raan ci lōc ku döc gum, tēn tē bi yen

kājuēc path yök pan Ijip. Rin ē ñsth ariöp bī yök aköldä.

²⁷ Ku gam yen aci yen bēn jāl pan Ijip ke cī riōc riāāk pušu bēnyñakhom. Ku le tuen ke gum ciēt cī Nhialic cie tñj, tñj. ²⁸ Ku gam yen aci Mothith wēt Nhialic bēn piñ. Ku guuir tē bī kōc Itharel jiēl thīn pan Ijip. Ku lēk ke bīk thōk nōk. Ku rōthkē yōstken thook riem, rin na la atuny Nhialic bī mīth rōör ke kōñ dhiēēth bēn nōk, ke cī mīth rōör kai kōc Itharel met thīn.

²⁹ Ku gam yen aci kōc Itharel Wār Lual bēn teem ke ciēt cī döu. Nawēn jāl wīc kōc Ijip bīk ke buōath, ke wār ben thiāñ ku moukē.

³⁰ Ku gam yen aci kōc Itharel pāny gen Jeriko bēn gööt nīn kadhrou abī wīk.

³¹ Ku gam yen akēc adējōñ cōl Rayāp bēn nōk kek kōc gen Jeriko wār nēk ke, rin cī kek jāi ē Nhialic. Rin yen Rayāp nhom ē cā anēm kōc Itharel lor ku nyuuc ke paande.

³² Kōc kōk juēc aya aa la gam. Acā lēu ba we lēk kāk cī kōc kōk looi, cimēn yī Gidiōn, Barak, Thamthon, Jephtha, Debit, Thamuel ku kōc kāk Nhialic tñj. ³³ Ku gam yen aci kōc kōk bāny bēn cop. Ku yen ñic kōc kōk kōc mac. Ku yök kōc kōk kē cī Nhialic thōn kōc. Ku ē yen aci kōc kōk kōör bēn der thook.

³⁴ Kōc kōk kamken aaci mēc bēn nōk, ku riēckē rōt bei ē paal thook. Kōc kōk ke niōp aaci bēn riēl apēi tōñ yic. Ku copkē yōm apuruuk ē wuōt kōk. ³⁵ Rin gam yen aci Nhialic rōök diāär bēn gam, ku cōl kōcken cī thou aa ben pīr. Ku kōc kōk aaci bēn aa gum ke cī kenhūim waar, rin bī ke jōt aköldä. ³⁶ Kōc kōk aya aake ye lāät ku that ke. Ku kōc kōk aake ye rek ku mac ke. ³⁷ Ku kōc kōk aake ye biōōk aleel. Ku kōc kōk aake ye tēm kōth ē rou. Ku kōc kōk aake ye tēm rōt paal. Kōc kōk acin kē yekē cienj, aa kōt kek aake yekē kuām kekōth. Kōc kōk aake ñōñ, ku aake ye bañ ku kuc ke ciēñj. ³⁸ Kōckä ēcī path bīk cienj pinynhom. Aake ye piny kuanj yic ē path roor liēet. Ku ciēñkē adhuum yīc, ke kuār yīc ku gat yīc.

³⁹ Ee ñic lōn le kōckä ēbēn gam. Ku acin raan tōk kamken ca athōndit Nhialic bēn yök. ⁴⁰ Nhialic ēcī kēpath guuir ke ñic yō. Kēya, bī ke nhūim ku yō looi buk la cōk yodhie.

12

¹ Kēya emēn, yök aa ñic kōc juēc wāär cī gamden nyuōath tēnē Nhialic. Ku rin ē wēt kēnē pālku kāk yō thēl adumuōōm yic, adumuōōm yeku ke lac looi. Ku aa yō gēl buk dhēl Jethu buōath yic. Lok tuen yō wēēr ke yō cī dhār buk kē cī Nhialic guier yō dööt.

² Yeku rēer yō dōt Jethu raan cī yō nyuōth dhēl ku gam la cōk. Ku rin miēt pušu bī yök, yen aci yen ye gam bī thou tim cī rīūu kōu. Ku cīi kuc bī kē looi cīi pāl, cak a wāär ye ke ye yōör guōp. Ku emēn a rēēr kōñ cuēc thōny Nhialic.

³ Takkē tē cī Jethu guum thīn tēwāär ye kōc kēc wēt Nhialic gam ye gaany thīn akōlakōl, rin bī wek cīi dhōr ku baathkē puōth. ⁴ Rin añot cīn raan cī nōk, ayī raan cī yīēk tētōk kamkun kōc cie wētdun ye gam. ⁵ Cāk nhūim māär wēēt puōth ye Nhialic we wēēt ke we cīt miēthke?

“Manhdiē, cōk yīpušu piny tē wēēt Nhialic yīin,

ku duk cōl aye kērac tē nyieeny yen yīin.

⁶ Rin Nhialic ee kōc nhūer keek cōk piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awuōc.”

⁷ Guōmkē kārēc kecīt wēēt Nhialic tēnē we, rin ē yen we cōl acīt miēthke. Nadē cak kañ piñ le manh kēc wun kañ that rin wīc yen ye bī wēēt? ⁸ Na cīi Nhialic we yīc awuōc wēēt yen we cimēn adhie ye wun mīth miēthke wēēt, ke wek acie miēthke. ⁹ Cimēn ye yok ñot yō thek wārku pinynhom ē tēn tē cak kek yō that, cuk bī lēu alanden buk rōt thōn Nhialic, wun wēikua ku pīr tē wēēt yen yō?

¹⁰ Wārku aa yō wēēt tē kor yok buk ñic cienj kam kōc run lik pinynhom ē tēn, cīt tē yekē yōk ye ke path. Ku Nhialic ē yō wēēt akōlakōl rin kāpuōth buk yök buk dhēññde rōm kek ye. ¹¹ Wēēt acie guō nhūar nyin yic, aye yök ciēt rēec. Na lā thēer, ke cōc cī tēm awuōc aa la cōk ku yekē kōc ē dōör.

¹² Kēya, duōkkē riōc lak tuen ke we deet wēpuōth. ¹³ Biathkē dhēl la cōk yic, bī kōc koor gam riēl gamden yic. Ku cīk mēr wei wēcōk.

¹⁴ Miēthakāi, themkē bāk ñic cienj ke kōc ēbēn, bāk rēēr dhēññ Nhialic yic. Rin raan liū dhēññ Nhialic tēnē ye acīi bī kañ tñj.

¹⁵ Muōkkē wenhūim bī ciēn raan cīi dhēññ Nhialic yök. Ku tiēēr kē nhūim paan ē moor bī ciēn raan loi kērac met we wei ēbēn. Anjēckē, ee dien tōk yen ē wār rac nyin. ¹⁶ Acīi path bī raan yepuōu ya yīēk bal. Ku cīn raan loi rot bī yic pīal cimēn Ethau wāär pēl diētdē tēnē raan buōth ye, rin cī yen ye gām miēth koor ē path. ¹⁷ Ku anjēckē wāär wīc Ethau ye bī la tēnē wun bī la dōc ku bī diētdē dhuōk ciēñ, ku akēc dōc bēn yök tēnē wun. Kēnē akēc rot bēn lēu bī waar yic cak a wāär cī yen dhiau pīu ē nyin.

¹⁸ Wek aa kēc bēn we cīt kōc Itharel wāär cī la gōn Thinaī cōk. Ku tñjkē manydīt apēi

11:27 B.bei 2:15	11:28 B.bei 12:21-30	11:29 B.bei 14:21-31	11:30 Joc 6:12-21	11:31 Joc 2:1-21;
6:22-25	11:32 Bāny 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7; 1Tha 16:1-1; 1Bñ 2:11; 1Tha 1:1-25:1			11:33 Dan
6:1-27	11:34 Dan 3:1-30	11:35 1Bñ 17:17-24; 2Bñ 4:25-37	11:36 1Bñ 22:26-27; 2Lēk 18:25-26; Jer 20:2; 37:15;	
38:6	11:37 2Lēk 24:21	12:6 Jop 5:17; Kēñ 3:11-12	12:12 Ith 35:3	12:13 Kēñ 4:26
12:16 Cāk 25:29-34	12:17 Cāk 27:30-40			12:15 L.rou 29:18

ke dëp. Nawën ke tñj luäät aya ke ci gät paat piny ku looi muššhdīt, ku yomdīt apeī. Ku ye bir yic ku mēer apeī abik riššc ebën ¹⁹ Ku piñkē kañ yic ku röl la gei. Aaci Nhalic piñ ke jam röldīt apeī, nawën ke lēkkē Mothith bi Mothith Nhalic lōñ bi cii ben jam tēnē ke. ²⁰ Ku aaci jāl bēn riššc apeī tēwēn piñ kek Nhalic röl ke lēk ke ëlä, “Acin raan yēēt ē gon kēnē cök, na cök a lēi ku le nhial ye ka biöök aleel bi thou.” ²¹ Agut Mothith aci bēn riššc aya apeī wēn looi kakkä röt abi ya lueel, “Yen aye riššc lath.”

²² Wek aa kēc bēn gon Thinaī lōm. Wek aaci bēn gon Dhain lōm, yen ci Jeruthalem ē yam gen Nhalic pīr buth yenhom. Wek aaci bēn yan miēt pušu dīt yic tš atuuc Nhalic juēc apuē thīn. ²³ Wek aaci bēn tēnē Nhalic yen luk looi tēnē koc ebën. Ku tēnē kōc path ci Nhalic looi bik la cök. ²⁴ Wek aaci bēn tēnē Jethu ci lōñ dšör ē yam looi. Aci riemde juaar rin bi Nhalic adumuššmkua pāl piny, rim cii thōñ kek rim Abel wäär thiēc ē guur.

²⁵ Wek aa yššk bāk cii kuc wēt raan jam. Koc wäär ci kuc bik wētdē cii gam piny-nhom tēn aakēc bēn pušl ke cii tēm awušc. Na ye këya, buk poth kēdē, yo cii tēm awušc tē cii yok wēt ci Nhalic jam tēnē yo nhial piñ? ²⁶ Wäär ršlde gon Thinaī ēci piny yāak. Ku emēn aci koc lēk ëlä, “Acie piny-nhom rot yen ba yāak, yen abi nhial yāak aya.” ²⁷ Ku dēt aya, kē ye wēlkā nyuššth ē lōn kāk ci cak aabi röt yāak ku nyiēi ē keek. Ku dōñ kāk cii lēu bi ke yāak.

²⁸ Këya, yok aa koc ci Nhalic yiēk pan cīn kē bi ye yāak athēr. Lecku Nhalic ku dorku dhēl ye col amit pušu, ku rēerku ke thekku ku riššcku ē ye. ²⁹ Rin ye Nhalic koc tēm awušc thiek apeī, acit many adhie kēriēēc ebën ruššc piny.

13

Tē ye Nhalic miēēt pušu thīn

¹ Lak tueñ we nhiaar röt akōlaköl ke we cīt miñh tik. ² Lor jššl ē pušn yer ku nyuššc keek apath. Rin ci koc kōk atuuc Nhalic kañ lor ke kuckē ke. ³ Duškkē nñim ye määri koc mac ku koc gum. Yakē ke kony ciēt we mac ku guššmkē ke ke.

⁴ Thiēēk adhil raan ebën theek, rōör ku diäar aa dhil röt theek kamken bi ciēn raan dēek ñek pušu. Nhalic abi koc ci rot thiaak ē luui akor tēm awušc, ku koc kēc thiēēk luui kāk ē bal aya.

⁵ Duškkē ye wic wēpušth bāk la kajuēc apeī, ye kēdun muk yen ye yiēk ypušu rot. Aci Nhalic lueel thēr ëlä, “Wek aaci bi kañ pāl wei, ku wek aaci bi nyäñ wei.” ⁶ Na ye

këya, rēerku ē cök ku ñšthku Nhalic, ku yeku lueel ëlä, “Ee Nhalic yen ē yen kony, acin kē ben ya riäac. Le raan lēu ye ba lušl kērac?”

⁷ Duškkē nñim mār kocdīt tueñ wäär we lēk wēl Nhalic. Takkē apath yen tē piir kek thīn ayet tē thou kek. Luššikē cimēnden gam yic. ⁸ Jethu Kritho acie rot ye waar. Ee yen tōñ aköl wäär ku ya aköl ku akölrīēēc ebën. ⁹ Duškkē röt col aa rec ē nñim piöök juēc koc göi ye lueel lōn cii miñh kōk bi ya cam. Wek aa dhil wēpušth wēl dhēēñ Nhalic ku acie miñh ye cam cīn kē yekē kušny wēi koc ke cam.

¹⁰ Ajuēr ye looi bi yo awaar kārēc yiic, acit ajuēr lōñ dšör wäär ye looi bi adumuššm pāl piny. Ku acin raan ye pušl agut koc kañ juaar tēnē Nhalic duēl yic bik riññ lān ci nōk cuet. ¹¹ Rin raandit kāk Nhalic ē ye riem lān ci juēr Nhalic yāth tē yaath duēl yic rin bi adumuššm pāl piny. Ku lān ci nōk ē ye nyop roor abi ya col. ¹² Ku Jethu aya, ee thou geu kōu ayeer Jeruthalem. Tēwēn nēk ye ēci riemde kuēr rin bi adumuššmkua pāl piny. ¹³ Këya, dhilku biaath ayeer aya geu kōu buk yār gušp wäär ci gum la rōm kek ye. ¹⁴ Kēnē adhilku looi, rin piny-nhom tē ciēñ yok thīn acie yen tē bi yok ciēñ thīn athēr. Yok aa tit gen yam yen bi bēn. ¹⁵ Këya, cīt mēnē ci yok Jethu gam, yeku Nhalic leec akōlaköl. Rin lēc ye yok ye leec piäthkua ebën, yen ajuērdaan ye nyuššth lōn ye yen Bēny. ¹⁶ Duškkē nñim mār luoi kápath, ku kē ye wek röt kony kamkun, rin kakkä kek ajuēr Nhalic col amit pušu.

Thek kocckun dīt wēl Nhalic

¹⁷ Thek kocckun dīt wēl Nhalic, ku piñ tē ye kek yi wēēt thīn, rin ye kek koc tit wēiku. Ku añickē lōn bi Nhalic ke thiēēc akōldä tē ci kek wēi koc tiēt thīn. Na thek ke ku gam wētden, ka bi luoiden looi ke mit pušth. Ku na ci wētden piñ ka luui ke rem pušth. Ku na cik ñic luui apath, ke la kē kuny kē yi? ¹⁸ Yakē rōök rienskua. Acin kēreec rēer yopušth. Awicku bi ya kēpath yen yeku looi akōlaköl. ¹⁹ Wek aa liem piändiē ebën bāk rōök bi Nhalic ya col adhuk tēnē ye ye nñkā.

Rōök ciēēn

²⁰ Ku emēn, bi Nhalic rēer kek dšör, yen ci Bänyda Jethu col aben pīr, week yiēk kāk wiēckē ke bi wek kēden wic looi. Ku bi luui wēpušth riēl Jethu raan ci lōc ku dōc, ²¹ bi wek kuat kāk ye miēēt pušu ya looi. Jethu yen abiōñdīt rin ci yen lōñ dšör akölrīēēc ci thany riemde looi. Bi diik ya kēde akölrīēēc ebën. Yenakan.

Wēl ciēēn

²² Miäthakäi piēṅkē wēl lik deet wepuōth
ca lēk we apath. Rin athör ca gāt we aciek.

²³ Awiēc bāk ṅic aya lōn wāmāāthda Timothī
acī lony ē nīnkā. Na lōc bēn bā dōōt, ke yōk
aabī cath ē tōk buk we la neem.

²⁴ Miāthkē kōckun dīt ku kōc kōk cī wēt
Nhialic gam ē rienkua. Wāmāthakua pan
Italia aa we muōōth aya.

²⁵ Bī dhēēṅ Nhialic rēēr kek we ēbēn.

Athör Jemith Wët nom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinynhom ēbēn. Raan ē gāt athör aci wēl juēc ē waal path gōt bī yen kōc lēk nīny ē kān, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Aci wēl juēc lueel tēnē kōc cī gam, wēl cimēn wēl ē jiēc, ku nōōn ku thēm ē jōnrac, ku luoi ku tiēl, ku gam kek ē luoi, ku liem path ku nīny ē kān, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē pušu ku rōok. Athör ē jam apei bī gamda rot ya nyuōth luoida yic.

Kāk tō thīn

Muōth 1:1

Thēm ku thōoc kērac yic 1:2-18

Pīn ku luoi 1:19-27

Duōkkē kōc ye tek yiic 2:1-13

Gam ku luoi 2:14-26

Dut liemdu 3:1-12

Nīny kān bō tēnē Nhialic 3:13-18

Thōnkē rōt Nhialic 4:1-10

Duk mēnhkui nyieny 4:11-12

Duōkkē ye tol 4:13-17

Lēk tēnē Ajieck 5:1-6

Pēl rot piny ku Rōok 5:7-20

¹ Athör Jemith, aluan Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinynhom. Ku muōōth ke.

Thēm ku thōoc kērac yic

² Miēthakāi, calkē aye miēt ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic, ³ rin anjēckē akōl ye gamdun la tuenj kāril yiic, kēn bēn bei thīn ē riel ē pušu ater yic. ⁴ Calkē riel piāndun ater yic ayēth we tuen, yen abī wek kān njic ku bāk la cōk ke cīn diu. ⁵ Na le kē dhal we bāk cī njic, ke we rōok tēnē Nhialic yen la riel bī gām we, rin Nhialic ē njēec kān gam ē path piānde tēnē raan ēbēn. ⁶ Ku na rōokkē ka dhīelkē looi ē puōn cīn yic diu aci, kuat raan ē diu aci apuōōk wīr ye yom nyiāān bī yāth tuenj ku dhuk ciēn. ⁷ Raan cit kēnē cī ye tak lōn le yen kē bī yōk tēnē Nhialic. ⁸ Ku yen raan kēnē ē pušu rou, ku kāk ye looi ēbēn aacie rōm.

⁹ Raan cī gam nōn adhil pušu miēt tēnē Nhialic, rin bī ye juak bī yāth nhial, ¹⁰ ku raan ajak adhil pušu miēt tē dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abī lōōny wei cimēn yōōk tim. ¹¹ Akōl ē ruēl ku atuōnyde ē tim nyop, ku thou yōōk dhēēn wēn ēbēn ku lōōnykē wei. Ku riāāk dhēēnden puōth wēn. Yen ē kē bī rot looi tēnē raan ajak aya, abī mēr wei jaakde cōk.

¹² Raan bī pušu miēt ē raan bī kērac guum ku nuōt ril pušu ē gamde yic, tē lēu yen kēnē,

ka bī pīr akōlriēc ēbēn cī Nhialic guuir ke ya ariōp tēnē kōc nhiar ye yōk. ¹³ Na them raan ē kāk rēeckā, ke cī raan luel yepuōu ēlā, “Athēm kēnē abō tēnē Nhialic.” Rin aci raan lēu ye bī Nhialic cōl aloi kērac, ku yeen guōp acie raan ē them kērac. ¹⁴ Ku raan aye them kērac ye wīc yepuōu ye thēl wei ku deep. ¹⁵ Kēreec ye wīc yepuōu yen ē bēn rēēr kēya yet bī dhiēth adumuōōm, ku adumuōōm yen ē bēn dīt apei yet bī thuōōu bēēi.

¹⁶ Miēthakāi nhiaar duōkkē rōt cōl aaye math nyīn, ¹⁷ kuat kāpath la cōk ye yōk, nadē ke gēm yī aa bēn nhial tēnē Nhialic, Aciēn cak kāk ē ruēl nhial, ye ruelden rōt waar ku yeen acie rot waar. ¹⁸ Aci tak ē rot bī yō gām pīr ē yam dhēl wēt ē yic, ku buk rēēr tuenj kēriēc nom ēbēn.

Pīn ku luoi

¹⁹ Muōkkē kēnē wenhīim miēthakāi nhiaar ke! Raan ēbēn adhil kān lac apin, ku cī guō jam ē path, ku cī pušu ē lac dak aya. ²⁰ Riān ē puōu aci pīr la cōk wīc Nhialic ye bēēi. ²¹ Kēya, pālke luoi kāk la bīth ē kōc yōōr gup, ku kuat luoi kērac ēbēn. Gamkē Nhialic piāthkun ēbēn, ku wēt puōth cī tāau wepuōth bī we luōk.

²² Na yakē wēt Nhialic pīn ku cāk loi, ke wek aa rōt math. Kēya, luoi kēcit tēde. ²³ Kuat raan ē wēt kēnē pīn ku cī looi aci raan rot tīn macar yic. ²⁴ Ee guāpde njec tīn apath, ku na le jāl macar lōōm ke go nom mār tē cī ye cak thīn. ²⁵ Ku raan ē lōn path tīn ku dōt yic yepuōu, lōn puōth Nhialic yō gēl buk kārec cī loi, aci cit kēnē, aci ye pīn ē path ku mēr nom ye, ku looi kēcit tēde. Raan cit kēnē abī Nhialic dōc kuat kāk ye looi yiic ēbēn.

²⁶ Ye raan tak lōn theek yen yath? Na cī raan liemde dut ka cīn yan theek. Ku ē rot math ē rot. ²⁷ Thēk puōth ye Nhialic Wāda gam akīn, kony abēer ku lēēr ē njāānden yic, ku tiit rot kāk rēc ye tō pinynhom.

2

Duōkkē kōc ye tekyic

¹ Miēthakāi, kōc cī wēt Bānyda Jethu Krītho la dhēēndīt apei gam, wek aadhil kōc thōōn nhīim kuat ē kāk yakē ke looi yiic ēbēn. ² Tēdē, tē bī raan cī njec ruk apath tēnē amat, ku bō raan njic cīn alanh cī riāāk aya. ³ Na ye raan cī njec ruk yen njic tīn ē rot ku lēk ye ēlā, “Bāar nyuc tēn tēpath,” Ku lēk raan nōn nyīn, “Lōr kāk tēn,” Nadē ke luel, “Lōr nyuc piiny tēn yacōk.” ⁴ Ke yīn ala guōp awuōc cī yīn kōc tek yiic, ba kōc kāk luōk wei, ku kēnē ē luoi cī path.

⁵ Piēnkē miēthakāi nhiaar, Nhialic aci kōc nōn nyīn kuōny bei pinynhom bīk ajieck ē gamden yic, ku ye bāāny pan Nhialic kēden,

bääny ci Nhialic lueel lön bi ye gäm kōc nhiar ye. ⁶ Ku wek aaci kōc n̄ōn nyin dhāl gup. Ye yīna, bi we thany nhūim piny ku thelkē we tēnē bēny luk? Ajieek! ⁷ Aa keek, kek aa kōc jam wēl rēc rin puōth raan ci wek wētde gam.

⁸ Abi ya kēpath yen luoi kē tē theek wek lōn bääny Nhialic ye yōk athōr thēer wēl Nhialic yic, “Nhiar raandun akeu nhom cimēn nhīer yin rot.” ⁹ Ku na cāk kē kōc ye thōōn nhūim ē luoidun yic, ke wek aala gup awuōc, ku lōn abi we tēm awuōc raan ci lōn dhoj kōu. ¹⁰ Kwat raan ē lōn tōk dhoj kōu kam ē lōōn, ee lōōn dhoj kōth ēbēn. ¹¹ Ku yen tōōn, yen ē ye lueel ēlä, “Duk tin raandā kōc,” ku lueel aya, “Duk raan nāk.” Rin na cōk alon kēc yin tin raandā kōc ku yin aci raan nōk, ke yin aci lōn dhoj kōu. ¹² Ye jam ku lui yi njic rot lön bi yi dōm ē lōn yo gēl buk kārēc cī loi. ¹³ Rin tē le Nhialic luk looi tēnē kōckā, acīi raan cie wēt ye pāl piny bi n̄uān. Ku pāl piny wēt yen aril tēnē luk.

Gam ku luoi

¹⁴ Miēthakāi, ye kēpiath nō tō thūn bi raan aa lueel ka la gam, ku aaci kāk yeke looi ye nyuōth? Lēu gam kēnē bi ye luōk? ¹⁵ Na lo miēthaku ci gam ku aacin miēth camkē ku alēth cenjē ke. ¹⁶ Ye kēpiath nō tō thūn tē lēk yin ye ke ēlä, “Miēthkē ku bāk kueth, tēdē ke luel, ruōkkē alēth dhil bi wiir we cīi nāk!” Ku acin kāk ca gām ke kāk wickē ke ē piērden yic? ¹⁷ Kēya, gam ē rot ku cin yic luoi path, ka cin yic pīr.

¹⁸ Ku abi raan ya lueel, “Raandēt ala gam ku raandā ala luoi,” Ku aba dhuk nhom ēlä, “Nyūth ya raan cit kēnē la gam ku cin luoi? Yin aba nyūth gamdiē kākkiēn ya looi yic.” ¹⁹ Ye gam lön ye Nhialic tōk? Apath. Aye jakrēc gam aya, ku leth ke ke cī riōōc. ²⁰ Yin raan ril nhom! Wic bi nyūth yi lön gam cin yic luoi acin koonoy? ²¹ Abaram Wādandit thēer, ci cōk piny Nhialic nhom kēdē? Ee luoidē yen ē cōk ye piny, wāar juer yen manhde Ithāk ariāk nhom tēnē Nhialic. ²² Kēckē tin gamde ku luoidē aaci luoi kedhie, ku gamde aci luoidē cōl ala cōk. ²³ Ku kē cī lueel athōr thēer wēl Nhialic yic aci ya yic, “Abaram aci Nhialic gam, ku rin gamde yen aci Nhialic ye bēn tin ke la cōk yenhom.” Ku ye Abaram cōl aye mātē ē Nhialic. ²⁴ Cāk tin, ee rin luoi path yen ē raan cōl ala cōk ē Nhialic nhom. Ku acie gam ē rot.

²⁵ Ku ē yen ē ye tēde kek adējōn cōl Rayāp wāar kony yen anēm kōc Itharel. Wāar, lor yen ke paande, ku kony ke bik rōt kual ē dhēl dēt.

²⁶ Kēya, cimēn guōp cin yic wēi, ee kē cī thou, yen ē tēnē gam cin yic luoi path, ee kē cī thou aya.

3

Dut liemdu

¹ Miēthakāi, aacie we ēbēn wek lēu ye bāk aa kōc ē piōōc. Tēcīt tē njēckē ye, yook kōc ē piōōc, luōnda abi yic riel apei tēnē luō kōc kōk. ² Yook yodhie yook awuōc looi dhāl juēc yic, ku na kēc raan awuōc loi kāk ye lueel yic, ka la cōk ku alēu bi rot muk apath alanden.

³ Yōk a mathiān njak thok luōn bi wētde gam, ku jōlku kuaath tē wīcku. ⁴ Tēdē ke yi tak riān rēer wiir, adit apei ku aye yom ril kuaath, ku alēu raan ye kuaath bi tim koor cit alau cōk nhom, ku jōl geer ke wel nhom tē wic piānde. ⁵ Yen ē tēde ke liep, akoor, ku alēu bi yenhom lec kākken dit ril yen.

Thōōn ror dūttet lāau yic apei, ku aye liem many thiin koor yōt. ⁶ Ku liep acit mac. Yen ē kān liāap ku bi riāak pinyinhom, arēer yōgup ku ye kwat kārēc ēbēn thiāi ē guōp yic. Ee piērda dēp ē manyden bō kek ye pan mac. ⁷ Aci raan lēu bi lāai roor mac baai kek ye, cimēn lāai dit ku lāai kor ku diet ku kāpieny ku rec. ⁸ Ku acin raan cie lēu bi liemde njic mac. Liep arac, acie lēu bi duut, ala yic kērēc kōc nōk. ⁹ Ayeku luōōi bi yōk Nhialic leec, ku lēm yōk miēthakāi kōk ci Nhialic Wāda ke cak ke cit ye. ¹⁰ Wēl alēc ku lēmlēm aa bēn bei ē thoñ tōōn yic. Miēthakāi peth bi rot looi kēya? ¹¹ Acin yinh piū path ku piū rēc bēi bei ē tōk kedhie. ¹² Miēthakāi tim cit n̄aap, acie dhiēth ē mīth tim cōl Olip. Ku abiēc acie dhiēth mīth tim cit n̄aap, tēdē ke yinh lēi piēuke bi piū path.

Njiny ē kān bō tēnē Nhialic

¹³ Le raan tōk kamkun njic kān ku ye wēl deet yic? Adhil nyuōth ē piērdē yic, ku luoi path cin yic nhiaam rin njēc ē kān. ¹⁴ Ku na ye tiēl yi reem puōu apei ku ye rot nhīer kān ē rot, ke yi duk yic dhāl ba jam ē nhiaam. ¹⁵ Njiny kān cit kēnē acie bēn pan Nhialic, ee kēn pinyinhom ē tēn, acin yic Wēi Nhialic, ee kēn jōrjac. ¹⁶ Na rēer tiēl ku kē ye yin rot nhīer kān ē rot thūn, ke aliāap ku kuōc luoi, ku kwat kārēc ēbēn arēer thiin aya.

¹⁷ Ku njiny kān bō nhial, thūn ala yic dōōr ku ala yic dhēēn, ku gam rot tēnē Nhialic, athiān ē lier puōu, ku aa kāpath kek aaye yōk thūn, acīi kōc ye tek yic, ku aala cōk. ¹⁸ Ku kōc dōōr looi, aa kāk la cōk yōk dōōr yic.

4

Thōnkē rōt Nhialic

¹ Ye tēnen yen ye akēk ku agōth ē kamkun bēn thūn? Aa bēn tēnē kāk wiēckē ke thōr wepuōth, kāk we cōl agōth ē kamkun. ² Wek aa wic kān, ku aa cāk ē yōk, wek aaci rōt guir bāk nāk. Wek aa wic kān ē riel ku

na cäkë ke yök, ke wek aa gsth ku thärkë, kē wiäckë acäk bi yök rin kēc wek Nhialic thiëc bi gäm we. ³ Ku na thiäckë, ka cäk yök, rin tē ye wek ye tak thün tē wic wek ke, acii path. Ayakë thiëc ē käkka rin miēt ē piäthkun ē röt. ⁴ Koc ci jai Nhialic! Kuäckë lon na yik raan yepušu kāk pinynhom, ke raan ē raan ater tēnē Nhialic. Kwat raan ye wic bi ke nhiaar kāk ē pinynhom, ee ya raan ater tēnē Nhialic. ⁵ Duäckë ye tak lon cün yen yic tō athör theer wël Nhialic yic ye lueel ëlä, “Nhialic awic wëikua bik aa käkke ē rot.” ⁶ Ku dhëej ci Nhialic gäm yo adit alanden. Ku yen aye athör theer wël Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ē dhëej gäm koc lir pusth.”

⁷ Këya, thönkë röt Nhialic. Yakë jöhrac thany wei bi kat welöm. ⁸ Bäckë ē Nhialic lösm ku abi thişk kek we. Miëtkë wecin bei käreç yiic wek koc la gup adumušm! Wušnykë wepusth wei wek koc pusth rou! ⁹ Riääckë pusth awuščkun cäk looi yiic, dhiaaukë ku ñeerkë yiic. Calkë döl aye dhieü. Calkë miēt ē piändun aye riääk ē pušu! ¹⁰ Dhuškkë röt piny ē Nhialic nhom, ku abi we jat nhial.

Duk menhkui nyieny

¹¹ Miëthakäi duškkë röt ye nyieeny kamkun, kwat raan bi menhkën nyieeny ē path, tädë ke luk wei, ee löñ yen aye dhöl ku lueel ka cii path. Ku na luel kërac rin ē löñ ka cii thek, ku ye rot looi ciēt yin dit tēnē löñ. ¹² Ee Nhialic rot yen ē löñ gäm koc, ku ē yen koc lušk wei. Yen ee raan kony ku nek aya. Ye tak ye yin ē ña ba menhkui lušk wei?

Duškkë ye tol

¹³ Piënkë kē lueel ëmën, ayakë lueel, “Ya akölë, tädë keye nhiäk yok abi la keny ē gen dät yic, yok aabi la rëer ē tēen ē rušön tók, ku lok luui buk wëü juēc yok thün.” ¹⁴ Yin akuc kē bi rot looi tēnē pierdu nhiäk, yin acit tol ē mac, ē guo bën nhial kam thin-nyoat ku go liu. ¹⁵ Kē lëu ba ya lueel akän, “Na wic Nhialic, ke yok aa pür buk kënë looi ku kënë.” ¹⁶ Ku ëmën wek aa nhiam ku yakë tol, nhiam düt kënë ëbën arac. ¹⁷ Këya, raan njic këpath bi looi, ku acii ye looi ala gušp awušč dit tet.

5

Lëk tēnē Ajieçk

¹ Ku ëmën, wek koc la käñ, piënkë wëtdië! Ñeerkë yiic ku dhiaaukë ē käreç bi bën weyieth aköldä! ² Jaakdun acii riääk, ku aläthkun aaci aruop cam. ³ Milšöñkun təc ku milšöñ thith aaci keth, ku keth kënë yen abi dit piändun nyuöth aköldä, ku abi we nyop cimen mac. Wek aaci käjuäac kušöt yiic ē ninkä. ⁴ Wek aakëc koc lui dušmkun

yiic riop. Piënkë keröt. Dhiën koc ē rapkun tem aaci Nhialic Madhol dööt. ⁵ Piërdun pinynhom tēn, athiän yic miēt piändun ē röt. Wek aci cuai ciēt we bi nök aköl yai. ⁶ Wek aci koc cün gup awušč tēm awušč, ku näkkë ke ke kēc jai ē wëtdun.

Pël rot piny ku Röök

⁷ Miëthakäi, gušömkë yet tē bi Bänya bën. Tiënkë, raan pušr ee yepušu päl piny bi rapken wäär ci puur duömde tiit bik luok apath. Ee tiit yet bi ruël thök bi denj bën tueny läkëer. ⁸ Ke week aya, wek aadhil röt päl piny, ku kääckë ē cök rin aköl bën ē Bëny aci thişk.

⁹ Miëthakäi, duškkë röt ye lom kamkun bi Nhialic we cii luk wei. Alušk luk aci thişk, abi guo yëet. ¹⁰ Miëthakäi, na ci käreç we yök, ke we pël röt piny cimen koc wäär ē kāk Nhialic tünj, Bëny la wël Nhialic lëk koc. ¹¹ Cimen njic wek ye, aayeku col aaye koc ci döc ē rin ci kek gum. Wek aa we ci tē ci Jop guum thün ku deet yepušu pinj, ku wek aaci kē ci Bëny bën looi tünj, Bëny la ñuëñ ku nhiër.

¹² Kē tuenj miëthakäi, duškkë mël ye kuëej rin pan Nhialic. Tädë ē rin piny, tädët ē rin kök ē path. Luel, “Yëi,” Tē ci yin ye gam, ku luel, “Yei,” Tē kēc yin ye gam. Na cäk loi këya ke wek aabi tēm awušč.

¹³ Na le raan tök kamkun rëer ater yic ka adhil röök. Na le raan tööñ mit pušu, ke col aket waak ałeç. ¹⁴ Na le raan tuany ē we ka dhil kocdit akut koc ci gam col bik röök rienke, ku tockë ē miök. ¹⁵ Röök kënë ci looi ku le yic gam ril, ka bi raan kony bi pial rin abi Bëny col apuol, ku na le adumušm ci looi ka pël piny. ¹⁶ Këya, lakkë adumušm cäk looi ē kamkun, ku ye ñek röök rin ē ñek rin bi we kony. Röök ē raan path col aril apej bi koc kony. ¹⁷ Elija raan kāk Nhialic tünj a ye raan ē path cit yo. Ee ci röök apej bi denj cii tueny. Ku denj akëc bën tueny pinynhom run kadiäk ku abak. ¹⁸ Na lä ke ben röök bi denj tueny bi wal cil ku lok rap pinynhom.

¹⁹ Miëthakäi, na päl raan tök ē kamkun gam ē yic, ku dhuk raandët ē raan kënë thün, ²⁰ muškkë kënë nhom, kwat raan bi raan lä gušp adumušm dhušk ciëen bi käreç ye ke looi pušl, ke yeen abi wëi kony thou yic. Ku abi pël piny adumušm juēc bëi tēnē ye.

Athör tuej cī Pīter gōt Wēt nom

Athör tuej cī Pīter gōt ēcī gāt koc cī gam, koc cī Nhialic kuany. Kockā aake cī thiēi wušt kōk yiic pan Athia. Wēt gēt yen athōōr ē rin bī yen koc bī ye kuen deet pušt bik gum, wēt ye ke nōk rin cī kek gam. Aaye Pīter lēk Wēt Puōth Yam ē rin Jethu Krītho, raan cī thuānde ku jōn rot ku kēden cī thōn bō, ke cōl anōsth.

Ku rin ē wēt kēnē adhilkē gam bik kepuōth deet ku guumkē rin ē gamden yen athem. Ku njickē lōn bī ke riap akōl le Jethu raan cī loc ku dōc dhuk.

Na cōk alōn ye Pīter ye lēk ke bik kepuōth aa deet, tē yōk kek kārec, aye lēk ke aya, bik pīr ke cīt koc Raan cī loc ku dōc.

Kāk tō thīn

Muōth tuej 1:1-2

Lēk rin kuōny Nhialic 1:3-12

Kāk dhilkē looi rin Pīr ē Yam 1:13-2:10

Kē ye koc cī gam kony riāāk yic 2:11-4:19

Kuōny koc cī gam 5:1-11

Muōth ciēen 5:12-14

¹ Yēn Pīter atuny Jethu Krītho, yēn agēt tēnē koc cī Nhialic kuany, cī thiēi bēēi kōk yiic pinyinhom cīmēn Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia. ² Wāda Nhialic aci we kuany rin yēn kēden wīc thēer. Ku Wēi Nhialic aci we looi bāk aa kacke, ku kēya bāk Jethu Krītho theek, raan cī thou rin bī adumuōmkun pāl piny. Bī dhēēj ku dōōrdīt rēer kek we.

Njth akōlriēec ēbēn

³ Yōk aa dhil Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho leec. Ku rin lier piānde tēnē yō, aci yō yiēk pīr ē yam, jōn cī yen Jethu Krītho jōt thou yic, ku kēnē ē yō cōl anōsth. ⁴ Anjicku lōn bī yōk kāk ye Nhialic tāu kacke yōk. Kākkā aaye muk nhial paande apath ē rienkun. Aaye tōōu tē cī kek bī dhiāth thīn, tē cīn kē bī ke rac ku cīn kē nyēei ke thīn. ⁵ Aa tōōu ke ē rienkun, rin le wek gam bī we tiit ē riel Nhialic. Ku kēya wek aabi luōk akōldā cīt tē cī Nhialic guēr ye.

⁶ Miētēkē pušt rin kē cī Nhialic looi, cōk alōn bī wek pušt aa riāāk ēmēn rin kājuēc bāk ke guum. ⁷ Ku kē ye wek gum, ee lōn bāk nyuōsth lōn ye gamdun yic. Agut milāj tōc, ye raan lēu bī rac, aye kañ tāau mēec bī them. Kēya, gamdun tēnē Nhialic wār milāj adhil them aya bī tīj lōn bī wek pušt riel. Ku Nhialic abī we cōl ayōk lec ku duaar akōl le Jethu Krītho dhuk. ⁸ Na cōk alōn kēc wek ye kañ tīj, ka nhiarkē. Cōk alōn cīi wek ye ye tīj ēmēn ka ya ke gam. Ku raan wēl puōth ye

wek miet piāndun teet, ⁹ rin wek aa kuōny wēikun yōk, kēnē yen ye yōk gam yic tēnē ye.

¹⁰ Koc kāk Nhialic tīj cī we lēk rin dhēēj Nhialic, acik wīc apēi bik kuōny wēi kēnē njic. ¹¹ Ku Wēi Krītho rēer kegup aci ke nyuōth tē bī Krītho guum thīn, ku kāpuōth bī rōt looi, ee kēnē cōk. Ku acik them bik njic ye nen bī kēnē rōt looi, ku yējō bī ye nyuōth. ¹² Acī Nhialic nyuōth koc kākke tīj lōn kāk yekē ke lueel acie kāk ē kuōnyden, aa kāk kony ē we. Kāk yakē ke piñ ēmēn aaci atuuc ē Wēt Puōth Yam jam riel Wēi Nhialic cī tuōōc nhial pinyinhom. Kākkā aaci atuuc nhial bēn aa wīc aya bik ke deet yiic.

Pīr ē Yam

¹³ Kēya, cōkkē rōt piny rin ē luoi. Duōkkē rōt cōl amēr dhōl kāk. Njāthkē ke ye dōc bī Nhialic gām we akōl le Jethu Krītho bēn. ¹⁴ Thekkē Nhialic, ku duōkkē piērdun cōl acōk kākkun yakē ke wīc wepuōth, cīmēn wāar kuc wek Wēt Puōth Yam. ¹⁵ Mēecckē rōt wei kuat kārec yiic ēbēn akōlakōl, cīmēn cīi Nhialic raan cī we cōl rōt ē thiāk kuat kērac aya. ¹⁶ Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Mēec rot wei kērac yic cīmēn mec yēn kek kērac.”

¹⁷ Tē rōōk wek tēnē Nhialic, ayakē cōl, “Wāda.” Yen ē luk looi cōk tēnē koc ēbēn, kē cī raan looi yen ē tē bī Nhialic luōjnde luōk thīn nyooth. Kēya, rēerckē ke we thek Nhialic piērdun yic pinyinhom ē tēn. ¹⁸ Rin wek aa njic kē cī we wēer bei pīr wāar yic, pīr cīn kē kuany thīn wāar cāk njic tēnē wārkun dīt. Ku wek aa we kēc waar kēn yāi, cīmēn ye milāj tōc ku milāj thith yāi. ¹⁹ Ku wek aaci waar rin cī Krītho rōt gam bī nōk, ku kēnē ajuēr thiek yic apēi, ee cīt manh amāal cīn kē diu yeguōp. ²⁰ Nhialic ēcī Jethu loc ke piny ku nhial kēc cak, ku cōl ajōl njic ē nīnkā rienkun. ²¹ Ku ē Jethu yen aci wek Nhialic gam, Nhialic ē jōt ye rañ yic ku yīk duaar dīt apēi. Ku kēya, wek aa la gam ku njōth tēnē Nhialic.

²² Ku ēmēn wek aaci la cōk rin theek wek yic, ku bāk miēthakun anhiara ayic, nhiarkē rōt kamkun apēi piāthkun yiic ēbēn. ²³ Wek aa dhil rōt nhiaar, ku rin wētden rēer thīn akōlriēec ēbēn, aci Nhialic we cōl aa ben dhiēēth, dhiēnh mīth raan cie thou cīmēn koc ke dhiēth yō.

²⁴ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Raan ēbēn acīt noon ē riel,

ku kuat kēden path ēbēn, acīt yōōk ē tēj.

²⁵ Ku wēt cī Bēny lueel ē ya yic akōlriēec ēbēn.”

Wēt kēnē ē Wēt Puōth Yam ye atuuc lēk koc.

2

Alel pîr ku koc yam Nhalic

¹ Këya, pälkë luoi kärëc ëbën, pälkë lueth ku ruëñny, ku duşkkë wepuşth ye yiekk këpeth koc kşk. Ku duşkkë koc kşk ye lëk gup wël rac ë path. ² Luoi kër röt bäk ciët mîthkor ye ciek path ke muk. Yakë ciek path wïc akolaköl, ciek ë wëikun ku bî wëikun dît ke we njic Nhalic. ³ Rin aci gôt athör theer wël Nhalic yic ëlä, "Acäk yök ë röt yen tē path Bëny thîn."

⁴ Bäckë tēnë Bëny, Bëny yen cit alel pîr wäär ci koc jai, ku aci Nhalic kuany ke ye këpath apeî. ⁵ Ku week aya, cit alel pîr, wek aa buth bäk aa luaj wëi. Ku bäk aa koc la cök lëu ye bäk käk wëi ci Nhalic gam juër ye rin Jethu Kritho. ⁶ Rin alëu raan bi kuen athör theer wël Nhalic yic, ee yen ye lueel thîn ëlä, "Ûen aci alel ril path apeî kuñny bei aleel yiic,

ku täau Jeruthalem ë yam ke cit mën, ku raan bi njäthde täau alel kënë kşu acii guşp bi yär."

⁷ Alel kënë apath apeî tēnë wek koc ci gam, ku juëc koc këc ye gam.

"Alel ci koc ë buth kuéc lon cii yen path yen aci bën alel path apeî tēnë aleel ëbën."

⁸ Rin aci gôt abanj dët yic athör theer wël Nhalic yic ëlä,

"Kënë yen alel bi koc kecök deeny, ku ee yen kuur bi keek cöl awiëkk."

Aa kecök deeny rin këc kek wët ci Nhalic lëk koc gam. Ku kënë yen ëci Nhalic guiir tēnë ke.

⁹ Wek aa koc ci Nhalic kuany ku wek aa koc käk Nhalic aya, yen bënyjaknhom, wun ci lóc bi Nhalic luşši, koc ë Nhalic. Nhalic aci we cşl bei muşth yic ku bäckë yerdën dhëj apeî yic. Rin bäk käkken puoth ye ke looi lëk koc. ¹⁰ Wek aa we cie koc Nhalic, ku ëmën wek aa kacke. Wek aa we kuc nşëen ë Nhalic, ku ëmën wek aaci tē ye Nhalic koc njüään thîn njic.

¹¹ Mäthkië, wek aa yşşk puşu ëbën, wek koc pîr ke we cit jşşl pinyndom ë tën. Duşkkë wepuşth ë yiekk kärëc ye guäpkn ke wïc, kärëc thär kek wëikun. ¹² Piëërkë ë pîr path kam koc kuc Nhalic, ku na cök kë ya lueel lon ye wek luui kärëc, ka bi kăpuoth yakë ke looi tîj bîk Nhalic leec aköi le yen bën.

¹³ Rin bi wek kë ci Bëny looi buoath yic, thekkë bëny mec baai, bënyjaknhom yen dît, ¹⁴ ku bëny kşk ci ke luşši bîk koc kärëc looi aa tēm awuşc, ku leckë koc kăpath looi. ¹⁵ Rin Nhalic awïc we ku bäk koc we jäm gup rin kuc kek kăj, cöl aabit tē tîj kek we ke we loi kăpath. ¹⁶ Wek aacie aloony ë koc kşk. Ku duşkkë kënë cöl akum kärëc yakë ke looi

kşth. Wek aa loony ë Nhalic luşši. ¹⁷ Thekkë raan ëbën, ku nhiarkë miëthakun ci gam. Thekkë Nhalic ku thekkë bënyjaknhom.

Kë ye gum Jethu nyuşth yoj

¹⁸ Koc luoi aa dhil wët ye bënyken lëk ke piñ, ku thekkë ke apeî. Luoi kër kënë tēnë ke ëbën, bëny njic we ciëñ ku bëny kuc we ciëñ aya.

¹⁹ Na gum arëem ke cie awuşcun ca looi, ke yi njic Nhalic yipuşu, ke yin abi Nhalic dşoc.

²⁰ Ye lec nş tş thîn tē bej yi ku gum arëem rin awuşc ca looi? Ku na gum arëem rin këpuoth ca looi, ke yin abi Nhalic dşoc.

²¹ Ee gum kënë yen ë cşl Nhalic yi, rin Kritho aci gum ë rienkun, ku nyuth we tē bi wek gum thîn cimënde, rin bi wek dhşlde buoath yic.

²² Acin awuşc ci kăj looi ku akëc lueth kăj lueel ë thuşnje. ²³ Wäär ye kek ye läät, akëc bën adhuk nhom ë wël rëc. Ku wäär bej ye akëc koc bën riäac lon bi yen këde guşşr, aci rot bën täau ë Nhalic cin yen luk looi ë cök.

²⁴ Kritho aci awuşc jot, awuşc kärëc cuk ke looi, wäär reem ye tîm ci riïu kşk, rin bi yok luoi adumuşşm puşl ku pîrku ë pîr la cök. Ku tētöök juëc ci yiekk ye aaci we waar ë thou yic.

²⁵ Wek aa we cit amël ci dhël baai, ku ëmën wek aaci dhuşk ciëñ, bäk raan dşëer ë we cimën ye abiöök dşëer amalke buoath, raan wëikun tüt.

3

Diäär ku Rşörken

¹ Këlä aya, wek diäär wek aa dhil röt thön rşörkun. Rin na le raan tş kamken ke këc wët Nhalic gam, ka bi luoidun path cöl agëm, ke cin wët lëk ke.

² Rin aabi pirdun path ku tē theek wek ke thîn tîj. ³ Duşkkë röt loi bäk dhëj rin kăjuëc ye ke tîj wegup ayeer kepëc. Cimën tē ye wek wenhîim guieer thîn. Ku ciënjë mîlşşj tşc ku alëth path juëc kşk.

⁴ Duşkkë ye luui këya, ee kë rëş yipuşu alon thîn yen ë tē dhëñ yin thîn nyuşth, dhëñ la yic athëkk ku lier ë puşu cie rot ë waar tē cök yin dhşp. Ku ee yen dhëñ ye Nhalic tîj ke path apeî.

⁵ Diäär theer wäär path Nhalic nhom ciëj ke njickë apeî lon bi Nhalic kë ci thän dhîel looi, aake ci röt thön rşörken ku ee kënë yen ë ke cöl adhëj.

⁶ Thara aci ë diäärkë, ë ye kë ci Abaram lëk ye bi looi, looi. Ku tē jîëm yen tēnë ye, aye lueel bënydië. Wek aa cit Thara ëmën tē looi wek kăpath tēnë koc kşk, ke cin kë rişşc wek.

⁷ Ku wek rşör aya wek aa dhil ciëj apath kek diäärkun, ku njieckë lon diäär aaci ril cimën rşör. Yakë ke njic ciëñ ku thekkë ke rin keek aabi mişc path Nhalic yök aya cimëndun. Luoi kër kënë rin bi rşşkun la cök.

Koc ci gam aa gum rin luoi kăpath

⁸ Ëmën awiëc ba wët lëk we wit. Njäckë ciej kamkun, ku ye ñek diëer këreec bë ñek yök. Nhiarkë röt cimën ñek ke wämënhë. Lier puöu tënë koc ëbën. Ku dhiehkë röt dhuök piny. ⁹ Na lui koc kök yi kërac, ke duk col tënë ke këreec dët. Na ye raan dët yi wëi kërac, ke duk wëi kërac aya. Na loi koc këreec tënë yi ke yi thiëc Nhialic bi ke döac. Yen ee kën cöl Nhialic yi rin bi yin döcde yök.

¹⁰ Cimën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan wïc pír path ku wïc bë puöu miët, ke cie jam wël rác ku cii lueth ye lueel.

¹¹ Ku adhíl luoi këreec puöl ku looi kápath, adhíl them piände ëbën bë njec ciej apath kek koc kök.

¹² Rin Bëny ee koc path tiit ku ee rökken pin, ku Nhialic ee yenyin pën koc këreec looi.”

¹³ Yeña bi col agum tē wïc yin ye yipuöu ba këpath looi? ¹⁴ Na col koc kök yi agum rin looi yin kápath, ke këpath yen aloi rot tënë yi. Duk riöc ë ke ku duk ye diëer, ¹⁵ ku calkë Kritho aye Bëny piërdun yic. Rëër ke yi ci rot guiir akolakól ba koc yi thiëc tët kë yakë njöth tō wepuöth wek koc ci gam. ¹⁶ Ku duk koc ë thany riel bik gam, kuëëc tëtkek raan dët nom. Loi këya ba cii ye yök yipuöu lon le yen awuöc ca looi, rin bi koc man tēpuöth ciej wek thin rin ye wek koc buöth Kritho gup yär kák yekë ke lueel. ¹⁷ Anjuëñ ba gum rin këpuöth ca looi tē wïc Nhialic ye ba gum, tēn tē bi yin gum rin luoi kërac. ¹⁸ Kritho aci thou arak tók rin adumuömkua. Yeen ë cín awuöc ci looi, ku aci nöb bë thou rienkua yök koc la gup adumuösm bë yo wat nhüim tënë Nhialic. ¹⁹ Ku yeen, aci jam wët Nhialic tënë wëi mac. ²⁰ Wëiká aa wëi koc wäär ci jai wäär tiit Nhialic ke bik keptuöth dhuök ciëñ adumuösmken, wäär guiir Noa riände. Koc lik ke ci la riái yic, koc kabët, kek aaci Nhialic bën kony aboor yic. ²¹ Ku kënë acit miöc nom, miöc nom yen aye Nhialic yo kony ëmën, rin Jethu Kritho ci jat ë thou yic. Tē jjeem yok miöc nom, yok aacii jam rin acol ye laak wei koc gup, miöc nom wëtde yic yok aa röt thön Nhialic ke puön yer. ²² Ku Jethu Kritho atö pan Nhialic ëmën ke rëër cuëny ë Nhialic. Ku yeen amec kák la riel ku atuuc nhial ëbën.

4

War pír yic

¹ Këya, Kritho ëci reem ku guum apeí. Ke week, wek aa dhil röt guiir bák gum cimënde. Na rem raan ku guum, ka ci yepuöu wël wei adumuösm yic. ² Ku ëmën le tuej wek aadhil pír tëtci tē wïc Nhialic ye thin, ku acie tē wïc piäthkun ye thin. ³ Wek aaci rëër tēbäär ke we loi kák ye koc këc Nhialic gam looi. Wek aa rëër ke we yik

wepuöth kák bal ku dëñ ë mäau, ku luoi këreec koc col ayär gup, ku duör jak ci kiëët cii ke wïc. ⁴ Ku rin cii wek röt ye mät ke bák aa luui këreec koc yöör gup aya, ee ke gií ku jjeëmkë wegup apeí wël lueth. ⁵ Ku keek aabi dhiehkë këc Nhialic nom yen luk looi tënë koc pír ku koc ci thou, bik tët ye lon puöth kák cik ke looi. ⁶ Raan ci loc ku döc aci Wët Puöth Yam lëk koc ci thou, koc wäär ci Nhialic luk looi tënë ke wäär píir kek, cimën ye yen luk looi tënë raan ëbën. Wët Puöth Yam ëci Jethu lëk ke rin bi wäiken pír ë tók kek Nhialic.

⁷ Tē bë kák loi röt ëmën thök ëbën aci thiök. Cökkë wepuöth ku rëërke ke we tír nhüim bák lëu bák rök. ⁸ Këdit apeí káriëec ëbën yiic ë nhier bë ñek-ñek anhiaar yepuöu apeí, rin na nhiaar koc kök, ke yin abi këreec yekë ke looi tënë yi päl piny. ⁹ Lor raan bë paandu puön cín yic tiel. ¹⁰ Na njec miöc juëc Nhialic ci yiëk yi muk, ke yin adhíl miöcká luöüi apath bë yin ke koc kök kony. ¹¹ Tē piöoc raan ë kamkun, ka dhil koc aa lëk wët ci Nhialic lueel. Ku raan kony koc kök adhíl looi këya riel ci Nhialic gam ye rin ee luoi kënë. Kuat kë ye raan looi ëbën adhíl looi bë alëec gam Nhialic ë Jethu Kritho, raan la diik ku riel akölríëec ëbën. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek koc ci gam

¹² Mäthkië, duökkë gií rin arëem them ë we guömkë, duökkë tak lon kë loi rot kënë acie kë ci rot kañ looi. ¹³ Mietkë puöth, wek aa gum ë dhël töñ thöñ kek tēwäär ci Kritho guum thin, rin yen abi ya miët piändun tē le yen bën ke dieckde. ¹⁴ Mietkë puöth tē ye we lat rin ye wek Kritho buöth. Na loi kënë rot ke njäckë lon rëër Wëi diik Nhialic kek we. ¹⁵ Na le raan gum ke cii dhil gum rin awuöc ci looi ye yen näk ë koc, nadé ke ye cuär, ku ye raan aliäap ku ye rot ciëc kák koc kök yiic. ¹⁶ Këya, na gum rin ye yin raan ci gam, ke yi duk guöp riöc, lec Nhialic rin ye yin raan ë Jethu. ¹⁷ Luk abi Nhialic guö looi tënë koc ëmën, ku Nhialic abi luk kañ looi tuej tënë kacke. Na jok Nhialic luk ë yo, ke luk abi dhiehkë riel tënë koc këc Wët Puöth Yam bë tënë Nhialic theek. ¹⁸ Cimën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Káril aabi röt kañ looi tënë koc la cök ku bë keek jál kony,

na ye këya, yejö bë rot looi tënë koc adumuösm, koc kuc Nhialic?”

¹⁹ Koc gum rin yen kë wïc Nhialic tënë ke, aa dhil röt thön Aciëñden kë ci lueel ka bë looi, dhiehkë tñëñ nom. Ku dhilkë la tuej ke loi kápath.

5

Wët tënë kocdit ku riënythii

¹ Үен ӛ раандӱт, ку Үен алӛк кӛсдӱт акут тӛ камкун ӛ пиӱндиӛ ӛбӛн. Үен асӱ тӛ сӱ Крӱтхо гуум тӱн тӱҗ. Ку Үен абӱ диик бӱ Нһиалис нүуӛтһ рӛм кек ye. ² Wek алӛк ӛ пуӱу ӛбӛн. Calkӛ рӛт ааye абӱӛк кӛс ӛ Нһиалис сӱ yen ke we куаны бӱк ke кony. Wek аасӱ Нһиалис wӱс бӱк луӱи кӛнӛ лоӱи ke сӱт луӱи сӱ we mac тӱн. Дуӱккӛ луӱи кony wek кӛс сӱ gam ye лоӱи rin аriӱӱ ӛ rot. Луӱӱикӛ rin wӱс wek ye бӱк ke кony. ³ Duk rot loi ba кӛс сӱ Нһиалис тӱӱу yӱсӱк ba ke кony aa cieny ciӛт yӱн ӛ бӛny мӛс ke. Loi rot бӱ кӛс сӱ gam yӱн aa киӛт. ⁴ Ku тӛ le Abiӱҗдӱт бӛн ka бӱ we гӱм аriӱӱдӱт диик сӱ ben каҗ маӱр.

⁵ Ku wek riӛnythii yakӛ лоӱи кӛ сӱ кӛсдӱт лӛк we. Ku week ӛбӛн wek кӛс сӱ gam, wek aa дһил пуӱтһ aa lier ku yakӛ рӛт дһуӱк piny бӱк кӛс кӱк ya луӱӱи, rin yen ӛ кӛ ye аthӱr тһеӱr wӱл Нһиалис луеел ӛлӱ, “Нһиалис аман нһиам ку ӛ дһӛӛҗ гӱм кӛс lir пуӱтһ.” ⁶ Dhuӱккӛ рӛт piny Нһиалис ril аpei сӱк бӱ we кony. Ku абӱ we jat нһиал акӱл le yen ye tak. ⁷ Дуӱккӛ wenһӱм ye yӱӛк кӱк wӱӛckӛ ke аpei, calkӛ аlooи Нһиалис, rin ee yen we tiit.

⁸ Pӱлкӛ рӛт piny ku tiӛӛrkӛ нһӱм. Raan атердун, jӱҗrac ӛ la тӛн, ku le тӛн, асӱт кӱӱӱр сӱ wӱтһ wӱс raan ciem. ⁹ Rӛӛrkӛ ke we ril ӛ gamdun yic. Дуӱккӛ wӛтde gam, rin аҗӛckӛ miӛтһakun сӱ wӛтde gam pinynhom ӛбӛн, aa gum аya сӱмӛндун. ¹⁰ Ku тӛ сӱ wek gum тӛтһин-nyӱӱт, ke Нһиалис нһиар җо аpei, yen сӱ we сӱл бӱк диикден акӱлriӛӛ ӛбӛн рӛм, rin ye wek тӱк кек Крӱтхо, абӱ кӛриӛӛ ӛбӛн сӱк тӛнӛ we. Ku абӱ we лоӱи бӱк gamdun сӱ war ku сӱл we aa ril пуӱтһ акӱлакӱл. ¹¹ Бӱ Нһиалис мӛс акӱлriӛӛ ӛбӛн. Yenakan.

Muӱтһ ciӛӛн

¹² Wek aa туӱс аthӱr сӱ Thilath җа кony, wӱмӱӱӱтһ path сӱ gam. Wek aa yӱӱк бӱк riel gamdun yic, ku луӛл лӱн кӛ ca гӱт ӛ дһӛӛҗ Нһиалис аyic, дһил wek rӛӛr тӱн ӛ пуӱн la сӱк. ¹³ Akut кӛс сӱ gam Babilon, akut кӱсқuan сӱ Нһиалис куаны аya ke җо, ee we муӱӱтһ. Ku Marko, manһdiӛн сӱ gam ӛ we муӱӱтһ аya. ¹⁴ Miӱтһкӛ рӛт муӱтһ кӛс сӱ gam. Үен ӛ рӱӱк бӱк rӛӛr ke дӱӱр ӛбӛн, wek кӛс Крӱтхо.

Athör ë rou cï Pïter gôt Wët nom

Athör dët cï Pïter gôt aci gât koc juéc cï gam pan Athia. Wëtdit ë gët yen athöör, ee lön bik röt tiit käreç ye koc käk piöcc, wël ë koc thël käk ë bal yiic. Ku kē bi ke kony atš wët Nhialic yic, wët cï koc cï Jethu Bányda tñj ku piñkë wëtde piöcc.

Pïter ë gât athöör rin ye koc ye lueel lön cï Raan cï lóc ku dác bi ben dhuk pinynhom. Aye Pïter lueel lön cï Raan cï lóc ku dác bi lac dhuk ayic rin acin raan wic Nhialic bi mää, awic bi raan ebën luoi käreç pušl.

Käk tš thün

Mušt tuelj 1:1-2

Koc cï gam aa dhil pïr ke cit cöt ë Nhialic 1:3-21

Koc piöcc e lueth 2:1-22

Bën ciëen Raan cï lóc ku dác 3:1-18

¹ Yen Thaimon Pïter, alony ku ya atuny Jethu Kritho, yen agët tēnē we. Nhialicda raan luäk yo Jethu Kritho, raan la cök path apeï, aci yo ku week yodhie gäm piöcc thöj ë rienke. ² Wek aabi Nhialic nyušt nhiërde apeï ku col we aala döör dit apeï, rin ci wek riel Nhialic ku Jethu Bányda njc.

Koc cï gam aa dhil pïr tē cit cöt ë Nhialic

³ Jethu aci yo gäm käriëcc ebën ë ciëkde, käk wïcku ke bi yok ke pïr cit tē dhil koc cï gam pïr thün. Kēnē aci rot lēu rin ci yok Nhialic njc. Ku ë yen aci yo cöl buk diëkde ku piathde röm kek ye. ⁴ Ku këya, Nhialic aci yo gäm miöc juéc thiek yiic apeï wäär cï thün yo. Tē luui wek ë ke, ke wek aa puut bei käjuéc ë koc rac ye koc kuc Nhialic yiék kepušt, käk ke rac. Ku këya, wek aabi pïr ciëkde yic. ⁵ Rin cï Nhialic käkka looi ë rienkua, themkë apeï bäk piath mat gamdun yic. Ku matkë njëcc ë Nhialic piathdun yic. ⁶ Ku adhielkë them apeï bäk dušt ë rot ku gum mat thün, ku piërkë cit tē wic Nhialic ye thün. ⁷ Themkë apeï bäk koc kök nhaar piäthkun ebën ku nhiarkë Nhialic aya. ⁸ Käkka kek aa kápuaht wic ke, ku na njëckë Bányda Jethu Kritho, ka bäk muk apeï wepušt. Ku kēnē aci we bi col acit adakrööt cie piärden ye kuëcc nom. ⁹ Ku raan liiu kápuahtkã tēnē ye, athöj kek raan cï cöçr cie daai, ku aci nom mää lön cï adumušmke laak wei.

¹⁰ Këya, miëthakäi, themkë bäk pïr dhël ye nyušt lön cï Nhialic we lóc ku cöl we bäk aa kacke. Na luoië këya, ke wek aaci gamdun bi kañ pušl. ¹¹ Ku kēlä, Bányda ku ye Aluãnda, Jethu Kritho abi we yiék yic dit apeï bäk la bänyden akölrëcc ebën yic.

¹² Këya, wek aaba ya ták nhüm aköläköl bäk käkka aa tak cök alon njc wek ke, ku cök alon cï wël yith cï ke piöcc tēnē we teem wenhüm aya. ¹³ Aya tak ë yic ba we ya ták nhüm tē njot pïr yen. ¹⁴ Anjiec lön bi yen guo liu pinynhom rin aci Bányda Jethu Kritho lëk ya ayic. ¹⁵ Aba them apeï ba dhöl bi wek käkka lök aa tak, aköl le yen thou, looi.

Pïter ku atuuc käk aaci lec Jethu tñj

¹⁶ Acie anyiköl takku ë path, yen yeku lëk we wäär ye yok jam tēnē we tē bi Bányda Jethu Kritho ben dhuk pinynhom kek rieldit apeï. Yok aaci rielden cï yen rot waan bi ruel bi la diardiar tñj ë nyienkua. ¹⁷ Yok aa yo tš thün ë got nom wäär leec Wäda Nhialic ye, ku looi bi rot waan bi yer apeï bi la diardiar. Tëwäär tš yok ë got nom, yok aaci röl piñ, röl bš nhial tēnē Nhialic ke lueel ëlä, “Kēnē ë Wëndien nhaar, mit yen puš tēnē ye.” ¹⁸ Yok nhüm gušp, yok aaci röl kēnē piñ ke bš nhial wäär rēer yok kek ye ë gon Nhialic nom.

¹⁹ Këya, yok aaci diu wël cï gôt theer, wëlke keye koc käk Nhialic tñj lëk koc. Wët kēnē athöj ke many dëp muštth yic. Ee dëp yet bi piny bak, ku ruel Kritho ë dëp wepušt cimēn ye ciëer bak piny ruel bēzi pinynhom. Ee këpath yen abäk looi tē tēu wek wepušt käk keye kē ke piöcc. ²⁰ Kē lëukë bak deet yic apeï, ee lön acin raan lēu ye bi käk ye Nhialic nyušt koc käkke tñj, käk cï ke gôt athör theer yiic, teet yic rieldē ë rot. ²¹ Rin acin raan käk Nhialic tñj cï wët Nhialic kañ lëk koc rieldē ë rot. Ee Wēi Nhialic yen ë koc käk Nhialic tñj cök nhüm tē lueel kek wët bš tēnē Nhialic.

2

Koc piöcc ë lueth

¹ Wätheer koc aa lueth keye ye lueel lön ye kek koc käk Nhialic aake cï tuöl kam koc, ku kēlä, koc piöcc ë lueth aabi tuöl kamkun aya. Aabi piöcc wël lueth bi gam rac koc pušt. Ku koc piöcc ë luethkã aabi kuc lön cï Raan cï lóc ku dác ye Bényden yen ci ke waar adumušm yic. Ku luoiden, aabi kek kē rac ke guo yok thün. ² Kēlä aya, koc juéc ë Nhialic aabi piöccden rēcc kēnē buštth yic, ku rin käreç yekē ke looi, koc aabi kušc aa jam dhël yic cï Nhialic nyušt koc. ³ Rin wic kek wēu juéc tēnē we kek koc piöcc ë luethkã, aabi we mušr anyikööl yekē keek tör. Ku tētheryon agut emēn, Nhialic bi lušjden looi ku yen bi keek rac, arëer ke cï rot guir bi keek tēm awušc.

⁴ Yen aluel kēnē rin Nhialic akēc atuucken nhial pušl wäär looi kek adumušm. Aaci bën piëer muštth yic tēthuth mec yic apeï ke ci ke rek, ke tit aköl bi yen luñdit looi tēnē ke. ⁵ Ku kēlä aya, Nhialic akēc koc theer wäär kuc ye pinynhom bën pušl. Aci piny bën

col abor bi kockä mou ebën. Ee Noa raan wäär koc lek dhël la cök yen aci bën kony kek koc käk kadhorou. ⁶ Ku Nhialic aya aci gen Thodom ku Gomora bën tëm awuŕc, ku cuëny ke bik aa col kek koc ku käk tš thïn ebën. Kënë aci Nhialic looi bi koc nyuŕth kë bi rot looi aköldä tënë koc cii kuc e wëtde. ⁷ Ku yeen aci Lot bën kony, rin ye Lot raan path man käreec ye koc kök ke looi. ⁸ Tëwën rëer raan puŕth këñë è kamken, ëcie puŕu ye miët akölaköl tē tñj yen käreec ye looi. ⁹ Cít lön ci Bäny kakkä looi, aye nyooth lön anjic tē bi yen koc path kuony thïn käk gumkë ke yiic, ku tēm koc rēc awuŕc akölaköl yet aköl luñdīt, ¹⁰ koc ke looi käk è bal la biñ ye guäpken ke wïc ku kueeckë hääny Nhialic.

Koc piöoc è luethkä aa ril nhüim ku aa puŕth lac thöök, ku aacie jak puŕth tš nhial ye theek, aa yekë ke läät. ¹¹ Na cök atuuc Nhialic la riöldīt apeí tënë ke, aacie koc piöockä ye läät Nhialic nhom.

¹² Koc piöoc luethkä, aa käk wïc piäthken ke kek aa yekë ke looi è path cimën lääi cie tak. Këya, aa käh dhöl yiic è path ke cïn yiny peth dhël kek keyiic, ku cik ke kañ deet yiic. Ku këya, aabi Nhialic nök cimën dhie ye raan län tš thïn ye nöc dam ku nök.

¹³ Koc piöoc luethkä käreec looi tënë koc kök, aabi luŕi käreec aya. Rin keek aa puŕth miët tē looi kek käreec. Ku miët piänden ayekë yök tē miñ kek ku dekkë ku loikë käk bal cök aköl è path. Ku këlä, aa yär guŕp bëi tënë we tē looi kek käreckä ke we miñ è tók ke ke. ¹⁴ Keek aa rëer ke wïc diäär, ku aacie kööc wïc wïc luoi käreec. Ku keek aa koc cii gamden ril tënë Jethu muŕb bik adumuŕm looi. Ku keek aaci dīt è puŕu njeŕc. Ku keek aabi Nhialic tēm awuŕc rin käreec yekë ke looi. ¹⁵ Aaci luoi kápath puŕl ku dhukkë dhël jöñrac. Aaci tē ye Balaam wën Biör luui thïn buŕth yic, raan wäär nhar wëu ye ye riŕp bi käreec looi. ¹⁶ Ku Balaam aci Nhialic bën mäť apeí rin käreec ci looi. Akajade aci bën jam cimën è raan, ku pëen Balaam bi cii è luui cimën raan ci muŕl.

¹⁷ Kockä aa cit wër ci döu ku aa cit athöŕ, ye yom kuaath è path. Nhialic aci tēcol thuth yic tēn koc piöoc luethkä looi tënë ke. ¹⁸ Keek aa jam è nhiaam wël cïn kë ye kuany thïn. Ku aa luui käk è bal bi kek koc deep, koc puoc gam puoc jäl tënë koc këc wët Nhialic gam. ¹⁹ Ayekë lek kockä lön bi kek nhüim lääu löñj juéc ye koc ci gam ke theek, ku keek nhüim aa loony käreec yekë ke looi, rin raan è ya alony käreec ye looi käreec ci ye rum puŕu ye rac. ²⁰ Na koc ci käk tš pinynhom, käk koc col ayik kepuŕth luoi käreec puŕl, rin ci kek wët Bänyda ku ye Aluäñda Jethu Kritho njic,

ku na benkë luoi käreec dhuŕk è pinynhom, ka jol rēec apeí abik tēwäär këc kek Jethu njic waan thok. ²¹ Ee bi njeŕc apeí tënë ke tënë këc kek dhël la cök kañ njic, ku benkë kuc löñj ci Nhialic lek ke. ²² Kë ci rot looi tënë ke aye nyooth lön wël ye këñ luuel ëlä yith, “Jöñ è njok dhuŕk,” Ku, “Dir baai ci deñ lök è rot ben daal tiŕk yic.”

3

Jethu abi ben dhuk

¹ Kockiën nhiaar, këñë athör dät ye athör rou ca ben gät we. Athörkä yiic ebën, aca them ba we bën lek käk njecckë ke, rin bi wek wenhüim tääu thïn bak aa tak apath. ² Awiéc bak wël è Nhialic ci koc käk Nhialic tñj luuel wäthëer, ku kë ci Bänyda ku Aluäñda, col aye atuuc lek koc, aa tak.

³ Wët tuen bak kañ deet yic è lön tē le nïn aköl luñdīt thiŕk, ke koc kök rēc, koc ke looi käk wïc piäthken kepecc aabi tuŕl. Ku keek aabi we aa yic. ⁴ Ku luellë, “Aci Jethu thön lön bi yen bën ku luellë, ye yic? Yen ako? Wärkuan dīt aaci thou wäthëer, ku këriëcc ebën anjot cit tēthëer wäär cök Nhialic piny.” ⁵ Ku aluelkë këya rin ci kek nhüim riël bik yic cii gam, yic ci Nhialic nhial ku piny cak wäthëer è wët luuel è path. Wëtden ci luuel aci piny col atul piu yiic, ⁶ ku Nhialic aci piu looi aya, piu aboor bi yen ke piny këñë rac. ⁷ Ku nhial ku piny tš thïn emën, aaci Nhialic wët luuel aya lön bi kek rëer thïn yet aköl bi yen ke rac. Ku ee mac yen abi ke rac. Aa mac ke rin aköl bi yen ke luk looi ku rēc koc cii wëtde ye gam. ⁸ Duŕkkë nhüim mār è këñë kockiën nhiaar. Acin këñë wäac tēktēk Nhialic yic è kam akal tók ku ruŕŕn tiem tók, aa thöñ kedhie karou tënë ye. ⁹ Nhialic acie gääu bi kë ci thön bi looi col alon rot cök alon ye koc kök ye tak këya. Alir puŕu kek we, rin acin raan wïc bi rac, awic bi koc ebën kepuŕth wël wei adumuŕmken yiic ku dhukkë tënë ye.

¹⁰ Ku Bëny abi bën aköl cïn raan njic ye, cimën dhie ye cuär ye looi këya. Ku aköl këñë arŕŕldīt apeí abi rot looi, ku käk tš nhial aabi riääk, aabi mac rac, ku piny kek käk tš thïn aabi dëp ebën bik liu. ¹¹ Ku cit lön bi käjuëckä ebën rac këya, ke we ye koc bi yiëndë emën? Wek dhil pir pir la cök è Nhialic nhom, ¹² tē rëer wek ke we tit aköl bi Nhialic luk bën looi tënë koc è pinynhom, ku luŕŕikë apath bi aköl këñë lac bën. Aköl këñë yen aköl bi mac dëp ku rēc nhial, ku atuuc abi käk tš nhial lëñj. ¹³ Ku yok koc ci gam, titku nhial è yam, ku piny è yam wäär ci Nhialic ke thön bi koc la cök, la pir thïn tēcit tē wïc Nhialic ye.

¹⁴ Këya kockiën nhiaar, tē rēer wek ke we tit akōl bī Nhialic luk looi tēnē kōc pinynhom, wek aadhil luui apēi bī week yōk ke we ē kōc la cōk cīn gup adumuššm, ku lak dššr ke ye. ¹⁵ Tiēṅkē lier pušū Bānyda ke cit dhēl bī kōc kony kāk rēc keek yiic. Yen ē kēnē cī Paulo, raan nhiarku cī gam cīmēnda we gāt ē ṅiēēc kāṅ cī Nhialic yiēk ye. ¹⁶ Kēlā aya, Paulo acī ṅiēc gāt rin ē kākā athōr yiic ēbēn cī tušc kōc cī gam. Ku athōrkā aala yiic kōk ril yiic cie deet. Ku aaciī kōc ē piōōc, kōc kuc kāṅ koor gamden ye teet yiic apath, cīmēn ye kek wēl kōc thēer ē Nhialic kušc piššc aya. Ku kēlā, aa kē rēc ke bēēi tēnē ke ē rōt.

¹⁷ Ku wek kockiën nhiaar, wek aa ṅic ē kēnē thēer. Tiētkē rōt apath bī kōc kuc yiithkā we cīi mār ē piōōc den ē lueth, bāk jāl dhēldun la cōk rēer wek thīn. ¹⁸ Ku wek aa dhil la tuēṅ akōlakōl ke we ṅic nhiēr ku lier ē pušū Bānyda ku ye Aluāṅda, Jethu Krītho, ku juakkē ṅiēēcdun tēnē ye. Bī ya leec ēmēn ku akōlriēēc. Yenakan.

Athör tuen cï Joon gõt Wët nom

Athör tuen cï Joon gõt ala yic wël dît karou kek ke gët yen athöör, tuen j è wët bï yen koc riæl pušt bik aa reër è tók kek Nhialic ku Wënde Jethu Kritho. Ku dët, ee wic Joon bi koc cï gam cöl atir nhïim piöoc è lueth bï gam kënë rac. Piöoc kënë acie röm kek kæk è Jethu Wën è Nhialic. Kuec è piöoc kënë, yen acï Joon njec teet yic lön Jethu Kritho è ye raan ayic, ku acï nyooth lön raan cï Jethu gam ku nhïer Nhialic, ka dhil koc nhiaar ebën.

Käk tš thïn

Wët Nom 1:1-4

Nhialic ee Ruël 1:5–2:29

Mïth Nhialic ku mïth jönrac 3:1-24

Yic ku lueth 4:1-6

Käk ye looi rin è nhïer 4:7-21

Gam ril apei 5:1-21

Wët è Pïr

¹ Wek aa gät wët raan yen cï Wët Nhialic lëk koc, ku yen cï koc gäm pïr akölrïëc ebën. Yen è tš thïn theer kéc keriëc ebën cak. Ku emën yok aaci wëlke piñ, ku yeen acuk tiñ nyienkua. Acuk tiñ, kæk ci looi aa cuk tiñ ku acuk goot cienkua. ² Acï Nhialic cöl aye raan. Acuk tiñ ku wek aa lëkku yic cuk tiñ. Alëkku we lön raan kënë yen è pïr akölrïëc ebën yiëk koc, ee tš thïn wäthæer ku yeen è rëer kek Nhialic Wäda, ku acï Nhialic nyuöth yo. ³ Këya, raan cuk tiñ ku piñku wëlke, yen è raan lëkku we, rin bæk röt mät yo aya bæk la gam tók kek yo. Ku gamda yodhie atš tënë Wun ku Wënde Jethu Kritho. ⁴ Wek aa gät kækä rin bæk röt mät yo gamda yic rin bi miet piända dît apei.

Nhialic ee Ruël

⁵ Ku wët cï Jethu lëk yo ku yen lëkku we emën akïn. Nhialic apath, ala guöp wic, acit ruël, ku acïn acuöl. ⁶ Na yeku lueel lön cï yok röt mät tënë Nhialic ku ñot yo ye luui käreç, ke wët luelku acie yic. Ku aye käckuan yeku ke looi nyuöth lön cï yok kuec yiny Nhialic. ⁷ Ku na yeku luui kæk wic, ke yok aatš ruël yic cimën tš Nhialic ruël yic, ke yook aabi yöyic mat, ku thon Wënde Jethu abä adumuömkua laak wei ebën yögup.

⁸ Na yeku lueel lön yok acïn gup adumuööm, ke meth yen aye yok röt math, ku yook aa kuc yiny cï Nhialic nyuöth yo. ⁹ Ku na lëkku Nhialic lön cï yok käreç looi, ka pël käreç cuk looi piny ku wuuny ke wei yögup buk ben aa koc path tënë ye, rin acï lueel lön bi yen kärkekua aa päl piny, rin kè ye lueel aye dhil looi aköläköl. ¹⁰ Ku na luelku lön kéc yok adumuööm looi, ka yeku lueel lön

è Nhialic yen è lueth lueel, ku yook aa kéc wëtde gam.

2

Raan cï lœc ku dœc è yo kony

¹ Wët gät yen we athöör miëthkië, ee wët bæk käreç cï ye lool. Ku na le raan lui käreç kamkun, ke yok aala raan Nhialic thiëc è rienkua bi kärkekua päl piny. Raan kënë è Jethu Kritho cïn kè dak yeguöp è Nhialic nyin. ² Yen è raan cï thou rin bi adumuömkua päl piny. Acie adumuömkua è röt kek ye Nhialic ke päl piny è wëtde, aaye ke päl piny agut adumuööm koc pinyhom ebën aya.

³ Dhël ye nyuöth lön njic yok Nhialic ayic, ee wët nadé ke yo thek löñke. ⁴ Na ye raan lueel ka njic Nhialic, ku acï löñken cï lëk koc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc kæk è yith tënë Nhialic. ⁵ Ku raan luui kè cï Nhialic lueel, ke nhïerde acï thok bi kañ dak tënë Nhialic. Ee këya, kën yo nyuöth lön ye yok tók kek Nhialic akïn, ⁶ na ye raan lueel ka cï yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cimën wäär ye Jethu luui.

Löñ Yam

⁷ Ke week käckien nhiaar, wët gät tënë we acie löñ yam. Ee löñ töñ yon cäk piñ yon jœk wek met tënë Jethu. ⁸ Këya, löñ gät we kënë ala yic wët è yam, rin dhël cï Jethu pïr thïn acï nyuöth yo wët è yen yam, ku aye piërdun nyuöth aya lön yen löñ yam rin käreç acï dhuk piny, rin ruël Nhialic acï nyuöth.

⁹ Na le raan ye lueel lön luui yen ruël Nhialic yic, ku è kam awën, ke man raan cï gam, ke raan kënë anot rëer muösth yic agut emën. ¹⁰ Koc è koc cï gam nhiaar kek aa koc pïr ruël Nhialic yic, ku abi ke cöl acïn käreç loikè. ¹¹ Ku kuat raan man raan cï gam, acit raan tš muösth yic kuc tën le yen thïn. Rin cï muösth ye cöl acï piny tiñ.

¹² Wek koc cit miëthkië, wek aa gät athör kënë, rin anjicku Nhialic acï käreç päl piny tënë we, rin Raan cï lœc ku dœc.

¹³ Wek koc we kœñ gam, wek aa gät, rin wek aa njic raan tš thïn theer ke piny kéc cak.

Wek koc puç gam, yen agët tënë we rin cï wek jœnrac göök.

¹⁴ Wek aa koc cit miëthkië, wek aa gät wëlkä rin cï wek aa koc cï Nhialic Wäda njic.

Wek koc we kœñ gam, wek aa gät rin wek aa njic raan tš thïn theer ke piny kéc cak.

Wek koc we puç gam, wek aa gät è rin cï wek wët Jethu gam apei, ku bi wët Nhialic arëer wepušt aköläköl, ku week aaci jœnrac göök.

Duökkë kæk pinyhom ye nhiaar

¹⁵ Duškkë ke ye nhiaar dhäl kœc rœc pir tš pinyñhom, duškkë ke ye nhiaar kâk pinyñhom. Rin raan nhiaar kâk tš pinyñhom, acii lœu bï Wâda Nhialic nhiaar aya. ¹⁶ Dhäl rœc kœc tš pinyñhom cit œmœn ye kœc luui kœ nhiarkœ Wickë, ku yekë nhiaar kœ cik tiñ, ku yekë nhiam kâjuœc tš tœnë ke. Dhœlkâ aa dhäl pir pinyñhom. Aacie bœn tœnë Nhialic Wâda. ¹⁷ Piny kœnë aya, aci Nhialic jœk bï rac kek kœcken nhiaar ye, ku raan kœ wïc Nhialic looi ë pir akœlriœc œbœn.

Raan ater Raan ci lœc ku dœc

¹⁸ Miœthkiœ, thœk ë piny aci thiœk. Acuk lœk we thœœr lœn bï raan ater Raan ci lœc ku dœc tic. Acâk tiñ kœc ater Raan ci lœc ku dœc juœc aaci tuœl. Wœt kœnë, aye nyuœth ë yic lœn ci thœk piny thiœk. ¹⁹ Kœckâ, aake rœœr ke Ÿo ë tœk, ku aaci jâl œmœn. Keek aake kœc kepuœth mât Ÿo ë yic alanden, diœt aa ruœt ke rœœr kek Ÿo. Jalden ë ye nyuœth wœt kœc kek kepuœth mât Ÿo.

²⁰ Ku wek aa kœc ye Nhialic Wœike tâau wepuœth, ku kœya, yen aci wek kâk yith ñic wedhie. ²¹ Ÿen acii gœt tœnë we rin ye Ÿen ye lueel lœn cii wekyic Nhialic ñic. Ÿen agœt tœnë we rin wek aa ñic yiny ë Nhialic. Ku rin ñic wek ye acin luenh tš yiny ë Nhialic yic.

²² Ye raan yindë yen alueeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan ci lœc ku dœc. Raan cit kœnë, ee raan ater Raan ci lœc ku dœc, ku ë Nhialic Wâda kek Jethu Wœnde kek aaci yen ke kœc. ²³ Na le raan tœñ kœc lœn cii Jethu ye Wœn Nhialic ka ril yic apeï tœnë ë raan kœnë bï mat kek Nhialic Wâda. Ku na ci gam lœn ye Jethu Wœn Nhialic, ka bï mat kek Nhialic Wâda.

²⁴ Yakë wœt Nhialic wâar yen câk gam muk wepuœth akœlakœl. Na muœkkë wœt wâar ci lœk we wâar mœt wek rœt Jethu, ke wek aabi pir ke we ye tœk kek Jethu ku Nhialic Wâda. ²⁵ Ke Ÿook aabi pir akœlriœc œbœn pan Nhialic ci Jethu Ÿo thœn bï yiœk Ÿo.

²⁶ Wek aa gât rin wœt kœc we them bïk we muœr. ²⁷ Ku week aaci Jethu yiœk Wœi Nhialic, ku rin rœœr Wœike ke we, ke wek aacii ben wïc raan dœt piœœc we. Ku Wœi Nhialic ë we piœœc kœriœc œbœn, ku piœœc we yiny cin yic lueth. Kœya, wek aaya yœœk bâk aa mat ke Jethu tœcit tœ ci Wœi Nhialic we lœk thœn.

Mith ë Nhialic

²⁸ Wek aaya yœœk aya miœthkiœ, bâk aa rœœr ke we mœt kek Jethu. Rin na ben la bœn pinyñhom, ke Ÿook aacii gup bï riœœc buk rœm kek ye.

²⁹ Ee kœya, cit mœn ñic wek ye lœn le Raan ci lœc ku dœc cœk. Kœya, anjœckë aya na ye raan kœ la cœk looi, ka ci ya manh ë Nhialic.

3

¹ Takkë wenhœim yen kœ ci Wâda Nhialic lusi Ÿo rin nhœrdœn rœœr kek Ÿo, ee kœ nhœœr yen Ÿo apeï, abi Ÿook col aaye miœthke, ku ë yic alanden Ÿok aaci ya miœthke. Ku wœt kuc thœn pinyñhom ye, lœn ye Ÿok mœth Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic. ² Wek kœckœn nhiaar œmœn, Ÿok aaci ya mœth Nhialic. Ku anœt kucku tœ bï Ÿok yiœndë thœn akœldâ. Ku yeœn anjœku, tœ le Raan ci lœc ku dœc dhuk pinyñhom, ke Ÿok aabi ciœt ye, rin abuk tiñ ë yic, ye yen ña. ³ Ku week, raan ye ñœœth lœn bï yen ciœt Jethu, ka dhil yeguœp wuœœny wei adumuœœmke bi rœœr ke la wïc, cimœn Raan ci lœc ku dœc cie adumuœœm ye looi.

⁴ Kuat raan la tœœñ ke loi awuœc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lœœñke kek aaye dhäl yiic. ⁵ Anjœckë, kœn bii Raan ci lœc ku dœc pinyñhom, ee lœn bi adumuœœmkua bœn wuœœny wei Ÿogup, ku yen ñhom acie adumuœœm ë looi acin.

⁶ Kœya, tœ ci raan rot mat kek Jethu, ka cii adumuœœm looi akœlakœl, ku raan adumuœœm looi akœlakœl aye nyuœth lœn kuc yen Raan ci lœc ku dœc alanden.

⁷ Wek miœthkiœ, tiœœrkë nhœim, bï ciœn raan ruœny we. Raan ye looi ë kœpath ala cœk cimœn le Raan ci lœc ku dœc cœk. ⁸ Ku raan awuœc looi akœlakœl ë raan jœnrac, rin jœnrac acâ awuœc looi tœwâar ciœk ë piny. Ku Wœn Nhialic aci bœn pinyñhom bï kœ ci jœnrac looi bœn rac.

⁹ Acin raan ya manh Nhialic ku ñœt ye luui kœœc. Rin pir Nhialic atœ yeguœp. Acie awuœc looi akœlakœl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰ Ku kœn mœth Nhialic ku mœth jœnrac nyuœth akœn, kœc cie luui kâpath, ku kœc cie miœthakœn ye nhiaar, aacie mœth Nhialic.

Nhiarkë rœt kamkun

¹¹ Kœnë yen ë wœt câk piñ nyin yic wâar mœt wek rœt Raan ci lœc ku dœc, lœn dhil Ÿok rœt aa nhiaar kamkua. ¹² Kœya, duœkkë rœt thœñ raan Ÿœn col Kain, raan luui kâk jœnrac ci mœn ñœk. Yenœ kœn nœk mœnhœ? Kœn nœk yen mœnh Abel ë wœt ë mœnh luui kâk la cœk ku yeœn ë luui kœœc. ¹³ Kœya, duœkkë gœi miœthakœi tœ mœœn kœc ë pinyñhom we. ¹⁴ Anjœku alanden lœn Ÿok aa Ÿo cit kœc ci thœu, ku œmœn Ÿok aa rœœr pir akœlriœc œbœn yic, kœnë ayeku ñic rin œmœn Ÿok anhiar wâmâthakua kœc ci gam. Na ye raan cii wâmœnhœ nhiaar ka ñœt rœœr ke cit raan ci thœu. ¹⁵ Ku tœnë Nhialic, raan man kœc kœk athœñ kek raan ci raan dœt ñœk, ku anjœckë raan kœc ñœk acin pir akœlriœc œbœn pan Nhialic tš kek ye ë yic. ¹⁶ Nhœœr ayeku ñic kœlâ, Jethu aci rot col anak rin bi yen Ÿo waar adumuœœmkua yiic, aye nyuœth lœn nhœœr

yen yo. Ku këya, yook aya yok aa dhil röt cöl anäh rin miethakái kua.

¹⁷ Këya, címën na ye raan la käh ku tñj mänhë dët cïn käh ku kueec bi cii muoc, ka cii lëu bi lueel lön nhieer yen Nhialic. ¹⁸ Wek miethkië acuk bi ya lueel ë path yothook lön nhieer yok röt kamkua, yok aa dhil röt kony kamkua käk yeku ke looi yiic. ¹⁹ Na cit nhieer nhieer yok röt ë kënë, ka buk jal ñic ayic lön yok aa koc Nhialic, ku cik ben aa dieer. ²⁰ Na ye käk yeku ke looi yo cöl aaye koc rac, ka dhilku ñic lön tãktëk Nhialic awär täktädda, arñc keriëec ëbën ë cök.

²¹ Wek kackië, na cii käk yeku ke tak ye lëk yo lön ye yok koc rac, ke yok aacii gup bi ya riëcc tã rööc yok tënë Nhialic. ²² Ku abi yo gäm kuat käk cuk thiëec, rin ë kã ci lueel yen ayeku looi. Ku yok aa pñr dhëlden miët pušu yic. ²³ Kë ci Nhialic lëk yo ë lön buk la gam tënë Wënde Jethu Kritho, ku yok aa dhil röt nhiaar kamkua, cit tãwäär ci yen ye lëk yo thïn.

²⁴ Kuat raan loi kë wic Nhialic aci rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ë rëer kek ye. Ku tã ye yok ye ñiec thïn lön ci Nhialic rot mat yo, ee Wëiken ci gam yo.

4

Wëi yic ku wëi lueth

¹ Wek kockiën nhiaar duëkkë wët raan ye lueel lön le yen ke wëi ë guo gam, kanjë wëtde tak yic apath bäk ñic lön tã Wëi Nhialic yeguöp alanden, rin ci alueth käh tñj thiëi pinyndhom ëbën. ² Tã lëu bi yïn raan rëer kek Wëi Nhialic ñiec thïn akïn. Ee raan ye lueel lön Jethu Kritho aci bën pinyndhom ke cit raan, Wëi Nhialic arëer kek ye.

³ Kuat raan kuec kakkä acii rëer kek Wëi Nhialic, ee riel jorñ ater Raan ci loc ku dac yen arëer kek ye. Yen wäär cäk piñ lön bi yen bën, aci bën, arëer pinyndhom ëmën.

⁴ Ku wek miethkië, wek aa koc Nhialic, ku wek aacii jai piöoc ë kockä. Wek aacii jai piöoc kãrec rin rëer Wëi Nhialic kek we, ku yen aril tënë jorñrac yen mac koc kuc Nhialic pinyndhom. ⁵ Aluethkä aa kuc Nhialic. Käk yekë ke lueel aa käk ye koc kuc Nhialic ke lueel. Ku koc kuc Nhialic aa wëtten gam. ⁶ Ke yook koc ci gam yok aa koc Nhialic. Ku kuat raan ñic Nhialic ë piëccda gam, ku koc kuc Nhialic aacie piëccda ye gam. Ku ë yen tã ye yok koc rëer Wëi Nhialic kegup ñiec thïn, ku koc rëer jorñrac koc ruëny kegup.

Nhialic ee Nhier

⁷ Ke week kockiën nhiaar, yeku röt nhiaar ë kamkua, rin ë Nhialic yen yo cöl anhiar koc koc. Kuat raan koc koc nhiaar, aye nyuöth wët ë yen manh Nhialic ë yic ku anjic Nhialic. ⁸ Ku raan cii koc koc ye nhiaar akuc

Nhialic, rin Nhialic ë nhier. ⁹ Ku Nhialic aci nhierde nyuöth yo rin aci Wënden tök cöl abö pinyndhom ë tën, rin buk pñr alanden ë rienke. ¹⁰ Nhier ë yic acie wët bi yok Nhialic nhiaar, ee lön nhieer Nhialic yo, ku këne yen aci yen Wënde tuëc ë pinyndhom bi bën thou rin bi adumuëmkua päl piny. ¹¹ Ke wek kackië, na ye Nhialic kë nhiaar yo apei këlä, ke cie yic buk röt aa nhiaar kamkua?

¹² Acin raan ci Nhialic kanj tñj, ku na nhiarku röt kamkua ke Nhialic abi ya mat kek yo, ku nhierde abi rot a luäi yo tãcit tã wic ye. ¹³ Yok aacii Nhialic yiëk Wëike, ku buk aa ñic këya lön ci yok aa tök kek ye, ku yeen ë tök kek yo.

¹⁴ Ku acuk tñj, ku yen ayeku lëk koc aya, lön ci Nhialic Wäda Wënde tuëcc pinyndhom bi raan ëbën bën luök. ¹⁵ Na ye raan lueel lön ye Jethu Wën Nhialic, ke Nhialic aci mat kek ye ku aci mat kek Nhialic. ¹⁶ Ku nhierde tënë yo acuk ñic ku gamku.

Nhialic ee nhier. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku koc koc, ka ci mat kek Nhialic, ku mët Nhialic kek ye. ¹⁷ Nhierda ë la cök tã cii yok gup ye riëcc aköl lunjit, rin yok aa pñr pinyndhom tãcit tãwäär pñr Jethu thïn.

¹⁸ Kuat raan tã nhier yepuöu acin kë ye yen riëcc. Rin nhier ë yic, ee riëcc cuop wei. Koc aa riëcc tã ye kek ye tak lön bi ke tëm awuëc, ku raan ë riëcc acii nhierde la cök.

¹⁹ Kënë yo yiëk riel buk Nhialic nhiaar ku koc koc, ee rin ci yen yo kanj nhiaar. ²⁰ Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ë kam awën ke man menhkën ci gam, ke raan këne ë lueth yen aye lueel. Rin acii lëu bi raan Nhialic nhiaar, Nhialic këc kanj tñj, ku cii raan nhiaar, raan ye tñj akölaköl. ²¹ Ke yook, yok aa dhil koc nhiaar aya, rin yen kë ci Nhialic lëk yo buk aa looi. Aci lueel kuat raan nhiaar Nhialic adhil koc nhiaar aya.

5

Gam tënë Manh ë Nhialic

¹ Kuat raan ye gam lön Jethu yen ë Raan ci loc ku dac, ke raan këne ë manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wäda, ke yook aa dhil miethke nhiaar aya.

² Ayeku ñic alanden lön nhieer yok mith ë Nhialic, tã nhieer yok Nhialic ku yeku looi kuat kë ye lëk yo buk looi.

³ Yen ë jam këlä, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke yok aa dhil käk ci lëk yo looi. Kakkä aacii yiic ril buk ke looi. ⁴ Rin kuat manh Nhialic ala riel bi kuec dhäl koc kuc Nhialic, ku alëuku buk looi rin ci yok la gam tënë Jethu. ⁵ Acin raan dät la riel bi kuec dhäl koc kuc Nhialic, aa koc la gam tënë Jethu kapëc lön ye yen Wën Nhialic.

⁶ Ee yeen Jethu Kritho, yen aci bën pinyndhom, ku yeen aci Joon raan koc muöc nhüim

bën muəc nhom ë piu. Acie mišc nhom yen cī rot looi ë rot, yeen aci bën nōk riēnkua. Ku aye Wēi Nhialic nyuəth ʏook lən ye wēlkā yith. Rin Wēi Nhialic yen ë kəc nyuəth kēn yic akōlakōl. ⁷ Ala kāŋ kadiäk ye nyuəth ʏo ye Jethu ŋa.

⁸ Kākkā kadiäk, Wēi Nhialic, mišc ë nhom, ku nāākde, keek kadiäk ëbēn ë tōk yen ayekē nyuəth.

⁹ Na ye kəc jam kāk cīk tīŋ ku gamku wēt luelkē, yeŋō cī ʏok kāk cī Nhialic nyuəth ʏookkā ye gam? Aa dhil ë gam, rin kāk ye Nhialic ke lueel aa dīt apēi tēnē kāk ye raan ke lueel, ku wēt jicem yen kēnē, ee Wēnde yen aye yen jam tēnē ʏo. ¹⁰ Kēya, na ye raan cī gam, ka dhil ŋic ë cōk lən ye Jethu Wēn Nhialic, ku adhil ŋic alanden lən kāk cī Nhialic nyuəthkā aa yith. Ku raan cie kē cī Nhialic lueel ye gam, ka ye lueel lən ye Nhialic alueeth. Rin akēc wēt cī Nhialic lueel rin Wēnde gam. ¹¹ Kēnē ye cōl anjicku lən kē cī Nhialic lēk ʏo ë yic, ee rin cī yen ʏo yiēk pīr akōlriēēc. Ku pīr kēnē ayeku ʏōk tēnē Wēnde. ¹² Ee kēya, kuaat raan cī mat kek Wēnde ka bi pīr akōlriēēc ʏōk. Ku raan cī jai Wēn Nhialic, ka cī pīr akōlriēēc ëbēn bi kaŋ ʏōk.

Thōk ë wēl

¹³ Wek aa gāt, wek kəc cī riel Jethu gam, ke ye Wēn Nhialic ku bāk ŋic lən le wek pīr akōlriēēc ëbēn. ¹⁴ Ku ë kēya, acīn kē lēu bi ʏo riāac gup tē ye ʏok Nhialic door, rin kuaat kē buk aa thiēēc ye, kēn ye miēēt pušū abuk ya ʏōk.

¹⁵ Ke week tēcīt tē ŋicku ye, akēc kaŋ kuc kē wīcku. Yeku thiēc kē wīcku, ku ŋicku lən bi yen ye gām ʏo. ¹⁶ Ke yeen, na tīŋ raan menhkēn cī gam ke looi awuəc, awuəc ë dhie cie raan ë tēk bei tēnē Nhialic akōlriēēc ëbēn, ka dhil rōök tēnē Nhialic bi raan kony. Ku Nhialic abī pīr ë raan cōl ala cōk. Ala adumušm raan tēk bei tēnē Nhialic akōlriēēc. Ku ʏen acī jam bāk aa rōök rin adumušmke. ¹⁷ Kāreç ye looi ëbēn, adumušm, ku ala adumušm kōk cie kəc ye tēk wei tēnē Nhialic akōlriēēc ëbēn.

¹⁸ Anjicku lən raan cī ya manh Nhialic acie awuəc ë looi akōlakōl, aye Jethu Wēn ë Nhialic tiit guəp, acī jəŋrac ye muəc acīn.

¹⁹ Anjicku lən ye ʏok mīth ë Nhialic, ku lən yen jəŋrac yen mac kəc kuc Nhialic. ²⁰ Anjicku aya lən Wēn Nhialic aci bēn pinynhom ë tēn. Ku ë yen aci ʏo cōl anjic Nhialic ë yic, yen aci ʏo cōl amat ʏoyiic kek Nhialic, ee rin cī ʏok mat kek Wēnde Jethu Krītho. Acīn Nhialic dēt ee Nhialic tōŋ. Ee yeen ë rot yen ë pīr akōlriēēc ëbēn bēēi. ²¹ Ke week miəthkiē tiēerkē nhīim bāk piōōc rac cī gam.

Athör ë rou cï Joon göt Wët nom

Athör ë rou eci Joon göt tēnē akut koc cï gam tēdēt. Wäär gēt yen athör, Joon ë rot col raandit, ku col akut koc cï gam aye tik ke miäthke. Athör ciek kēnē ë jam nhiēr kam koc cï gam, ku bi koc yōök bik röt tiit tēnē koc aa lueth ku piōōcden.

Käk tã thïn

Muäth tueŋ 1-3

Yic ku nhiēr 4-6

Läk rin piōōc ë lueth 7-11

Muäth ciēēn 12-13

¹ Ee yen raandit akut koc cï gam, yen agēt athör kēnē tēnē akut koc cï gam cï Nhialic loc bi rēēr keyiic ke cit miäthke. Wek aa nhiaar piändiē ēbēn, ku acie yen rot yen nhiaar we, aa koc ēbēn njic yic cï Nhialic nyuōth ke, kek aa nhiaar we piānden yic aya. ² Wek anhiaar ke rin yook ēbēn, yok aa njic yic cï Nhialic nyuōōth. Ku yic kukku abuk aa njic akōlaköl.

³ Bi Nhialic kek Wēnde Jethu Krītho yo döc ku pēlkē kāraackua piny, ku bik yo col arēēr ë duk döörden yic, tē rēēr yok dhēl yic cik nyuōth yo, ke yo nhiaar röt kamkua.

Yic ku nhiēr

⁴ Yen a ya cï puōu miet apeidit wäär piŋ yen ye, lōn koc kōk weyiic aake lui tēcit tē cï Nhialic ye nyuōth yo, yen ë kē cī lēk yo buk ya looi. ⁵ Kēya, wek koc cï gam alēk we lōn yok aa dhil röt nhiaar ë kamkua. Ku kēnē acie lōŋ yam, ee lōŋ thēer njicku tēwäär buōōth yok Jethu. ⁶ Na nhiarku röt ayic, ke yok aa dhil kē cï Nhialic lēk yo buk looi, looi, rin wäär tueŋ gem yok wēt Jethu, kēn cī lēk yo buk aa looi ë lōn buk röt aa nhiaar kamkua.

Läk rin piōōc ë lueth

⁷ Yen aluel kēnē rin koc kōk ë koc wēŋ nyin aatō thïn, aa koc piōōc lueth ë path. Ayekē lueel lōn Jethu Krītho akēc bēn pinyinhom kecüt raan. Raan ye lueel kēlä, ee koc wēŋ wei, ku athōŋ kek raan ater ë Jethu. ⁸ Tiēēr kē nhīm bi kōckä we cii wēŋ, bi kākkuŋ puōth cāk looi tēnē Nhialic cii mār ë path. Tietkē wenhīm apei bi Nhialic we gām ariōpdun ēbēn.

⁹ Alēk we, na ye raan juēk kēde thïn kāwäär cï Jethu piōōc yiic, ka cii kōŋ mat kek Nhialic. Ku na cii raan wēt cï Jethu piōōc juak ë wälke ë rot, ka bi mat kek Jethu ku Nhialic Wun.

¹⁰ Ku na bō raan tēnē we ku ye ke piōōc kāk cii thōŋ kek kāk cï Jethu piōōc, ke duōkkē col abō pandun bi bēn rēēr kek we. Ayi muōth aya duōkkē muōth. ¹¹ Kēnē alēk we, na ye raan muōth raan kēnē bi ciēt raan cï gam, ka cī rot mat ye. Ku aloi kēreec ye looi aya.

Muäth ciēēn

¹² Kājuēc apei aake ba lēk we, ku acä wic ba ke göt athör yic emēn. Kē wiēc ba looi, ku aŋääth aya, ee lōn bi yen la keny tēnē we, buk la rōm ku jiemku röt ë kamkua, ku yok aabi puōth jal la yum yodhie.

¹³ Akut koc cï gam ë tēnē ë we muōth.

Athör ë diäk cī Joon gōt

Wēt nhom

Athör ë diäk ë gēt Joon tēnē raan tō akut kōc cī gam nhom cōl Gaiōth. Acī Gaiōth leec thīn wēt ë yen kōc cī gam kony, ku yōōk ke bīk rōt tiit ë mony cōl Diōtrepeth.

Kāk tō thīn

Muōth tuerj 1-4

Joon acī Gaiōth leec 5-8

Joon acī Diōtrepeth nyieeny 9-10

Joon acī Demetriōth leec 11-12

Muōth ciēn 13-14

¹ Ee yēn raandīt akut kōc cī gam, yēn acī yī gāt athör kēnē yīn Gaiōth raan nhiaar piāndiē ëbēn. ² Māthdiē, anjāath yapuōu lōn puōl yīn guōp, ku lōn le yīn tuerj kek luōidu apath, cimēn pīr wēiku ë Nhialic nhom. ³ Yēn acī puōu bēn miēt apeī wāar bīi kōc kōk cī gam tēnē yī, ku lēkkē ya lōn yīn apīr dhēl ë Nhialic yic akōlakōl. ⁴ Na piēn lōn mīthkiēn cī gam cimēndu aa pīr tēcīt tē cī Nhialic ye nyuōth yo thīn, ke ya cōl amit puōu apeīdit.

Gaiōth acī leec

⁵ Māthdiē yīn acī kājuēc looi kāk cī kōc cī gam kony, kōc cī gam ë cath ke piōōc wēt Jethu, agūt kōc cie kōc pandun. Kēnē, acī nyuōth ya lōn yīn ë raan path cī wēt Jethu gam. ⁶ Acī kōc ca konykā lēk yo, yok kōc cī gam tēn yen tē nhiēer yīn ke thīn. Ku emēn alēk yī ba ŋot yī la tuerj ke yī kony ë kōckā, tē jīēl kek tēnē yī. Kēnē adhiēlkē looi dhēl nhiēer Nhialic. ⁷ Rin kōckā aa cath ë baai yic, rin aa kōc lui rin Jethu. Acin kē yekē thiēēc, nadē ke lōmkē tēnē kōc cie kōc cī gam bī kek rōt kony. ⁸ Kēya, yok kōc cī gam, yok aa dhil kōckā gām kuat kāk wickē ke, rin buk aa kac tōk lui yok ke yiny Nhialic yen yekē lēk kōc.

Diōtrepeth ku Demetriōth

⁹ Wek aaca kaŋ gāt athōōr thēer, wek kōc cī gam ë tēēn. Ku Diōtrepeth acī bēn jai ë wētdiē, rin awīc bī ya yen wat akut nhom. ¹⁰ Tē le yēn yet pandun, acin kē ba moony tēnē kōc, ee kāk ye Diōtrepeth looi yiic ëbēn, aa kāk lueth kek aye lueēl yaguōp. Ku yēn aya aloi dēt wār kēnē, akuēc bī kōckuan cī gam lor, kōc ë cath ke piōōc wēt Jethu, ku ë jai aya bī kōc puōl bīk wāmāthakēn cī gamkā aa lor, ku ë kōc ë kōc lor cuōp wei akut yic. ¹¹ Yīn māthdiē duk kōckā rēec luōiden ye kiēēt, dhīēl ë kiēēt kēpath ye kōc path looi. Na loi raan kāpath, ke kēpuōth cī looi aye nyuōth lōn raan kēnē ë manh Nhialic, ku raan ë luui kārēc, kārēc ye looi aaye nyuōth lōn raan kēnē akuc Nhialic.

¹² Kuat raan ëbēn kōc cī gam yiic, aye lueel lōn raan cōl Demetriōth ë raan path. Ee kē cī

Nhialic lēk yo buk aa looi yen aye looi. Yen alēk yī lōn yēn ë raan path, ku anjic aya, kuat kē ya lueel rin raan ëbēn, ee ya yic.

Muōth ciēn

¹³ Kājuēc apeī aake nhiaar ba ke lēk yī, ku acā wīc ba kek gāt athör yic. ¹⁴ Kē wiēc ku anjāath, ee lōn bī yēn la keny tēnē we emēn, ku ë tēēn yok abī la yok ku jīēemku rōt kamkua yōdhie. Nhialic abī we cōl arēēer ke dōōrde. ¹⁵ Wāmāthakun cī gam rēēer ë tēn aa yī muōth. Miāthkē kōc cī gam rēēer ke we ë riēnkiē ëbēn.

Athör Jut Wët nom

Athör Jut aci göt bi kōc lēk bīk nhūim tūr kōc piōoc ē lueth, kōc ye lueel lōn ye kek kōc cī gam. Kē tš athör ciekkē kēnē yic, yen athōnj kek athōr rou ē Piter, raan ē kōc bi ye kuen dēet puōth, bīk n̄uot ke la tuenj kek gam wāār cī Nhialic gām kōcken cī wētde gam.

Kāk tš thīn

Muōth 1-2

Awuōc bi kōc piōoc ē lueth yōk 3-16

Riel ē puōu gam yic 17-23

Rōök 24-25

¹ Ee yen Jut, yen alony Jethu Krītho. Ku ya mēnhē Jemith.

Yen agēt kōc cī Nhialic ke cōl, kōc pīr ē nhiēr Nhialic Wāda. Ku tit Jethu Krītho ke.

² Calkē dōōr ku nhiēr ku pēl piny ē wēl arēēr kek we athēr.

Kōc piōoc ē lueth

³ Wekkockiēn nhiaar, aca them apēi ba we gāt tē cī Jethu Krītho yō kuony thīn yōdhie. Ku kē ca tak ē kē bi yen we gāt nyin yic emēn. Ku ba we dēet puōth, bāk la tuenj kek gam wāār cī Nhialic gām kacke bi rēēr ke ke.

⁴ Rin cī kōc rēc kuc Nhialic rōt kuēl yoyiic ke kucku ke. Ku rēckē wēt puōth ē Nhialic bi kek dhōlken rēc thiaan kōth thīn. Ku jeikē Jethu Krītho ku ye Bānyda. Ku athōr thēr wēl Nhialic acā awuōc bīk yōk thīn nyuōoth wāthēr.

⁵ Na cok alon njic wek kākā ēbēn, ka wiēc ba bēn tāk we, yen tēyon cī Nhialic kōc Itharel luāk thīn tēnē kōc pan Ijip. Ku tē cī yen kōc kāk kamken ke cī jai ē wētde bēn rac thīn. ⁶ Ku takkē aya, lōn atuuc nhial wāār cī luōiden bar nyin ku kueeckē bīk rēēr tēden cī tēk ke, aa rēēr ke ke dēr akōlakōc ē muōōth yic piiny. Tē muk Nhialic ke thīn yet akōl lundit bi ke jal tēm awuōc thiek.

⁷ Ku muōkkē wenhūim aya yen kēwāār cī rot looi tēnē Thodom ku Gomora, ku bēēl thišk ke ke. Wāār cī kōc ke rēēr ē gēthkā yiic luoi cimēn atuuc nhialkā, kōc wāār cī kepuōth yiēk bal. Ku kuat kārēc kōk ye kek rōt lōōm. Ku emēn aaci tēm awuōc cī ke cuat many akōlrēēc ēbēn yic. Ku bi nyuōth raan ēbēn yen awuōc ye gām kōc cī luui kārēc.

⁸ Ku kōc rēc cī rōt kuēl yoyiic kā, aa la kākken ke nyuōth ke kēya bīk awuōc aa looi kegup ē rōt. Aaci riel Nhialic dhōl yic ku lueelkē kārēc atuuc nhial gup. ⁹ Na cok aa tunydit atuuc nhial nhūim cōl Maikel ka kēc looi. Wāār gōth yen kek jōnjrac, yōn teer kek ye, yēya bi guōp Mothith nyaa, yen Maikel

nhom akēc jōnjrac bēn lat, aci bēn lueel ēlā, “Nhialic abi yī tēm awuōc!” ¹⁰ Ku kōckā aa kōc māt ku lēētkē kōc kē kēc deet yic, ku kāk njickē ke cik ye tak yiic, cimēn lāāi ē path, luoi ē kākā abi Nhialic ke nōk. ¹¹ Abi rēēc apēi tēnē ke! Ee dhēl Kain yen acik buōoth yic. Ee rin wēēu ē path yen aye kek awuōc wāār cī Balaam looi, looi aya. Aaci kēēc wei tēnē Nhialic cimēn Kora, ku aabi Nhialic nōk cimēn wāār nēk yen Kora. ¹² Ku keek aa yār guōp bēēi tēnē we, tē looi kek kārēckā ke cī gup riōc, tē mīth wek ke ke akūōtdun yic. Ayekē nhiaar kē la guāpden yic kepēc. Aa cīt luāāt ye yom kuaath ku cī tueny. Aa cīt tiim cie luōk tē cok yen a rut, tiim cī mēiken nyuān bei. Kōckā aa thou arak rou ē luoi adumuōōm, ku kākken rēc yekē ke looi cok alon ye kek kōc cī gam. ¹³ Aa rōt jat nhial cimēn apuōōk ē wārōdit yic, bīk tēden rēēc kek thīn nyuōoth. Aacit kuēl cī yiēc dhēlden yekē buōoth yic, ē rin cī Nhialic tēcol bi yen ke cuat thīn looi tēnē ke akōlrēēc ēbēn.

¹⁴ Enok, raan kāk Nhialic tīj, manh ye kuat Adam yic dhorou yen ēci ye lueel thēr ē rienken ēlā, “Nhialic abi bēn kek atuucken juēc apēi cī kuen, ¹⁵ bīk luk bēn looi tēnē kōc. Ku kōc la gup adumuōōm cī kuēc ye, aabi tēm awuōc rin kārēc juēc cik looi. Ku kārēc cik lueel yeguōp!”

¹⁶ Kōckā aa Nhialic gōk akōlakōl ke nyieny kōc kōk. Ee luoi ē dhōlken rēc kek ayekē ke buōoth yiic. Aa jam ē nhiam rienken ē rōt. Ku yekē kōc kōk math nyin bīk ke buōoth cok.

Tūr ē nom ku lēk

¹⁷ Ku yeen muōkkē wenhūim wek kockiēn nhiaar, yen kēwāār cī atuuc Bānyda Jethu Krītho lēk we. ¹⁸ Acik lēk we ēlā, “Tē le akōl lundit thišk, ke kōc kōk rēc, kōc ke looi kāk wīc piāthken kepēc aabi tuōl. Ku keek aabi we aa bui.” ¹⁹ Kōckā kek aa kōc tēēk yiic, kōc ye buōoth yic dhōl kōc ē path, keek aa cīn gup Wēi Nhialic. ²⁰ Ku week kōckīēn nhiaar lak tuenj gamdun yic apath cimēn ye Wēi Nhialic we kony bāk aa rōök. ²¹ Ku muōkkē rōt ē nhiēr Nhialic yic, ke we tit Bānyda Jethu Krītho, bi we bēn nyuōth tē nhiēr yen we thīn ku gām we pīr akōlrēēc ēbēn.

²² Yakē kōc n̄ot ke diu nyuōth piathdun. ²³ Kuonykē kōc kōk bīk cī la mēēc. Ku nyuōothkē piathdun tēnē kōc kōk, ke we tit rōt ē ke bīk we cī riōp acol kāraken yiic, ku bāk cī la dhōlken yiic, dhōl adumuōōm.

Rōök

²⁴ Tēnē Nhialic, raan lēu ye bi we muk bāk cī lōōny wei. Ku bi we, ku cōl we akāac yenhom diēckde yic ke we mit puōth, ke cīn kērēēc rēēr ke we, ²⁵ tēnē Nhialic, yen Nhialic tōj tō thīn, yen yō kony, rin Jethu

Krītho Bäänyda, bī ya leec, ee dīɛtde, ee rīɛl, ku
bäänyde, akólè, ku th̄εεr, ku akólrīé̄c ëbën!
Yenakan.

Nyuuth tēnē Joon Wēt nom

Athōr kēnē anyuth tēnē Joon cī gōt wāār guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Krītho ke ye Bēny. Wētđit wīc raan gāt athōōr, ee wēt bīi kōc bī ye kuen rīel puōth bīk la nōth, bīk rēēr ke nōth akōōl kārēc ke gum.

Abanđit athōr kēnē yīc atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōōth, ku kāk cī tīj cī ke kīēt wēl yīic, kāk ye kōc thēr wāār cī gam ke deet yīic. Ku alēukē bīk rēēr ke cī moony tēnē kōc kōk ēbēn. Athōr kēnē aci guīr ke cīt dhōl waak, yen aye ke wēl luel ku ben ke ber yīc dhāl juāac cī thōj, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alon cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke deet yīic thīn athōōr yīc. Ke wēt cīel yīc ala gēi, dhēl Krītho Bānyda, yen Nhalic. Abī kōc atērde tiaam alanden akōl ciēēn agut Bēny jakrēc. Akōl le tiām kēnē thāāp, ke kōc cī gam aabī dōac. Ku rīop ke piny ē yam, nhal ē gum.

Kāk tō thīn

Wēt Nhom 1:1-8

Jāk ē nyuuth ku athōr cī gāt akuut kōc kadhōrou 1:9-3:22

Athōōr kek adōk kadhōrou 4:1-8:1

Kēj kadhōrou 8:2-11:19

Jōnrac ku lāāi karou 12:1-13:18

Anyuth kōk juēc 14:1-15:8

Riāāk puōu ē Nhalic 16:1-21

Riāj Babilon ku tiām cī kōc ater Nhalic tiaam 17:1-20:10

Lunđit 20:11-15

Nhal ku piny ku Jeruthalem ē yam 21:1-22:5

Thōk ē Wēl 22:6-21

Wēl tuēj

¹ A athōr kēnē yīc Joon aci kāj gāt piny, kāk cī Jethu Krītho nyuōōth. Aci Nhalic looi bī kākā tīj, rin bī kacke cōl anjic kāk bī rōt looi nīn thīkkā yīic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhal tuōc aluōnyde bī lēk athōn kēnē. ² Joon aci kāk cī tīj ēbēn luel. Yeen acā athōn bō tēnē Nhalic gāt piny, ku kāk cī Jethu Krītho nyuōōth ye.

³ Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhalic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piņ ku thekkē kē ye luel, rin tē bī Nhalic kākā cōl aloi rōt aci thīk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhōrou

⁴ Ee yen Joon, yen agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi Athia yīic.

Yen arōōk lōn bī wek nhiēr ku dōōr yōk tēnē Nhalic. Yen tō thīn ēmēn, ku arēēr thīn tēthēr yōn, ku yen bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōōr yōk tēnē wēi kadhōrou ē thōny Nhalic nom, ⁵ ku tēnē Jethu Krītho, raan yen nyōōth yīc rin Nhalic. Yen ē ye raan tuēj cī rot jōt ē thou yīc, ee yen amac bānyjakhnīim ēbēn pinynhom aya.

Yeen anhiar yō, ku ajuērden cī yen rot juaar bī thou, ēcī yen yō wēēr bei adumuōōmkua yīic, ⁶ ku looi yō buk aa kōc luui Nhalicde ku ye Wun, diik ku rīel aa kākke akōlriēc ēbēn. Yenakan.

⁷ Tiēnjē, yen abō pial yīic. Abi raan ēbēn tīj, agut kōc wāār nāk ye. Kōc pinynhom ēbēn aabī dhiau ē rīenke. Kēya abī ciēt kēnē! Yenakan.

⁸ Aye Bēny Nhalic luel ēlā, “Ee yen jāk ē cōk ku yen thōk ē kāj.” Nhalic Madhōl tō thīn ēmēn, ku arēēr tēthēr yōn, ku yen bī bēn.

Tīj Raan cī lōc ku dōc

⁹ Ee yen Joon menhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athōr kēnē, ke ya ye raan cī wēt Jethu gam cīmēndun. Ku rin ē kēnē yōk aa tōk, ku yen agum aya cīmēndun. Ku yen abī rēēr ē bāāny Nhalic yīc kek we aya, ku yen alir puōu cīmēndun. Yen a ya mac golgol Patmoth nom, golgol rēēr Adēkdiēt yīc, rin cī yen wēt Nhalic, ku yiny Jethu nyuōōth. ¹⁰ Wēi Nhalic aake cī bēn yaguōp akōl Nhalic. Guō rōldīt la wīc cīt kaņ piņ ke jam yakōu ciēēn. ¹¹ Ku luel, “Gāt kē ye tīj athōōr yīc ēbēn, ku tuōc athōōr tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi kadhōrou yīic, Epethuth, Thimīrna, Pergamou, Thiatira Thardīth, Piladelpia ku Lodikia.”

¹² Guō rot wel ba raan jam tīj, nawēn wel yanhom, ke ya tīj kāk ye many adōk took kēnhīim cī looi mīlāj tōc kadhōrou, ke kāk. ¹³ Ku kēcīt manh raan ke kāk kecīel yīic, ku a cienj alanh dīit ye paat kōc kōōth ē piny kuaar yet yecōk, kek karkar dīit cī looi mīlāj tōc yepēem. ¹⁴ Nhīmken ē nom aake yer ka cīt gai tueny deņ, ku adēp nyin cīmēn mac. ¹⁵ Ku cōk ala diardiār cīt ban cī coth kōu, ku akōk yīc apei cīt lōōr puōc kōōc. ¹⁶ Yen wēn amuk kuēl kadhōrou ciinden cuēc, ku amuk pal dīit moth ē thok kedhie bō bei yethok. Ku dēp nyin cīt ruēl akōl cīel yīc.

¹⁷ Wēn tīj yen ye, ke ya wīēk piny yecōk ciēt ya cī thou. Go ya thany nom ciinden cuēc ku luel, “Duk rīōc. Ee yen jāk ē cōk ku yen thōk ē kāj. ¹⁸ Yen ē pīr, yen a ya cī thou ku ēmēn yen aci ben pīr akōlriēc ēbēn. Yen amuk wēnh rīēt yōōt ē thou ku yōōt pīr aya.

¹⁹ “Yīn adhīl kākā gōt ēbēn, kāk ye tīj ēmēn ku kāk bī rōt looi akōldā. ²⁰ Ku kuēl kadhōrou, ca tīj kōjđiēn cuēc, wētđen yīc,

atuuc nhial kadhorou, tēnē akuut kōc cī gam kadhorou. Ku kāk kāāc kāk ye many adōk took kenhūim akuut kōc cī gam kadhorou.”

2

Athōn tēnē kōc cī gam Epethuth

¹ “Yīn awiēc ba athōōr gāt akut kōc cī gam gen Epethuth, raan muk kuēl kadhorou ci-inden cuēc ku cieth kam kāj kadhorou ye many adōk took kenhūim, aye lueel tēnē we ēlā.

² Anjiec yen tē cī wek pūr thīn ē piērdun yic. Anjiec yen tērīl cī wek luui thīn ke we kōc cī gam, ku tē cī wek kāriil yīc gōšk thīn. Anjiec lōn cīi wek ye bī lēu bāk kōc ē luui kārec pušl bīk ke ya looi welōm. Wek aaci kōc ye lueel lōn ye kek atuuc Jethu them, ku acāk bēn yōk lōn ye kek alueth ē path.

³ Anjiec lōn guum wek rienkiē we lir puōth, ku wek kēc puōth bath. ⁴ Ku kē maan tēnē we akīn, wek aciī yēn nhīar ēmēn cimēn thēer wāār puōc wek gam. ⁵ Kēya, muškkē wenhūim yen tē cāk dōōt luoi kārec yīic! Pālkē luoi kārec, ku piēērkkē cīt tēthēer wāār puōc wek wēt ca lēk we gam. Na lak tuej ke we lui kārec, ke yēn abī la tēnē we, ku la we tēm awuōc bī yēn kēdun ye wek many adōk took yenhom nyaai tēden kēēc yen thīn. ⁶ Ku wek ya leec rin mēen wek kāk ye kōc Nikolauth looi cimēn mēen yēn ke aya.

⁷ “Na lakkē yīth, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Yēn abī kōc cī jōnrac tiaam gām yic bīk mīth tīm ē pīr cam, tīm rēēr gōr ē Nhialic yic!

Athōn tēnē kōc cī gam Thimirna

⁸ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thimirna ēlā, kēnē ē wēt raan kāj col ajōk rōt ku col ke aa thōk, raan cī thou ku ben pīr aya, aye lueel,

⁹ Yēn anjic kāriil rēēr wek thīn, anjiec lōn wek aa nōj ku wek ajīeek wepuōth. Yēn anjic kārec ye lueel wegup kōc ye lueel ka kōc cī Nhialic lōc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kōc akut jōnrac. ¹⁰ Duōškkē riōc gum bī wek gum ēmēn. Piēñkē! Jōnrac aci thīšk kek tē bī yen kōc kōk kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēēr ater yic nīn kathiāār ku duōškkē puōth go bath wētdiē yic cōk alōn nēk we, rin wek aaba gām pīr akōlriēēc ēbēn ke ye yen ariōp.

¹¹ “Na lakkē yīth, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Ku raan bī jōnrac tiaam, aciñ kērēec bī ye yōk alanaḡon ē thon yic rou.

Athōn tēnē kōc cī gam Pergamum

¹² “Yīn awiēc bā athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Pergamum, kēnē athōn bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

¹³ Yēn anjic tē rēēr wek thīn gen mēc jōnrac. Wek aa kōc wētdiē ē cōk, ku wek akēc puōth dhōr gamdun yic tēnē ya. Wek akēc gamdun waar yic, agut wāār cōk Antipāth raan ye nyuōōth kāk ye looi yīic lōn ee yen raandiē nōk gēndun ē tēēn, gen mēc jōnrac. ¹⁴ Ku ala kāthii maan tēnē we, kōc kōk weyiic aa piōōc Balaam buōōth yic, Balaam wāār nyuth Balak tē bī yen kōc Itharel col aloi adumuōōm thīn. Ku lēu bīk riñ cuet, riñ lān cī nāk jak, ku loikē kāk bal. ¹⁵ Ku kēlā aya, kōc kōk weyiic aa piōōc kōc Nikolauth buōōth yic. ¹⁶ Pālkē luoi kārec! Na cāk pāl ke yēn abī bēn kek ē pal bēn bei yathok bī yēn kōckā tēm awuōc. ¹⁷ Na lakkē yīth, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Yēn abī raan cī jōnrac tiaam gām abanj ayum nhial cī Nhialic tōōu, ku gām ael yēr, ael cī rin yam cīn raan njic ke gōt yekōu, na cie raan cī gām ye.

Athōn tēnē kōc cī gam Thiatira

¹⁸ “Yīn awiēc ba athōōr gāt akut kōc cī gam gen Thiatira ēlā, kākā aa wēl bō tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac, ku le cōk diardiār cīt ban cī coth kōu.

¹⁹ Yēn anjic kāk yakē ke looi. Anjiec lōn wek aanhiar rōt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Anjiec yen tē cī wek rōt kuōny thīn kamkun, ku tē guum wek thīn, anjiec lōn wek aaloi kājuēc wār kāk wāār tuēj. ²⁰ Ku yēn ala kēthiin maan tēnē we, wek aaci tik pušl tiñ col Jedhebel ye lueel ke raan kāk Nhialic tiñ. Ku piōōcde ē kackiē thēl luoi kāk bal yīic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēēt. ²¹ Aca lēk bī yepuōu dhuōk ciēēn adumuōōmke yīic, ku aci jai bī yepuōu dhuōk ciēēn. ²² Ku kēya, aba col atuany ku kōc kāk bal looi kek ye aabī gum apeī tē cīi kek kepuōth dhuk ciēēn, ku pālkē kārec yekē ke looi kek ye. ²³ Kōc cī piōōcde gam aa ba nōk, ku aabī akuut kōc cī gam ēbēn jal njic lōn yēn ē raan ē kē tō raan puōu ēbēn njic, ku njic kuat kē wīc. Ku kuat raan ēbēn aba tēm awuōc cīt kē cī looi.

²⁴ “Ku ēmēn aba lēk kōc abēk kamkun gen Thiatira, kōc kēc piōōc rēec ē tiñ buōōth yic, ku wek aakēc luui kē ye kacke col, ‘Aye kē cī thiaan apeī cī jōnrac moonny.’ Aya lēk we lōn wek acā bī mēc dēt ril yic. ²⁵ Wek aadhil la tuēj ke we gam wētdiē, yet tē bī yēn bēn. ²⁶ Yēn abī kōc cī jōnrac tiaam, ku lek tuēj ke loi wētdiē yet tē bī yēn dhuk gām riel bīk pinynhom mac. ²⁷ Aabī

pinynhom mac riel ke cīn anjuān, ku abik thuōr piny ku thorkē ke cimēn tōny cī looi ē tiōp. ²⁸ Rielden abī thōj kek riel ca yōk tēnē Wā. Aaba gām ciēer aya, ciēer bī ke nyuōth tiām cī kek tiam. ²⁹ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē cī Wēi Nhalic lēk akuut koc cī gam.

3

Athōn tēnē koc cī gam gen Thardīth

¹ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut koc cī gam gen Thardīth ēlā, raan mac wēi kadhorou thōny Nhalic nhom, ku amuk kuel kadhorou, ee we tuōc wēt kēnē,

Yen anjic kuat kāk cāk looi ēbēn, anjic lōn ye wek ye tak lōn piūr wek cōk alōn cī wek thou. ² Aca yōk lōn piērdun ke we ye koc cī gam aciū thōj kek tē cī Nhalic ye guīēer thīn. Kēya, pāäckē nin yic, ku dhuōkkē riel yam ē pir koc cī gam yic ke we kēc guō thou ē gīm. ³ Muōkkē yith wāār cī piōōc tēnē we nhūim, ku thekkē ke. Pālkē luoi kārēc ku dhuōkkē wepuōth ciēēn adumuōōmkun yiic. Pāäckē ba rot cī kuēl wegup ciēt ya ye cuār ē bēn baai wakōu. Ku aciū bī njic ba bēn nen. ⁴ Ku na cak a kēya ke wek anōt we la koc lik Thardīth, koc kēc luui kārēc. Keek aabī cath kek ya ke cienj alēth yer, rin aala yic bik looi kēya. ⁵ Raan bī riel jōrac tiam cimēn ē kek abā alēth yer cienj. Ku rienke acā bī nyaai athōr pir yic. Tē le yen kōōc Wā nhom kek atuucken nhial ye luōōi, aba lueel yenhom lōn njic yen ē raan kēnē. ⁶ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhalic lēk akuut koc cī gam.

Athōn tēnē koc cī gam gen Piladelpia

⁷ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut koc cī gam gen Piladelpia ēlā, raan la guōp Wēi Nhalic loo yic, yen la riel bī koc Nhalic mac nyin bēnyŋaknhom Debit. Ku tē njēny yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī thiōōk. Ku tē thiōōk yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī ŋaany.

⁸ Yen anjic kāk yakē ke looi, anjic lōn le wek riel koor, ku wek aa nōt we buōth piōōcdiē yic ku thekkē ya. Tiēnjē yōt aca ŋaany thok wenhūim, ku acīn raan lēu ye bī bēn thiōōk thok. ⁹ Tiēnjē, yen abī koc kek koc jōrac, alueth ye lueel lōn ke kek koc cī Nhalic lōc looi bik tō wecōk, ku bik deet yic lōn nhiēer yen we. ¹⁰ Wek aci gum riel ē thok cit tēwāār cī yen we lēk thīn. Kēya, wek aba kony aya tē le nin thōk, nin bī yen koc pir ēbēn them pinynhom. ¹¹ Yen abō emēn, muōkkē kē cāk yōk apath, bī ciēn raan rum kēpeth cāk yōk rin cī wek tiam. ¹² Raan bī riel jōrac gōōk aba looi ke ye thel ril yōn ye Nhalic door thīn, Nhalic yen ya luōōi. Raan kēnē aciū bī kanj jāl ē

tēēn. Aba gāt kōu rin Nhalicdiē ku rin Jeruthalem yam, yen rin gen ē Nhalicdiē bī bēn bei tēnē Nhalic nhial. Aba gōt kōu aya rinkiēn yam.

¹³ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhalic lēk akuut koc cī gam.

Athōn tēnē koc cī gam gen Lodikia

¹⁴ “Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut koc cī gam gen Lodikia ēlā, raan yen Yenakan. Yen cī yiny Nhalic nyuōōth ē cōk, ku ē yen aci kēriēēc ēbēn cī Nhalic jōak cōk cak, aye lueel ēlā,

¹⁵ Yen anjic kāk cāk looi ēbēn, wek aa kēc yen jai, tēdē wek aa kēc yen lor piāthkun ēbēn, na we ye rōt mat abak, diēt apath ya puōu. ¹⁶ Ku rin kēc piāthkun rōt mat abak, yen abī jai ē we. ¹⁷ Yīn aye lueel, ‘Yen ajak! Acīn kē njōj ya, acīn kē bēn wīc.’ Ku aciū njic yen tē ye yīn laan anājāj thīn. Yīn anāj ē cath ke cīn kē cenj, ku yīn ē cōōr. ¹⁸ Rin ē kēnē, yīn alēk bī ya mīlān tōc la wic yen yōc tēnē ya, bī yīn jīēk yōk thīn. Yīn adhīl alēth yer yōōc aya ba ke tāāu yīkōu, ku bī kēwāār yīn cath yīkōu path ke cīn alanh cienj liu ba guōp cīi bēn riōōc ē koc, ku yōc kē ye koc kenyin tōc ba tāāu yīnyin rin bī yīn daai. ¹⁹ Koc nhiaar aa ya māt ku tēm ke awuōc, kēya rēērēkē apath ku pālkē luoi kārēc bāk puōth miēt. ²⁰ Pālkē weyīth piny, yen ē yarōl tunj yōndun thok. Na le raan piŋ yarōl ku njēny yōt thok ke yen ala thīn, ku laar ku māāth kek ye. ²¹ Yen abī raan cī riel jōrac gōōk gām yic bī nyuc ē thōōc nhom yalōōm. Kēnē abī ciēt emēn cī yen riel jōrac gōōk ku nyuōōc ē thōōc nhom Wā lōōm.

²² “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhalic lēk akuut koc cī gam.”

4

Thōny pan Nhalic

¹ Tēwēn cī yen kākā ēbēn tīj, ke ya ben nyuōōth aya, ku tiēj yōt thok ke ŋaany pan Nhalic. Ku kē ca piŋ tuenj ē raan jam tēnē ya rōldīt la wic cit kanj ke ye lueel, “Bāār nhial tēn ku yīn aba cal atīj kāk bī rōt looi ye kēnē cōk.” ² Nyin yic ē tēēn ke Wēi Nhalic la ya guōp. ³ Ku tiēj thōōc ē tēēn pan Nhalic ku raan ke cī nyuc yenhom. ⁴ Raan cī nyuc ē thōōc adēp nyin bilbil cit kuur yer dhēj, ku kēdīit cit mūt ke cī thōōc gōōl piny, ke dēp birbir. ⁵ Ku alonthīn kēwēn cī thōōc gōōl piny yic, thōc kōk kathīārou ku ŋuan aake kāāc thīn, ku kocdit kathīārou ku ŋuan aake cī nyuc kenhūim. Ku keek aake cienj alēth yer ku ajōm ē bāny kenhūim. ⁶ Thōōc abier ku mēēr nhial ciēt ye deŋ. Thōōc nhom tuenj mēc adōk kadhorou aake dēp thīn, kākā

3:3 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 16:15

3:5 B.bei 32:32-33; Wk 69:28; Ny 20:12; Mt 10:32; Lk 12:8

3:7 Ith 22:22;

Jop 12:14 3:9 Ith 49:23; 60:14; 43:4

3:12 Ny 21:2; Ith 62:2; 65:15

3:14 Kēj 8:22

3:19 Kēj 3:12; Yēb 12:6

4:3 Edhe 1:26-28; 10:1

aake ye Wēi Nhalic kadhrou. ⁶ Aya, thöoc nhom tuej, ala ke diit cit baar ē wār cī looi macar dēp la bilbil. Ku thöoc kōu tēn ku tēn, läai kaŋuan la nyin juēc kehñim ku kekōōth aya aake tō thīn. ⁷ Lān tuej acit kōōr, ku lān ye kek rou acit muōr ē wej, ku lān ye kek diāk acit nhom raan, ku lān ye kek ŋuan acit liēnh tōj pār nhial. ⁸ Keek ēbēn ŋek ē la wušk kadātem la nyin juēc keyiic ku kekōōth ayeer. Aa waak ket akōl ku wēer ēlä, “Aleec, aleec, aleec tēnē Bēny Nhalic Madhōl tō thīn ēmēn ku arēer tēthēryon, ku yen bi bēn.”

⁹ Läai kaŋuan aa diet ket tēnē raan cī nyuc thöoc nhom, pīr akōlriēec ēbēn. Aa ket waak leec kek ye lān ril yen ku le diikdīt. Tē looi kek ye kēya, ¹⁰ kōcdīt kathiārou ku ŋuan aa kehñiōl gušt piny raan cī nyuc ē thöoc nhom cōk, ku dorkē raan pīr akōlriēec ēbēn. Ku cuetkē ajōmken piny ē thöoc nhom, ku luelkē,

¹¹ “Yin ala yic, buk yīin a door Bānyda Nhalic, ku gēmku yīin aleec rin le yin riel ku diik. Rin yin acī kēriēec ēbēn cak, ku rienku yen acī yin kēriēec ēbēn cak ku pīrkē.”

5

Athöör ku Manh Amääl

¹ Ku tiēj athöör ke muk raan cī nyuc thöoc nhom ciinden cuēc. Athöör acī gēt yic ku yekōu aya, ku acī nuet thok theny kadhrou. ² Ku tiēj atuny Nhalic rul apei, ke thiēc röldīt, “Yeja la yic bi thaany kuem athöör thok ku liep athöör yic?” ³ Ku acin raan pan Nhalic, nadē ke ye pinyinhom ku piiny tiōp yic la riel bi athöör pet yic ku kuen. ⁴ Guō dhiau apei rin cin yen raan cī yōk ke la cōk bi looi kēya. ⁵ Go raan tōk kōcdīt lēk ya, “Pāl dhiēeu! Tiēj kōōr, raan kuat Juda wundīt Debit wäär ē bēnyŋaknhom yen acī jōhrac tiaam, kēya yen alēu ye bi theny kadhrou kuem ku pet athöör yic.”

⁶ Ku tiēj Manh Amääl ē thōn ke kääc ē thōny bēnyŋaknhom ciel yic. Yeen acī läai pīr kaŋuan ku kōcdīt gōōm piny. Ku Manh Amääl aca tiēj ke ciēt cī nōk. Ku ala tuŋ kadhrou ku nyin kadhrou kek Wēi Nhalic kadhrou cī tuōc pinyinhom ēbēn. ⁷ Go Manh Amääl la ku lööm athōr tō ciin cuēc tēnē ye cī nyuc thöoc nhom. ⁸ Tēwēn cī yen ye lööm, ke läai pīr kaŋuan ku kōcdīt kathiārou ku ŋuan, gut kehñiōl piny yenhom, ku kōcdīt aake muk thoom ku aduuk cī looi mīlōōj tōc cī thiāŋ adōj ŋīr, yen tō nyin röök

kōc ē Nhalic luōōi. ⁹ Ku ketkē waak ē yam ēlä, “Yin ala yic ba athöör lööm ku kuem theny yethok.

Rin cī kōc yī nōk ku riemdu yen acī yin kōc pinyinhom, dhiēth ku wušt ku thok ēbēn yōc bik aa kōc ē Nhalic ēmēn.

¹⁰ Yin acī keek cal aaye kōc Nhalicda luōōi. Ku aabi pinyinhom mac.”

¹¹ Ku ben daai, ku piēj rōl atuuc nhial juēc apidīt cīi kuen ke kääc ke cī thöoc gōōm piny, ku läai pīr kaŋuan ku kōcdīt, ¹² aake kēt waak röldīt apei, “Manh Amääl wäär cī nōk yen ala yic. Adhil leec rin rielden tō kek yeen, ku jīek ku ŋiny kāŋ, ku diik, aa dhil athēekdīt apei yōk thīn.”

¹³ Ku piēj kuat kē pīr ēbēn tō pan Nhalic ku pinyinhom, ku piiny tiōp yic ku wēr yiic ēbēn ke kēt ēlä,

“Tēnē yeen cī nyuc thöoc nhom ku tēnē Manh Amääl, bi aleec ku athēek ku diik ku riel aa kākke akōlriēec ēbēn!”

¹⁴ Ku gem läai pīr kaŋuan, “Yenakan.” Ku gut kōcdīt kehñiōl piny ku dorkē.

6

Theny

¹ Guō Manh Amääl tiēj ke kuem thaany tuej kam theny kadhrou, ku piēj lān tōk kam läai kaŋuan pīr ke luel röldīt apei cit mār ē deŋ, “Bäär!” ² Ku tiēj piny, go ya mathiāŋ yer yen tiēj, ku raan cath ē ye amuk dhaŋ ke wieth, ku gēm ajōm ē bēny bi tāau yenhom. Ku jiēl bi la pinyinhom, cit kēny cī tōj dhonj ku cop kōc ater.

³ Ku kuem Manh Amääl thaany ē rou thok, ku piēj lān pīr ē rou ke jam röldīt ēlä, “Bäär!” ⁴ Ku bō mathiāŋ thith bei tēwēn. Ku raan cath ē yeen acī gām riel bi kōc cal aathār pinyinhom, ku bi kōc rōt nōk ē rōt. Ku gēm paldīt ye kōc thōr.

⁵ Ku ben Manh Amääl thaany ē diāk kuem, ku piēj rōl ē diāk lān pīr ke luel, “Bäär!” Ku tiēj piny, go ya mathiāŋ col yen tiēj ku raan cath ē ye amuk wēnh ye kāŋ them yecin. ⁶ Guō kē cit rōl raan piŋ ke jam kam läai kaŋuan pīr yiic ku luel, “Aduŋ abik yen ariōp akāl tōk, ku aduuk kadiāk ayiēer kek ariōp akāl tōk. Ku duškē tiim ye miōk yōk thīn ku tiim ye cam rēc.”

⁷ Ku ben Manh Amääl thaany ē ŋuan kuem thok, ku piēj rōl lān ē ŋuan pīr ku luel, “Bäär!” ⁸ Ku tiēj mathiāŋ cin kit la gei, ku raan cath ē ye ala rin, “Thou,” Ku rin kōk cal,

4:5 B.bei 19:16; Ny 8:5; 11:19; 16:18; Edhe 1:13; Ny 1:4; Dhäk 4:2 4:7 Edhe 1:22, 5-10; 10:14 4:8 Edhe 1:18; 10:12; Ith 6:2-3 5:1 Edhe 2:9-10; Ith 29:11 5:5 Cäk 49:9; Ith 11:1, 10 5:6 Ith 53:7; Dhäk 4:10 5:8 Wk 141:2 5:9 Wk 33:3; 98:1; Ith 42:10 5:10 B.bei 19:6; Ny 1:6 5:11 Dan 7:10 6:2 Dhäk 1:8; 6:3, 6 6:4 Dhäk 1:8; 6:2 6:5 Dhäk 6:2, 6

“Piny ē Thou,” Ke buoath cōk ke cū yiic mec. Keek aake cī gām riel bīk tēcīt aban̄ juan kōc pinyinhom yiic nōk ē t̄n̄j ku cōk, ku tuaany, ku lāāi roor.

⁹ Ku ben Manh Amāäl thaany ē dhiēc kuem thok, ku tiēn̄ wēi kōc wāār cī nōk ariāk cōk rin cī kek wēt̄ Nhialic gam pušu ēbēn, ku yekē luēel. ¹⁰ Go wēi kiu rōldīt apei ku luelkē, “Bēny yīn ala cōk ku yīn ē yic! Ye nēn bī yen rot jāl looi ba kōc pinyinhom tēm awuōc rin cī kek yō nōk?” ¹¹ Go n̄jek amēn aa gām alanh̄ yer, ku lēk ke bīk tūt̄ tēthin-nyōot yet tē bī akuēn̄ kōc lui ke ke, ku miēthakēn̄ kek ke bī nōk ēbēn cimēnden, jāl tuōōm.

¹² Ku tiēn̄ Manh Amāäl ke kuem thaany ē dātem thok. Ku ya ayiēkyiēk pinydīt tet yen loi rot, ku loi akāl rot bī cuol cīt alanh̄ col, ku wel pēi yenyin bī ya malual cīt riēm. ¹³ Ku lōōny kuēl piny nhial cimēn̄ n̄am cī luok ye yom tēn̄ piny tē yiēk yen tim. ¹⁴ Ku dol nhial rot cīt̄ ye athōōr ku mēr, ku nyēi kuōr ku golgol tō wīr rōt ē nyiēnken yiic. ¹⁵ Go bāny n̄jakhūm ē pinyinhom, ku bāny mēc, ku bāny apuruuk ku ajiēk, kōc thiek yiic ku aloony, ku kōc cie aloony them bīk thiaan̄ ē kuōr yiic, tēdē ke ye kuōr nhūm. ¹⁶ Ku yekē cōōt kuōr yiic ku aleel yiic, ku luelkē, “Aa wek kuōrkā kuōmkē yonhūm bī raan rēer ē thōōc n̄hom yō cū tīn̄. Ku Manh Amāäl acī bī lēu bī yo ben tēm awuōc. ¹⁷ Ee yic akōldīt bī Nhialic ku Manh Amāäl raan ēbēn tēm awuōc aci bēn, ku acin̄ raan bī awuōc kēnē gōōk?”

7

Kōc 144,000 Itharel

¹ Ku ben atuuē nhial kaņuan tīn̄ ke kāāc guōk ē piny kaņuan yiic, ke ke jāc yom ē bēn guōk kaņuan yiic n̄hom, bī cīēn̄ yom ben buōk ē pinyinhom, tēdē wēr yiic, tēdē kuat tim n̄hom. ² Ku tiēn̄ atuny dēt ke bō bei tē ye akāl nyin bēn thīn, ke muk thaany Nhialic pīr, ku cōl atuny kēnē rōldīt atuuē nhial kaņuan wāār cī gām riel bīk pinyinhom agut cī wēr. ³ Ku luelē, “Duōkkē piny ku wēr ku tiim rēc, yet tē bī yōk kōc cī Nhialic gam ēbēn yiēk nhūm kīt kēnhūm tuen̄.” ⁴ Ku lēk raandā yēn, lōn̄ akuēn̄ kōc la nhūm thaany ē Nhialic kōc Itharel yiic aa kōc 144,000 ē kuat thiāār ku rou Itharel yiic, ⁵⁻⁸ tim thiāār ku rou kuat Itharel tōk yic, Juda, Ruben, Gat, Acer, Naptalī, Manathe, Thimaan, Lebī, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kōc juēc kāāc pan Nhialic

6:8 Edhe 14:21 **6:12** Ny 11:13; 16:18; Ith 13:10; Juel 2:10, 31; 3:15; Mt 24:29; Mk 13:24-25; Lk 21:25 **6:13** Ith 34:4
6:14 Ny 16:20 **6:15** Ith 2:19, 21 **6:16** Yoth 10:8; Lk 23:30 **6:17** Juel 2:11; Mal 3:2 **7:1** Jer 49:36; Dan 7:2; Dhāk 6:5 **7:3** Edhe 9:4, 6 **7:14** Dan 12:1; Mt 24:21; Mk 13:19 **7:16** Ith 49:10 **7:17** Wk 23:1; Edhe 34:23; Wk 23:2; Ith 49:10; 25:8 **8:3** Amo 9:1; B.bei 30:1, 3 **8:5** Leb 16:12; Edhe 10:2; B.bei 19:16; Ny 11:19; 16:18 **8:7** B.bei 9:23-25; Edhe 38:22

⁹ Ku diēl yanyin piny, ke ya tīn̄ kōc juēc cū lēu bī ke kueen. Keek akuut kam kuat dhiēth, ku wuōt, ku thok kōc rēer pinyinhom ēbēn. Ku keek aake kāāc ē thōōc n̄hom tuen̄ ku jōl a Manh Amāäl, ku aake cien̄ alēth yer ku keek ēbēn aake muk wuōk agēp kecin.

¹⁰ Ku kiiukē rōldīt apei ku luelkē, “Nhialicdan rēer thōōc n̄hom ku Manh Amāäl kek aa yook luōk.”

¹¹ Ku atuuē ēbēn aake kāāc ke cī thōōc, ku kōcdīt, ku jōl aa lāāi pīr kaņuan gōōm, ku gutkē kēnhial piny ē thōōc n̄hom tuen̄ ku dorkē Nhialic, ¹² ku luelkē, “Yenakan! Bī lēec, ku diik, ku n̄iny kān̄ ku gam riel, ku athēk, ku riēldīt apei ku lēc aa kāk Nhialicda akōlriēc ēbēn. Yenakan.”

¹³ Go raan tōk kam kōcdīt wēn ya thiēēc ku luelē, “Ye yīn̄a kōc cien̄ alēth yerkā, ku bīk tēnēn?”

¹⁴ Guō dhuk n̄hom, “Aa kuōc ke, bēny. Ee yīn̄ an̄jic ke.” Go luelē, “Kekkā aa kōc cī tēēk kārīl yiic ku guōmkē. Aacā alāthken̄ luōk riēm Manh Amāäl bī ke looi bīk yer. ¹⁵ Ku ē yen aye kek kōōc thōny Nhialic n̄hom ku yekē luōōi akōl ku wēr luan̄je, ku yen cī nyuc ē thōōc n̄hom abi ke aa kony ē rēēerde thīn. ¹⁶ Keek aaci rou ku cōk bī ben nōk acin̄, tēdē ke ya akōl tuc yen ben ke nyop gup, ¹⁷ rin Manh Amāäl yen rēer thōōc yic ciēl abi ya abiōnden. Ku abi ke la dēēk nyin̄ piū ē pīr, ku aabi Nhialic weec nyin̄ ē piū wāār dhiēu kek.”

8

Thaany ē dhorou

¹ Nawēn̄ n̄any Manh Amāäl thaany ē dhorou thok, kam wēn ke piny la bit tēthin-nyōot koor. ² Ku tiēn̄ atuuē kadhoro ke kāāc Nhialic n̄hom ku n̄jek ke cī yiēk kaņ.

³ Ku bō atuny dēt, ku kēēc ariāk lōōm ke muk kē ye adōn̄ n̄ir took thīn cī looi mīlān̄ tōc. Ku yeēn̄ ēcī gām adōk juēc n̄ir apeī, bī ke juaar kek rōōk kōc ē Nhialic ariāk cī looi mīlān̄ tōc n̄hom, rēer ē thōōc lōōm. ⁴ Ku la tol adōn̄ n̄ir cī took nhial, kek rōōk kōc ē Nhialic muk atuny nhial kāāc Nhialic n̄hom. ⁵ Go atuny kē ye adōk took thīn lōōm, ku muōc yic many rēer ariāk n̄hom ku cuet piny. Ku piñ̄ kē cīt mār ē deņ ku bir, ku loi ayiēkyiēk rot.

Keņ

⁶ Go atuuē kadhoro la keņ kadhoro rōt guir̄ bīk ke kooth. ⁷ Go atuny tuen̄ kaņde kooth yic, go ya gōl ku many cīliāap kek riēm

kek lööny pinyndhom. Go mac tööj ē diäk tiim ku wal cī cil pinyndhom nyop.

⁸ Go atuny ē rou kanje kooth yic, go ya kēdīt cīt kuur ē mac yen piir rot adēkdīeet yic. Go tööj ē diäk rot waar bī ya riem. ⁹ Go tööj ē diäk kāk piir adēkdīeet thou, ku rēc tööj ē diäk riēth.

¹⁰ Ku koth atuny ē diäk kanje. Go ya kueldit apeī dēp yen lööny tööj ē diäk wēr ku nyin piū ye dek yiic. ¹¹ Ku rin ē kuel kēnē acōl kēkec yor. Go piū rōt wel bīk kēc, ku kōc juēc ke cī dek thūn aaci bēn thou rin cī piū kēc.

¹² Go atuny ē njan kanje kooth. Go tööj ē diäk akōl ku pēi ku kuel rac abī tööj ē diäk ruelden yic liū. Ku cīn ruel tööj ē diäk akōl ku wēr.

¹³ Ku jal jat yanyin, ke ye acu yen tiēj ke pār nhial, ku piēj ke cōt rōldīt apeī ku lueel, “Ye kēreec ē dā! Ye kēreec ē dā tēnē kōc ē pinyndhom rin aabi kārēc yōk, tē le atuuc kōk kadiäk kēj kooth yiic.”

9

¹ Ku koth atuny ē dhiēc kanje. Guō kuel cī lööny ē pinyndhom tūj, ku yeen aci gām wēnē ē riēt bī yen tēthuth mec yic apeī njan nyom. ² Go tēthuth mec yic apeī njan nyom. Go toldīt apeī bēn bei tēthuth, tol cīt tol manydīt dēp apeī, ku pat tol akōl nyin ku nhial ku looi piny bī cuōl. ³ Ku ye kōryōm yen bō bei tol yic bī la pinyndhom, ku gēm riel cīt riel ē kith. ⁴ Go lēk ke bīk wal kek tiim ku kākōk cil pinyndhom cī rēc, ku ye kōc cīn gup kīn Nhialic kēnhūm tuēj kepēc kek rēckē ke. ⁵ Keek aake cī Nhialic puōl bīk kōc aa yiēk tērem apeī tēn pēi kadhiēc ku cīk kōc nāk. Ku arēem yekē yiēk kōc acīt arem dhiē cī kiēth raan moc. ⁶ Ye pēikā kadhiēc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuōu abī mec ke ke.

⁷ Kōryōm juēcā aake cīt mīthiōōj cī guīir bīk la tōj yic. Ku aake cej kacīt ajōm cī looi mīlāj tōc kēnhūm, ku aake cīt nyin kōc. ⁸ Ku nhīm tō kēnhūm aa bār cimēn nhīm ē diäär, ku aala thoock lec cīt lec ē kōōr. ⁹ Ku aala pem kē cīt wēnē dhiē ye kōc kepuōth gēēj tōj yic. Ku duōt ye wuōkken looi tē pēēr kek, acīt duōt riēth dhiē ye mīthiōōj juēc thel looi, tē le kek tōj yic. ¹⁰ Ku yālken aa cīt yāl ē kith, ku kē cīt kek yāl kākā yēn ale kek riel bīk kōc ya gām tē rem ye pēikā kadhiēc yiic. ¹¹ Ku keek aala bēnyaknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku riēnke acōl riāāk, tēdē ka cōl raan ē kāj rac.

¹² Kēreec tuēj aci thōk. Ku ye cōk ciēēn kārēc kōk karou thiēk apeī aabō.

¹³ Ku koth atuny ē dātem kanje, guō rōl piŋ ke bō kam guōk kanjan yiic ariāk cī looi

mīlāj tōc kāk ē Nhialic nhom. ¹⁴ Ku lueel rōl tēnē atuny ē dātem wēn muk kan yecin ēlā, “Lony atuuc kanjan wäär cī duōt piny wārdīt Yuparet yic.” ¹⁵ Go atuny ē dātem atuuckā kanjan jal lony bīk tööj ē diäk ē kōc pinyndhom nāk. Aake cī Nhialic tāu akōldeen alanden. ¹⁶ Go lēk yēn lōn apuruuk aa timtim buōt karou. ¹⁷ Ku tiēj mīthiōōj ku kōc cath ē ke nyuōth yic. Ku kōckā aala pem kēcīt wēnē dhiē ye kōc kepuōth gēēj tōj yic, ku wēthkā aa thūth cimēn mac, ku aa mījōk ku mīkēth aya. Ku nhīm mīthiōōj aa thōj ke nhīm kār. Ku mac ku tol ku kēdēt mac cōl adēp ē bēn bei kethook. ¹⁸ Kākā kadiäk, tol, ku mac ku ban mac cōl adēp bēn bei mīthiōōj thoock, aci tööj ē diäk kōc pinyndhom bēn nāk. ¹⁹ Rin riel mīthiōōj atō kethook ku keyāl aya, rin yālken aake cīt kāpieny kēnhūm ye kek kōc gām yōntōōk.

²⁰ Abēk kōc ē pinyndhom kēc kajuēc rēc kōc nōkkā ke nōk, aake kēc luoi kārēc puōl acin, luoi ye kek jakrēc door, jak cī kiēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cīk ye piŋ ku cīk ye cath. ²¹ Kōckā aakēc luoi kārēc puōl, cīt nāk ē rōt, luoi kāk jakrēc, ku luoi ē bal, wīny diäär ku cuēēr.

10

Atuuc ē Nhialic ku athōr koor

¹ Ku bēn atuny dēt ril apeī tūj ke bō bei pan Nhialic ke bō ē pinyndhom. Ee cī luāt kum ku mīt yēnhom nhial, ku adēp nyin cimēn akōl, ku dierke kecīt liēm ē mac. ² Atuny kēnē amuk athōr thiin koor njan yic yecin, ku cōkden cuēc ēcī tāau adēkdīeet nhom, ku cōkden ē cam pinyndhom, ³ ku cōt rōldīt cīt dhiēn kōōr. Nawēn cī cōōt ke kēcīt mār ē deŋ gam yerōl arak dhorou nhial. ⁴ Wēn jiēm kacīt mār deŋ kadhorou, ku wēn duēr kāk cīk lueel gāt piny, ke ya piŋ rōl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mār deŋ kadhorou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gāt piny.”

⁵ Go atuny wäär ca tūj ke kāk adēkdīeet nhom ku pinyndhom ayeer, ciinden cuēc jat nhial. ⁶ Ku kuēēj rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic aci bī tūt apeī emēn, bī kē cī guīir cī loo tēcīt tē bī yen rōt luōi thūn! ⁷ Ku tē le atuny ē dhorou kanje kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thāap cimēn wäär cī yen ye lēk aluōnyke, kōc kākke tūj.”

⁸ Go rōl wēn ca piŋ ke jam nhial yēn yōōk, “Lōr lōm athōr koor njan yic muk atuny kāk adēkdīeet nhom ku pinyndhom ayeer.”

⁹ Guō la tēnē atuny nhial ku thiēc bā gām athōr. Go gām yēn ku lueel, “Lōm ku cam. Abī miēt yithok ciēt ye kiēc ku abī rot la wēl

bī wac yīāc.” ¹⁰ Guo athöör lööm ku cam, go miēt yathok ciēt ye kiēc. Nawēn yet yāyāc ke wel rot bī wac bī ciēt cuēci. ¹¹ Ku lēk ya ēlä, “Yin adhīl kē cī Nhialic guiir tēnē koc ē pinyinhom ēbēn nyuūoth emēn, koc jam ē thok juāāc ku bānyjakhnīim.”

11

Koc wēt Nhialic lēk koc

¹ Go yēn gām wai, wai ē duēr ciēt tim dhie ye kāj them, ku lēk ya, “Looθ them luaj Nhialic ku ariāk tō thīn, ku kuen koc ē rōök thīn tēnē ya. ² Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lon kēnē aci gām koc kēc wētdiē gam. Ku keek aabī gēndiē kuan y kōu ke rēc kāj pēi kathiārjuan ku rou. ³ Ku yēn abī kackiē karou tuōoc bīk wēt ē yic la lueel. Aabā alēth col, alēth ē lēerj ciēj, ku aabī wētdiē la lēk koc ē nīn tim ku buot karou ku thiārdātem yiic.”

⁴ Kōckā karou wēt Nhialic nyuūoth, kek aa tiim karou ye miēthken looi ē miōk, ku kāk ye mēc adōk karou took kēnhīim ē kōōc Nhialic nhom bēny pinyinhom. ⁵ Na le raan them ye bī kōckā karou yiēk tērem, ke mac abō bei kethook ku nyuap koc ater ēbēn. Kēya raan wīc ye bī looi kēya abī Nhialic nōk. ⁶ Aaci Nhialic gām riel bī kek deñ pēēn bī cī tueny nīn bī kek wētdē nyuūoth. Aaci gām riel aya bī kek piū waar bīk aa riem, ku colkē kuat kērac ēbēn abō pinyinhom. Kēnē alēukē bīk aa looi akōlakōl tēcit tē wickē ye.

⁷ Nawēn cī kōckā karou wēt jal nyuūoth ēbēn, ke lān roor rac apēi bō bei tēthuth mec yic, aabī thōr ke ke ku aabī lān ke nōk, ⁸ ku guāpken aabī cuat ē gēk yic gēndit wāār cī kek bēny ē kōckā karou piāāt thīn tim cī rīūu kōu. Gen kēnē acik gām rin cit rin pan Thodom ku Ijip. ⁹ Kuat dhiēth, wuōt ku thok pinyinhom ēbēn aabī guāpken aa tiñ piiny ē gēk yic nīn kadiāk ku abak, ku acin raan bī puāl bī ke thiōk. ¹⁰ Koc pinyinhom ēbēn aabī puōth miēt rin cī ē kōckā karou thou. Aabī yai looi ku gēmkē rōt kāpath kamken, rin cī kōckā karou koc pinyinhom col agum apēi. ¹¹ Tēwēn cī nīn kadiāk ku abak thōk, ke Wēi Nhialic la ē koc wēn cī thou gup ku jōtkē rōt. Go koc njc ke cī ke tiñ riōōc apēi dīt. ¹² Ku piñ kōckā karou rōl ke cōt pan Nhialic, “Bāk tēn.” Gokē la nhial ke koc aterken daai, ke ke cath ē piōol yic. ¹³ Kaam wēn cōk ka ayiēkyiēk dīt tet loi rot. Go tōōñ ē thiāār ē geu wīik, ku thou raan tiim kadhōrou. Ku jōl koc cī pīr riōōc ku leckē dīt Nhialic tō nhial.

¹⁴ Kēnē, yēn ē thōk kērēc ye kek rou, kērēc dēt ye kek diāk abō emēn!

Kañjē Dhorou

¹⁵ Go atuny ē dhorou kañde kooth yic, guo atuuc nhial piñ rōt ke jam rōldīt pan Nhialic ku luelkē,

“Nhialicda ku Raan cī dōoc ku loc aaci bāāny pinyinhom ya kēden, ku Nhialic abī mac akōlriēec ēbēn.”

¹⁶ Go kocdīt kathiārou ku nuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōōm wīik ke gut kēnhīol piñy, ku dorkē Nhialic, ¹⁷ ku luelkē,

“Bēny Nhialic Madhōl yen rēēr thīn thēer ku yēn tō thīn emēn.

Yin yeku leec rin cī yīn riēldu nyuūth yook ku yīn aci māācdu jōk cōk!

¹⁸ Ku koc kuc yīn aake cī puōth riāāk rin tēn riāj ē piāndu

aci bēn tē bī koc cī thou yāth luk yic,

ku tē bī koc ariōpden yōk yīn luōōi,

ku koc kāk Nhialic tiñ, ku kacku ēbēn koc yī door,

kōckor ku kocdīt ēbēn aaci bēn.

Tē bī koc cī pinyinhom rac nōk aci bēn.”

¹⁹ Go luaj Nhialic nhial ŋaany thok, ku rōñdīt lōñ ē dōōr ē tō alōñthīn. Go kāk cit bir ē deñ ku ayiēkyiēk, ku mār ē deñ ku tueny ē gēi, rōt looi.

12

Tik ku kēdīt cīt jakanuaan

¹ Ku loi kēdīt koc gōi rot nhial. Tik ē tō thīn ke cī akōl gōōm piñy ku pēei yecōk, ku ciēj ajōm la kōu kuēl kathiāār ku rou. ² Yēn ē tiñ liac, nawēn cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apēi.

³ Ku bēn dēt bēn bei nhial kēdīt koc gōi, ku kēdīt thith cīt jakanuaan la nhīim kadhōrou ku tuñ kathiāār ku ajōm kadhōrou kēnhīim.

⁴ Ku thēl tōōñ ē diāk kuēl bei nhial yeyōl ku piir ke pinyinhom, ku bīi ku kēec tiñ wēn dhiēth nhom bī manh dhiēth tiit bī dhiēth bī cam. ⁵ Go tik manh ē moc dhiēth, yēn bī koc pinyinhom mac ke cīn añuān. Go atuny nhial bēn ku rum meth man cin ku yēth nhial tēnē Nhialic thōnyde nhom. ⁶ Go tik riñ roor tē cī cēj, tē cī Nhialic guiir tēnē ye bī yēn la rēēr thīn, bī la muk ē nīn tim ku buot karou ku thiārdātem.

⁷ Go tōñ rot looi pan Nhialic. Atuny col Maikel ku atuuc kōk aaci bēn thōr kek kēdīt wēn cīt jakanuaan ku atuōōcke. ⁸ Ku kēdīt kēnē aci bēn tiām, ku aci bēn cuōp wei pan Nhialic. ⁹ Maikel kek atuōōcke aaci kēdīt kēnē kek atuōōcke bēn cuōp wei pan Nhialic. Kēnē yēn ē Bēny jakrēc dīt wāār ye lueel ka col kēpiiny, yēn raan ēbēn col aloi awuōc. Acik bēn cuat pinyinhom kek atuōōcke ēbēn.

11:1 Edhe 40:3; Dhāk 2:1-2 **11:2** Lk 21:24 **11:4** Dhāk 4:3, 11-14 **11:6** 1Bñ 17:1; B.bei 7:17-19; 1Tha 4:8
11:7 Dan 7:7, 21; Ny 13:5-7; 17:8 **11:8** Ith 1:9-10 **11:11** Edhe 37:10 **11:12** 2Bñ 2:11 **11:13** Ny 6:12; 16:18
11:15 B.bei 15:18; Dan 2:44; 7:14, 27 **11:18** Wk 2:5; 110:5; 115:13 **11:19** Ny 8:5; 16:18, 21 **12:3** Dan 7:7
12:4 Dan 8:10 **12:5** Ith 66:7; Wk 2:9 **12:7** Dan 10:13, 21; 12:1; Jut 9 **12:9** Cāk 3:1; Lk 10:18

¹⁰ Ku piñj röldit ke cõt pan Nhialic ku lueel,

“Ēmēn, tē bī Nhialic kōc lušk aci bēn! Ēmēn, Nhialic aci rielden yen bēnyñaknhom nyuōōth! Ēmēn, Raanden cī lōc ku dōoc aci rieldē nyuōōth! Rin raan wāār ē kōōc Nhialic nhom ku gōōny miēthakua akōl ku wēēr, aci cuōp wei pan Nhialic. ¹¹ Miēthakua aaci jōñrac tiaam rin cī Manh Amāāl rot juaar bī nōk rienkua ku rin cī kek wēt yic lēk raan ēbēn, ku keek aa kēc wēiken nhiaar bīk riōōc ē thou.

¹² Week ēbēn, wek kōc rēēr pan ē Nhialic miētē puōth, ku kuat kē rēēr ē pinynhom ku wār abī gum apeī dīt. Rin jōñrac aci cuōp ē pinynhom tēnē ke, ku yen acīt puōu mac rin acin nūn juēc cī pāl ye bī yen luul.”

¹³ Nawēn le kēdīt cīt jakanuaan ŋic lōn cī ye cuat pinynhom, ke cop tin wēn cī manh moc dhiēēth bī dām. ¹⁴ Go tik gām wuōk cīt wuōk acu ku bī cōl apēēr tēden wāār roor tē cī ciñj. Ku bī yen la tūt thīn run kadiāk ku abak, ku akēc jōñrac bēn lēu bī yiēk tētōk. ¹⁵ Ku ŋōk kēpiiny piēu dīt cīt aboor yethok rin bī tik mou. ¹⁶ Go tiam pinynhom tik kony, rin cī yaardīt apeī piny dai yic, ku wet piū thīn yōyōr. ¹⁷ Go kēdīt cīt jakanuaan puōu riāāk tēnē tik apeī ku le thōr kek miēthken kōk cī lōōñ Nhialic theek, ku mukē wēt yic cī Jethu nyuōōth. ¹⁸ Ku la jōñrac kōōc ē wār nhom.

13

Lāāi karou

¹ Ku tiēñ lān roor rac apeī ke bō bei adēkdīēet yic. Ku ala nhūim kadhorou ku tuñ thiāār la nhūim ajōm kathiāār. Ku kenhūim ēbēn rin aaci gōt rin ē Nhialic tōon guōp. ² Lān wēn ca tiñ aci kuac, ku adīt cōk kek riōōp bēēr la kōth nhīm, ku acīt thok kōōr. Aci kēdīt cīt jakanuaan gām rieldē bī nyuc ē thōōc nhom cīt bēnyñaknhom la ye cōk. ³ Nhuom tōk, nhūim ē lān kēnē ala yic piāār cīt piāār tētōk dīt apeī ku jōl dēm. Kōc ē pinynhom ēbēn aake cī gāi ē lān kēnē ku buōthkē. ⁴ Keek ēbēn aake ye jōñrac door rin ci yen lēi gām riel, keek aya aake ye lēi door, ku luelkē, “Acin kēril cīt ē lān kēnē. Acin raan lēu bī thōr kek ye.”

⁵ Go lēi puōl bī jal nhiam apeī, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic pāl riel kēnē tēnē pēi kathiārñuan ku rou. ⁶ Ku jōl lēi jam ku lēēt Nhialic kek kōcken rēēr nhial paande. ⁷ Aci Nhialic puōl bī thōr kek kōc Nhialic ku tiēm ke. Ku ēcī gām riel kōc pinynhom nhūim ēbēn. ⁸ Kuat raan rēēr pinynhom ēbēn abī ye adoor, kōc cī ye bī ya door aa kōc cī rienken

gōt athōr pīr yic, ke piny kēc guō cak. Athōr kēnē ē kēn Manh Amāāl wāār cī nōk.

⁹ Na lakkē yīth, ke we piñj apath, ¹⁰ “Kuat kē cī Nhialic guir bī rot luōi yī abī rot dhiel looi kēya. Raan bī mac, raan bī teem rōl ē pal abī teem rōl. Wēt kēnē ē lōn bī kōc cī gam dhiel gum ku rilkkē puōth gamden yic.”

¹¹ Ku tiēñ lān dēt ke bō bei piiny, ke la tuñ karou cīt tuñ jōñrac. ¹² Yeen alui riel cīt riel lān tuēñ ke ŋic lān tuēñ, ku theny kōc ē pinynhom thīn bīk lān tuēñ aa door, lān wāār cī tētōk dēm yenhom. ¹³ Ku looi kākđit jāñ gōi. Ee ye mac cōl alōōny piny nhial ke kōc ēbēn daai ē ye. ¹⁴ Lān ciēēn kēnē aci puōl bī kākđit jāñ gōi aa looi ke lān tuēñ daai thīn. Rin ē kākđā yen aci yen kōc pinynhom wēñ bīk la yecōk. Aaci bēn yōōk bīk kēdāñ buth bī kek lān tuēñ kiēēt ku yekē door, lān wāār cī nōk ē pal ku ben pīr. ¹⁵ Lān ciēēn kēnē aci puōl bī wēi yāth kēwēn cī lān tuēñ kiēēt yic, rin bī ya jam ku cōl kōc cī ye ye door anāk. ¹⁶ Ku yōōk lān ciēēn kōc ēbēn, bēny ku kīc, ajak ku raan ŋōñ, alony ku raan lāūu nhom, bī raan ēbēn kīt tāāu kōñden cuēc, tēdē ke tēēu yenhom tuēñ. ¹⁷ Acin raan cī puōl bī kēde yaac, tēdē ke yōoc ke cīn nhom kīt kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuōōth.

¹⁸ Yin adhil kāñ ŋic apath ba kēnē jāl deet yic. Raan la kē ŋic adhil kēnē dōt yic, bī akuēn ē lān ŋic, rin akuēn akāac nyin rin ē raan, akuēn ē buōt kadātem ku thiārđātem ku dātem.

14

Manh Amāāl ku kacke

¹ Ku jōl lā diēl ya nyin piny, ke ye Manh Amāāl yen tiēñ ke kāac gōt nhom Jeruthalem, kek kacke tim buōt ku thiārñuan ku ŋuan cī rin Manh Amāāl ku rin Wun gōt kenhūim tuēñ. ² Ku piñj rōl nhial kecīt arōōl ē piū kat apeī. Aye piñj kecīt mār denj thiēk apeī, tēdē ke ye thoom juēc gut. ³ Ku kāac kōc tim buōt thiārñuan ku ŋuan ē thōōc nhom tuēñ, ke ket waak yam lāāi pīr kanjan ku kōcđit nhūim. Waakkā acin raan lēu bī ke ket, aa keek kek kōc cī Nhialic luōk ē rōt. ⁴ Keek aa kōc cī rōt tiit ciw wic ē diāār. Keek aa kōc la cōk. Ee Manh Amāāl yen aye kē buōth cōk kuat tē le yen thīn. Kōckā kek aaci luōk kam kōc ēbēn, aa kōc ē Nhialic ku Manh Amāāl, aa cīt rap ē yam dhie ye juēr Nhialic. ⁵ Ku keek aa kēc lueth kāñ lueel. Ku acin kēreec cik kāñ looi.

Atuuc nhial kadiāk

⁶ Ku tiēñ atuny dēt ke pār aliir yic nhial ke muk athōr Wēt Puōth Yam, wēt pīr akōlriēec ēbēn tēnē kuat dhiēth ku wuōt ku thok pinynhom ēbēn. ⁷ Ku lueel röldit, “Thekkē

Nhialic ku lēckē rin dūit yen apeī. Rin nin aacī thōk, nin bī yen koc ē pinyňhom yāth ē luk yic. Duarkē rin yen aa cak nhial ku piny ku wērdit ku nyin ē piū.”

⁸ Ku buoath atuny rou atuny tuenj cōk, ke ye lueel ē rōldit, “Gendit Babilon aci rac ēbēn. Babilon ē ye koc pinyňhom cōl adek mušn kec apeī, mušn ke cōl aloi kāk ē bal ci Nhialic bēn rac pušu.”

⁹ Ku buoath atuny ē diāk atuuc tuenj wēn karou cōk, ke ye lueel rōldit, “Raan lān kēnē door kek kēden cī kiēēt, raan la kin ē lān kēnē yenhom tuenj, tēdē ke ye yecin. ¹⁰ Abi mušn riāň pušu ē Nhialic dhiēl dek, mušn kēnē ē kē cī Nhialic pušk ē biny riāň piānde yic. Kockā aabi dēp many bēn bei kuur yic tuu apeī, ka atuuc nhial ku Manh Amāäl daai thīn. ¹¹ Many bī ke nyop kēnē abi ke reem akōlriēec ēbēn. Koc ē lēi ku kēden cī kiēēt ku kuat raan la kin ē rienke, aci bī kaň lāň aciň akōl ku wēēr.”

¹² Kēnē wētde yic ē lōn bī koc ē Nhialic kepuōth dēet, koc lōoň ē Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³ Ku piēň rōl nhial ke cōt ku lueel, “Dhil gōt, koc mit gup aa koc thou ēmēn rin cī kek wēt Bēny gam.” Ku lueel Wēi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek aci bī bēn gum athēer. Kāk cik looi aabi cath ke ke.”

Tēmtem pinyňhom

¹⁴ Ku lā daai nhial, ke ye luāät yer yen tiēň ku kēcit Manh raan ke ci nyuc ē piōōl nhom, ku ala nhom ajōm cī looi mīlāň tōc, ku amuk pal moth thok yecin. ¹⁵ Ku bō atuny dēt bei luāň Nhialic ku jēem rōldit tēnē raan cī nyuc ē piōōl nhom, “Jōk luoi cōk ye pal kēnē, kāk tem pinyňhom aaci luok, ku akōlden bī ke tem aci bēn.” ¹⁶ Go raan wēn ci nyuc ē piōōl nhom palde met yic ku ler luāide yic, ku kēya, kēriēec ēbēn pinyňhom aci tem.

¹⁷ Ku tiēň atuny dēt ke bō bei nhial luāň Nhialic ke muk palden moth aya. ¹⁸ Ku bō atuny wēn muk riēl ē mac bei ariāk lōōm. Ku cōl atuny wēn muk pal moth rōldit ku lueel, “Lōm paldu ku tem abiēc dom yic pinyňhom rin abiēc aci luok.” ¹⁹ Ku jōl atuuc palde met yic ku jōl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku yēth ke tē bī ke la nhiaic yiic thīn, rin riāňdit pušu Nhialic. ²⁰ Abiēc ēci nhiaic geu kōu ayeer, go ya riēm yen loi kuēēr, abi riēm lōl bār kōu apeī ku thuuth yic looi.

15

Kādīt rec bī atuuc nhial bēi

¹ Ku tiēň kēdit dēt koc gōi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhoro la riēl bīk kārēc apeī kadhoro gam koc, ke ye kek awuōōc ciēēn

bī Nhialic tēm koc rec, rin kek aabi riāň ē piānde jāl thōk. ² Ku tiēň kēcit adēkdiēet le piū nyin kīr thīn cī liāap kek kēcit mac. Ku tiēň koc wāär cī lēi kek kīnden cī ye kiēēt tiaam aya, agut lān wāär ye rienke njic akuēn. Keek aake kāk adēkdiēet le piū nyin kīr you le muk thom cī Nhialic gām ke, ³ ku ketkē waak Mothith alony ē Nhialic, ku waak Manh Amāäl ēlā,

“Yin Nhialic, yin aril aciň kē thōň ke yīin, kāk ye looi aa path ku aa koc gōi!

Ee yin amac pinyňhom ēbēn, kuat kāk ye looi ēbēn aala cōk ku aa yith.

⁴ Raan ēbēn abi riōōc ē yīin Bēny! Ku rienku abi leec athēer!

Ee yīin ē rot yin Nhialic ē yic.

Koc ē pinyňhom aabi ya bēn ku dorkē yīin.

Raan ēbēn aci tēpeth ye yin luui thīn tūň.”

⁵ Nawēn ē kēnē cōk, ke ya tiň luāň Nhialic ke ŋaany thok, kek duēl Nhialic nyuōōth alonjthīn. ⁶ Ku bō atuuc nhial kadhoro, wāär muk kādīt rec apeī kadhoro bei luāň ē Nhialic. Keek ēbēn aake ciēň alēth yer la diardiā, ku karkar cī looi mīlāň tōc aa cik kaar kepuōth. ⁷ Go lān tōk kam lāi wāär pīr kaňuan, atuōň tōk ya atuuckā gām aduň mīlāň tōc la yic awuōōc thiek bō tēnē Nhialic pīr akōlriēec ēbēn, bī gām koc ē pinyňhom. ⁸ Duēl ē Nhialic ēci tol paat yic piny, tol bō diik ku riēl Nhialic yic. Ku aciň raan lēu ye bī la thīn, yet tē bī kārēc dīt apeī kadhoro wāär muk atuuc nhial ku bī ke pinyňhom, kaň thōk.

16

Kārēc dīt apeī ciēēn kadhoro

¹ Guo rōldit apeī piň ke cōt luāň pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhoro ēlā, “Lak pinyňhom ku gamkē kādīt rec ciēēnkā kadhoro, kārēc riāň pušu ē Nhialic.”

² Go atuny tuenj kēreec cī Nhialic lēk ye bī gām koc ē pinyňhom gam. Go ya yōntōok rec rem apeī kek tul koc la gup kīn lēi gup, ku koc kēden cī kiēēt door aya.

³ Go atuny ē rou kēreec cī Nhialic gām ye bī gām koc pinyňhom gam. Go ya piū adēkdiēet kek wel rōt bīk ya riēm, ku thou kāk pīr rēēr piū yiic ēbēn.

⁴ Go atuny ē diāk kārēec cī Nhialic gām ye bī gām koc pinyňhom gam. Go ya piū wēr yith ye dek kek wel rōt bīk ya riēm. ⁵ Guo atuny yen muk piū pinyňhom piň ke lēk Nhialic, “Yin aci yic tēk koc ē kārēckā yiic, tēdu kan ēmēn ku tēthēer yōn, ee yin apath yitōk rin le luōňdu cōk. ⁶ Koc rec wāär cī kacku ku koc kākku tiň nōk aaca gām riēm

bik dek, yen këpath ke ke.” ⁷ Ku piēŋ raan röl ke dhiau tēn ariäk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhalic Madhəl, käreç ca gam aa yith ku aa la cök, luk aca ŋieç looi!”

⁸ Go atuny ē ŋuan kēreç cī Nhalic gäm ye bi gäm kōç pinyñhom gam. Go aköl tuōç apeī, ee cī Nhalic puōl bi kōç nyop atuōç. ⁹ Kōç aake cī atuny aköl nyop apeī abi ke gäm gup yōntōök. Gokē Nhalic lat guōp, Nhalic yen biī käreçkä, ku cik luoi käreç päl ku cik Nhalic ye leec.

¹⁰ Ku gēm atuny ē dhiēç kēreç cī Nhalic gäm ye ku ler ku tēū thōny län rac nom. Go ya muōsth yen kum kōç mec lēi piny arēk abik kethook aa kac rin arēm, ¹¹ ku yekē käreç apeī lueel ē Nhalic guōp rin arēm ku yōntōök rēer kegup, ku cik luoi käreç päl.

¹² Go atuny ē dātem kēreç muk gam, go ya wārdit Yuparet yen döu, bi bānyñakñhūm loŋ ciēen puōl bik tem kek apuruōōkken. ¹³ Ku tiēŋ wēi jakreç kadiäk cit aguek. Keek aake bō bei kēdit cit jakanuan thok, ku län rac thok, ku thoŋ län wäär aya bō kek wēt ē lueh yen kōç wēŋ nyin. ¹⁴ Keek aa wēi jakreç ē cath ke loi kāk kōç göi. Wēi jakreçkä kadiäk aa bāny pinyñhom ēbēn kuōst nhūm bi ke yāth tōŋ yic. Tōŋ kēnē ē tōŋ bi rot looi luŋdit bi Nhalic Madhəl luk looi tēnē kōç pinyñhom ēbēn.

¹⁵ Aye Bēny lueel, “Piēŋkē! Ÿen abō cit ya ye cuār wakōu. Raan mit guōp ē raan ba yōk ke kēç nin, ciēŋ alāthke, rin bi cīi cath ke cīn alanh ciēŋ bi guōp yār tē tiŋ ye.”

¹⁶ Ku jol wēi jakreçkä bānyñakñhūm kuōst nhūm tē ye kōç Itharel cōl, Amagedon.

¹⁷ Ku jol atuny ē dhorou kēreç muk päl aliir yic. Go Nhalic jam röldit nhal ē thōōc nom luançe ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn aci luoi tēcit tēde.” ¹⁸ Ku bier deŋ apeī, ku mēer ē mār thiek ku looi ayiēkyiēk rot abi kōç riōç ēbēn. Acin kēdit cit kēnē cī rot kaŋ looi tēnē çek ke raan pinyñhom, ayiēkyiēk rec piny cit kēnē. ¹⁹ Go gendit Babilon yeyic tek ē diäk, ku wit ayiēkyiēk geeth ē pinyñhom juēc, ku këya, ke Nhalic tēm gen Babilon awuōç thiek apeī rin riāŋ piānde.

²⁰ Tēwēn le piny rot yäk ke yōn thōny wūir mār, ku la gat dir piny ēbēn. ²¹ Go goidit thiek apeī lööny piny nhal ē kōç nhūm. Ku këya, ke kōç lēet Nhalic rin cī yen deŋ cōl atueny goi thiek apeī cī piny bēn rac.

17

Tiŋ rac adējōök

¹ Go atuŋny tōk atuuc wäär bō nhal kadhorou muk käreç kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlä, “Bäär ba yī nyuōth tē bi Nhalic ē

tiŋ reç adējōök tēm awuōç thūn, yen tiŋ rēer wēr yōth.” ² Bānyñakñhūm ē pinyñhom aaci käreç apeī, kāk ē bal looi kek ye, ku kōç ē pinyñhom aake ye miānde dek bik wiēet, ku tē cī kek wiēet ka jol käreç apeī kāk ē bal looi kek ye.”

³ Go Wēi Nhalic la yaguōp, ku nyiēci atuny Nhalic ya ku yēth ya roor tē cīi cien. Ee tēēn ke ya tiŋ tiŋ cī nyuc län thith kōu, län la nhūm kadhorou ku tuŋ kathiäär cī guōp thiāŋ rin ē Nhalic lat guōp. ⁴ Tik a cien alanh thith ku alanh mathiāŋ. Ku aci milāŋ tōç ku kākčk la diardiar ku guēt dhēŋ thiāŋ yeguōp. Ku amuk aduŋ cī looi milāŋ tōç cī thiāŋ kāracken ē bal ye looi. ⁵ Ku yenhom tuēŋ aci rin göt thūn rin cie deet yiic. Rin ye lueel ēlä, “EE YEŊ BABILONDI, YEŊ È MAN DIÄÄR REÇ ÈBÈN, YEŊ AYE KÄREÇ JÄL THĪN KÄREÇ È PINYNHOM ÈBÈN.” ⁶ Ku tiēŋ tiŋ wēn ke cī wiēet riem ē kōç Nhalic wäär cī ke nōk, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tiŋ yeŋ ye, guō gai apeī. ⁷ Go atuny nhal ya thiēç, “Yeŋō cī göi? Yin aba lēk wēde yic yen kēnē, ku län cieth yen la nhūm kadhorou ku tuŋ thiäär. ⁸ Län yen ca tiŋ ēmēn aci kaŋ pīr theer, ku aci ben pīr ēmēn rin abi bēn bei piiny tēthuth mec yic akōlä, ku abi jal la rōm ke riäk. Kōç pīr ē pinyñhom kēç Nhalic gāt athōrde yic, athōr ē pīr theer kēç piny cak, aabi gai tē tiŋ kek ē län kēnē. Aci kaŋ pīr, ku aci ben pīr ya akōlē, ku abi ben dhuk pinyñhom.”

⁹ Go atuny nhal lēk ya, “Kēnē awic raan ŋic tak. Nhūm kadhorou aa rēer nyin kuōr kadhorou kek cī tik nyuc kenñhūm. ¹⁰ Kek aa bānyñakñhūm kadhorou aya. Bāny kadhiēc kamken aaci liu. Raan tōk aŋot ye bēnyñakñhom ēmēn ku dēt aŋot kēç bēn, ku na le bēn ka bi rēer ē bāny yic kam koor. ¹¹ Ku län bi bēn bei tēthuth, yen abi ya bēnyñakñhom ye kek bēt. Ku yen ē raan kam bānyñakñhūm kadhorou, ku yeen abi rōm ke riäk.

¹² “Tuŋ kathiäär ye ke tiŋkä, aa rēer nyin bānyñakñhūm kathiäär kēç baai guō mac, ku aabi riel dhiel yōk bik baai mac kek lēi kam thūn koor. ¹³ Wēden ē tōk, abik gam kedhie bik bānynden thōn lēi. ¹⁴ Bānyñakñhūm kathiäär ku lēi aabi keyiic mat ku thērķē kek Manh Amääl. Ku keek aabi Manh Amääl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amääl yen ē bēnydit ē bāny, ku bānyñakñhūm ku kacke kek aa kōç cī Nhalic kuany ke cōl ke, ku kek aa kōç cī wēde gam.”

¹⁵ Go atuuc lēk ya, “Piū ye tiŋ cī tik nyuc kenñhūm, aa rēer nyin kōç ē pinyñhom ēbēn. ¹⁶ Lēi ku bānyñakñhūm kathiäär ca tiŋ aabi kenñhūm wēl adējōŋ kēnē. Abik dām ku

16:10 B.bei 10:21 16:12 Ith 11:15 16:15 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 3:3 16:16 2Bŋ 23:29; Dhäk 12:11
 16:18 Ny 8:5; 11:13, 19 16:19 Ith 51:17 16:20 Ny 6:14 16:21 B.bei 9:23; Ny 11:19 * 17:1 Wēde yic gen Babilon. (Jer 51:13) 17:2 Ith 23:17; Jer 51:7 17:3 Ny 13:1 17:4 Jer 51:7 17:8 Dan 7:7; Ny 11:7; Wk 69:28
 17:12 Dan 7:24

thatkē ku retkē ksu, ku pälkē ke cīn kē cien, Aabī guāpde cuet. Abīk rac ku yot aban cī dōŋ ē mac. ¹⁷ Bānyŋaknhīim kathīāārkkā aabī ē kēnē looi, rin cī Nhialic ye tāau kepuōth bik bāānyden gām lēi, rin wīc Nhialic ye kēya. Aabī lāāi theek yet tē bī kē wīc Nhialic thōk.”

¹⁸ Go atuny nhial lēk ŷa, “Tīŋ ca tīŋ kēnē ē gendīt yen mac bāny pinynhom ēbēn.”

18

Nhialic aci Babilon rac

¹ Nawēn ē kēnē cōk ke ŷa ben atuny nhial dēt tīŋ ke bō bei nhial pan Nhialic, ku atuny kēnē ala rīeldīt apei. Ruēl dīit yeer wēn bō bei tēnē yen aci pinynhom ēbēn bēn looi bī ŷer.

² Ku cōōt rōldīt apei, “Gendīt Babilon aci riāāk. Kōc aaci kat thīn ēbēn.

Acīn raan cī dōŋ thīn, aa jakrēc ku diet rec cīt awujoŋ.

³ Kārec ē bal ye looi gen Babilon aaci yen ke pinynhom ēbēn liāāp, bī bāny pinynhom keek aa looi kāk ē bal, ciēt ke cī muōn kec apei dek.

Ku tēēn yen aci Nhialic rac puōu yeguōp. Ku kōc ē pinynhom aake ye ŷōc thīn ku loikē kārec Nhialic rac puōu.”

⁴ Ku piēŋ rōldēt ke jam nhial ku lueel, “Kackiē jālkkē geeu! Ku bī week cīi mat awuōōc looi keek yiic kā, ku bī Nhialic we cīi yīk kādīt rēc apei cimēnden.

⁵ Awuōōcken cik looi aaci juēc nawēn ke la nhial abīk Nhialic dōōt bik la rac puōu. Go Nhialic awuōōckā yōk ēbēn, ku aaci bī kan puōl ke cīi tēm awuōōc.

⁶ Dhīelkē luōi kārec cīt kāwāār cī kan aa luōi week.

Dhīelkē kārec wāār cī looi cool kāk wār kāk wāār cī kan luōi kōc kōk.

Adhīelkē gām muōn kec apei bī wīēet cīt tēwāār ye luōi kōc kōk.

⁷ Ee nhiam rīelden dīt rēēr ke yeen, ku pīrden rēēr yen kāpath yiic.

Adhīelkē gām kē rem yeguōp thōŋ kek miēt ē puōu dīt rēēr yen thīn.

Rin ye yen rot leec ēlā, “ŷen tīŋ dīit ŋaknhom mac paandiē ē rīel cīn ke tem ŷanhom,

ŷen acīn mony bī thou ku ba dhuur.”

⁸ Rin ye Babilon jīēem kanhiaam kēya, ee kaam thīin koor ku abī Nhialic kādīt rēc apei cōl aabō tēnē yeen cimēn tuaany, ku caŋdīt apei ku thuōu.

Abī ŷōōt mac bī ŷyop ēbēn, rin Bēny Nhialic yen bī ye tēm awuōōc,

ala rīeldīt apei.

⁹ “Bāny ē pinynhom wāār cī kārec looi kek ye aabī dhiau ku lōōnykē puōth tēnē ye, tē tīŋ kek tol many cī ye ŷōōt nhom tēmec. ¹⁰ Aabī kōōc tēmec, rin cī kek rīōōc ciēt ke bī gām awuōōc thiek cīt kēn cī gām Babilon, rin wāār cī kek kārec looi aya kek ye. Abīk aa lueel, “Ye kērec ē dē, gendīt Babilon, gen ril yen cī guō riāāk ye kam thīin yic!”

¹¹ “Kōc ē ŷōōc pinynhom aa dhiau rin Babilon, rin acīn raan bī kākken bēn lōk ŷōōc.

¹² Mīlōōŋken tōc, ku alēth path, alēth cī looi mīlāŋ thīth ku guēt path ku kāpuōth kōk cie lac yōk ku tunj aa kōn, ku kuōr path la diardiār, acīn raan bī keek bēn lōk ŷōōc tēnē ke. ¹³ Mīōk ŋīr, māāu ku abīk, ku yōk ku thōk, ku mīthīōōŋ ku lāāi kōk baai ku tīm path ku aloony, acīn raan bī ke lōk ŷōōc. ¹⁴ Abī kōc ŷōōc aa lueel tēnē Babilon ēlā, “Kuat kāpath wāār ye ke cam, ku kāpuōth wāār ye ke cien aaci rac, ku aaci bī bēn yōk acīn.”

¹⁵ Kōc ē ŷōōc wāār cī jak rin ye kek kākken ŷōc ye aabī dhiau tē tīŋ kek ye ke dēp. Aabī ya kōōc tēmec rin wāār cī kek mat kek ye ciēt ke bī mat ē riāāk yic aya. ¹⁶ Abīk aa lueel, “Ye kērec ē dē tēnē gendīt cīt kēnē,

gen dīit dhēŋ cīt raan cenj mīlōōŋ tōc ku guēt path yeyeth!

¹⁷ Rin kākka aaci guō bēn māār nyin yic.”

“Kōc ē riāth geer adēkdīēet yiic, ku kōc la kākken yekē keek la yaac riāth yiic, kāk ye kek pīr thīn aabī kōōc tēmec, ¹⁸ ku dhīēukē tē tīŋ kek tol nhom ke dēp geeu kek kāk tō thīn ēbēn, ku jōkkē ya lueel, “Makei! Acīn gendīt cī kan ciēt ē gen!” ¹⁹ Ku jōkkē kenhiim pot ē ŋeth bik nyuōōth lōn cī kek puōth lōny ku dhīēukē apei ku luelkē,

“Makei! Cī gendīt riāāk kēya?

Gendīt wāār ye kōc la riāth jīēek la yōk thīn, yen cī guō riāāk ye kaam thīn yic kek kāk tō thīn ēbēn!

²⁰ Kōc rēēr pan Nhialic miētke puōth rin cī Nhialic Babilon rac.

Miētke puōth kōc ē Nhialic ku atuuc ē Raan cī lac ku dōc,

ku kōc kāk Nhialic tīŋ rin cī Nhialic Babilon tēm awuōōc tēcīt tēn kārec wāār cī keek luōi week.”

²¹ Ku tīēŋ atuny Nhialic ril cī kuurdīt thiek kuany ku pīir wīir adēkdīēet yic ke lueel,

“Kēnē yen ee tē bī gendīt Babilon rac thīn, ku aaci ben tīŋ acīn.

²² Yin Babilon acīn lāār bī bēn piŋ yiic tēdu, ku acīn kēēt bī bēn piŋ rōt ke gut thom, tēdē ke ye kēŋ kooth yiic.

Kockun atēēt ēbēn aabī māār,

18:2 Ith 13:21; 21:9; Jer 50:39; 51:8; Ny 14:8 **18:3** Ith 23:17; Jer 51:7 **18:4** Ith 48:20; Jer 50:8; 51:6, 45 **18:5** Cāk 18:20-21; Jer 51:9 **18:6** Wk 137:8; Jer 50:29 **18:8** Ith 47:7-9 **18:10** Edhe 26:16-17 **18:11** Edhe 27:31, 36 **18:13** Edhe 27:12, 13, 22 **18:15** Edhe 27:31, 36 **18:16** Ith 23:14; Edhe 27:26-30 **18:18** Edhe 27:32 **18:19** Edhe 27:30-34 **18:20** L.rou 32:43; Jer 51:48 **18:21** Jer 51:63-64; Edhe 26:21 **18:22** Edhe 26:13; Ith 24:8

ku wēthkun ye rap guur abī cīēn rap ben guur thīn.

²³ Ku mēc aciī bī kanj ben tīj nyīn ke dēp, ku aciīn ruēi bī ben looi, rin kōckun ē ʒōc kek aake ye kōcdit pinynhom, ē pinynhom cam tēbāār ē ruēeny.”

²⁴ Nhalic aci Babilon tēm awuōc rin le yen guōp awuōc cī yen kōc kāk Nhalic tīj nōk, ku kōc juēc kōk ē Nhalic, Babilon ala guōp awuōc cī yen kōc juēc ē pinynhom ēbēn nōk.

19

Riāj ē Babilon ē kōc Nhalic miēt puāth

¹ Tēwēn cī atuny ril thōk ē jam, ke ʒa piŋ kōc rōt nhal ke loi kiēeu apeī ku luelkē, “Lecku Nhalic! Nhalic yen aci ʒo lušk, diik ku riel aa kāk Nhalicda kedhie.

² Luōŋde ee yic ku ala cōk. Yen aci tīj adējōōk wāār njec tēm awuōc thōj kek kāk cī luī kōc ē pinynhom.

Babilon cī pinynhom rac, rin rim kōc Nhalic atō yecin.”

³ Ku ben thān awēn loi kiēeu yai cam, “Lecku Nhalic!

Babilon abī dēp ku many nyop ye abī tol ya la nhal akōlriēec ēbēn.”

⁴ Ku tiēj kōcdit kathiarou ku nuan, ku lāāi pīr kanjan ke gut kenhiāl piny ē Nhalic nhom ku dorkē ke cī nyuc thōnyde nhom, “Yenakan, Lecku Nhalic!”

Yan thiēj Manh Amāāl

⁵ Ku piēj rōl ke cōt thōōc lōōm ku lueel, “Wek aa dhil Nhalicda leec, week ēbēn, kōc ril ku kōc niāp, wek kōc thek yeen ēbēn ye door.”

⁶ Ku piēj kōc juēc ke loi kiēeu nhal apeī, ke loi arōōl cīt arōōl ē piū kat apeī, ku cīt mār deŋ ku luelkē,

“Lecku Nhalic! Rin Bānyda, Nhalic Madhōl ee Bēnyāknhom!

⁷ Jōlku puāth miēt ku lecku Nhalic, rin cī nīn thiēj Manh Amāāl thōk, ku nyan thiak aci rot guiri bī lor.

⁸ Aci Nhalic ruōk alēth path cīn gup acuāl bī keek ciēj.”

Alēth path aatō nyīn kāpath ye raan luōi Nhalic.

⁹ Go atuuc lēk ʒa, “Gāt wēlkā, kōc mit puāth aa kōc cī cōl ē yan thiēj Manh Amāāl yic.” Ku met thīn ēlā, “Wēlkā aa wēl ē yith bō tēnē Nhalic.”

¹⁰ Guō ʒanhiaal guōt piny yenhom ba door. Go lēk ʒa, “Duk loi kēya! Ee Nhalic yen aya luōōi cīmēn ye yīn ku miēthakun cī gam, kōc cī yic cī Jethu nyuōōth, buōōth yic. Ee

Nhalic ē rot yen aye door.” Rin yic cī Jethu nyuōōth yen ē kōc col agam wēt ē Nhalic.

Raan cath mathiāj ʒer

¹¹ Ku tiēj pan Nhalic ke n̄aany thok, go ya mathiāj ʒer yen tiēj thīn kek raan cath ē ye. Ee yen raan ē Nhalic luōōi ē puōn ʒer, kuat kāk ye looi ēbēn aaya yith, tē looi yen luk tēdē ke ye tōj, ka la cōk ēbēn. ¹² Yen adēp nyīn cīmēn mac, ku aciej ajōm juēc yenhom. Aci gāt kōu rin, ku ē yen aŋic rienke ē rot. ¹³ Ku aciej alanh bār yekōu cī kōu thiāj ē riēm. Ku rienke aa, “Wēt ē Nhalic.” ¹⁴ Abuōōth apuruuk Nhalic ke ciēj alēth ʒer, ku aake cath miēthōōj ʒer. ¹⁵ Ku pal moth ē bēn bei yethok bī yen kōc ē pinynhom tōk. Abī kōc pinynhom mac ke cīn anuan, aabi nhalic yic cīmēn mōn nhiēc bei athuāāi yic, bīk riāj puōu ē Nhalic yōk kegup. ¹⁶ Ku alanhde kōu ku yeyām, rin aci gōt thīn ēlā, “BēNYŊaknhom ē BāNYŊaknhīm, BēNYDīt ē BāNYDīt Ebēn.”

¹⁷ Guō atuny nhal kāac akōl nyīn tīj, ke cōl diēt pār aliir yic ēbēn ku lueel rōldīt, “Bāk tēn, bāk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī Nhalic guiri! ¹⁸ Bāk njuetkē gup bānyāknhiīm, kōcdit apuruuk, kōcdit ril, gup miēthōōjken ku kōc cath ē ke, gup kōc ēbēn, kōc aloony ku kōc cie aloony, kōcdit ku kōc kor!”

¹⁹ Ku tiēj lēi ku bānyāknhiīm ē pinynhom kek apuruōōkken, ke kuut kenhiīm ēbēn bīk la thār kek raan cath mathiāj ku apuruōōkke. ²⁰ Go lēi dōm, kek raan wēt lueth wēj yen kōc nyīn lueel, raan kāk kōc gōi looi, bī kōc la nhiīm kīn lēi kenhiīm tuer muōr rin kākken kā ku dorkē kēden cī kiēēt. Go keek ēbēn karou piēr manydīt tuc apeī bēn bei kuor yic ke pīr. ²¹ Ku nāk apuruōōkken ēbēn ē pal bēn bei raan cath mathiāj thok. Ku guāpken aaci diēt bēn njuet.

20

Ruōōn tiēm tōk

¹ Ku tiēj atuny nhal ke bō piny, ke muk wēnh ye tēthuth mec yic tuer thok, ku luŋ arēk diēt thiek apeī. ² Ku dōm atuny nhal kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny theer yen jōnrac diēt ē pinynhom, ku rek ē ruōōn tiēm tōk. ³ Ku piir tēthuth mec yic apeī, ku riit thīn ku thiōōk thīn ē thaany. Ku abī rēēr ē tēēn ē ruōōn tiēm tōk. Ku kēya aciī bī lēu bī kōc pinynhom ben tuōōr nyīn. Ku na la runkā thōk ke yeen abī pāl ayeer ē kaam koor.

⁴ Ku tiēj kōc ke cī nyuc ē thōc nhiīm, ku tiēj wēi kōc wāār cī tēm rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhalic gam. Kōckā aake nāk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aacin gup kīn ē lēi kenhiīm tuer ku kecin.

Aaci ben pīr ku nyuuckē ē thōc nhīim, rin cī Nhialic ke gām riēl bik mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī loc ku dōc ē rušōn tiēm tōk. ⁵ Na cī runkā thōk, ke kōc kōk cī thou, kōc cī gam ku kōc ē pinyinhom aabi ben pīr, ku ē yen jōn rot tuēj bī gup kōc cī thou rōt jōt. ⁶ Ku Nhialic aabi kōckā dōc, ku keek aabi ya kacke rin ye kek kōc cī kaņ pīr, rin cī ke kaņ jōt thou yic. Ku keek aaci bī thou thon ē rou, ku aabi ya kōc Nhialic lušōi ku Jethu Krītho, ku aabi mac kek ye ke ye bāny ē tōk rušōn tiēm tōk.

Jōņrac aci tiaam

⁷ Tē le rušōn tiēm tōk thōk, ke jōņrac aabi lony tēwāār cī ye mac thīn. ⁸ Ku aabi ben bēn ē pinyinhom bī kōc kōk bēn wēēj nyīn, kōc cī thiēi ē bēēi pinyinhom yīic col Gok ku Magok. Aabi jōņrac mat yīic ku yēth ke tōj yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēet agōr. ⁹ Ku weerkē pinyinhom ēbēn, ku goolkē gen nhīer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tušōc piny nhial bī ke nōk ēbēn. ¹⁰ Ku cuet jōņrac wāār ke wēj manydīt tuc apei bēn bei kuur yic, tēwāār cī lēi ku kōc tōr lueth kaņ cuat thīn. Ku keek aabi reem akōl ku wēer ē tēēn akōlriēc ēbēn.

Luņ thōk ē piny

¹¹ Ku tiēj thōnydīt yer apei kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial mār yenhom tuēj ku cīn raan ben ke tiņ acīn. ¹² Ku tiēj kōc cī thou ēbēn kōcdīt ku kōckor ē pinyinhom ēbēn ke kāac thōōc lōōm. Ku jōl athōr ņaany yīic, ku athōr cī kāk cī kōc pinyinhom lool gōt thīn, ku jōl athōr dēt yen athōr pīr ņaany yic aya. Ku kōc ēbēn aake ye tēm awušc thōj kek kē cī ņek looi pinyinhom, cī gōt riēnke thook athōōr yic. ¹³ Ku jōl kōc ke thou wīir bēn ku kēēckē Nhialic nhom luk yic, ku jōl kōc cī thou rēer guāpken piiny rēj yīic rōt jōt aya, ku kēēckē Nhialic nhom luk yic. Ku keek aaci bēn tēm awušc thōj kek kāk ke cik looi pinyinhom. ¹⁴ Go thou nhom gušp cuat manydīt dēp apei yic. Manydīt dēp kēnē yen ē thon ē rou. ¹⁵ Kuat raan liū riēnke athōr ē pīr yic, aci cuat baau mac dēp kēnē yic.

21

Pinyinhom ku nhial ē yam

¹ Ku jal pinyinhom ku nhial ē yam tiņ, rin cī piny ku nhial thēer mār, ku cīn wērdīt kōk ben rēer thīn. ² Ku tiēj gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinyinhom. Gen ē Nhialic aci guīir cīmēn nyan cī guīir bī gām moc. ³ Ku piēj raan ke cōt rōldīt apei ē thōōc lōōm ku luel, “Ēmēn pan Nhialic arēer kek raan! Ku keek aabi ya kacke, ku Nhialic nhom gušp

aabi rēer ke ke ku abi ya Nhialicden. ⁴ Aabi piū wēec wei kenyin. Ku acīn raan bī bēn thou acīn. Acīn raan bī pušu bēn riāāk ku dhiēu, tēdē ke ben tērem yōk yegušp cīmēn thēer, rin kaņ aaci rōt waar.”

⁵ Ku luel raan cī nyuc thōōc nhom ēlā, “Tiēj kē! Kaņ ēbēn aluōōi bik aa yam!” Ku luel aya ēlā tēnē ya, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē luel rin wēlkā aa yith.

⁶ “Kuat kākth ēbēn ēcī luōōi tēcīt tēde. Ee yen jōk ē cōk ku yen thōk ē kaņ. Yen aabi raan nēk rou gām piū dek, aba gām piū ē pīr, ku aba gām ye ē path. ⁷ Kuat raan cī tiam aabi kākā yōk tēnē ya. Aba gām ē kākā ēbēn, ku yen aabi ya Nhialic ku yeen aabi ya manhdīē. ⁸ Ku kōc riēc, ku kōc cī gamden pušl ku kōc cā adumušōm looi, kōc cī kōc nōk, kōc ē luui kārēc, kōc ē jōņrac, kōc jakrēc door, ku kōc alueth, kōckā ēbēn aabi cuat manydīt tuc bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹ Go atušny tōk kam atuuc kadorou wāār muk kērac apei ciēēn bēn ku cōl ya, “Bār lokku ba yī la nyušt nyan bī ya tiņ Manh Amāāl.” ¹⁰ Go Wēi Nhialic la ŷagušp ku yēth atuuc ya ē kuurdīt bār nhom. Ee tēēn ke nyuth ya Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic. ¹¹ Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cīt kuur cī guaņ bī la lējlēj. ¹² Ku aci gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiāār ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aaci rin kuat Itharel kathiāār ku rou gōt thīn. ¹³ Ku kal cī geu gōōl piny ē la gušc kaņuan, ku gušj tōk ē la thok kadiāk. ¹⁴ Kal cī ke geu gōōl piny aaci buth aleeldīt kathiāār ku rou nhīim. Ku rin atuuc Manh Amāāl kathiāār ku rou aake cī gāt aleelkā kōōth.

¹⁵ Ku atuny wāār yen jam ke ya, amuk wai cī looi mīlāj tōc bī yen geu athem, pānyde ku thuōkke. ¹⁶ Geu ala gušc kaņuan thōj thook. Ku them atuny nhial geu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiēm tōk ku buot kadhiēc bēr ē kōu, ku lāau yic kek bēr la nhial ē cīt kēnē aya. ¹⁷ Ku them atuuc la nhial ē kal ku dīt ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Kāk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kōc them ē path.

¹⁸ Pāny cī geu looi, aaci buth kuur yer dhēj ku geu nhom ēcī looi mīlāj tōc la gei cīt macar. ¹⁹ Pušōny ē geu aake cī jōk cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī pušōny jōk cōk aya aake yīic thiāār ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa yer ku kōk aa maņōk, kōk aa mīthišōj, kōk aa mīkēth, kōk aa mīyēn, kōk aa mīlōōth, kōk aa maliik, ku kōk aa mamer. ²⁰ Ku kīt ēbēn aake ye thiāār ku rou. ²¹ Thok kathiāār ku rou ē genē aake cī looi aleel yer

20:8 Edhe 7:2; 38:2, 9, 15 20:12 Dan 7:9-10 21:1 Ith 65:17; 66:22; 2Pit 3:13 21:2 Ith 52:1; 61:10; Ny 3:12
 21:3 Edhe 37:27; Leb 26:11, 12 21:4 Ith 25:8; 35:10; 65:19 21:6 Ith 55:1 21:7 2Tha 7:14; Wk 89:26-27
 21:10 Edhe 40:2 21:13 Edhe 48:30-35 21:15 Edhe 40:3

kathiaār ku rou, thuōŋ tōk ē ye looi alel Ʒer tōk, ku gēēk ē gēu yic aaci looi milāj tōc la diardiar cīt macar.

²² Ʒen akēc luaj Nhialic ye kōc rōōk thīn tīŋ, ee gen kēnē yic, rin Bēny Nhialic Madhōl ku Manh Amāäl kek aa luaj Nhialic. ²³ Gen kēnē ēcīi wīc ruel akōl, tēdē ke ye pēei, rin ala ruelde ē rot, rin rueldīt Nhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amāäl yen aye ye mer yic cimēn many adōk. ²⁴ Ku ruel ē gen yen aye kōc cath thīn, ku bāny pinyinhom aabi ya bēn bik jaakden bēēi thīn.

²⁵ Kal aabi ya rēer ke ŋaany thook akōl ku wēēr, rin piny aci ken a cuōl. ²⁶ Koc wuōt ēbēn aabi bēn ē gen yic rin bī kek Nhialic bēn aa door ku leckē. ²⁷ Acīn koc la gup adumuōōm bī puōl bik la geeu, ayī kōc ē luui kāk koc cōl ayār gup ku koc tōr lueth. Koc bī puōl bik la geeu aa kōc cī rienken gōt athōr ē pīr Manh Amāäl yic.

22

¹ Ku ben atuny nhial Ʒa nyuōth wār cī thiāŋ piū ē pīr la kīrkīr apei bō tēnē thōny Nhialic ku Manh Amāäl, ² ke kuēēr geeu gēk ciel yic. Agōr ē wār loŋ ku loŋ, akēēc tim ē pīr thīn, tim luōk ē pēei thok ēbēn ruōōn tōk yic, ku kōc wuōt ēbēn aa yiēthke lōōm bī kek Ʒōntōōk aa cōl adem, ku tueny kōk aya. ³ Acīn dēt mēen Nhialic bī rēer ye gen kēnē yic. Koc Nhialic ku thōny Nhialic kek thōny Manh Amāäl kek aa rēēr thīn, ku kōc ē Nhialic kek aabi ye aa door. ⁴ Kōckā aabi Nhialic aa tīŋ ku rin Nhialic abi gāt kenhīim tuenŋ. ⁵ Abi ciēn cuōl ē piny ye gen yic. Koc ē rēer thīn aaci bī wīc ruel akōl, tēdē ke ye many bī piny mer yen wickē. Rin Nhialic yen abi ya ruelden. Aabi rēer thīn ke ye bāny akōlriēēc ēbēn.

Bēn ē Jethu

⁶ Go atuuc lēk Ʒa, “Kuat kāk ca tīŋ ku piŋ ke aa yiθ ēbēn. Ku Bēny Nhialic yen Wēike Ʒāth ē koc kāk Nhialic tīŋ gup, yen acā atuōnyde tuōōc bī kacke nyuōth kāk bī rōt looi ye nīnkā.” ⁷ Aye Jethu lueel ēlā, “Dhielkē piŋ apath! Ʒen abō ēmēn! Koc mit puōth aa koc thek kāk cī lueel athōr kēnē yic

ēbēn!” ⁸ Ee Ʒen Joon Ʒen a Ʒa piŋ ku tīŋŋ kākā. Tēwēn cī Ʒen ke piŋ ku tīŋŋ ke, ke Ʒa gut Ʒanhīōl piny yecōk ku duōōr atuny wēn nyuth Ʒen kākā. ⁹ Go jal lēk Ʒa, “Duk loi kēya! Ʒen alony cimēndu, ku miēthakui koc kāk Nhialic tīŋ, ku koc ēbēn kāk tō athōr yic theek. Dor Nhialic!” ¹⁰ Ku lēk Ʒa, “Duk kāk cī gōt athōr kāk Nhialic kēnē yic thian tēnē koc, rin cī piny thiōk ke thōk. ¹¹ Ku koc kārēc looi aabi ŋot ke la tuenŋ ke looi kārēc, ku koc cī wēt Jōŋrac gam aabi ŋot loikē kēya. Ku koc ē luui kāpath aabi ya luui kāpath. Ku koc Nhialic aabi la tuenŋ ke luui Nhialic.”

¹² Aye Jethu lueel ēlā, “Piēŋkē apath Ʒen abō ēmēn thiin, Ʒen abō ba koc bēn riōp, tēdē ke Ʒa tēm koc awuōc thōŋ kek kē cī ŋēk looi theer wāār. ¹³ Ee Ʒen jōk ē cōk ku Ʒen thōk ē kāŋ.

¹⁴ “Koc mit gup aa koc cā alāthken loōk riēm Manh Amāäl, rin aabi la yic bik mīth tim pīr cam, ku aala yic aya bik la gen Nhialic ē yam.

¹⁵ Koc tō gēu kōu aa koc pan mac, koc cī kegup yiēk acuōl rin theek kek jōŋrac, koc nāk ē koc, ku koc ē jam lueth, ku koc luui kāk bal aaci kōŋ la ē gen kēnē yic acīn.

¹⁶ “Aye Jethu lueel ēlā, Ʒen acā atuōnydiē tooc bī kākā bēn lēk we, wek akuut cī gam. Ʒen ē kuat dhiēnŋ bēnyŋaknhom Debit, ee ciēer bak piny ē ruel bēēi.”

¹⁷ Aye Wēi Nhialic ku koc Nhialic kek cīt nyan thiak ē Manh Amāäl lueel, “Bāk!” Ku kuat raan piŋ ē kēnē adhīl lueel aya, “Bāk!” Na le raan nēk rou ke bō, kuat raan nēk rou abi dek piū pīr ē path.

Thōk ē wēl

¹⁸ Ʒen Joon, Ʒen alēk kuat raan piŋ ē wēt kēnē puōu ēbēn, na le raan juēk kēde thīn ka bī Nhialic tuōc kārēc cī gōt athōr kēnē yic. ¹⁹ Ku na le raan nyēi wēt tōk kam wēl tō athōr wēl cī nyuōth Ʒen yic, ke Nhialic abi yinyden bī tēk ye mīth tim ē pīr yic, ku la gen yam, cī ke gōt athōr kēnē yic, nyaai tēnē ye.

²⁰ Ku Jethu raan lēk koc kākā ēbēn aye lueel, “Ʒēē-Ʒēē! Ʒen abō ēmēn!” Kēya, ee tēde. Bāār Bēny Jethu!

²¹ Bī dhēēŋ Bēny Jethu rēer kek koc ē Nhialic. Yenakan.